ষষ্ঠিতম্ সংখ্যা● ২০১৮-২০১৯ বৰ্ষ

এমকল

অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক মুখপত্ৰ

সম্পাদক

দ্বীপজ্যোতি কলিতা ● অৰ্ণৱ গোস্বামী

এমকল

The Annual Journal of Assam Medical College,
Edited by
Deepjyoti Kalita & Arnab Goswami
Published by Assam Medical College Students' Union 2017-18
Printed at CREATIVE DESIGN, Barbari Railway Colony, Dibrugarh-786001

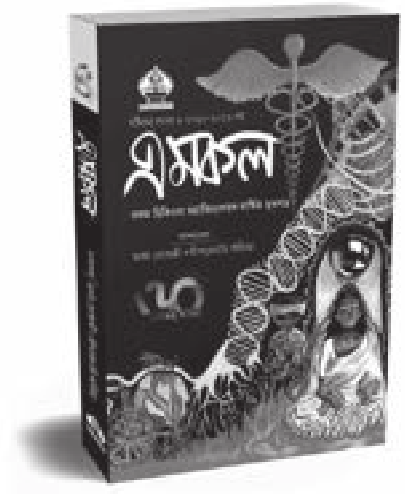

২০১৮-২০১৯ বর্ষ
৬০
ষষ্টিতম্ সংখ্যা

বেটুপাতৰ বিষয়বস্তু

Deadfulness of Diseases and present day Medical Science

ৰোগৰ ভয়াৱহতা আৰু আধুনিক চিকিৎসা বিজ্ঞান

সম্পাদনা সমিতি EDITORIAL BOARD

অধ্যাপক হিৰণ্য কুমাৰ গোস্বামী, পৃষ্ঠপোষক	Prof. H.K. Goswami, Patron
ডাঃ প্ৰণয় ফুকন, সভাপতি	Dr. Pranay Phukan, Chairman
ডাঃ মৃগাঙ্ক শেখৰ চলিহা, শিক্ষক সদস্য	Dr. M.S. Chaliha, Staff Member
ডাঃ গৌৰাংগী গগৈ, শিক্ষক সদস্যা	Dr. Gourangie Gogoi, Staff Member
ডাঃ নৱজ্যোতি শইকীয়া, শিক্ষক সদস্য	Dr. N.J. Saikia, Staff Member
ডাঃ শ্ৰীমন্ত মাধৱ বৰুৱা, শিক্ষক সদস্য	Dr. S.M. Baruah, Staff Member
ডাঃ গায়ত্ৰী গগৈ, শিক্ষক সদস্যা	Dr. Gayatri Gogoi, Staff Member
দ্বীপজ্যোতি কলিতা, সম্পাদক	Deepjyoti Kalita, Editor
অৰ্ণৱ গোস্বামী, সম্পাদক	Arnab Goswami, Editor
দেবজিৎ প্ৰতিম দত্ত, ছাত্ৰ সদস্য	Debajit Pratim Dutta, Member
নিতুল দাস, ছাত্ৰী সদস্যা	Nitul Das, Member
নয়নিকা হাজৰিকা, ছাত্ৰ সদস্যা	Nayanika Hazarika, Member
ভাস্কৰ্য শ্যাম, ছাত্ৰ সদস্যা	Bhaskarjya Shyam, Member
অম্লানদ্বীপ দাস, ছাত্ৰ সদস্য	Amlandip Das, Member
ৰিয়া বিশ্বাস, ছাত্ৰী সদস্য	Ria Biswas, Member

বেটুপাতৰ শিল্পকৰ্ম ঃ ৰক্তোৎপল হাজৰিকা
'চিন্তনীয়' পৃষ্ঠাৰ শিল্পকৰ্ম ঃ য়েংখম পাথৌৰা
প্ৰচ্ছদ সজ্জা ঃ আশীষ দেৱনাথ, ঋতুৰাজ বৰুৱা
শ্ৰদ্ধাঞ্জলি শিল্পকৰ্ম ঃ পৰিস্মিতা বৰুৱা
ৰঙীন পৃষ্ঠা আৰু ভিতৰৰ পৃষ্ঠাৰ অলংকৰণ ঃ আশীষ দেৱনাথ, ডিব্ৰুগড়
চিত্ৰায়ণ ঃ ডাঃ নৱজিৎ চাহু, ডাঃ মঞ্জুলা ফুকন বৰুৱা, ৰক্তোৎপল হাজৰিকা, মনালি নাথ, ৰোণক সেন, পৰিস্মিতা বৰুৱা, নিতুল দাস, সপোন মাধুৰী শৰ্মা, স্তুতি ভূঞা, অনামিকা দাস, স্বেতা ব্ৰহ্ম, মিনাৰভা সিন্‌হা, মধুস্মিতা দাস, বৰিষজ্যোতি বৰফুকন, নিলম বৈশ্য, সাগৰিকা দাস
অলোকচিত্ৰ ঃ আশিফ ইকৱাল খান, বিৰজিত দেৱ
প্ৰকাশক ঃ অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা
মুদ্ৰণ ঃ ক্ৰিয়েটিভ ডিজাইন, বৰবাৰী, ডিব্ৰুগড়
(দূৰভাষঃ ৯৭০৬ ১৫৪ ৫৩৫)

মহাবিদ্যালয়ৰ গীত

ৰচনা আৰু সুৰ ঃ ডাঃ দ্বিজেন্দ্ৰ নাথ বৰুৱা (১৯২৮- ১৯৯২)
ৰচনাকাল ঃ ১৯৫২ চন

পূৰ্ব ভাৰতীৰ তীৰ্থ প্ৰাঙ্গণত
পূজাৰী আমি জনতাৰ,
প্ৰাণৰ শকতিৰে সেৱাৰ জেউতিৰে
ঢালি দিওঁ পোহৰৰে ধাৰ।

আমাৰ পৰশত জীৱন জাগে
মৰণৰ পৰাজয়
মৰণৰ পৰাজয়
ক্লান্তিৰ শেষ হয়
অৱসাদ মহা ভয়
দীনতাৰ গ্লানিমাৰ
দীনতাৰ গ্লানিমাৰ

মানুহৰ সেৱাতেই
পাওঁ ভগৱান
জীৱন ভৰি গাওঁ
মানুহৰে জয়গান
প্ৰীতিৰ মন্ত্ৰেৰে
তুমি মই বলীয়ান
শান্তিৰ উপচাৰ
ঢালি দিওঁ পোহৰৰে ধাৰ
পূৰ্ব ভাৰতীৰ তীৰ্থ প্ৰাঙ্গণত।

শ্ৰদ্ধাঞ্জলি

অংকন ঃ পৰিস্মিতা বৰুৱা

স্বৰ্গীয় ডাঃ দেবেন দত্ত

“

শক্তি পুত্ৰ মই
ভক্তি বুকুত লই
মুক্তি প্ৰয়াসী হৈ
অৰ্জ্জুন মই, গাণ্ডীৰী মই,
ময়েই ধনঞ্জয় - মৃত্যুক কৰিছোঁ জয়;

”

কবি ঃ ৰূপকোঁৱৰ জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালা

(বৃদ্ধাৱস্থাটো নিজৰ ব্যক্তিগত অসুবিধাত আওঁকান কৰি, দিনে-ৰাতি যিজনে অগণণ জনতাৰ শুকান ওঁঠত হাঁহি বিৰিঙিওৱাৰ পণ লৈ এচাম দানৱৰ অমানৱীয় অত্যাচাৰৰ বলি হ'ল, সি মুঠেই গ্ৰহনযোগ্য নহয়। তেখেতৰ অকাল মৃত্যুত আমি অতি অশ্ৰুসিক্ত নয়নেৰে একাঁজলি শ্ৰদ্ধাঞ্জলি জ্ঞাপন কৰিলোঁ।)

।।সূ.চী.প.ত্ৰ।।

সম্পাদকীয় **দ্বীপজ্যোতি কলিতা** / ০৯
সম্পাদকীয় **অৰ্ণৱ গোস্বামী** / ১১

প্ৰচ্ছদ লেখা ঃ COVER STORY

ৰোগৰ ভয়াৱহতা আৰু আধুনিক চিকিৎসা বিজ্ঞান

Deadfulness of Diseases and present day Medical Science

Deadfulness of Diseases and present day Medical Science । **Dr. Anuradha Baruah** । ১৫
Medical Science and It's Advancement । **Dr. Rashmi Ahmed** । ২১
Artificial Intelligence in Laboratory Medicine । **Dr. Gayatri Gogoi** । ২৪

প্ৰবন্ধ ঃ ARTICLE

- অসমীয়া ভাষাত মিচিং শব্দ । **ডাঃ জৱাহৰ জ্যোতি কুলি** । ২৭
- The AETCOM Module : New Era in Medical Science! । **Dr. Raktim Pratim Tamuli** । ২৯
- Ways to be Happy । **Dr. (Mrs) Gayatri Sarma** । ৩৫
- চাহ পৰ্য্যটন আৰু অসম । **ডাঃ মনোৰঞ্জন হাওঁবৰা** । ৪০
- The Royal Blood line of Queen Victoria and its dark hidden Secrets । **Dr. Anupam Dutta** । ৪২
- GOSH : A Unique Centre of Excellence । **Dr. Hemonta Kr. Dutta** । ৫৮
- On the National Medical Council (NMC) Act, medical education and the present scenario । **Dr. Prajna Anirban** । ৬৭
- প্ৰতিবন্ধী সমস্যা আৰু দায়বদ্ধতা । **টুমন কাশ্যপ** । ৯৯
- Redesigning Health Care । **Dr. Amrit Patnaik** । ১০৬
- Water H_2O । **Dr. Siddhartha Patowary** । ১৩৩
- Creating a Sustainable World । **Debapriya Dhar** । ১৩৪
- Trapped in the Media : An Analysis... । **Dr. Indra Nath Sutia** । ১৪২
- Recent updates of Tuberculosis । **Dr. Rupali Baruah | Dr. Manjit Boruah | Dr. Airin Buragohain** । ১৬০
- Socialism : The Tyranny of Nature and Liberty । **Dr. Chandan Sarma** । ১৬৬
- From a Cow Shed to Cryo-Stages : The incredible journey of our own homegrown space programme । **Dr. Himankan Kashyap** । ১৮৫
- The Last Frontier । **Tanmay Gayan** । ১৮৮
- ৰোগী, ৰোগ আৰু ডাক্তৰ - অধিকাৰ আৰু কিছু প্ৰত্যাশা । **ৰশ্মিৰেখা বৰা** । ১৯০
- War and its Repercussions । **Nitul Das** । ২১৭
- Rise of Bookstagram in India । **Bishal Baishya** । ২২০
- Scientific Temper । **Parna Deb** । ২২৩

অংকন ঃ স্মৃতি ভূঞা

অংকন ঃ শ্ৰুতি ভূঞা

ন'ষ্টালজিয়া

■ সেই সময় এই সময় । ডাঃ কৰুণা কুমাৰ দাস । ৮৩

■ হোষ্টেল যাত্ৰা । ডাঃ বিপুল বৰঠাকুৰ । ১৬৮

■ মোৰ জীৱনৰ প্ৰথম হোষ্টেল । ডাঃ ভৃংগেশ্বৰ শৰ্মা । ২০০

■ মই ডাক্তৰ হ'লো । ডাঃ নিৰ্মল চাহেৰালা । ২০৩

■ Where have those Days Gone? । **Dr. S.C. Jain** । ২০৪

■ A Handful of Sweet Memories from L.H.II, Assam Medical College । **Dr. Meghali Chaliha** । ২০৬

বিশ্ব কথা ঃ ABOUT THE WORLD

■ আমাজনৰ দাৱানল । **কাব্যৰঞ্জন বৰকাকতী** । ৩২

উপন্যাসিকা ঃ NOVELLA

■ Cacophony । **Nayanika Hazarika** । ১১০

■ উপত্যকা । **ডাঃ মামুন ইৰফান চৌধুৰী** । ২০৯

ভক্তিৰস ঃ REVERENT

■ শ্ৰীমদ্ভাদৰত মহাপুৰাণৰ দশম স্কন্ধ আৰু শ্ৰীমন্ত শংকৰ দেৱ। **ডাঃ (ড°) ৰতন কুমাৰ কটকী** । ৫৪

বিজ্ঞানী হিচাপে শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ প্ৰাসংগিকতা। **প্ৰান্তিক দাস** । ১৩১

চুটি গল্প ঃ SHORT STORY

■ প্ৰেমৰ পৰিবৰ্তিত ৰূপ। **ডাঃ গিৰিৰাজ কৃশ্ৰে** । ৩৮

■ কিং। **ডাঃ দীপক কুমাৰ শৰ্মা** । ১৪৯

■ পৰিক্ৰমা। **নিশিগন্ধা ফুকন** । ২১৩

■ এখন চিঠি। **বিদিশা নাথ** । ২২২

ভ্ৰমন কাহিনী ঃ TRAVELOGUE

■ মেঘ স্পৰ্শৰ হেঁপাহেৰে মায়দিয়াৰ মায়াৰে আৱৰি । **দেৱজিৎ প্ৰতিম দত্ত**। ১১৯

জীৱন চৰিত ঃ BIOGRAPHY

■ জৌধা চন্দ্ৰ চানাচমৰ দুটা কবিতা । **ডাঃ কৈলাস ভট্টাচাৰ্য**। ১৪০

■ The Bypass wale BABA । **Luit Raj Choudhury** । ১৪৫

গ্ৰন্থ আলোচনা ঃ BOOK REVIEW

■ সময় ঃ এখন চিৰসজীৱ উপন্যাস। **ভাস্কৰ্য্য শ্যাম** । ১০৮

■ The One from The Stars by Keshav Aneel । **Amlan Deep Das** । ১৩৬

সাক্ষাৎকাৰ ঃ INTERVIEW

■ অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাক্তন অধ্যক্ষ **ডাঃ অতীন্দ্ৰ অধিকাৰীৰ** সৈতে কথোপকথন... । ৯২

■ অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়ৰ চতুৰ্থ শ্ৰেণী গোটৰ ছাত্ৰ তথা প্ৰাক্তন সহকাৰী অধ্যাপক আৰু বিশিষ্ট শিক্ষাবিদ **ডাঃ ভৱানী প্ৰসাদ চলিহাৰ**সৈতে কথোপকথন । ১৮০

অনুবাদ শিতান ঃ TRANSLATION

■ An Ode to Sanatana । **Divyanand Nayak** । ১৭৫

■ বাপুজী উভতি আহিল (মূল ঃ কৃষণ চন্দৰ)। **ডাঃ ঘনকান্ত গোস্বামী** । ৮৬

গল্প ঃ STORY

■ ঘাতক উপহাৰ। **ডাঃ প্ৰণয় ফুকন** । ৪৬

■ ডাঃ দত্তই কৈছো!!!। **মৃদুপবন হাজৰিকা** । ৭০

■ কন্যা! । **উত্তীৰ্ণা বৰা** । ৯৬

■ Le Devoir । **Devangana Sharma** । ১০১

■ চাকনৈয়া। **গৌতম জ্যোতি বৰা** । ১০৪

■ Her Cone of Ice-cream! । **Dr. Gourangie Gogoi** । ১১৬

■ Death All Around । **Shivam Kumar Gupta** । ১২৫

■ Let Every Drop Drench Me । **Manisha Goswami** । ১২৯

■ Story Time । **Arpita Buragohain** । ১৯২

■ ঘৰ নং ১৩। **দেৱলীনা নাথ** । ১৯৬

■ জীৱন্ত দলিল। **অন্বেষা ভৰালী** । ২১৬

■ কৃষ্ণচূড়াৰ ৰং। **উপাসনা চৌধুৰী** । ২১৮

■ শুকুলা চাঁদৰৰ সিপাৰে। **ডাঃ আভা শইকীয়া** । ২২৪

কাব্য কানন ঃ POEM

গলি যোৱা মমডাল । ৩৭
এদিন আকৌ লগ পাম । ৫৭
জোনাকী । ৬১
দূৰত্ব । ৭৪
চাদৰখন ঠেলি কুৰুকি কুৰুকি । ৭৪
এটা বেদুইনৰ দৰে জীৱন । ৭৫
ইমান আপোন । ৭৬
উজুটি। ৭৬
নৈঃশব্দ শব্দ। ৭৭
সাম্প্ৰতিক। ৭৮
চিৎকাৰ । ৭৯
সপোন । ৭৯
এক অজান সপোন । ৮০
সময় । ৮১
এটি অজান সুৰৰ দৰদ... । ৮১
কবিতা । ৮২
গীলম'ৰৰ গীটাৰ । ১০৩
সত্তা । ১১৫
তুমি । ১৪৬
Medicine Complex । ১৭০
এনাজৰী । ১৭০
ডাঃ দেবেন দত্তৰ স্মৃতিৰে । ১৭১
জীৱনে কি বিচাৰে । ১৭১
মাজুলী। ১৭২
কলঙ্কিনী । ১৭২
এই চহৰৰ তুমি নতুন প্ৰেমিকা । ১৭৩
তুমিবিহীনতা । ১৭৪
মন চাপৰিৰ গুটি মালতী । ১৭৪
গ্ল'বৈল ৱাৰ্মিঙ । ১৭৭
অস্থিৰতা । ২১৫
চিৎকাৰ । ৭৯
The Grey । ২৬
The Abandoned Canvas । ৩৯
Time । ৪১
May be । ৪৫
Humanity ceased by humans... । ৫৩
One Day । ৯৫
Never Grow Up । ১০০
Sense । ১০৯
Colours । ১৩৯
...And Asclepius Wept । ১৭৬
Hesitation । ১৭৬
Traces of Rain । ১৭৮
Necropolis । ১৭৯
Soar । ২২৬
Anticipation । ১৯৩

অনুগল্প ঃ TINY TALE

- চিনাকী আবেগ। **জাহ্নৱী বৰঠাকুৰ** । ১৯৪
- বাৰিষাৰ প্ৰথম জাক বৰষুণ। **জাহ্নৱী বৰঠাকুৰ** । ১৯৪
- Your Voice Kills you | **Siddhartha Krishna Deka** । ১৯৪
- True Nationalism? | **Siddhartha Krishna Deka** । ১৯৪
- Enemity or Humanity? | **Siddhartha Krishna Deka** । ১৯৫
- Humans or demons | **Siddhartha Krishna Deka** । ১৯৫
- ভালুকৰ ভাওঁ মোৰ প্ৰিয়। **দ্বীপজ্যোতি কলিতা** । ১৯৫

অনুভৱ ঃ FEELINGS

- "এই খনি গাওঁ বুকুৰ আপোন..."। **ডাঃ ৰাইহান উদ্দিন আহমেদ** । ৮৫
- অনুভৱৰ পাতখিলা। **তুষাৰ দাস** । ৮৫
- Suffering in Silence | **Ria Biswas** । ১২৭
- বিগত দিনৰ ডুখৰীয়া ছবি । **ডাঃ দেবৰ্ষি নাৰায়ণ কলিতা** । ১২৮
- A leap into the oblivion | **Dr. Aritra Saha** । ১৪৭
- পোৰালী ডাক্তৰ। **ডাঃ কেশৱ বৰা** । ১৫৪
- কিছু স্মৃতি ঃ অসম মেডিকেল কলেজৰ। **ডাঃ দুৰ্লভ বৰুৱা** । ১৬৪

আকঁ-বাকঁ ঃ CARTOON

- সমসাময়িক। **সৃষ্টি শাস্ত্ৰী** । ২০৮

ছাত্ৰ একতা সভাৰ প্ৰতিবেদন । ২২৭

এমকলৰ প্ৰাক্তন সম্পাদকসকল । ২৩২

লেখক/লেখিকাৰ পৰিচিতি । ২২৯

সম্পাদকীয়

চিকিৎসক এজনৰ পৰা নিগৰা কলা সাহিত্য এখন সমাজৰ বাবে অমূল্য ৰতন স্বৰূপ হোৱাৰ থল আছে। মানসিকতা তথা চৰ্চ্চাৰ মাজৰ দূৰত্ব বৈ যোৱাৰ বাবদ হয়তো বহুতে সময় আৰু কৰ্মত দোহাই দি লক্ষ্য কৰি সাহিত্য ৰচনা পেলাই থয়।

'মনন'

চেঁচা মেজাজেৰে আত্মাক আহত কৰিব পৰা কোমল এজাক বতাহ কঢ়িয়াই প্ৰথম ভৰি দিয়া দিনৰে পৰাই মহাবিদ্যালয়ৰ পৰিৱেশ, চাহ বাগিচাৰ সেউজীয়া মাদকতা, ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ পৰা বৈ অহা ৰোমান্টিক বতাহৰ কোববোৰে নিলিখা কবিতাৰ শাৰী হৈ মোৰ বুকুত খুন্দিয়াই, বিজুলীয়াই গুম গুমাই আছিল। লিখা নিলিখাৰ দোমোজাত পৃথিৱীত প্ৰত্যেক মানুহে ৰচি থাকে গান, কবিতা, শিল্প, হয়তো ব্যতিক্ৰম নহয় চিকিৎসক, চিকিৎসক ছাত্ৰসমাজ। হয়তো মনৰ জগতখনত উদ্ভাসিত হৈ থাকে হাজাৰ কাহিনী অথবা কবিতা। সময়ৰ ঐশ্বৰ্য্যশীল গতিত তাৰে কিছুসংখ্যকে সাহিত্যচৰ্চাৰ অপূৰ্ব মেজাজ চিকিৎসা সেৱাৰ সমান্তৰালকৈ গ্ৰহণ কৰে আৰু গৈ থাকে আৰু কিছু সংখ্যকে বিচাৰি ফুৰে এখন মজিয়া য'ত বহি তেওঁ ৰচি যোৱাৰ সাহস গ্ৰহণ কৰিব পাৰিব। আমাৰ দ্বাৰা সম্পাদনাৰ কৰা এই মুখপত্ৰখনক আমি এইধৰণৰ এখন মজিয়াৰ ৰূপত গঢ়ি তুলিব বিচাৰো য'ত বহি আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ চিকিৎসক বন্ধু সকলে ৰচি যাব, গাই যাব, কৈ যাব তেওঁৰ অনন্য ব্যতিক্ৰমী মনৰ বিশাল জগত খনৰ কাহিনী।

এমকলৰ কৰ্ষণ

মেছিড'নিয়ান লেখক টম্বি মমিৰভস্কিয়ে এবাৰ লিখিছিল -" Cantact with the legacy of great cultures is indispensable. without Communication with them it is impossible to achieve universal significance,experience (The Macedanian P.E.N spring; 1980)

এইধৰণৰ অভিজ্ঞ এজন চিকিৎসকৰ বাবে কোনো নতুন বিষয় নহয়। চিকিৎসাসেৱাৰ নামত তেওঁলোকে লগ পায় এটা সভ্যতা পৰিৱেশ, একো একোখন চহৰ, এজাক সপোন আৰু হাজাৰ কাহিনী। গতিকে চিকিৎসক এজনৰ পৰা নিগৰা কলা সাহিত্য এখন সমাজৰ বাবে অমূল্য ৰত্ন স্বৰূপ হোৱাৰ থল আছে। মানসিকতা তথা চৰ্চ্চাৰ মাজৰ দূৰত্ব বৈ যোৱাৰ বাবদ হয়তো বহুতে সময় আৰু কৰ্মত দোহাই দি লক্ষ্য কৰি সাহিত্য ৰচনা পেলাই থয়। যদিওবা বিশ্ব ইতিহাসত Anton Chekhor ৰ পৰা Sir arthur conon Doyle, Robin, cook Michael Crichton, Khaled Hassina অলৈ অসংখ্য উদাহৰণ আছে যিয়ে মানৱতাক সেৱা কৰিছিল এজন চিকিৎসকৰ ৰূপত আৰু জীৱন যাপন কৰিছিল এজন সাহিত্যিকৰ ৰূপত। ৰাছিয়াৰ চুটি গল্পকাৰ তথা সমালোচক Anton pavpovich chekhov এ তেওঁৰ চিকিৎসক জীৱন আৰু সাহিত্য জীৱনৰ প্ৰসংগত কৈছিল, "Medicine is my lawful wife while literature is my mistress".

বিখ্যাত কবি ‘জন কিট্‌ছ’ আছিল এজন চিকিৎসা বিজ্ঞানৰ ছাত্ৰ। এনেধৰণৰ হাজাৰ উদাহৰণ আমাৰ সন্মুখত বিৰাজমান। মাজে সময়ে আহি থকা ঋনাত্মক ধৰণাবোৰ “চিকিৎসকৰ পৰা উৎকৃষ্ট সাহিত্যৰ সৃষ্টি কম, সাহিত্যৰ বাবে প্ৰয়োজন হোৱা সময় চিকিৎসকৰ হাতত নাই” আমি এৰিবৰ হ’ল।

“ৰোগৰ ভয়াবহতা আৰু আধুনিক চিকিৎসা বিজ্ঞান” শীৰ্ষক বিষয়টো এইবাৰ প্ৰচ্ছদ বিষয় হিচাপে লৈ বেটুপাতৰ শিল্পকৰ্ম আৰু কিছু প্ৰবন্ধ ও এমকলত প্ৰকাশ কৰা হৈছে। দৃশ্য আৰু বিষয় কথাৰে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা সাধাৰণ পাঠকৰ মনত ৰোগৰ যি মহামাৰী ৰূপ আৰু তাক প্ৰতিকাৰ কৰিবলৈ চিকিৎসক বা গৱেষক সকলে নো কি পথ অৱলম্বন কৰিছে তাক প্ৰতিধ্বনিত কৰিব।

ব্যক্তিগত দুষাৰ ঃ

সকলোৰে জন্ম যন্ত্ৰণা কিমান দুৰ্বিসহ তাক ভুক্তৰোগীয়েহে জানে (only the wearee knows where the shoe pinches)

আলোচনী এখনৰ প্ৰতিটো অঙ্গত মুকুতাৰ বাখৰ খটুৱাই অলংকৃত কৰি দূৰদৰ্শনৰ পৰ্দাত বিজ্ঞাপনৰ বাবে আগবঢ়োৱা কেঁচুৱাৰ দৰে যাক দেখিলেই একোলা ল’বলৈ, এটি চুমা খাবলৈ মন যায়, তেনেকৈ সকলোৰে বাবে আকৰ্ষণীয় কৰাৰ প্ৰবল ধাউতি আৰু নেৰানেপেৰা চেষ্টা কৰিও কিমানদূৰ পাঠকক সমাদৃত কৰিব পাৰিছো সেয়া আপোনালোকৰ বিচাৰৰ আওতাত এৰি দিলো। গল্প, প্ৰৱন্ধ, কবিতা বা অন্যান্য ৰচনা নিৰ্বাচন কৰি এমকলৰ কৰণি ভৰোৱাত যথেষ্ট সাৱধানতা অৱলম্বন কৰা হৈছে। তাতে যোগ্যতা অনুসৰি ঠিক কৰি থোৱা আসনত নিৰ্দিষ্টজনক বহুৱাই অঙ্গসজ্জা ক্ষেত্ৰত সঠিক নিৰ্বাচন কৰিব পাৰিছোনে নাই, বৰ্ণাশুদ্ধি বেমেজালি দূৰ কৰিব পাৰিছো ইত্যাদি ইত্যাদি ক্ষেত্ৰত হ’ব পৰা জনা বা নজনা ভুল ভ্ৰান্তিৰ মাৰ্জনা বিচাৰিছো।

এমকলখনৰ পাঠকবৃন্দৰ হাতত তুলি দিব পৰা হোৱাৰ মূলতে আমাৰ শ্ৰদ্ধাৰ সম্পাদন সমিতিৰ শিক্ষা গুৰুসকল আৰু বন্ধু বান্ধৱী। দুহাত যোৰ কৰি প্ৰণাম জনাইছো এমকলৰ সভাপতি শ্ৰদ্ধাৰ ডাঃ প্ৰণয় ফুকনৰ ছাৰক যিজন মানুহৰ বিশেষ সহায় সহযোগে আলোচনীখন এমকলৰ ৰূপত প্ৰকাশিত কৰাইছে। মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ সন্মানীয় ডাঃ হিৰণ্য কুমাৰ গোস্বামী চাৰলৈ অশেষ ধন্যবাদ জনাইছোঁ। সমিতিৰ সদস্য শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুৰুসকলৰ দিহা পৰামৰ্শৰ বাবেহে এমকল প্ৰকাশৰ পথ গতিশীল হৈছে। এমকল সমিতিৰ দেৱজিৎ, নিতুল, ভাস্কৰ্য, নয়নিকা, ৰিয়া, অম্লান আৰু মোৰ বন্ধু বান্ধৱী মৃদুপৱন, দিপাংকৰ, সৌমিক, বিৰজিত, জাহ্নৱী সকলোৰে প্ৰতিটো স্তৰতে সহায়ৰ হাত আগবঢ়োৱাৰ বাবে অশেষ ধন্যবাদ জনাইছো, এইচগতে পুনৰাই আটাইলৈ আমাৰ কৃতজ্ঞতা, শলাগ, মৰম আৰু শ্ৰদ্ধা হিয়া উজাৰি নিৱেদন কৰিলোঁ ক্ৰিয়েটিভ ডিজাইন প্ৰেছৰ স্বত্বাধিকাৰী আশিস দেৱনাথৰ অশেষ কষ্ট কেৱল ধনেৰে নুজুখিলো, শলাগ জনালোঁ।

এজাক একক, অনন্য মননশীল আগৰণুৱা এমচিয়ানৰ হাতত ৬০সংখ্যক ‘এমকল’ আগবঢ়াই দিলোঁ। এমকলৰ উত্তৰোত্তৰ শ্ৰীবৃদ্ধিৰ কামনাৰে...

জয়তু এমকল
জয়তু এ.ম.চি
ধন্যবাদ

— দ্বীপজ্যোতি কলিতা

সম্পাদকৰ
মনৰ কথা

প্ৰসঙ্গ ঃ আত্মবিশ্লেষণ

প্ৰতিটো জীৱনেই সময়ৰ অগ্ৰগতিত, পক্ষীৰাজত উঠি নতুন প্ৰভাতৰ দিগন্তলৈ গতি কৰে হাঁহিমুখে। সময় গতিশীল। সময় কাৰো কাৰণে ৰৈ নাথাকে। গতিশীলতাৰ ফলশ্ৰুতিতেই মানুহে বল্কল ত্যাগ কৰি অত্যাধুনিক কৌশলেৰে তৈয়াৰী কাপোৰ পৰিধান কৰিছে। শিলালিপি, তাম্ৰলিপি আদিৰ পৰা সাঁচি পাত আৰু সাঁচিপাতৰ পৰৱৰ্ত্তী স্তৰত মানুহে আৱিষ্কাৰ কৰিছে বিজ্ঞানৰ অনবদ্য অৱদান কাগজ। প্ৰতিটো আৱিষ্কাৰে প্ৰমাণ কৰিছে আজি মানৱ জাতি অৱতৰণ কৰিছে সভ্যতাৰ চৰম বিন্দুত। কিন্তু আমি সচাকৈয়ে সভ্য হৈছোঁনে? আমি সঁচাকৈয়েই ইজনৰ পৰা সিজনলৈ সহনশীল হ'ব পাৰিছোঁনে? চাৰিওপিনে দেখো হত্যা, ধৰ্ষণ, লুণ্ঠন, চিকিৎসক হত্যা, ডাইনী সন্দেহ, মৰেল পুলিচৰ দাদাগিৰি, প্ৰশাসন নীৰৱ। ওপৰৰ পৰা থুৱাই দিলে নিজৰ গাতে পৰে, এনেকুৱা পৰিস্থিতিত আইনে আমাক ন্যায় দিব পাৰিছেনে? প্ৰতিজনে হৃদয়ংগম কৰাত আমাৰ অভাৱ কিহৰ? এয়া আত্মবিশ্লেষণৰ সময় নহয়নে?

অসমীয়া সংস্কৃতি

মানুহ সামাজিক জীৱ। সামাজিক জীৱ হিচাপে মানুহে সম্পাদন কৰা বিভিন্ন জীৱন-প্ৰণালী সমন্বয়তে সংস্কৃতিৰ জন্ম।

"Culture is that complex whole which includes knowledge, belif, art, morals, law, custom & any other capabili-

চাৰিওপিনে দেখো হত্যা, ধৰ্ষণ, লুণ্ঠন, চিকিৎসক হত্যা, ডাইনী সন্দেহ, মৰেল পুলিচৰ দাদাগিৰি, প্ৰশাসন নীৰৱ। ওপৰৰ পৰা থুৱাই দিলে নিজৰ গাতে পৰে, এনেকুৱা পৰিস্থিতিত আইনে আমাক ন্যায় দিব পাৰিছেনে? প্ৰতিজনে হৃদয়ংগম কৰাত আমাৰ অভাৱ কিহৰ? এয়া আত্মবিশ্লেষণৰ সময় নহয়নে?

ties & habits acquired by man as a member of society".অর্থাৎ সমাজৰ অংগীভূত সদস্য ৰূপে মানুহে আহৰণ কৰা জ্ঞান, বিশ্বাস, কলা, ৰীতি-নীতি, আচাৰ-ব্যৱহাৰ, উৎসৱ, অনুষ্ঠান, আইন কানুন, নৈতিকতা, অভ্যাস, আৰু অন্যান্য সামাজিক কাৰ্য্যৰ সামগ্ৰীক ৰূপেই সংস্কৃতি।

সংস্কৃতিৰ গতিশীল ৰূপৰ কথা আগত ৰাখি অসমীয়া সমাজখনত কথা বিচাৰ কৰিলে দেখা যায় যে,অসমীয়া সমাজখন নানান ভাষা-ভাষী, নানান গোষ্ঠীৰ লোকেৰে পুষ্ট। ইয়াৰ মাজত অনেক লোকৰ স্বকীয় মাতৃভাষাৰ একতা বিদ্যমান, যেনে - বড়ো, মিচিং, ৰাভা, কাৰ্বি আদি জনগোষ্ঠীয় লোক সকলে, সামাজিক আদান প্ৰদানৰ বেলিকা অসমীয়া ভাষাতো ব্যৱহাৰ কৰে যদিও স্বকীয় অনুষ্ঠানত নিজৰ নিজৰ জনগোষ্ঠীয় ভাষা ব্যৱহাৰ কৰা দেখা যায়। কিন্তু তেওঁলোকে বৃহত্বৰ অসমীয়া জাতিটোকো প্ৰতিনিধিত্ব কৰিছে, এয়া আমাৰ অনৈক্যৰ মাজত ঐক্য আৰু সমন্বয়ৰ প্ৰতীক।

ৰূপকোঁৱৰ জ্যোতি প্ৰসাদে গাইছে....

“
মযেই খাছীয়া,
মযেই জয়ন্তীয়া
মযেই আবৰ অঁকা,
মযেই চিংফৌ,
ভৈয়ামৰ মিৰি,
সোৱণ শিৰিয়া ডেকা
বিজয়ী আহোম, কছাৰী, কোঁচৰ
মেছৰ কুমাৰ মই
ৰাজবংশী ৰাভা
কপালত জ্বলে শত গৌৰৱ আভা
”

চিকিৎসক আৰু ৰোগী

বৰ্ত্তমান সময়ত চিকিৎসক আৰু ৰোগীৰ সমন্বয় হীনতাৰ কাৰণে চিকিৎসক আক্ৰোশৰ বলি হ'ব লগীয়া হৈছে। এই ক্ষেত্ৰত ৰোগীসকলে নিজে ধৈৰ্য্যচ্যুত নহৈ চিকিৎসৰ লগত সু সমন্বয় ৰক্ষা কৰি চলিলে অপ্ৰীতিকৰ ঘটনা ৰোধ হোৱাৰ লগতে ৰোগীৰো জীৱন ৰক্ষা পৰে। এই চেগতে চিকিৎসক সকলেও ৰোগীৰ লগত সভ্য-আচৰণ কৰি সু-পৰামৰ্শ দি ৰোগীৰ ৰোগ নিৰূপণত মনোনিবেশ কৰিব লাগে। তেতিয়াহে ৰোগী অভিভাৱক আৰু চিকিৎসকৰ মাজত সমন্বয়ৰ সেতু গঢ়ি উঠিব অন্যথা স্বৰ্গীয় ডাঃ দেৱেন দত্ত চাৰৰ নিচিনা অপ্ৰীতিকৰ ঘটনাৰ সন্মুখীন হ'ব লাগিব।

সামাজিক দায়বদ্ধতা

" An Idle Brain is a devil's workshop", অৰ্থাৎ নিয়মীয়া ব্যস্ততা ন'হলে মানুহ অলস হৈ চয়তানৰ কৰ্মশালাত পৰিণত হোৱাৰ সম্ভাৱনা থাকে।

কৰ্ম বিসুখ হৈ থাকিলে নানা কু-কথাই মানুহৰ মনত বাহ লয়। প্ৰত্যেকেই নিজৰ

কৰ্ম বিসুখ হৈ থাকিলে নানা কুঃ কথাই মানুহৰ মন বাহ লয়। প্ৰত্যেকেই নিজৰ নিজৰ কামত মনোনিৱেশ কৰিলে কৰ্ম সংস্কৃতি বজাই ৰখাৰ লগতে দেশৰ আৰু দহৰ উপকাৰত আহে।

নিজৰ কামত মনোনিৱেশ কৰিলে কৰ্ম সংস্কৃতি বজাই ৰখাৰ লগতে দেশৰ আৰু দহৰ উপকাৰত আহে।

সামাজিক দায়বদ্ধতা বুলিলে, প্ৰতিজন নাগৰিকৰ সমাজৰ প্ৰতি কিবা নহয় কিবা কৰণীয় আছে।

(ক) অন্ধবিশ্বাস আৰু আমাৰ সমাজ ঃ

মানুহ কেতিয়াও অন্ধবিশ্বাসৰ বলি হ'ব নালাগে। আমাৰ সমাজত চলি থকা ডাইনী সন্দেহত হত্যা, এটা সামাজিক ব্যাধি। এই ক্ষেত্ৰত আমি প্ৰতিজন নাগৰিক সামাজিক ভাৱে সচেতন হোৱা উচিত।

(খ) ভ্ৰাম্যভাষ সংস্কৃতি ঃ

আধুনিক যুগৰ বিজ্ঞানৰ চমকপ্ৰদ সৃষ্টি ভ্ৰাম্যভাষ যন্ত্ৰৰ আৱিষ্কাৰে আমাৰ নৱ তথা যুৱ প্ৰজন্মক পংগু কৰা দেখা গৈছে। সকলো বস্তুৰ ব্যৱহাৰত সুফল আৰু কুফল পোৱা যায়। পাৰ্থক্য মাথো ব্যৱহাৰৰ ওপৰত। বৰ্ত্তমানৰ ভ্ৰাম্যভাষ (মবাইল) সংস্কৃতিয়ে আমাৰ মগজুৰ কোষ বিলাকৰ নৱীকৰণত বাধাৰ সৃষ্টি কৰিছে। যাৰ ফলত আমাৰ সমাজত এতিয়া আলোচনী বা কিতাপ এখনৰ পঢ়াৰ ধৈৰ্য্যৰ অভাৱ । আজি নতুন প্ৰজন্মই এখন চিঠি লিখিব নাজানে, পুথিভঁৰালত পাঠকৰ অভাৱ দেখা গৈছে। বহু ক্ষেত্ৰত 'অনলাইন' গেমছ যেনে- PUBG, Blue Whale আদিয়ে বহু নৱ প্ৰজন্মক ধংসৰ গৰাহলৈ ঠেলি দিছে। এইয়া জানো ম'বাইল সংস্কৃতিৰ কু-প্ৰভাৱ নহয়। ইয়াৰ সদ্বব্যৱহাৰে যোগেদি বহুতো জ্ঞান, তথ্য আহৰণ কৰিব পাৰি। গতিকে ইয়াৰ ব্যৱহাৰ ৰাইজৰ বিচাৰ্য্য।

বৰ্ত্তমানৰ ভ্ৰাম্যভাষ (মবাইল) সংস্কৃতিয়ে আমাৰ মগজুৰ কোষ বিলাকৰ নৱীকৰণত বাধাৰ সৃষ্টি কৰিছে। যাৰ ফলত আমাৰ সমাজত এতিয়া আলোচনী বা কিতাপ এখনৰ পঢ়াৰ ধৈৰ্য্যৰ অভাৱ । আজি নতুন প্ৰজন্মই এখন চিঠি লিখিব নাজানে, পুথিভঁৰালত পাঠকৰ অভাৱ দেখা গৈছে।

(গ) নিচাসক্ত দ্ৰব্য আৰু বৰ্তমানৰ যুৱ প্ৰজন্ম ঃ

Drugsৰ চোৰাং বেহাই, নৱ প্ৰজন্মকো ভয়াবহ ভৱিষ্যতৰ অগ্ৰসৰ হৈছে। সম্ভৱত Drugsৰ প্ৰচুৰ ব্যৱহাৰৰ বাবেই মহামাৰাৰত্মক ব্যাধি HIV+ VE ৰ প্ৰকোপ বাঢ়াইছে। উদাহৰণস্বৰূপে ৰঙিয়াত HIV+ ৰ সংখ্যা এমাহতে ৩৪ জনলৈ বৃদ্ধি পাইছে। সম্ভৱত এইটো Drugs ৰে প্ৰভাৱ। ইয়াৰ পৰা মুক্ত হবলৈ আমি সামাজিকভাৱে সচেতন হোৱা উচিত।

(ঘ) বিশুদ্ধ খোৱা পানী

অশোধিত পানী, বিভিন্ন বেমাৰৰ বাহক, এই বিশুদ্ধ পানী টোপাও আমাৰ অসমত সেৱনৰ অনুপযোগী হৈ আছে। এতিয়াও আমাৰ কিছুসংখ্যক ঠাইত Flouride যুক্ত পানীয়ে বহুতৰ জীৱনলৈ কাল অমানিশা নমাই আনিছে, বহু মানুহ পংগু হৈছে। দন্ত ক্ষয়কে ধৰি নানা ৰোগৰ সন্মুখীন হৈছে। এই ক্ষেত্ৰত বিশুদ্ধ পানী সেৱন প্ৰক্ৰিয়াৰ ওপৰত জনসাধাৰণৰ সীমিত জ্ঞান আৰু উপযুক্ত শিক্ষাৰ অভাৱ দেখা গৈছে। সেয়েহে চৰকাৰ তথা স্বেচ্ছাসেৱী সংগঠন সমূহে এইক্ষেত্ৰত মনোনিৱেশ কৰিলে নিশ্চয় ইয়াৰ পৰা পৰিত্ৰাণ পোৱা যাব। লগতে স্বচ্ছ ভাৰত অনুষ্ঠানৰ জৰিয়তে পৰিৱেশ বিশুদ্ধ কৰি সু-স্বাস্থ্য আৰু সু-মনৰ অধিকাৰী হবলৈ আমি যত্ন কৰা উচিত।

তথ্য প্ৰযুক্তি আৰু চন্দ্ৰলোকত অৱতৰণ

ইতিহাসে ঢুকি পোৱাৰ আগৰে পৰা বোলে দেৱৰ্ষি নাৰদে ঢেঁকীত উঠি গোটেই ত্ৰিলোক পৰিভ্ৰমণ কৰিছিল। ইয়াৰ আলমতেই হয়তো উদ্ধৱ হৈছিল মহাকাশযান। বিজ্ঞানৰ

অগ্ৰগতিৰ লগে লগে আজি ভাৰতবৰ্ষও বিশ্বৰ লগত ফেৰ মাৰিবলৈ সক্ষম হৈছে, সেয়েহে আমাৰ ভাৰতবৰ্ষই ISRO ৰ পৰা বিক্ৰম লেন্ডাৰহ'ক চন্দ্ৰলোকত অৱতৰণ কৰিবলৈ পঠাইছে। দুৰ্ভাগ্যবশত গন্তব্য স্থান পাবলৈ মাত্ৰ কেইকিলোমিটাৰ মান বাকি থাকোতেঁই ই মূল যন্ত্ৰৰ পৰা সংযোগ বিচ্ছিন্ন হ'ল যদিও আজিও ইয়াৰ শিখৰত অৱতৰণ কৰাৰ কাৰণে আপ্ৰাণ চেষ্টা চলাই থকা হৈছে। এয়া আমাৰ ভাৰতবৰ্ষৰ বিজ্ঞানৰ এটা চমক-প্ৰদ অভিযান।

সম্পাদনা সম্পৰ্কে

এখন মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক মুখ-পত্ৰ এখন পাঠকৰ মনোগ্ৰাহী আৰু সৰ্বাঙ্গ সুন্দৰ কৰি উলিওৱাটো যথেষ্ট গুৰুত্বপূৰ্ণ আৰু জটিল। এই ক্ষেত্ৰত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ বিভিন্নজন শিক্ষাগুৰু, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ পৰা পাইছোঁ যথেষ্ট গঠনমূলক উপদেশ। এই মুখপত্ৰখনত বৰেণ্য চিকিৎসা বিজ্ঞানীৰ বিভিন্ন সাহিত্য সম্ভাৰেৰে অলংকৃত কৰা হৈছে।

আলোচনীখন প্ৰকাশ কৰিবলৈ যাওঁতে ডাঃ প্ৰণয় ফুকন চাৰৰ দিহা পৰামৰ্শ তথা তেখেতৰ উপদেশমৰ্মে বিভিন্নজনৰ পৰা লিখনি সংগ্ৰহ কৰিবলৈ সক্ষম হোৱা হেতুকে তেখেতলৈ মোৰ সশ্ৰদ্ধ কৃতজ্ঞতা প্ৰকাশ কৰিলো। বিভিন্ন সময়ত বহুমূলীয়া উপদেশেৰে ডাঃ নৱজ্যোতি শইকীয়া চাৰে আমাক বহুখিনি সহায় সহযোগিতা আগবঢ়াইছে ইয়াৰ বাবে চাৰৰ ওচৰত আমি চিৰ কৃতজ্ঞ।

সম্পাদনা সমিতিৰ বিভিন্নজন সদস্যই বিভিন্ন সময়ত সম্পাদনা কামত সহায় কৰি দিয়াৰ বাবে তেখেতসকললৈ মোৰ কৃতজ্ঞতা প্ৰকাশ কৰিলো।

বিভিন্ন সময়ত লিখনি সমূহ সংগ্ৰহ কৰি, বানান ভুলবোৰ দৃষ্টিগোচৰ কৰি আৰু তথ্যচিত্ৰ সমূহ সংগ্ৰহ কৰি দিয়াৰ বাবে মোৰ সহপাঠী আৰু ভাইটি-ভন্টী সকল ক্ৰমে নয়নিকা, ৰিয়া, আছিফ, স্বাগতা, সমন্বিতে সমূহ কৰ্মকৰ্তাক মই সদায়েই মনত ৰাখিম।

এই চেগতে, আমাৰ কলেজৰ মুখপত্ৰখন প্ৰকাশৰ ক্ষেত্ৰত বিভিন্নজনে কৰা সহায়ৰ কথা উল্লেখ নকৰিলে হয়তো সকলো আধৰুৱা হৈ ৰব আৰু অকৃতজ্ঞতাৰ পৰিচয় দিয়া হব। যি সকল বৰেণ্য লিখকে তেখেত সকলৰ অমূল্য সময় খৰছ কৰি আমাক লিখনি দি আলোচনীখনৰ সৌষ্ঠৱ বঢ়ালে, তেখেত সকল আমাৰ চিৰস্মৰণীয়। এমকল মুদ্ৰিত মুদ্ৰক Creative Design প্ৰেছৰ স্বত্বাধিকাৰী আশিস দেৱনাথ সমন্বিতে সমূহ কৰ্মকতাক মই সদয়েই মনত ৰাখিম। তেখেত সকললৈ মই শলাগৰ শৰাই যাচিছোঁ। সদৌ শেষত অজানিতে হৈ যোৱা ভুল-ক্ৰটীৰ বাবে পাঠক সকলৰ ওচৰত ক্ষমা মাগি এমকলৰ উত্তৰোত্তৰ সব্বাংগীন উন্নতি কামনা কৰিছোঁ।

জয়তু এমকল।

অৰ্ণৱ গোস্বামী

— অৰ্ণৱ গোস্বামী

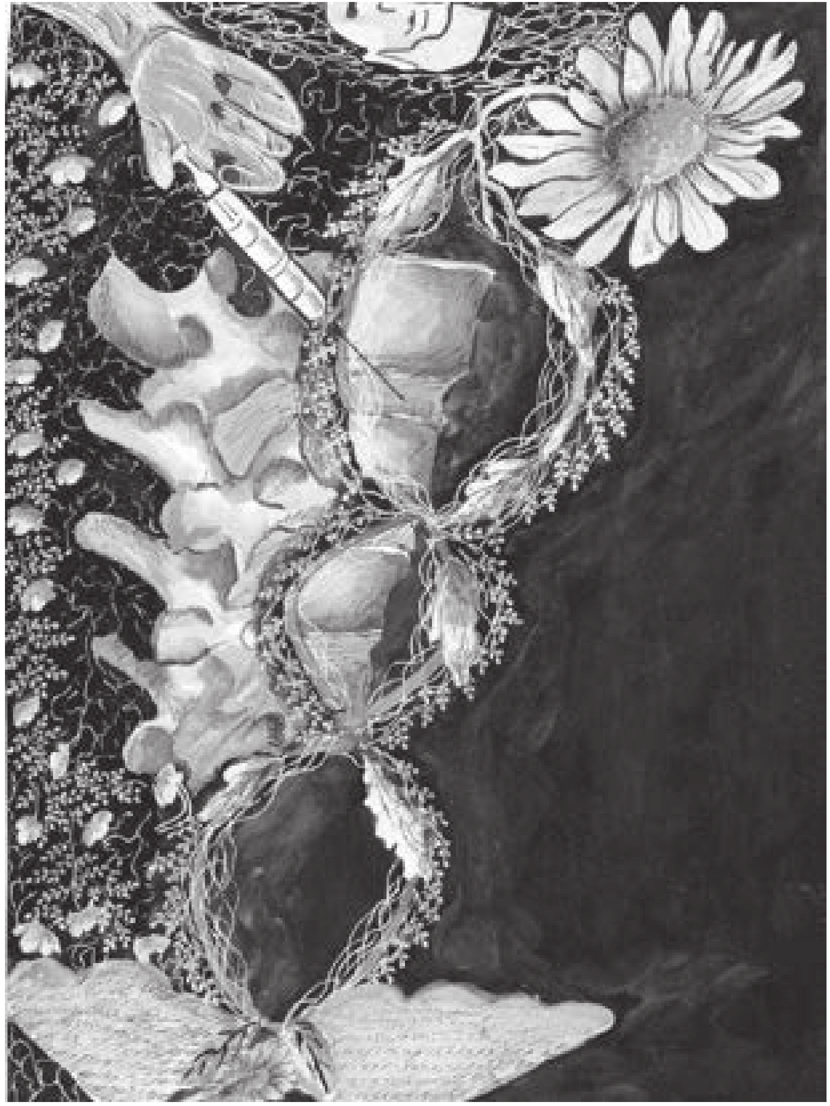

Dreadfulness of Diseases and Present Day Medical Science

Dr. Anuradha Baruah

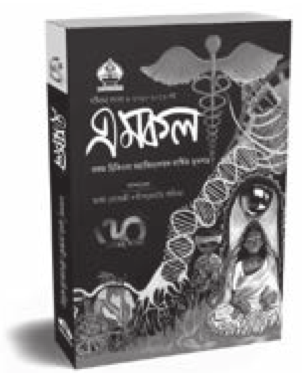

প্ৰচ্ছদ কাহিনী

Cover Story

In this modern age, advances in the medical field have made possible to eradicate many diseases, also prolonging the life expectancy. The sciences related to medicine have facilitated the diagnosis and treatment of illnesses of human being. Handy scientific recommendations have assisted people to become healthy and survive even more than ever. Recent researchers in medical sciences have shed light on the dark side of unhealthy habits problems and proved the effect of healthy nutrition and some other incorrect lifestyles of people in today's society.

Medical research during the last ten decades has brought success on suffering from diseases which were never considered curable. Medical scientists and physicians are constantly conducting research and testing new procedures to prevent, diagnose and cure diseases as well as developing new drugs and medicines that can treat ailments. What do we mean by dreadfulness of diseases??????

Formerly only lung T.B. was diagnosed as T.B. Although people suffered from the tuberculosis of bone, lungs and other parts of the body, no one knew about them. They were treated otherwise and the treatment remaind ineffective. Only a few decades back there was no reliable cure for tuberculosis. Research has shown that the disease is infections and is caused by 'tubercle bacilli. They can affect any organ of the body. A number of medicines are now available in the market for this fatal disease. Tuberculosis is now considered an ordinary ailment.

Again, Malaria was epidemic in many areas for years.It has come under control to much extent. Although its incidence in India is high, it is curable. Chloroquine and some other compounds of quinine are a sure cure.
There are many examples. Epidemics of plague, cholera, small pox etc, throughout the world are still a nightmare for people of many countries. Many villages, towns had been like burial ground within a few hours. Modern medicines have made it possible to eradicate these diseases. some of the diseases having ' no cure' or have a very small amount of treatmnt. In the countries of the third world like India where hygienic conditions are far from satisfactory some diseases still take an epidemic form. Howver, they are treated and cured. Because of a series of researches epidemics, in progressive countries have become just memories of by-gone days.

Cancer, one of the deadliest disease which kills over 7.6 milion people throughout the world each year. There would be a lot more lives destroyed if we did not have the technology that we have today.

We are still in an arms race many diseases, but we stannd at a unique period in human history where it is possible to imagine a day when we conquer diseases. Cures have been found for several history's most feared diseases and a few have been eradicated e.g. Tetanus, Rabies, polio, Yellow Fever, Small pox etc. We have heard about EBOLA and new ZIKA, NIPAH Virus, these are dangerous viruses causing outbreaks in many areas. Currently, there is no cure or specific treatment to ease symptoms and reduce the risk of complications for these virus infections. Viccines are on clinical trial. They are becoming a threat to global health.
There are many more....
MODERN MEDICAL SCIENCE AND WE................

Medical science has given a new dimension to the treatment of these diseases. Researches are undergoing on that and cure will come out very soon. There are success of modern medicine. Modern medical science is evolving everyday and there many procedures that are carried out that save lives that could not have been saved in the past. New technologies allow doctors to diagnose cancer early with more accurate results, which allows them to give the patients the best possible advice on treatments. Treatments for cancer have also evolved and save more lives now than ever. To diagnose cancer and to accurately determine the origin of the type of cells involved various investigations like X-ray, CT scan, PET scan, MRI, test for marker are available.These investigations help to give a much clearer picture of the patient's body. Once the scan is complete, the computer combines all of the information to from detailed image of the body. CT scans are much more detailed than a conventional X-ray and give doctors a lot more information on the patient's disease, this will help make any decisions on treatment. Once diagnosed, many different technologies in the from of treatments like Surgery, Chemotherapy and radiotherapy are used to save the lives of cancer victims. There are over 50 different tyoes of chemotherapy drugs available. One diagnosis is complete, the doctor can decide which chemotherapy drug, or mixture of drugs is going to work best at killing the cancer.

The greatest march of medical science is in the field of surgery. It is beyond the invention of live saving drugs and is a special privilege of modern medical system. Now, surgery is possible and even successful on vital parts of the body like brain, kidney, liver, spinal cord, lungs intestine etc. Certain operations like appendisectomy, herniorrhaphy etc are considerrd as minor. The invention of a range of anaesthetic drugs has helped patient to operate without pain. Acupuncture has added a new dimension in this field.

Then comes the transplant surgery. The modern surgeon can give another lease on life to a chronic heart, kidney, liver or bother diseased organ patient by transplanting these organs. Cornea transplant gives a new life

to the blind ones. Blood transfusion and intravenous fluid transfusion cause miracle in the condition of shock. Blood banks are found in almost all cities. The day is not so far when heart bank, kidney bank and banks for other parts would be established. Though costly enough, stem cell bank is available in some cities to got required tissue of one's demand. Synthetic parts-limbs, joints, coronary conduits etc. are also available to replace defective parts of the human body.

Orthopedics, the science of bones has given much relief to a man who is disabled due to accidents. Orthopedic surgeon like a blackmith sets his bones in right position,fixes them and sometimes even replaces them or joins them with nails and synthetic materials-sheets or rods.

Close to this range is the dental surgeon who sets the teeth right and replaces them. Introduction or orthodontics, a new branch of dentistry, to correct and prevent irregularities of teeth. Plastic surgery and orthodontics combine to enhance beauty of many. They have added an emotional horizon to medical science.

Medical science also checks the tyranny over women through family planning appliances. It gains a check on population through these gifts. Radiotherapy that started long back has reached new heights today. It has been a boon to numberless people suffering from cancer. With the advent to atomic energy a new chapter has been added to radiotherapy. Radio-isotopes are now available for disgnosis and cute of many diseases. Efforts are being made to find a cure for AIDS which is again one deadliest disease claiming many more lives. Scientists have claimed to have isolated gene that is responsible for many allergies causing asthma and other respiratory problems. Gene therapy is a solution for that. It can be started that technology applied in the medicine field has made possible to prolong life-expectancy, which has lead to changes in society. Some of the effects have been the generation of economic expenses, as well as the increase in the demand for medical service. It seems that if proper measures are not taken the society could be adversely affected in the future.

Medical sciences have interfered into such people's lives and made them informed about the disadvantages of the endlessly using of these foods. Medical sciences can strongly influence the quality and quantity of living leading to longer life expectancies. people are informed how they must live without having health problems.

IS MODERN TECHNOLOGY ALWAYS GOOD???

At the same time, blame has been put on modern medical science that due to it many new diseases have come into vogue. They were never heard of before, and they are never been presented like before. Through the reality is otherwise-the disease existed, but never been diagnosed. Modern medicine has diagnosed them and find cure for them. A number of vaccine and antibiotic have come up for their cure.

There are some people who have so hectic lives that they can rarely pay enough attention to their nutritional habits. Most of them are stressful, anxious and consume junk foods and fatty products. Medical sciences have interfered into such people's lives and made them informed about the disadvantages of the endlessly using of these foods. Medical sciences can strongly influence the quality and quantity of living leading to longer life expectancies. people are informed how they must live without having health problems. The consumption of healthy foods and regular exercises cut down the gravity of inappropriate lifestyles.

Few great inventions revolutionized medical science over the years.

1. Medical Thermometer: Gabrief Fahrenheit first invented the mercury thermometer in 1714 which is still in usage today. However, today the mercury thermometer is being phased out in facor of the digital therometer on account of the risk of mercury poisoning it poses.

2. Stethoscope: Before stethoscope was invented, doctors would listen to their patient's heartbeats by putting their ear on to their chests, a quite crude and inefficient method. Fremch physician Rene Laennec, invented the 'stethoscope' as a wooden trumper-shaped tube that amplified sounds coming from lungs and heart. That principle of sound amplification hasn't yet changed till date.
3. X-Ray Imaging: X-Rays were discovered by a German physicist Wilhelm Conrad Rontgen.Now, it's hard to imagine proper and correct diagnosis and treatment of injuries and fractures without X-ray imagine technology.
4. Antibiotics: The age of antibiotics began in 1907 with the creation of Salvarsan by Alfred Bertheim and paul Ehrlich. Today this Salvarsan is known as Arsphenamine. It was the first drug to effectively counter the Syphilis disease marking the begining of anti-bacterial treatment.

   Alexander Fleming's discovery of anti-bacterial property of Penicillium Notatum in 1928 was when antibiotics started gaining mass attention. Today, antibiotics have revolutionized medicine and in combination with vaccines have helped in almost eradicating diseases like tuberculosis.
5. Hypodermic Needle: A hypodermic needle with its austere appearance, and simple working principle was invented only about 150 years ageo. Before that in Greece and Rome,physicians used thin hollow tools to inject fluids into the body. The modern hypodermic needle was invented by Charles Pravaz and Alexandar Wood somewhere in the mid 1800s. Today, these needles are used to deliver correct drug dosage in treatment and extract body fluids with minimal pain and risk of contamination.
6. Spectacles: Spectacles are one of the other medical breakthough that people usally take for granted. Centuries ago, scholars and monks used an early prototype of the modern spectacles which had to be held before eyes while reading or balanced on the nose (there were no arms to anchor them to ears). With increased availability of printed books in late 1800s, the cases of myopia increased, that led to the introduction of spectacles to the masses.
7. Cardiac Pacemaker: This milestone invention was fruit of two Australian scientists' labor, Mark C.Hill and physicist Edgar H. Booth in 1926. The prototype was a portable set up consisting of two poles, one connected with a salt solution soakes skin pad and the other to a needle that was inserted into the patient heart chamber. Despite such a crude design they both sucessfully brought back to life a stillborn baby. Today the pacemarkers are much more sophisticated with an average battery life of 20 years.
8. CT Scanner and MRI: X-Ray's discovery led to a surge in the efforts to search methods to access even more details without cutting open a body. This subsequently led to the invention of the CT scanner. Its commercial version was invented by Dr. Godfrey Hounsfield who received a Nobal Prize for medicine in 1979. This device was able to display multiple layers within multiple X-ray images. Soon after, Dr. Raymond V. Damadian invented a technique to differentiate between cancerous and normal cells using nuclear magnetic resonance which later was improved and called MRI.
9. Prosthetics and Implants: Life with handicaps is a very hard experience not just at physical level, but mental and emotional level as well. Invention of the prosthesis has been a big breakthough in enabling the physically handicapped live a life that isn't limited to wheelchair and crutches. Modern prosthesis are made from carbon fiber that are lighter and stronger than metal and are more realistic. Upcoming prostheses have inbuilt myoelectric sensors that enable gripping and holding on brain inpulses.
10. Cardiac Defibrillator: Defibrillator of heart isn't a very recent concept, it has been known for decades, but its introducation into clinica; seeting was brought about by Claude Back when he successfully defibrillated a young boy's heart during surgery. Today, defibrillators save millions of lives from the brink of death around the world.

1. Autopsy: The autopsy is the most iconic breakthrough of the Renaissance era. Its development opened gates to new dimensions in medical and forensic sciences. Many ancient civilizations like

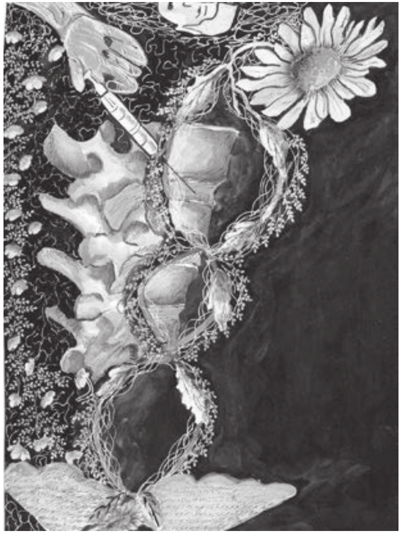

> Blood abnormalities like iron overload and increased RBC volume percentage in the blood (polycythemia) are still cured by bloodletting. On to stimulate blood circulation after microsurgery.

Egypt, Greece, China and India were well- aware of the procedure and used it for studying anatomy.

2. Trepanation and Trephine: Trepanning or trepanation is a surgical procedure in which a hole is drilled into the skull to gain access to the dura for treatment of intracranial ailments. It has been practiced from prehistoic times. In Renaissance era, trepan and trephine (screw-like-saw and holder) were used to perfrom trepanation operations. Trepanation was believed to cure seizures, skull fractures, and mental disorders. No matter how horrifying trepanation may seem, it was a highly successful procedure. Today, it is used to treat traumatic brain injury, epidural and sabdural hematomas. Trepanation has given way to craniotomy and crainectomy, which are very effective in intracranial surgery procedures.

3. Bloodletting: The use of leeches in bloodletting was practiced high in Renaissance era and continued well up to 19th century. Modern medicine denies any therapeutic benefit of bloodletting, but it is still used in some special cases. Blood abnormalities like iron overload and increased RBC volume percentage in the blood (polycythemia) are still cured by bloodletting. On to stimulate blood circulation after microsurgery. They are also found to reduce swelling in tissue and promote healing.

4. Trocar: The trocar was used to alleviate ascities or abdominal swelling, edema, bloating, etc. The sharp tip was used to puncture the skin which allows a streamlined flow of fluids to leak out. The trocar has undergone structural and functional changes over time, but the underlying principle remained the same. Nowdays, trocars are used in laparoscopic surgery, embalming, and aspiration.

5. C-section: C-section is one of the oldest surgery humans have been carrying out. Cesarean section has gained immense popularity in the last century. Almost one third of the total deliveries are C-section in present times. The mortality rate in medieval C-sections was very high and people assorted to it as a last resort only. Wish improved methods and better technology, C sections begin turning safe in the 20th century.

6. Maggot Therapy: The use of maggots become widespread in the Renaissance era and helped us till late nineteenth century. No matter how disgusting it may seem, maggots are our friends. Our predecessors rightly observed their strange trait of ingesting dead cells and employed them in cleaning woulds. The fancy name for maggot therapy is Larval Debridement Therapy. For the medicinal purpose, disinfected or sterile maggots, packed in a polymer bag, are used. Maggots secrete proteolytic enzymes which liqufy desd cells in a wound which are then ingested by the maggots and hence render the inflected part clean. Recent studies support their effectiveness and they have been sanctioned to be used a 'medical'.

7. Cauterization: Before the advent of antibiotics, an infection in a wound was no less horrible than a deadly disease. A popular approach to treat amputation, incision and other major wound was cauterzation. In the Middle Ages, people simply burned the wounded part with fire. This helped in the prevention of blood loss and closed the amputations. Cauterization is still prevalent in different forms. The modern medical community uses electrocautery and chemical cautery in some medical procedures. They are used to remove warts and for

hemostasis. Some countries still have provision for amputation cauterization as well.

8. Pus: pus is considered a sign of infection and hence its removal is important for healing. Most successful and renowned physicians of early times distinguished foul-smelling watery pus from thick odorless pus. They belived that the thick pus was beneficial for wound healing. They termed it 'good and laudable' pus. The other type, however, was named vile. It was later discovered that different forms of pus were the result of two different types of bacteria, viz. Staphylococcus and Streptococcus. Now, we follow the simple rule " Where there is pus, evacuste it", thanks to Renaissance visionaries.
9. Tracheostomy: It was used to remove secretions from the throat in case of cancer or other diseases. Many physicians of ancient and medieval period tried it to help their patients. But most of these surgeries failed. With theadvent of antibiotics, better tools and imagging, tracheostomy is a safe and very helpful surgical procedure.
10. Enema: Surprisingly medieval physicians believed that one magical cure for constipation, bowel management, headache, sexual dysfunction, anthma, allergy, and fever was the enama. It hasbeen successfully used to rehydrate a person when administering IV therapy is not possible. Enema gained a vast popularity in the Renaissance era.
11. Catheterization: Blocked bladder was a common problem Renaissance era and a very painful one. Catheters helped the patients excrete if they suffered from syphilis, kidney stones, and bladder problems. In medieval times, catheters were generally made of metals like gold.white lead and copper. Natural materials like palm leaves and leather were also sometimes used to prosuce flexible catheters. These catheters could be straight, curves or designed to mimic the curves of the urethra. Modern catheterization is no different from the ancient practice. We now use latex and silicone catheters which are more safe and flexible. Indwelling catheters and intermittent catheters are two popular types of contemporary catheters. Modern science has successfully developed cardiovascular, gastrointestinal, neurovascular and ophthalmic catheterization as well.
12. Fecal Transplant: The accounts of fecal transplant are scarce and not well-recorded. The enema was used to transplant fresh or fermented stools from a donor to the diseased. It successfully cures diarrhea and other gastrointestinal ailments. In modern times, fecal transplant serves as one of the most effective resistance to CDI, irritable bowel syndrome and other gastrointestinal conditions.
13. Cataract: Cataract surgery has been practiced for a really long time. It had its origin in India and Arabic physicians refined the process. The early surgeries were extremely dangerous and were called 'cataract couching'. Later advancements facored suction method and leter Phacoemulsification and laser surgeries become the norm. It is clear that modern cataract therapy does not resemble the medieval one in any way, but they were Renaissance thinkers who begot fundamental principles of the science.

The medical practices of the middle ages have always made us more grateful for the modern advancement in medicall sciences. The scary instruments, nasty medicines and weird rituals of the old time are enough to make a healthy guy sick, leave curing them. But like everything in the Universe, it was not all bad. While scary and weird, some of these practices were very effective. Later-half of the Middle Ages saw a new development in the medical science.

Renaissance thinkers and physicians like Vesalius, Da vinci, pare et al, innovated new practices, and revived some very old ones. Their approach to medicine is not as pleasant as we are used to, but they definitely helped us usher into the modern scientific era.

However, Medical Science is one of the most scientifically progressive fields. over the years breakthoughts in medical science have either opened up an alternative to a tedious earlier procedure or created a solution to a medical problem previously incurable. Technology too has played a big role in making medical science more effective and indispensable than ever before.

Modern Medical Science and it's Advancement

Dr. Rashmi Ahmed

> You got to nourish to flourish.
> Health is valued till sickness comes.
> **-Thomas Fuller**

Disease is one of the simplest words in this world used for any unwelcomed change in one's physical and or mental health. Etymologically disease in Old French means' lack of ease'. Well at the beginning of this mortal age, diseases or ailments are assumed to be as simple as the men were past then. But nature had its way and so these diseases evolved to more natural advantages. But so did men to tackle them till it reached today, an ultra complex world of technology and its creator the humans and of course the maladies alongside. So today if we see the highest form of rationality in men, we cannot ignore the extent of dreadfulness the diseases have reached up to.

When it comes to diseases we have these common ones like flu, cough and cold, viral fever, etc but also the nightmarish ones like HIV- AIDS, malaria, Tuberculosis, Ebola, SARS, etc or as Siddharth Mukherjee has entitled 'The Emperor of all Maladies' to Cancer.

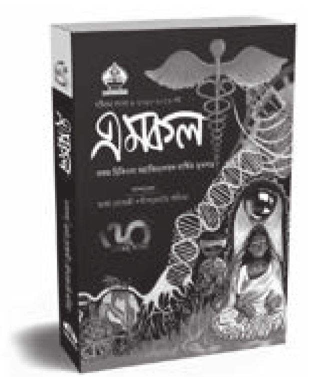

প্ৰচ্ছদ কাহিনী

Cover Story

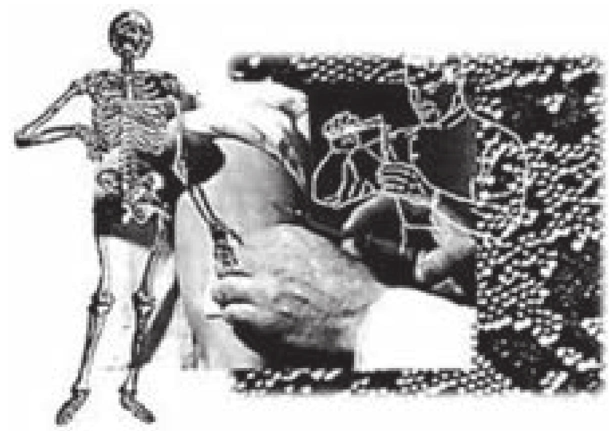

When it comes to the point what does a disease do, John Ray has very rightly said 'Diseases are the tax on pleasures'. They simply forbid a normal living as is evident when we have a cough or a cold.

For the last one year, a very thought came reflecting in the back of my mind, why did I become a Doctor, though prior to it no thoughts came as such. The answer to my very query propped up probably because I lost both my doctor parents that year within a span of four months.

A dedicated Anaesthesiologist, my father, never ever dreamt that he himself had to be intubated who did that task for innumerable ones. A cardiac patient though ,did his own diagnosis of the disease and had himself asked for intubation. In the ICU he was with all tubes and pipes and gadgets but to our utter surprise his voice never regained till his death . Fluids, medicines, injections, infusions (so called Medical Science) applied to the frail body but not responsive for that voice of his. In spite of all experiments with medical science the ultimatum was a big zero for us all. Was my father's disease so dreadful that medical science failed or was it not at all dreadful then too medical science failed to evoke any response?

Another heart rending fact of my mother, a Dermatologist by profession, who broke the news of having been diagnosed with Carcinoma Ovary and ending up in Carcinoma of Urinary Bladder. We, her family, tried to avail the best of medical science for her starting from modern operative procedures, Chemotherapy to Radio Therapy at BBCI to Apollo Chennai hospital. But again all in vain. Cancer is

considered a dreaded condition but medical science again half heartedly gave its best.

These two instances in my life made me think that probably disease is indeed dreadful and medical science i.e the invent or advent of diagnostic and prognostic tools and treatment proper could not have a substantial affect .With the passage of time and paradigm shift of genetic ,environmental and lifestyle factors, simple diseases have either become complex or complicated. Dreadful Diseases encompasses everything from common ailments to epidemics... squirming parasites, bursting pustules, rotting limbs, and incessant diarrhoea. Sometimes the remedy proved as unbearable as the sickness itself. Diseases played a significant role in shaping human history: literature displays vividly how measles and smallpox hastened the decline of the native peoples of the Americas, and how typhus helped to defeat Napoleon. Extraordinary anecdotes abound, such as the cautionary tale of Typhoid Mary and how a cow called Blossom saved the day.

Diseases, communicable or non communicable, infectious or non-infectious, either stakes a person to recover and get cured or is destined to disabilities and handicap or may be ending up with fate i.e. death. Old saying...Prevention is better than cure. As mentioned earlier some diseases as HIV, malaria, TB, cancer, etc with its current status worldwide are still wandering around in a forest with a long and arduous path of disease control and vaccine development. Enormous efforts by medical science but ultimately ending in frustration. We the homo sapiens are celebrating the victories of disease prophylaxis and healthy environment, while millions are still struggling on the issues of numerous unsettled dreadfulness of diseases As for malaria, a vector borne disease, a clear consensus for the formidable task of developing an effective vaccine is yet to be accomplished. Global scientific recognition or even a Nobel laureate awaits for development of those long derived vaccines or an efficient treatment for Cancer disaster. At present, chemotherapy, radiotherapy, immunotherapy, and gene therapy are considered as predominant options in order to treat cancer. But these therapies provide inadequate consequences by affecting both the normal and tumor cells. On the other hand, tuberculosis (TB), and HIV (human immunodeficiency virus) infections are significant threats, causing over a million mortalities each year.. From time immemorial to till date, though TB remained a global emergency, no vaccine has been shown to be clinically safer and more effective than the presently licensed BCG vaccine vaccine(1). Again the advent and the extensive applications of antibiotics have caused the microbes to acquire resistance to the existing antibiotics. With the emerging dilemma of drug resistant microbes, it has become imperative to identify novel therapeutic agents from natural sources as emphatic alternative approach. Over the past few decades, venoms derived from several reptiles, amphibians, and arthropods including snakes, scorpions, frogs, spiders, honey bees, wasps, beetles, caterpillars, ants, centipedes, and sponges have been identified as efficient therapeutics. Venoms constitute plethora of bioactive components, particularly peptides, enzymes, and other chemical entities, which exhibit a large array of anticancer, anti-tubercular, anti-HIV and other anti-pathogenic activities. It is believed that the decisive role of animal venoms as alternative natural resources to combat these deadly diseases of 21st century, and thereby propounding the plausible development of new therapeutic drugs in the present era.(2)

Again we are bound to say that dreadful viruses are now increasingly upon us. Is there a connection between climate change and emergence of viral diseases?? Observations over time have accounted on how these increasing viruses are spread and their season of occurrence, real associations between rising global temperatures, human-animal proximity, and public health effect can be documented. In a 2015 research paper co-authored by 18 leading scientists and stakeholders, Johan Rockström reveals that humanity has sprinted past four out of nine "planetary boundaries" – crucial limits for keeping earth stable and hospitable. People are forcing earth into uncertain and dangerous territory – driving up global temperatures, clear-cutting original forests, dumping fertilizers into rivers and oceans and forcing animals, plants and other organisms towards extinction. (3)

Some therapeutic and prophylactic strategies for dreadful diseases put forward by researchers(1)

The new therapeutic strategies based on the concept of an inhibited complement system include:

1) Development of monoclonal antibodies specifically directed to FH(factor H)-binding sites of pathogen proteins to compete with the binding of human FH. Such as antibodies

directed against plasmodial FH receptor protein, PfGA50 (gamete surface protein), are capable to functionally block malaria transmission to the mosquito. Receptor PfGA50 antigen utilized by the malaria parasite for protection against the human complement lysis after a blood meal may provide ideal candidate for transmission blocking vaccines.

2) Synthetic peptides reproducing the FH region interaction with target pathogen or cell, which can be directly used in patients to block the binding with our serum FH;

3) Constructs consisting of recombinant bifunctional single-chain variable fragment (scFv) based on a monoclonal antibody against pathogen proteins, which are coupled to specific binding domains of FH (scFv-SCR), to enhance lysis by complement.

4) Chimeric proteins that comprised human FH domains 6 and 7 fused to human IgG1 Fc (FH6.7/HuFc) as an immunotherapeutic against pathogens by binding FH through domains 6 and 7 . In the case of meningococcal bacteremia, FH6.7/HuFc can enhance human C3 and C4 deposition, mediate direct killing through complement, and protect infant rats against meningococcal bacteremia. This shows that the complement activation and killing is classical pathway dependent.

5) Targeted inhibition of factor H over expression to enhance sensitivity to complement-mediated lysis of altered cells.

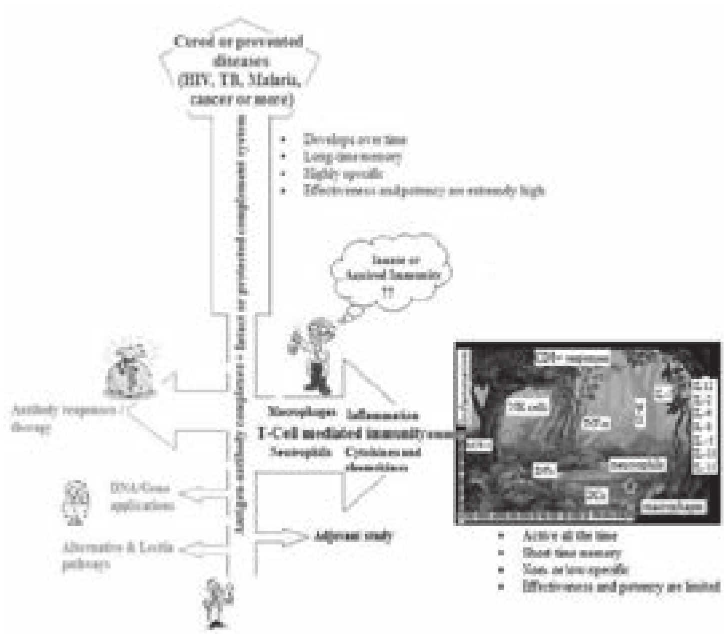

Diagram showing Path to end dreadful diseases: a theory of intact or protected complements (IPC) immunity. The sizes of arrows represent the research efforts in the past.

From research and literatures, it can be concluded that the complement system plays a vital role in killing or neutralising the various dreaded pathogens. One can say that the benefit of introducing IPC (Intact or Protected Complement) theory will be a blessing in disguise for all scientists and researchers to look forward for developing effective and efficient strategies for tackling the dreadfulness of various diseases. A ray of hope with untiring efforts to discover and uncover the blocks in accomplishing the journey for new vaccine development and immune therapy, with a win over dreaded diseases.

References:

(1) Jin Tom H, IDT Biologika GmbH (2017): Age to End Dreadful Diseases (HIV, Malaria, TB, Cancer and More): A Theory of Intact or Protected Complement (IPC)Immunity. Journal of Vaccines and Vaccination 8: 350.

(2) Khusro A, Aarti C, Barbabosa-Pliego A, Rivas-Cáceres RR, Cipriano- Salazar M (2018): Venom as therapeutic weapon to combat dreadful diseases of 21st century: A systematic review on cancer, TB, and HIV/AIDS. Microbial Pathogenesis Volume 125, Pages 96-107

(3) "Why dreadful viral diseases are now upon us(2018): www.yourcommonwealth.org.

Artificial Intelligence

in Laboratory Medicine

Dr. Gayatri Gogoi

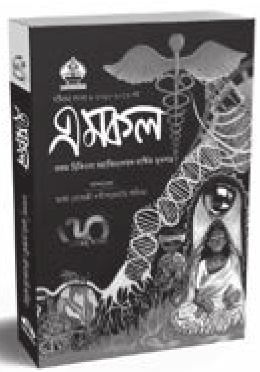

প্ৰচ্ছদ কাহিনী

Cover Story

In computer science, **artificial intelligence** (**AI**), sometimes called machine intelligence, is intelligence demonstrated by machines, in contrast to the natural intelligence displayed by humans. Colloquially, the term “artificial intelligence” is often used to describe machines (or computers) that mimic “cognitive” functions that humans associate with the human mind, such as “learning” and “problem solving”. Modern machine capabilities generally classified as AI include successfully understanding human speech, competing at the highest level in strategic game systems (such as chess and Go), autonomously operating cars, intelligent routing in content delivery networks, and military simulations

When expert systems are able to make decisions based on the accumulated knowledge gradually with which they are programmed and are therefore commonly included within the definition of Artificial Intelligence[AI] systems. AI technologies are now commonly termed ‘knowledge engineering’ and the intelligent computer software that embodies knowledge are called ‘expert systems’. Because it has been rather difficult to develop practical applications of automatic learning, expert systems often don’t include the ability to learn by themselves. An ever-increasing number of publications in the area of AI show the increasing interest and scope of its

application in healthcare. With the increasing in volume of patient healthcare data, a constant enhancing demand and scarcity of resources, AI will be the engine driving improvements across the various levels of care . Doctors will adapt to and use AI technology in their day-to-day works to maximize the resource with quality outcome.

The term ‘Computational Pathology’ applies to computational models, machine learning and visualizations to make the laboratory output both more useful and easily understood for the clinicians for management . Computational pathology has clinical value in all aspects of medicine via a focus on computational methods that incorporate all components, clinical pathology, anatomic pathology (including digital imaging), and molecular/genomic pathology data sets. With rapid advancement in Laboratory medicine such as paradigm shifts in digital pathology, next-generation sequencing, precision medicine and personalised treatments, pathologists role will be the first point where clinical decisions will be made. Continuous remote sensing of patients monitoring , with AI aided “ambient computing” changing the way of patient care in immediate future. Prediction of infection /sepsis is an important diagnostic parameter where early appropriate therapy can save lives. It was proved in a randomised controlled trial by Shimabukuro et al at the UCSF Medical Centre in 2017 used a machine learning-based predictor, which resulted in significant decreases in length of stay and in-hospital mortality rate. That comparision demonstrated the superiority of using an algorithmic predictor relative to the hospital’s current Electronic Health Record native, rules-based, severe sepsis surveillance system. AI enhanced microfluidics and compact small interactive POCT labs are set to alter the way diagnostics is carried out. An example is the “Maverick Detection System” from Genalyte. Using biological probes bound on silicon biosensors chips, it binds macromolecules in the serum, the binding of which detected by a change in light resonance, which is determined photometrically. They plan to detect up to 128 analytes using disposable chips from a single sample.

AI enhanced microfluidics and compact small interactive POCT labs are set to alter the way diagnostics is carried out. An example is the “Maverick Detection System” from Genalyte.

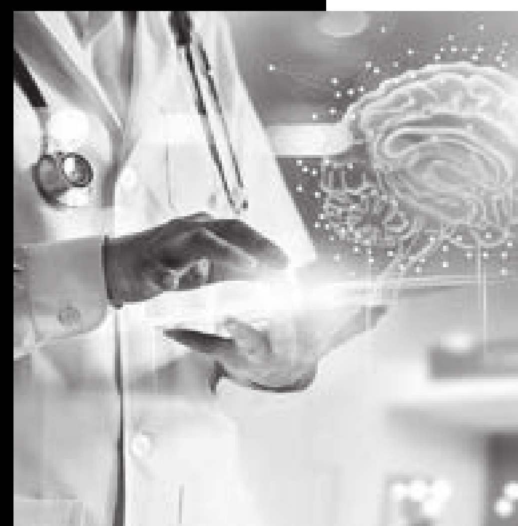

The Electronics Department Currently Indian Institute of Science Bangaluru is working on to develop laboratory tool to screen the pap smear samples for cervical cancer in remote locations where pathologists are not available . Normal and abnormal samples will be determined by artificial intelligence generated from program and only abnormal samples will be transported to the Pathologist for expert comment. Once the data reach upto 10 thousand, the accuracy of AI features would be very high and need of Pathologists report for screening will be seldom needed.

Tumour DNA changes are important since it influences therapy. Following Next-Gen Sequencing, large amounts of genomic data are generated, which are then analysed by a combination of computational tools and human experts to understand the types of genetic mutations present in the tumour. These act as a guide to prognosis and personalised therapy. Newer methods of analysis involve machine learning, which automates the tumour DNA diagnostic process and improves the accuracy of that identification as compared with existing techniques enabling accurate prescription of mutation-specific therapies.

Today’s advanced clinical labs in big cities are already using robotics to test minute volumes of blood, serum and other body fluids from thousands of samples in a day to give highly accurate and reproducible answers to clinical questions. They are doing in large scales almost impossible humanly.

These machines are driven by conventional algorithmic programmes, which represent and use data, repetitively and exhaustively using a decision sequence, using numbers and equations, finally presenting a number or result within confidence limits. In the future, robots used in the clinical laboratory will be heuristic (self-learning), using inferential processes, with numerous ways to derive the best decision possible even allowing for missing information. Artificial Intelligence programmes combined with data bases, data mining, statistics, mathematical modelling, pattern recognition, computer vision, natural language processing, mixed reality and ambient computing will change the way our laboratories generate and display clinical information in the future. AI into all branches of laboratory medicine including cytopathology, histopathology, molecular pathology, clinical chemistry and Genomic data analysis.

AI will help leverage human knowledge, wisdom, and experience. Findings suggest that instead of replacing doctors, AI algorithms might work best alongside them in healthcare. AI and machine learning software are beginning to integrate themselves as tools for efficiency and accuracy within pathology. Software is being developed by start-ups, often in tandem with prominent educational institutions or large hospital research laboratories, addressing different diseases and conditions, most notably forms of cancer. A review of the functionalities of AI and machine learning software in the field of pathology reveal predominant usage in whole slide imaging analysis and diagnosis, tumour tissue genomics and its correlation to therapy, and finally companion diagnostic devices. The ICU of the future will have AI programmes, which will concurrently evaluate the continuous streams of data from multiple monitors and data collection devices to pool their information and present a comprehensive picture of the patient's health to doctors autonomously adjusting equipment settings to keep the patient in optimal condition. Do we as doctors feel threatened with increasing use ? However the findings suggest that instead of replacing doctors, AI algorithms might work best alongside them in healthcare.

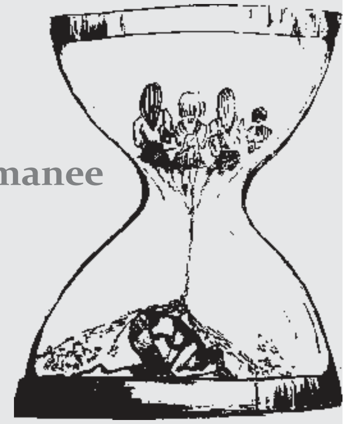

Dr. Syed. Yasin Emanee

The Grey

When we were no more
Together with our pasts
We painted the sky
The walls and the blackness of the night
Our shade of (almost) grey

It will stare down
Upon us, quivering
Like the engine howling on the outside
And the headlights falling through the wiped portion of the windscreen
Screeching our lives
To no halts
Even when the road has died.

One day
When we remember
Our cups of Red tea
Its vapours scribbling letters
In a tongue we have pretended to forget

When the music in our lives
Seem not to come from the stars

When our skins have wrinkled enough
To hide our smiles
Ad grimace

We will knock
On each other's door
Take stock of the roads not taken
The Black and the White.
Curse one for the other's miseries and memories.

And fall asleep in our Grey.

অসমীয়া ভাষাত মিচিং শব্দ

প্ৰবন্ধ

ডাঃ জৱাহৰ জ্যোতি কুলি

উন্নত যিকোনো ভাষাই প্ৰয়োজন সাপেক্ষে অন্য ভাষাৰ পৰা মুক্তভাৱে লাগতিয়াল শব্দ আহৰণ কৰে। নিজ ভাষাৰ অভিধানত ঠাই দিয়ে আৰু প্ৰয়োগ কৰে। ফলত ভাষাটিৰ শব্দভাণ্ডাৰ টনকিয়াল হয়। অসমৰ অসমীয়া ভাষাও এই প্ৰক্ৰিয়াৰ ব্যতিক্ৰম হোৱা নাই। অসমত ভালেমান ভাষিক জনগোষ্ঠীৰ লোকে বসবাস কৰে। তেওঁলোকৰ নিজস্ব পৰম্পৰাগত কথিত ভাষা আছে। অসমীয়া ভাষাৰ বাহিৰেও নিজৰ আপুৰুগীয়া ভাষাটি কালৰ সোঁতত বিলীন নোহোৱাকৈ কথিত ৰূপত ধৰি ৰাখিব পাৰিছে। ভাষিক জনগোষ্ঠীৰ সৰহভাগেই চীন-তিৰ্ব্বতীয় পৰিয়ালৰ ভাষা-ভাষীৰ লোক। চীন-তিৰ্ব্বতীয় পৰিয়ালটিৰ এটা ভাগ থাই-চীন শাখাৰ অসমত পোৱা ভাষা কেইটা হ'ল আহোম, খামটি, খাময়াং, আইতন, ফাকে আৰু টুৰুং। আনটো ভাগ তিৰ্ব্বতবৰ্মীয় ঠালৰ ভাষাবোৰ হ'ল— বড়ো, কাৰ্বি, ডিমাছা, ৰাভা, টিৱা, মিচিং, দেউৰী আদি ভাষা। অসমীয়া ভাষা সম্পূৰ্ণৰূপত ক'ব আৰু লিখিব পৰা এই ভাষিক জনগোষ্ঠীৰ লোকসকল গোটেই অসমত বিস্তৃত ৰূপত সি-চৰতি হৈ আছে। জনসংখ্যাও যথেষ্ট। তেওঁলোকৰ অধিকাংশই নিজৰ ভাষা আৰু লোক-সংস্কৃতিৰ ধাৰাবোৰ ধৰি ৰাখিব পাৰিছে। ইয়াৰ ফলত অসমীয়া আৰু অসমীয়া ভাষা-সংস্কৃতিত এই জনগোষ্ঠীসমূহৰ প্ৰভাৱ পৰাটো নিশ্চত। অসমীয়া সংস্কৃতিৰ বহল বাৰেৰহণীয়া ক্ষেত্ৰখনলৈ জনগোষ্ঠীৰ ভাষা-সংস্কৃতিয়েও জিলিঙনি আগবঢ়াইছে। কিয়নো জন এগুাচনৰ ভাষাত— When cultures come into contact with one another,

borrowing takes place primarily in the realm of lexicon terms ... it becomes the native tongue for the users and it undergoes lexical and grammatical enrichment.

গতিকে অসমীয়া ভাষাত জনগোষ্ঠীয় প্ৰভাৱ পৰিছে। সেয়েহে অসমীয়া ভাষাত থকা প্ৰচুৰ আৰ্যভিন্ন শব্দলৈ চাই ড° নাথান ব্ৰাউন চাহাবে অসমীয়া ভাষা কোনো দেশীভাষাৰ ভেঁটিত সংস্কৃতিক সহযোগত সৃষ্টি হোৱা বুলি মন্তব্য কৰিছে। ড° বাণীকান্ত কাকতিদেৱেও অসমীয়া শব্দমালাত আৰ্যভিন্ন শব্দৰ অনুপ্ৰৱেশ দেখুৱাই যথেষ্ট আলোচনা দাঙি ধৰিছে। অসমীয়া ভাষাত আৰ্যভিন্ন উপাদানবিলাক ধ্বনিতত্বমূলক, ব্যাকৰণমূলক বুলি ভাষাবিদসকলে ঠাৱৰ কৰিছে।

অসমীয়া ভাষাত ব্যৱহাৰ হোৱা ভালেমান স্থানবাচক আৰু নদীবাচক শব্দ মিচিং ভাষাৰপৰা অহা! স্থান সম্পৰ্কীয় শব্দৰ উদাহৰণ দিয়া হ'ল- মুৰ্কংচেলেক-মুৰ্কং মান ৰূপ, চেলেক মানে খেৰণি, চাপৰি। নামচুং-এখন গাঁৱৰ নাম (নামচুং-শুকতি মাছৰ গুৰি)। তেলাম-তৌলাম ঠাইৰ নাম। তৌলাম-হাতীৰ বাট (চিতৌ+বৌলাম=তৌলাম)। মিংমাং-ঠাইৰ নাম, ৰেল ষ্টেচনৰ নাম। মিংমাঙৰ অৰ্থ সপোন, চকুৰে ভালকৈ নমনা। অয়ান-অসম অৰুণাচলৰ প্ৰান্তীয় এখনি গাঁও। অয়ানৰ ফৈদৰ লোক বেছি হোৱাত অয়ান হ'ল। জেলম বা জেলেম-জৌঃলম এখনি মিচিং গাঁও। জৌঃলম মানে লুকাই চিএঞৰি ভয় খুউৱা। পূৰ্বে ঠাইটুকুৰা জয়াল আছিল বুলি হয়তো জেলেম হ'ল। ৰিগ্‌বি-ৰুগবি>ৰিগবি। অৰ্থাৎ পুৰণি ভুঁইতলি। ডুমডুমাৰ ফিলবাৰীৰ এডোখৰ ঠাইৰ নাম। কাৰেং-কৌৰৌং>কাৰৌ অৰ্থ নদীৰ পাৰত শাৰী শাৰীকৈ থকা বা পথাৰৰ চাংঘৰ সদৃশ পঁজা। কাৰেং লুইতৰ পাৰৰ ধেমাজিৰ এখন ঠাই বা গাঁৱৰ নাম। উৰিয়ামঘাট-ঐৰামঘাট। পাচিঘাটলৈ যোৱা ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ পাৰঘাট। পূৰ্বৰ ঐৰাম বৰি নামৰ ঘাটেই পিছলৈ উৰিয়ামঘাট হৈছে।

> অসমীয়া ভাষাত ব্যৱহাৰ হোৱা ভালেমান স্থানবাচক আৰু নদীবাচক শব্দ মিচিং ভাষাৰপৰা অহাঙ্গ স্থান সম্পৰ্কীয় শব্দৰ উদাহৰণ দিয়া হ'ল- মুৰ্কংচেলেক-মুৰ্কং মান ৰূপ, চেলেক মানে খেৰণি, চাপৰি। নামচুং-এখন গাঁৱৰ নাম (নামচুং-শুকতি মাছৰ গুৰি)।

নদীবাচক শব্দঃ চি-ৰে আৰম্ভ হোৱা নদীৰ নামবোৰ মিচিং ভাষাৰ। মিচিং ভাষাত 'চি' মানে পানী। চিয়াং-চিয়াং নদী। চিয়ম-আলঙৰ ওচৰত চিয়াঙৰ নাম। চিচি-ধেমাজিৰ ওচৰৰ নদীৰ নাম। চিলে মানে অতিপাত চেঁচা পানী। চিলে এখন নদীৰ নামো। চিচেৰি-দিহিঙৰ উত্তৰ অংশ। চিলুক-পাচিঘাটৰ এখন নদী। চিমেন-চিলাপথাৰৰ এখন নদীঘাট। চিলা-এখন নদী। চিলাপথাৰৰ ওচৰত। চিলাসুঁতি, এখন নদী। চিলা-গাঁও, এখন গাঁও।

বিভিন্ন বিষয়ক শব্দঃ মুৰং-মিচিং কৃষ্টি-সংস্কৃতিৰ কেন্দ্ৰীয় ঘৰ, ৰাজহুৱা ঘৰ। আপং-চাউলৰ পৰা প্ৰস্তুত কৰা পানীয় দ্ৰব্য। পুৰাং-চাউলৰ পৰা প্ৰস্তুত কৰা লৃগাঙত খোৱা খাদ্য। অফলাছিগা-আগতীয়া বানত ছিগা। দলপা-ডাঠ হাবি। ডাঁকুৰা-ছাগলী বা গাহৰিৰ ডিঙিত বান্ধি দিয়া সৰু বাঁহৰ মাৰি। কৌবাং-সভা, সমিতি, মিটিং। বানে কৌবাং-ৰাজহুৱা মহাসভা। আগম কৌবাং-সাহিত্য সভা। আগম-ভাষা, সাহিত্য, কথা ইত্যাদি। কাংকিন কৌবাং-চিনাকি সভা। ঐনিতম-প্ৰিয়জনৰ গীত, লোকগীত। আলি আই লিগাং-আলি আঃয়ে লৃগাং। আলি-আলু জাতীয়, আঃয়ে গুটি বা ফল, লৃগাং-সিঁচা। দবুৰ এক ধৰ্মীয় পূজা বিশেষ। পৰাগ-পঃৰাগ, এক পূজা বিশেষ। ৰিবিগাচেং-মিচিং কাপোৰ। গাদু-মিৰিজিম। লিংলাং-অনৰ্থক কথা, সংগতি নথকা কথা। ইত্যাদি।

এইবোৰৰ বাহিৰেও মিচিং ভাষাৰ কিছুমান শব্দ অসমীয়া ভাষাত গ্ৰহণ কৰিব পাৰে। এনেধৰণৰ কেইটামান খাচ মিচিং শব্দ উল্লেখ কৰা হ'ল। আদি-পাহাৰ, পৰ্বত। লিবাং> লৗঃবাং, লৃঃবাং-ৰামধেনু। য়াৰি-বিজুলী। মিবু-মিচিং ধৰ্মীয় পুৰোহিত, দেওধাই। আবাং>আঃবাং-ধৰ্মীয় গীত; লোকগীত বিশেষ। আচি-পানী। কাবান-বিৰহ, বেদনা, বিচ্ছেদ, আদিৰ গীত, লোকগীত। দমিৰ>দঃমৃৰ ঢেৰেকনি। দঞি >দঃঞি-বেলি, সূৰ্য। পল'>পঃল'-চন্দ্ৰ, জোন। তাকাৰ-তৰা। আনে>আনৌ-মা,মাতৃ। আবু-পিতা, পিতৃ। চিকুৰ-সুঁতি, নিজৰা ইত্যাদি।

মিচিং ভাষাত দৈনন্দিন কথোপকথনত যথেষ্ট পৰিমাণৰ অসমীয়া ভাষাৰ শব্দ প্ৰয়োগ হয়। ইয়াৰ ফলত ভাষাটিৰ জীৱন্ত ৰূপক অধিক গতিশীল আৰু চহকী কৰিছে। কথিত ৰূপৰ বাহিৰেও লিখিত ৰূপত যথেষ্ট ব্যৱহৃত হৈছে। ভাষা সাহিত্যৰ ইতিহাসৰ এই সংমিশ্ৰিত সংস্কৃতিৰ প্ৰভাৱতেই নিশ্চয় মিচিং ভাষাৰ শব্দ অসমীয়া ভাষাৰ শব্দকুঞ্জত সোমাই পৰিছে। ভাষাবিদসকলৰ সূক্ষ্ম গৱেষণা আৰু অধ্যয়নে হয়তো অদূৰ ভৱিষ্যতে অত্যধিক পৰিমাণে মিচিং-অসমীয়া তথা অসমীয়া-মিচিং শব্দৰ পৰিপূৰক ৰূপত সংমিশ্ৰণ ঘটাব।

The AETCOM Module

New Era in Medical Science!

Dr. Raktim Pratim Tamuli

Article

Dr. V.K. Paul told, "The curriculum has a course called Attitude, Ethics, and Communication (AETCOM) which will run across years. Students will be assessed for how they communicate with patients, how they counsel people for organ donations or other challenging procedures; how sensitively do they often care and obtain consent. All these things will count along with competencies and skills".[1]

After a long gap of 21 years the MBBS curriculum is revised from current academic year 2019-20. The new MBBS curriculum is aimed at instilling affinity and universally admissible knowledge in the medical profession.

This new MBBS curriculum has got a significant improvement over the one which was earlier formulated in the year 1997. The previous curriculum was focused on classroom-based rote learning. The Chairman of Board of Governors, Dr. V.K. Paul told, "The curriculum has a course called Attitude, Ethics, and Communication (AETCOM) which will run across years. Students will be assessed for how they communicate with patients, how they counsel people for organ donations or other challenging procedures; how sensitively do they often care and obtain consent. All these things will count along with competencies and skills".[1]

Main features of the new curriculum[1]:

1. Instead of jumping immediately into core subjects like Anatomy, Physiology, the classes will commence with a 'Foundation Course'. This Foundation Course is aimed at orienting a medical student to MBBS program. The classes will start with teachers explaining the history of medicine. Other necessary skills such as communication and local language will also be taught to the students.
2. The students will gain clinical exposure right from the first year instead of second.
3. Medical mannequins and models will be provided for clinical practice and training.
4. Two-thirds of the course shall include interactive, practical or clinical or based upon group discussions. Theory classes will be reduced to a minimum.

5. The learning process will be problem-oriented and activities emphasizing hands-on training like community healthcare activities, etc.

Though the present generation students are technically advanced, but are seen to lack in empathy. The cadaver that is to be respected makes into their Facebook timeline with quirky captions. Keeping pictures as mementos is fine but capturing a patient's picture that reveals his identity without his consent is a shear disregard to his/her autonomy; the students could as well be disregarding the physical or emotional pain that could've marked that period in the patient's life. [2]

They're after all only transitioning from adolescence to adulthood when they find themselves in a medical school, their lives as much entwined with responsibilities they're ought to live up to as they'd want it to be carefree. With children and parents both mostly busy with mobile phones or television, moral story telling lagged behind; emergence of nuclear family culture not only curbed the younger generation of filial love children would have for their grandparents but also their bedtime stories where good would always triumph over the bad and ethics would always win. It would be naive to expect their empathy especially towards cadavers and patients which they never encounter before, given the void isn't being filled with a school education on ethics, morals and empathy.

But on the bright side, modern students are smart with their choices, adequately apt on choosing the right kind of knowledge delivery that would suit their learning processes to some other methods that don't suit them. They end up choosing just the right professor for them and somehow try to void classes of teachers where there is minimal learning.

At the same time, the effort would go unbalanced if we fail to look into the quality of faculty in medical colleges, whether or not they through their behavior and teaching promote ethical behavior among their students. While one prong of the medical course is medical theory and clinics, professionalism and mannerisms towards their patients is the other. Do the teachers show their students how to communicate with the patients? Did the curriculum cover under it's scope the same? Students eventually knowingly or unknowingly become what they see their teachers are to their patients: a punctual teacher inspires punctuality in his students, one who gives proper respect to cadavers and patients and also show good communication skills would definitely inspire the same in the students he teaches.

It's really heartening to say; at times few doctors set bad examples for their students by not giving the patients the respect which is their due. Being from the teacher community, our own awareness regarding the same should not take a back seat, the students might as well benefit positively from our positive demeanor towards our patients.

To overcome such things, the Medical Council of India has made it mandatory for all medical college faculties to undergo workshops to develop a good communication skill and for other necessary changes made in the curriculum.

***Is it rationale*?**[3]

The earlier medical curriculum did not address ethics, communication skills and managerial skills. Long hours of duty, unnecessary harassment by relatives of the patient etc. did not make the working environment healthy. While in rural areas, professional isolation and poor living conditions immensely affect the mindset of doctors. Current curriculum often fails to support medical graduates to handle such stressors, which may lead to professional dissatisfaction with undesirable negative consequences.

With the advancement of science and technology, it is not only essential to reform the MBBS curriculum to incorporate new findings in order to enhance cognitive domain and skill acquisition, but at the same time, it is imperative to modulate the affective domain or the "heart" of the *Indian Medical Graduates*. The affective domain covers the manner in which one's emotional behavior, such as feelings, values, appreciation, enthusiasms, motivations, and attitudes. Addressing this domain would in turn inculcate interest, values, empathy and develop appreciation, and attitude for interpersonal, as well as community interaction. Hence, for the overall development of a medical professional, the affective domain comprising attitude, communication, and ethics therefore need to be taught directly and explicitly.

***Challenges of* AETCOM**

Mere introduction of AETCOM module will not serve the purpose; the medical college teachers should take the principal responsibility in implementing competency based medical training and ensuring sustainability. All faculties must be trained on the competency-based training program and assessment methods, as it differs hugely from traditional curriculum. It is not only faculties, but the students should also change their attitude towards medical education from mere

internalization of knowledge and scoring marks to finer AETCOM skills in order deliver quality care, which is in fact a vast challenge in front of all of us. Assigning marks or grades with equal weightage for the assessment of competence acquisition in all the domains of CBME (Competency Based Medical Education) can play a key role in shaping the outcomes and success of the curriculum and hence assessment tools must be carefully planned.

World Health Organization (WHO) has defined five attributes for a physician: a caregiver who assesses and improves the quality of care, who makes optimal use of new technologies, who promotes healthy lifestyles, who reconciles individual and community health requirements and who is able to work efficiently in team[4].

Physicians are expected to act in a respectful, courteous and civil manner towards their patients, colleagues and others involved in the provision of health care. Doing so fosters an atmosphere of trust, shared accountability and collaboration,[5] and is an essential component to upholding the values and principles of medical professionalism. Conversely, behavior that is unprofessional and/or disruptive undermines medical professionalism and the trust of the public. Literature shows that these behaviors can negatively impact both the delivery of quality health care, and patient safety and outcomes by eroding the effective communication and collaboration that underpin good medical practice.[6-8]

Individual's skill and expertise have a limited role in medical profession; it largely relies on good teamwork, where relationship within the group and its communication outside the group, i.e., toward patient and family, as well as community, are very crucial. Good behavior, appropriate attitude, proper and timely communication, and empathy are crucial components of clinical practice. Systematic training of the students in AETCOM domains throughout the medical course would surely help them to become a committed skilled doctor on whom people can trust upon.

References:

1. India Changes MBBS Syllabus After 21 Years, Special Focus On Practical Training, Attitude, Ethics and Communication (AETCOM) [online]. [cited 2019 Sept 11]; [2 screens]. Available from url: https://www.ruseducation.in/india-changes-mbbs-syllabus-after-21-years-special-focus-on-practical-training-attitude-ethics.html
2. Patil M. Attitude and Communication skill (ATCOM): The need of the hour. Medica Innovatica 2016 Jul-Dec;5(2):1-2
3. Mitra J, Saha I. Attitude and communication module in medical curriculum: Rationality and challenges. Indian J Public Health 2016;60:95-8.
4. Rennie SC, Rudland JR. Differences in medical students' attitudes to academic misconduct and reported behaviour across the years—a questionnaire study. J Med Ethics 2003;29:97-102.
5. Shapiro, J., Whittemore, A., Tsen, L.C. Instituting a culture of professionalism: the establishment of a center for professionalism and peer support. Joint Commission Journal on Quality and Patient Safety. 2014;40(4),168-77.
6. Leape, L.L., Shore, M.F., Dienstag, J.L. et. al. Perspective: a culture of respect, part 1: the nature and causes of disrespectful behavior by physicians. Academic Medicine 2012;87(7),845-52.
7. Sanchez, L.T. Disruptive behaviors among physicians. Journal of the American Medical Association 2014;312(21), 2209-10.
8. Leape, L.L. & Fromson, J.A. Problem doctors: is there a system-level solution? Annals of Internal Medicine 2006;144(2),107-15.

কাব্যৰঞ্জন বৰকাকতী

আমাজনৰ দাৱানল

সংকতত পৃথিৱীৰ হাওঁফাওঁ

প্ৰবন্ধ

"What we are doing to the forests of the world is but mirror reflect of what we are doing ourselves and one another" - মহাত্মা গান্ধীৰ কথাষাৰেই হয়তো আজি বাস্তৱ ৰূপত প্ৰতিফলন হৈছে, বিশ্বৰ সৰ্ববৃহৎ বৰ্ষাৰণ্যখনেই হৈছে দক্ষিণ আমেৰিকাৰ আমাজন নদীৰ অৱবাহিকা অঞ্চলত অৱস্থিত আমাজন বৰ্ষাৰণ্য। বৰ্ষাৰণ্যখনে মুঠ ৯ খন দেশক আগুৰি আছে। ইয়াৰ ভিতৰত ব্ৰাজিলৰ সৰ্বাধিক ৫৮.৪ শতাংশ আগুৰি থকাৰ উপৰি পেৰুৰ ১২.৮ শতাংশ বলিভিয়াৰ ৭.৭ শতাংশ কলম্বিয়াৰ ৭.১ শতাংশ, ভেনিজুৱেলাৰ ৬.১ শতাংশ, গিয়ানাৰ ৩.১ শতাংশ, ছুৰিনামৰ ২.৫ শতাংশ, ফ্ৰান্স গিয়ানাৰ ১.৪ শতাংশ আৰু ইকুৱেডৰৰ ১ শতাংশ আগুৰি আছে। মুঠ প্ৰায় ৫৩ লাখ বৰ্গকিলোমিটাৰ অঞ্চল বিস্তীৰ্ণ আমাজন। পৃথিৱীৰ মুঠ জৈৱ-বৈচিত্ৰ্যৰ ১০ শতাংশই অমাজনৰ বুকুত পোৱা যায়। এই বৰ্ষাৰণ্যতেই বাস কৰে বিশ্বৰ প্ৰায় পাঁচ নিযুততকৈ অধিক উদ্ভিদ, প্ৰাণী তথা পতংগৰ প্ৰজাতি। আমাজনত প্ৰায় ৪০ হাজাৰ প্ৰজাতিৰ গছ আৰু নদীত প্ৰায় ২,০০০ প্ৰজাতিৰ মাছ পোৱা যায়। বিশ্বত পোৱা উদ্ভিদ প্ৰজাতিৰ ৭০ শতাংশই এই অঞ্চলৰ। পৃথিৱীক যোগান ধৰা প্ৰাকৃতিক অক্সিজেনৰ ভাণ্ডাৰ আমাজন বৰ্ষাৰণ্যৰ পৰাই মুঠ অক্সিজেনৰ ২০ শতাংই উৎপন্ন হয়। আমাজনক সেইবাবে " পৃথিৱীৰ হাওঁ ফাওঁ" (Lungs of the earth) বুলি ও কোৱা হয়।

কিন্তু বৰ্তমান এই পৃথিৱীৰ স্বৰ্গয়ে এতিয়া ক্ৰমাত শেষ হ'বলৈ গৈ আছে। পৃথিৱীৰ হাওঁ ফাওঁ ৰূপে খ্যাত আমাজন বৰ্ষাৰণ্যত সংঘটিত হোৱা বনজুয়ে সমগ্ৰ বিশ্বকে উদ্বিগ্ন কৰি তুলিছে। অৰণ্যখনত পূৰ্বেও অগ্নিকাণ্ড সংঘটিত হৈ আহিছে যদিও ১৫ আগষ্টৰ পৰা সংঘটিত এইবাৰৰ অগ্নিকাণ্ডৰ প্ৰকোপ অধিক। কিয়নো প্ৰতি মিনিটত ১০ হাজাৰ বৰ্গমিটাৰ অঞ্চল জুইত জাহ যোৱাৰ ফলত ইতিমধ্যে ৩০ নিযুতৰো

পৃথিৱীক যোগান ধৰা **প্ৰাকৃতিক অক্সিজেনৰ ভাণ্ডাৰ** আমাজন বৰ্ষাৰণ্যৰ পৰাই মুঠ অক্সিজেনৰ ২০ শতাংই উৎপন্ন হয়। আমাজনক সেইবাবে " পৃথিৱীৰ হাওঁ ফাওঁ" **(Lungs of the earth)** বুলি ও কোৱা হয়।

বৰ্ষাৰণ্যখনৰ অঞ্চল জুইত জাহ গৈছে। ব্ৰাজিলৰ পৰিৱেশ বিভাগৰ তথ্য মতে, ২০১৮ চনৰ তুলনাত চলিত বৰ্ষত ৮৩ শতাংশ বৃদ্ধি পাইছে জুইৰ ঘটনা। আমাজনত সংঘটিত এই জুইৰ ফলত ব্ৰাজিলৰ চৌপাশে ধোঁৱা সিঁচৰিত হৈ পেৰু, বলিভিয়া, পাৰাগুৱেৰ আকাশ ক'লা কৰিছে। আটাইতকৈ ভয়ংকৰ খবৰটো হ'ল, আমাজন বৰ্ষৰণ্যত সংঘটিত জুইৰ পৰা নিগৰিত ক'লা ধোঁৱা আৰু ছাইয়ে ১৭ কিলোমিটাৰ দূৰত অৱস্থিত ব্ৰাজিলৰ চহৰ চাওপাওলো পাইছে। তাৰপিছতহে বিশ্বই সাৰ পায়। অতি উদ্বেগজনক কথাটো হ'ল, আমাজনত প্ৰতি মিনিটিত এখন ফুটবল খেলপথাৰৰ পৰা প্ৰায় ডেৰগুণ অধিক বনাঞ্চল শেষ হ'বলৈ গৈ আছে। আমাজনখন যদি এনেকৈ গৈ এদিন শেষ হয়, তেতিয়া পৃথিৱীখনৰ কি হ'ব? মানুহ থাকিব পাৰিবনে? তাপমাত্ৰা কিমানলৈ বৃদ্ধি পাব? সেই চিন্তাবোৰে পৰিৱেশকৰ্মীসকলক উদ্বিগ্ন কৰিছে।

বৰ্তমানে অগ্নিকাণ্ডৰ প্ৰকৃত উৎস উদ্‌ঘাটন কৰিবলৈ সক্ষম হোৱা নাই দেশখন। ফলত এতিয়া সমগ্ৰ বিশ্বই অৰণ্যখন এনেদৰে বিপদৰ কবলত পৰাত উদ্বিগ্ন প্ৰকাশ কৰাৰ লগতে ব্ৰাজিল চৰকাৰ বিশ্বজুৰি সমালোচনাৰ সন্মুখীন হ'বলগা হৈছে। আমাজনৰ ওপৰত এতিয়া পুঁজিবাদীৰ হাতোৰা, খেতি, খনিজ সম্পদ আৰু পশুৰ বিচৰণযোগ্য ভূমিৰ লোভতে এই বৰ্ষ্যাৰণ্যখন নিঃশেষ কৰিবলৈ কুণ্ঠাবোধ কৰা নাই পুজিঁপতি আৰু স্থানীয় লোকে। পুঁজিপতিক পাকে-প্ৰকাৰে সাৰপানী যোগান ধৰিছে ব্ৰাজিলৰ শাসকসকলে। ইফালে বিভিন্ন দেশে ব্ৰাজিল চৰকাৰে বিষয়টো অধিক গুৰুত্বসহকাৰে লোৱাৰ পোষকতা কৰিছে, কিন্তু ব্ৰাজিলৰ ৰাষ্ট্ৰপাত জাইৰ বলছোনাবোৰা আমাজনৰ অগ্নিকাণ্ড ব্ৰাজিলৰ আভ্যন্তৰীণ বিষয় বুলি মন্তব্য কৰিছে, যিটো অতিকৈ দুৰ্ভাগ্যজনক বিষয়। ব্ৰাজিলৰ ৰাষ্ট্ৰপতি গৰাকীয়ে বনজুই নুমুওৱাত তৎপৰ নোহোৱা আৰু ইচ্ছাকৃতভাৱে বিলম্ব কৰাৰ অভিযোগ আনিছে বিভিন্ন দেশৰ প্ৰকৃতিপ্ৰেমীসকলে। চি এন এনৰ ন,'ন প্ৰফিট সংস্থা আমাজন ৱাছৰ প্ৰ'গ্ৰাম ডায়ৰেক্টৰ ত্ৰিশিয়ন প'য়ৰিয়ৰে সদৰী কৰা অনুসৰি, খেতি আৰু পশুপালৰ বাবে ভূমি চফা কৰিবলৈ প্ৰায়ে জুই লগোৱা হয়। এই কাৰণেই আমাজনত সংঘটিত হোৱা অগ্নিকাণ্ডৰ মূল কাৰণ হ'ল মনুষ্য জাতি। ইফালে বিবিচি অনুসৰি, ব্ৰাজিলৰ ৰাষ্ট্ৰপতিয়ে বেচৰকাৰী সংগঠনসমূহৰ ওপৰত অভিযোগ উত্থাপন কৰিছে যে, তেওঁলোকে চৰকাৰক বদনাম কৰিবলৈ নিজেই এই অগ্নিকাণ্ড সংঘটিত কৰিছে। অৱশ্যে পাছত ৰাষ্ট্ৰ পতিগৰাকীয়ে নিজেই কয় যে, মই কেতিয়াও তেওঁলোকৰ ওপৰত অভিযোগ উত্থাপন কৰা নাই।

ব্ৰাজিল চৰকাৰৰ ওপৰত উঠা অভিযোগৰ মূলতে হ'ল, কিয়নো প্ৰথমতে দেশখনে মাত্ৰ ৭০০ লোককহে নিৰ্বাপন অভিযানত নিয়োগ কৰিছিল। তদুপৰি আমাজন সংৰক্ষণৰ বাবে আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সাহায্য লাভ কৰি অহাৰ পাছতো দেশখনে উপযুক্ত ব্যৱস্থা গ্ৰহণ নকৰাৰ অভিযোগ উত্থাপন কৰি প্ৰকৃতিপ্ৰেমী সকলে তীব্ৰ সমালোচনা কৰিছে। দেশখনে জুই নিৰ্বাপনৰ বাবে যেনেদৰে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগিছিল ঠিক তেনে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা পৰিলক্ষিত হোৱা নাই। বৰ্ষাৰণ্যত মজুত থকা খনিজ সম্পদ আহৰণৰ বাবেই বৰ্ষাৰণ্যখনৰ অগ্নি নিৰ্বাপণত ব্ৰাজিলে কোনো তৎপৰতা দেখুওৱা নাই বুলিও উঠিছে। তদুপৰি ৰাষ্ট্ৰপতি জাইৰ বলছোনাৰোৱে আমাজনৰ বনভূমিক ব্ৰাজিলৰ অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ পথত প্ৰতিবন্ধকতাৰূপে অভিহিত কৰা মন্তব্য দুৰ্ভাগ্যজনক হিচাপে বিবেচিত হৈছে। বিশ্ববাসীৰ সমালোচনাৰ সন্মুখীন হোৱাৰ পাছত ব্ৰাজিলৰ সোঁপন্থী ৰাষ্ট্ৰপতিগৰাকীয়ে বে-চৰকাৰী সংস্থাসমূহলৈ আগবাঢ়োৱা পুঁজি কৰ্তন কৰাৰ বাবেই চৰকাৰখনৰ ভাৱমূৰ্তি নষ্ট কৰিবলৈ সংস্থাসমূহে আমাজন বৰ্ষাৰণ্যত অগ্নিসংযোগ কৰা বুলি গুৰুত্বৰ অভিযোগ উত্থাপন কৰাৰ লগতে পৰিবেশবিদসকলে আমাজন বৰ্ষাৰণ্যত ব্যৱসায়িক স্বাৰ্থত ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ লোৱা বুলি উল্লেখ কৰিছে। শেহতীয়াকৈ দেশখনে জুই নিৰ্বাপনৰ বাবে ৪৪ হাজাৰ সেনা বাহিনীৰ লোকক নিয়োগ কৰিছে, যদিও ইতিমধ্যে বিধ্বংসী অগ্নিকাণ্ডৰ ফলত গছ-গছনিকে ধৰি হাজাৰ হাজাৰ বন্য জীৱ-প্ৰজাতি মৃত্যুমুখত পৰাৰ উপৰি বৰ্ষাৰণ্যখনত সৃষ্টি হোৱা অগ্নিকাণ্ড সমগ্ৰ বিশ্বতে পৰিৱেশজনিত ভাবুকি কঢ়িয়াই আনিছে। 'হাৰ্ট অৱ দ্য

অতি উদ্বেগজনক কথাটো হ'ল, আমাজনত প্ৰতি মিনিটিত এখন **ফুটবল খেলপথাৰৰ পৰা** প্ৰায় ডেৰগুণ অধিক বনাঞ্চল শেষ হ'বলৈ গৈ আছে। আমাজনখন যদি এনেকৈ গৈ এদিন শেষ হয়, **তেতিয়া পৃথিৱীখনৰ কি হ'ব?** মানুহ থাকিব পাৰিবনে? তাপমাত্ৰা কিমানলৈ বৃদ্ধি পাব? সেই চিন্তাবোৰে পৰিৱেশকৰ্মীসকলক উদ্বিগ্ন কৰিছে।

প্লেনেট' নামেৰে জনাজাত আমাজন বৰ্ষাৰণ্যৰ প্ৰায় ৬০ শতাংশ জ্বলি নষ্ট হৈ গৈছে, যদি এই জুই শীঘ্ৰেই নিৰ্বাপন কৰা নহয় তেন্তে ইয়াৰ দ্বাৰা সমগ্ৰ জীৱকূল প্ৰভাৱান্বিত হ'ব। ইতিমধ্যেই বৰ্ষাৰণ্যখনৰ আধাতকৈ অধিক জুইত জাহ যোৱাৰ ফলত ইয়াৰ প্ৰতাৱ পৰিৱেশৰ ওপৰত পৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিছে, উল্লেখ্য যে, গ্ল'বেল ৱাৰ্মিঙৰ বিৰুদ্ধে যুঁজ দিয়াত আমাজনৰ বিশেষ ভূমিকা আছে। কিন্তু যদি আমাজনখনেই সম্পূৰ্ণৰূপে বিনষ্ট হৈ যায় তেন্তে গ্ল'বেন ৱাৰ্মিঙৰ গতি আৰু অধিক বৃদ্ধি পাব। ইফালে আমাজন বৰ্ষাৰণ্য যদি সম্পূৰ্ণ নষ্ট হৈ পৰে তেন্তে সাগৰৰ তাপমাত্ৰা বৃদ্ধি পোৱাৰ সম্ভৱনা আছে। আৰু যদি সাগৰৰ তাপমাত্ৰা বৃদ্ধি পাই তেন্থে ঘূৰ্ণী বতাহ সৃষ্টি হোৱাটো স্বাভাৱিক। আমাজনৰ এই অগ্নিকাণ্ডক গুৰুত্বসহকাৰে লৈ সমগ্ৰ বিশ্ব ওলাই আহিছে। বিভিন্ন স্থানত এই জুই নিৰ্বাপনৰ দাবী উত্থাপন কৰি সাব্যস্ত কৰা হৈছে প্ৰতিবাদ। ইফালে ছ'চিয়েল মিডিয়াতো 'Pray for The Amazon' প্ৰচাৰ চলাই থকা হৈছে।

আমাজনৰ এই অগ্নিকাণ্ডই প্ৰথমে ব্ৰাজিলৰ লগতে চুবুৰীয়া ৰাষ্ট্ৰসমূহৰ ওপৰত প্ৰভাৱ পেলাৱ। এই অগ্নিকাণ্ডৰ সৈতে মোকাবিলা কৰিবলৈ প্ৰথমে জি-৭ সন্মিলনত মুঠ ২২ মিলিয়ন ডলাৰ সাহায্য ব্ৰাজিলক প্ৰদান কৰাৰ কথা সিদ্ধান্ত লোৱা হৈছিল। ব্ৰাজিলে প্ৰথমে এই ধন ল'বলৈ অমান্তি হৈছিল যদিও, এতিয়া তেওঁলোকে জি-৭ ৰ এই সিদ্ধান্তত সহমত প্ৰকাশ কৰিছে। ব্ৰাজিল মহাকাশ গৱেষণা কেন্দ্ৰই সদৰী কৰা মতে, ব্ৰাজিলৰ অৰণ্যসমূহত এই বৰ্ষত ৮০ হাজাৰৰো অধিক অগ্নিকাণ্ডৰ ঘটনা সংঘটিত হৈছে। আৰু আমাজনৰ অগ্নিকাণ্ড ইফালেই ভয়ংকৰ যে, এই অগ্নিকাণ্ডৰ ফলত ওলোৱা ধোৱা মহাকাশৰ পৰা ও চাব পাৰি। ইউৰোপীয় মহাকাশ গৱেষণা সংস্থাৰ মহাকাশচাৰী লুকা পৰ্মিটান'ই মহাকাশৰ পৰা টুইট কৰিছে আমাজনৰ এখন ফটো য'ত ধোৱাবোৰ ডাৱৰৰ সদৃশ ৰূপ লৈছে।

আমাজনত বিশ্বত পোৱা প্ৰায় সকলোবোৰ শ্ৰেণীৰ বনভূমিয়েই বিদামান। জৈৱ-বৈচিত্ৰৰে ভৰপূৰ অৰণ্যখনত বিৰল প্ৰজাতিৰ পক্ষী, বিভিন্ন প্ৰজাতিৰ জলচৰ, বনৌষধি, বনজ সম্পদৰে পৰিপূৰ্ণ বৃহত্তম অৰণ্যখনে বিশ্ববাসীক ২০ শতাংশতকৈও অধিক অক্সিজেনৰ যোগান ধৰাৰ লগতে পৃথিৱীত উৎপন্ন হোৱা কাৰ্বন-ডাই-অক্সাইড, বিভিন্ন গ্ৰীনহাউচ গেছ শুহি লয়। গোলকীয় উষ্ণতাৰ প্ৰভাৱত বিশ্বৰ বিভিন্ন প্ৰান্তত বহু ঘটনা সংঘটিত হৈ আহিছে। আমাজনত বনজুই সংঘটিত হৈ থকাৰ সময়তে ১৮ আগষ্ট গোলকীয় উষ্ণতা বৃদ্ধি আৰু জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ ফলত আইচলেণ্ডৰ হিমবাহ গলি সুমেৰু অঞ্চলৰ দ্বীপসমূহলৈ চূড়ান্ত ভাবুকি কঢ়িয়াই আনিছে। সুমেৰু উপকণ্ঠ অঞ্চলৰ গোলকীয় উষ্ণতা বৃদ্ধি পোৱাৰ ফলত আইচলেণ্ডৰ ওকজোকানল নামৰ হিমবাহ ইতিমধ্যে গলি শেষ হৈছে। হিমবাহসমূহ গলনৰ ফলত মহাসাগৰৰ জলপৃষ্ঠ অভাৱনীয়ভাৱে বৃদ্ধি পাব বুলি বিজ্ঞানীসকলে অনুমান কৰিছে। ঠিক সেইদৰে ২৩ আগষ্টত আমেৰিকাৰ মণ্টানাত হঠাতে অহা শিলাবৃষ্টি আৰু ঘূৰ্ণী বতাহৰ ফলত সহস্ৰাধিক পেলিকান, হাঁহ আদি বিভিন্ন প্ৰজাতিৰ দুষ্প্ৰাপ্য পক্ষীৰ মৃত্যু হৈছে। গোলকীয় উষ্ণতা বৃদ্ধিৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি অৰণ্যখনৰ এই অভাৱনীয় পৰিস্থিতি 'বিশ্ব সংকট' হিচাপে বিবেচিত হৈছে। সেয়েহে বিশ্বৰ প্ৰতিখন দেশেই বৃহত্তৰ অৰণ্যখনক উদ্ধাৰ কৰাত গুৰুত্ব প্ৰদান কৰাতো অতি প্ৰয়োজন। অৰণ্যভূমিক ৰক্ষা কৰাৰ বাবে অহৰ্নিশে অহোপুৰুষাৰ্থ চেষ্টা চলাই থকা অৰাজনৈতিক সংগঠনবোৰৰ লগতে বিভিন্ন প্ৰকৃতিপ্ৰেমীসকলৰ আমি শলাগ ল'বই লাগিব। এইসকলৰ সামূহিক প্ৰচেষ্টা, চৰকাৰৰ ওচৰত আবেদন- নিবেদন গ্ৰন্থ। পুস্তিকা-পাতি আদি লিখি জনসচেনতা বৃদ্ধিৰ স্বাৰ্থত এক আন্দোলন গঢ়ি তুলিবলৈ সক্ষম হৈছে। এইসকলৰ ব্যক্তিৰ প্ৰচেষ্টাতেই ইতিমধ্যে কেইবাখনো বৰ্ষাৰণ্যত ' বৰ্ষাৰণ্য মহোৎসৱ' আয়োজন কৰা হৈছে। এই মহোৎসৱবোৰৰ জৰিয়তে বৰ্ষাৰণ্যবোৰৰ উপযুক্ত সুৰক্ষা দিয়াৰ লগতে এইসমূহক সদায় জীয়াই ৰখাৰ স্বাৰ্থত বহুবোৰ কাম হাতত লোৱা হৈছে।

উল্লেখযোগ্য যে অকল বৰ্ষাৰণ্য বুলিয়েই নহয়, আমি সকলোৱে আমাৰ চৌপাশত থকা অৰণ্যভূমিক যিকোনো বস্তুৰ বিনিময়ত হ'লেও সংৰক্ষণ কৰিবই লাগিব। কিয়নো, বৃহংগম দৃষ্টিৰে চাবলৈ গ'লে এই অৰণ্যৰ বুকুতেই জীয়াই আছিল আমাৰ বহু হাজাৰ বছৰীয়া মানৱ সভ্যতাৰ ইতিহাস আৰু এই অৰণ্যৰ বুকুতেই সদায় জীয়াই থাকিব পৰিৱৰ্তিত সুসভ্য মানৱ সভ্যতাৰ ভৱিষ্যতৰ ইতিহাস। এখন অৰণ্যৰ মৃত্যু মানেই বহুজীৱন বিপন্ন আৰু ধ্বংস।

WAYS to be HAPPY

Article

Dr.(Mrs) Gayatri Sarma

> Tell me not, in mournful numbers,
> Life is but an empty dream !
> For the soul is dead that slumbers,
> And things are not what they seem.

These lines from the inspiring poem ' A Psalm of Life' by the American poet Henry Wadsworth Longfellow, strongly indicate that though our life is not a bed of roses , it also is definitely not a thoroughfare strewn only with thorns. Life is a mixture of both hardships and contentment, miseries and fulfilment, failures and achievements and turbulence and tranquility. Every individual, in the bivouac of life, has to bear his respective share of happiness and sadness that life has to offer. But, whatever be the circumstances, we as individuals should always try to remain happy and contended in life.

While being happy is a natural goal that drives all humans, the truth is that most people do not know exactly what happiness is and how they can accomplish it. The poet Mildred Barthel said , "Happiness is a conscious choice, not an automatic response." Several researches have also shown that 90 percent of our level of happiness is decided by internal factors, basically our mind. Abraham Lincoln had said, "Folks are usually about as happy as they make their minds up to be." Thus, it makes sense to focus on how we can create and enhance our sense of wellbeing and become happy in life. Enlisted below are some of the ways that can enhance our chances of attaining happiness in life :

1. **"Don't cry because it's over, smile because it happened." - Dr. Seuss.**
   The first and foremost quality that has to be acquired is to put up a smiling face every time we get a chance to put one; not because life has been easy, perfect, or exactly as we had anticipated, but because we choose to be happy and grateful for all the good things we do have and all the problems we know we don't have. We should never let a bad day make us feel like we have a bad life. Thus, practice smiling even in the face of adversity.
2. Love for oneself is another important attribute in attaining happiness.
   "Love yourself first and everything else falls into line. You really have to love yourself to get anything done in this world."- so said Lucille Ball, an American actress of yore.
   The more we love ourselves and our decisions, the less we need others to love them. Feelings of self-respect, self-love and self-confidence prevent us from surrendering ourselves to others who doesn't have respect for us in life. Knowing yourself is one thing, but truly believing and living as yourself is another.
3. Give yourself permission to immediately walk away from anything that gives you bad vibes. There is no need to explain or make sense of it. Just trust what you feel.
4. Sometimes we've got to emotionally let go of the things that once meant a lot to us, so we can move beyond the past and the pains they bring us, and open the next chapter in our lives. Moving on doesn't mean forgetting, it means we choose happiness over hurt.
5. Take all the time you need to heal emotionally. Moving on doesn't take a day; it takes lots of little steps to be able to break free of your broken self.
6. Never try to be a perfect person because no matter how hard you strive, you can never be always right.
7. Blunders are an integral part of everyone's life. Never ever let your mistakes fill your life with regrets. Mistakes are only there to teach you that a certain path has ended and so it is time to try another. There's no use in looking back in regret, because you cannot change the past. Simply move forward and try another road. You will most certainly be happier for it.
   "When one door of happiness closes, another opens; but often we look so long at the closed door that we do not see the one which has been opened for us."-Helen Keller
8. The catastrophies of life can certainly throw a person into a tailspin but it all depends on how we perceive and respond to the adversity that determines the outcome. Worrying, in such circumstances, is a massive waste of time and energy. It cannot subdue the affliction. All it does is steal your joy and hinder your ability to make positive changes.
9. If you want to get over a problem, stop contemplating and talking about it. Your mind affects your mouth, and your mouth affects your mind. It's nearly impossible to move beyond something when you're obsessing over it.
10. Stop looking at what you have lost, so you can see what you have. Always remember that there is someone else in this world who is happy with far less than what you have.
11. Always talk about your blessings more than you talk about your problems.
12. Inculcate the trait of forgiving and forgetting. The time spent on hating is the time lost for living a peaceful, happy life. Happiness comes from moving forward in your life and letting go of grudges that would hold you back.
13. Never be too dependent on another person no matter whatever the relationship you share with him. Dependency on another person can lead to shattering your own happiness if at any time the person lets you down.
14. Define your own life. Don't let other people write your life story for you.
15. You are responsible for how you feel no matter what someone does or says to you. Always persevere to control your thoughts even in the face of malign and deceit. Choose to feel confident and adequate rather than angry and insecure.
16. Don't be afraid of change. Often times you will lose something good, and then gain something even better.
17. If you don't like something, change it. If you can't change it, change the way you think about it.
18. Be a person of honesty and integrity. A clean conscience free of guilt and remorse is a sure path to happiness.
19. Good things don't come to those who wait. Good things come to only those who pursue the goals and dreams they believe in. Thus, sincere hard work is also a prerequisite to happiness in life.
20. Unrealistic goals are almost impossible to achieve and therefore, ushers in disappointments and frustations. Hence, to achieve real happiness and contentment in life one needs to set achievable and realistic goals that can be pursued, achieved and accomplished.
21. Life does not have to be perfect to be wonderful. Do not keep high expectations on others as well

as on yourselves. Expectations from others and from life can lead to disappointments, thus negatively affecting happiness. Keeping expectations low is imperative if you really want to be happy in life.

22. Pessimistic attitude is the biggest hurdle towards happiness. Your words and thoughts are endowed with power, and constantly using "negative talk" sends negative vibes out into the world which can reflect back unto you to escalate your disappointments. Become aware of your negativity and work to change your thoughts and words for the better.
23. Always keep your anger under control. You won't always be punished for your anger, but you will always be punished by your anger.
24. Jealousy is an impediment to happiness. People refuse to admit when they have been bitten by the green-eyed monster. There are people who exude enviousness to the point that it ruins relationships. It usually stems from feelings of inadequacy and insecurity, and those are the things that a person must take a hard look at in order to salvage their relationships. Maintaining healthy relationship with friends and family also paves the way for a happy, contended life.
25. "If life were predictable, it would cease to be life and be without flavour."
    There will always be broken hearts, there will always be days where nothing goes right. But we must accept and learn that even the most imperfect things can always be made better.
26. Sometimes we all need to be alone to reflect on life. Take time out for self analysis and self care. You deserve it.
27. Always live in the present. There's no use waiting for tomorrow to arrive, hoping that it will bring you more of what makes you happy. Today is all you have, right now is all you have, and you need to find ways to be happy in this very moment. Regrets for the past , speculations for the future would only marched the happiness of today.
28. Altruism in all its forms- generosity of spirit, kindness, compassion and empathy for others- has also proved to be one of the greatest sources of happiness.
29. Lastly, meditation, prayer and a belief in God and religion can pave the way to an eternal form of happiness.

However, easier said than done; inculcation of all of the above mentioned attributes definitely isn't an easy task for all of us. That's because happiness is more genetically determined than anything else. Some people are hardwired to be happy. Nevertheless, with consistent practice, we can form life-long habits for a more satisfying and fulfilling life.

Thus, the best way to be happy is not pursuing happiness or finding new ways to be happy, instead one should learn to avoid all gratuitous circumstances, which can disturb the peace of mind and lead to unhappiness. As Dalai Lama XIV has said,"Happiness is not something ready made. It comes from your own actions." Widening of the comfort zone in which we live is the key to happiness. Self-control, resilience and an amiable demeanor are unequivocal prerequisites to attainment of long lasting happiness.

বৰিষ জ্যোতি বৰফুকন

গলি যোৱা মমডাল

গলি যোৱা মমডাল
তোমাৰ শিখাৰ আজি মোক যেন প্ৰয়োজন নাই
হ’ব পাৰে ই তোমাৰ চন্দ্ৰমা
বা হাচনাহানা
নতুবা আৰু আন কিবা।
কিন্তু মোৰ বাবে যেন ব্যৰ্থ প্ৰেমিক
বৰষুণজাকক চোৱাচোন
ডাৱৰে এৰিছে
ধৰাই ধৰিছে।
সংজ্ঞাহীন ঠিকেই হৈছে
কিন্তু হোৱা নাই সত্তাহীন
তোমাৰ উষ্মজাক....
অস্তিত্বহীন কেৰলচোন তোমাক উজলাইছে!!
ধিক্কাৰ।। নাইনে কোনো আঁকোৱালি লওঁতা?
শত পতংগৰ আত্মদহনৰ সাক্ষী হৈও
চেতনাহীন সমীৰণ তোমাৰ এতিয়াও
ৱাহ ৱাহ ৱাহ!!
হওক এনে কাহিনী তোমাতেই জাহ....!!!

চুটি গল্প

প্ৰেমৰ পৰিৱৰ্তিত ৰূপ

ডাঃ গিৰিৰাজ কৃশ্রে

অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়ত Demonstrator হিচাপে যোগদান কৰা প্ৰায় ৪ বছৰ হৈছিল। যৌৱন প্ৰাপ্ত ডেকা ল'ৰা এজনৰ দৰে মই মোৰ ভাবী পত্নীৰ প্ৰেমত পৰিছিলো। সেই সময়ত আজিৰ দৰে ই-মেইল, What's up বা মোবাইলৰ প্ৰচলন নাছিল, হাতে লিখা চিঠিৰে প্ৰেম নিবেদন কৰিছিলোঁ। মোৰ পত্ৰবোৰ আকাশৰ তৰা, জোন চিঙি অনা প্ৰতিশ্ৰুতিৰে পৰিপূৰ্ণ আছিল। মোৰ ভাবী পত্নী ও দুষ্যন্তৰ শকুন্তলাৰ দৰে মোৰ প্ৰেম পত্ৰবোৰৰ বাবে বৰ অকুলতাৰে অপেক্ষা কৰিছিল। সেই দিনবোৰ আছিল দূৰদৰ্শনৰ সোণালী দিন। দূৰদৰ্শনৰ জনপ্ৰিয় কাৰ্য্যক্ৰম যেনে চিত্ৰহাৰ বা ধাৰাবাহিক মহাভাৰত উপভোগ কৰোঁতে প্ৰায়েই আমুলৰ এটা বিজ্ঞাপন দৃষ্টিগোচৰ হৈছিল, য'ত প্ৰেমিকে প্ৰেয়সীক আমুল চক'লৈট উপহাৰ দিয়া দেখুওৱা হৈছিল আৰু কাষত লিখা থাকিছিল - A gift to someone you love. এই বিজ্ঞাপনৰ আৰ্হিৰে পৰৱৰ্তী সময়ত মইও মোৰ আমুল গাৰ্লক (মোৰ প্ৰেয়সী) চক'লৈট দিবলৈ লওঁ। পল্টন বজাৰৰ গিফ্‌ট কৰ্নাৰৰ পৰা ডজনৰ হাৰত চ'কলেট কিনি আনি যেতিয়াই প্ৰেয়সীক লগ পাওঁ চক'লৈটৰ উপহাৰ দিবলৈ লওঁ। পিছলৈ মোৰ প্ৰেয়সীও মোৰ চক'লৈটৰ বাবে অপেক্ষা কৰা হ'ল। চ'কলেটৰ জৰিয়তে আমাৰ লগ পোৱাৰ সম্ভাৱনা বৃদ্ধি পালে।

সময় বাগৰাৰ লগে লগে মই মোৰ প্ৰেয়সীৰ লগত বিবাহপাশত আবদ্ধ হ'লো। আগৰ দৰে প্ৰেয়সীক লগ পাবলৈ চ'কলেট বা চিঠিৰ বাবে অপেক্ষা কৰাৰ আৰশ্যকতা নেহোৱা হ'ল। ৰাতিপুৱা গধূলি ইজনে সিজনৰ মুখখন চাই চাই আমুৱাই যোৱাত বাস্তৱ পৃথিৱীলৈ উভতি আহিছিলো। মোৰ প্ৰেয়সীৰ (পত্নী) পৰৱৰ্তী লক্ষ্য আছিল স্নাতকোত্তৰ পাঠ্যক্ৰমৰ বাবে বাচনি পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হোৱা, সেয়েহে তাইৰ সৰহভাগ সময় পঢ়াশুনাত পাৰ হ'বলৈ ধৰিলে, আৰু মই অৰ্থাৎ পতি মহোদয়ে Note বনোৱা, প্ৰশ্ন সোধা, ইত্যাদি কামত ব্যস্ত হ'লো। মাজে সময়ে চাকৰিৰ কামত গুৱাহাটী বা দিল্লী গ'লে সেই ঠাইৰ পৰা Reference book solved question ইত্যাদি লৈ আহোঁ। মই ডিব্ৰুগড়লৈ উভতি অহাৰ দিনা মোৰ পত্নীয়ে এই কিতাপবোৰ বা প্ৰশ্ন কাকতৰ বাবে বৰ অধীৰ ভাৱে অপেক্ষা কৰিছিল। কিয়নো এইবোৰৰ জৰিয়তে নিজৰ প্ৰিয়জনক (পতি মহোদয়) দেখা পোৱাৰ সম্ভাৱনা থাকিছিল। মোৰ পত্নী স্নাতকোত্তৰ পৰীক্ষাত উৰ্ত্তীণ হৈ চাকৰিত সোমাল। লগতে আমি, পতি-পত্নীৰ পৰা এটি পুত্ৰৰ পিতৃ-মাতৃলৈ ৰূপান্তৰিত হওঁ। মোৰ পত্নীয়ে তেওঁৰ সৰহভাগ সময় পত্ৰৰ সেৱাত উচ্চৰ্গা কৰিব ধৰিলে আৰু মোৰ ভাগত পৰিল বজাৰ-সমাৰৰ দায়িত্ব। আগৰ দৰেই মোৰ পত্নীৰ

আগৰ দৰে প্ৰেমিক-প্ৰেমিকা হৈ পাৰ্ক বা **জালান মন্দিৰত** বহিৰ নোৱাৰা হ'লো বা খলিল মাৰ্কেটৰ সন্মুখৰ ফুটপাথৰ **ঠেলাৱালাৰ পৰা ফুচকা খাব** নোৱাৰা হ'লো।

অপেক্ষাৰ অন্ত নপৰিল, কিয়নো তেওঁ পাচলি, গাখীৰ, Johnson বেবী পাউডাৰ, মিঠাই ইত্যাদিৰ দৰে এশ এবিধ বস্তুৰ বাবে অপেক্ষা কৰা হ'ল। লগতে এই বস্তুবোৰৰ জৰিয়তে আমনি লগা প্ৰিয়জনৰ লগত দুই এযাৰ কথা পতাৰ সুযোগ আদায় কৰি লোৱা হ'ল।

১০-১২ বছৰ পাৰ হ'ল, মোৰ সহকাৰী অধ্যাপকৰ পৰা অধ্যাপক পদলৈ পদোন্নতি হয় আৰু মোৰ পত্নীও সহযোগী অধ্যাপক হ'ল। মূৰৰ বগা চুলি, বৰ্ধিত মধ্যাংশ তথা চকুত অধিক পাৱাৰৰ চশমামোৰে অতি উৎসাহেৰে মোৰ পৰিপক্কতাৰ বিজ্ঞাপন (অৰ্থাৎ- বুঢ়া হোৱাৰ চিন) প্ৰদৰ্শন কৰিব ধৰিলে। উঠি অহা চামৰ লগত হোৱা বয়সৰ পাৰ্থক্য তথা অধ্যাপক পদবীৰ গৰিমা থকাৰ বাবে ৰাজহুৱা ঠাইত হাঁহিব নোৱাৰা হ'লো, অনৰ্থক ভাবে গহীন মুদ্ৰাত থকা হ'লো, আগৰ দৰে প্ৰেমিক-প্ৰেমিকা হৈ পাৰ্ক বা জালান মন্দিৰত বহিৰ নোৱাৰা হ'লো বা খলিল মাৰ্কেটৰ সন্মুখৰ ফুটপাথৰ ঠেলাৱালাৰ পৰা ফুচকা খাব নোৱাৰা হ'লো। বয়স আৰু পদবীৰ গৰিমাৰ জ্বালাত এক নতুন হ'বী (Hobby) বাচি ললো। মই আৰু মোৰ পত্নীয়ে আজৰি সময়ত ফুল-ফুলনি বা বাগিচাত সময় কটাব ধৰিলো। মাইজানৰ ভাগ্য নাচৰ্বীৰ পৰা টাব, গুটি, তথা পুলি কিনা আৰম্ভ কৰিলো। Chrysenthemum, তগৰ, ৰংগন Sylvia আৰু নানা ফুলেৰে আমাৰ চোতালখন জিলিকি উঠিল। প্ৰায়েই আমি আদহীয়াল ডেকাদ্বয়ে (অৰ্থাৎ মই আৰু মোৰ পত্নী) ফুলবোৰৰ মাজত থিয় হৈ পুৰণা কথাবোৰ ৰোমন্থন কৰো। কেতিয়াবা ধুনীয়া ফুল ফুলিলে মোৰ পত্নীয়ে মোক শোৱা পাটীৰ পৰা টানি আনি ফুলটো দেখুৱাই আনন্দিত হোৱাৰ দৃশ্যই মোৰ যৌৱন কালৰ প্ৰেমৰ কথা মনত পেলাই দিয়ে।

কালিৰ কথা, আবেলি বজাৰলৈ গৈছিলো, হঠাৎ মোৰ পত্নীয়ে ফোন কৰি সুধিলে-" তুমি কেতিয়া আহিবা?" মই উত্তৰ দিলো -" আহি আছো।" মই ঘৰ পাই দেখিলো মোৰ পত্নী ১৮ বছৰ পূৰ্বৰ দৰেই অধীৰ ভাবে মোলৈ বুলি বাট চাই আছে। মোৰ গাড়ীখন ৰোৱা দেখি পত্নী গাড়ীৰ ফালে ক্ষিপ্ৰতাৰে আগবাঢ়ি আহিল। মই গাড়ীৰ আইনা নমাই মিচিকিয়াই হাঁহি মাৰি সুধিলো-" কি হ'ল কোৱা"। তাই উত্তৰ দিলে- "গোবৰ আনিলা?"

Amlan Deep Das

The Abandoned Canvas

Achromatic colours freak him out
For he loves to be vibrant
And now, he reclines
In a cold marble floor
Waiting for his Picasso
To pick him up
And paint him down
Many timelines have been
Travelled in, and
Travelled out
But...
The monochromatic canvas still awaits
For the vivid colours
Of the Halcyon Days
To embellish him,
The way they did.

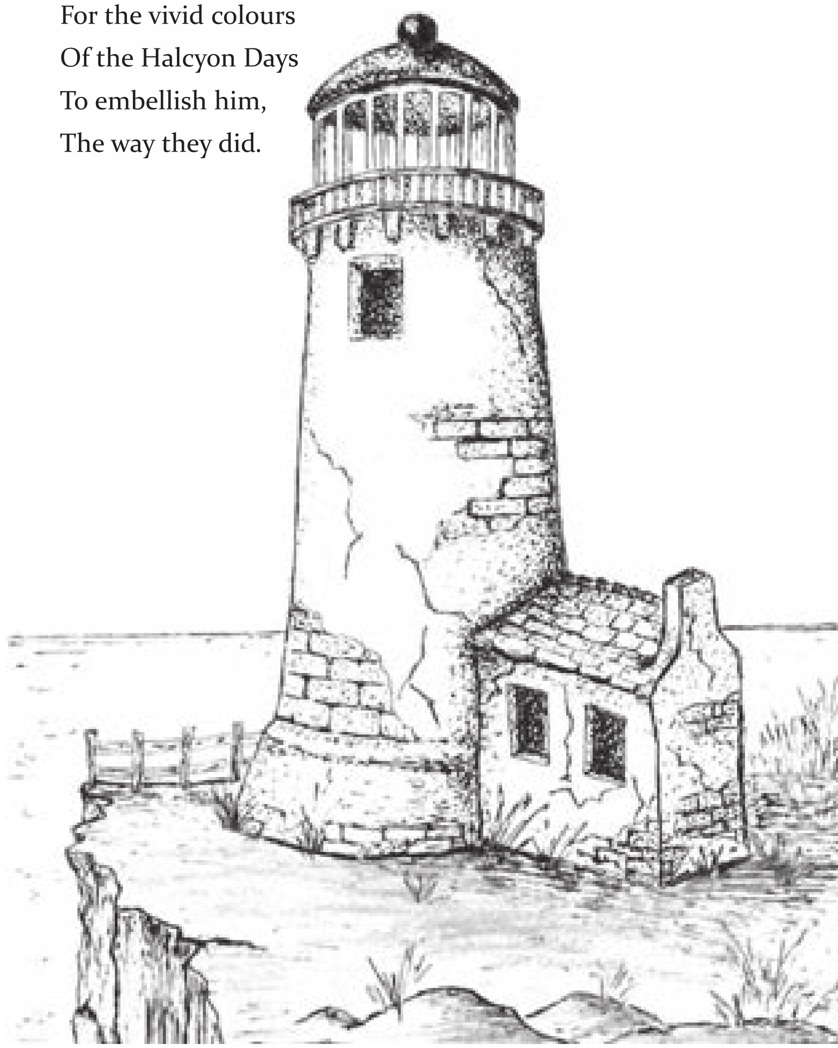

চাহ পৰ্য্যটন আৰু অসম

প্ৰবন্ধ

ডাঃ মনোৰঞ্জন হাওঁবৰা

কথিত আছে যে খ্ৰীষ্টপূৰ্ব ২৭৩৭ ত চীন সম্ৰাট চেন নুংগে [Shen Nung) পোনপ্ৰথমবাৰৰ বাবে চাহৰ আৱিষ্কাৰ কৰে। তেখেতে যেতিয়া এজোপা বনৰীয়া চাহ গছৰ তলত জিৰণি লৈ আছিল, তেতিয়া বতাহত কিছুমান চাহগছৰ পাত আহি তেওঁৰ গৰম পানী থকা এটা পাত্ৰত পৰিছিল, তেখেতে যেতিয়া সেই পানীখিনি পান কৰিলে, তেখেত বহুত আমেজ তথা সতেজতা অনুভৱ কৰিলে আৰু এইদৰেই চাহৰ ইতিহাস আৰম্ভ হ'ল।

এই সম্ৰাটজনৰ অস্তিত্বৰ কথাত দ্বিমত আছে যদিও এইটো ঠিক যে পশ্চিমীয়া দেশসমূহলৈ ৰপ্তানি হোৱাৰ বহু আগত চীন দেশত চাহ জনপ্ৰিয় হৈছিল।

যদিও ভাৰতবৰ্ষ আজি চীনৰ পাছতে চাহ উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰত

দ্বিতীয় স্থানত আছে, ভাৰতৰ মুঠ চাহৰ ৫৭% চাহ অসমতেই উৎপাদিত হয়। তথাপি চাহ পৰ্য্যটনৰ ক্ষেত্ৰত অসম এতিয়াও চালুকীয়া অৱস্থাত আছে। অসমত প্ৰায় ৮০০ খন বৃহৎ চাহ বাগিচা আছে। এই বাগিচা কেইখনে অসমৰ আৰ্থিক ভেটি টনকীয়াল কৰাৰ লগতে সেউজীয়া ধাৰা অব্যাহত ৰাখি প্ৰাকৃতিকভাৱে সমৃদ্ধিশালী কৰি তুলিছে।

বৰ্ত্তমান অসম চৰকাৰে “Awesome Assam” অৰ জৰিয়তে পৰ্য্যটনৰ ক্ষেত্ৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছে যদিও চকুত পৰা পৰিৱৰ্ত্তন বৰ্তমানলৈকে পৰিলক্ষিত হোৱা নাই।

যোৱাবছৰ অৰ্থাৎ ২০১৮ চনৰ ডিচেম্বৰ মাহত তামিলনাডুৰ ওটী (ooty) নামৰ এখনৰ প্ৰাকৃতিকভাৱে মনোমোহা সৰু চহৰলৈ যোৱাৰ মোৰ সোভাগ্য হৈছিল। তাত মই চাহ পৰ্য্যটনৰ ক্ষেত্ৰত তেওঁলোকে লোৱা সচেতনতা দেখি অভিভূত হৈছিলো। অথচ অসমৰ তুলনাত তেওঁলোকৰ চাহ বাগানৰ সংখ্যা একেবাৰেই নগণ্য।

তেওঁলোকে কলঘৰত (Factory) চাহ উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰত জড়িত প্ৰতিটো পৰ্য্যায়ক (Stage) সুন্দৰকৈ বুজাই চিত্ৰায়িত ৰূপত উপস্থাপিত কৰি ৰাখিছে। অথচ মই আজিলৈকে তেনে কোনোধৰণৰ উদাহৰণ অসমৰ কলঘৰসমূহত দেখা নাই। এই ধৰণৰ প্ৰচেষ্ঠাই পৰ্য্যটকক আকৰ্ষিত কৰিব যেন অনুভৱ হয়।

তেওঁলোকে প্ৰতি ধৰণৰ চাহক সুন্দৰকৈ আভাস দিয়াৰ চেষ্টা কৰিছে লিখিত ৰূপত যেনে সেউজীয়া চাহ,(Green tea), কলা চাহ (Black Tea) ওলং চাহ (Oolong Tea), বগা চাহ (White tea), প্ৰতিবিধ চাহৰেই চাৰিত্ৰিক বৈশিষ্ট্য তুলি ধৰাত তেওঁলোক সফল হৈছে আৰু লগতে পৰ্যটককো আকৰ্ষিত কৰিছে।

প্ৰতিবিধ চাহ যেনে মচলা চাহ (Masala Tea) ইলাচি চাহ (Elachi Tea) ইত্যাদিক বিনামূলীয়াকৈ আপ্যায়িত কৰাৰ সুবিধা কৰিছে আৰু পৰ্য্যটক সকলকো তেনেধৰণৰ চাহ ক্ৰয় কৰাৰ ক্ষেত্ৰত আকৰ্ষিত কৰি তুলিছে।

মই ব্যক্তিগতভাৱে অনুভৱ কৰো যে অসমতো তেনে এক পৰিৱেশ গঢ়ি উঠিলে অসমৰ চাহে এক আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্য্যায়ত স্বীকৃতি পোৱাৰ লগতে অৰ্থনৈতিকভাৱে আৰু অধিক স্বাৱলম্বী হোৱাৰ পথ প্ৰশস্ত হৈ উঠিব।

অসমৰ ক্ষেত্ৰত যদি চোৱা যায় যে অসমত প্ৰাকৃতিকভাৱেই চাহ পৰ্য্যটনৰ ক্ষেত্ৰত আৰ্কষিত কৰাৰ যথেষ্ঠ স্থল আছে।

অসম চৰকাৰে ব্যক্তিগত প্ৰতিস্থানসমূহৰ সহযোগত ব্ৰিটিছৰ দিনৰ বাংলোসমূহক (Bunglow) ঐতিহ্যৰ ক্ষেত্ৰহিচাপে পৰ্য্যটকৰ কেন্দ্ৰবিন্দু হিচাপে গঢ়ি তুলি তাত থকাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

উগ্ৰপন্থীৰ সমস্যাৰ পৰা প্ৰায় মুক্ত অসমৰ ৰাস্তা ঘাটৰ উন্নীতকৰণ কৰি যোগাযোগৰ উন্নতি সাধন কৰি অসম চৰকাৰে চাহ পৰ্য্যটনৰ ক্ষেত্ৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰি ইয়াক আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্য্যায়লৈ নি আৰ্থসামাজিক দিশৰ উন্নতিৰ লগতে নিবনুৱা সমস্যাৰ পৰা কিছু পৰিমাণে হ’লেও মুক্ত কৰিব বুলি আশা ৰাখিলো।

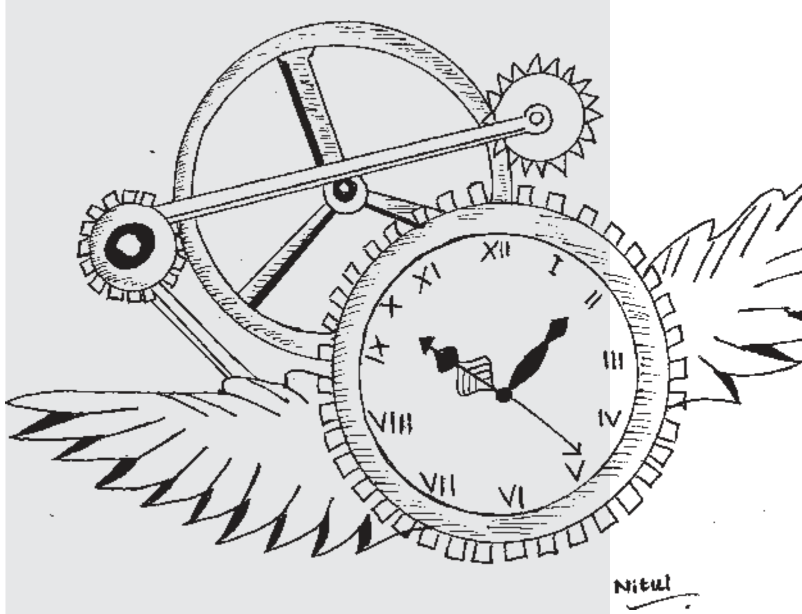

Dr. Swati Singh

Time

And there is still a lot to be done.
Tone of new things to learn.
New goals to reach..
New places to visit..
New plans to be made..
Untold stories to be said..
But this is the thing,
There will always be something left.
Hundreds of things on the to do list, still to be checked.
Obligations, duties, expectations to be met..
And the time’s running out.
The seasons, passing by.
So do what you do and get what you need.
But also give yourself some time.
Time to do, what you really want to do.
And to live, like you really want to live.
‘coz time in limited for all of us.
And you and me have so much more to see.
So much more to feel and experience.
Before we cannot see, feel or experience any-thing anymore.

Dr. Anupam Dutta

The Royal Blood line of Queen Victoria and its Dark hidden Secrets

Article

Though born in the most powerful European Royal family of her time, Queen Victoria and Emperess of the Common wealth, had hidden the secrets of a bloody curse. This curse would take many royal lives and even contributed to the end of 400 year old Romanov Dynasty along with several other European royal families. This curse was in the form of Haemophilia, which is an X-linked recessive disorder. The blood of a haemophiliac lacks the ability to coagulate, due to the fact that one or more of the plasma proteins required to form a clot is absent or reduced in their blood. The condition is passed on to males through females, who do not manifest the symptoms of the disease themselves.

Victoria (Alexandrina Victoria; 24 May 1819 – 22 January 1901) was Queen of the United Kingdom of Great Britain and Ireland from 20 June 1837 until her death. On 1 May 1876, she adopted the additional title of Empress of India. Known as the Victorian era, her reign of 63 years and seven months was longer than that of any of her predecessors. It was a period of industrial, cultural, political, scientific, and military change within the United Kingdom, and was marked by a great expansion of the British Empire. Victoria married her cousin Prince Albert of Saxe-Coburg and Gotha in 1840. Their children married into royal and noble families across the continent, earning Victoria the sobriquet "the grandmother of Europe" and spreading haemophilia in European royalty. Of the 42 grandchildren of Victoria and Albert, 34 survived to adulthood. Their living descendants include Elizabeth II; Prince Philip, Duke of Edinburgh; Harald V of Norway; Carl XVI Gustaf of Sweden; Margrethe II of Denmark; and Felipe VI of Spain.

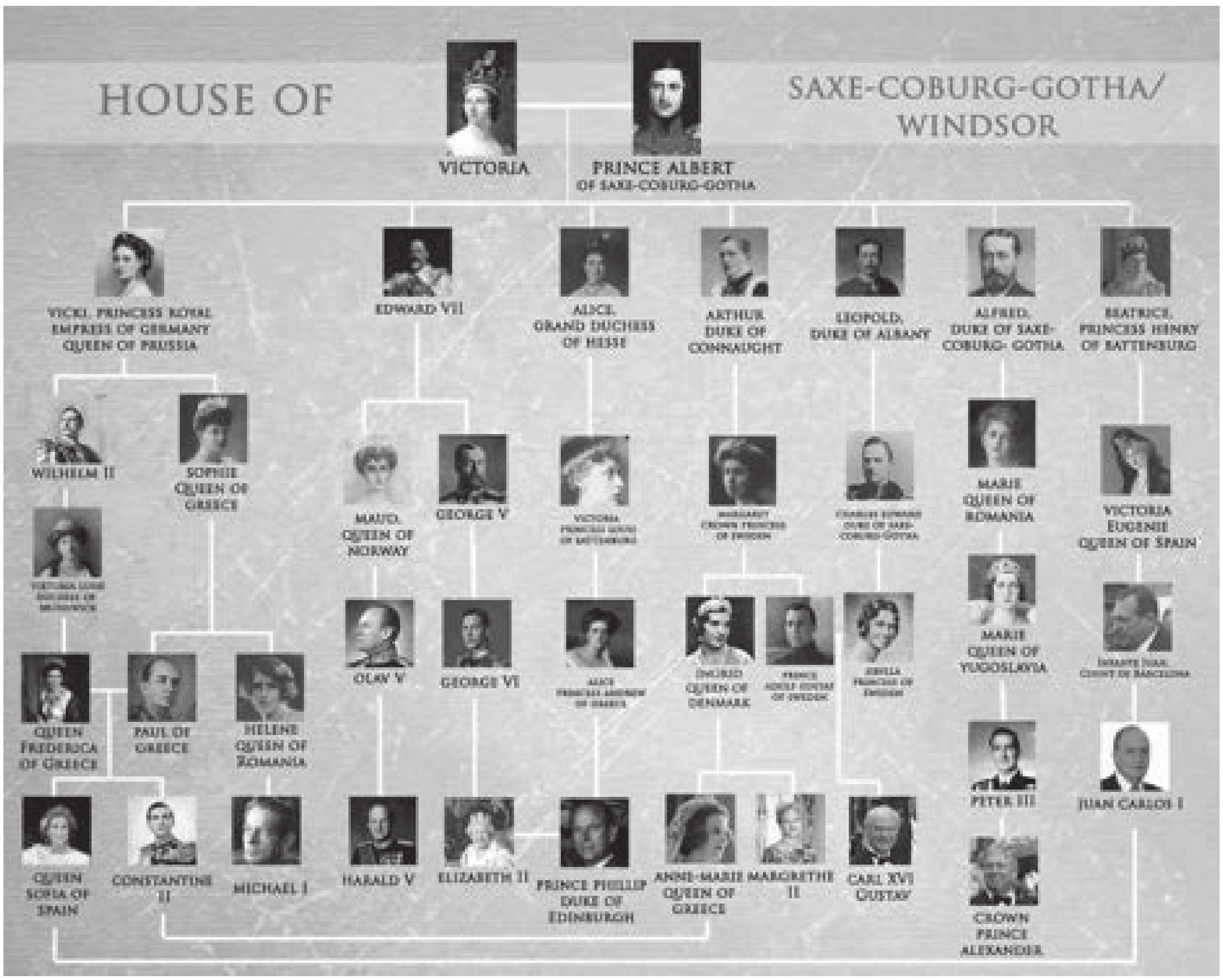

Prince Leopold, Duke of Albany, the first of Queen Victoria's descendants to suffer from haemophilia, was described as delicate child who remained a constant source of anxiety to the Queen throughout his life, evidence exists that Leopold also suffered mildly from epilepsy, like his grand-nephew Prince John (the youngest son of King George V). He was first diagnosed with haemophilia in 1858 or 1859, Queen Victoria consequently placed restrictions on him, which he chaffed at. He was later created Duke of Albany and married the German princess, Helena of Waldeck-Pyrmont. Leopold died in 1884 at the age of 31, in the south

of France. He suffered a fit, the cause or the consequence of a fall on some stairs at Cannes, injuring his knee and hitting his head and died the following morning, apparently from a cerebral haemorrhage.

Leopold was the only one of Queen Victoria's haemophiliac descendants to have children, his marriage to Helena of Waldeck produced two children, a daughter, Princess Alice of Albany , later to become Countess of Athlone, who was a further carrier of the disease and an unaffected son, born posthumously, Charles Edward, later Duke of Saxe-Coburg-Gotha. Alice was later to become Countess of Athlone and was to prove a carrier of haemophilia. She married Prince Alexander of Teck, the brother of Queen Mary, their son, Rupert Alexander George of Teck. During the First World War, when anti-German feeling was at its height, in conjunction with changing the name of the Royal House to Windsor, King George V changed that of the Tecks to Cambridge, (for their maternal ancestor, Adolphus, Duke of Cambridge, a son of George III). Alexander of Teck was made Earl of Athlone and Rupert granted the courtesy title of Viscount Trematon. Viscount Trematon was also a haemophiliac. He died on 15 April 1928 from an intracerebral hemorrhage as a result of a car crash in France. On 1 April 1928 Rupert was driving with two friends Paris to Lyon. In the course of overtaking another vehicle, his car hit a tree and overturned. He was taken to a nearby hospital with a skull fracture but never recovered and died in hospital.

Leopold, Duke of Albany

Through two of the Queen's daughters, Princess Alice, Grand Duchess of Hesse and Beatrice, Princess of Battenerg, both of whom were carriers, the disease was to be spread into many of the Royal Families of Europe. Princess Alice was married to Prince Louis of Hesse-Darmstadt and gave birth to a haemophiliac son, Frederick of Hesse, (Frederick William August Victor Leopold Louis) known as Frittie in the family, in 1870. His haemophilia was first diagnosed in February 1873, a few months before his death, when he cut his ear and bled for three days. He died very young in 1873, after a fall from a window induced a brain hemorrhage. Tragically, the child literally bled to death, leaving his mother inconsolable. Alice also had an unaffected son, the future Grand Duke Ernest Louis of Hesse and five daughters. Two of the daughters, Irene and Alix of Hesse were in turn, carriers of the haemophilia gene. Haemophilia appeared in the Prussian Royal family, when Alice's third daughter Irene married her first cousin, Prince Henry of Prussia, the second son of Queen Victoria's eldest daughter Victoria, Princess Royal and brother of Kaiser Wilhelm II. The disease appeared in two of their sons Princes Waldemar and Henry of Prussia.

The disease was spread to the Romanov dynasty through the marriage of Alice's fourth daughter Alix, to Tsar Nicholas II, at which she became the Empress Alexandra of Russia. The highly attractive Alix had previously refused a proposal from Albert Victor, Duke of Clarence and Avondale, and heir to the British throne, the eldest son of Bertie, Prince of Wales. Had she accepted, haemophilia could have re-entered the British Royal line. Nicholas had long loved and cherished dreams of marrying Alix, but she turned down his first proposal as she could not bring herself to change her Protestant religion to the Russian Orthodoxy required of a future Tsarina, but after much soul searching, accepted when Nicholas proposed for a second time.

Alix, who became known as the Empress Alexandra, produced four daughters before giving birth to their only son, the Tsarevitch Alexis, heir to the Russian empire, who was also stricken with haemophilia. As with most mother's of haemophiliacs, Alix was overprotective of her son and worried about him constantly. Through his supposed ability to heal the Tsarevich, and the Tsarina's compete confidence in him, Rasputin acquired a fatal influence over the Tsar's decisions which was to lead directly to the Russian Revolution. The entire family perished at the hands of a Bolshevik firing squad in a cellar at Ekaterinberg on 17th July, 1918.

Leopold Mountbatten

The Queen's youngest daughter, Princess Beatrice, fell in love with and married the handsome Prince Henry of Battenberg. The couple produced three sons and a daughter. Two of their sons, Leopold Mountbatten and Maurice, Prince of Battenburg inherited the haemophilia gene from their mother. Maurice was killed whilst engaged in active service in the Ypres Salient during the First World War. Leopold (Leopold Arthur Louis) lived to the age of 32, dying during a hip operation in 1922. Beatrice's only daughter, Victoria Eugenie of Battenburg, known as Ena, was married to King Alfonso XIII of Spain and carried the disease into the Royal House of Spain.

Though they did not enjoy a particularly happy marriage and Alfonso had many mistresses, the couple produced six children, four sons and two daughters. Two of their sons, Alfonso, Prince of the Asturias, the heir to Spain, and Infante Gonzalo of Spain, were affected with haemophilia. Alfonso is reported to to have never forgiven his wife for passing the disease into the Spanish Royal bloodline. Both children were dressed in padded suits to prevent their undergoing knocks which might result in a life threatening hemorrhage.

Dr. Tribeni Bhuyan

May be

Maybe love isn't yet lost
It isn't still declared on a paper,
And forgotten soon in a dustbin
Pregnant with all that is no more.
May be love still is
Like the petrichor ushering in bounty
Like the sunbeams that you revel in,
On cold winters that chill your bone.
May be love does make the world go around,
It fuels desires to live despite all misfortunes
And maybe it is what pushes me
To live it full
Maybe, I am in love
Who knows? May be

গল্প

ডাঃ প্ৰণয় ফুকন

ঘাতক উপহাৰ

তাইৰ সেমেকা চকু কেইটো বেছি কৰুণ হৈ উঠিছে, **অনেক সংশয়, শংকাৰে ভাৰাক্ৰান্ত** হৈ উঠিছে মুখখন। অফিচলৈ ওলাই অহা পোছাকৰেই আছে। চুলিবোৰ কপালত পৰি আউল-বাউল হৈ পৰিছে।

সি শুই আছে নীৰৱে। যেন বহুত দিনৰ ভাগৰ, যেন দুইতিনিদিন ৰাতি দেৰিলৈকে জাগি থাকি, পঢ়িছিল পৰীক্ষাৰ কাৰণে। আজি শেষ হ'ল পৰীক্ষা। শান্ত হৈ সি শুই আছে। ওঠৰ বছৰ বয়সৰ মসৃণ মুখ। বহুতদিন দাড়ি কটা নাই। গোঁফবোৰ ভালকৈ গজাই নাই। পাতল। চেলাউৰি যোৰ বিনীতাৰ দৰে ডাঠ, বৰ সুন্দৰ, শুই থাকিলে তাক আৰু মৰম লাগে। সমীৰে কপালত হাতখন ফুৰাই দিলে। গৰম হৈছে নেকি? নাই জ্বৰ থকা যেন লগা নাই। বিনীতাও বহি আছে বিচনাখনৰ ভৰি শিতানৰ ফালে। তাই থৰ লাগি চাই আছে কেৱল দীপাংকৰ মুখখনলৈ। কিমান সময় পাৰ হৈছে তাইৰ ভ্ৰূক্ষেপ নাই। প্ৰায় চাৰিঘন্টাই পাৰ হ'ল। সমীৰ-বিনীতা দুয়োটা বহি আছে দীপাংকৰৰ বিচনাৰ কাষত। কোনো মাতবোল, শব্দ নাই। মাজে সময়ে আই চি ইউৰ নাৰ্চ গৰাকী আহি পাল্‌ছ চাই, মনিটৰৰটোলৈ চাই, উশাহ লোৱা হিচাপে কৰে, পেচাবৰ বেগটো চাই, টিকেটটোত লিখি লয়। আকৌ গুচি যায়। সমীৰ আৰু বিনীতাই অধীৰ আগ্ৰহেৰে অপেক্ষা কৰি আছে, দীপাংকৰে সাৰ পাব কেতিয়া।

'কেতিয়া সাৰ পাব দীপুয়ে?' বিনীতাই সমীৰক সুধিলে। তাইৰ সেমেকা চকু কেইটো বেছি কৰুণ হৈ উঠিছে, অনেক সংশয়, শংকাৰে ভাৰাক্ৰান্ত হৈ উঠিছে মুখখন। অফিচলৈ ওলাই অহা পোছাকৰেই আছে। চুলিবোৰ কপালত পৰি আউল-বাউল হৈ পৰিছে। তথাপিও তাই স্বভাৱজাত সৌম্যৰে নিজকে সংযত কৰি ৰাখিছে। এবাৰো কন্দা নাই এতিয়ালৈকে। সি বৰ ভাগৰত আছে। শুবলৈ দিবা অলপ। জগাব নালাগে নিজেই উঠিব টোপনি পূৰ হ'লে। যথেষ্ট দৃঢ়তাৰে সমীৰে বিনীতাক কলে।

আই চি ইউত দীপাংকৰৰ বিচনাখনত মুৰৰ ফালৰ দেৱালখনৰ বাহিৰে বাকী তিনিওফালেই পৰ্দাৰে আবৰা। দেৱালখন ফিক্স কৰি ৰখা হৈছে মনিটৰ আৰু গেছ পাইপবোৰ। দীপাঙ্কৰৰ শৰীৰত মনিটৰটোৰ লগত সংলগ্ন কৰা ওয়াইয়াৰবোৰ আৰু নাকত লগাই থোৱা আছে অক্সিজেন মাক্সখন। বাওঁহাতখনত চেলাইনৰ নলীডাল। মনিটৰটোৰ পৰা অহা যান্ত্ৰিক শব্দ বোৰৰ বাহিৰে গোটেই কোঠাটো নিস্তব্ধ। আই চি ইউৰ বাকী থকা বিচনাখনত দুই এজন ৰোগী আছে যদিও ওচৰত কোনো ঘৰৰ মানুহ নাই। কিন্তু দীপাঙ্কৰৰ বিচনাৰ কাষত যোৱা প্ৰায় চাৰিঘন্টা সময় বহি আছে সমীৰ আৰু বিনীতা। মাজে সময়ে আই চি ইউৰ নাৰ্চ কেইগৰাকী আহি কয়,

-' আপোনালোকৰ কোনোবা এজনে অলপ জিৰণি লৈ আহকগৈ।' কিন্তু সমীৰ আৰু বিনীতাই একো নমতাকৈ বহি থাকে দীপাংকৰৰ মুখৰ ফালে চাই। নাৰ্চে দীপাঙ্কৰক পৰীক্ষা কৰি যোৱাৰ সময়তে বিনীতাই উদগ্ৰীৱ হৈ .... - ' 'সকলো ভালে আছেনে?' "কিমান সময়ৰ পিছত সাৰ পাব সি?"

-"সকলো ঠিকেই আছে এতিয়ালৈকে। চিন্তা নকৰিবচোন' নাৰ্চ গৰাকীয়ে আশ্বস্ত কৰাৰ সুৰত কয়। সময়বোৰ পাৰ হয় পল- অনুপলকৈ। বাহিৰৰ ৰ'দৰ পোহৰ শেষ হয়, কেতিয়া আন্ধাৰ নামে সমীৰহঁতে গমকে নাপায়। কেৱল দুয়োটাই নীৰৱ হৈ চাই ৰয় দীপাঙ্কৰৰ মুখলৈ উৎকণ্ঠাৰে কেতিয়া। সাৰ পাই উঠিব সি ।

মাজে মাজে হঠাতে বিনীতাই সুধি পেলাই সমীৰক " সি সাৰ পাই উঠিব নহয়? কেতিয়া সাৰ পাব সি?" সমীৰে কেতিয়াবা সঁহাৰি জনাই মুৰ দুপিয়াই আৰু কেতিয়াবা নীৰৱে ৰয়।

সাৰ পাই উঠি কি সুধিব দীপাঙ্কৰে? বিনীতাই ভাবে। সি হয়তো সুধিব। মা, আৰু দেউতা তুমিও? কিয় বহি আছা মোৰ ওচৰত? মই ক'ত আছো? হয়তো সি একাপ চাহ বিচাৰিব। আই চি ইউৰ বাহিৰত থকা সমীৰৰ ভায়েকক মাতি আনি বিনীতাই ঘৰৰ পৰা ফ্লাস্কত চাহ বনাই আনিবলৈ পথালে। ক'লৈ " মায়াক কবা, দীপুৱে ভাল পোৱাৰ দৰে বনাব চাহ কাপ। শুধ গাখীৰত। আদা-চাদা দিব নালাগে। মায়াই জানে দীপুৰ চাহ কাপৰ কথা"।

দীপাঙ্কৰ সাৰ পালে কি ক'ব বিনীতাই। আজি তাক আৰু দেৰিকৈ উঠাৰ বাবে গালি নাপাৰে। কেৱল ক'ব ' ইমান দেৰিকৈ উঠিলি তই। আমাৰ ৰৈ ৰৈ আমনি লাগিছে।'

দীপাংকৰে হয়তো ক'ব - "মা যোৱা কেইদিন মানতো দেখিছাই কিমান ৰাতিলৈকে পঢ়িছিলোঁ। আজি বৰ ভাগৰ লাগিছিল অ'। ভালকৈ এঘুমতি মাৰিলোঁ দিয়া। যোৱা মোক একাপ চাহ বনাই দিয়া।"

"মা যোৱা কেইদিন মানতো দেখিছাই কিমান ৰাতিলৈকে পঢ়িছিলোঁ। আজি বৰ ভাগৰ লাগিছিল অ'। ভালকৈ এঘুমতি মাৰিলো দিয়া। যোৱা মোক একাপ চাহ বনাই দিয়া।"

গোটেই বছৰটো নপঢ়ে ল'ৰাটোৱে। পৰীক্ষাৰ কেইদিন মান আগৰ পৰা পাগলৰ দৰে পঢ়ে। কেতিয়া শোৱে, কেতিয়া উঠে সমীৰ বিনীতাহঁতৰ হিচাপেই নাইকীয়া হয়।

এটাই মাথো সন্তান বিনীতা আৰু সমীৰৰ। দীপাংকৰ। সমীৰ বিনীতা দুয়োজনেই বেঙ্কত চাকৰি কৰে। প্ৰেম বিবাহ অফিচতে লগ পোৱা। নিম্ন মধ্যবিত্ত পৰিয়ালৰ পৰা অহা দুয়োজন। বিয়া দেৰি হৈছিল। গাৱৰ খেতিয়াকৰ লৰা সমীৰে পঢ়া শুনা শেষ কৰি চাকৰীত যোগদান কৰি গাঁৱৰ ঘৰখন ঠিকঠাক কৰি, ভনীয়েক দুজনী বিয়া দি উলিয়াই দিয়াৰ পিছতহে নিজৰ বিয়াত বহিছিল। বিয়াৰ সময়ত বয়স প্ৰায় ৩৫ হৈছিলগৈ, বিনীতাৰ বত্ৰিশত সোমাইছিল। প্ৰথম তিনিবছৰমানৰ ভিতৰত একো নোহোৱা দেখি ডাক্তৰক দেখুৱাইছিল। দৰৱ পাতি কৰিহে দীপু, গৰ্ভলৈ আহিছিল। ডাক্তৰে কৈছিল ' প্ৰিচিয়াছ প্ৰেগনেন্সী'। আকৌ বিনীতাই সন্তান ধাৰণ কৰিব পাৰেনে নোৱাৰে ভৱিষ্যতে তাৰ কোনো নিশ্চয়তা নাই। সচাঁকৈ গৰ্ভত থকাৰে পৰা দীপু সিহঁতৰ অমূল্য সম্পদ আছিল।

দীপাঙ্কৰৰ পিছত আৰু সিহঁতৰ সন্তান-সন্ততি নহ'ল। চেষ্টাও কৰা নাছিল বিশেষ ভাবে। দুয়োটা বেঙ্কৰ চাকৰিয়াল। সময়ৰ বৰ অভাব। বেয়াও পোৱা নাছিল। দীপাঙ্কৰেই হৈ উঠিছিল সিহত দুটাৰ জীৱন বৃত্তৰ কেন্দ্ৰ বিন্দু। আলফুলকৈ ডাঙৰ দীঘল কৰিছিল দীপাঙ্কৰক।

বৰ মৰম লগা লৰা আছিল দীপাঙ্কৰ সৰুতে। ওচৰ চুবুৰীয়া সকলোৰে মন কাঢ়িছিল। গাৰ ৰঙটো বিনীতাৰ দৰে উজ্জ্বল আছিল। চকুকেইটাও আছিল বিনীতাৰ দৰেই ডাঙৰ ডাঙৰ। কিন্তু গোটেই শৰীৰ আৰু মুখৰ সমীতৰ গঢ়টো দৰে আছিল। তাক দেখিলেই সমীৰৰ ল'ৰা হয় বুলি চিনি পাবলৈ অসুবিধা নহৈছিল।

কে-জি লৰাৰ প্ৰাইমেৰী পাৰ হোৱাৰ পিছত তাৰ পঢ়াশুনাৰ যত্ন ল'ব নোৱাৰিব বুলি ভাবি সমীৰে দীপাঙ্কৰক বডিং স্কুলত দিয়াৰ কথা ভাবিছিল। কথাটো পোনছাটেই নাকচ কৰিছিল বিনীতাই। একমাত্ৰ সন্তানটোক ঘৰ এৰি দূৰলে পথাবলৈ কোনো পধ্যে মান্তি হোৱা নাছিল। প্ৰয়োজন হ'লে দীপাঙ্কৰৰ কাৰণে তাই চাকৰি এৰাৰ কথাও কৈছিল। চাকৰিটো সমীৰে তাইক এৰিবলৈ নিদিলে, কিন্তু

দীপাঙ্কৰৰ প্ৰয়োজনৰ সময়ত যেনে পৰীক্ষাৰ ওচৰত বিনীতাই দীঘলীয়া ছুটী লৈছিল দৰকাৰ হ'লে আধা দৰমহা বা দৰমহাবিহীন ভাবেও। হাইস্কুলৰ সময়ছোৱাত দীপাঙ্কৰৰ বাবে প্ৰায় প্ৰতিটো বিষয়তে ঘৰুৱা শিক্ষক লগাইছিল। পঢ়াটো ভাল আছিল ল'ৰাটো। স্বভাবো আছিল, নম্ৰ মৰম লগা, বন্ধু বান্ধৱৰ মাজত প্ৰিয়। বেঙ্কৰ কামৰ প্ৰচণ্ড হেঁচাৰ মাজতো সমীৰে দীপাঙ্কৰক প্ৰায়েই নিজই অনা নিয়া কৰিছিল হাইস্কুলৰ দেওনা পাৰ নোহোৱা পৰ্য্যন্ত। মাজে সময়ে দীপাঙ্কৰৰে লগৰ বহুতৰ দৰে চাইকেল চলাই যাব বিচাৰিছিল স্কুললৈ, কিন্তু সমীৰে নিদিছিল। সমীৰ নাথাকিলে বিনীতাই ড্ৰাইভাৰ ঠিক কৰি নিজেই দীপাঙ্কৰক অনা নিয়া কৰিছিল। কেতিয়াবা স্কুলৰ কিতাপৰ গধুৰ মোনাটোও কঢ়িয়াই দিছিল। সমীৰ বিনীতা দুয়োটাই যথেষ্ঠ কষ্টৰে নিজৰ পঢ়াশুনা কৰিছিল যদিও একমাত্ৰ সন্তানৰ ক্ষেত্ৰত সেইবোৰ কথা পাহৰি তাক আলসুৱা কৰি ডাঙৰ কৰিছিল।

হঠাতে পৰ্দাখন ঠেলি বগা কোট পিন্ধা সুদৰ্শন ডাক্তৰজন সোমাই আহিল ডাঃ কাকতী। চহৰখনৰ বিখ্যাত নিৰ্ভৰডাৰ্জন। ডাঃ কাকতীয়ে সমীৰ আৰু বিনীতাৰ ফালে চাই এটা সৌজন্যমূলক হাঁহি মাৰি দীপাঙ্কৰৰ সোহাঁত খন নিজৰ হাতৰ মাজত তুলি ললে আৰু পালছ্ চালে।

দীপাঙ্কৰৰ স্কুল বন্ধ হ'লেই সমীৰ আৰু বিনীতাই যেনে তেনে চাকৰিৰ পৰা ছুটী যোগাৰ কৰি ফুৰিবলৈ গৈছিল। কেতিয়াবা অসমৰ বাহিৰলৈ দুই এবাৰ বিদেশলৈও। এইদৰেই ভাৰতৰ উল্লেখযোগ্য পৰ্যটনস্থানবোৰ সিহঁত তিনিওটাই লগ লাগি ফুৰিছিল। সেইবোৰ ভ্ৰমণৰ স্মৃতি হিচাপে তোলা ফটোবোৰ বিনীতাই লেপটপ খুলি সময় পালেই চাইছিল আৰু স্মৃতিবোৰ ৰোমন্থন কৰি অনাবিল আনন্দ পাইছিল। দীপাঙ্কৰৰ সৰু কালৰ অনেক ফটোত তাৰ ধেমালি খং ৰাগ অভিমান আদিবোৰ বন্দী কৰি থৈছিল। আনকি একেবাৰে সৰু থাকোতে তোলা শৈশবৰ নগ্ন প্ৰায় ফটোবোৰ দেখুৱাই বিনীতাই কেতিয়াবা তাক জোকাইছিল আৰু ধেমালি কৰি কৈছিল -'ৰ' এইবোৰ ফটো মোৰ বোৱাৰীক দেখুৱাম'। দীপাঙ্কৰৰ শুই থকা মুখখন চাই চাই বিনীতাই এইবোৰ কথাকে ভাবি আছিল।

হঠাতে পৰ্দাখন ঠেলি বগা কোট পিন্ধা সুদৰ্শন ডাক্তৰজন সোমাই আহিল। ডা° কাকতী। চহৰখনৰ বিখ্যাত নিউৰচাৰ্জন। ডা° কাকতীয়ে সমীৰ আৰু বিনীতাৰ ফালে চাই এটা সৌজন্যমূলক হাঁহি মাৰি দীপাঙ্কৰৰ সোহাঁতখন নিজৰ হাতৰ মাজত তুলি ললে আৰু পালছ্ চালে। চকু হাল মনিটৰৰ ওপৰত। মনিটৰটোৰে পদাখনত ভাঁহি থকা বিভিন্ন চলন্ত গ্ৰাফ আৰু সংখ্যাটো চাই চাই লগত অহা জুনিয়ৰ ডাক্তৰজনক কিবা নিৰ্দেশ দিলে। নাৰ্চ গৰাকীয়ে বহীখনত কিবা এটা লিখি ল'লে। সমীৰ বিনীতাই আঁতৰি যাব বিচাৰিছিল, ডাঃ কাকতীয়ে বাধা দি ক'লে “নালাগে, আপোনালোক থাকক, আমাৰ বিশেষ কাম নাই, মই এবাৰ চাই যাবলেহে আহিলো।”

বিনীতাই সুধিলে- 'সি শুই আছে নহয় ডাক্তৰ? কেতিয়া উঠিব বাৰু?”

-“ কেতিয়া উঠিব ক'বলৈ অসুবিধা। কিন্তু বৰ্তমানলৈকে ভাইটেলছ্ ঠিকেই আছে। আপোনালোকেতো জানেই মূৰৰ ভিতৰত হোৱা ৰক্তক্ষৰণৰ বাহিৰে শৰীৰৰ আন কোনো অংশতে আঘাত নাই। কিন্তু চি টি স্কেনৰ ৰিপটৰ মতে মূৰত ভিতৰত ৰক্তক্ষৰণ আছে। কিন্তু অপাৰেবল অবস্থাতো নাই। কাৰণ ৰক্তক্ষৰণটো এঠাইত নহয় বিভিন্ন ঠাইত হৈছে। ইনট্ৰাক্ৰেনিয়েল ব্লিডিং বন্ধ হলেই লাহে লাহে ৰোগী আৰোগ্যৰ ফালে আহিব। কিন্তু বৰ্তমানলৈকে আমি সঠিক ভাবে ক'ব নোৱাৰো কেতিয়া এওঁ সাৰ পাৰ।

হঠাতে সমীৰে সুধিলে - “সি ক'মাত আছে নেকি ডাক্তৰ?”

ডাক্তৰ কাকতীয়ে যেন অলপ থতমত খালে।“ একেষাৰতে ক'মা বুলি ক'ব নোৱাৰি কিন্তু.....”

“ কিন্তু কি ডাক্তৰ? সি সাৰ পাব নহয়?” এইবাৰ উদগ্ৰীৱ হৈ উঠিল সমীৰ। বিনীতাই প্ৰায় ধমকিৰ সুৰত সমীৰক ক'লে-

“তুমি যে কি কথাবোৰ সোধা! সি উঠিব নহয়। মই জানোঁ। সি উঠিব, সি সাৰ পাব অলপ পিছতে।” কথাবোৰৰ সুৰটো অৱশ্যে বৰ কৰুণ আছিল। নিজকে নিজে সান্ত্বনা দিয়াৰ চেষ্টা।

ডাক্তৰ কাকতীয়ে সমীৰৰ কান্ধত হাতখন থলে আৰু ক'লে, চাওঁক দত্ত, ধৈৰ্য ধৰাৰ বাহিৰে আৰু আন পথ নাই। আমাৰ ফালৰ পৰা সকলো চেষ্টা কৰা হৈছে। কিছুমান কাম ডাক্তৰৰ হাতত নাথাকে। বৰ্তমান অপাৰেচন কৰাৰ অৱস্থাতে নাই, মূৰৰ ভিতৰৰ কেইবাঠাইতো দুখ পাইছে। স্বাভাৱিক ভাবে সেইবোৰ ভালহৈ উঠিলে আপোনালোকৰ ল'ৰা ভাল হৈ উঠিব, কিন্তু যথেষ্ট সময় আৰু ধৈৰ্য লাগিব। কি হব পাৰে সেই কথাত ডাক্তৰ হিচাপে আমিও বৰ নিশ্চিত নহয়।

অজলা অঁকৰা মানুহ এটাৰ দৰে সমীৰে ডাক্তৰৰ ফালে চাই হাতদুখন খামুচি ধৰি ক'লে,

“ ডাক্তৰ মই জানো সি সাৰ পাৱেই'। কালিলৈ ৰাতিপুৱা আপুনি ৰাউণ্ডত আহোতে তাৰ লগত কথা পাতিব পাৰিব।

ডাক্তৰ কাকতীয়ে এটা ম্লান হাঁহিৰে সমীৰৰ কথাত যেন হয় ভৰ দিলে আৰু লাহে লাহে আই চি ইউৰ পৰা ওলাই গ'ল।

মাত্ৰ সাতদিন আগতে দীপাঙ্কৰৰ ওঠৰ বছৰীয়া জন্মদিন পাৰ হৈ গৈছে। জন্মদিনৰ উপহাৰ বিচাৰি সাধাৰণতে দীপাংকৰে মাক

দেউতাকক কেতিয়াত ব্যতিব্যস্ত কৰা নাই। হাইস্কুলৰ দেওনা পাৰ হওঁতে ভাল ফলাফল কৰাৰ কাৰণে এটা চৰকাৰি লেপটপ কম্পিউটাৰ পাইছিল লগৰ প্ৰায়বোৰেই পোৱাৰ দৰেই। কম্পিউটাৰৰ কাম সি বৰ ভাল পাইছিল। হায়াৰ ছেকেণ্ডাৰীৰ প্ৰথম বাৰ্ষিকতে লগৰ দুটামানৰ লগ-লাগি কিবা চফ্‌টওৱেৰ তৈয়াৰ কৰি কিবা পুৰস্কাৰ পাইছিল। তাৰ নিজৰকৈ এটা ভাল লেপটপ লোৱাৰ মন আছিল আৰু সমীৰক কোৱাত সমীৰে এটা নামী কোম্পানীৰ দামী লেপট্‌প কিনি দিছিল। অৱশ্যে দীপাঙ্কৰে প্ৰতিশ্ৰুতি দিয়াৰ দৰে ষ্টাৰমাৰ্ক পালেহে লেপটপ দিম বুলি কোৱা কথাটো সি ৰাখিবলৈ সক্ষম হৈছিল। ইমানেই আৱদাৰ আছিল দীপাঙ্কৰৰ।

সুখ্যাতিৰেই হায়াৰ ছেকেণ্ডেৰী পাছ কৰিলে দীপাঙ্কৰে। ইঞ্জিনীয়াৰিঙতো ছিট পালে। চহৰত থকা চৰকাৰী ইঞ্জিনীয়াৰিঙ কলেজখন নাম থকা। তাতে পঢ়োৱাৰ কথা পাতিলে সমীৰ-বিনীতাই। কাউন্সেলিঙত সেই কথা কোৱাত তাতে তাৰ ছিট্ যোগাৰ হ'ল। সমীৰ আৰু বিনীতাৰ আনন্দৰ সীমা নাইকীয়া হ'ল। দীপুৱে ইঞ্জিনীয়াৰিঙ কলেজত ছিট এটা পোৱা মানে আৰু তাৰ ভৱিষ্যত এক প্ৰকাৰ সুৰক্ষিত হৈ পৰিল। কিবা নহয় কিবা এটা কৰি জীৱন-নিৰ্বাহ কৰিব পাৰিব। কেইবাদিনো ঘৰত উৎসৱ মুখৰ পৰিৱেশ। আনন্দ ভোজ। কেতিয়াবা সমীৰ বিনীতাৰ অফিচৰ সহকৰ্মীৰ কাৰণে, কেতিয়াবা দীপাঙ্কৰৰ লগৰবোৰৰ বাবে।

চহৰখনৰ এক প্ৰান্তত অৱস্থিত ইঞ্জিনীয়াৰিঙ কলেজখন সমীৰহঁতৰ ঘৰৰপৰা প্ৰায় দহ কিঃ মিঃ দূৰত। দীপাঙ্কৰে এদিন ভাতৰ টেবুলত কথাটো উলিয়ালে। সমীৰেও কথাটো নভৱাকৈ থকা নাছিল। এতিয়াতো দীপাংকৰ ডাঙৰ হ'ল। সমীৰে দৈনিক গাড়ীৰে থবলৈ যোৱাতো সমীচীন নহব। তাক এতিয়া অলপ নিজৰ মতে চলিবলৈ দিয়াৰ প্ৰয়োজন। দীপাঙ্কৰেও বোধকৰো এতিয়া নিজৰ কেয়াৰ নিজে লব পাৰিব। প্ৰথম কেইমাহমান হোষ্টেলত থবলেও মন নাই, ইঞ্জিনীয়াৰিঙ কলেজ বোৰৰ বৰ বেছি ৰেগিং হয় বুলি সকলোৱে জানে।

"দেউতা, মই কলেজ'লৈ ইমানদূৰ কেনেকৈ যাম। বাইক এখন লাগিব নেকি?' দীপাঙ্কৰে ৰাতিপুৱা খোৱাৰ টেবুলত বহি ক'লে।

সমীৰে উত্তৰ দিয়াৰ আগতেই বিনীতাই মাত লগালে "আজিকালি ৰাস্তাত ইমান যান জ'ত -গাড়ীৰ ভিৰ, তই বাইক চলাব পাৰিবি জানোঁ ভালদৰে?"

"মা তুমি আৰু মোক এটা সৰু লৰা হৈ আছোঁ বুলিয়েই সদায় ভাবি থাকা। মই এতিয়া ইঞ্জিনীয়াৰিঙ কলেজৰ ছাত্ৰ বুজিলা। মোৰ বয়সোঁ ওঠৰ বছৰ পাৰ হ'লে এতিয়া বিদেশত হেনো ওঠৰ বছৰ পাৰ হ'লেই লৰা-ছোৱালী মাক-দেউতাকৰ পৰা বেলেগে স্বাধীন ভাবে থাকিবলৈ লয়।" দীপাঙ্কৰে হাঁহি হাঁহি ক'লে।

" তই বিদেশৰ লৰা নহয়। তই ভাৰতৰ, অসমৰ লৰা। আমাৰ সংস্কৃতি পৰম্পৰা বিদেশৰ লগত নিমিলে। কিন্তু কথাটো হল ৰাস্তাৰ ট্ৰেফিক আৰু দুখলগা অৱস্থা। ইমান গাঁত আছে ৰাস্তাবোৰত।" কথাবোৰ বিনীতাই অলপ ছিৰিয়াছলি কলে।

সমীৰে কলে "ভাবি চাওঁ ৰ' দুদিনমান। কিন্তু মনে মনে সমীৰে এখন বাইক কিনাৰ কথা ভাবি আছিল দীপাঙ্কৰৰ বাবে। বিনীতাৰ মত পোৱা নাছিল কাৰণেহে ৰৈ আছিল।

অৱশেষত দীপাঙ্কৰৰ ওঠৰ বছৰীয়া জন্মদিনৰ উপহাৰ হিচাপে কিনি অনা হৈছিল বাইকখন। দামী বাইক। প্ৰায় ডেৰ লাখ টকাৰ। সমীৰ আৰু দীপাঙ্কৰ দুয়োটা গৈ কিনি আনিছিল। লগতে এটা হেলমেটো কিনি আনিছিল সমীৰে আৰু দীপাংকৰক বাৰে বাৰে সৈ কঢ়াইছিল যাতে হেমলেট নিপিন্ধাকে সি কেতিয়াও বাইক নচলায়। এখন লাৰ্নাৰ ড্ৰাইভিং লাইচেন্সো যোগাৰ হৈছিল দীপাঙ্কৰৰ নামত। অৱশ্যে দীপাঙ্কৰে ইতিমধ্যেই সমীৰৰ স্কুটীখন চলাই চলাই বাইক চলোৱাত অসুবিধা পোৱা নাছিল। ঘৰৰ মাৰুতি এল্‌ট' খনো চলাব জানিছিল দীপাঙ্কৰে।

দীপাঙ্কৰৰ কলেজৰ ক্লাছ আৰম্ভ হৈছিল। প্ৰথম দিনা সমীৰ আৰু বিনীতা দুয়োটাই গৈ গাড়ীৰে তাক কলেজত নমাই থৈ আহিছিল আৰু লৈ আহিছিল গৈ। তাৰ পিছৰে পৰা দীপাঙ্কৰে বাইক চলাই যাবলৈ আৰম্ভ কৰিলে। প্ৰায় তিনিওটাই ৰাতিপুৱা একেলগে ব্ৰেকফাষ্ট কৰে। টেবুলত বহি মাতৃসুলভ পৰামৰ্শ আৰু নিৰ্দেশ দিয়ে বিনীতাই। বাধ্য লৰাৰ দৰে দীপাঙ্কৰে শুনি ব্ৰেকফাষ্ট কৰে। সমীৰে গোঁফৰ তলত মিচিকিয়াই হাঁহি হাঁহি বিনীতাই সদায় দি অহা , কৈ অহা নিৰ্দেশবোৰ শুনি যায়।

বাইক লাহে লাহে চলাবি বুজিলি। ৰাস্তাবোৰ দেখিছই নহয়। বাছষ্টেচনটোৰ ওচৰৰ গাঁতবোৰ দেখিছ কিমান ডাঙৰ। বৰষুণ দিলে পুখুৰীৰ দৰেই হৈ পৰে। এই চৰকাৰটো আৰু ! ৰাস্তা ঘাটবোৰ ঠিক কৰি দিব নোৱাৰিলে। ইমানবোৰ .... টেক্স দিওঁ বছৰে বছৰে। খোৱা নিমখখনৰ পৰা গাড়ীখনলৈকে কিনোঁতেও কম খিনি টেক্স দিব লগা হয়নে ৰাইজে। তথাপিও ভাল মসৃণ ৰাস্তা এটাত গাড়ী চলাই নাপালোঁ। পৰিৱৰ্তন অনাৰ প্ৰতিশ্ৰুতি দিয়া চৰকাৰখনে মানুহবোৰক লুটিপুতি খাইছে"

বিনীতাৰ কথা ক'ৰবাৰ পৰা ক'ৰবালৈ যায়গৈ। দীপাংকৰক ভালকৈ গাড়ী চলাবলৈ কোৱাৰ পৰা গৈ চৰকাৰৰ অপকৰ্মৰ কথা কবলৈ লাগিল।

'হ'ব হ'ব', সদায় একোবোৰ কথাকে আৰু কিমান কৈ থাকা মা। মই বাইক ভালকৈ চলাম। তুমি চিন্তা নকৰিবা।" দীপাঙ্কৰে মাকক বুজায়। কথাত এটা নিজকে পৰিপক্ক বয়সৰ সুৰ।

যোৱা ৰাতি দীপাঙ্কৰে বহুত ৰাতিলৈকে শুৱা নাছিল। বিনীতাই উমান পাইছিল। সি বোধকৰো কম্পিউটাৰত কিবা কাম কৰি আছিল। আজিকালি ল'ৰা ছোৱালীবোৰৰ অভ্যাসেই এই ধৰণৰ। ৰাতি বহুপৰলৈকে নুশোৱে আৰু ৰাতিপুৱা দেৰিকৈ উঠে। ৰাতিপুৱা কেতিয়াবা বিনীতাহঁতে দীপাঙ্কৰক জগাব নোৱাৰিলে ব্ৰেকফাষ্ট খোৱা টেবুলত সজাই থৈ অফিচলৈ গুচি যায়।

দীপাঙ্কৰৰ কলেজ আৰম্ভ হ'বলৈ এতিয়াও দুদিনমান বাকী। সেয়েহে আজি ৰাতিপুৱা তাক নজগোৱাকৈ তাৰ খোৱাখিনি টেবুলত সজাই থৈ বিনীতাহঁত অফিচলৈ গৈছিল। যাওঁতে দুৱাৰত টুকুৰিয়াই

থৈকৈ গৈছিল নিজে লৈ খাবৰ কাৰণে। সি শোৱাৰ পৰা উঠি ব্ৰেকফাষ্ট খোৱাৰ পিছত বাইকখন লৈ ওলায় গৈছিল। প্ৰত্যক্ষদৰ্শীৰ মতে ৰাজপথত থকা এটা গাঁত বচাবলৈ গৈ সি এখন বিপৰীত দিশৰ পৰা অহা ট্ৰাকত খুন্দা মাৰিছিল। দীপাঙ্কৰৰ মূৰত হেলমেট নাছিল।

খবৰটো পায়েই সমীৰ আৰু বিনীতা দুয়োটাই পাগলৰ দৰে আহি হস্পিটেলত সোমাইছিল। ইতিমধ্যে দীপাঙ্কৰক আই চি ইউত ভৰ্তি কৰা হৈছিল আৰু লগে লগে ডা° কাকতী আহি এখন চি টি স্কেন কৰাৰ নিৰ্দেশ দিছিল। আশ্চৰ্য্যজনক ভাবে দীপাঙ্কৰৰ মগজুৰ ৰক্তক্ষৰণৰ বাহিৰে শৰীৰৰ বাকী অংশত কোনো আঘাত নাছিল। পৰাৰ পিছত হেনো সি নিজেই উঠি আহিছিল পৰাৰ জেগাৰ পৰা। আহি ৰাস্তাৰ কাষত বহিছিল আৰু কেইমুহূৰ্তমানৰ পিছত বমি কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিছিল। হস্পিটেললৈ অনাৰ সময়ত বাটতে সি মুৰ্চা গৈছিল আৰু তেতিয়াৰে পৰা সি অচেতন হৈ আছে। বোধকৰোঁ আৰম্ভণিৰ কেইটামান মূহুৰ্ত সি লুচিদ ইন্টাৰভেলত আছিল আৰু মগজুৰ ভিতৰত ৰক্তক্ষৰণ বেছি হোৱাৰ লগে লগে অচেতন হৈ পৰিছিল। ডা° কাকতীৰ মতে মগজুৰ বিভিন্ন ঠাইত ৰক্তক্ষৰণ হোৱাৰ কাৰণে অপাৰেচন কৰিও একো লাভ নহ'ব।

দীপাঙ্কৰ হস্পিটেলত ভৰ্তি হোৱা প্ৰায় ছয়ঘন্টা হৈ গ'ল। সি সাৰ পোৱা নাই। এই সম্পূৰ্ণ ছয়ঘন্টা সমীৰ আৰু বিনীতা বহি আছে দীপাঙ্কৰৰ বিচনাৰ কাষত। দুই এবাৰ বাথৰুমলৈ যোৱাৰ বাহিৰে সিহঁত দীপাঙ্কৰৰ ওচৰৰ পৰা লৰচৰ হোৱা নাই। কেনোবাই আনি দিয়া পানীৰ বটলৰ পৰা এঢোক দুঢোক পানী খোৱাৰ বাহিৰে সিহঁতে মুখত একো বস্তু দিয়া নাই এই ছয়ঘন্টা। মাজে সময়ে কতৰ্ব্যৰত নাৰ্চ কেইগৰাকীয়ে আহি কৈ যায়হি " আপোনালোকে কিবা এটা খাই আহকগৈ তলৰ কেন্টিনৰ পৰা" সিহঁত দুয়োটাই নিমাতে ৰয়।

এবাৰ সমীৰে বিনীতাক কলে- "ৰাতি হৈ আহিছে। যোৱা তুমি ঘৰৰ পৰা অহাগৈ। বাহিৰত ভাইটিহঁত আছে তোমাক লৈ যাব গাড়ীৰে। অলপ কাপোৰ কানি সলনি কৰি মুখ হাত ধুই আহাগৈ।"

বিনীতাই সুৰটো লৰাই ক'লে "সি সাৰ পালেহে মই যাম। তুমি গৈ আহা।'

সমীৰে একো নক'লে। আকৌ প্ৰায় এঘন্টা পাৰ হ'ল। ডা° কাকতী জুনিয়ৰ ডাক্তৰ আৰু এজন মেডিচিন বিযেশজ্ঞ লৈ সন্ধিয়াৰ ৰাউণ্ডত আহিল। এইবাৰ ডাক্তৰ কাকতীৰ মুখখন যথেষ্ট গহীন আৰু চিন্তাক্লিষ্ট। সমীৰ আৰু বিনীতাক মাত্ৰ এবাৰ চালে। যোৱাবাৰৰ দৰে মুখত এটা হাঁহিও নাই। মেডিচিন বিশেষজ্ঞজনে দীপাঙ্কৰক পৰীক্ষা কৰি চালে। বুকুত ষ্টেথস্কপ ডাল লগাই চালে, পেটৰ বিভিন্ন ঠাইত হাতেৰে হেঁচি চালে। ভৰিৰ তলুৱাত পকেটৰ চাবিটো উলিয়াই কিবা পৰীক্ষা কৰিলে। বিশেষ কোনো মন্তব্য নিদিলে। কিন্তু ডা° কাকতীৰ মুখলৈ চাই সৰুকে ইংৰাজীত কিবা কলে, "দীপ......"

এইবাৰ সমীৰে সুধিলে - সি কমাত আছে নেকি ডাক্তৰ? মোক সঁচাকৈ কওঁকচোন।

অলপ অস্বস্তিৰে ডা° কাকতীয়ে ক'লে " ঠিক কমাত নাই বুলিও ক'ব নোৱাৰো, কিন্তু ভাইটেলছ্ ঠিকেই আছে।"

"তেতিয়াহ'লে সি কেতিয়া সাৰ পাব? " অধৈৰ্য্যৰ সুৰেৰে বিনীতাই সুৰিলে।

"ধৈৰ্য্য ধৰিব লাগিব মিছেছ দত্ত। আপোনলোকৰ ঘৰৰ আৰু কোন মানুহ আছে? অলপ কথা পাতিব লাগিছিল।" ডাক্তৰ কাকতীয়ে অসহায়ৰ সুৰত ক'লে।

নাৰ্চ গৰাকীয়ে ক'লে - ' আই চি ইউৰ' বাহিৰত দত্তৰ ভায়েকহঁত আছে, মাতিম নেকি ছাৰ?"

'ঠিক আছে মই বাহিৰতে কথা পাতিম।"

'আপুনি বেলেগৰ লগত কথা পাতিব নালাগে ডাক্তৰ। আমাকে কওক, যি ক'ব লগা আছে।' সমীৰে ক'লে।

'আচলতে বৰ্তমানলৈকে অৱস্থাৰ কোনো পৰিৱৰ্ত্তন হোৱা নাই। বোধকৰো অলপ সময় লাগিব। চৌব্বিশ ঘন্টা বা তাতোতকৈ বেছি। হাস্পতালৰ পৰা কৰিব পৰা সকলো কৰা হৈছে। বৰ্তমান ধৈৰ্য্য ধৰাৰ বাহিৰে আৰু কোনো উপায় নাই। অলপ ৰৈ ডাক্তৰ কাকতীয়ে পুনৰ ক'লে " আপোনলোক ঘৰৰ পৰা গৈ আহক। একেলগে দুয়োজন নাযায় যদি এজন এজনকৈ।

বিনীতাৰ দুয়োটা চকুৰেদি ইতিমধ্যে পানী ববলৈ আৰম্ভ কৰিছে। কোনো কথা নোকোৱাকৈ তেওঁ সমীৰৰ মুখৰ ফালে চাই আছে অসহায় চাৱনিৰে। সমীৰে ডাক্তৰ কাকতীৰ দুয়োখন হাত খামুচি ধৰি ক'লে-' সি আমাৰ একমাত্ৰ সন্তান ডাক্তৰ। পৃথিৱীত যিমান ভাল ট্ৰিটমেন্ট আছে আপোনালোকে কৰক। যিমান যি আৱশ্যক আমি আনি দিম। কেৱল তাক বচাওক,

মুমূৰ্ষু অৱস্থাত থকা ৰোগীৰ অভিভাৱক সকলৰ এইবোৰ কাতৰ কথা ডাক্তৰ সকলৰ কাৰণে দৈনন্দিন ঘটনা। তথাপিও ডাক্তৰ কাকতীৰ চকুকেইটা সেমেকি উঠিল আৰু আশ্বাসৰ সুৰত ক'লে

সমীৰে ডাক্তৰ কাকতীৰ দুয়োখন হাত খামুচি ধৰি কলে- 'সি আমাৰ একমাত্ৰ সন্তান ডাক্তৰ। পৃথিৱীত যিমান ভাল ট্ৰিটমেন্ট আছে আপোনালোকে কৰক। যিমান যি আৱশ্যক আমি আনিম। কেবল তাক বচাওক

' আমাৰ ফালৰ পৰা সম্ভৱ হোৱা সকলোখিনিয়েই কৰা হৈছে, কেৱল আপোনালোকে ভাগৱানক প্ৰাৰ্থনা কৰক।'

ধীৰে ধীৰে ডাক্তৰৰ দলটো আই চি ইউৰ পৰা ওলাই গ'ল। বিনীতা সমীৰৰ গাত প্ৰায় হাউলি পৰিল। মুখৰ একো মাত - নাই, কান্দোনৰো শব্দ নাই কিন্তু সমীৰৰ চাৰ্টটো বিনীতাৰ চকুৰ পানীৰে সিক্ত হৈ উঠিল। বিনীতাৰ পিঠিত হাতফুৰাই সমীৰে কেৱল ক'লে " নাকান্দিবা, সি উঠিব, সি বৰ সাহসী ল'ৰা।"

কিমান যে কল্পনা কৰিছিল দীপাঙ্কৰক লৈ বিনীতাই। ভাবিছিল সি পঢ়াশুনা কৰি চাকৰিত সোমালে বিনীতাই অৱসৰ ল'ব আৰু দীপাঙ্কৰ য'তেই থাকিব, বিনীতা তাতেই থাকিবগৈ। তাৰ আলপৈচান ধৰিব, খোৱা-বোৱা ৰান্ধি দিব সি ভালপোৱা জুতিৰে। দীপাঙ্কৰে কি খাই ভাল পায়, কি নাপায়, কি কাপোৰ পিন্ধি ভাল পায়, কি গান ভাল পায় সকলো বিনীতাৰ নখদৰ্পনত । আচলতে দীপাঙ্কৰক লৈয়েই সমীৰ আৰু বিনীতাৰ জীৱন অৱস্থিত। বিনীতাই সমীৰক প্ৰায়েই কয়,

দীপুয়ে বিয়া-বাৰু কাৰোৱাৰ পিছত নাতি নাতিনী হ'লে কিন্তু মোক আৰু ঘৰত নিবিচাৰিবা। মই চাকৰি-বাকৰি এৰি নাতি-নাতিনীক ডাঙৰ কৰিম।" সমীৰেও জানে বিনীতাৰ দৰেই তাৰ কাৰণেও দীপাঙ্কৰেই জীৱনৰ সৰ্বস্ব। দীপাঙ্কৰৰ ভৰি দুখন চুই চুই এটা সময়ত দীপাঙ্কৰৰ বিচনাখনতে মূৰ থৈ টোপনি গ'ল বিনীতাৰ। যন্ত্ৰণা আৰু শংকাৰে ক্লান্ত মুখখন। বিনীতাক শুৱলৈ দিলে সমীৰে। সমীৰ উঠি গৈ আকৌ এবাৰ দীপাঙ্কৰৰ কপালখনত হাত বুলালে। চকু দুটা চুই চালে। গালদুখনত হাতফুৰালে। অক্সিজেন গৈ থকা পাইপ ভাল ঠিকে আছেনে নাই চালে। ডিঙিত ককাকে অৰ্থাৎ সমীৰৰ দেউতাকে উপহাৰ দিয়া সোণৰ সৰু চেইনডাল এতিয়াও পিন্ধি আছে দীপাঙ্কৰে। দহবছৰীয়া জন্মদিনত উপহাৰ দিছিল চেইনডাল। ঘৰখনৰ ডাঙৰ নাতি হিচাবে সকলোৰে বৰ আদৰৰ আছিল দীপাঙ্কৰ। দীপাঙ্কৰৰ কাপোৰ কানিৰ আলমাৰিটো দদায়েক পেহীয়েক হঁতে দিয়া কাপোৰেৰে ভৰ্তি। তাক এখন ইলেকট্ৰনিকহ'লে ডাঙৰ গীটাৰ উপহাৰ দিছিল দদায়েকে।

ৰাতি লাহে লাহে গভীৰ হৈ আহিছিল। বিনীতাই হঠাতে সাৰ পাই উঠি সমীৰক সুধিছিল 'সি উঠিছিল নেকি?'

সমীৰে মূৰটো লৰাই কৈছিল নাই উঠা। সি বৰ ভাগৰত আছে জানা। মই ভাবিছো যে সি ৰাতিপুৱা সাৰ পাব'।

বিনীতাই সমীৰক ক'লেঃ তুমি এবাৰ ঘৰৰ পৰা আহাগৈ যোৱা। মায়াই হয়তো কিবা এটা ৰান্ধি থৈছে। তুমি খাই আহাগৈ।' নাৰ্চ গৰাকীয়ে আগবাঢ়ি আহি ক'লে ঃ হয় দাদা আপুনি এবাৰ ঘৰৰ পৰা আহকগৈ। বাইদেউ থাকক। ঘৰৰ পৰা বাইদেউলৈ খাবলৈ কিবা এটা লৈ আহিব।'

সমীৰে আৰু বেছি আপত্তি নকৰিলে। সোনকালে ঘূৰিম বুলি কৈ ঘৰলৈ ওলাল। আই চি ইউৰ বাহিৰত ভায়েকহঁত বহি আছিল। সিহঁতক ৰবলৈ কৈ গাড়ীৰ ফালে আগুৱালে। ঘৰত সোমায়েই সমীৰে দীপাঙ্কৰৰ কোঠাটোলৈ গ'ল। চেলফবোৰ কিতাপেৰে ভৰি আছে। যথেষ্ট বাহিৰা কিতাপ পঢ়িছিল দীপাঙ্কৰে। পঢ়া টেবুলত লেপটপটো। এইমাত্ৰ যেন কাম কৰি এৰি থৈ গৈছে। কোঠাটোৰ দেৱালত কেইবাখনো পোষ্টাৰ লগাই যোৱা আছে। দেশী বিদেশী মটৰ চাইকেলৰ ছবি। মটৰ বাইকৰ প্ৰতি বৰ আসক্তি আছিল দীপাঙ্কৰৰ। হাৰ্লি ডেভিদছনৰ বিভিন্ন মডেলবোৰৰ ছবি। দীপাঙ্কৰে মজে মাজে সমীৰক কৈছিলঃ

"দেউতা তুমি আৰু মই এখন হাৰ্লি ডেভিদছ্ন কিনি গোটেই ভাৰত ভ্ৰমিম বুজিছা। হাৰ্লি ডেভিদছ্নখন প্ৰায় গাড়ীৰে নিচিনা। তুমি ভালপোৱা গানবোৰ শুনি শুনি চলাম। কেতিয়াবা বাৰু তোমাকো চলাবলৈ দিম। পাহাৰৰ ৰাস্তাত কিন্তু মই চলাম।"

মটৰ চাইকেল ৰেলীত ভাগ লবলৈ যি যোৱা বছৰেই বিচাৰিছিল, কিন্তু হায়াৰ ছেকেণ্ডেৰী পাছ কৰাৰ পিছতহে যে সি ওঠৰ বছৰ হ'ব আৰু তেতিয়াহে সমীৰে অনুমতি দিম বুলি কৈ ফুচুলাই ৰাখিছিল।

দীপাঙ্কৰৰ কোঠাটোৰ পৰা ওলাই সমীৰ নিজৰ কোঠাত সোমাল আৰু গা ধুবলৈ বুলি বাথৰুমত সোমাল। দৌৰাদৌৰিকৈ গাটো ধুই কাপোৰ এযোৰ পিন্ধি মায়াই ডাইনিং টেবুলত সজাই থৈ যোৱা খোৱা বস্তুবোৰ চালে। মায়াই সদায় থৈ যোৱাৰ দৰেই খোৱা টেবুলত তিনিযোৰ কাঁহি -বাতি সজাই থৈ গৈছে। সমীৰে টেবুলৰ মূৰৰ ফালে থকা তাৰ নিৰ্দিষ্ট চকীখনত অলপ অলপ খোৱা বস্তু লৈ বহিছিল। এনেতে মবাইলটো বাজি উঠিল। সমীৰ দৌৰি গৈ শোৱাকোঠাৰ টেবুলত ছাৰ্জ দি থোৱা ম'বাইলটো ৰিচিভ কৰি সুধিলে হে'ল্লৗ'। এটা অচিনাকী নাম্বাৰ।

" মই হস্পিটেলৰ পৰা কৈছো। আই চি ইউৰ চিষ্টাৰে। আপুনি সোনকালে আহক।'

কি হ'ল চিষ্টাৰ? মোৰ ওৱাইফক দিয়কচোন। তেওঁ আছে নহয় ওচৰতে।" সমীৰে ভাবিলে কিবা দৰব ৰাতি আনি দিব লাগে ফামাৰ্চীৰ পৰা।

'আপুনি আহক সোনকালে। তেওঁ কথা পাতিব নোৱাৰে।' তেনেতে সমীৰৰ ভায়েকে ললে ফোনটো আৰু উচুপি উচুপি ক'লে।' দাদা তই গুচি আহ। মই গাড়ী পঠাইছো। দীপুক লৈ যাওঁ আহ। ইয়াত আৰু আমাৰ কোনো কাম নাই।"

অনুভৱ

এক অনুভূতি

ডাঃ গৌতম শ্যাম

'Papa Papa' উঠা...উঠা... দেৰি হৈছে। Alarm Clock ৰ দৰে প্ৰায়ে ৰাতিপুৱা মোক শুৱাপাটী ত্যাগ কৰিবলৈ বাধ্য কৰোৱা মাতটো শুনি খৰধৰকৈ বিছনাৰ পৰা উঠিলো। বিজুলী গতিৰে নিজকে প্ৰস্তুত কৰি সময়তে তাইক স্কুল পোৱালো গৈ। ৰাতিপুৱাতে মুখামুখি হ'বলগা প্ৰতিযোগিতা খনত আজি মই জয়ী। Bye... Bye... পাপা। এটি স্বস্তিৰ নিশ্বাস লৈ মইও ঘৰমুৱা হ'লো।

ৰাতিপুৱাৰ এই প্ৰতিযোগিতাখনত মোৰ দৰে আন বহুতো। কৰ্তব্যৰ খাতিৰত সকলোৱে এক ব্যস্ততাৰে দিনটোৰ পাতনি মেলিছে। আনদিনাৰ দৰেই আজিও যান-জটৰ এক পৰিচিত দৃশ্য। তাতে আকৌ সূৰ্য্য দেৱতাৰ উগ্ৰৰূপে পৰিৱেশটো আৰু Challenging কৰি তুলিছে।

বৰষুণ আহিব নেকি বাৰু? ডাৱৰৰ সন্ধানত এপলকত মোৰ দৃষ্টি আকাশলৈ গ'ল। ফৰকাল নীলা আকাশৰ কাষে কাষে শুকুলা ডাৱৰৰ মেল। ক'ব নোৱাৰাকৈ অতীতৰ দিনবোৰলৈ উৰি গ'লো। এটি অতি চিনাকী, অতি আপোন আপোন লগা পৰিৱেশ। ভাল লগা গানৰ কলি নিজে নিজে নিগৰিবলৈ ল'লে। কোনপাকত আহি ঘৰ পালেহি ততকে ধৰিব নোৱাৰিলোঁ। খন্তেকৰ এই মূহুৰ্তটোত কি ৰ'দ... কি বৰষুণ.. সকলোযেন নিষ্ক্ৰিয়।

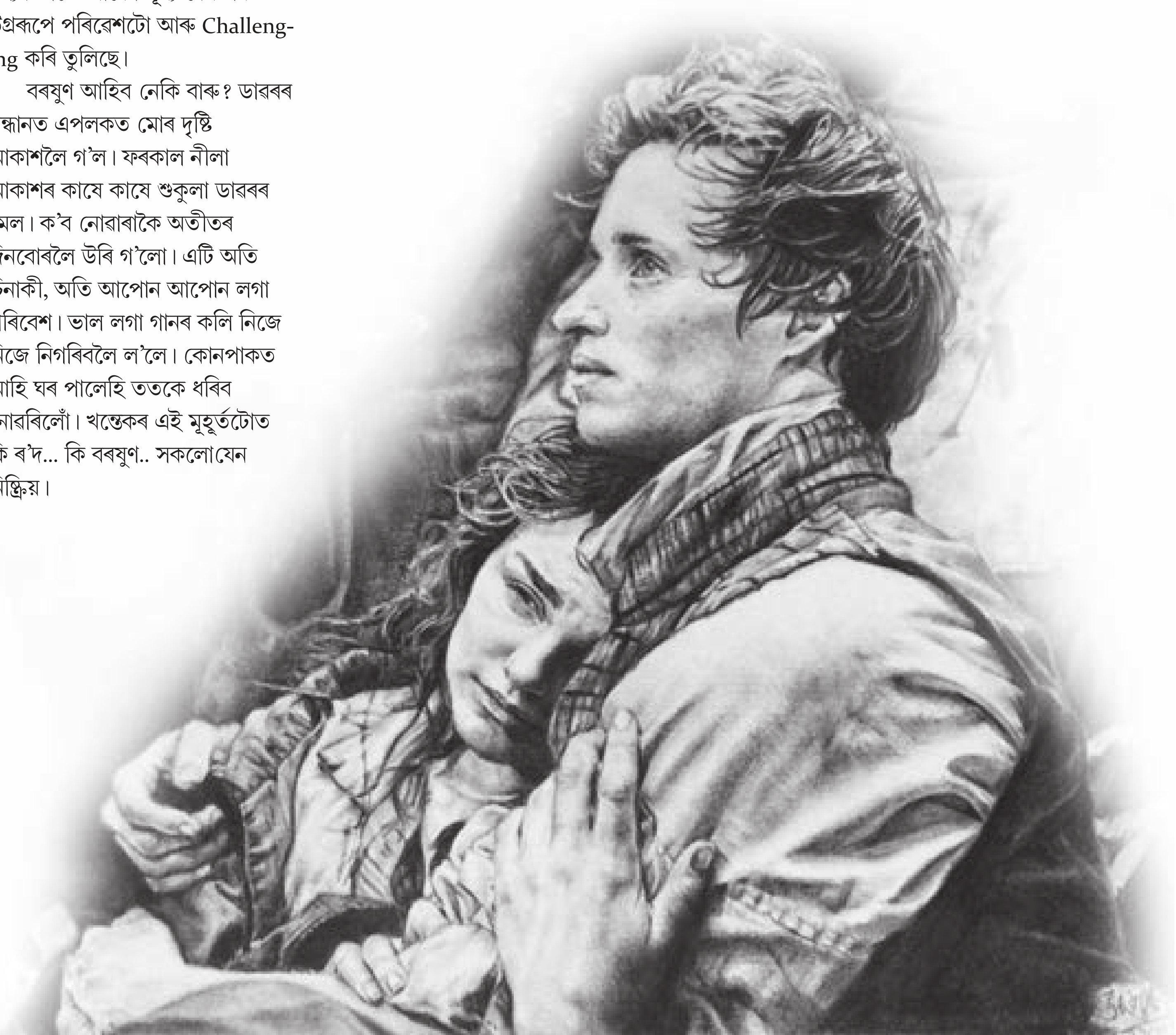

পৰিৱৰ্তন এক গতিশীল প্ৰক্ৰিয়া। এই ধৰা প্ৰতিমুহূৰ্ততে এই প্ৰক্ৰিয়াৰ দ্বাৰা আক্ৰান্ত। অতীত বৰ্তমানৰ এক ভেঁটি। ব্যস্ততাই আমাক নিজকে পাহৰণি গহ্বৰত লুকুৱাই থয়। যেতিয়া আমি ব্যস্ততাৰ পৰা আজৰি হওঁ, খালী ঠাই কণ পূৰাবলৈ আমাক অতীতৰ প্ৰয়োজন হয়। মানসপটত সজীৱ লৈ থকা মধুৰ স্মৃতিবোৰে সকলো সময়তে আমাক নষ্টালজীক কৰি তোলে। শৈশৱৰ ঘৰখন, লগ-সমনীয়া, পঢ়া স্কুলখন ইত্যাদি ইত্যাদি সীমাহীন স্মৃতি। প্ৰায়ে মন যায় অতীতলৈ গৈ এভুমুকি মাৰি আহিবলৈ।

বাস্তৱত!! এয়া কি??? পৰিৱৰ্তনৰ পাকচক্ৰত পৰি সকলোবোৰ থানবান। মানস পটত ভাঁহি থকা ছবিখনৰ লগত বৰ্তমানৰ ছবিখনৰ সাদৃশ্যই ধৰিবলৈ টান। অতীতক পুনৰ বাস্তৱত বিচাৰিবলৈ গৈ হতাশগ্ৰস্ত হে হ'ব লগা হয়।

প্ৰকৃতিৰ সকলো পৰিৱৰ্তনৰ প্ৰক্ৰিয়াক হেলাৰঙে নেওচি আজিও যদি কোনোবাই নিজকে ধৰি ৰাখিব পাৰিছে, সেয়া হ'ল বিশাল আকাশখন। বুজিব নোৱাৰা দিনৰ পৰা দেখি অহা সূৰ্য, চন্দ্ৰ, তৰা সকলো নিজ নিজ বাসস্থানত আজিও বিৰাজমান। কেতিয়াবা যদি শুদ্ধ নীলা আকাশ হৈ প্ৰকট হৈছে আন কেতিয়াবা আকৌ ক'লা ডাৱৰেৰে আবৃত হৈ কাল মূৰ্ত্তিৰ ৰূপ ধাৰণ কৰি। কেতিয়াবা যদি বগা ফুলেৰে সজ্জিত দলিচা ৰূপে, আন কেতিয়াবা আকৌ অমাৱশ্যাৰ এন্ধাৰেৰে গ্ৰাহ হৈ। অতি আপোন, অতি পৰিচিত, এই বহুৰূপী ৰূপ দেখিলে আজিও এক মায়াবী তৃপ্তিৰ শিহৰণ হয়। যি শিহৰণে খন্তেকৰ কাৰণে হ'লেও দৈনন্দিন জীৱনত সন্মুখীন হোৱা ঘাত প্ৰতিঘাত বোৰক দূৰলৈ খেদি পঠিয়াই। সুখ দুখ জীৱনৰ লগৰী। বৰ্তমানৰ এই যান্ত্ৰিক সমাজখনত আমি সকলো এক বুজাব নোৱাৰা প্ৰতিযোগিতাৰ মানসিকতাৰ দ্বাৰা আক্ৰান্ত। এই প্ৰতিযোগিতামূলক মানসিকতাৰ বাবেই আমি কেতিয়াবা সফল, আন কেতিয়াবা আকৌ বিফল বুলি নিজকে লৈ খেলো। এই সফল-বিফলৰ মাফকাঠীডাল আমাৰেই সৃষ্টি। এই কংক্ৰীটৰ জগতখনত ভূ-পৃষ্ঠৰ পৰা ৩০-৩৫° পৰিধিৰ ভিতৰতে আমাৰ দৃষ্টি সীমাবদ্ধ। সুখৰ সন্ধানত আমি আজীৱন এই পৰিধিৰ ভিতৰতে নিজকে উৰ্চৰ্গিত কৰো। কেতিয়াবা বাৰু, আমি নিজকে বিচাৰি চাইছোনে? কেতিয়াবা সেয়েহে মোৰ মনে নিজকে বিচাৰে এই পৰিধিৰ উৰ্দ্ধত... বিশাল আকাশত কিছু পলৰ বাবে হ'লেও...।

অ... লেকচাৰ অলপ বেছিয়েই হ'ল। আচলতে লেখা-মেলা কৰাৰ মোৰ বৰ এটা অভিজ্ঞতা নাই। তথাপিও এজনৰ উৎসাহত (Dr Giri Raj Kushre) সাহস অলপ কৰিছো। মনলৈ প্ৰায়ে অহা 'ভাৱ' এটাকে প্ৰকাশ কৰাৰ ই এক চেষ্টা মাথোঁ।

Ashika Jain

Humanity Ceased by Humans...

Professionalism with grace,
Noble service with craze.
Superannuated but was passionate,
The one who was machinate,
Shame on humanity
Which seemed to be buried in cemetery.
They speak out,
He served free of cost,
But, he worked in the cost of his life.
No one knows,
Everything went wrong.
Attendance on fire,
Who where the one to adjure...
Gave his best,
But now he on complete rest.
Procession and candles,
All are ok, but how this can be handled???
His soul may rest in peace
But the smile on every face is ceased.
Next to god,
But no one is God
Best was out from him,
Then why he was just sent to death bed???

শ্ৰীমদ্ভাগৱত মহাপুৰাণৰ দশম স্কন্ধ
আৰু শ্ৰীমন্ত শংকৰ দেৱ

ডাঃ (ড°) ৰতন কুমাৰ কটকী

যঃ স্বানুভাৱমখিলশ্ৰুতিসাৰমেক
মধ্যাত্মদী পমতিতিতীৰ্ষতাং তমোহন্ধম্।
সংসাৰিণাং কৰুণয়াহহহ পুৰাণগুহ্যং
তং ব্যাসসূনুমুপযামি গুৰুং মুনীনাম।।

(১/২/৩)

শ্ৰীমদ্ভাগৱত মহাপুৰাণ অত্যন্ত গোপনীয় ৰহস্যাত্মক পুৰাণ। এই ভগৱত স্বৰূপৰ অনুভৱ প্ৰদায়িনী আৰু সমস্ত বেদৰ সাৰভূত। সংসাৰ চক্ৰৰ যি বাধা-বিপত্তিৰ বাবে যি সকল মানুহে ঘোৰ অন্ধকাৰৰ পৰা নিস্তাৰ পাবলৈ ইচ্ছা কৰে তেওঁ লোকৰ বাবে এই পুৰাণ আধ্যাত্মিক তত্ত্ব প্ৰকাশক এটি অদ্বিতীয় দীপ স্বৰূপ। আচাৰ্য শ্ৰীশুকদেৱৰ এই বৰ্ণনত শৰণ গ্ৰহণ কৰোঁ।

শ্ৰীমদ্ভাগৱত মহাপুৰাণক শ্ৰীমদ্ভাগৱত বুলি কোৱা হয়। শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱে ভাগৱত বুলি আখ্যা দিছে আৰু অসমীয়া ৰাইজে শ্ৰীমদ্ভাগৱত মহাপুৰাণক ভাগৱত বুলি অন্তৰৰ থাপনাত পুৰাণ সূৰ্য্য আখ্যা দিছে। ভাৰতৰ অষ্টাদশ পুৰাণৰ ভিতৰত ভাগৱনক "পুৰাণ সূৰ্য্য" অৰ্থাৎ শ্ৰেষ্ঠ আখ্যা দিয়া হৈছে। বেদ কল্পতৰুৰ সুস্বাদু ফল শ্ৰীমদ্ভাগত -

নিগমকল্পতৰোৰ্গলিতং ফলং শুকমুখাদমৃত দ্ৰৱ সংযুতং।
পিৱত ভাগৱতং ৰসমালয়ং মুহুৰহো ৰসিকা ভুবি ভাবুকা।।

শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ বৰনাতি পুৰুযোত্তম ঠাকুৰে এই শ্লোকটিৰ এটি গীত ৰচনা কৰি থৈ গৈছে -

নিগম কলপতৰু ফল গলিত হুয়া আছে
শুক মুখে দ্ৰৱি ফল ভূমিত পৰিছে.........
পিয়ু পিয়ু ৰাম নাম ৰসিক সুজান।
কহয় পুৰুষোত্তম বেদ প্ৰমাণ।

এই প্ৰবন্ধৰ আলোচ্য বিষয় দশমস্কন্ধ ভাগৱত। পূৰ্বতে ব্যাখ্যা কৰাৰ দৰে অসমীয়া বৈষ্ণৱসকলে ভাগৱত বুলি ক'লে ঘাইকৈ দশম স্কন্ধকে বুজায়। সংস্কৃত ভাগৱত পুৰাণক পূৰ্বাধঃ আৰু উত্তৰাৰ্ধঃ হিচাপে দুভাগকৈ বৰ্ণনা কৰা হৈছে। পূৰ্বাধ অংশত উনপঞ্চাশতম অধ্যায় সংযোগ কৰা হৈছে। উত্তৰাৰ্ধঃ অংশত নৱতিতম অধ্যায়ত বৰ্ণনা কৰা হৈছে। শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱে দশম স্কন্ধক তিনি ভাগত ভাগ কৰি বৰ্ণনা কৰিছে। মহাপুৰুষ শংকৰদেৱ কৃত আদি ভাগক আদি দশম নামেৰে নামাকৰণ কৰি শত অধ্যায়ত বৰ্ণনা কৰিছে। মধ্যভাগ নামেৰে আৰু এটি ভাগ সন্নিবিষ্ট কৰিছে। মধ্যভাগ অনন্ত কন্দলিয়ে অনুবাদ কৰিছে। মধ্যবাগত একবিংশোত্তৰ শত অধ্যায়ত সামৰিছে। পুনৰ দশমৰ শেষ ভাগ অনন্ত কন্দলিদেৱে অনুবাদ কৰি অষ্টাদশ অধ্যায়ত সামৰি বৰ্ণনা কৰিছে। দশমৰ শেষত অনন্ত কন্দলিয়ে এনেদৰে বৰ্ণনা কৰিছে-

শুনাসভাসদ মদগৰ্ব্ব পৰিহৰা
দৈৱকীনন্দন কৃষ্ণে নিষ্ঠে মতিকৰা।। ৬৬০
ভণে ভাগৱত ভট্টাচাৰ্য্যে ভৰসাৰ
ডাকি ৰাম ৰাম বোলা সবাৰো নিস্তাৰ।। ৬৬১

অনন্ত কন্দলি হাজোৰ ভাগৱত পাঠক ৰত্ন কন্দলিৰ পুত্ৰ। অনন্ত কন্দলিৰ আচল নাম হৰিচৰণ, ভাগৱত ভট্টাচাৰ্য্য আৰু শ্ৰীচন্দ্ৰভাৰতী। তেওঁ প্ৰখ্যাত পণ্ডিত আছিল। তেওঁ নিতৌ (?) কন্দলি গাঁৱৰ পৰা আহি শংকৰদেৱক ভাগৱত ব্যাখ্যা কৰি শুনোৱা বুলি চৰিত পুথিত পোৱা যায়।

মহাপুৰুষ শংকৰদেৱে মূল সংস্কৃত ভাগৱতৰ আক্ষৰিক অৰ্থত অনুবাদ কৰা নাই। যেনে দশমৰ উত্তৰাৰ্দ্ধৰ কুৰুক্ষেত্ৰ অংশ (মূলৰ ৮২-৯০ অধ্যায়) বেলেগে কাব্যৰূপ প্ৰদান কৰিছে। অৱশ্যে এই কুৰুক্ষেত্ৰ কাব্যত ৮২ ৰ পৰা ৮৫ অধ্যায় অধ্যায়লৈকে সামৰা হৈছে। আকৌ অনন্ত কন্দলিয়ে ৪৮ অধ্যায়ৰ পৰা ৮১ অধ্যায় পৰ্যন্ত অনুবাদ কৰিছে। কুৰুক্ষেত্ৰৰ পিছৰ অধ্যায় কেইটিও তেৱেঁই অনুবাদ কৰে।

দ্বাদশ স্কন্ধ ভাগৱতৰ ভিতৰত দশম স্কন্ধটিয়েই সৰ্ব্ববৃহৎ। ভাগৱতৰ ঘাই চৰিত্ৰ শ্ৰীকৃষ্ণৰ জন্মৰ পৰা বৰ্ণিত লীলাৰ বৰ্ণনা দশমত ব্যাপক আৰু বিস্তৃত ৰূপত পোৱা যায়। কৃষ্ণৰ লীলা বিষয়ক পটভূমিত বৰ্ণনা কৰাৰ হেতু দশম স্কন্ধ জনমানসত গভীৰ ভাবে সাঁচ বহুৱাবলৈ সক্ষম হৈছে। শ্ৰীকৃষ্ণৰ লীলাৰ বিষয়ে বিচাৰ কৰাৰ সময়ত মন কৰিব লগা কথা এয়েই যে তেওঁৰ লীলা ধাম, লীলা পাত্ৰ, লীলা শৰীৰ আৰু লীলা - ইয়াৰ কোনোটোৱেই প্ৰকৃত নহয়। দেহ-দেহীৰ ভেদ নাই। সেইবাবে মহাভাৰতত কোৱা হৈছে—

ন ভূতসঙঘসংস্থানো দেৱস্য পৰমাত্মনঃ।
যো বেত্তি ভৌতিকং দেহং কৃষ্ণস্য পৰমাত্মনঃ।।
স সৰ্বস্মাদ বহিস্কাৰ্যঃ শ্ৰৌত স্মাৰ্ত বিধানতঃ।
মুখং তস্যাৱলোলোক্যাপি সচেলঃ স্নানমাচবেৎ।।

অৰ্থাৎ পৰমাত্মাৰ শৰীৰ ভূত সমুদায়ৰ দ্বাৰা গঠিত নহয়। যিজন ব্যক্তিয়ে পৰমাত্মা শ্ৰীকৃষ্ণৰ শৰীৰ ভৌতিক শৰীৰ বুলি জ্ঞান কৰে তেওঁক সমস্ত প্ৰকাৰৰ শ্ৰৌত আৰু স্মাৰ্ত কৰ্মৰ পৰা বহিস্কাৰ কৰা উচিত। সেইবাবেই শ্ৰীমদ্ভাগৱতত ব্ৰহ্মাই শ্ৰীকৃষ্ণক স্তুতি কৰোতে ব্যক্ত কৰিছে, "আপুনি আমাৰ ওপৰত কৃপা কৰাৰ বাবেই স্বেচ্ছায় সচ্চিদানন্দ স্বৰূপে প্ৰকাশিত কৰিছে। এই দেহ কদাপি পাঞ্চভৌতিক দেহ নহয়।"

গীতাতো কৃষ্ণই পাৰ্থৰ আগত এই কথাকেই ব্যক্ত কৰিছে-

অব্যক্তং ব্যক্তিমাপন্নং মন্যন্তে মামবুদ্ধয়ঃ।।
পৰং ভাৱমজানন্তো মমাব্যয়মনুত্তমম।।
(গীতা৭/২৪)

অৰ্থাৎ অল্পবুদ্ধি ব্যক্তিসকলে মোৰ নিত্য সৰ্বোৎকৃষ্ট পৰম স্বৰূপ নজনাৰ বাবেই মানুহে মোক মনুষ্য তথা মনুষ্য ভাৱাপন্ন বুলি জ্ঞান কৰে। গীতাত পাতে পাতে কৃষ্ণই অৰ্জুনক ব্যক্ত কৰিছে যে তেওঁ পৰমব্ৰহ্ম কেৱল মায়াৰ (ভ্ৰম) বাবেই মনুষ্য

বুলি জ্ঞান কৰিছে। দশম স্কন্ধ ভাগৱত খনি ভক্তিৰস পান কৰাৰ উত্তম মাধ্যম। শ্ৰীকৃষ্ণ জন্মৰ পৰা বিভিন্ন লীলা আদিৰ মাধ্যমেৰে সমগ্ৰ দশম স্কন্ধ ভাগৱতে ভক্তি ৰস উন্মুক্ত কৰাৰ বাবে দশম স্কন্ধ অতি উত্তম স্কন্ধ। গীতাৰ অক্ষৰ ব্ৰহ্ম যোগ অৰ্থাৎ অষ্টম অধ্যায়ত ৯-১৩ শ্লোকত ব্যক্ত কৰিছে যে সেই পৰম পুৰুষ, সৰ্বজ্ঞ, অনাদি, সৰ্বনিয়ন্তা, সুক্ষ্মাতি-সূক্ষ্ম,সকলোৰে বিধাতা, অচিন্তস্বৰূপ, আদিত্যবৎ স্বৰূপ প্ৰকাশক, প্ৰকৃতিৰ অতীত, যিজনে মৃত্যুৰ সময়ত মনক একাগ্ৰ কৰি ভক্তিযুক্ত হৈ যোগবলৰ সহায়ত প্ৰাণক ভ্ৰূযুগলৰ মাজত ধাৰণ কৰি ভগৱানক স্মৰণ কৰে সেই ব্যক্তিয়েই দিব্য পৰম পুৰুষৰ সান্নিধ্য লাভ কৰে। গীতা সাধাৰণ ৰাইজৰ বোধগম্য নহ'ব পাৰে কিন্তু ভাগৱত অতি সহজ সৰল ভাৱে ৰচনা কৰাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত সাধাৰণ জনগণে হৃদয়ৰ কোঁহকত স্থাপন কৰিবলৈ সক্ষম হ'ব পাৰে। ইয়াৰ দ্বাৰাই ভক্তিৰ সৃষ্টি হয় আৰু ভক্তিৰ দ্বাৰাই পৰমপদৰ লাভৰ পথ মুকলি হৈ পৰে। এনেহে লাগে যে প্ৰথম স্কন্ধৰ পৰা নৱম স্কন্ধলৈকে ভক্তৰ হৃদয়ৰ পৰা কলুষ-কালিমা, ৰাগ, দ্বেষ, দন্দ, ঘৃণা, হিংসা আদি ত্যাগ কৰাৰ প্ৰৱণতা বৃদ্ধি কৰে আৰু সেই নিৰ্মল চিত্তত দশম অধ্যায়ত ভক্তিৰ বীজ ৰোপণ কৰে। দশমৰ মহত্বপূৰ্ণবাণী ভক্তিৰ নিজৰাৰ স্ৰোত।

মহাপুৰুষ শংকৰ দেৱৰ শ্ৰীমদ্ভাগৱতৰ দশম স্কন্ধটি আৰম্ভ হৈছে "মুকং কৰোতি বাচালং.... পৰমানন্দ মাধৱম" আৰু ইয়াৰ পিছতেই পৰীক্ষিতৰ কৃষ্ণজন্ম বিষয়ক প্ৰশ্ন, বসুদেৱ দৈৱকীৰ বিবাহ (দশম স্কন্ধ আদি ভাগ)। সংস্কৃত শ্ৰীমদ্ভাগৱত মহাপুৰাণৰ দশম স্কন্ধৰ প্ৰথম অধ্যায় আৰম্ভ হৈছে পৃথিৱীক আশ্বাস প্ৰদান, বসুদেৱ দৈৱকীৰ বিবাহ আৰু কংসৰ দ্বাৰা দৈৱকীৰ ছজন পুত্ৰ হত্যা। সংস্কৃত ভাগৱতত কোৱা হৈছে যে সৰ্বপ্ৰাণীৰ জীৱনধাৰা সৰ্বাত্মা ভগৱান শ্ৰীকৃষ্ণ যদুবংশত অৱতীৰ্ণ হৈ যি লীলা কৰিছিল আপুনি সবিস্তাৰে তাক মোক বৰ্ণনা কৰি শান্তি প্ৰদান কৰক। মহাপুৰুষ শংকৰদেৱে মূলৰ বক্তব্যভাগি একে ৰাখি নিজৰ সাহিত্যিক প্ৰতিভাৰে অনুবাদ কৰিছে। ক'ৰবাত বঢ়া-টুটা ক'ৰবাত সংযোজন, অধ্যায় সমূহ অনুবাদ হিচাপে সজাইছে। এটা লক্ষণীয় বিষয় এয়ে যে তেৰাৰ ৰচনাৱলী (সমস্ত) ভক্তি মাৰ্গধৰ্মী হোৱাৰ বাবে যুদ্ধ বিগ্ৰহৰ বৰ্ণনা চমুৱাই বৰ্ণনা কৰি ভক্তি যুক্ত বক্তব্য সমূহ দীঘলীয়াকৈ বৰ্ণনা কৰিছে। যেনে দশমৰ উত্তৰাৰ্দ্ধৰ কুৰুক্ষেত্ৰ অংশ (মূলৰ ৮২-৯০ অধ্যায়ক শংকৰদেৱে বেলেগে কাব্য ৰূপ দিলেও ৮২-৮৫ অধ্যায়লৈকে সামৰিছে। আনহাতে অনন্ত কন্দলিয়ে ৪৮-৮১ অধ্যায় পৰ্যন্ত অনুবাদ কৰিছে। সেইদৰে শ্লোক সমূহ একাদিক্ৰমে অনুবাদ নকৰি কেইবাটাও সংস্কৃত শ্লোক পঢ়ি মৰ্মাথ সমূহ একেলগে তৰ্জমা কৰা লক্ষ্য কৰা হৈছে। ভক্তি ৰসৰ মন্থন শংকৰদেৱে এনেদৰে কৰিছে যে নিম্নোক্ত পদ কেই ফাঁকিয়েই সোঁৱৰাই থাকিব

এহিবুলি বসুদেৱ মৌন হুয়া আছে।
দৈৱকীয়ো পুত্ৰমুখ দেখিলন্ত পাছে।। ১০।৬।৮৬
মহাপুৰুষৰ চিহ্ন জানি মহাসতী।
পৰি তুতি কৰন্ত বিস্ময় হুয়া আতি।।
যিটো ব্ৰহ্মৰূপ নিৰাকাৰ নিৰঞ্জন।
তেন্তে তুমি সাক্ষাতে পৰম নাৰায়ণ।। ১০।৬।৮৭

শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ দশম খনিৰ প্ৰতি অতি শ্ৰদ্ধা ভক্তি বিদ্যমান আছিল। কিয়নো কৃষ্ণৰ লীলায়ে মন্ত্ৰমুদ্ধ কৰি ৰাখিছিল। সৰ্বসাধাৰণৰ মনতো দশম স্কন্ধই ভক্তিৰ বন্তি প্ৰজ্বলিত কৰিব পাৰিছিল। তেৰাই অতি সাৱধানে অনুবাদ কৰি ছন্দোবদ্ধ কৰিছিল।

জানি বুদ্ধজন তেজি আনমন
ভকতিক কৰা সাৰ।
কৃষ্ণৰ ভকতি বিনে কাৰোগতি
কালত নাহিকৈ আৰ।। ১০।১৪।২১৯

সমস্ত ভাগৱত পুৰাণখনি ভক্তি ৰসৰ সাগৰ। কলিত ভক্তিৰ দ্বাৰা কিদৰে নিস্তাৰ পাব পাৰি তাৰেই গুণ গান কৰা হৈছে। বিশেষতঃ দশম স্কন্ধটিয়ে সকলোকে ভক্তিৰে আপ্লুত কৰিছে।

যিটো দেৱ ভগৱন্ত নাই যাৰ আদি অন্ত
বেদেয়ো নপান্ত যাৰ সীমা
তেন্তে বশ্য ভকতিত হেনসে ভকতি হিত
ভকতিৰ কি কৈবো মহিমা।।
জানি এৰা আন মতি ভকতিৰ কৰা ৰতি
ভকতিসে সাধিবে কল্যাণ।
ভকতিত দিয়া মন ভকতি সে মহাধন
নাহি আন ভকতি সমান।।১০।১৭।২৭৫

দশম স্কন্ধ এনে মনোমোহা আৰু মধুৰ যে ই ব্যাখ্যাতীত। শিশু লীলাৰ জৰিয়তে কৃষ্ণৰ পৰমাত্মা স্বৰূপ ব্যক্ত কৰিছে-

নমস্তভং ভগৱতে পুৰুষায় মহাত্মনে।
ভূতাবাসায় ভূতায় পৰায় পৰমাত্মনে।।১০।১৬।৩৯
জ্ঞানবিজ্ঞান নিধয়ে ব্ৰহ্মণেহনন্তশক্তয়ে।
অগুণায়াবিকাৰায় নমস্তেহপ্ৰাকৃতায় চ।।১০।১৬।৪০

শ্ৰীমদ্ভাগৱত মহাপুৰাণৰ দশম স্কন্ধৰ এই শ্লোক দুটিয়েই কৃষ্ণক পৰমবহ্মাৰ গুহাৰ্থ বেকত কৰিছে আৰু ভক্তি হ'ল সাধন মাৰ্গ। যেনে হে ভগৱান তোমাক প্ৰণাম। অন্তৰ্যামী হৈয়ো সৰ্বাতিত আৰু সৰ্বাতিগণ। সৰ্বপ্ৰাণীৰ সকলো পদাৰ্থৰ আশ্ৰয় স্বৰূপ তুমি। সৰ্বভূতৰূপেও একমাত্ৰ তুমিয়েই বিৰাজমান,

আকাশ আদি পঞ্চভূতৰ উৎপত্তিৰ পূৰ্বেও তুমি বিৰাজ হৈ আছিলা। কিয়নো তুমিয়েই কাৰণ স্বৰূপ আৰু কাৰণৰো অতীত পৰমাত্মা (৩৯)। সকলো জ্ঞানৰ, সকলো অনুভৱৰ তুমিয়েই পৰম আধাৰ। তোমাৰ মহিমা, তোমাৰ শক্তি সকলো অনন্ত। তোমাৰ স্বৰূপ অপ্ৰাকৃত, দিব্য, চিন্ময়। কোনো প্ৰাকৃতিক গুণ বা বিকাৰে তোমাক স্পৰ্শ কৰিব নোৱাৰে। তুমিয়েই পৰম ব্ৰহ্ম - তোমাক প্ৰণাম (৪০)।

পৰমব্ৰহ্মৰ পৰম পদ লাভ কৰাৰ বহু পথ। বিদ্যমান। এই পথ সমূহৰ ভিতৰত ভক্তিয়েই পোনপটীয়া পথ। ভক্তিযুক্ত হৈ একাগ্ৰচিত্তে কৃষ্ণক আৰাধনা কৰিলেই মোক্ষ সহজ হৈ পৰে। ভক্তিতত্ত্ব অতি গুহ্য। ই হৃদয়ৰ ব্যাকুলতা ইয়াক আশ্ৰয় কৰি জন্ম জন্মান্তৰে আগবাঢ়ি যাব পাৰি। ভাগৱতৰ সকলোটি স্কন্ধই (দ্বাদশ) কৃষ্ণ, হৰি, নাৰায়ণৰ প্ৰতি ভক্তিমাৰ্গ দৰ্শন কৰাত সহায় কৰিছে। শ্ৰীমদ্ভাগৱত মহাপুৰাণ বেদ বেদান্তৰ সাৰ স্বৰূপ। ইয়াক হৃদয়ঙ্গম কৰা কষ্টসাধ্য। তত্ৰাচ পৰম পুৰুষৰ গুণ-গান, কীৰ্তন শ্ৰৱণ আদিয়ে নিষ্কাম কৰ্মৰ প্ৰতি উদ্বুদ্ধ কৰে আৰু ভক্তিৰ সোপান গঢ় দিয়ে। সেয়েহে দশম স্কন্ধ ভাগৱতৰ প্ৰতি আস্থাযুক্ত হৈ শংকৰদেৱে এনেদৰে বৰ্ণনা কৰিছে -

শ্ৰৱণ কীৰ্তনে যিটো অনুক্ষণে
ভজে মহাভক্তিভাৱে।
সিসে মহাজনে অপ্ৰয়াসে সুখে
হাততে মুকতি পাৱে।।
জানি ইটো তত্ত্ব ঈশ্বৰ কৃষ্ণত
হুয়োক এক শৰণ।
গাৱা গুণ গীত কৰি একচিত
বঞ্চিয়ো যমকৰণ।। ১০।৫১।৯৯৩

মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱে মূল সংস্কৃতৰ শ্ৰীমদ্ভাগৱত মহাপুৰাণখনি এনেদৰে অনুদিত কৰি অসমত ভাগৱত নামাকৰণেৰে এখন মৌলিক পুথি যেন কৰি গ'ল। ইয়াৰ দ্বাদশ স্কন্ধৰ ভিতৰত দশম স্কন্ধই দুটা মৌলিক দিশ অৱতাৰণা কৰি গ'ল। কৃষ্ণ, হৰি বা নাৰায়ণ পৰমব্ৰহ্ম আৰু দ্বিতীয়তে ভক্তিৰ মাধ্যমেৰে পৰমব্ৰহ্মৰ সান্নিধ্য লাভ কৰিব পৰা কষ্ট সাধ্য হ'লেও সম্ভৱপৰ।

সহায়ক গ্ৰন্থপঞ্জীঃ-

১) শ্ৰীমদ্ভাগৱত মহাপুৰাণ, গীতা প্ৰেচ, গোৰক্ষপুৰ, পঞ্চম তাণ্ডৰণ, ২০০৯
২) ড° কেশৱানন্দ দেৱ গোস্বামী, সম্পা-শ্ৰীমদ্ভাগৱত, দ্বাদশ স্কন্ধ সম্পূৰ্ণ (অসমীয়া শংকৰদেৱ বিৰচিত), নতুন চতুৰ্থ সংস্কৰণ, ১৯৯৬
৩) শ্ৰীজগদীশ চন্দ্ৰ ঘোষ, শ্ৰীমদ্ভগৱদ গীতা, বিংশতি সংস্কৰণ ১৯৮৭

আব্দুল হাচিব লস্কৰ

এদিন আকৌ লগ পাম

বিদায় বুলি নকওঁ
এই ঘূৰণীয়া পৃথিৱীত!
তুমি থাকা ক'ত
আৰু মই থাকো ক'ত?
মাথোঁ অপেক্ষা কৰিম...
তোমাৰ বাবে

তোমাৰ অহালৈ সেয়েহে
বিদায় বুলি নকওঁ
তোমাৰ দুচকুত দেখিছিলোঁ
সেইদিনা ভালপোৱাৰ নিভাজ হাঁহি
তেতিয়া মই......
নিজকে ৰখাব পৰা নাছিলোঁ
আৰু তোমাৰ বুকুতেই
চিৰদিন থাকি যোৱাৰ
কথা ভাবিছিলো ....
সেয়ে আজিও বিদায় বুলি নকওঁ
জীৱনৰ শেষ উশাহলৈকে বাট চাম
এদিন আকৌ লগ পাম।।

GOSH

A Unique Centre of Excellence

Article

Dr. Hemonta Kr. Dutta

Paediatric surgery, as a speciality has grown in many ways over the last few decades. Subspecialities, such as Paediatric urology, oncology, minimally invasive surgery, neurosurgery, fetal surgery etc have developed by leaps and bounds and many centres of excellence have been established across the world. Since my early days as paediatric surgeon, I developed a keen interest in paediatric craniofacial reconstructive surgery and paediatric surgical oncology and I had been looking forward to visit some centres of excellence in these fields. I had an opportunity to visit and work in one of the world's best paediatric cancer hospital (St. Judes Children's Cancer Hospital) in the USA in 2010. Till 2017, my ambition to visit an advance centre for paediatric craniofacial surgery remained unfulfilled. However, an opportunity came my way in early 2017, when I applied for the Indian Council of Medical Research (ICMR) Fellowship. ICMR has an international fellowship programme for Indian biomedical scientist; each year six senior and twelve junior biomedical scientists (now ICMR has enhanced the numbers to 25 Senior and 40 Junior Fellowships) are selected to visit any centre of excellence anywhere in the world. A candidate has to submit a project on which s/he wish to work in the overseas centre along with an acceptance letter from the faculty of the centre under whom they wish to undertake the fellowship. I decided my project on paediatric craniofacial surgery and Great Ormond Street Children's Hospital, London (GOSH) as my overseas centre. GOSH is one of the foremost children's hospital in the world with all paediatric subspecialities in a single campus. The centre has one of the most advance state-of-the-art craniofacial unit under Neurosurgery department. GOSH is a national specialists referral centre for congenital craniofacial malformations apart from other diseases. I was aware that getting a visitorship/ placement in GOSH was very difficult, even for reputed scientist from premier institutions. Nevertheless, I wrote a letter to Andrew Copp, Professor of Developmental Neurobiology, UCL Institute of Child Health, London informing him about my desire and if he could offer any help in the matter. I had known Prof. Copp since the time i attended an annual meeting of 'Society for Research into Hydrocephalus and Spina Bifida' (SRHSB) held in Nottingham, UK in 2007. Prof. Copp was aware of my work in fronto-ethmoidal encephaloceles, a rare craniofacial

malformation in the western world, but frequently seen among the tea garden population in Assam. He was a senior permanent member and office bearer of the society. Prof. Copp in fact recommended me to contact Prof. Dominic Johnson, Professor of Pediatric Neurosurgery, GOSH and he himself had put in a word to him in my favour. Dr. Johnson has commendable and pioneering work in the field of reconstruction of complex congenital craniofacial malformations. Accordingly I sent a mail to Dr. Johnson requesting him for a placement under him as a Fellow. I also mentioned in my letter that after AIIMS, New Delhi, our centre had published the highest number of single centre series of such cases in India and that no significant research into the etiology of this condition had been done. I put particular emphasis on the prospect of initiating a collaborative study on this in future. Dr. Johnson very graciously acknowledged my letter and asked me to send him a resume along with the summary of the project that I wished to undertake. I promptly sent him my resume as well as the project summary along with a list of my recent publications on encephaloceles. After a week I received a reply from him asking me to join him in late November or early December of that year. Both of us discussed and decided on a project entitled "Study on associated cerebral anomalies and anomalous intracranial venous drainage in encephaloceles and a comparative analysis of encephaloceles in eastern and western population". Dr. Johnson and his team had been working on anomalous venous drainage in brain in children with cranial malformations including occipital encephaloceles. Once it was finalized, I immediately sent the documents to ICMR along with the revised project summary and acceptance letter, which the ICMR approved.

It was a dream come true for me, as every Paediatric surgeon aspires to work in GOSH, which is considered as the Mecca of Paediatric Surgery. Since my M.Ch. days at AIIMS, New Delhi, I had been hearing about GOSH and that few of my teachers there had also worked in GOSH had really enthused me a lot and since then I had been nurturing a dream to visit the centre sometime during my career. Along with the UCL Great Ormond Street Institute of Child Health (ICH), GOSH is the largest paediatric centre in Europe dedicated to both clinical and basic science research.

In the meantime, I had to complete many formalities as required by the Govt. of India for Indian Research Scholars availing overseas Fellowship. There are also strict guidelines that all fellows and research scholars in GOSH have to follow. I had to sign an Observer contract and a Pre-placement occupational Health Declaration with GOSH and send documents of identification. GOSH sent me an Honorary Training Booklet with guidelines to observe during training period. GOSH, and for that matter all health establishments in the United Kingdom has very stringent infection control and prevention program. All visiting trainees are required to be acquainted with all these programs and one has to understand thoroughly the procedures that s/he needs to observe and follow during their stay there. I also had to submit various signed forms such as Mandate forms, Police verification form, Political clearance form etc to ICMR. On behalf of all the fellows, ICMR gets the necessary approval from the concerned departments of the Govt. of India. Within the next forty five days I received all the clearances.

There were two reasons for my choosing neurosurgery over other subspecialities of paediatric surgery on this particular occasion. One was that I had a special interest in craniofacial malformations in babies. There are many complex varieties of such malformations that I had seen since I had joined the department in 1991. Anterior (or Naso-fronto-ethmoidal) encephalocele was one such complex malformation. As these cases are usually managed by multiple specialities, and their reconstruction needs multi-stage operations, no specialities were willing to treat such babies. Moreover, considering their poor socio-economic background, these patients could not afford treatment in private or to go to other advance centers. Hence many of these children remain untreated and they grew up and lived independently inspite of the malformation. The second reason was, during my M.Ch. training, I had a fair amount of exposure on management of some types of cranial malformations. I wanted to apply those experience to good use. I was also interested to undertake research on such complex anomalies and till that time, I had already conducted and published some reasonable work in reputed journals on genetic and environmental issues related to anterior encephaloceles.

My Fellowship program was finalized from 21st November till 5th December, 2017. I bought the airtickets and booked accommodation in a hotel about a kilometer from the hospital. A month before my visit, I received a communication from GOSH, with detail instructions for me regarding official formalities to be undertaken once I arrived in London. I was given a digital identification card, with which I had access to all the facilities in GOSH.

My stint at GOSH was an eye opener for me in many ways. The kind of dedication of the staff and the high quality of work that was being done was really

incredible. With a team of over 25 doctors with five full time consultants, clinical nursing specialists and other nurse and support staff, neurosurgery department at GOSH is the largest paediatric neurosciences centre in the UK, treating over 8,000 children from across the world every year. There are adequate number of support staff, such as General managers, Service managers etc to look after the maintenance of equipment, logistics etc. Customized care to individual patients are provided. There are many clinical support services available to families and patients, for instance, bereavement services, Chaplaincy and spiritual care, Diet and nutrition, Occupational therapy, Paediatric psychology, Pharmacy, Physiotherapy, Play, Social work, Organ donation, Speech and language therapy, Medical Photography and Health Creatives, etc.

On my first day, I was introduced to the faculties and staff of the department in the morning case discussion meeting, which started at 7.30am. Faculties and staff were very friendly and personal position or ego never came up in the way of patient care. These are established norms and protocols to be followed in individual patients and management of critical cases were decided by consensus. Prof. Owase Jeelani was the Head of department at the time, which was rotated among the senior faculties. Every Friday, a microbiologist attends the morning meeting to decide on the medication part, particularly on antibiotics. General paediatrician, neurologist and other specialists also attend the meeting whenever the occasion arises. I was allowed to attend operation theatre and the patient round, apart from other research facilities. As GOSH had limited bed capacity and patients used to come from all over the UK, there was good networking among the hospitals and patients are admitted and treated in peripheral hospitals under care of local specialist who discusses the case with GOSH faculties through telemedicine facility and the patients are transferred whenever a bed becomes available at GOSH. There is provision for specialist day care accommodation for children and young people taking part in clinical research studies. This state of the art, purpose built facility is available to all GOSH/ICH staff undertaking clinical research, in particular early phase and experimental medicine trials. The CRF is supported by direct award from the National Institute for Health Research (NIHR) as well as via the NIHR GOSH Biomedical Research Centre.

GOSH Arts is the arts programme at Great Ormond Street Hospital. Participatory programmes, such as, art commissions and temporary exhibitions inspire creativity, create welcoming environments, and offer meaningful cultural opportunities across a variety of art forms for patients, families and staff. When asked about the facility, Clemence, the supervisor of GOSH Arts said " Our work plays an essential role in enhancing the hospital experience at GOSH. Engaging with visiting artists and having art integrated into our buildings helps to create more relaxed spaces, less clinical environments and contributes to reducing stress and anxiety for our visitors and staff".

GOSH Art facility

Father of a three year old Linda, recovering from a brain tumour commented after a session in the Arts section "This has been the best part of our day. My daughter will remember the hospital visit as a brilliant day of art rather than a day about her illness".

GOSH represents a rich heritage which dates back to more than 150 years. Many renowned scientist, scholars, doctors, nobel laurets served this remarkable institution with great distinction and contributed immensely to the welfare of the humanity. Sir Denis Browne, considered as the father of modern paediatric surgery was appointed as the UK's first consultant paediatric Surgeon in 1928. Sir Denis placed great emphasis on technical skill and his work revolutionised the approach to paediatric surgery across a range of diverse fields, including talipes (club foot) and cleft-lip. He designed a number of surgical

instruments for use on babies and young children, and an extensive range of orthopaedic splints that allowed controlled movement. In 1959, the UK's first Children's Neurosurgery unit was established under Kenneth's Till's lead. Ronald Dahl, whose son suffered from hydrocephalus, worked with Stanely Wade, a hydraulic engineer to develop a shunt, which was cost-effective, easily sterilisable and had minimum complications and hence revolutionized the treatment and outcome of children suffering from this serious neurological problem. UK's first interventional radiology was conducted on a child to block an intracranial vein (Vein of Galen).

Prof. Lewis Spitz and his team of surgeons did pioneering work in separation of conjoined twins. The culmination of Prof. Spitz's over two decade long work was televised in a BBC documentary, where eight surviving twins separated by Professor Spitz over two decades came together from the UK and USA to honour him. But Professor Spitz's legacy at the hospital extends elsewhere. He was pivotal in the development of multidisciplinary collaboration, a move vital to the success of the diverse teams working here then and now, as well as the effective and safe care of conjoined twins.

Overall, my experience at GOSH has been quite enriching. Apart from learning about patient care, operative skill and ongoing cutting edge research, I also witnessed first hand the team spirit, ethical and moral values and above all the extraordinary scientific temper possessed by the members of the GOSH family. As one of the senior clinical researchers puts it: "Carrying out thoughtful patient focused research at the cutting edge of medicine is frighteningly expensive. But even if the work we do only helps a handful of patients, we have to be the ones to take the step into the unknown – it's what we do here." Dr. Dominic puts his views as such- "The breadth and depth of expertise on hand at Great Ormond Street Hospital makes it a privilege to be a part of the team. We aim not only to provide a world-class service to our patients, but also to share and learn from our experience through research, in an attempt to improve the lot of future generations". Linda May, Nurse consultant summarises her experience at GOSH as "Being part of a dynamic nursing team means we can work alongside our children and families and provide support, kindness, humour and outstanding care".

জগদীশ চন্দ্ৰ দেৱনাথ

জোনাকী

নিশাৰ আকাশক উজলাই
তুমি কি বিচাৰিছাঁ জোনাকী?
নিষ্ঠুৰ সময়ৰ এই অনন্ত সোঁতত
হেৰুৱাইছা নেকি তুমিও হৃদয়ৰ আপোন?

নিশব্দে অস্থিৰতাত ভুগি থকা
তুমিও বাৰু দিশহাৰা প্ৰেমিক নেকি?
নে দিশহাৰা প্ৰেমিকক জীৱনৰ লক্ষ্য দিব পৰা
এন্ধাৰৰ মাজৰ সেই সূক্ষ্ম প্ৰহৰ?

দিনৰ অস্থিৰ ক্ৰুৰতাৰ আঁৰ হৈ
তুমি নিশাক কিয় কৰিছা আপোন?
নে নিশাৰ বুকুত বিলীন হৈ
মাদকতা পানৈই তোমাৰ লক্ষ্য?

দূৰ আকাশৰ, তৰাবোৰৰ দৰে
তুমি কিয় ইমান অস্থিৰ?
নে সত্যতাই কাষ চাপিব নোৱাৰা
সেই তৰাৰে তুমি মাথোঁ এক ভগ্নাংশ?

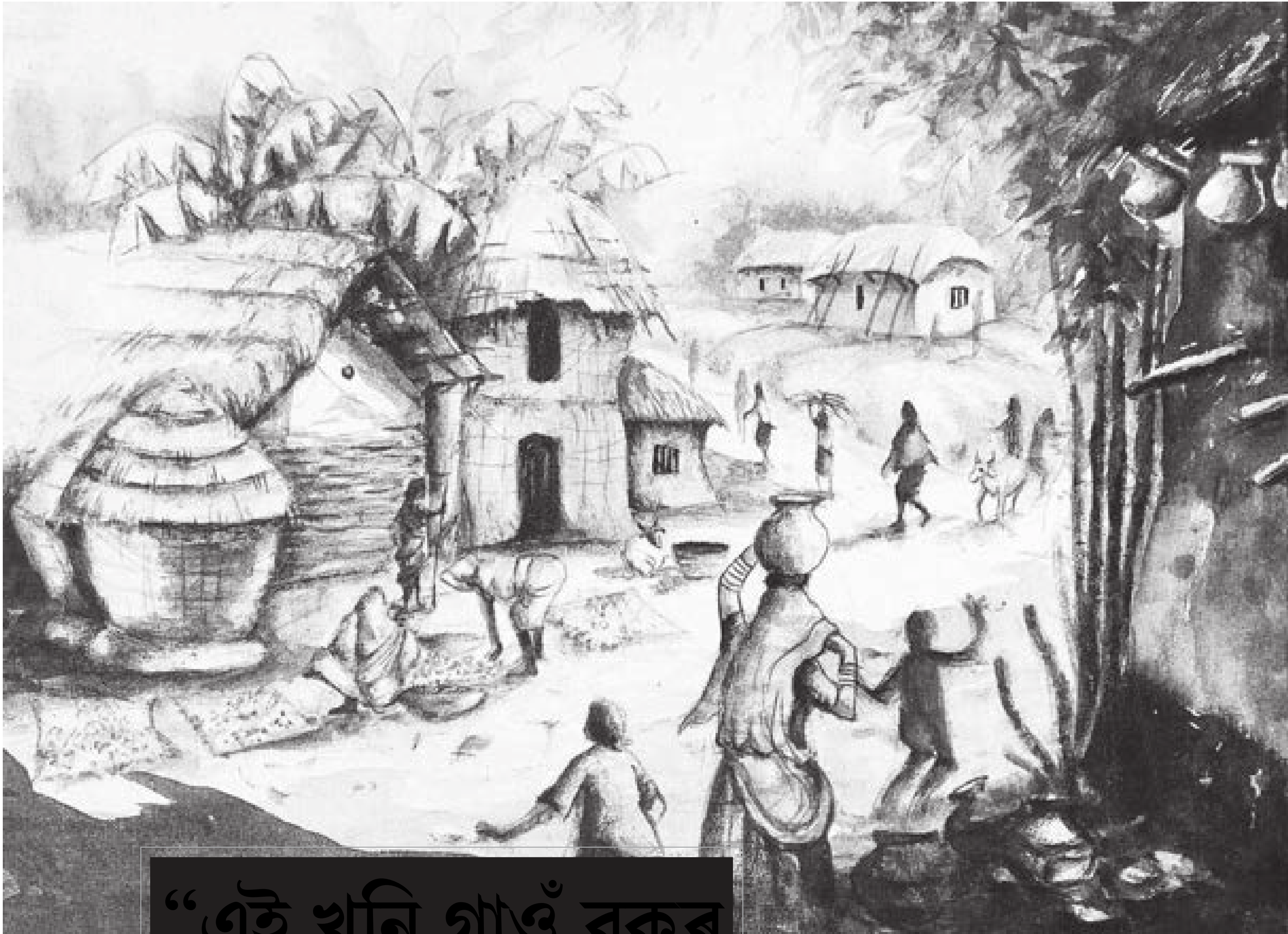

“এই খনি গাওঁ বুকুৰ আপোন...”

অনুভৱ

ডাঃ ৰাইহান উদ্দিন আহমেদ

সেইসময়ত প্ৰায়বোৰ গ্ৰাম্য চিকিৎসালয়ত চিকিৎসকৰ অভাৱ আছিল, কিছুমান চিকিৎসালয়ত চিকিৎসকৰ পদো বহুদিন ধৰি খালী হৈ আছিল। **গাওঁৰ চিকিৎসকৰ অভাৱ পূৰণ কৰিবলৈ চৰকাৰে ৰাষ্ট্ৰীয় গ্ৰাম্য চিকিৎসা সেৱা আঁচনি** (NRHM).অধীনত চিকিৎসক সকলক নিযুক্তি দিলে।

কর্মজীৱনত এজন চিকিৎসক বিভিন্ন ঠাইত ভিন ভিন পৰিস্থিতিৰ সন্মুখীন হয়। পাহাৰ ভৈয়াম, চহৰ গাওঁ আদিত ৰোগী বা ৰোগীৰ অভিভাৱকৰ ৰূপত বিভিন্ন জনক লগ পায়, মানুহৰ বিভিন্ন অনুভূতিৰ লগত পৰিচয় হয়। প্ৰত্যাশিত বা অপ্ৰত্যাশিত সকলো পৰিস্থিতিয়ে চিকিৎসকলৰ অভিজ্ঞতাৰ পৰিধি বৃদ্ধি কৰাৰ লগতে মানসিক আৰু বৌদ্ধিক ভাৱে তেওঁলোকক সবল কৰি তোলে। আৰু আহিবলগীয়া দিনবোৰত তেওঁবিলাকক নতুন নতুন পৰিবেশ তথা পৰিস্থিতিৰ লগত সন্মুখীন হ'বলৈ সক্ষম কৰি তোলে।

২০০৯ চনৰ জুলাই মাহৰ কথা, ঘৰৰ ওচৰতে চাহ বাগিচাৰ চিকিৎসালয়ত মই চাকৰি কৰি আছো, পি. জি. প্ৰবেশ পৰীক্ষাৰ বাবে প্ৰস্তুতিও চলি আছে। চাহ বাগিচাখনত প্ৰায়ে ৰোগী আগবেলা থাকে। গতিকে পিছবেলা মই পঢ়িবলৈ যথেষ্ট সময় পাওঁ। দুমাহমান হ'ল, চাকৰি কৰা। তেনেতে বাতৰি কাকতত নিৰ্দেশ ওলাল- গাৱলৈ যাব লাগে। অসমৰ মেডিকেল কলেজবোৰৰ পৰা MBBS পাছ কৰা চিকিৎসক সকলে গ্ৰাম্য অঞ্চলত এবছৰ চাকৰি কৰিলেহে স্নাতকোত্তৰ প্ৰৱেশ পৰীক্ষাত বহিব পাৰিব। সেইসময়ত প্ৰায়বোৰ গ্ৰাম্য চিকিৎসালয়ত চিকিৎসকৰ অভাৱ আছিল, কিছুমান চিকিৎসালয়ত চিকিৎসকৰ পদো বহুদিন ধৰি খালী হৈ আছিল। গাওঁৰ চিকিৎসকৰ অভাৱ পূৰণ কৰিবলৈ চৰকাৰে ৰাষ্ট্ৰীয় গ্ৰাম্য চিকিৎসা সেৱা আঁচনি (NRHM).অধীনত চিকিৎসক সকলক নিযুক্তি দিলে।

গুৱাহাটীত মিটিং পাতি স্বাস্থ্য মন্ত্ৰীয়ে সকলোকে নিযুক্তি পত্ৰ প্ৰদান কৰিলে। প্ৰায়বিলাক নিজে বিচৰামতে নিজ নিজ গৃহজিলা বা ওচৰৰ আন জিলাত নিযুক্তি পাইছিল। মই প্ৰথমে ফিল'বাৰী চিকিৎসালয়ত নিযুক্তি পাইছিলো। ঘৰৰ পৰা ফিল'বাৰী অলপ দূৰ হয়, অচিনাকী ঠাই। মোৰ লগৰ এজনে আমাৰ ঘৰৰ ওচৰৰ টিৰাপ গেট ৰাজ্যিক চিকিৎসালয়ত নিযুক্তি পাইছিল। সেইজনৰ আকৌ ঘৰ আছিল ডুমডুমাত। ফিল'বাৰী ডুমডুমাৰ ওচৰত। কোনোবাই আকৌ তেওঁক 'টিৰাপ গেট' নামৰ ঠাই টুকুৰা অতি দুৰ্গম', যোগাযোগ ভাল নহয়" ইত্যাদি বুলি পাঠ পঢ়াই দিলে। মোৰ ঘৰৰ ওচৰৰে ঠাই 'টিৰাপ গেট', মেইন ৰ'ডৰ কাষতে চিকিৎসালয় খন। গতিকে মই লগৰজনৰ লগত কথা পাতি , আমি NRHM কাৰ্য্যায়লৈ গৈ নিজৰ মাজতে নিযুক্তিৰ ঠাই সলনা সলনি কৰিলো। মোৰ নিযুক্তি টিৰাপ গেট ৰাজ্যিক চিকিৎসালয়ত আৰু লগৰ জনৰ ফিল'বাৰী চিকিৎসালয়ত হৈ গ'ল।

যথা সময়ত আহি টিৰাপ গেটৰ হস্পিতালত যোগদান কৰিলো। মোৰ লগত আৰু দুগৰাকী মহিলা চিকিৎসকে যোগদান কৰিছিল। ভাৰপ্ৰাপ্ত স্বাস্থ্য বিষয়া কলিতা ছাৰে আমাক দায়িত্ববোৰ বুজাই দিছিল। মোৰ খুড়া সেই চিকিৎসালয় খনতে বহুদিন ভাৰপ্ৰাপ্ত চিকিৎসক ৰূপে আছিল। প্ৰায়কেইজন কৰ্মচাৰীৰ লগত মোৰ চিনা-পৰিচয় আছিল। হাস্পতালখনৰ ওচৰে পাজৰে সামৰিক বাহিনীৰ

হাস্পতালখনৰ ওচৰে পাজৰে সামৰিক বাহিনীৰ স্থায়ী শিবিৰ আছিল। ওচৰৰ গাওঁকেইখনত **অসমীয়া, নেপালী আৰু চাহ জনজাতিৰ লোক সকলে মিলা** প্ৰীতেৰে বাস কৰিছিল। ৰোগী সকলৰ মাজত দূৰৈৰ পাহৰীয়া জনগোষ্ঠীৰ লোকো আছিল।
ৰাতিপুৱা **সাতমান বজাত জাগুনলৈ যোৱা 'প্ৰিয়ম' নামৰ বাছখনত টিৰাপ গেটলৈ** আহিছিলো।

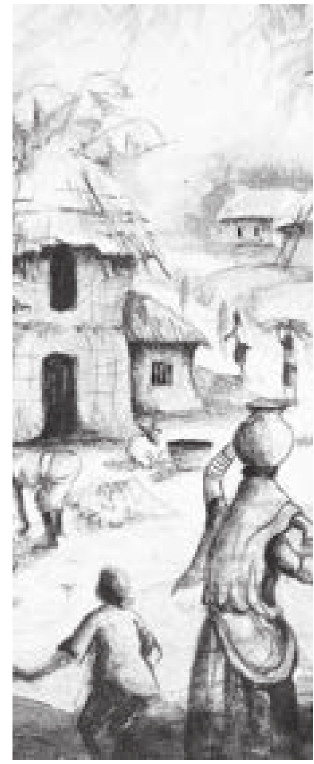

স্থায়ী শিবিৰ আছিল। ওচৰৰ গাওঁকেইখনত অসমীয়া, নেপালী আৰু চাহ জনজাতিৰ লোক সকলে মিলা প্ৰীতেৰে বাস কৰিছিল। ৰোগী সকলৰ মাজত দূৰৈৰ পাহৰীয়া জনগোষ্ঠীৰ লোকো আছিল।

ৰাতিপুৱা সাতমান বজাত জাগুনলৈ যোৱা 'প্ৰিয়ম' নামৰ বাছখনত টিৰাপ গেটলৈ আহিছিলো। সেইখন বাছ ধৰিব নোৱাৰিলে "মাংশ্যামা" নামৰ বাছখনত আহিছিলো, উভতি যাওঁতে প্ৰায়ে "কৌশিকী" নামৰ বাছখন পাইছিলো। ৰোগী অহা আৰম্ভ হৈছিল প্ৰায় চাৰে আঠ-ন মান বজাৰ পৰা। চৌধুৰী চাচাৰ ওচৰত পাঁচটকা এটা দি নাম লিখাইছিল ৰোগী সকলে। প্ৰায়ে ৰোগীৰ সংখ্যা এশৰ ওচৰ পাইছিলগৈ। মাজে সময়ে এশ পাৰ হৈছিল। প্ৰায় সকলো বিলাক লাগতিয়াল ঔষধৰ লগতে, চেলাইন, বেণ্ডেজ আদি পৰ্য্যাপ্ত পৰিমাণে মজুত আছিল। মেলেৰিয়া ৰোগৰ তেজ পৰীক্ষাৰ ব্যৱস্থাৰ লগতে এটি প্ৰসূতিকক্ষত আছিল চিকিৎসালয়খনত। 'কটা-ছিঙা' আদি চিলাই কৰিবলগীয়া কেছবোৰ আহিছিল প্ৰায়েই। বহুখিনি কথা শিকিছিলো, নজনা কাম বহুখিনি কৰিব পৰা হৈছিলো, গ্ৰাম্য চিকিৎসালয়খনত ডেলিভাৰী কেছ কেইবাটাও কৰিছিলো, কেতিয়াবা দিনত, কেতিয়াবা নিশাও। ডেলিভাৰী কেছবোৰ কৰোতে অৱেশ্য লগত প্ৰশিক্ষণ প্ৰাপ্ত নাৰ্চ বাউদেউ আছিল।

ৰাতি আমাৰ কোনোবা এজন অকলে ডিউটিত থাকে। এবাৰ গধূলি এগৰাকী ছোৱালীক ঘৰৰ মানুহে লৈ আহিছিল, আলমাৰীৰ আইনা ভাগি কৰঙনত দকৈ কটা গৈছে। ৰক্তক্ষৰণো যথেষ্ঠ হৈছে।

ৰোগীগৰাকীক কেন্দ্ৰ কৰি উৎসুক মানুহৰ ভিৰ বাঢ়ি গৈ আছে। মোৰ লগত ড্ৰেছাৰ শ্যামদা ৰোগীৰ এজন অভিভাৱকক লগত থাকিবলৈ কৈ, বাকী সকলো মানুহক বাহিৰতে আপেক্ষা কৰিব দিলো ইমান গভীৰ আঁঘাত মই আগতে মেৰামতি কৰা নাই। যিকি নহওঁক চিলাই কেইটামান কৰাৰ পাছত ৰক্তক্ষৰণ বন্ধ হৈছিল। ভালদৰে ড্ৰেছিং কৰি ঔষধ পাতি দি ৰোগীক পঠিয়াই দিলোঁ মাৰ্ঘেৰিটা চিভিল হাস্পাতাললৈ। ৰোগী গৰাকীৰ ঘাঁ টুকুৰা ভাল হোৱাৰ পাছত, এদিন ৰোগীৰ দেউতাক আহি মোক আৰু শ্যামদাক তেওঁলোকৰ ঘৰলৈ ৰাতিৰ ভাতসাঁজ খাবলৈ নিমন্ত্ৰণ কৰিলে। কিবা

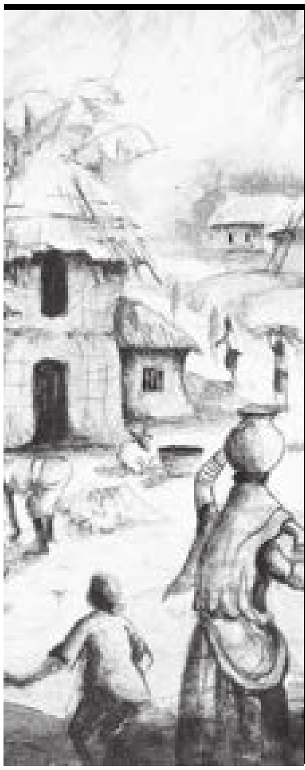

অলপ দূৰ আহিছোহে মাত্ৰ,তেনেতে ৰোগীগৰাকীয়ে নিজৰ মাতৃভাষাতে কৈ উঠিল - "ছাৰ, নিকলি গেছে ৰে" অৰ্থাৎ "ছাৰ, ওলাই গৈছে", তেওঁৰ মতে সন্তানটি ভূমিষ্ঠ হ'ব, মই মুহূৰ্তৰ বাবে চিন্তিত হৈ পৰিলোঁ। গাড়ীত কেনেদৰে ডেলিভাৰী কৰা যায়। কিন্তু লগে লগে পৰীক্ষা কৰি দেখো যে-সকলো ঠিক আছে, ৰোগীয়ে ভবাৰ দৰে একো হোৱা নাই।

অসুবিধাৰ বাবে মই ভাত খাবলৈ যাব নোৱাৰাত টিফিনত বান্ধি দি পঠিয়াইছিল। এইবোৰ সৰুসুৰা ঘটনাই মনত উৎসাহ যোগাইছিল। ৰোগী আৰু তেওঁৰ আত্মীয়ৰ অলপ মৰম আৰু বিশ্বাস, এজন নতুন চিকিৎসকৰ বাবে ইয়াতকৈ আৰু ডাঙৰ পুৰস্কাৰ কি হব পাৰে?

অঞ্চলটিৰ আশাকৰ্মী সকলে গাৱৰ মহিলা সকলক চিকিৎসালয়ত ডেলিভাৰী কৰো'ৱাৰ ক্ষেত্ৰত সক্ৰিয় ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিছিল। এবাৰ মনত আছে এগৰাকী নেপালী মহিলাৰ বোৱাৰীয়েকৰ সন্তান আমাৰ হাস্পতালত জন্ম হওঁতে, তেওঁ আমাক সকলোকে চাহ-মিঠাই খুৱাইছিল।কেতিয়াবা মাজনিশা এম্বুলেন্সে ডেলিভাৰী হ'ব লগীয়া ৰোগী লৈ আহিছিল। ওচৰৰ চাহ বাগিচাৰ প্ৰায়বোৰ ৰোগীৰে আৰ্থিক অৱস্থা বৰ ভাল নাছিল। কেতিয়াবা সাধাৰণ বস্তু এটা কিনিবলৈ লগত তেওঁলোকৰ দহটা টকাও নাথাকে। অৱশ্যে চৰকাৰৰ 'মাজনী' নামৰ আঁচনিৰ অধীনত তেওঁলোকে নৱজাতক শিশুটিৰ বাবে আঁঠুৱা, তেল, পাউদাৰ ইত্যাদি লাভ কৰিছিল। এবাৰ ৰাতি দুই মান বাজিছে, মই বেবী ৰুম'ৰ কাষৰ এটা ৰুমতে শুই আছিলো। তেনেতে এগৰাকী গৰ্ভৱতী ৰোগী ওচৰৰ বাগানৰ পৰা আহিছিল। পৰীক্ষা কৰি চাই দেখিলো যে তেওঁৰ ডেলিভাৰী হ'বলৈ অলপ সময় মানে কেইঘন্টামান লাগিব। ৰোগী গৰাকীক ওচৰৰে ৰুমত জিৰণি ল'বলৈ দিয়া হ'ল। কিন্তু এঘন্টামান সময় পিছতে মহিলা গৰাকীৰ পেটৰ বিষ অলপ অলপকৈ আৰম্ভ হ'ল। ইপিনে দেখো তেওঁৰ ৰক্তচাপো লাহে লাহে বাঢ়ি আহিছে। তেওঁ অৱস্থাটিৰ জটিলতা কথা অনুধাৱন কৰি মাৰ্ঘেৰিটাৰ চিভিল হাস্পতাললৈ ৰোগীক পঠিয়াই দিয়াৰ সিদ্ধান্ত ললো।ৰোগী গৰাকীৰ লগত চিভিল হাস্পতাতলৈ ময়ো যোৱাটো ভাল হব বুলি ভাবিলো। কলিতা ছাৰক কথাটো জনাই ৰোগীক এম্বুলেন্সত লৈ মাৰ্ঘেৰিটা চিভিল হাস্পতাল অভিমুখে ৰাওনা হলো। অলপ দূৰ আহিছোহে মাত্ৰ,তেনেতে ৰোগীগৰাকীয়ে নিজৰ মাতৃভাষাতে কৈ উঠিল - " ছাৰ, নিকলি গেছে ৰে" অৰ্থাৎ " ছাৰ , ওলাই গৈছে", তেওঁৰ মতে সন্তানটি ভূমিষ্ঠ হ'ব, মই মুহূৰ্তৰ বাবে চিন্তিত হৈ পৰিলোঁ। গাড়ীত কেনেদৰে ডেলিভাৰী কৰা যায়। কিন্তু লগে লগে পৰীক্ষা কৰি দেখো যে-সকলো ঠিক আছে, ৰোগীয়ে ভবাৰ দৰে একো হোৱা নাই। আমাৰ লগতে যোৱা আশা কৰ্মী গৰাকীয়েও চিন্তিত হৈ মহিলা গৰাকীক কৈ উঠিল " এখন নাই নিকলাতে দিবি ৰে"- মানে " এতিয়াই হব নিদিব "। যাত্ৰা কালৰ সময়খিনি বৰ চিন্তাত পাৰ হ'ল। যথা সময়ত চিভিল হাস্পতাল পালোহি। হাস্পতাল আহি পোৱাৰ আধাঘন্টামানৰ পিছতেই সুকলমে সন্তাটিৰ জন্ম হ'ল। পিছত সেই ঘটনাটিয়ে আমাৰ মাজত হাঁহিৰ খোৰাক যোগাইছিল। মাজে সময়ে ওচৰৰ কিছুমান ঠাইত হেল্থ কেম্প'ৰ আয়োজন কৰা হৈছিল। এবাৰ টিপং অঞ্চলৰ পাহাৰপুৰ নামৰ ঠাইত 'হেলথ কেম্প' হৈছিল। খৰালি দিন হোৱা বাবে নদীত পানী কম আছিল। নদীৰ শিলৰ ওপৰেৰে আমাৰ এম্বুলেন্স পাৰ হৈ গৈছিল। বাৰিষা কালত গাওঁখনলৈ মানুহ পাৰ হ'ব পৰাকৈ এখন বাঁহৰ সাঁকো আছিল অসুস্থ ৰোগীক অনা নিয়া কৰিবলৈ যথেষ্ঠ কষ্ট হয়। সেইদিনা 'হেল্থ কেম্প'ত ৰোগী যথেষ্ঠ হৈছিল। কিছুমান শিশুক প্ৰতিষেধক বেজীও দিয়া হৈছিল। কেম্প শেষ হোৱাৰ পাছত গাওঁৰ ৰাইজে আমাক চাহ জলপানৰে অপ্যায়িত কৰিছিল। তেওঁলোকৰ মুখত সেইদিনা আমি দেখা পাইছিলো কৃতজ্ঞতা আৰু সন্তুষ্টিৰ ছবি। ইয়াৰ বাহিৰেও উদয়পুৰ নামৰ ঠাইত যুৱ সংঘই 'হেল্থ কেম্প'প আয়োজন কৰিছিল। কেইবাখনো গাওঁৰ ৰাইজ আহিছিল। কেম্পৰ শেষত আমাক সুন্দৰ কৈ এসাঁজ

ভাত খুৱাইছিল গাঁৱৰ যুব সংঘই, লগতে এখনকৈ কৃতজ্ঞতা পত্ৰও প্ৰদান কৰিছিল।

টিৰাপ গেটত থকা সময়ছোৱাত দেখিছিলোঁ, ওচৰৰ গাওঁৰ কিছুলোক অসুখ নহলেও হাস্পতাললৈ আহিছিল নতুন চিকিৎসক কেইগৰাকী লগ পাবলৈ, তেওঁ লোকৰ লগত কথা পাতিবলৈ, চিনাকি হ'বলৈ। তেওঁ লোক যথেষ্ঠ সুখী হৈছিল, তেওলোকৰ গাওঁলৈ নতুনকৈ চিকিৎসকসকল অহাৰ বাবে। চিনাকি হ'বলৈ তেনেদৰে আহিছিল চীনামূলৰ(চীনদেশতে জন্ম গ্ৰহণ কৰা) নব্বৈ বছৰীয়া আইতা এগৰাকী। তেওঁ স্বামী ভাৰতীয় সেনা বাহিনীত কৰ্মৰত আছিল। বিবাহসূত্ৰে আইতা অসমতে থাকি গ'ল, চিৰদিন অসমীয়া হৈ। এদিন ডিউটি শেষহোৱাৰ পাছত বাছৰ বাবে ৰৈ আছো। তেনেতে এখন গাওঁৰ মানুহে কেইটামান 'শিলঘৰীয়া' মাছ বিক্ৰী বাবে লৈ আনিছিল। ওচৰৰে পাহাৰীয়া নৈৰ 'শিলঘৰীয়া মাছ' একেবাৰে সতেজ। ঘৰলৈ কেইটামান কিনি লৈ আহিলো মাছ কেইটা সচাঁকৈয়ে বৰ সোৱাদৰ আছিল। হাস্পতালৰ কাম কৰা বাইদেউ এগৰকীয়ে মাজে সময়ে হাঁহৰ কণী লৈ আহিছিল। আমিও ঘৰলৈ লৈ আনিছিলো বাইদেউৰে দিয়া হাঁহৰ কণী আৰু কেতিয়াবা গোল নেমু। নাইট ডিউটি কৰাৰ সময়ত বিশ্বকাপ ফুটবল চলি থকা দিনকেইটা কেতিয়াবা কলিতা ছাৰৰ ঘৰত, কেতিয়াবা জিতেনদাৰ কোৱাটাৰত খেল উপভোগ কৰিছিলো। হাস্পতালৰ ওচৰৰ সামৰিক বাহিনীৰ কেন্টিনৰ পৰা মাজে সময়ে আমি ৰেহাই মূল্যত দিয়া সামগ্ৰী ক্ৰয় কৰিছিলো। তেতিয়াই কেন্টিনৰ পৰা ক্ৰয় কৰা ডাঙৰ ছাতি এটা এতিয়াও ব্যৱহাৰৰ উপযোগী হৈ আছে। টিৰাপ গেটত কাম কৰি থকা সময় মোৰ এক অনন্য অভিজ্ঞতা হৈছে। 'হন্‌জু বস্তি' নামৰ গাওঁখনলৈ যোৱা ঘটনাটি। এদিন ডিউটিৰ পিছত ঘৰলৈ আহিলোঁ। তেনেতে কলিতা ছাৰে ফোন কৰি ক'লে যে কালিলৈ টিপংৰ ভিতৰুৱা এক অঞ্চল ' হন্‌জু বস্তি' নামৰ গাওঁলৈ জিলা আৰু মহকুমাৰ উচ্চ পদস্থ বিষয়া সকলৰ এটি দল যাব, লগত ময়ো যাব লাগে। মোৰ এটা নতুন অভিজ্ঞতা হব, মই লগে লগে মান্তি হ'লো। আচলতে ঘটনাটো হ'ল 'হন্‌জু বস্তি' গাওঁখন অসমৰ মাটিত থকা অৰুণাচল প্ৰদেশৰ সীমাৰ নিকটবৰ্তী এখন গাওঁ। গাওঁ বাসীয়ে কিন্তু নিজকে অৰুণাচলৰ বাসিন্দা বুলি পৰিচয় দিয়ে কেইদিনমানৰ পূৰ্বে অসম চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা 'লোকপিয়ল'ৰ বাবে যোৱা কৰ্মচাৰী সকলৰ লগত গাওঁবাসীয়ে সহযোগ নকৰিলে। গাওঁবাসীক অসমৰ হৈ 'লোকপিয়ল'ত অন্তৰ্ভুক্তি কৰাবলৈ সৈমান কৰাবলৈ জিলা আৰু মহকুমাৰ বিষয়া সকলৰ লগতে 'লোকপিয়লৰ দায়িত্বত থকা কৰ্মচাৰী সকল দল এটা আহিব 'হন্‌জু বস্তিলৈ'। যাত্ৰাপথৰ বিষয়ে মোৰ অনুমান নাছিল।' টিপং কলিয়ৰীলৈকে অলপ বাটপথ চিনাকি আছিল। পিছদিনা পুৱা আঠমান বজাত মহকুমা বিষয়াৰ গাড়ীত উঠি, টিপংৰ, চালি' নামৰ ঠাইলৈকে গ'লো। সেই ঠাইত ইতিমধ্যে আমাৰ লগত যাবলৈ অৰ্ধ সামৰিক বাহিনীৰ দল এটা জিলাপৰিষদৰ বিষয়ববীয়া সকল আৰু জিলাৰ অতিৰিক্ত উপায়ুক্ত মহোদয়কে আদি পঞ্চাশ ষাঠিজনীয়া দল এটা সাজু হৈ আছিল। গন্তব্য স্থানলৈ যাবলৈ অলপ খোজ কাঢ়িব লাগিব বুলি অনুমান কৰিছিলোঁ। প্ৰথমে আমি খোজকাঢ়ি আগবাঢ়িলোঁ মূল পথৰ পৰা ফালৰি কাটি হাবিৰ পিনে সোমাই যোৱা এটি বাটেৰে। অলপদূৰ খোজ কঢ়াৰ পিছত দেখা গ'ল পথটি ক্ৰমে ঠেক হৈ ওপৰৰ টিলা এটাৰ পিনে উঠি গৈছে। টিলাটো প্ৰায় থিয় আছিল, টিলাটিৰ পৰা পথটো নামি ঘন অৰণ্যৰ মাজলৈ সোমাই গৈছে। পথটো আগলৈ গৈ এটা পানী নথকা নলাৰ ৰূপ লৈছিল, মাজে মাজে আঠালেতীয়া বোকা।

সেই ঠাইত ইতিমধ্যে আমাৰ লগত যাবলৈ অৰ্ধ সামৰিক বাহিনীৰ দল এটা জিলাপৰিষদৰ বিষয়ববীয়া সকল আৰু জিলাৰ অতিৰিক্ত উপায়ুক্ত মহোদয়কে আদি পঞ্চাশ ষাঠিজনীয়া দল এটা সাজু হৈ আছিল। গন্তব্য স্থানলৈ যাবলৈ অলপ খোজ কাঢ়িব লাগিব বুলি অনুমান কৰিছিলো।

মই চামৰাৰ জোতা পিন্ধি গৈছিলো, যথেষ্ট অসুবিধা হৈছিল, তাতে আকৌ লগত ঔষধ পাতিৰ টোপোলাটি। বাৰিষাৰ দিন, দুয়ো কাষে জোক, নানা বিধ পোক-পতঙ্গ গছবোৰত ভৰি আছিল। বোকাৰ মাজত বন্যহস্তীৰ খোজো দেখা পাইছিলো, সাপৰ ভয়টো আছিলেই। এঘন্টামান খোজ কঢ়াৰ পিছত ভৰি বিষ হৈছিল, ৰৈ দিব বিচাৰিলো।

আমাৰ আগে আগে খোজ কাঢ়ি গৈ থকা চাকৰিৰ পৰা অৱসৰ পাবলৈ দুবছৰমান থকা অতিৰিক্ত উপায়ুক্ত মহোদয়ৰ উৎসাহ দেখি পুনৰ আমাৰ খোজৰ গতি বঢ়ালো। মই মনে মনে ভাবিলো আজি আৰু ' হন্‌জু বস্তি'ৰ পৰা উভতি নাহো, তাৰপৰা অৰুণাচল প্ৰদেশত প্ৰৱেশ কৰি গাড়ী বা বাছেৰে অসমলৈ উভতি আহিম প্ৰায় ডেৰ দুই ঘন্টামান খোজ কঢ়াৰ অন্তত আমি গৈ এখন সমতল ভূমি পাইছিলো সেইখনেই আছিল আমাৰ লক্ষ্যস্থান ' হন্‌জু বস্তি' (Honju Basti)। গাওঁখনৰ মুখিয়াল লোককেইজন মানক মাতি আনি বুজাবলৈ চেষ্টা কৰা হ'ল। যিহেতু গাওঁখন টিৰাপনৈৰ এইটো পাৰে অৱস্থিত, গতিকে ভৌগোলিক দিশৰ পৰা গাওঁখন অসমৰ মেপৰ অৰ্ন্তগত। গাওঁখনৰ অধিবাসী সকল 'টাংচা' জনগোষ্ঠীৰ আছিল। গাওঁবাসীৰ মতে তেওঁলোকে অৰুণাচল প্ৰদেশ চৰকাৰৰ পৰা যথেষ্ঠখিনি সুবিধা পাই আহিছে। আমি দেখিলো কথাযাৰ সঁচা, সৌৰশক্তিৰ দ্বাৰা প্ৰজ্বলিত লাইট, পানীৰ যোগানৰ পাইপ আদি তেওঁলোকক চুবুৰীয়া ৰাজ্যখনে প্ৰদান কৰিছে। আনহাতে অসম চৰকাৰৰ প্ৰতিনিধিয়ে বা বিষয় ববীয়াই গাওঁ বাসীৰ সমস্যা সমূহ যিমান গুৰুত্ব দিব লাগিছিল হিমান গুৰুত্ব দিয়া নাই বুলি অভিযোগ উত্থাপিত হ'ল। কোনোলোকৰ ডাঙৰ অসুখ হ'লে বা আকস্মিক চিকিৎসকৰ ওচৰলৈ নিবলৈ হ'লে যাতায়তৰ দুখ লগা ব্যৱস্থাৰ বাবে তেওঁলোকে চৰকাৰকে দুষিলে। তেওঁলোকৰ সমস্যা সমূহ সামাধানত চৰকাৰে ব্যৱস্থা নোলোৱা বাবে তেওঁলোকৰ ক্ষোভ, আভিমান। সেইদিনা আলোচনা বৰ ফলপ্ৰসূ নহ'ল যেন। অৱশ্যে তেওঁলোকে তেওঁলোকৰ ঘৰবোৰত লোকপিয়লৰ ক্ৰমিক নংবোৰ দিবলৈ অনুমতি দিলে। আলোচনা শেষ হওঁতে প্ৰায় তিনিবাজি পাৰ হৈছিল। আন্ধাৰ হোৱাৰ আগতে হাবিখন পাৰ নহ'লে হস্তীকুলৰ সন্মুখীন হোৱাৰ সম্ভৱনা আৰু এটা শংকা আছিল অৰণ্যৰ মাজত বিদ্ৰোহী সংগঠনৰ কবলত পৰাৰ। গতিকে আমি পলম নকৰি অহা বাটেৰে ওভতনি যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিলো। ৰাতি পুৱাই ঘৰত ৰুটি দুখন খাই আহিছিলো, পাকস্থলীয়ে ইতিমধ্যেই প্ৰথম ইনিংছ সমাপ্ত কৰিছে। এজোপা গছত 'লেতেকু' থোকথোকে লাগি থকা দেখি চিঙিবলৈ হাত মেলিলো, তেনেতে আমাৰ লগত গাইড ৰূপে যোৱা ব্যক্তি গৰকীয়ে আমাক কলে -" আপোনালোকে 'লেতেকু' বুলি ভবা ফলবিধ 'লেতেকু' নহয়- এইবিধ হেনো চৰাই-চিৰিকতি, বান্দৰেও নোখোৱা এবিধ বিষাক্ত ফল বটলত লৈ যোৱা গ্লুকজ পানী অলপ গলাধ কৰি আগবাঢ়িলোঁ। এটা সময়ত গৈ আমি গাড়ীবোৰ ৰখাই থোৱা স্থান পালোগৈ। বেলি প্ৰায় পৰো পৰো। ভোকে ভাগৰে লেবেজান, জোতা-মোজা, পেন্ট ইত্যাদি বোকাত লেটিপেটি হৈ পুতৌলগা অৱস্থা। তাৰপৰা ওলাই গৈ মহকুমাধিপতিয়ে মোৰ লগতে আন চৰকাৰী বিষয়া কেইজনক 'কলইণ্ডিয়াৰ অতিথিশালা লৈ গৈছিল। তাত হাতমুখ ধুই আমাৰ বাবে সাজু কৰি থোৱা জলপান গ্ৰহণ কৰাৰ পাছত অৱশ্যে যথেষ্ঠখিনি ভাগৰ আৰু ভোক আঁতৰ হৈছিল।

টিৰাপ গেটত চিকিৎসক ৰূপে কামকৰা এবছৰ মোৰ জীৱনৰ অতি গুৰুত্ব পূৰ্ণ আৰু স্মৰণীয় সময় হৈ ৰ'ব গাওঁলৈ গৈ বহু অভিজ্ঞতা হ'ল, আত্মবিশ্বাসো বাঢ়িল বহুখিনি মই ভাবো প্ৰতিজন চিকিৎসকে যদি তেওঁৰ জীৱনৰ অলপ সময় গাওঁৰ অঞ্চলৰ ৰাইজৰ মাজত অতিবাহিত কৰে, তেওঁ ৰাইজৰ আৰ্শীবাদৰ লগতে লাভ কৰিব অনন্য অভিজ্ঞতা। এই অভিজ্ঞতাই তেওঁক ভৱিষ্যতে Mob Managment Patient Counselling আদিবোৰ ক্ষেত্ৰত যথেষ্ঠখিনি সহায় কৰিব।

শেষত মই ভাবো এজন চিকিৎসকে তেওঁৰ ৰোগী আৰু ৰোগীৰ অভিভাৱকৰ মনত থকা আশংকা বা দুঃচিন্তা দূৰ কৰিব পৰাকৈ সহমৰ্মি হোৱাতো দৰকাৰ। ইয়াৰ অভাৱে ৰোগী আৰু চিকিৎসকৰ মাজত এটি ব্যৱধানৰ সৃষ্টি কৰে, পৰস্পৰৰ প্ৰতি সন্মান, বিশ্বাস আৰু আস্থা ইত্যাদি কমাই আনে। এনে পৰিস্থিতি উদ্ভৱ নহ'বৰ বাবে চিকিৎসকল ৰোগী আৰু ৰোগীৰ অভিভাৱকৰ প্ৰতি সহানুভূতিশীল হোৱা উচিত আৰু ৰোগীৰ আত্মীয়ক ৰোগৰ সম্ভাব্য সমস্যাসমূহৰ বিষয় অৱগত কৰি থব লাগে।

চিকিৎসক এজনে কেৱল ৰোগ চিকিৎসাই নকৰে, তেওঁলোকে ৰোগীৰ আৰু তেওঁলোকৰ পৰিয়ালৰ মানুহৰ সুখ-দুখ, আনন্দ-বেদনাৰ লগতো অজানিতে জড়িত হৈ পৰে। ইয়াৰ লগতে সমাজখনত ঘটি থকা কিছুমান ঘটনাৰো বাস্তৱিকতাৰ তেওঁলোক নীৰৱ সাক্ষী হৈ পৰে।

On the National Medical Council (NMC) Act, medical education and the present scenario

"Let us redefine medical ethics, not as a code of professional etiquette between doctors but as a code of fundamental morality and justice between medicine and the people."

- Dr. Norman Bethune

■ Dr. Prajna Anirban

The history of development of medical science has gone through many a tumultuous time over ages, through innumerable ups and downs and has passed through numerous upheavals. In India, we can trace back the roots of this profession to the ancient times. In fact, India's contribution to the development of medical science has been immense and rich. If we look at recent times, at the post-independent era, we can see how the system of medical education in India got organised in order to create professionals ably trained in the modern system of medicine. Post independence, there was an acute shortage of doctors in the country, to mitigate which, the then government aimed to produce Licentiate doctors very quickly to take care of the burgeoning problems of the populace. However, the Bhore committee (1946), although appointed by the British government, had very pertinently pointed out the fact that it was the responsibility of the government to produce fully trained doctors and that the quality of medical education must not be compromised in the name of producing more number of doctors. It was in this context that the 'Indian Medical Council Act, 1956' was enacted and the Medical Council of India (MCI) came into being.

There can be no denying the fact that MCI has been mired in corruption in recent times, as has happened in almost every apex body including the investigative agencies of the country. However, this cannot be the basis for dismantling of the MCI. Had it been so, the CBI, the UGC, the ICHR and many other bodies would have been dismantled. So, what exactly is this new National Medical Commission? What was lacking in the MCI that a dismantling of the present body and replacing it with a new one had to be done?

NMC will be a non-autonomous body of 25 members, only 5 of whom belonging to the medical fraternity will be elected. These elected members will be holding interim posts while those nominated will be permanent chair-holding members. These non medical bureaucrats will

determine the health and medical education policies of the country. There will be 4 autonomous boards- UG medical education board, PG medical education board, Medical Assessment and Rating Board and Ethics and Medical Registration Board, constituted by the selected members. It is baffling as to how a non-autonomous body can have autonomous boards under it. Autonomy is a very important aspect of modern education. It is directly related to academic and administrative freedom. Curbing of autonomy is nothing but a well designed propaganda to demolish the last remnants of scientific, secular democratic education and bring it directly under the control of the government and use it to mould the psyche of the masses in such a way so that the government can have absolute control. This is nothing but a fascist approach.

Let's now look at what NMC will bring to the table in the very important aspect of medical education. ***Firstly***, NMC will introduce the National Exit Test (NEXT), an MCQ based test, wherein every final MBBS student must sit. This exam will be a licentiate exam to practice medicine as well as the Post graduate entrance exam which also will allow foreign medical graduates to qualify for PG seats in India. An MCQ test to determine the clinical acumen of final year MBBS students is outright preposterous. This will break the very backbone of the depth of medical curriculum. The analytical reasoning and the in depth study required to treat a patient can never be judged based on an MCQ test. Perhaps this will only help in the already booming coaching industry to flourish further. This will also nullify the already endangered role of internship after passing the final MBBS exam. There is a possibility that it will help in mushrooming of private medical colleges as they won't have to arrange for clinical attachment of interns. By making the entry of foreign graduates easy by abolishing the hitherto mandatory screening test, NMC will very successfully make medical education a global commodity. ***Secondly***, NMC intends to increase the number of medical colleges in India from the present existing number. While there is a need to increase the number of medical colleges and to increase the number of PG seats to cater to the growing population, a question remains on the way NMC wishes to do it. By relaxing the norms required to open medical colleges, NMC will give private institutions a leeway to open medical colleges without any proper infrastructure where the only criteria for admission will be money. Further, NMC remains totally silent regarding the deplorable infrastructure, lack of faculties and the poor working environment in the existing medical colleges in the country. What is more shocking is the fact that NMC will charge only a monetary penalty from a college if the proper infrastructure has not been built. There is no provision for derecognition of a medical college. This means the health of the common man and the quality of medical education are something that can be bought at the toss of a coin. ***Thirdly,*** although on paper it seems good, the hiring of third party agencies to rate medical colleges will create an unhealthy atmosphere as ranking and rating of medical institutions requires utmost diligence, careful study and an in depth understanding of the nuances of medical education. This will only open the floodgates of rampant corruption. ***Fourthly***, by empowering private colleges to determine the fees of 50% seats, the NMC will virtually make a mockery of the merit based system and it will not only make the idea of this noble profession redundant, it will also create a group of professionals who will never feel the need to serve the common people of this country. ***Fifthly***, NMC intends to grant license to Community Health Providers to practice modern medicine in order to bridge the gap in rural areas. By doing so, it not only creates a very unscientific and unholy atmosphere in the health care sector of society, it also shirks off its responsibility towards the upliftment of health of the teeming millions of the countryside. Apart from all these, the promotion of medical pluralism by NMC is totally alien to the scientific concept of modern medicine. Moreover, the compulsory rural posting after graduation without the availability of basic infrastructure will not only deny medical professionals to acquire skills, it will also be of almost no use to the rural population for whom such a policy is intended.

This, in brief is the structure of the NMC and what it intends to do to the field of medical education and healthcare in India in the coming days. One must remember that NMC is not just a policy of the present NDA led government. The seeds of this nefarious design were planted by the then UPA led government in 2010 when it proposed the Vision 2015 wherein fundamental changes in examination system were proposed. In fact, the different state governments had also given their

consent to such a bill without taking into account the opinions, advices and questions of medical students, faculties, health care professionals and the intelligentsia. Therefore, if we analyse it carefully, it is quite palpable without the least doubt that NMC is a blueprint to open the doors of medical education to outright privatisation and commercialisation throwing to the dust bin whatever remained of the lofty ideals of this noble profession.

Ever since civilisation dawned upon earth, mankind has had to make a lot of sacrifices for the advancement of medical science. Many lives were lost, blood was shed and streams of tears rolled. In the words of poet Alfred Noyes,

"To those who strove for light
And could not dream
Even of this victory that they helped to win
Silent prisoners, lonely martyrs,
Prisoners and exiles
Who handed over the fire from age to age"

Who can forget the contributions of Felipe Pinel towards the lunatics in Paris? Or the way Ignaz Semmeleweis was tortured for suggesting that hand washing could drastically reduce puerperal sepsis? Or the sufferings Andreas Vesalius had to endure in order to advance concepts in human anatomy? Can we forget Frederick Banting who refused to patent insulin for commercial gains or Jonas Salk who asked if the sun could be patented? Or Dr. Dwarkanath Kotnis who forsake everything he had to serve the needy! Today, we as doctors are inheritors of that noble legacy handed down to us. Today, if things seem so easy to us, it is because a lot of blood has been spilled in order to make difficult things easier. It is our solemn duty to uphold that legacy and not allow it to be tarnished by the forces that be.

After independence, the visionaries who had shaped the destiny of our country had envisaged a society where health care and education would reach the zenith. We are miles away from that dream. Instead of proceeding forward to that end, successive governments have only brought forth policies that have alienated people, policies that have taken education and access to health away from the reach of the common people. Education, in general and medical education in particular, has suffered. Lack of infrastructure has crippled prper development in medical education and research while the injection of unscientific thoughts and ideas into the social psyche has been perpetrated to keep people in the dark. After all, as Tolstoy had said, *"the power of the state lies in the ignorance of its people".*

Today, we are seeing increasing incidents of doctor-patient violence. In a society where little values are left, where profit forms the only motive, where humanity has been buried openly, will not the enactment of such a draconian bill further widen the gulf between the people and the health care providers? Is not the enactment of such a heinous act inimical to the very interests of the nation?

These are points to ponder. NMC has been enacted. Very soon, we are going to see drastic changes. However, we the members of the medical fraternity have our voices. No bill or act can be wholly implemented unless we ourselves permit it. Partition of Bengal was a settled fact. It too was unsettled. The need of the hour is to hold discussions, debates and symposia on this contentious bill. We need to discuss amongst ourselves and also, carry the message to the common people at large, because NMC is deleterious to the interests of doctors as well as to the interests of patients in general. We must take this message to the masses. Medical education is in peril today. NMC is anti-student, anti-doctor and anti-people. The sooner we take a stand, the better it is for medical science.

Timeline: Education and Health

1946	Bhore committee
1983	1st National Health policy
1986	1st National Education Policy
2002	2nd National Health Policy
2005	National Knowledge Commission Formed
2010	Vision 2015 Model in medical education- UPA government
2017	3rd National Health Policy
2017	First NMC Bill- NDA government
2019	Draft National Education Policy
2019	NMC act

গল্প

মৃদুপৱন হাজৰিকা

মই ডাঃ দত্তই কৈছো!!!

আনদিনাৰ দৰেই আজিও পুৱা ৫ মান বজাতেই উঠিলো। মুখখন ধুই বাতৰি কাকত খন পঢ়াতো মোৰ অভ্যাস। বৈদ্যুতিক মাধ্যম, facebook, whatapp ত সকলোবোৰ বাতৰিয়েই পাই থাকো তথাপিও পুৱা উঠি বাতৰিখনত এবাৰ চকু নিদিয়াকৈ নোৱাৰো। চাকৰি কালছোৱাত বাতৰিখনৰ হেডলাইন কেইটাৰো চকু ফুৰাৰ সময় নহৈছিল। পুৱা ৫ মান বজাৰ পৰা ৰোগীয়ে আহি দুৱাৰত টুকুৰিয়াই থাকে। অৱসৰৰ পাছত এতিয়া হস্পিতালৰ কোৱাটাৰটো এৰি ঘৰতে থাকিব ললো। ল'ৰা-ছোৱালী ডাঙৰ হ'ল, দুয়োটা বাহিৰতে থাকে, মাহেকে পযেকে ঘৰলৈ আহি থাকে। নহ'লে ঘৰত মানুহ বুলিবলৈ মই আৰু পৰিবাৰেই। এতিয়া মোৰ হাতত বহুত সময়। সেয়েহে পুৱা উঠি বাতৰিখনৰ প্ৰায় সকলোকেইটা পৃষ্ঠাতেই চকু ফুৰাও। বাতৰিনো কি? সদায় একেবোৰেই, হত্যা, চোৰ-ডকাইটি, লুণ্ঠন। মাজে মাজে ওচৰৰ দুই এজন ৰোগী আহে, কাকতখন পঢ়ি থকাৰ মাজতে চাই দৰব কেইটামান লিখি দিও। কিন্তু পইচা নলওঁ।

চাকৰি কালছোৱাত দিনটোত একমিনিটো আহৰি নোপোৱা, এতিয়া দিনটো ঘৰতে বহি আমনি পাওঁ। কেতিয়াবা ঘৰলৈ বেমাৰ দেখাব অহা দুই-এজন চিনাকি ৰোগীৰ লগতে কিছুপৰ কথা পাতো। বেমাৰী মানুহকো বেছিকৈ কথা পাতি আমনি দিব বেয়া লাগে। যোৱা সপ্তাহত সেই আগৰ চাকৰি কৰা বাগানখনৰ চাহাবজন আহিছিল, দেউতাকৰ বেমাৰ দেখুৱাবলৈ। তেতিয়াই

তেওঁ বৰ্ণনা দিছিল, চাহ বাগানৰ মানুহখিনিৰ কি দুৰ্দশা, স্বাস্থ্যৰ কেনেদৰে অৱনতি ঘটিছে। মই অৱসৰ লোৱাৰ পাছত কোনো চিকিৎসক নাই। কোনোমতে নাৰ্চ আৰু কম্পাউণ্ডাৰ জনে হাস্পাতালখন চলাইছে। হয়য়ো পিছে আজিৰ দিনত ইমান ভিতৰুৱা চাহ-বাগানখনত ক'ৰনো MBBS ডিগ্ৰীধাৰী ডাক্তৰজন আহিব। চাহাবজনৰ মুখেৰে সেই মানুহখিনিৰ পয়ালগা স্বাস্থ্য ব্যৱস্থাৰ কথা জানি দুখ লাগিল। জীৱনৰ যোৱা ৪০ টা বছৰে সেইখন বাগানৰ ৰোগী, হাস্পাতালৰ মাজত আৱদ্ধ হৈ। তাৰ দুখীয়া নিচলা মানুহ খিনি হাৰা-পানীৰ লগত এটা বুজাব নোৱাৰা সম্পৰ্ক আছে।

দুদিন পাচত চাহাবজন পুনৰ আহিল। সম্ভৱত তেওঁ জানিব পাৰিছিল যে অৱসৰৰ পাছত মই ঘৰতে থাকো। তেওঁৰে মোক অনুৰোধ কৰিলে, অন্তত যিমান দিন পাৰো, বাগানৰ সেই হাস্পাতালখনতেই সেৱা আগবঢ়াব লাগে। বিনিময়ত বেতন, কাম কৰা মানুহৰ পৰা আদি কৰি সকলো সুবিধা দিব। বৰ বিমোৰত পৰিলো ঘপককৈতো সিদ্ধান্ত লৈ হা -না ক'ব নোৱাৰি। ভালদৰে ভাবি চাই দুদিন পাছত জনাম বুলি কৈ তেখেতক পঠিয়াই দিলো। মানুহজনে যোৱাৰ সময়তো মোক বৰকৈ অনুৰোধ কৰিলে। তেখেতৰ কথা বতৰাৰ পৰা এনেকুৱা লাগিল যে তেওঁক ডাক্তৰ এজন বিচাৰি বাগানৰ শ্ৰমিক খিনিয়ে অত্যন্ত চাপ দি আছে।

সেইদিনা ৰাতিয়ে ভাত খোৱাৰ সময়ত পৰিবাৰক পুনৰ বাগানৰ সেই হাস্পাতালখনত যোগদানৰ সিদ্ধান্তটোৰ বিষয়ে কলো। কিন্তু তেওঁচোন লগে লগে উচাত মাৰি উঠিল। নুঠিবইনো কিয় ? দৈনিক চিকিৎসকৰ ওপৰত যেনেদৰে শাৰীৰিক আক্ৰমণ, অত্যাচাৰ চলিছে, তেনে পৰিস্থিতিত সেই ভিতৰুৱা বাগানখনলৈ যোৱাত সন্মতি দিয়ে কেনেকৈ! তথাপি কিন্তু মোৰ মনটো সহ্য নহ'ল। যোৱা চাৰিটা দশক ধৰি চিকিৎসা সেৱা আগবঢ়াই আছো। এজন ৰোগীয়ে কিমান আশা লৈ ডাক্তৰৰ ওৰচলৈ আহে ৪০ বছৰীয়া অভিজ্ঞতাৰ পৰা ভালকৈ অনুধাৱন কৰিব পাৰো। আৰু ৰোগীজনক সুস্থ কৰি মুখত হাঁহি বিৰিঙাব পাৰিলে মই মনত কিমান আনন্দ পাওঁ সেয়াও ভাষাৰে বুজাব নোৱাৰো। শেষত মই সিদ্ধান্ত লৈ পেলালো, ঘৰত এনেয়ে খাই-বহি থকাতকৈ জীৱনৰ বাকীকেইটা দিন সেই বাগানৰ মানুহখিনিকে সেৱা কৰিম। মৰিলে অনন্ত যমৰ আগত গৈ এইটোকে ভাল কাম কৰিলো বুলি কোৱা হ'ব।

পিছদিনা পুৱা চাহাবজনক ফোনযোগে মোৰ সিদ্ধান্তৰ বিষয়ে কলো। লগে লগে চাহাবজন চিঞৰি উঠিল " কিমান টকা লাগিব আপোনাক, কেইজন চাকৰ লাগিব, অহা কালি ভিতৰত সকলো আপোনৰ ওচৰত পঠাই দিম"। আচলতে তেওঁ মোক পুনৰ চাকৰিলৈ মাতিছিল হয়, কিন্তু যোৱা যোৱা ৪০ বছৰীয়া বিৰামহীন কষ্টৰ পাছত পুনৰ যে তাত যাবৰ বাবে মান্তি হম, সেইটো তেখেতে ভাবিবই পৰা নাছিল। পিছে টকা-পইচা একো নালাগে বুলিয়ে ক'লো কেৱল সময়মতে অনা নিয়া কৰিব পৰা ড্ৰাইভাৰ এজন বিচাৰিলো। যোৱা মাৰ্চ মাহতেই ৭৩ বছৰত ভৰি দিলো। কঁকালৰ বিষটোৰ কাৰণে নিজে গাড়ী চলাব নোৱাৰো, সেইবাবেহে ড্ৰাইভাৰজন বিচাৰিলো। বাকী টকা-পইচানো কি! পেঞ্চনৰ টকাৰে চোন মাহটো বহুত ভালকৈয়ে চলি যায়। ল'ৰা-ছোৱালীহালটো টাউনতে থাকে, নিজে ঘটিব পাৰে। সিহতঁৰ বাবে আৰু এতিয়া সাঁচিবৰ দৰকাৰ নাই।

পিছদিনা পুৱা ৯ বজাতে ড্ৰাইভাৰজন আহিল মোক নিবলৈ। মইয়ো সাজু হৈয়ে আছিলো। অৱসৰ লোৱাৰ প্ৰায় ৬ মাহ পাছত পুনৰ আকৌ একে ঠাইতে যোগদান কৰিম। পাৰ্থক্য মাথো এটাই তেতিয়া পইচা পাইছিলো, এতিয়া নাপাম, মনত অলপ কৌতুহল নথকা নহয়, আগৰ দৰেই আছে বা নাই হাস্পাতালখন! গৈ পোৱাৰ লগে লগে নাৰ্চ, কম্পাউণ্ডাৰ কাম কৰা ল'ৰাকেইটা সকলো আগবাঢ়ি আহিল সম্ভাষণ জনাবলৈ। দুই এজনে গামোচাৰে আদৰণি জনালে। ভাল লাগি গ'ল সিহতৰ মৰম-চেনেহবোৰ দেখি। বুজিব পাৰিলো, মই যোৱাৰ পাছত মৰিশালী সদৃশ হৈ পৰা হাস্পাতালখন আজি পুনৰ সজীব হৈ উঠিছে। অলপ পাছত ৰহিমো আহিল তাৰ স্পেচিয়েল চাহকাপ লৈ। আগতে চাকৰিত থাকোতে দৈনিক তাৰ পৰাই চাহ মিঠাই কিনি খাইছিলো, কেতিয়াবা দুই এষাৰ কথাও পাতিছিলো। বৰ অমায়িক স্বভাৱৰ ল'ৰা। প্ৰায় ৩০ বছৰৰ মানৰ আগতে মোৰ কোলাতেই যি প্ৰথম ৰঙীন পৃথিৱীখন দেখিছিল। হাস্পাতালখনৰ ইফালে-সিফালে অলপ চকু ফুৰাই চালো। সকলোখিনি একেই আছে, কেৱল ডাক্তৰ নাছিল বাবেই মানুহৰ আহ যাহ কম। কোঠাবোৰত মকৰাই জাল বান্ধিছে। কাম কৰা লৰাটোক সেইবোৰ অলপ চাফা কৰিব কলো।

লাহে লাহে পুনৰ সেই আগৰ ব্যস্ততাপূৰ্ণ জীৱনটোতেই সোমাই পৰিলো। পুৱা ৯ বজাতেই হাস্পাতাল যাওঁ, এক মান বজাত এঘন্টাৰ বাবে জিৰণি লওঁ, পুনৰ ৪ বজালৈ ৰোগী চাওঁ। আচলতে এঘন্টা কি, দুই - তিনিঘন্টা জিৰণি লৈও কাম কৰিব পাৰো। কিন্তু বাহিৰত ৰৈ থকা সেই বেমাৰীবোৰৰ অৱস্থা দেখি মোৰ মনটোৱে নকয়, মই জিৰণি লম। কিমান আশাৰে আহে বেমাৰ দেখুৱাবলৈ নিৰাশ কৰিব নোৱাৰো মই। ওচৰৰ বাকী বাগানকেইখনৰ পৰাও ৰোগীবোৰ আহিব ধৰিলে। ইফালে বয়স হৈছে তথাপি বয়সৰ আগত হাৰিব নিবিচাৰো মনতো ডাঠ কৰি লৈ ভাবো,

উঠি মেলি থাকিব পৰালৈকে চাওঁচোন কিমান পাৰো।

আনদিনাৰ দৰে আজিও ৯ বজাতেই ঘৰৰ পৰা ওলাইছিলো। ভাদ মহীয়া গৰম, গৈ দেখো , ৰোগীৰ লানি নিছিগা ভিৰ, টিকত ল'বৰ কাৰণে ছাগে সিহঁতে পুৱা ৮ মানৰ ভিতৰতে ৰোগীজনৰ মৃত্যু ঘটিল আৰু ইয়াৰ পাছৰ পৰিস্থিতি বৰ্ণনাতীত।

আত্মীয়ৰ লগত হাস্পাতালত গেটমেন দুজনৰ তৰ্কা-তৰ্কি হয়। প্ৰথমতে তেনেকুৱা কিবা বুলি ভাবিয়ে অলপ আওকাণ কৰি আছিলো। কিন্তু ক্ৰমাৎ সেই হুলস্থুল বেছি হৈ আহিল। খোৱা চাহ আধাতে এৰি দৌৰ দিলো, হয়তো

ৰোগীজনৰ মৃত্যু খবৰটো বাহিৰত গম পোৱাৰ লগে লগে আত্মীয়সকল উত্তেজিত হৈ পৰিল। কোনোৰে কাৰো কথালৈ মন দিবৰ সময় নাই এফালৰ পৰা

কন্তু সেইমানুহখিনি ইমানেই নিষ্ঠুৰ যে মোৰ মুমূৰ্ষ শৰীৰটোকো কোঠাটোৰ পৰা উলিয়াই নিব নিদিলে। আনকি ১০৮ গাড়ীখনৰো কাঁচবোৰ ভাঙি উভতাই পঠালে। সেই উদণ্ড মানুহখিনিৰ শৰীৰত চাগে একো একোটা প্ৰেতাত্মাই প্ৰৱেশ কৰিছিল যি মোৰ মৃত প্ৰায় শৰীৰটোৰ লগত খেলিব বিচাৰিছিল। শতাধিক নৰপিশাচৰ আগত সেই ৪ জন আৰক্ষীয়ো নিশকটীয়া হৈ পৰিল। তাৰ প্ৰায় ডেৰঘন্টা মান পাছত সেনাবাহিনী আহি পালে। তেওঁলোকও বহুপৰ ধৰি উদণ্ড লোকখিনিৰ লগত তৰ্কা-তৰ্কি ঠেলা হেঁচাত লিপ্ত হ'ব লগা হ'ল।

মান বজাৰ পৰা শাৰী পাতিছে। মই এজন ডাক্তৰে কিমান চাম। লৰা লৰিকৈ নিজৰ কোঠাটোলৈ সোমাই গ'লো। ভাবিলো, আজি চাগে সেই এঘন্টাৰ কাৰণেও জিৰণি নাপাম। গৰমৰ দিন যে, বেছিভাগ ৰোগী সেই ডায়েৰিয়াৰ দৰে লক্ষণ লৈয়ে আহিছে। নহ'বনো কিয় ? বাগানত খোৱাপানীৰ যিহে অসুবিধা। তাতে আকৌ কম ঠাইতে লেতেৰাকে থকাতো সিহঁতৰ অভ্যাস। একেবাৰে প্ৰায় ১২.৩০ মান বজালৈকে ৰোগী চালো, ভিৰটোও অলপ কমিল। ভাবিলো ওচৰৰ ৰহিমৰ দোকানতে চাহ একাপ খাই আহোগৈ। পুৱা ৮ মান বজাতেই ব্ৰেড -আমলেট এটা খাই অহা, ভোকটোও লাগিছে।

চাহকাপত শোহাটো মাৰিছিলোহে মাত্ৰ, তেনেতে হস্পিতালৰ ফালৰ পৰা চিঞৰ শুনিবলৈ পালো। প্ৰায়ে ৰোগী বা কোনোবা ছিৰিয়াছ পেচেন্ট আহিছে চাগে। বাহিৰত প্ৰায় ২০০-৩০০ মানুহ ভিৰ, ভিতৰত গৈ পাই দেখো বিছনাখনত এজন ৰোগী পৰি আছে। ৰোগীজনৰ অৱস্থায়ো অতি সংকটজনক। ইফালে ৰোগীৰ লগত অহা মানুহৰ হুলস্থুল। তাৰে মাজৰ পৰা দুজনমানে ডাক্তৰ সময়মতে নাথাকে বুলি চিঞৰিছে। সেইবোৰলৈ আওকাণ কৰি মই ৰোগীজনলৈ মন দিলো। সাধাৰণতে এনেকুৱা অৱস্থাত থকা ৰোগীক উন্নত চিকিৎসাৰ বাবে ভৰ্তি কৰিব লাগে। কিন্তু এই ভিতৰুৱা বাগানৰ হাস্পাতালখন, য'ত নেকি অক্সিজেনৰে কোনো সুবিধা নাই, কোনো মতে জ্বৰ আৰু সৰু সুৱা দুই চাৰিটা বেমাৰৰ দৰব পোৱা যায়। তথাপিও প্ৰাৰম্ভিক চিকিৎসা হিচাপে চেলাইন এটা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছিলোহে মাত্ৰ, কিন্তু পৰৱৰ্তী দুইমিনিট

হাস্পাতালৰ আচবাব দুৱাৰ খিড়িকী ভাঙিছে, অশ্লীল গালি গালাজ । তেতিয়াও কোঠাটোৰ ভিতৰতে আৱদ্ধ হৈ আছিলো মই আৰু হাস্পাতালৰ পৰিদৰ্শকজন। ভুল চিকিৎসাৰ বাবেই ৰোগীজনৰ মৃত্যু হোৱা বুলি এচাম উদণ্ড লোকে চোঁচা লৈ আহিল মোৰ ফালে। জীৱনত কোনোদিন নভবা নিচিন্তা এটা পৰিস্থিতি। প্ৰত্যেকৰে হাতত লাঠি টোকোন, এনেকুৱা লাগিছিল সিহঁতি মানুহ নহয়, একো একোটা হিংস্ৰ জন্তু, যিয়ে চিকাৰৰ ওপৰত জপিয়াই পৰিছে। উপায়ন্তৰ হৈ মই হাতযোৰ কৰিছোঁ, সিহঁতক বুজাব চেষ্টা কৰিছো কোনে পৰিস্থিতিত ৰোগীজনৰ মৃত্যু ঘটিছে নাই কাৰো মোৰ কথালৈ ভ্ৰুক্ষেপ নাই। কাষতে থকা পৰিদৰ্শজনে বাৰে বাৰে মোক বচাব চেষ্টা কৰিছে কিন্তু পৰা নাই।

শতাধিক উদণ্ড দস্যু , যিয়েই যেনেকৈ পাৰিছে মাৰ-ধৰ কৰিছে, দুটামানে খিড়িকীৰ ভঙা কাঁচৰ টুকুৰাৰে খুচিছে মই মাথো হাতযোৰ কৰি চিঞৰিছো কেৱল চিঞাৰিছো। এটা সময়ত মুমূষ হৈ ঢলি পৰিলো। তেজেৰে ৰাঙলী হৈ পৰিল কোঠাটো, ইফালে পৰিদৰ্শকজনো বাচি যোৱা নাই সেই নৰ পিশাচৰ দলটোৰ পৰা।

প্ৰায় এঘন্টামান পাছত ৪ জন আৰক্ষী আহি পালে, ১০৮ গাড়ীয়ে মোৰ ৰাঙলী শৰীৰটোক মেডিকেল নিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিলে। সেই মুহূৰ্ততে যদি মোক তাৰ পৰা লৈ গ'লহেতেন, হয়তো আৰু অলপ দিন জীয়াই থাকিলোহেঁতেন। আপোনালোক হাজাৰজনক পুনৰ চিকিৎসা সেৱা আগবঢ়ালোহেতেন। কিন্তু সেইমানুহখিনি ইমানেই নিষ্ঠুৰ যে মোৰ মুমূৰ্ষ শৰীৰটোকো কোঠাটোৰ পৰা উলিয়াই নিব নিদিলে। আনকি ১০৮ গাড়ীখনৰো কাঁচবোৰ ভাঙি উভতাই পঠালে। সেই উদণ্ড মানুহখিনিৰ শৰীৰত চাগে একো একোটা প্ৰেতাত্মাই প্ৰৱেশ কৰিছিল যি মোৰ মৃত প্ৰায় শৰীৰটোৰ লগত খেলিব বিচাৰিছিল। শতাধিক নৰপিশাচৰ আগত সেই ৪ জন আৰক্ষীয়ো নিশকটীয়া হৈ পৰিল। তাৰ প্ৰায় ডেৰঘন্টা মান পাছত সেনাবাহিনী আহি পালে। তেওঁলোকও বহুপৰ ধৰি উদণ্ড লোকখিনিৰ লগত তৰ্কা-তৰ্কি ঠেলা হেঁচাত লিপ্ত হ'ব লগা হ'ল। আৰু অৱশেষত অশেষ কষ্টৰে কোঠাটোৰ পিছ দুৱাৰেদি মোৰ শৰীৰটো উলিয়াই আনিলে। ১০৮ গাড়ীখনতো বহুপূৰ্বেই উভতাই পঠিয়াইছিল, গতিকে আৰক্ষীৰ গাড়ী এখনতে মোক মেডিকেল নিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিলে। কিন্তু তেতিয়ালৈ বহু পলম হৈ গৈছিল । মোৰ মৃত শৰীৰটোহে মেডিকেল গৈ পাইছিলগৈ। সেই বাগানৰ নৰখাদক খিনিয়ে বিচৰা নাছিল যে মই সুস্থ হৈ উঠোঁ, সিহঁতে যেন মোৰ শৰীৰটো পষ্টমৰ্টনৰ বাবেহে মেডিকেল পঠিয়াইছিল।

যোৱা সুদীৰ্ঘ ৪০ টা বছৰে সেই বাগানখনতে সেৱা আগবঢ়ালো। অৱসৰৰ পাচত। এই বয়সতো মই বিনা বেতনে চিকিৎসা কৰিলো। তাৰ বিনিময়ত এয়াই আছিল নেকি মোৰ প্ৰাপ্য? যিখিনি উদণ্ড যুৱকে হানি খুচি অত্যাচাৰে চলালে সিহঁতক মাকৰ গৰ্ভত থকাৰ পৰাই মই শুশ্ৰূষা কৰিছো। হয়তো বহুকেইটাই মোৰ কোলাতেই প্ৰথম ৰঙীন পৃথিৱীখনৰ পোহৰ দেখিছে। আৰু তাৰ ফলস্বৰূপ আজি মোক দিলে এই যন্ত্ৰণাময় মৃত্যু। ভিতৰুৱা বাগান এলেকা বুলি অন্য কোনো ডাক্তৰ নাহে। আৰ্থিক অভাৱত সিহঁতেও কোনো ব্যক্তিগত হাস্পাতালত চিকিৎসা কৰিব নোৱাৰে। মুঠতে সৰু-সুৰা পানী লগা জ্বৰৰ পৰা আৰম্ভ কৰি যেনেকুৱাই বেমাৰ নহওক, মইয়ে সিহঁতক সুস্থ কৰি তুলিলো। নিজৰ ঘৰ-পৰিবাৰ, ল'ৰা -ছোৱালী সকলো এৰিলো, দিন-ৰাতি একাকাৰ কৰি সিহঁতৰ সেৱা কৰিলো। আৰু তাৰ এয়াই ফল দিলে মোক!! আজিৰ দিনত চাগে এজন ব্যক্তিক মৰিয়াই হত্যা কৰাটোৱেই আটাইতকৈ সহজ কাম।

মোৰ মৃত্যুৰ সময়তো বহুতে হাতত মোবাইল লৈ ফটো তুলিলে, video বনালে, কিন্তু কোনো এটায়ো জানো আগবাঢ়ি আহিব নাপায়, সহায়ৰ বাবে?? হাতত স্মাৰ্টফোন লৈ নিজকে মৰ্ডাণ সজাইছে, ফেচবুক-হোৱাটছএপত মোৰ কৰুণ মৃত্যুৰ ষ্টেটাছ বনাইছে। মোৱাইলফোনৰ এয়াই নেকি উপযুক্ত ব্যৱহাৰ? আগতে মোৰ লগৰ চিকিৎসক বন্ধুসকলে কয়-"ক'ৰ নিমখচাহ খোৱা সেই মুৰ্খবোৰৰ মাজত সোমাই আছা, টাউনলৈ ওলাই আহা, টকা পইচা, সা-সুবিধা সকলো পাবা"। বিপৰীতে মই কওঁ -"সিহঁত এতিয়া সভ্য হৈছে। জ্ঞানৰ পোহৰ পৰিছে, কথাবোৰ বুজি উঠিছে"। কিন্তু আজি মোকেই সিহঁতি যি অৱস্থা কৰিলে, ইমানখিনিৰ পাছত মইয়ো মোৰ বন্ধুসকলৰ দৰেই ভাবিব লৈছো। জীৱনত বহুত ডাঙৰ ভুল কৰি পেলালো। এচাম নৰপিশাচকে গোটেই জীৱন সেৱা আগবঢ়ালো তাকো বিনা বেতনত। তাতকৈ মইয়ো অন্য হাজাৰজনৰ দৰেই টাউনত বিলাসী জীৱন এটা বাছি ল'ব লাগিছিল।

মোৰ এই অৱস্থাৰ পাছত ভাবিছে নেকি, কোনোৱা ডাক্তৰ হাস্পাতালখনলৈ যাব? মাত্ৰ ৬ মাহ মই নাথাকোতেই সিহতৰ যি আলৈ-আথানি হৈছিল, মকৰা জাল বান্ধিছিল হাস্পাতালখনত। এতিয়াৰ পৰা বহু দশকলৈ তাত চিকিৎসকে ভৰি দিব ভয় কৰিব। সাধাৰণ পানী লগা জ্বৰতে ৰাতি ১২ বজাত মোৰ দুৱাৰত টুকুৰিওৱা এতিয়া বুজিবসিহতে মোৰ অনুপস্থিতি কেনে হয়!!

কোনে কৈছে, ডাক্তৰ ভগবান বুলি? ডাক্তৰো মানুহেই, প্ৰাণ দিব পৰা বা প্ৰাণ কাঢ়ি ল'ব পৰা ক্ষমতা নাই। অন্য হাজাৰজনৰ দৰেই ডাক্তৰ সকলৰো ঘৰ পৰিবাৰ থাকে। তথাপি ৰোগীৰ ছটফটনি সহ্য কৰিব নোৱাৰে। ৰোগীৰ মুখত সামান্যকণ হাঁহি বিৰিঙাবৰ বাবেই ঘৰ সংসাৰ এৰিবলৈ বাধ্য হয়। খোৱা-শোৱা , নিজস্ব -জীৱন বুলি একো নোহোৱা হৈ পৰে। কিন্তু ইমানখিনি ত্যাগৰ পাছতো এচামে চিকিৎসকক উপমা দিছে -'কছাই' প্ৰকৃততে সেই উপমা দিয়াসকল আৰু অভি-নীলৰ হত্যাকাণ্ডৰ বা মোৰ মৃত্যুৰ বাবে জগৰীয়া সকলৰ মাজৰ কোনো পাৰ্থক্য নাই। যিকোনো সময়তে সভ্য সমাজক লজ্জানত কৰিবৰ বাবে সাজু এই নৰপিশাচৰ দলবোৰ। নাজানো, মোৰ দৰে আৰু কিমানজনে প্ৰাণ হেৰুৱাৰ পাছত সাৰ পাব সিহঁতৰ মানৱতা??

ক. বি. তা.

ডাঃ নীলাক্ষী চলিহা গগৈ

দূৰত্ব

মোৰ টেবুলৰ মানচিত্ৰত
এয়া তেওঁ।
এ আঙুল দূৰত্বত।

তেজ আৰু উত্তাপৰ মহাদেশত
বনজুই জ্বলিছে
আহত এটি বনহংস
আৰোগ্য কৰি
তেওঁ আকাশলৈ উৰাই দিছে
আৰু লিখিছে -
সূৰ্য সম উত্তাপত
বৰফৰ দুপাখি ধিয়াই
আমি লাহে লাহে
কাষ চাপিছোঁ, নহয়নে?

.... সংযম আৰু সুক্ষ্মতাৰ
আক্ষৰিক অনুবাদত
পৃথিৱীত জাগি উঠক
কবিতাৰ উৎসৱ।

মোৰ কলম
বগাই ফুৰিছে
সমূদ্ৰত
পাহাৰৰ টিং
আৰু অৰণ্যত
এয়া তেওঁ
এ আঙুল দূৰত্বত।

দূৰৈৰ পৰা তই চাই থাক,
তোৰ মুখখন জুৰি বিয়পি ৰয়
স্তন-দুগ্ধদায়ী-মাতৃৰ অপাৰ সন্তোষ আৰু বিস্ময়।

ডাঃ ৰঞ্জিত বৰুৱা

চাদৰখন ঠেলি কুৰুকি কুৰুকি

চাদৰখন ঠেলি কুৰুকি কুৰুকি
সোমাই যাওঁ তোৰ বুকুৰ মাজলৈ

তই যে মোক কি দিলি....

আটোমটোকাৰিকৈ বন্ধাই দিয়া ফলকখন
বুকুত আলফুলে গুজি ওলাই যাওঁ
বৈ থকা মানুহজাকৰ কাষলৈ।

ডিঙি মেলি চোৰা তেওঁলোকৰ চাৱনিত
চৰাইৰ বাহ একোটা জিলিকি উঠে

হাত মেলি তোক মই চুই চাব খোজোঁ
হেঙুলীয়া ধাননিৰ ওপৰেৰে বৈ যোৱা বতাহজাক
পাক খাই খাই মোৰ বুকুৰ মাজলৈ সোমাই আহে

দূৰৈৰ পৰা তই চাই থাক,
তোৰ মুখখন জুৰি বিয়পি ৰয়
স্তন-দুগ্ধদায়ী-মাতৃৰ অপাৰ সন্তোষ আৰু বিস্ময়।

(অসম চিকিৎসা মহবিদ্যালয়ৰ ৭০ সংখ্যক প্ৰতিষ্ঠা দিৱসৰ অনুভৱী উপলব্ধি।)

ডাঃ নৱজ্যোতি শইকীয়া

এটা বেদুইনৰ দৰে জীৱন

উত্তপ্ত মৰুভূমিৰ মাজত উট এটিৰ ওপৰত
দণ্ডায়মান...
হাতত এখন গীটাৰ... তাৰো দুডাল তাঁৰ
চিগা...

মই গৈ থাকো... এটি মৰীচিকা খেদি
খেদি...
মৰুদ্যানলৈ বহু দূৰ...

অৱশিষ্ট গীটাৰৰ তাঁৰ কেইডালতে সুৰ
তোলোঁ...
মোৰ মনত পৰে... তনুমনলৈ...
শুকান খৰি চেপি ৰস উলিওৱা তনুমন...

আৰব্য উপন্যাসৰ হিৰ যেন তনুমন...

উভতি যাওঁ... ঘঁড়ীৰ কাঁটাবোৰো আকৌ
ঘূৰাই দিওঁ...

"হোষ্টেলৰ কোঠাটোত সোমাই থাকোঁ,
মোৰ" "two in one" টোত অচিনাকি সুৰ
এটা বাজি থাকে...
দুৱাৰত ঢকিয়াই হঠাৎ সোমাই আছে
তনুমন...
হাতত গীটাৰ, মুখত জ্বলন্ত
চিগাৰেট এটা...

আনমনা হৈ থকা 'মই' টো বাস্তৱলৈ ঘূৰি
আহোঁ...

সি গাই যায়
মই মন্ত্ৰমুগ্ধ হৈ শুনি থাকোঁ...
মৰুভূমিৰ গান...

মই বেদুইন হ'ব খোজোঁ...
গীটাৰত ঝংকাৰ তুলি সিক্ত হ'ব খোজোঁ...
"পানীহীন" এই পৃথিৱীত!

"হোষ্টেলৰ কোঠাটোত সোমাই থাকোঁ,
মোৰ" "two in one" টোত অচিনাকি সুৰ
এটা বাজি থাকে...

ডাঃ প্ৰয়াগ শইকীয়া

ইমান আপোন

ঘুংকুলুং
হেঁটুলুকাৰ বোলে এটি প্ৰজাতি
ক'ৰ পৰা আছিল জানো
মাততি ইমান সুঁৱদি

কিনো মায়া নাজানো
মোৰ গোঁসাইঘৰৰ খিৰিকীৰ আইনা টুকুৰিয়াই বাৰে বাৰে
বিচাৰে আশ্ৰয়ৰ কুৰুং
অকলশৰীয়াৰ প্ৰতিবিম্বই লগৰী
সি চাগে ইমানেই বুজে
কাঁচৰ বুকুত লুকাই আছে তাৰ আপোন

হেঁটুলুকা
ব্লু থ্ৰটেড বাৰ্বেট

ঘুংকুলুং
আকৌ লিনিয়েটেড বাৰ্বেট
শব্দৰ সৌৰভে দিয়ে মনৰ খিৰিকী খোলাৰ সংকেত

কপাৰ স্মিথ বাৰ্বেট
বসন্ত বাউৰি
ৰাবিন্দ্ৰীক জেউতিত জিলিকি উঠে শব্দ সমুদ্ৰৰ মাণিক

ঘুংকুলুং
তই আহিলি
মই পালো এটি খনিজৰ পুং

ডাঃ অগস্ত্য বৰুৱা

উজুটি

কথাবোৰ কথা হৈয়েই থাকিলহেঁতেন
ৰুটীখন পঁইতাচোৰাই ফুটা নকৰা হ'লে

দীঘল বাটটো সদায় দীঘলেই হৈ থাকিলহেঁতেন
চনকা গছবোৰ বতাহত ভাগি নপৰা হ'লে

মিহি আলিবাটত পৰি ৰোৱা গছজোপাত
কাউৰীয়ে নি পেলালেগৈ ফুটা ৰুটীখন
চাহৰ কাপত তিয়াই খাম বুলি দাঙি আনোতে
সুলকি পৰা বিস্কুটৰ দৰে

পৰি থকা গছজোপাত বগাই ফুৰিছে
কিছুমান ৰঙীন সাপ
যেন পঢ়া টেবুলেদি বাগৰি যোৱা
কেইটামান নিজৰি কাপ

কাপে বুকুত কঢ়িয়াই ৰং
সাপেওতো লৈ ফুৰে ৰং

কাপেৰে লিখিব পাৰি হৃদয়ৰ শিহৰণ
হেৰাই যোৱা পুৰণা ৰুটীখনৰ কথা
শিপা হেৰুওৱা গছজোপাৰ বেথা

সাপেও ৰং সানিব পাৰে শৰীৰত
কলিজাৰ ৰং গোট মৰাই
নিউৰলজীৰ একোটা আধালিখা অধ্যায় মেলি।।

ডাঃ শ্ৰীমন্ত মাধৱ বৰুৱা

নৈঃশব্দ শব্দ

"Poetry is the spontaneous overflow of emotions"
– Words worth

মোৰ বুকুত এজাক আন্দোলিত উৎশৃখল
        শব্দৰ গুণ গুণনি,
শব্দবোৰে মৌমাখিৰ দৰে ৰুণ ৰুনাই
        বুকুৰ দিহিঙে দিপাঙে,
জোনাকী হৈ উৰে মনত আন্ধাৰে আন্ধাৰে,
প্ৰেমে প্ৰতিবাদে পোখা মেলা এপাল
        অভিমানী শব্দ,
মেঘ হৈ ওলমি দিয়ে, যেন ছিঙি পেলাব
        কলিজাৰ এফাল
শব্দবোৰৰ নিজৰ লগতে সতিনী বিৰোধ
        কাহানিও একেলগে উঠাবহা নকৰে,
তুমিতো জানাই সুমধুৰ শব্দৰ সুন্দৰ্তম্
        শৃঙ্খলেহে কবিতা গঢ়ে।
        হৃদয়ক হৃদয়ৰ বতৰা দিয়ে।
শব্দৰ দুখত দুখী এই নিঃকিন কবি
লিখিব পৰা নাই এটা ভাল কবিতা
তোমাক ক'ব পৰা নাই হৃদয়ৰ কথা,
শব্দৰ নৈঃশব্দতা ও যে হ'ব পাৰে
        নেকি প্ৰেমৰ উৰ্বৰ ভাষা ?

তুমিতো জানাই সুমধুৰ শব্দৰ সুন্দৰ্তম্
শৃঙ্খলেহে কবিতা গঢ়ে।
হৃদয়ক হৃদয়ৰ বতৰা দিয়ে।

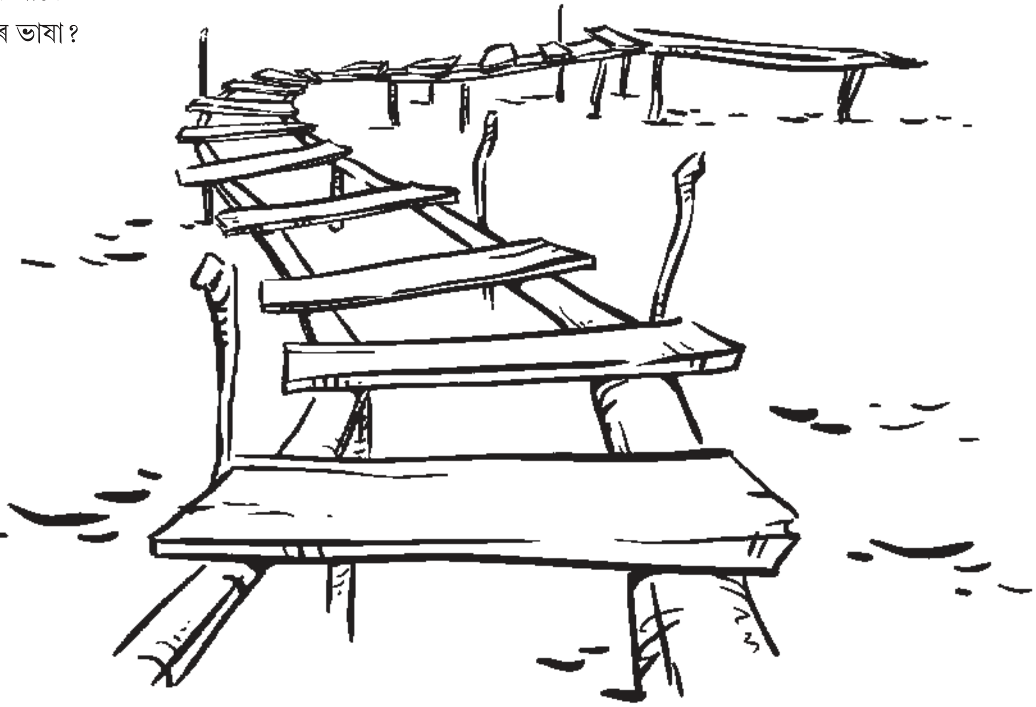

পিছল কলপাত হেন কলিজাটোৰে
ধিপ্‌ধিপাই
জ্বলা-নুমা কৰে

ডাঃ কৌশিক বাস্যস

সাম্প্ৰতিক

Just like our eyes
our hearts have a way of adjusting to the dark.
-Adam Stanley

ছাটৰপৰা চুব পাৰি
বুলি ঢপলিয়াই যাওঁতে

টিমিক-টামাক নিয়ন-চকুবোৰকেই
অথিৰ তৰা যেন লাগে

পিছল কলপাত হেন কলিজাটোৰে
ধিপ্‌ধিপাই

জ্বলা-নুমা কৰে

কামটো মোৰ নহয়।
আপুনি সাজু হৈ
উঠালৈকেহে
কৰিছোঁ।

কঠালছাল হেন
ভেঁকুৰৰ খোচ খোৱা
চেঙেলৰ অনুযোগ নুশুনি

বিজলুৱা ঘিণ লগা ৰাস্তাইদি
খোজ দিছোঁ।

আন্ধাৰ আইনাক দেখুওৱা
গছৰ হাত-ভৰিবোৰ
গজি উঠে

ক'লা বগা জবাবোৰে
বতাহতে মূৰ জোকাৰে

শিপাই পোখা মেলে

বিক্ষিপ্ত ৰাতিৰ সংগীতে
হেঁচা মাৰি ধৰে
(শিক্ষকৰ পৰা Purkinje Shift ৰ কথা শুনি)

ডাঃ পূৰ্ণব্ৰত কাশ্যপ

চিৎকাৰ

মৃত্যুৰ খেল দেখিছা?
হৃদয়ৰ চিৎকাৰ শুনিছা?
দেখিছা কেতিয়াবা তেজৰ ৰঙা ৰং?
নাই দেখা কেতিয়াও?

আহিবা মোৰ দুনিয়ালে,
চাই যাবা 'ICU' ত মৃত্যুৰ টনাটনিত
চট্‌ফটাই থকা প্ৰাণীকেইটা,
ঠিক বামত থোৱা মাছকেইটাৰ দৰে,

চাই যাবা 'Casualty'ত ওলমি থকা
ভগা হাত-ভৰি কেইটা।

'Disseminated Koch's ৰোগীৰ চকুৰ পৰ্দাত
চাই যাবা মৃত্যুৰ নৃত্য-নাটিকা।

দেখিবা ধৰ্ম- বৰ্ণহীন মোৰ সাম্ৰাজ্যত
ঘূৰি ফুৰা বগা-বগা 'Angel' বোৰ
মৃত্যুৰ সৈতে যুঁজ দিয়া।

সুধিবা সিহঁতক তেজৰ ৰং ৰঙা নে ক'লা!
জানিবা, ক'লা ৰং থাকে হৃদয়ত,
নাথাকে ৰোগৰ কোনো ধৰ্ম,
হাঁহি কান্দোনৰ কোনো বৰ্ণ
মৃত্যুৰ কোনো জাত।
বন্ধু! আহিবা মোৰ দুনিয়ালে।

দেখিবা ধৰ্ম- বৰ্ণহীন মোৰ সাম্ৰাজ্যত
ঘূৰি ফুৰা বগা-বগা 'Angel' বোৰ
মৃত্যুৰ সৈতে যুঁজ দিয়া।

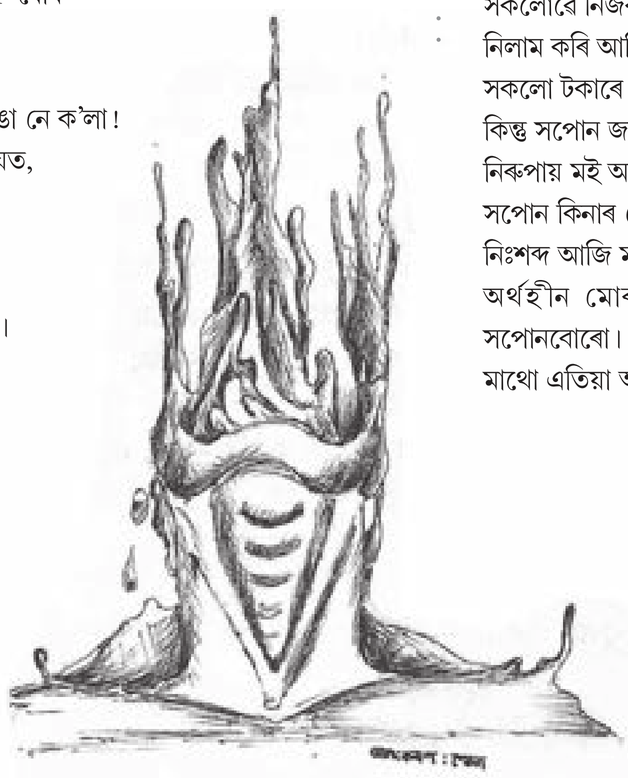

নিতুল দাস

সপোন

বহুত সপোন আছিল মোৰো।
কাকো খুলি ক'ব নোৱাৰো।
কাৰো হাতত যেন সময় নাই।
অযথা কথা শুনি সময় নষ্ট নকৰে।
এয়াই বৰ্তমানৰ এখন সৰল চিত্ৰাৱলী।
কোনোৱে যে কাৰো বাবে বৈ নাথাকে।
সকলোৱে যে ব্যস্ত।
কোনোৱে কাৰো সুখ-দুখৰ সমভাগী নহয়।
সকলোৱে নিজৰ নিজৰ সপোনবোৰ যেন কৰবাত
নিলাম কৰি আহিছে।
সকলো টকাৰে কিনিব খোজে।
কিন্তু সপোন জানো টকাৰে কিনিব পাৰি
নিৰুপায় মই আজি.........
সপোন কিনাৰ জোখাৰে মোৰ তাত শক্তি নাই
নিঃশব্দ আজি মই, ভাষা নাই আজি মোৰ।
অৰ্থহীন মোৰ অস্তিত্ব আৰু আছিল মোৰ
সপোনবোৰো।
মাথো এতিয়া অপেক্ষাত....

এখলাছ বিন ছাইফ

এক অজান সপোন

এক অজান সপোন মাজৰাতি আহি
ৰৈ থাকে হৃদয়ৰ
নিচেই কাষত।

গাত ৰং সনা
নীলা সপোনটো
তিতি-বুৰি আহে।

বৰষুণত তিতি তিতি
দীঘল হৈ গৈ থাকে
সপোনটোৰ চুলি ।

হৃদয়ৰ নিজৰাই বৈ নিয়ে
সাগৰখনৰ ফালে
চুলিৰ সুবাস।

জীপাল চুলিৰ সুবাস পাই
অত' দিনে চন পৰা
হৃদয়-মাটিত, বীজ ফুটে
মেটেকাবোৰ ফুলি উঠে
গোপনে গোপনে ।

হৃদয়ৰ নিজৰাই বৈ নিয়ে
সাগৰখনৰ ফালে
চুলিৰ সুবাস।

হৃদয়ৰ নীল-নীলিমাত
উখল-মাখল হেপাহ....

অপেক্ষা মাথোন এটাই
পিয়াহত নিজৰাৰ
নীলা পানী
পান কৰিব অহা
" হালধীয়া চৰাই" জনী।

সময় য়ায়,
ৰাতি ওলমে
তাইচোন নাহেই,
আশাই হাবাথুৰি খায়,
সপোনে পথ হেৰায়,
অজান সপোনটি কাহানিও
আপোন হবগৈ নাপায়।

বিক্ৰম শীল

সময়

(১)
তুমি হাঁহিলে সকলোৱে হাঁহে
এটা হাঁহিৰে আমাক জীয়াই দিয়া
এটা চাৱনি আমাক দিয়া
এই হাঁহিৰ কাৰণেই আমি মৰো

পৰিধিৰ শেষত থাকা ৰৈ
আছো আমি তোমালৈ বাট চাই,
যাম বুলি বিদায় মাগি মিছাতে মন বেয়া কৰি নেপালাবা
সাঁচি থোৱা মৰমৰ এভাগ এতিয়াই দিয়া
কালিলৈ ৰাখিব সময় নাই।

বতৰক দোষ দিয়া সহজ
নিজে বৰষুণ হৈ সৰি পৰা কথা মনত আছে?
দুখ সদায় ভাল লাগিছিল আৰু লাগিব
সুখে অনুসৰণ কৰে যে।
ৰেলগাড়ীৰ এটা দবা তুমি
আৰু এটা মই
গাতে গা লাগি দূৰলৈ গুচি যাম
সময়ে আমাক চলাই নিয়ক।
(২)
সময় সদায় এক নাথাকে
আমাৰ ভাৰতকৈ ইয়াৰ গতি বেছি
তাইও কেতিয়াও একে নাছিল
মইও নাছিলোঁ।
ঘড়ী চাব নিশিকাত মা য়ে কৈছিল
এটা দিনত এটা সময় দুবাৰ আহে।
বহু সময় হৈ গ'ল মোৰ সদায় অহা নাই
তাইও বহু দিন হ'ল নেদেখা
ঠিকনা নাজানিলে বিচাৰো কেনেকৈ কোৱা!

ৰূপালী কাৰেঙৰ গহ্বৰত থাকিব নোখোজো মই,
গগনচুম্বী অট্টালিকাও নিবিচাৰো!
বিচাৰো মাথোঁ...
গতিশীল সময় আৰু প্ৰগতিৰ সন্ধিক্ষণৰ স্নিগ্ধ আস্বাদন।
আৰু....

অন্বেষা ভৰালী

এটি অজান সুৰৰ দৰদ...

ফিনিক্স পখীটো মইও হ'ব খোজো,
পলসুৱা মাটিত মইও সিঁচিব খোজো সোণগুটি
আশাৰ মালিতা ভৰা কঠীয়াতলীত।
সোণোৱালী ধাননিৰ বা লগাই ময়ো গাব খোজো
সোণালী সপোনৰ গান।
ফল্গুধাৰাৰ নীলা আঁচলখনিত খামুচি ধৰি
ৰচিব খোজো জীৱনৰ জীয়া সোণাৰুৰ সপোন।
ৰূপালী কাৰেঙৰ গহ্বৰত থাকিব নোখোজো মই,
গগনচুম্বী অট্টালিকাও নিবিচাৰো!
বিচাৰো মাথোঁ...
গতিশীল সময় আৰু প্ৰগতিৰ সন্ধিক্ষণৰ স্নিগ্ধ আস্বাদন।
আৰু....
সোণাৰুৰ হালধীয়াৰ দৰে,
এজাৰৰ বেঙুনীবুলীয়া পৰশৰ দৰে,
মদাৰ-পলাশৰ ৰক্তসিক্ত পয়োভৰৰ ৰং-ধেমালী।
সোণাৰুৱে সিঁচি খোৱা সোণৰ দলিচাখনে,
সপোনৰ বতৰা দিয়ে।
দুচকুত দিয়ে হাতী-পটিৰ চিক্‌মিকনি!
শূণ্যৰ বুকুলৈ উৰা মাৰিব খোজো মই,
ফিনিক্স পখীটোৰ সন্ধানত।
কাগজত নিলিখি হৃদয়ত লিখি ৰাখিব খোজো
সপোনৰ সেই হেঙুলীয়া বাটৰ কথা...
আবেগবোৰ সামৰি থ'ব খোজো,
আইৰ দুচকুৰ পৰা নিগৰি অহা,
নীলা আঁচলখনিত সযতনে সামৰিব খোজো।
আইৰ সেই অশ্ৰু আনন্দৰ, মৰমৰ
সোণালী সপোনৰ পথ প্ৰদৰ্শক।

দেৱজিৎ চুতিয়া

কবিতা

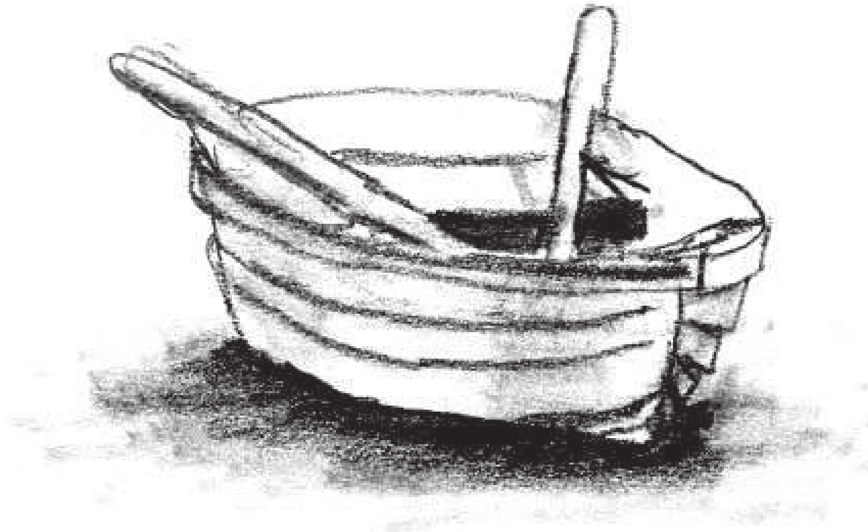

এটা কবিতা লিখিব ললোঁ
          তোমাৰ অনুৰোধ
          ৰক্ষা কৰি

মনটোক বান্ধিলো
          এটা বিন্দুত
          স্থিৰ কৰিলোঁ
বিন্দুটো ক্ৰমাৎ
          ডাঙৰ হৈ আহিল
লাহে লাহে
          কালৰূপ ধাৰণ কৰিলে
মনটো গিলি থলে
কবিতা লিখা নহ'ল
কবিতা আধৰুৱা হ'ল

তোমাৰ অনুৰোধটোৱে
          সঞ্জীৱনী দিলে
মনটোৱে পুনৰ
          ন-জীৱন পালে
কবিতা লিখিব ললোঁ
          পুনৰ এবাৰ
ভাষাবোৰ থুপ খালে
কথাবোৰ
          নিগৰি আহিল
আশাবোৰে দেখা দিলে
দূৰণীত মৰিচিকা হৈ

মনটো উৰা মাৰিলে
মৰিচিকা খেদি
আকৌ উভতি নাহিল
ভাষাবোৰ ফুলি নুঠিল
কথাবোৰ
          কথাহৈয়ে ৰ'ল

মনটোক বান্ধিলো
এটা বিন্দুত
স্থিৰ কৰিলোঁ
বিন্দুটো ক্ৰমাৎ
ডাঙৰ হৈ আহিল

কবিতা লিখা নহ'ল
কবিতা আধৰুৱা হ'ল
আকাশখন
গম্ভীৰ হ'ল
বৰষুণে ন জীৱন দিলে
বতাহে
সম্ভাৱনীয়তা দিলে
মনটোকে ন পোখা
          মেলিলে
কবিতা লিখিব ল'লোঁ
          পুনৰ এবাৰ
মনটোক পুনৰ
          আপোন কৰি ল'লোঁ
মৰমৰ পঘাৰে
          মেৰিয়াই থলোঁ
পখাডাল জি-উঠিল
ডাঙৰ হৈ
          কালৰূপ ল'লে
অজগৰ হৈ মনটোক
          ফেৰিয়াই থলে
মনটো প্ৰাণ পাই....
আশাবোৰ উভতি নুঠিল
কবিতা লিখা নহল
কবিতা আধৰুৱা হ'ল।

ন'ষ্টালজিয়া

ডাঃ কৰুণা কুমাৰ দাস

সেই সময় এই সময়

ইং ১৯৮৬ চন, আগষ্ট মাহৰ তৃতীয়টো সপ্তাহৰ এটি শুভ ক্ষণত প্ৰথম বাৰ্ষিকৰ ছাত্ৰ হিচাপে নাম ভৰ্ত্তি কৰিছিলো আৰু ছেপ্টেম্বৰ মাহৰ পহিলা তাৰিখৰ পৰা আমাৰ শ্ৰেণীসমূহ আৰম্ভ হৈছিল। নামভৰ্ত্তিৰ দিনাই আমাৰ ছাত্ৰাবাসৰ নামভৰ্তি ও হৈছিল। সেই সূত্ৰে মোক পুৰণি ছাত্ৰাবাস নম্বৰ ২ আৰু ৪ ৰ ভিতৰত কোনোবা এটিতে এটা কোঠা দিব বুলি কোৱা হৈছিল। পিছত ৪ নং হোষ্টেলৰ কোঠা খালি নথকাত ২ নং ছাত্ৰাবাসতে থকাটো স্থিৰ হ'ল। মনত বহুতো খুদুৰনি থকাত মই প্ৰথম কেইদিনমান বাহিৰৰ পৰাই অহা যোৱা কৰিছিলো। সেয়া দ্বিতীয় সপ্তাহৰ কথা, মই মোৰ কটন কলেজৰ সহপাঠী এজনক শ্ৰেণী সমূহ চলি থকা সময়তে সুধিছিলো "ঐ তই কোন হোষ্টেলত ছিট পাইছ?" সি কৈছিল - ৪নং হোষ্টেলত। দ্বিতীয় সপ্তাহত কটন কলেজৰ মোৰ সহপাঠী এজনৰ পৰামৰ্শ অনুসৰি ৪ নং হোষ্টেললৈ যোৱাৰ সিদ্ধান্ত ল'লো। তাৰ সাহসেতে মই ক্লাছ শেষ হোৱাৰ পিছত "৪ নং হোষ্টেললৈ গৈছিলো" , কিন্তু ছাত্ৰাবাসৰ প্ৰধান গেট পোৱা মাত্ৰকে সি মোক এৰি বেগাই গৈ কোঠাত সোমাইছিল। এনেতে এজনে মোক উদ্দেশ্য কৰি কৈছিল - "আলহী নেকি ? " উত্তৰত মই কৈছিলো " নহয়"। তাৰপিছত আৰম্ভ হৈছিল চিনাকি পৰ্ব মানে 'Ragging' মোক ভোজনালয় কক্ষলৈ লৈ গৈছিল আৰু আৰম্ভ হৈছিল মোৰ জীৱনৰ মেডিকেল কলেজ ছাত্ৰাবাসৰ নানান তিতা মিঠাৰ অভিজ্ঞতাৰ প্ৰাৰম্ভিক পৰ্ব। মনত বহুত ভয় লাগিছিল। জ্যেষ্ঠ দাদাসকলে নানান ধৰণৰ প্ৰশ্ন কৰি কৰি বিভিন্ন ধৰণৰ কামত লগায় মোক ব্যতিব্যস্ত কৰি তুলিছিল আৰু তেওঁলোকে মনত আনন্দ পাইছিল। কোনোৱাই জ্বলা আচাৰ আৰু কোনোবাই জলকীয়া খাবলৈ

> কলেজৰ **'Canteen' আন এক অনুষ্ঠান** য'ত নৱাগত আদৰণি সভাৰ আগতে কোনো নৱাগতৰ সোমাবলৈ সাহস নাছিল। কিন্তু নৱাগত আদৰণি সভাৰ শেষত Senior দাদা-বাইদেউ সকলে নৱাগত সকলক শাৰী শাৰীকৈ সোমাবলৈ সুবিধা কৰি দিছিল আৰু যথেষ্ট ফূৰ্তি কৰিছিলো।

দিছিল। আৰু বহুতো.....। এনেদৰে দিনটো কেনেকৈ পাৰ হৈ গৈছিল গমকে পোৱা নাছিলোঁ । সন্ধিয়া মই ছাত্ৰাবাসৰ অধীক্ষক মহোদয়ৰ আৱাস গৃহলৈ গৈ মোক হোষ্টেলৰ কোঠা লাগে বুলি কোৱাত ২ নং ছাত্ৰাবাসৰ ৩৯ নং কোঠালিত থাকিবলৈ অনুমতি দিছিল, কিন্তু তাত থকা জ্যেষ্ঠ দাদাজনে মোক সোমাবলৈ নিদিয়াত অধীক্ষক মহোদয়ে নিজেই হোষ্টেল আহি তেখেতক বুজাই বঢ়াই মোক থকাৰ ব্যৱস্থা কৰি দিছিল। ইয়াৰ পিছত আৰম্ভ হৈছিল জীৱনৰ আন এক অধ্যায়। প্ৰতি দিনে এক নতুন নতুন ধৰণৰ চিনাকি পৰ্ব। আজিৰ ভাষাত ৰেগিং। মই ৰেগিঙৰ সময়ত প্ৰায়ে কামৰূপীয়া লোকগীত গায় চিনিয়ৰ দাদাসকলক আমোদ দিছিলোঁ, ইয়াৰবাবে তেওঁলোকে মোক বহুত মৰম কৰিছিল। ৰেগিংৰ সময়ত আমাক কিছুমান নিয়ম বান্ধি দিছিল। প্ৰতি পুৱা গধুলি দাদা সকলোক 'Good morning dada', Good evening dada" ক'ব লাগিছিল আৰু লগতে হোষ্টেলৰ প্ৰতিজন আৱাসীৰ নাম ঠিকনা ক'ব পাৰিব লাগিছিল। ইয়াৰ অন্তৰালত এক সুন্দৰ সত্যতা লুকাই আছিল, কিয়নো পিছগৈ গম পাইছিলোঁ যে প্ৰতিটো কোঠাত থকা আৱাসী সকলৰ নাম ঠিকনা জানিলে তেওঁলোকৰ ঘৰৰ পৰা কোনো ব্যক্তি আহিলে একো অসুবিধা নোহোৱাকৈ কোঠালি সমূহ শুদ্ধভাৱে দেখুৱাৰ পৰা যায় এয়া বাৰু ৰেগিঙৰে ধনাত্মক দিশ নহয়নে ?

সেই সময়ত অসম মেডিকেল কলেজৰ চৌহদত এক বুজাব নোৱাৰা পৰিবেশে বিৰাজ কৰিছিল, প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্যৰে ভৰপূৰ আৰু ব্ৰিটিছৰ সেই অসম আৰ্হিৰ দীঘলীয়া দীঘলীয়া ঘৰবোৰ বাৰাণ্ডাৰে সংযোগ কৰি এটা বিভাগৰ পৰা আন এটা বিভাগলৈ অহা যোৱাৰ ব্যৱস্থাই আছিল সুকীয়া। লাহে লাহে দিনবোৰ পাৰ হৈছিল আৰু চিনিয়ৰ দাদা সকলৰ ওচৰ চাপিবলৈ সক্ষম হৈছিলোঁ। চিনাকি পৰ্বৰ সময়তে দাদা সকলে মেডিকেল কলেজৰ বিভিন্ন ঠাইত ঘটা ঘটনা সমূহৰ বিষয়ে আৰু ভূত-প্ৰেতৰ কথা কৈ ভয় খুৱাই আমোদ পাইছিল আৰু পিছলৈ আমিও তাৰ সত্যতা গম পাই বহুত ফূৰ্তি পাইছিলোঁ। দাদা সকলে আমাক যথেষ্ট মৰম আৰু সহায় কৰিছিল। পঢ়া-শুনাৰ বিষয়ে সুধি কিতাপ পত্ৰ দিও সহায় কৰিছিল। এনেদৰে চাওঁতে চাওঁতে আমাৰ " নৱগতা আদৰণি সভা" (Freshmen Social) আহি পৰিছিল।

অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰেক্ষাগৃহটো (John Berry White Auditorium) এই মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ তথা শিক্ষাগুৰু সকলৰ সুপ্ত প্ৰতিভা প্ৰকাশৰ এক মুল অনুষ্ঠান। নৱাগত আদৰণি সভাৰ দিনাই প্ৰতিজনেই এই মঞ্চত নিজৰ প্ৰতিভা প্ৰকাশৰ সুযোগ পায়।

নৱেম্বৰ মাহত তেতিয়াৰ সময়ত ডিব্ৰুগড়ত যথেষ্ট ঠাণ্ডা পৰিছিল আৰু মেডিকেল কলেজ প্ৰেক্ষাগৃহত আমাৰ পৰম পূজনীয়া শিক্ষা গুৰু সকলৰ লগতে Senior দাদা সকলে কোট-টাই পৰিধান কৰি প্ৰেক্ষাগৃহলৈ আহিছিল এইবোৰ দেখি আমি নতুনবোৰে অভিভূত হৈছিলো। নৱাগত আদৰণি সভাৰ দিনা প্ৰতিজন নৱাগতক Senior বাইদেউ সকলে এটা এটা সেন্দুৰৰ ফোট দি মঞ্চত নিজৰ নিজৰ পছন্দৰ কিবা এটা কৰিবলৈ দিছিল। সেই মূহুৰ্তবোৰৰ কথা ভাবিলেই ভাল লাগি যায়।

কলেজৰ 'Canteen' আন এক অনুষ্ঠান য'ত আদৰণি সভাৰ আগতে কোনো নৱগতাৰ সোমাবলৈ সাহস নাছিল। কিন্তু নৱাগত আদৰণি সভাৰ শেষত Senior দাদা-বাইদেউ সকলে নৱাগত সকলক শাৰী শাৰীকৈ সোমাবলৈ সুবিধা কৰি দিছিল আৰু যথেষ্ট ফূৰ্তি কৰিছিলো। সেয়াই আছিল নৱাগত সকলৰ 'canteen' ত সোমাৱাৰ আৰম্ভণি।

সেই সময়ত ছাত্ৰাবাস বা কলেজ চৌহদৰ বাহিৰত কোনো ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সাধাৰণ পোছাক আৰু চেণ্ডেল পিন্ধি যোৱাতো নিয়মৰ বাহিৰত আছিল। ইয়াৰ অন্তৰালতো এক সত্যতা আছিল, সেয়া হ'ল বাহিৰৰ মানুহে যাতে দেখিয়েই মেডিকেল কলেজৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বুলি চিনিব পাৰে।

সেই সময়ত প্ৰতিজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক শিক্ষাগুৰু সকলে প্ৰায়ে নাম কাঢ়ি মাতিছিল আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলেও প্ৰতিজন শিক্ষাগুৰুক ভালদৰে চিনি পাইছিল। বিভিন্ন অনুষ্ঠান সমূহ যেনে হোলি, বিহুত আদিত শিক্ষক সকলৰ আৱাস গৃহলৈ গৈ প্ৰতিজন শিক্ষা গুৰুৰ চৰণ চুই আৰ্শীবাদ লোৱাৰ এটা নিয়ম আছিল, শিক্ষাগুৰু সকলেও আৰ্শীবাদ দি মিঠাই, লাড্ডু, পিঠা আদি খুৱাইছিল। গুৰু শিষ্যৰ এই মধুৰ সম্পৰ্কৰ কথা ভাবিলেই ভাল লাগে।

পল্টনবজাৰৰ জ্যোস্না চিনেমা গৃহলৈ নতুন চিনেমা এখন আহিলেই গ্ৰুপ গ্ৰুপ হৈ ছাত্ৰাবাস আৰু ছাত্ৰীবাসৰ পৰা আমি আটাইবোৰে সন্ধিয়া সময়ত খোজ কাঢ়ি জ্যোস্না চিনেমা হললৈ চিনেমা চাব যোৱাৰ এক সুকীয়া আনন্দ আছিল। চিনেমা চাই ঘুৰি আহোতে দূৰৰ পৰা ছাৰ সকলৰ গাড়ী অহা গম পালে ইজনে সিজনৰ আঁৰত লুকাবলৈ চেষ্টা কৰিছিলোঁ। কিন্তু আজিৰে যান্ত্ৰিক যুগত সেইবোৰৰ আৱশ্যকতা যেন নাইকীয়া হৈ পৰিছে।

চাওঁতে চাওঁতে এইখন মহাবিদ্যালয়তে ছাত্ৰৰ পৰা শিক্ষকতা কৰি সম্পূণ ৩৩ বছৰ পাৰ কৰিলো। এইখন মোৰ অতিকৈ আপোন অতিকৈ চেনেহৰ অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়। আজি কালি ছাত্ৰাবাস বা ছাত্ৰীবাসসমূহত আগৰ দৰে সেই চিনাকি পৰ্ব মানে Raging নাইকীয়া হ'ল, কাৰণ চিনাকি পৰ্বৰ নামত এচামে নতুন চামক শাৰিৰীক মানসিক অত্যাচাৰ কৰাৰ লগতে বিভিন্ন ধৰণৰ অসামাজিক কামত লগোৱাৰ অভিযোগৰ বাবে নীতিগত ভাৱে ইয়াক বন্ধ কৰা হ'ল, যাৰ বাবে আমাৰ নৱপ্ৰজন্মই বহুত আনন্দদায়ক মুহূৰ্ত হেৰুৱাব লগীয়া হৈছে। আজিৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে এনেবোৰ কাৰণতে মহাবিদ্যালয়ৰ বহুতো শিক্ষাগুৰুক ভালদৰে চিনি নাপায়। ফলত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু শিক্ষকৰ মাজৰ সুমধুৰ সম্পৰ্কটোত দূৰত্ব বাঢ়ি যোৱাৰ পৰিলক্ষিত হৈছে। আনকি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে নিজৰ সতীৰ্থ সকলক ভালদৰে চিনি নাপায়।

মই এজন অভিভাৱক তথা শিক্ষক হিচাপে বৰ্ত্তমানৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক অনুৰোধ কৰিম যাতে তেওঁলোকে নিয়ম-নীতিৰ মাজেৰে ইজনে আনজনৰ লগত, Senior সকলৰ লগত চিনাকি হোৱা শিক্ষা গুৰু সকলৰ লগতো চিনাকি হৈ সদ্ভাৱে থাকি আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ গৌৰৱ যেন অটুত ৰাখে।

" জয়তু অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়।"

অনুভৱ

অনুভৱৰ পাতখিলা

তুষাৰ দাস

আজিৰ পৰা কিছু বছৰ আগত, যেতিয়া নাম শুনা নাছিলোঁ, what's app খুলিবলৈ smartphone নাছিলে আৰু Facebook account খুলিবলৈ পৰা নাজানিছিলোঁ। আগতে শুই উঠি আমি ভগৱানৰ নাম লৈছিলো। জীৱনৰ আধৰুৱা কামবোৰৰ কথা ভাবিছিলো। ডাঙৰ মানুহ হ'বলৈ কিমান যে হেঁপাহ। কিন্তু আজিৰ প্ৰজন্ম ই টোপনি ভাঙাৰ পিছতে mobile টোহে বিচাৰি ফুৰে (এই ফালে চকু খোলাই নাই)। চিন্তা মাথো এটাই যে কেইটা like আহিলে, কোনো কি কি comments দিলে,কেইটা notification আহিলে, কেইটা message আহিলে, কেইটা friend Request আহিলে, আৰু কেইটা follow কৰিলে, এইবোৰৰহে যেন চিন্তা আৰু জীৱনটো যেন ইমানতে স্তব্ধ।

আগতে পুৰণা বন্ধুবোৰে লগ লাগিলে হাঁহি ধেমালিৰে আড্ডা পিটিছিলে। আজিকালিও কিন্তু একেলগে বহিব ঠিকেই কিন্তু ব্যস্ত মাথোঁ নিজৰ নিজৰ mobile ৰ জগতখনৰ। আজিকালি কিমানজনে কাৰোবাৰ birthday থাকিলে phone কৰি wish কৰানে "Happy Birthday" messageত লিখিয়ে থৈ দিয়া।

কাৰোবাৰ বেমাৰ হ'লে কিমানজনেনো বাৰু ওচৰলৈ আহি খবৰ-খচিলয়হি? নে get well soon লিখিয়ে থৈ দিয়া আৰু কিমান জানো কাৰোবাৰ মৃত্যুত সঁচাকৈ দুখ অনুভৱ কৰা? নে RIP লিখিয়ে কৰ্তব্য সমাপ্ত কৰা। Social mediaত friend হাজাৰ-বিজাৰ কিন্তু বাস্তৱজীৱনত বন্ধু বুলিবলৈ কোনো নাই। আজিৰ প্ৰজন্মই এনেই অকলশৰীয়া হোৱা নাই তাৰ আঁৰত বহু কাৰণ আছে। এতিয়া পঢ়ি আছা মা-দেউতাৰ ধনেৰে, অভাৱ কি বস্তু তুমি হয়তো আজি নাজানা, হয়তো তোমাৰ আজিৰ পৃথিৱীখন বৰ ৰঙীন লাগিছে কিন্তু মনত ৰাখিবা যেতিয়া কলেজীয়া জীৱন শেষ হ'ব, তেতিয়া তোমাৰ মা দেউতাৰ ধনৰ টোপোলাটি হ্ৰাস হ'ব, তাৰ পিছত তুমি black and white ছবিহে চাব লগীয়া হ'ব।

অনুবাদ

বাপুজী উভতি আহিল

মূলঃ কৃষণ চন্দৰ

■ ডাঃ ঘনকান্ত গোস্বামী

তেতিয়া চাৰে পাঁচমান বাজিছিল; মই সন্ধ্যাৰ বাতৰি পঢ়ি উঠিছোঁ। এনে সময়তে কোনোবাই দৰ্জাত টুকুৰিয়ালে। মই দৰ্জা গৈ নাপাওঁতেই দৰ্জা নিজেই খোল খাই গ'ল। তেওঁ নিজেই দৰ্জা খুলি ঘৰৰ ভিতৰলৈ সোমাই আহিল। যিজন লোক সোমাই আহিল — তেওঁ বেছ ওখ আৰু ক্ষীণ আছিল। দীঘল দীঘল খোজ দি আহি তেওঁ মোৰ ওচৰতে বহিল। তাৰ পিছত মোৰ পিনে চাই সুধিলে — কি কৰিছা?

ক'লোঁ — হিচাপ কৰিছোঁ।

— কিহৰ হিচাপ?

যোৱা তিনি বছৰত কিমানজন শ্ৰমিকৰ বুকুলৈ লক্ষ্য কৰি গুলী চলোৱা হ'ল, তাৰ হিচাপ।

তেওঁ হাঁহি ক'লে — 'মোৰ তিনিটা গুলীও তোমাৰ হিচাপত ধৰিবা।' মই ক'লো —

নহয়, আপোনাৰ গুলী এই তালিকাৰ অন্তৰ্ভূক্ত কৰা নহ'ব। অৱশ্যে, আপোনাক যে গুলী কৰা হৈছে, সেইটো একে নীতিৰে পৰিণাম —

সেইটো মই জানো। তুমি এতিয়া সোনকালে বহাৰ পৰা উঠা। মই আমাৰ দেশখন চাব খুজিছোঁ।

কাপোৰ দুই ৰকমৰ আছে। এবিধ মানুহৰ বাবে। তাৰ দাম চৰকাৰে বান্ধি দিছে আৰু এবিধ হ'ল দুখীয়া মানুহৰ কাপোৰ। **তাৰ দাম যোৱা দুই বছৰে একেই চলি আছে।**
— অৰ্থাৎ?
— অৰ্থাৎ সেই লেংটি। দৰ যিমানেই নহওক, ৰামৰাজ্যই হওক বা ৰাৱণৰাজ্যই হওক, **গৰিবৰ কাৰণে কাপোৰ হ'ল** মাত্ৰ সেই লেংটি।

মই ক'লো — 'আপোনাৰতো চিৰদিনৰ বাবে সমস্ত দুখ আৰু বেদনাৰ অন্ত পৰিছে। এতিয়া আপুনি আমাৰ দুখ-বেদনা সম্পৰ্কে জনাৰ কি দৰকাৰ? তেওঁ ক'লে — মই বেছ শান্তিতেই আছিলোঁ। কিন্তু এই পৃথিৱীৰ হিয়া-ধুনা কান্দোন আৰু আৰ্তনাদ শুনি মই আৰু থাকিব নোৱাৰিলোঁ। ভাবিলোঁ, এবাৰ তালৈ গৈ নিজেই চাই আহোঁ— তাতনো কি হৈছে। কিয় মানুহবোৰ মোৰ কথা ইমানকৈ কৈছে?

মই ক'লোঁ — আপুনি ঠিক খবৰ পোৱা নাই। বোধকৰোঁ স্বৰ্গৰ সংবাদ বিভাগে ভালদৰে কাম কৰা নাই। ইয়াত কোনেও আপোনাৰ কথা নাভাবে। আগেয়ে মানুহে চিনেমাত আপোনাৰ ছবি দেখিলে হাত তালি দিছিল। আৰু আজি মন্ত্ৰীৰ ছবি দেখিলেহে হাততালি দিয়ে। এতিয়া সেই চখো পুৰা হৈ গৈছে।

তেওঁ ক'লে — মই কাৰখানাৰ বিৰাট বিৰাট চিমনীবোৰেদি বহুত ধোঁৱা ওলোৱা দেখিছোঁ।

মই ক'লো — সেই ধোঁৱা আচলতে ধোঁৱা নহয়। এখন পৰ্দা, ধোঁৱাৰ ক'লা পৰ্দাহে। এই পৰ্দাৰ পিছফালে কাৰখানাৰ মালিকসকলে নিজৰ ব্যৱসায় সুৰক্ষিত কৰি ৰাখিছে। এওঁলোকে এফালে আপোনাৰ নাম লয়, আনফালে শ্ৰমিকৰ গল কাটে। যেনেকৈ ঈশ্বৰৰ নামত ছাগলী বলি দিয়া হয়।

তেওঁ হাঁহি মাৰি ক'লে — ঠাট্টা কৰাটো তোমাৰ পুৰণি অভ্যাস। বহুদিনৰ আগতে ৰাৰ্ধাত মই তোমাৰ 'স্বাধীনতাৰ পঞ্চাছ বছৰৰ পাছত' প্ৰৱন্ধটো পঢ়িছিলোঁ। সেই প্ৰৱন্ধ পঢ়ি, তোমাৰ ওপৰত মোৰ খং উঠিছিল। মই কলোঁ - হয়, সেই লেখাখিনি মই ১৯৪০ চনতে লিখিছিলোঁ। তেতিয়া স্বৰাজৰ সামান্যতম ছাঁটোও আহি পোৱাহি নাই। গতিকে মই মোৰ লেখা সম্বন্ধেনো কি ক'ম? আমি দুয়োজনেই হাঁহিবলৈ ধৰিলোঁ। তেওঁ ক'লে — সেইবোৰ এতিয়া থাওক। তুমি লৰালৰিকৈ মোৰ লগত ওলোৱা। মই আমাৰ দেশখন চাব খুজিছোঁ। মই তেওঁক সুধিলোঁ— কিহত যাব? বাছত গ'লে লম্বা লাইনত থিয় হ'ব লাগিব।

তেওঁ ক'লে — 'মোৰ জীৱন কালতে মানুহে মোৰ প্ৰতীক্ষাত লম্বা লাইন লগাইছিল। এতিয়া যেনিবা মই নিজেই লাইনত থিয় হওঁ।

ঘৰৰ পৰা ওলাই আহি আমি ৰাস্তাত বাছৰ কাৰণে অপেক্ষা কৰিলোঁ। আমাৰ আগত এগৰাকী সিন্ধী মহিলা থিয় হৈ আছিল। তেওঁৰ হাতত আছিল এটা কেৰাচিনৰ টিন। তেওঁ খঙেৰে ক'লে — বাছত যদি কেৰাচিনৰ টিন নিবলৈ নিদিয়ে, তেনেহ'লে কেনেকৈ নিম? ইয়াৰ পৰা দোকান প্ৰায় দুই মাইল দূৰত। কেম্পত বিজুলী বাতিও নাই। কি যে ৰামৰাজ্য নহৈছে। কৰাচীত থাকোঁতেনো কি বেয়া আছিল? তাৰ ঘৰ-বাৰী, দোকান এৰি আহিব লগা হ'ল। বাছত টিন নিবলৈ নিদিলে কেনেকৈ হ'ব? শুনিছোঁ কেম্পৰ ৰেচনো বন্ধ কৰি দিব। এতিয়া আকৌ গছ-গছনি লগাব ধৰিছে। ভাল ৰামৰাজ্যখন হৈছে। এজন মাৰাঠী কেৰাণীয়ে ক'লে — ভাৰতবৰ্ষখনেই যাতে জংঘলেৰে ভৰি যায়, তাৰ বাবেই গছ ৰোৱা হৈছে। প্ৰতিজোপা গছতে বান্দৰবোৰে আনন্দত জঁপিয়াই ফুৰিব আৰু দেশত তেতিয়া সঁচাকৈয়ে ৰামৰাজ্য প্ৰতিষ্ঠা হ'ব।

চোৱা, আৰু এখন বাছ পাৰ হৈ গ'ল। কেইবাখনো বাছ পাৰ হৈ গ'ল। সকলোতে ভিৰ। ক'তো খালী নাই। তেওঁ মোক সুধিলে — ইমান ভিৰ কিয়? মই ক'লো — ওচৰতে শৰণাৰ্থী শিবিৰ এটা আছে। বাছৰ সংখ্যা আগৰ সমানেই আছে। তেওঁ ক'লে — তেন্তে ব'লা। খোজকাঢ়িয়েই যাওঁ। দেশখন চাবৰ বৰ মন গৈছে । বিছ মিনিটমানৰ পিছত আমি ষ্টেচন পালোঁগৈ। মই তেওঁক সুধিলোঁ — 'আপুনি স্বৰ্গৰ পৰা কোন ক্লাছত আহিছে? থাৰ্ড ক্লাছত নে ফাৰ্ষ্ট ক্লাছত?' তেওঁ ক'লে — 'মই ষ্টেচন ৰেগনতহে আহিছোঁ আৰু সেইখন স্বৰ্গলৈ ফিৰাই পঠিয়ালোঁ। বলা, থাৰ্ড ক্লাছতেই যাওঁ।' মই ক'লো — আমাৰ ইয়াত এইটো সঁচাকৈয়ে থাৰ্ড ক্লাছ। যি থাৰ্ড ক্লাছত আপুনি ভ্ৰমণ কৰিছিল, সেই থাৰ্ড ক্লাছ আৰু নাই। আপুনি ফুৰা সেই থাৰ্ড ক্লাছত বিজুলী পাংখা আছিল। যাতে আপোনাৰ অসুবিধা নহয়, তাৰ বাবে সম্পূৰ্ণ ছীটটোৰে খালী আছিল আৰু কাঠৰ তক্তাৰ ওপৰত গাদী পৰা আছিল। এতিয়া আপুনি সঁচা-সঁচি জনতাৰ থাৰ্ড ক্লাছত যাব লাগিব। এই ক্লাছত কোনো বিজুলী বিচনী নাই, কোনো গাদী নাই। প্ৰতিখন তক্তাৰ ওফৰত মানুহবোৰে হেঁচা-ঠেলা কৰি ঘামি-জামি বহি থাকে। তেওঁ ক'লে — 'তুমি থাৰ্ড ক্লাছৰ টিকটকে কিনা, আমাৰ দেশত জনতাৰ মাজত মই তোমাতকৈ বেছি ফুৰিছোঁ।' মই ক'লো — আজিকালি কোনো কংগ্ৰেছৰ নেতা বা মিনিষ্টাৰে জনতাৰ ক্লাছত ভ্ৰমণ নকৰে। শুনিছোঁ বিনোৱাভাৱেজীয়েও ফাৰ্ষ্ট ক্লাছতহে ভ্ৰমণ কৰে। অকল সেয়া নহয় — এয়াৰ কণ্ডিশ্যানো। কেতিয়াবা আকৌ বিশেষ চাৰ্টাৰ্ড প্লেনতো যায়।

তেওঁ ক'লে — তুমি বক্‌বক্ কৰিয়েই থাকিবা নেকি? নে মই অন্য কাৰোবাৰ সহায় ল'ম?'

মই ক'লো — বলক বাৰু। কোন ঠাইৰনো টিকট কাটিম?

— দিল্লীৰ।

দিল্লী পায়েই য'ত ৰাষ্ট্ৰপতি থাকে, চিধাই সেই ভাইছৰয় ভৱনলৈ আগবাঢ়িলোঁ। ৰাষ্ট্ৰপতিৰ এ ডি চিক বেছ ভাল মেজাজতেই লগ পাই গ'লোঁ। মই তেওঁক ক'লোঁ — 'এওঁ মোৰ এজন পুৰণি বন্ধু, দয়ালু ভদ্ৰলোক। এওঁ ৰাষ্ট্ৰপতিক দেখা কৰিব খোজে। এ ডি চিজন হিন্দুস্থানী আছিল। কথাও হিন্দুস্থানীতে কৈছিল। প্ৰতিটো শব্দৰ উচ্চাৰণ তেওঁ ইংৰাজী কায়দাত কৰিছিল। ভাব হৈছিল যে তেওঁৰ ডিঙিত এনে এটা যন্ত্ৰ বহুওৱা আছে — যাৰ বাবে প্ৰতিটো হিন্দুস্থানী শব্দ ইংৰাজী ঠাচত বাহিৰ হৈ আহে। 'ধৰা আফচোচ হেয়। ৰাষ্ট্ৰপতি নেহী মিল সকতে। দৰবাৰ হেয়।'

মই ক'লোঁ — হায় হায়।

— হাঁ, দৰবাৰ হায়।

— হায়।

এ ডি চিৰ কাণ ৰঙা হৈ উঠিল। তেওঁ ক'লে — 'ক্যা, মে সচ হী ব'ল্তা হুঁ? হায়, দৰবাৰ হায়। ৰাষ্ট্ৰপতি দৰবাৰকে অন্দৰ হী মিল সকতে হায়।' মই তেওঁক সুধিলোঁ — দৰবাৰলৈ যাবৰ কিবা উপায় আছে নেকি? তেওঁ ক'লে — ইয়াতো প্ৰিন্স হোনে মাংগতা। ইয়া মেম্বাৰ পাৰ্লামেন্ট হোনো মাংগতা, ইয়া কংগ্ৰেছকা বৰা বৰা নেতা হোনে মাংগতা।'

মই মোৰ বন্ধুক ক'লোঁ —'শেষৰ তালিকা অনুযায়ী আপুনি যাব পাৰে।' তেওঁ এ ডি চিক আদেশৰ সুৰত ক'লে — 'তুমি মোৰ পৰিচয়-পত্ৰখন ৰাষ্ট্ৰপতিক দিয়াগৈ। তেওঁ ভিতৰলৈ গ'ল আৰু অলপ পিছতেই ফিৰি আহিল। তেওঁ ক'লে —' ৰাষ্ট্ৰপতি বোলতা তুমনে কিচকো মজাক কিয়া? এইসে নামকা আদমি অন্দৰ কেইসে আতা? ওতো ৰাজঘাট পৰ যায়।'

মই মোৰ বন্ধুক ক'লোঁ— 'এতিয়া ৰাজঘাটলৈ যাবা নে সত্যাগ্ৰহ কৰিবা?' তেওঁ এ ডি চিক ক'লে — 'মই এক মিনিটৰ বাবে হ'লেও ভিতৰলৈ যাব পাৰোঁনে? কাৰণ ইয়াত মোৰ এনেক পুৰণি স্মৃতি জড়িত হৈ আছে।'

এ ডি চিয়ে ক'লে , — 'ছ'ৰী আপ্‌কা দাওয়াত নহী। ফিৰ আপ ড্ৰেছ মে নহী।'

— কি ৰকম ড্ৰেছ?

— অংৰেজী ড্ৰেছ চাহিয়ে, য়া ফিৰ কালা অচকণ হোনা মাংগতা।

মোৰ বন্ধুৱে ক'লে — মই বাকিংহাম পেলেচো এই ড্ৰেছেৰেই ফুৰি আহিছোঁ। মই ক'লো — 'সেইটো স্বৰাজৰ আগৰ কথা। এতিয়া আপুনি বাকিংহাম প্ৰাসাদ কিয়, কোনো সাধৰণ অফিচাৰ বা ৰাজ্যৰ কোনো মন্ত্ৰীৰ ওচৰলৈ গ'লেও এই ড্ৰেছ পিন্ধি যাব লাগিব।'

— বলা তেন্তে।

— ক'লৈ?

— জৱাহৰলাল নেহৰুক এবাৰ দেখা কৰোঁ। নেহৰুজীৰ তালৈ গৈ শুনিলোঁ — তেওঁ পগলা ফাটেক উদ্বোধন কৰিবলৈ বোম্বাইলৈ গৈছে। নেহৰুৰ তাৰ পৰা আমি চৰ্দাৰ পেটেলৰ তালৈ গ'লোঁ। শুনিলোঁ — তেখেত অখিল ভাৰতীয় মাৰোৱাৰী চেম্বাৰ অৰ কমাৰ্চৰ উদ্বোধন কৰিবলৈ বিকানিৰলৈ গৈছে। তাৰ পৰা আহি আমি কে এম মুন্সিৰ তালৈ গ'লো। তেওঁ কোনোবা এখন ঠাইত খেজুৰ গছ লগাবলৈ গৈছে। যোগাযোগ কৰি গ'ম পালো যে জগজীৱন ৰামক সেইদিনা কোকাকোলা কোম্পানীৰ পৰা অভিনন্দন জনোৱা হ'ব। আৰু কিডোৱাই ক'ৰবাত টেলিফোন এক্সচেঞ্জ উদ্বোধন কৰিবলৈ গৈছে। মৌলানা আব্দুল কালাম আজাদ অসুস্থ হৈ কলকাতাত আছে। ৰাজা গোলাপচাৰীৰ আমেৰিকাৰ দূতাৱাসত নিমন্ত্ৰণ আছে। এক কথাত ক'বলৈ গ'লে গোটেই কেবিনেটখনেই খালী। মই ক'লোঁ — 'কওক, এতিয়া কি কৰিব? কোনোবা ডেপুটী মিনিষ্টাৰক লগ কৰিব নেকি?' তেওঁ ক'লে — ডেপুটী মিনিষ্টাৰনো কি? মই ক'লোঁ —এওঁ মিনিষ্টাৰৰ তলত আৰু ডেপুটী ছেক্ৰেটাৰীৰ ওপৰত। যেনে দুডোখৰ মাটিৰ মাজৰ এটা সীমা। তেওঁ নাকৰ ওপৰত চছমাযোৰ ঠিক কৰি ক'লে — 'মই মাজৰ সীমাৰেখাডাল কেতিয়াও পছন্দ নকৰোঁ।' মই ক'লোঁ — 'আপুনি কিন্তু এই কথা ক'ব নোৱাৰে। আপোনাৰ অহিংসাও দুটুকুৰা মাটিৰ মাজৰ সীমাৰেখাই। অৰ্থাৎ ইংৰাজৰ বিৰুদ্ধে অহিংস-সংগ্ৰাম আৰু শ্ৰমিকৰ ওপৰত গুলী। খিলাফৎ আৰু গো-সেৱা। মছজিদ-মন্দিৰ ঐক্য, পুনা এৱাৰ্জ, আৰউইন পেক্ট, মাউণ্টবেটেনৰ ঘোষণা — যেন নব্য স্বাধীনতাৰ সকেলা আধাৰৰ ভিত্তি এই মাজৰ সীমাৰেখাৰ ওপৰতেই তৈয়াৰ কৰা হৈছে। এই সীমাৰেখাৰ কল্যাণৰ বাবে লক্ষ্য লক্ষ্য মানুহৰ ঘৰবাৰী লুট হৈছে। লক্ষ লক্ষ শিশু অনাথ হৈছে। আপোনাৰ বুকুলৈ লক্ষ্য কৰি গুলী চলিছে — এক, দুই, তিনি-নাই মোক ক্ষমা কৰিব।' তেওঁ ক'লে — ' তোমাৰ মূৰটো আগতকৈ আৰু গৰম হৈছে। বাৰু, এতিয়া ইয়াৰ পৰা যাওঁ বলা।'

মই তেওঁক ক'লোঁ — শৰণাৰ্থী শিবিৰ এটা চাব নেকি? বলক, আপোনাক বোম্বাইৰ এটা শিবিৰলৈ লৈ যাওঁ — য'ত ৫০০ লোকৰ বাবে মাত্ৰ এটা শৌচাগাৰ আছে। হিটলাৰৰ কনচেনট্ৰেশ্যন কেম্পো ইয়াতকৈ বেছি পৰিষ্কাৰ আছিল। বোম্বাইৰ শৰণাৰ্থীবোৰে যেতিয়া তেওঁলোকৰ দুখ-কষ্টবোৰ চৰকাৰক জনাবৰ বাবে শোভাযাত্ৰা উলিয়ায়, তেতিয়া তেওঁলোকৰ ওপৰত গুলীচালনা কৰা হ'ল। আজিকালি এনেকৈ গুলীচালনা হয় যেন ভাদমহীয়া বৰষুণ।' তেঁও অলপ চিন্তা কৰি ক'লে — 'য'ত মই কৃষক আন্দোলন আৰম্ভ কৰিছিলো তালৈ ব'লা।' মই সুধিলোঁ — 'এইবোৰো থাৰ্ড ক্লাছত টিকট কাটিম নেকি? থাৰ্ড ক্লাছত কাঠৰ তক্তাত বহি মোৰ হাড়-মাংস একে হৈ গৈছে। মোৰ গোটেই শৰীৰ কাঠৰ দৰে টান হৈ গৈছে।' তেওঁ ক'লে — 'ৰবা, মই স্বৰ্গৰ পৰা ষ্টেচন ৱেগনখন অনাইছোঁ। মোৰ ভোকো লাগিছে।' মই ক'লোঁ — 'তেনেহ'লে আপোনাৰ ছাগলীজনী পঠিয়াই দিবলৈ কওক। দিল্লীত ছাগলীৰ গাখীৰ ক'তো নাপাব। আপোনাৰ ভক্ত বহুত পাব। কিন্তু তেওঁলোকে কোনেও ছাগলী নোপোহে'। — 'মানুহে তেন্তে আজিকালি কি পোহে?'

— যিবিলাক ডাঙৰ মানুহ তেওঁলোক পাৰ্মিট পোহে। যিবোৰ ধনী শেঠ তেওঁলোকে আমেৰিকান বন্ধুত্ব পোহে। যিবোৰ ঘোচখোৰ অফিচাৰ তেওঁলোকে ক'লা ৰঙৰ দামী গাড়ী পোহে। আৰু আমাৰ নিচিনা মূৰ্খই কষ্ট আৰু দাৰিদ্ৰতা পোহে।

— এইবোৰ কথা বাদ দিয়া। আজি তোমাক এনেকুৱা ছাগলীৰ গাখীৰ খুৱাম যে গোটেই জীৱন মনত থাকিব।— শুনিছিলো আপুনি ছাগলীক পুষ্টিকৰ আহাৰ খুৱাইছিল আৰু ভিটামিন বেজী দিছিল। ভাল কথা। পিছে আপোনাৰ ছাগলীয়ে স্বৰ্গত কি খায়?

—অন্য একো নাখায়, মাত্র অমৃত খায়। আমাৰ দুয়োজনৰে হাঁহি উঠিল। এনেতে স্বৰ্গৰ পৰা ষ্টেচন ৰেগনখন আহি পালেহি।

আমি ৰেগানখনত উঠি 'চম্পাৰণ' নামে এখন ঠাইত য'ত কৃষক বিদ্ৰোহ হৈছিল, তালৈ গ'লো— তাতে জবু নামৰ কৃষক এজনে মোক ক'লে —'তোমাৰ এই বন্ধুজনৰ নিচিনা এজন মানুহ আমাৰ জিলালৈ আহিছিল। তেওঁৰ হাঁহিটোও তোমাৰ বন্ধু দৰেই। তেতিয়া মোৰ দুবছৰ জে'ল হৈছিল। সেই সময়ত মই যুৱক আছিলো। জে'লত থাকি মোৰ ভালেই লাগিছিল'।

জবুয়ে ক'লে— 'খাজানা খুব বেছি আছিল। জমিদাৰে কিনা পইচাৰে খটায়। ইংৰাজে আমাক বহু অত্যাচাৰ কৰিছিল। দেখিবলৈ ঠিক একে—তোমাৰ বন্ধুৰ নিচিনা এজন মানুহৰ ওপৰত আমাৰ গাঁৱৰ মানুহে ভৰসা কৰিছিল। তেওঁ কথা মাতেই জে'ললৈ গৈছিল, যঁতৰ ঘুৰাইছিল, ঘৰ-বাৰী এৰিছিল আৰু খেতি-খোলা বন্ধ কৰিছিল।'

মোৰ বন্ধুৱে জবুক সুধিলে— 'বৰ্তমান কেনে আছা? এতিয়া নিজৰ দেশ, খুব আনন্দ লাগিছে নহয়? জবুয়ে হুমুনিয়াহ কাঢ়ি ক'লে— 'অ' সেইটো অৱশ্যে ঠিকেই। নিজৰ ৰাজ নিশ্চয়, কিন্তু মাটি নিজৰ নহয়। মাটিৰ গৰাকী জমিদাৰ। তেওঁৰ অত্যাচাৰ একেই আছে। ওপৰত চৰকাৰ আছে। চৰকাৰো স্বাধীনতাৰ আগতে যেনে আছিল— তেনেই আছে। একো সলনি হোৱা নাই। আগতে ইংৰাজী টুপী আছিল, এতিয়া গান্ধীটুপী। যোৱা মাহৰ পৰা আকৌ আকাল হৈছে — শুনিছোঁ, দিল্লীৰ উজীৰসকলে সেইটো মানিবলৈ মান্তি নহয়। তেওঁলোকে কৈছে— বিহাৰত কেনেকৈ আকাল হ'ব? কালি আমাৰ গাঁৱৰ এজন লোক খাবলৈ নাপাই মৰিল। আমাৰ উজীৰসকলে সেইটো কিয় মানিব? সকলো মৰি গ'লেও আকাল নহয়। ইফালে আকৌ কৈছে, গছ লগোৱা। যি মাটিত এগছি ধান নহয়, তাত গছ কেনেকৈ গজিব?'

তেওঁ ক'লে— 'তোমালোকে সত্যাগ্ৰহ নকৰা কেলেই?'

জবুয়ে চাৰিওফালে চাই ভীতিগ্ৰস্ত হৈ ক'লে — ' ধুচ আস্তে আস্তে কোৱা ভাই। কোনোৱাই শুনিবলৈ পালে আকৌ গুলী চলাব। চাৰি দিনৰ এই জীৱন,কোনো মতে চলি যাব। ঐ লেংটিৱালাক ভগৱানে যেন ভালে ৰাখে। তেওঁৰ চেলা-চামুণ্ডাবোৰেতো মজাৰ দিন কটাইছে। আৰু এই জবু আগেয়ে যেনেকৈ জাঁতৰ পিহনাত মাৰিছিলো, তেনেকৈয়ে মৰি আছোঁ। কি সুন্দৰ ৰামৰাজ্য হৈছে। ইয়াতকৈ ৰাৱণৰাজ্য হোৱাই ভাল আছিল। তাৰ দুই চকু চল্চলীয়া হ'ল। 'মই বন্ধুক ক'লো — আপোনাৰ যদি আৰু কিবা সুধিব লগা আছে সোধক। নহ'লে অন্য কোনোবা ফালে যাওঁ। তেওঁৰ মাত থোকা-থুকি হ'ল। ক'লে আৰু একো সোধাৰ দৰকাৰ নাই। এতিয়া যাওঁ বলা।

মই ক'লো— 'তেনেহ'লে এতিয়া ক'লৈ যাম? ' চালন' জে'লত— য'ত একৈছজন কমিউনিষ্টক গুলীয়াই হত্যা কৰা হৈছেল, তালৈকে যাম নেকি?'

— ওঁহো, নাযাওঁ।

মই ক'লো — ' আপুনি ত্ৰিবান্দ্ৰমৰ স্লটাৰ হাউছ চাবলৈ যাব নেকি, যিখন এজন নেতা - ঠিকাদাৰে ডাকত লৈছে?

— ওহোঁ নাযাওঁ।

— তেনেহ'লে আচাৰ্য কৃপালিনীকে দেখা কৰোঁ। তেওঁ আপোনাক ক'ব পাৰিব যে কংগ্ৰেছ মন্ত্ৰীমণ্ডলী কেনেদৰে গঠিত হয় আৰু কেনেদৰে বদলি হয়। কি কৰি আছে, কেনেকৈ মন্ত্ৰী বনোৱা হয় আৰু হটোৱা হয়।

— ওঁহো নাযাওঁ।

— তেনেহ'লে কাশ্মীৰলৈকে বলক। তাত ভাৰত আৰু পাকিস্থানৰ সৈন্যবোৰে কেনেকৈ মুখামুখি হৈ সত্যাগ্ৰহ কৰিছে, দেখিবলৈ পাব।

— নহয় ভাই, মই দেশখনৰ আচল অৱস্থাটোহে চাব খুজিছোঁ।

— আপুনি আমাৰ চৰকাৰৰ দ্বাৰা নিয়ন্ত্ৰিত কন্ট্ৰোলৰ মূল্যৰ তালিকাখন দেখিলেই বুজিব পাৰিব। আপুনি মৰাৰ পিছত বস্তুৰ দাম কমকৈ নহ'লেও তিনিগুণ বাঢ়িল। আগেয়ে চেনি পোৱা নগৈছিল। এতিয়া, গুড়ৰো ক'লাবজাৰ চলিছে। খদ্দৰৰো একেই কথা। পাৰ্থক্য মাত্ৰ ইয়াতেই যে গুড় যদি ক'লাবজাৰত লুকাই আছে, তেন্তে খদ্দৰে ক'লাবেপাৰীক ঢাকি ৰাখিছে। জনসাধাৰণৰ হাতত কেৱল যতৰটোৱেই আছে।

তেওঁ ক'লে— 'মই আগেয়ে তোমাৰ কথা বিশ্বাস কৰা নাছিলো, এতিয়াও নকৰোঁ। মই নিজেই সোধা- পোছা কৰিম। বলা, বোম্বাইলৈকে যাওঁ। তাত বহুত কথা জানিব পাৰিম। প্ৰথমেই কাপোৰৰ দাম জানিব লাগিব।'

—কাপোৰ দুই ৰকমৰ আছে। এবিধ মানুহৰ বাবে। তাৰ দাম চৰকাৰে বান্ধি দিছে আৰু এবিধ হ'ল দুখীয়া মানুহৰ কাপোৰ। তাৰ দাম যোৱা দুই বছৰে একেই চলি আছে।

— অৰ্থাৎ?

— অৰ্থাৎ সেই লেংটি। দৰ যিমানেই নহওক, ৰামৰাজ্যই হওক বা ৰাৱণৰাজ্যই হওক, গৰিবৰ কাৰণে কাপোৰ হ'ল মাত্ৰ সেই লেংটি।

তেওঁ ক'লে — আগেয়ে তুমিতো এনেকুৱা নাছিলা। এতিয়া এনেকুৱা কথা কেলেই কৈছা?

— হয়, আগেয়ে মোৰ চিন্তা-ভাবনা এনেকুৱা নাছিল। মই তেতিয়া সুকোমল তগৰ আৰু গোলাপৰ পাপৰিৰ স্বপ্নজগতত বিচৰণ কৰিছিলোঁ। এতিয়া মোৰ চিন্তা তিনিগুণ চাৰিখন বাঢ়িল। মোৰ হাতৰ আঁজলিৰ বেঙেনাবুলীয়া সৰু সৰু ফুলবোৰ সৰি মাটিত পৰি গ'ল আৰু গোলাপৰ পাপৰিবোৰ শুকাই ধূলিত বিলীন হ'ল। যাক মই ভাল পাইছিলো, তেওঁ মোৰ বেকাৰ জীৱনৰ ওপৰত খং কৰি এজন ফটুৱা ডেকাৰ লগত পলাই গ'ল।

তেওঁ মোক সুধিলে ছাগলীৰ গাখীৰ খাবানে?

— আপোনাৰ স্বৰ্গৰ ছাগলীৰ গাখীৰ মই নাখাওঁ। কাৰণ অমৃতপান কৰা ছাগলীৰ গাখীৰ খাই মই অমৰ হ'ব নোখোজোঁ।

— কিয়?

— চিৰজীৱী হোৱা আমাৰপক্ষে অমংগলজনক। অলপ দিন জীয়াই থকাই ভাল আৰু উচিতো। মৰাৰ পিছত দুনিয়াৰ সকলোৱে চিৰদিনৰ বাবে পাহৰি যাব।

— তাৰ মানে?

— মানে, যেনেকৈ ফুলবোৰ অলপ দিনৰ বাবে ফুলি সৌৰভ বিলাই শুকাই মৰহি য়ায়, তাৰ ঠাইত আকৌ নতুন ফুল ফুলে, ঠিক তেনেকৈ।

— কথা কৈ থাকোঁতেই ষ্টেচন ৰেগনখন আহি পালেহি। আমি এখন বজাৰ চাবলৈ ওলালোঁ।

তাতে কামাল নামৰ মানুহ এজনে মোৰ বন্ধুক চিনি পালে।

তেওঁ ক'লে, 'মই আপোনাক চিনি পাইছোঁ'। মোৰ বন্ধুৱে ক'লৈ— ' কেনেকৈ চিনি পোৱা?'কামালে ক'লৈ — ' আপুনি ইয়ালৈ আহিলে সাৰাভাইৰ ঘৰত থাকে আৰু মই তেওঁৰ মিলত কাম কৰিছিলো।

এতিয়া ক'ত কাম কৰা?

ইয়াৰে মিল এটাত কাম কৰোঁ।

ইংৰাজৰ মিলবোৰ এতিয়াও আছে নেকি?

ইংৰাজৰ কোনটো বস্তু ইয়াৰ পৰা নাইকিয়া হৈছে? ইংৰাজী ভাষা পূৰাদমে চলি আছে।

— কাপোৰৰ কি দাম?

— নাজানো। দুবছৰ হ'ল। মই কাপোৰ কিনা নাই।

— কিয়?

ৰুটী, ঘৰভাৰা, অসুখ-বিসুখ, বিজুলী, পানী আৰু বিড়িৰ কাৰণে খৰচ কৰি হাতত এপইচাও নাথাকে।

— তোমাৰ পৰিবাৰ ক'ত থাকে।

— পাকিস্থানত।

— কিয়?

— যেতিয়া দাঙ্গা হৈছিল, তেওঁ মাকৰ সৈতে গুচি গৈছিল। ময়ো গ'লোহেঁতেন, কিন্তু আপুনি আমাৰ জন বচালে।

— তোমাৰ স্ত্ৰীক ইয়ালৈ লৈ নাহা কেলেই?

— কেনেকৈ আনিম? খৰচে নুকুলায়। শ্ৰমিকবোৰে হৰতাল কৰিছে।

— হৰতাল কিয় কৰিছে।

— বোনাছ নোপোৱাৰ কাৰণে।

— বোনাছ কিহৰ কাৰণে?

— মিলমালিকবোৰে কোটি কোটি টকা কমাইছে। আপোনাৰ নিশ্চয় মনত আছ যে আপুনি এবাৰ কন্ট্ৰোল উঠাই দিছিল আৰু তেতিয়া মালিকবোৰে কোটি কোটি টকা ইহাত সিহাত কৰিলে।

— অ', সেইটো মোৰ ভুল হৈছিল।

— ভুল আপোনাৰ হৈছিল। কিন্তু তাৰ ফল এতিয়া আমি ভোগ কৰিছোঁ।

— তুমি কি বিচাৰা? বোনাছ?

ওঁহো, বোনাছ নালাগে। লাগে নিজৰ ৰাষ্ট্ৰ। সকলো কল-কাৰখানা আমি চলাম। আমি নিজেই খেতি কৰিম। সমস্ত মেহনত আমিয়েই কৰিম আৰু ফল আমিয়েই ভোগ কৰিম। — তেওঁ ক'লে, তেনেহ'লে গুলী চলিব।

— কামালে ক'লে, সেইটো জানো। কিন্তু আপুনি জানো মোৰ এই লেংটিদেখি খুচি হৈছে? তাকেই যদি আপুনি বিচাৰিছিল, তেনেহ'লে মোৰ জান বচাইছিল কিয়? তিল্‌তিলকৈ মাৰিবৰ বাবে?

— তেওঁ ক'লে, মই মৃত্যুৰ আগলৈকে লেংটি পিন্ধিছোঁ।

— কামালে ক'লে,' সেইটো দেৱতা হ'বৰ বাবে। মহাপুৰুষ হ'বৰ বাবে। দেশে এবাৰেই এজন মহাপুৰুষ পায় আৰু তাতেই সমস্ত দেশ জাগি উঠে। কিন্তু মোৰ আফচোচ্ যে আমাৰ দেশে জীৱন্ত মহাপুৰুষ পোৱা সত্বেও যেনেকুৱা আছিল, তেনেকুৱাই আছে। যেনেকুৱা লেংটি আছিল, তেনেকুৱা লেংটিয়েই থাকি গ'ল।

— কামাল, তুমি সন্তুষ্ট হ'বলৈ শিকা।

— কামাল হাঁহি ক'লে, তেনেহ'লে বোনাচকে দিয়ক। আহক হাত মিলাওক।

— তেওঁ হাঁহি হাঁহি ক'লে, তোমালোকে যে হৰতাল কৰিছা, তাৰ প্ৰভাৱ মিল মালিকৰ ওপৰত পৰা নাইনে?

— দুবাৰ গুলী চলাইছে? আৰু চলাব।

ঘৰৰ কাঁহী-বাটিও বিক্ৰী হৈছে। আহমেদাবাদৰ মিল মালিকবোৰ বৰ খুচি। কাৰণ বোম্বাইৰ মিলবোৰ বন্ধ আৰু তেওঁলোকৰবোৰ চলি আছে। অৰ্থাৎ আমাৰ যিটো অৱস্থা মৃত্যুৰ লগত চামিল, সেইটো ধনিক গোষ্ঠীৰ ওচৰত জীৱন।

— আমাৰ স্বৰাজত বাঘ আৰু ছাগলীয়ে কে ঘাটতে পানী খাইছে।

— সেইটো বোধহয় চিৰিয়াখানাত বা চাৰ্কাছৰ ঘাটতহে, জংঘলৰ ঘটিত নহয়।

— আমাৰ স্বৰাজত ধনী আৰু দুখীয়া দুয়ো সমান।

— আপোনাৰ এই স্বৰাজ পুঁজিপতিৰ স্বৰাজ। এয়া গৰিবৰ স্বৰাজ হ'বই নোৱাৰে।

— তুমি অন্যৰ অধিকাৰ কাঢ়ি নিব বিচাৰিছা।

— যদি কাৰোবাৰ অধিকাৰত এটা কাৰখানা থাকে আৰু আমাৰ অধিকাৰত দুটা জুপুৰিহে থাকে, কাৰবাৰ অধিকাৰত ইউৰোপৰ সকলো ঐশ্বৰ্য থাকে আৰু আমাৰ অধিকাৰত চাহ একাপ খাবৰো

পইচা নাথাকে, যদি কাৰো সন্তানৰ বিদেশত শিক্ষাপ্ৰাপ্তিৰ অধিকাৰ থাকে আৰু আমাৰ সন্তানৰ চাৰিটা আখৰ পঢ়োৱাৰো অধিকাৰ নাথাকে, তেনেহ'লে অন্যৰ অধিকাৰ আমি অৱশ্যেই কাঢ়ি নিম।

— কামাল, ভাব হৈছে তোমাৰ খুব ভোক লাগিছে।

— হয়, ডেৰমাহ ধৰি আমি হৰতাল কৰিছোঁ। কামালে এটা বিদ্ৰুপৰ হাঁহি মাৰিলে।

— আহা, অলপ ছাগলীৰ গাখীৰকে খোৱা।

— কামালে হাঁহি ক'লে, ' বৰ ভোক লাগিছে, ছাগলীৰ গাখীৰেৰে কেনেকৈ পেট ভৰিব? ওচৰতে দোকান আছে। তাৰ পৰাই কিবা অলপ আনি খাবলৈ দিয়ক। ইতিমধ্যে ৰেগনখন আহি ষ্টেচন পালেহি। আমি 'কুড়পাই' নামৰ ঠাইখনলৈ গ'লো । তাত এটা শান্তিৰ শোভাযাত্ৰা বাহিৰ হৈছিল। সমাবেশত গাঁৱৰ মানুহ, স্কুল-কলেজৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, গৰিব কেৰাণী , সৰু সৰু দোকানদানীবোৰ, বেকাৰ যুৱক আৰু গৰিব সাংবাদিসকলে যোগ দিছিলি। তেওঁলোকৰ হাতত পতাকা আছিল আৰু তেওঁলোকে শ্লোগান দিছিল।....

— আমাক শান্তি লাগে।

— বিশ্বশান্তি প্ৰতিষ্ঠা হওক।

— তৃতীয় মহাযুদ্ধ কৰক।

— যি পৰমানু বোমা পেলাইছে, সি জগতৰ শত্ৰু।

আমি সেই সমদলত যোগ দিলোঁ। মোৰ বন্ধুৱে হাহি মাৰি ওচৰৰে এজনক সুধিলে — তোমালোকক শান্তি কেলেই লাগে?

— ল'ৰা -ছোৱালী পঢ়াওঁ। সেই বাবে শান্তি লাগে।

— তোমাৰ নাম কি?

— চুব্বা বাও।

— কিমান টকা দৰমহা পোৱা?

— বাইশ টকা।

— বাইশ টকাৰে ঘৰ কেনেকৈ চলোৱা?

— নোখোৱাকৈ থাকিব লাগে।

— তথাপি শান্তি বিচাৰিছা?

চুব্বা ৰাৱে অলপ সময় ৰৈ ক'লে। — শান্তি।... মই আপোনাৰ প্ৰশ্নটো বুজিব পাৰিছোঁ। হয়, তথাপি মোক শান্তি লাগে। স্কুলৰ ল'ৰা-ছোৱালী পঢ়াওঁ, সেই বাবেই শান্তি লাগে। সিহঁতক পঢ়ুৱাই মই আনন্দ পাওঁ। শান্তি এইবাবেই লাগে যে মোৰ এগৰাকী বৃদ্ধা মা আছে। খুব বেছি তেওঁ আৰু ৮/১০ বছৰ বাচি থাকিব। মায়ে আমাক কত পৰিশ্ৰম কৰি লেখা-পঢ়া শিকালে। কঠোৰ পৰিশ্ৰম কৰিয়েই হওক, যদি মই মাক অলপ আৰামত ৰাখিব নোৱাৰোঁ, তেন্তে মোৰ জীৱনেই ধিক। মা-নো কাৰ আনন্দৰ নহয়। এই কাৰণেই শান্তি লাগে। আৰু কোনোৱা এদিন যদি এজনী ছোৱালীক ভাল পাওঁ— তুমি এতিয়া নিশ্চয় বুজিব পাৰিছা, মোৰ কেলেই শান্তি লাগে। তাৰ পিছত মোৰ বন্দু এজন কৃষকৰ ওচৰ চাপি সুধিলে। কৃষকজনে শ্লোগান দি আছিল।

— খাজনা, জমিদাৰৰ অংশ আৰু সুদ দি তোমাৰ কি বাচি থাকে?

— এবেলাহে খাবলৈ আটে। আৰু যদি ফচল ভাল নহয়, তাকো নাপাওঁ।

— তথাপি তুমি শান্তি বিচাৰা?

কৃষকজনে ক'লে, হয় এদিন পৃথিৱীত বসন্তৰ আগমন হ'ব। সেই দিনা পৰ্যন্ত মই বাচি থাকিব বিচাৰোঁ।

— মই ক'লো, এইটো বৰ সুন্দৰ কথা।

— মোৰ বন্ধুৱে ক'লে, ' মই এই সমদলত যোগ দিম, যদি তেওঁলোকে মোৰ কথাত গুৰুত্ব দিয়ে।

— মই তেওঁক ক'লো, এইবিলাক ভাৰতৰ নতুন মানুহ।

এই জনসভাত মই তেওঁক পৰিচয় কৰি দিবলৈ গৈ কলোঁ যে তেওঁ এজন পুৰণি কংগ্ৰেছী। মই তেওঁৰ নাম নক'লো। কাৰণ নাম কোৱাটো উচিত নহ'ব বুলি ভাবিলোঁ।

— তেওঁ ভাষণত ক'লে, 'ভাৰতবৰ্ষৰ শান্তিৰ আন্দোলন আজিৰ নহয়, বহুদিনৰ । ইয়ালৈ যুদ্ধপ্ৰিয় আৰু ৰক্তপিপাসুৰ দল বাৰে বাৰে আহিছে, তেওঁলোক শান্তিপ্ৰিয় জনতাৰ সহযোগত বাৰে বাৰে পৰাস্ত হৈছে। শান্তি আৰু তাৰ বিজয়বাণী আমাৰ দেশৰ ইতিহাসৰ পাতে পাতে লিখা আছে। বুদ্ধ, অশোক, আকবৰ, নানক, কবিৰ আৰু চিস্তি...

শান্তি হ'ল ভাৰতৰ আত্মা শাশ্বত ধৰ্ম। এই দেশৰ আচল সভ্যতা এই শান্তিৰ ভিত্তিতহে প্ৰতিষ্ঠা হৈছে। ইয়াৰ বাবে ভাল ভাল মানুহে তেওঁলোকৰ জীৱন উচৰ্গা কৰিছে। আজি যেতিয়া গোটেই বিশ্বত শান্তিৰ প্ৰয়োজন, তেনেস্থলত ভাৰতৰ মানুহে একমত হৈ বিশ্ব শান্তিৰ আন্দোলনত, শান্তিপ্ৰিয় মানুহৰ পক্ষে যোগ দিব। কিয়নো মোৰ বিশ্বাস...

ইয়াৰ পাছত তেওঁ আৰু একো ক'ব নোৱাৰিলে। কাৰণ পুলিচে শোভাযাত্ৰা বে-আইনী বুলি ঘোষণা কৰিলে আৰু লাঠী চলালে। লাঠী চলোৱা সত্বেও যেতিয়া মানুহবোৰ পিছুৱাই নগ'ল, তেতিয়া গুলী চলালে। এটা নহয়, দুটা নহয়, তিনিটা গুলী আহি তেওঁৰ বুকুত লাগিল। ' হায় ৰাম' বুলি তেওঁ মঞ্চৰ পৰা তললৈ বাগৰি পৰিল। কিছু সময়ৰ পাছতেই তেওঁৰ দেহ জঠৰ হৈ পৰিল। অনুসন্ধানৰ বাবে মোক থানালৈ লৈ গ'ল। পুলিচ ইন্সপেক্টৰে মোক সুধিলে— এই মানুহজনক তুমি চিনি পোৱা?

মই ক'লো— হয়, ভালদৰেই চিনি পাওঁ। এওঁৰ নাম মোহনদাস কৰমচাঁদ গান্ধী। আমাৰ দেশৰ নেতা। আজি তেওঁক দ্বিতীয়বাৰ হত্যা কৰা হ'ল।

অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাক্তন অধ্যক্ষ

ডাঃ অতীন্দ্ৰ অধিকাৰীৰ

সৈতে কথোপকথন...

(মূল বাণীবদ্ধ ৰূপৰ সম্পাদিত লিখিতৰূপ)

সাক্ষাৎকাৰ গ্ৰহণ

দ্বীপজ্যোতি কলিতা আৰু ভাস্কৰ বেজবৰুৱা

সম্পাদনা সহায়ক

ডাঃ নৰজ্যোতি শইকীয়া

পৰিচয়ঃ

অসমৰ এজন প্ৰসিদ্ধ চিকিৎসকৰূপে সকলোৰে জ্ঞাত তেখেত। হয়তো বহুতো ৰোগীৰ সুমধুৰ তৰংগ তেখেতৰ চিকিৎসা সেৱা। লগতে তেখেতে অসমৰ গুৱাহাটী, অসম আৰু শিলচৰ মেডিকেল কলেজত শিক্ষকতাৰে হাজাৰজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ জ্ঞানৰ ভঁৰাল টনকিয়াল কৰিছিল, তেখেতেই হ'ল আমাৰ সন্মানৰ প্ৰাক্তন অধ্যক্ষ ডাঃ অতীন্দ্ৰ অধিকাৰী মহোদয়।

মুহূৰ্ত ঃ

আমাৰ এমকলৰ কমিটিৰ মেলত শিক্ষাগুৰুসকলৰ পৰামৰ্শমতে ছাৰৰ এটি সাক্ষাৎকাৰ লোৱাৰ কথা থিৰাৎ কৰিছিলোঁ। সেই মৰ্মে মোৰ GMC ত অধ্যয়নৰত বন্ধু ভাস্কৰক ছাৰৰ ঘৰৰ ঠিকনা বিচাৰিবলৈ অনুৰোধ জনাইছিলোঁ। ১২ অক্টোবৰৰ সান্ধিয়া দুই বন্ধুয়ে ভয় ভাবেৰে (যিহেতু সাক্ষাৎকাৰ লোৱাৰ অভিজ্ঞতা তেনেই কম) ছাৰৰ ঘৰলৈ বুলি বাট বুলিলোঁ। সময় তেতিয়া সন্ধিয়া ৬ বাজিছে, ছাৰ ৰোগীৰ সৈতে ব্যস্ত আছিল যদিও ছেগ বুজি আমি চিনাকি দাঙি ধৰিলো আৰু আগমণৰ উদ্দেশ্য প্ৰক্ষেপ কৰিলোঁ। একালত সেৱা আগবঢ়াই যোৱা কলেজখনৰ ছাত্ৰ লগ পাই ছাৰৰ মুখত আপোনভাৱৰ হাঁহিয়ে টৌ খেলিছিল। ছাৰে লগে লগে AMC ত অধ্যক্ষ হিচাবে পাৰ কৰা সময়ছোৱাৰ দলিল দাঙি ধৰিলে। কিন্তু বহুত ৰোগী তেতিয়াও ছাৰক দেখা কৰা অপেক্ষাত, আৰু ডাক্তৰ এজনৰ বাবে প্ৰধান কাম আৰু কৰ্তব্য ৰোগীৰ সুশ্ৰষা সেয়েহে ছাৰে কতব্য বুজি আমাক ৮ বজাত অহাৰ বাবে অনুৰোধ কৰিলে। আমি সময়মতে আহি ছাৰক লগ কৰিলো আৰু ছাৰে আমাক সহজসুলভ মনোভাৱেৰে কৈ গৈছিলো কথাবোৰ। আমি কৰা প্ৰশ্ন আৰু ছাৰৰ উত্তৰ তলত দাঙি ধৰাৰ প্ৰয়াস কৰিলোঁ (সম্পাদিত ৰূপত)

প্ৰশ্নঃ আপোনাৰ মেডিকেল পঢ়াৰ ইচ্ছা কেতিয়াৰ পৰা উদয় হৈছিল আৰু আপুনি কেনেকৈ মেডিকেল কলেজত ভৰ্তি হৈছিল? সেই সময়ছোৱাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ বাতাৱৰণ সম্পৰ্কে আমাক জনাব নেকি?

উত্তৰঃ মোৰ মেডিকেল পঢ়াৰ ধাউতি সৰুৰে পৰা আছিল। সেই সময়ত আজিৰ দৰে Common entrance Examination বা NEET হোৱা নাছিল। সম্পূৰ্ণ নিৰ্ভৰ কৰিছিল HS ৰ ৰিজাল্টৰ ওপৰত। মেডিকেল কলেজ আছিল তিনিখন আৰু আসনৰ সংখ্যা প্ৰায় তিনিশমান হ'ব। সম্পূৰ্ণ মেধাৰ ভিত্তিত ১৯৭০ গুৱাহাটী মেডিকেল কলেজত আমি ১০০ জনে এক গোট হিচাপে প্ৰথম বাৰ্ষিকত ভৰি দিছিলোঁ। সেই সময়ত কলেজখন দুটা ভাগত বিভক্ত আছিল Pre clinical আৰু Para clinical প্ৰথম ডেৰটি বছৰ Hill Top ত বায়কেমেষ্ট্ৰি, এনাটমী আৰু ফিজিওলজিৰ অধ্যয়ন কৰিছিল। তাৰ পিছত clinical শিক্ষা পাণবজাৰস্থিত বৰ্তমান MMC খ্যাত hospital ত হৈছিল। তেতিয়াৰ শিক্ষকসকল আছিল বহুত Dedicated. আমিও আগ্ৰহী আছিলোঁ। যথেষ্ট নিয়মাণুবৰ্তিতা অৱলম্বন কৰিবলগীয়া হৈছিল। অসমবন্ধ লেখীয়া বন্ধই মেডিকেল ক'লেজত প্ৰভাৱ পেলাব পৰা নাছিল। সদায় নিয়মিত থকাটো বাঞ্চনীয় আছিল। গতিকে একেবাৰে এটি সুন্দৰ পৰিৱেশ মহাবিদ্যালয়ত বিৰাজ কৰিছিল।

প্ৰশ্নঃ MBBS **সমাপ্ত কৰাৰ পিছৰ পৰা এতিয়ালৈকে জীৱনৰ গতি আমি জানিব বিচাৰিম ছাৰ?**

উত্তৰঃ MBBS সমাপ্ত কৰাৰ পিছত এটা বছৰ Internship কৰাটো বাঞ্চনীয়। তাৰ পিছত এটা বছৰ GMC ত Medicine বিভাগত হাউচ চাৰ্জন (House Surgeon) হিচাপে পাৰ কৰিছিলোঁ। Post-graduate GMC- ত এ সম্পন্ন কৰিছিলো তাৰ পিছতে ১৯৭৯ চনত Registrar হিচাপে GMCৰ মেডিচিন বিভাগত কৰ্মজীৱনৰ পাতনি মেলিছিলোঁ। এনেদৰে আগবাঢ়িছিল শিক্ষকতাৰ সময়বোৰ। তাৰে মাজতে উচ্চ শিক্ষাৰ বাবে ভাৰতৰ তথা বিদেশতো বিভিন্ন কৰ্মশালাত যোগদান দিছিলোঁ। ১৯৮৫ চনত ৬ মাহ সময় দিল্লীস্থিত এইমছৰ (AIIMS) হৃদৰোগ বিভাগ (Cardiology)ত প্ৰশিক্ষণ লওঁ। তাৰ পৰা আহি ১৯৮৭ ৰ জুলাই মাহত সহকাৰী অধ্যাপক হিচাপে শিলচৰ চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়ত যোগদান কৰোঁ। কিছুদিন শিক্ষকতা কৰাৰ পাছত পুনৰাই GMC লৈ বদলি হৈ আহোঁ। এনেদৰে শিক্ষকতা কৰি পদোন্নতি হৈ এদিন মুৰব্বী অধ্যাপকৰ আসন শুৱনি কৰিবলৈ সুযোগ পালো। GMC মেডিচিন বিভাগত দুবছৰ সময় মুৰব্বী অধ্যাপকৰূপে কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰাৰ পাছত ২০১১ চনৰ ১ ফেব্ৰুৱাৰীত অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়লৈ অধ্যক্ষৰূপত বদলি হওঁ। অধ্যক্ষৰূপত কাম কৰি যাবলৈ ইচ্ছা আৰু মনোবলক শক্তি হিচাপে লৈ মই কাম কৰি গৈছিলোঁ। অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়ত ৪ টা বছৰ কাৰ্যনিবাহৰ পাছত পুনৰ ২০১৬ চনৰ ১ ফেব্ৰুৱাৰীত GMC ত অধ্যক্ষৰূপত কাম কৰাৰ সুবিধা লাভ কৰো। বহুতো ন-পুৰণি কাম সমাপ্ত কৰাৰ লগতে বহুতো কৰিবলগীয়া কামৰ মাজতে শাৰীৰিক অসুস্থতাৰ বাবে অৱসৰৰ দুমাহ আগতে চাকৰিৰ পৰা বিৰতি লওঁ।

প্ৰশ্নঃ আপোনাৰ তত্ত্বৱধানত অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়ত হোৱা কামসমূহৰ আভাস দিব নেকি?

উত্তৰঃ মই যেতিয়া অধ্যক্ষ হিচাপে AMC ত যোগদান কৰো আৰ্থিকভাৱে ক'লেজখনৰ পুঁজি ইমান টনকিয়াল নাছিল। সেয়েহে, প্ৰথমে পুঁজিগৃহ সুদৃঢ় কৰাত গুৰুত্বপ্ৰদান কৰিছিলোঁ। কাম বুলিবলৈ বহুতো কামেই কৰিছিলোঁ, কিন্তু তাৰ মাজতে কেইটামান কামৰ কথা তোমালোকৰ আগত উনুকিয়াই দিছোঁ। কেন্দ্ৰীয় নমুনা সংগ্ৰহ কেন্দ্ৰ (Central sample collection center) মোৰ কাৰ্যকালত নিৰ্মাণ কৰা হৈছিল। মাইক্ৰ'বায়লজী বিভাগৰ ওপৰত Multipeciality Research Laboratory ৰ কাম কৰা হৈছিল। হৃদৰোগ বিভাগৰ Cardiac Path Lab প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল। মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰীসকলৰ বাবে ২০০ Bedded Girl's Hostelৰ প্ৰতিষ্ঠা আৰু কৰ্মৰ সমাপ্তি মোৰ কাৰ্যকালতে হৈছিল। অধ্যক্ষ কাৰ্যলয়ত থকা সমাৰোহগৃহলৈ (Conference hall) নতুনকৈ আহল-বহল ৰূপে নৱৰূপত নিৰ্মাণ কৰিছিলোঁ। পৰিৱেশ সচেতনতা আৰু Campus ৰ চাৰিওফাল সেউজীয়া কৰণৰ বাবে গছপুলি ৰোপণ কৰিছিলোঁ। যিবোৰ ছাগে তোমালোকে ওখ ওখ পৰ্যায়ত দেখিছা। কলেজৰ এটাও ফুটাকড়ি ব্যৱহাৰৰ নকৰাকৈ বিভিন্ন স্তৰৰ পৰা ধন আহৰণ কৰি কলেজৰ Auditorium টোৰ আজিৰ এই ব্যৱহাৰৰ উপযোগী কৰি তুলিছিলো। লগতে জন বেৰী হোৱাইটৰ প্ৰতিমূৰ্তি স্থাপন কৰিছিলোঁ। পৰীক্ষাথীৰ বাবে এটা ভাল Examination hall গঢ়ি তোলোঁ। মই গুৰুত্ব দিছিলো কেনেকৈ বিভিন্ন খণ্ডৰ পৰা ধন আহৰণ কৰি কলেজৰ প্ৰয়োজনীয়া অনুষ্ঠানবোৰ নিৰ্মাণ কৰিব পাৰি। এনেকুৱা ধৰণে কম দিনতে আমি বহুতো কৰ্ম সমাপণ কৰিছিলোঁ। "So I enjoyed the life of AMC as Principal".

প্ৰশ্নঃ সকলোৱে আপোনাক এজন Strict Disciplinarian, এজন সুদক্ষ শিক্ষক হিচাপে জানে। শিক্ষা, ব্যৱস্থা আৰু এজন চিকিৎসা বিজ্ঞানৰ ছাত্ৰৰ বাবে Discipline তথা নিয়মানুৱৰ্তিতা কিমান উপযোগী বুলি ভাবে ?

উত্তৰ ঃ ছাত্ৰজীৱন, শিক্ষক আৰু চিকিৎসক এজনৰ বাবে Discipline অমূল্য সম্পদ। সৰুৰে পৰা Discipline তথা নিয়মানুবৰ্তিতা পালন কৰিছিলো যদিও ইয়াৰ মূল্য মেডিকেল পঢ়ি থকাৰ সময়ত আৰু ভালকৈ বুজিছিলোঁ।মোৰ লগতে মোৰ ওচৰে-পাজৰে কাম কৰা মানুহবিলাকৰ সময়মতে কাম কৰা আৰু চাফচিকুণ হৈ থকাতো বিচাৰিছিলোঁ।আমি পঢ়ি থকা সময়ৰ কথা এতিয়াতকৈ বেলেগ আছিল। আমি কোনেও ক্লাছক্ষতি কৰিব পৰা নাছিলোঁ। দাড়ি-চুলি নিয়মিয়াকৈ কাটি তথা সাজপোছাক পৰিষ্কাৰ আৰু পৰিপাতিকৈ পিন্ধিবলৈ গুৰুত্ব আৰোপ কৰিব লগীয়া হৈছিল।

'আপোনাৰ ব্যৱহাৰেই আপোনাৰ পৰিচয়' অসমীয়াৰ এই কথাষাৰ মানি চলিবলৈ আমাক শিকাইছিল। পুৱা গধূলি আমি যেতিয়াই শিক্ষকসকলক লগ পাওঁ, Good morning, good morning সম্ভাষণ জনোৱাটো নিতান্তই প্ৰয়োজনীয় আছিল। ইয়াৰ কিবা কোনো বিধি পথালি হ'লে আমাক তাতেই সুধিছিল," তোমালোক পিয়ন চকীদাৰ নেকি ?" - এনেকৈয়ে সুধৰণি হৈছিল আমাৰ আচৰণৰ। গতিকে ক'ব বিচাৰোঁ Discipline তথা নিয়মানুবৰ্তিতা, মানুহে সঠিক লক্ষ্যত উপনীত হ'বলৈ নিত্যন্তই প্ৰয়োজনীয়।

প্ৰশ্নঃ অনুষ্ঠান এটা উন্নতিৰ জখলাত বগাবলৈ বা নিয়াৰিকৈ পৰিচালনা হ'বলৈ বিশেষকৈ কোনকেইজন ব্যক্তিৰ সান্নিধ্য গুৰুত্বপূৰ্ণ বুলি আপুনি বিবেচনা কৰে ?

উত্তৰঃ যিহেতু বহুবছৰ ধৰি মেডিকেল কলেজৰ অধ্যক্ষ হিচাপে কাৰ্যনিবাহ কৰিছিলো, মেডিকেল ক'লেজৰ কথাকে কওঁ। মেডিকেল ক'লেজখন নিয়াৰিকৈ পৰিচালনা হ'বলৈ একেবাৰে Sweeper এজনৰ পৰা আৰম্ভ কৰি পিয়ন, চকীদাৰ, ৱাৰ্ডবয়, নাৰ্চ আদিকে দৰি শিক্ষক, মুৰব্বী অধ্যাপক আৰু অধ্যক্ষ সকলোৰে এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ অৱদান থাকে। সকলোৱে নিজৰ আওঁতাত থকা কামখিনি ভালকৈ কৰিলেহে চিকিৎসালয়খন পূৰ্ণাংগৰূপত প্ৰাণ পাই উঠে। প্ৰত্যেকে অনুভৱ কৰিব লাগিব যে "This is my institution." He or she should be fully committed to his duty or responsibility in a proper manner so that everyone is contributing for the institute."

তেতিয়াহে এনেকুৱা অনুভৱ হ'ব যে we are working in a good institute.

প্ৰশ্নঃ আপুনি সান্নিধ্য লাভ কৰা আপোনাৰ কোনো বিশেষ শিক্ষাগুৰুৰ কথা উল্লেখ কৰিব নেকি, যিয়ে আপোনাৰ জীৱনত সাঁচ বহুৱাই থৈ গৈছে।

উত্তৰঃ আমি পঢ়ি থকা সময়ত physiology ৰ প্ৰফেচাৰ আছিল ডাঃ ইফতিকাৰ জাহান, যিয়ে যথেষ্ঠ ভালকৈ পঢ়াইছিল। লগতে Discipline আৰু punctuality ত সমানে গুৰুত্ব দিছিল। আৰু তেতিয়াই আমি হয়তো নিয়মানুবৰ্তিতাৰ অ আ ক খ শিকিছিলোঁ। strictness ৰ মাজেৰে শিক্ষাগুৰুজনে প্ৰকৃত ব্যৱহাৰিক জীৱনৰ শিক্ষাপ্ৰদান কৰিছিল।

প্ৰশ্নঃ আপুনি ছাত্ৰ হিচাপে তাহানিৰ দিনতে শিক্ষাগ্ৰহণ কৰিলে। তেতিয়াৰ শিক্ষাগ্ৰহণ পদ্ধতি আৰু এতিয়াৰ মাজত কিবা পাৰ্থক্য দেখিছে নেকি ?

উত্তৰঃ Technology হিচাপত এতিয়া বহুতেই পৰিৱৰ্তন আহিল। লগতে পাঠ্যক্ৰমৰ কাৰ্যপ্ৰণালী পৰিৱৰ্তিত হ'ল। তাহানি আমাৰ

দিনত clinical শিক্ষাত ছাত্রসমাজে যথেষ্ট গুৰুত্বসহকাৰে লৈছিল। কিন্তু বৰ্তমান দিনত স্নাতকোত্তৰ বাঢ়ি অহা প্ৰত্যাহ্বানৰ বাবে MCQ বিলাকত গুৰুত্ব বাঢ়িছে, যাৰ বাবে clinical বিষয়বিলাকত ছাত্ৰসকলৰ ধাউতি কমি অহা পৰিলক্ষিত হৈছে।

প্ৰশ্নঃ ডাক্তৰ আৰু ৰোগীৰ মাজৰ সম্পৰ্ক আজিৰ দিনটোত আপুনি কেনেকুৱা বুলি ক'ব খোজে? যদি অৱনতি হৈছে, ইয়াৰ বাবে ডাক্তৰৰ কৰিবলগীয়া কি আছে বুলি ভাবে?

উত্তৰঃ হয়, সঘনাই ঘটি অহা কিছুমান ঘটনাই প্ৰতিফলিত কৰিছে ডাক্তৰ আৰু ৰোগীৰ মাজৰ সম্পৰ্কৰ অৱনতি ঘটিছে। ইয়াৰ ক্ষেত্ৰত দুয়োপক্ষ আংশিকভাৱে জগৰীয়া। সুসম্পৰ্ক বজাই ৰাখিবলৈ হ'লে চিকিৎসক সকলৰ কৰিবলগীয়া বহুতো আছে। ৰোগীৰ আত্মীয়ক ভালকৈ বুজনি দিয়া, ৰোগীক বন্ধুসুলভ কথাৰে মনোবল বৃদ্ধি কৰা, আৰ্থিক দিশৰ কথা লক্ষ্য ৰাখি চিকিৎসাৰ ব্যৱস্থা কৰা আদিৰ দিশত চিকিৎসকসকলে নিজকে সংস্কাৰ কৰিলে এই সম্পৰ্ক মধুৰ হ'ব বুলি মই আশাবাদী। লগতে ৰোগী আৰু ৰোগীৰ আত্মীয়সকলেও উপলব্ধি কৰা উচিত যে চিকিৎসকসকলে নিজৰ শ্ৰেষ্ঠতম সামৰ্থ অনুসৰি ৰোগীৰ জীৱন বচাবলৈ যথোপযুক্ত চেষ্টা কৰে।

প্ৰশ্ন ঃ এমকল'খনৰ বিষয়ে আপোনাৰ কিবা ক'বলৰগীয়া বা কিবা দিহা পৰামৰ্শ দিব বিচাৰিব নেকি?

উত্তৰ ঃ AMC ৰ দলিল 'এমকল' পূৰ্বৰে পৰা এখন অতি উচ্চ মানদণ্ডৰ আলোচনী আৰু ই শ্ৰেষ্ঠতা অৰ্জন কৰি আহিছে। সাহিত্যৰ দিশৰে পৰা হওঁক বা চিকিৎসাবিজ্ঞানৰ দিশৰে পৰাই হওঁক দিনকদিনে যাতে ইয়াৰ পৰিধি প্ৰসাৰিত হওঁক তাৰে কামনা কৰিছোঁ।

প্ৰশ্ন ঃ বৰ্তমানৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ কাৰণে কোনো উপদেশমূলক কথা ক'ব বিচাৰিব নেকি?

উত্তৰ ঃ উপদেশ বুলিবলৈ মেডিকেলৰ ছাত্ৰ হিচাপে Discipline Punctuality আৰু ভদ্ৰতা বজাই ৰখা উচিত। বিষয় শিক্ষাৰ উপৰিও সমাজ ব্যৱস্থাৰ শিক্ষাৰ প্ৰতি মনোনিৱেশ কৰিব লাগে। Clinical শিক্ষা আয়ত্ত্ব কৰাত ত্ৰুতি ৰখাতো নিজৰ পক্ষে হানিকাৰক। কিছুমান কামত মই নিজেই প্ৰমাণ পাইছো আজিৰ ছাত্ৰসমাজ যথেষ্ট ভাল। কেৱল দৰকাৰ, সঠিক দিশ দেখুওৱাটো। ধনাত্মক কামত তেওঁলোকৰ উৎসাহ আছে।

আমি ঃ ধন্যবাদ ছাৰ। আজিৰ এই সন্ধিয়া আপোনাৰ এই সংগই আমাক লাভাৱান্বিত কৰিলে। আপোনাৰ সুস্বাস্থ্য আৰু দীৰ্ঘায়ু কামনা কৰিলোঁ।

ছাৰ ঃ ধন্যবাদ। তোমোলোকলৈ অশেষ শুভকামনা যাচিলোঁ।

Dr. Syed Yasin Emanee

One day

When words would dry up
And the molten lead in our hearts
Would cease to be moulded
Into our make believe containers
Of happyness
When the mosses outside our windows
Will have grown thick roots who refuse to go away
When the sun shall weep at dusk, the last of the rainbows will begin to fade its colours.
We will find each other
By the beach on the spot that was ours
Two souls wrinkled and caged
By desires and histories
By have beens and want to be's
Our hands will fold, upon each other like shadows of our past
And we will watch them walk past by:
The young man and maiden
In their shabby clothes of a universe long let gone.
To carry the ashes of our hearts
And wash them onto the ocean
For the waves to carry them
As shells and sand
To the other side
For someone to collect and make promises upon.

উত্তীৰ্ণা বৰা

গল্প

কন্যা !

Pregnancy ৰ সময়ছোৱাত অলপমান বিশেষ যত্ন পালে ভাল বুলি ভাবিয়ে অৰুণে অনন্যাক দেউতাকৰ ওচৰলৈ লৈ আহিলে। ইমানদিনে সি অকলেই তাইক প্ৰতিপাল কৰি আছিল যদিও শেষৰ দুমাহ মান ঘৰত থকাৰ ইচ্ছা কৰিলে দুয়োৱে। ঘৰত সকলোৱে বহুত ফূৰ্তি পৰিয়ালত প্ৰথমটো নাতি জন্ম হ'ব। সকলোৱে মৰম আদৰ পাই অনন্যাও অত্যন্ত সুখী।

সেইদিনা আছিল দেওবাৰ। সকলোৱে দেৰিলৈকে শুই আছিল যদিও অনন্যাই সোনকালেই উঠি গা-ধুবলৈ গৈছিল। বাথৰুমৰ পৰা ওলাই আহিয়ে তাই পেটত বিষ উঠা যেন অনুভৱ কৰিলে। তাই যেনে তেনে গৈ অৰুণক টোপনিৰ পৰা জগাই নিজে বিচনাতে বহি দিলে। অৰুণেও খৰ-খেদাকৈ মাকক জগাই দুয়ো হস্পিতাললৈ যাবৰ বাবে সাজু হ'ল। অৱশেষত সেই বিশেষ দিনটো আহিল হস্পিতাললৈ যোৱা ৰাস্তাটোত গাড়ীত বহি অনন্যাৰ মনত কত যে কি চিন্তা। উৎসাহ উৎকণ্ঠাত তাই নিজৰ বিষ পাহৰিয়ে পেলাইছিল। হস্পিতাল গৈ পোৱাৰ পিছত ডাক্তৰে অনন্যাক পৰীক্ষা কৰি ক'লে যে প্ৰসৱৰ বাবে এতিয়াও সময় আছে, গতিকে তাইক কেবিনত থাকিবলৈ দিলে। ইতিমধ্যে আত্মীয় কুটুম্ব মানুহখিনি আহি হস্পিতাল ভৰাই তুলিলে। সকলোৱে

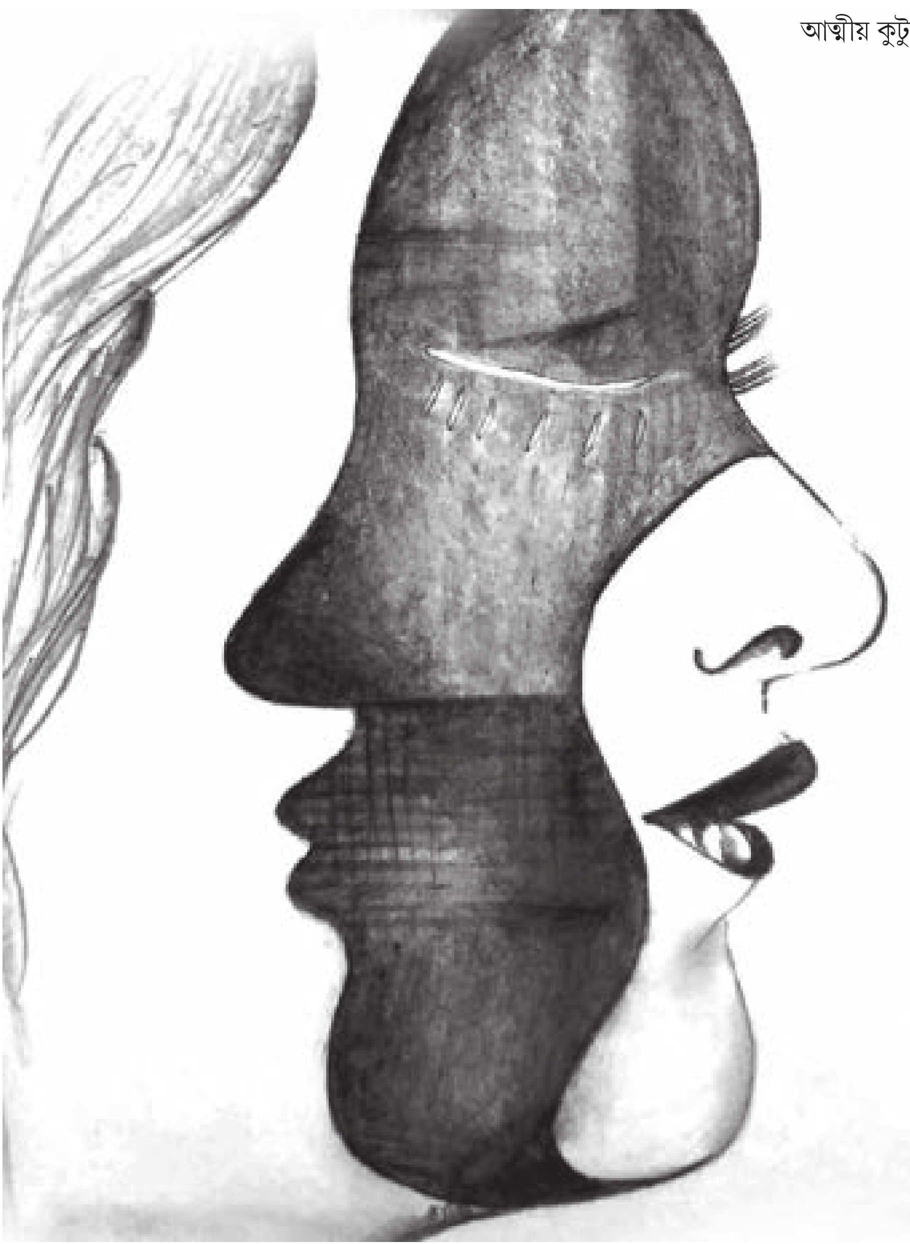

মাত্ৰ দুঘন্টা আগত পৃথিৱীত ভৰি দিয়া তাইৰ নিষ্পাপ **শিশুটিয়ে এনেকুৱা নিৰ্দয়ী কথা** শুনিবলগীয়া হৈছে। অনন্যাৰ মনটোৱে আৰ্তনাদ কৰি উঠিছে কিন্তু তাই একো শব্দ নকৰিলে। সকলোৱে **ফূৰ্তি উল্লাসৰ শব্দৰে গুঞ্জৰি থকা** কেবিনটোত অনন্যাৰ চকুলোৱে অৰুণৰ চোলাটো তিয়াই পেলাইছিল।

নৱজাত শিশুটোক আদৰিবলৈ যেন সাজু। কিন্তু অনন্যাৰ লেবাৰৰ প্ৰগ্ৰেচ ভাল নাছিল। ইতিমধ্যে গধূলি সময় হৈ গ'ল যদিও ডেলিভাৰী কৰিব পৰা হোৱা নাছিল। অনন্যাই ইমান কষ্ট পাই থকা দেখি অৰুণৰ মনটো সেমেকি গৈছে, অপাৰেচন কৰাক লৈ তাৰ কোনো আপত্তি নাই যদিও মাকৰ ইচ্ছাৰ কাৰণেই অৰুণ আৰু অনন্যাই নৰমেল ডেলিভেৰী কৰাব বিচাৰিছিল অৱশেষত পৰিস্থিতিৰ গুৰুত্ব বুজি অৰুণৰ মাকেও অপাৰেচন কৰাক লৈ মান্তি হ'ল। OT ত সোমোৱাৰ এক ঘন্টামান সময়ৰ পাছতে নাৰ্চগৰাকীয়ে টাৱেলত মেৰিয়াই শিশুটি লৈ আহিছে। আপেলটোৰ দৰে টি ক্‌টিকিয়াকৈ ৰঙা পৰি থকা গালদুখনিৰে সৈতে কন্যা সন্তানটি দেখি অৰুণ আৱেগিক হৈ পৰিল। কোলাত উঠাই লোৱাৰ পিছত যে অৰুণে চকুপানী বান্ধিব নোৱাৰিলে আৰু চুমা দুটামান যাচি কণমানিজনীক সি আকৌ নাৰ্চ গৰাকীক গতাই দিলে। অলপসময়ৰ পাছতে বোলে কেবিনত অনন্যাৰ সৈতে কেঁচুৱাটো ঘূৰাই দিব। ইতিমধ্যে পৰিয়ালৰ মানুহবোৰে চাহ মিঠাই খাই ফূৰ্তি কৰি অনন্যাৰ কেবিন ভৰাই পেলালে। অনন্যাক OT ৰ পৰা উলিয়াই কেবিনত ৰখা হ'ল আৰু লগতে Baby Room ৰ পৰা কণমানীজনীকো মাকৰ লগতে শুৱাই দিলে। তাতে উপস্থিত থকা বৰদেউতা বৰমা, খুৰা-খুৰী, মামা-মামী সকলোৱে নৱজাত শিশুটিক একোলা লোৱাৰ হেঁপাহৰে উঠি হেতা-ওপৰা পৰি লগালে। ইতিমধ্যে অনন্যা ভাগৰ আৰু বিষত দুৰ্বল হৈ পৰিছে। অৰুণৰ মাকে অৱশেষত কণমানীজনীক লৈ আনি অনন্যাৰ ওচৰত শুৱাই দিবলৈ আহিল। অৰুণে অনন্যাৰ কাষতে বহি তাইৰ হাতখনত ধৰি আছিল। কেঁচুৱাটো কাষত দি মাকে দুয়োৰে ওচৰত অলপ সৰু সৰুকৈ কৈ থৈ গ'ল "এস্! ল'ৰা এটা হোৱা হ'লে ভাল আছিল অ'। এতিয়াটো অনন্যাৰ অপাৰেচনো কৰিবলগীয়া হ'ল তহঁতেনো ক'ত দ্বিতীয় সন্তানৰ কথা ভাবিবি।" অনন্যাই অৰুণৰ হাতখন আৰু জোৰত খামুচি ধৰিলে। মাত্ৰ দুঘন্টা আগত পৃথিৱীত ভৰি দিয়া তাইৰ নিষ্পাপ শিশুটিয়ে এনেকুৱা নিৰ্দয়ী কথা শুনিবলগীয়া হৈছে। অনন্যাৰ মনটোৱে আৰ্তনাদ কৰি উঠিছে কিন্তু তাই একো শব্দ নকৰিলে। সকলোৱে ফূৰ্তি উল্লাসৰ শব্দৰে গুঞ্জৰি থকা কেবিনটোত অনন্যাৰ চকুলোৱে অৰুণৰ চোলাটো তিয়াই পেলাইছিল।

(২)

" উস্! ইমান গৰম। দেচোন পানী বটলটো। দুঢোকমান ডিঙিত নপৰিলে চাগে মই ইয়াতে মুৰ্ছঁকছ যাম"। প্ৰণামীৰ বেগৰ পৰা পানী বটলটো উলিয়াই দুহিতাই ঘোট ঘোটকৈ শব্দ কৰি পানীখিনি গিলি গ'ল। জুলাই মাহৰ অসহ্য গৰম তাতে আকৌ সিহতক ফিল্ড ভিজিটত লৈ আহিছে। কেইদিনমান আগত বানপানী শুকাই যোৱা নদীৰ পাৰৰ বস্তিবোৰ দুৰ্গন্ধময় হৈ আছে। তাতে আকৌ গৰমত লগৰ ল'ৰাবোৰৰ ঘামত গোন্ধ, কি যে এক পৰিৱেশ। তেনেকৈয়ে দুহিতা প্ৰণামী আৰু লগৰ দুজন মানুহ এঘৰত সোমাল ঘৰটো কেঁচা বাহিৰত এখন টিনৰ দৰ্জা। বাৰাণ্ডাখনত থিয় হৈ দুহিতাই মাত দিলে " বাইদেউ ঘৰত কোনোবা আছেনে?" সন্মুখৰ কোঠালিটোত অলপ আন্ধাৰ পোহৰৰ মাজতে বিচনাখনত এজনী সৰু ছোৱালী শুই থকা দেখা পালে। দেখাত পাঁচ ছয় বছৰীয়া যেন লাগিছিল। ভিতৰত আকৌ কাৰোবাৰ কান্দোন শুনা পাই সিহঁতে বুজি পালে যে ঘৰখনত আৰু ল'ৰা ছোৱালী আছে। দুহিতাহঁতৰ উদ্দেশ্য আছিল পাঁচবছৰ বয়সৰ তলৰ ল'ৰা ছোৱালীৰ স্বাস্থ্য পৰীক্ষা কৰা গতিকে একে ঘৰতে কেইবাটাও শিশু পাই গ'লে সিহঁতৰ টাৰ্গেট সোনকালে পূৰণ হব আৰু হোষ্টেল ঘূৰি যাব পাৰিব। দুহিতাই আকৌ মাত দিলে এইবাৰ ভিতৰৰ পৰা এগৰাকী গৰ্ভৱতী মহিলা ওলাই আহিল কোলাত প্ৰায় ডেৰবছৰমানৰ এজনী ছোৱালী আৰু লগতে খোজ কাঢ়ি আহিছে খুৱ সম্ভৱ তিনিবছৰ মান বয়সৰ আৰু এজনী কণমানি। দেশৰ জনসংখ্যাৰ ওপৰত বিৰূপ প্ৰভাৱ পেলালেও অন্ততঃ সিহঁতৰ কামখিনি সোনকালে হৈ যাব বুলিয়ে দুহিতা আৰু বন্ধুহ'তে বৰ ভাল পালে।তাই কৈ গ'ল " বাইদেউ, আমি অসম মেডিকেল কলেজৰ পৰা আহিছোঁ আপোনাৰ ছোৱালী কেইজনীৰ অলপমান স্বাস্থ্য পৰীক্ষা কৰিবলগীয়া আছিল।" মানুহগৰাকীয়ে সিহঁতক আদৰ সাদৰ কৰি ভিতৰলৈ মাতি আনি চকীত বহিবলৈ দিলে আৰু নিজেই বিচনাত বহি পৰিল। দুহিতা প্ৰণামী আৰু ল'ৰাকেই জনে খৰধৰকৈ শিশুকেইটাৰ দৰকাৰী পৰীক্ষাখিনি কৰিলে আৰু আনুসংগিক কথাখিনিও সুধি গ'ল। অলপসময়ত পাছতে কামখিনি হৈ যোৱাত সিহঁত যাবলৈ সাজু হ'লত মানুহগৰাকীয়ে দুহিতাৰ হাতত ধৰি কিবা এটা সুধিব বিচাৰিলে। ইতিমধ্যে ল'ৰা দুজন ওলাই গ'ল "বাইদেউ, আপোনালোকে বাৰু মোৰ পেটত থকা সন্তানটো ল'ৰা নে ছোৱালী ক'ব পাৰিব নেকি? অথবা আপোনালোকৰ চিকিৎসালয়ত তেনেকুৱা কিবা সুবিধা আছে নেকি"? প্ৰণামী আৰু দুহিতাই হতভম্ব হৈ এজনীয়ে আনজনীক চালে। " বাইদেউ, আমাৰ তাত এনেকুৱা সুবিধা নাই নহয়। আজিকালি এনেকুৱা কাম কৰিলে আইনী জৰিমনা ভৰিব লাগিব অথবা জেইল যাবলগীয়া হ'বও পাৰে।" দুহিতাই কৈ গ'ল," আপোনাক কিয় জানিবলৈ লাগে সন্তানটোৰ লিঙ্গ"। মানুহ গৰাকীয়ে মনটো মাৰি ক'লে " মোৰ মানুহজনৰ পৰিয়ালত ল'ৰা লাগে বুলি হুলস্থূল সেইটো কাৰণতে ইতিমধ্যে তিনিজনী ছোৱালী জন্ম হ'লেই। এতিয়া যদি আকৌ তেনেকুৱা হয় মোক নালাগে এইটো সন্তান"। কথাষাৰ শুনি প্ৰণামী আৰু দুহিতাৰ মুখৰ মাত হেৰাল। মানুহ গৰাকীক কি সান্ত্বনা দিব ভাবি নাপাই সিহঁত দুইজনী ওলাই আহিল তাৰ পৰা। হঠাৎ দুহিতাৰ মনত পৰিল আজিৰ পৰা বহু বছৰ আগৰ এটি ঘটনা। তাই খুবসম্ভৱ ক্লাছ টেন মানত আছিল। সেইদিনা দুহিতাৰ বছৰেকীয়া পৰীক্ষাৰ ৰিজাল্ট দিছিল। শ্ৰেমীত স্থান পাই উত্তীৰ্ণ হৈ দুহিতাৰ মনত বিৰাট ফূৰ্তি লাগি আছিল। ঘৰ আহি পাওঁতেই ওচৰৰে খুৰীগৰাকীক লগ পাই তাই চাহ খাবলৈ মাতি আনিছে। সকলোৱে মিলি চাহ মিঠাই খাই থকাৰ মাজতে খুৰীয়ে ক'লে, " বৰদা! চাওঁকচোন আপুনি যে দুহিতা জন্ম হওঁতে দ্বিতীয়জনীও ছোৱালী জন্ম হোৱা বুলি দুখ কৰিছিল আজি সকলোৱে তাইৰ নামতে মিঠাই খাই আছোঁ।" ১০-

১১ বছৰ কোমল বয়সৰ এজনী ছোৱালীৰ কাৰণে সেই কথাষাৰ অত্যন্ত কঠোৰ আছিল। তাই বুজিবই নোৱাৰিলে যে তাইৰ প্ৰশংসাৰ কথা শুনি ফূৰ্তি পাব নে তাইৰ জন্মই মাক-দেউতাকক দুখ দিয়া বুলি ভাবি মনটো বেয়া কৰিব। আজি দুহিতাৰ ২৩ বছৰ বয়স হ'ল মেডিকেলৰ তৃতীয় বৰ্ষত পঢ়ি আছে। ইমানদিনে মাক-দেউতাকে কেতিয়াও কোনো অভাৱ পাববলৈ দিয়া নাই সদায়েই মৰম কৰি আহিছে। তথাপি আজিও যেন সেই কথাষাৰ এটা প্ৰশ্নবোধকৰ দৰে তাইৰ মনত ৰৈ গ'ল।

(৩)

অফিচৰ পৰা ঘূৰি আহোঁতে অঙ্গনাই সদায় মাক-দেউতাকক লগ কৰি আহে এবাৰ। অতি ব্যস্ত হ'লে যেনেতেনে ১৫ মিনিটমানৰ কাৰণে হ'লেও সোমাই আহে। আজি আকৌ দেউতাকৰ গাটো অলপ বেয়া বুলি শুনি তাই সোনকালেই অফিচৰ পৰা আহিল ঘৰ পাই দেখে দেউতাক শুই আছে, বিশেষ একো নাই জ্বৰ পানীলগা হৈছে। তাই মাকৰ লগতে কথা পাতিব বুলি বহি ল'লে তেনেকুৱাতে আকৌ বায়েক অৰ্পণাই ক'ল কৰিলে। গতিকে তিনিওজনীয়ে মিলি একেলগে আবেলি চাহৰ জুতি লোৱাৰ সুযোগ হ'ল। মাজে মাজে আকৌ ৫ বছৰীয়া নাতিটোৱেও ভুমুকি মাৰি দুষ্টামি কৰি দেখুৱাইছে আইতাক আৰু মাহীয়েকৰ আগত, আজি বহুত দিন হ'ল অৰ্পণা ঘৰলৈ আহিব পৰা নাই। স্বামীৰ চাকৰিসূত্ৰে সিহঁতে চাৰিবছৰ মান আগত আমেৰিকালৈ চিফট্ কৰিবলগীয়া হৈছিল। তেতিয়াৰ পৰা এবাৰেই অহা হৈছে ঘৰলৈ। হঠাতে এনেকৈ বিদেশলৈ যাবলগীয়া হোৱা কথাটোক লৈ অৰ্পণা চিন্তিত আছিল। ঘৰৰ মানুহখিনিক ইমান দূৰত থৈ তাতে থকাটো সহজ নাছিল। ভাৰতবৰ্ষৰ পৰা গুচি যোৱাৰ আগত এদিন ৰাতি দুইজনী বাই-ভনীয়ে খুব কথা পাতিছিল। জোনাক নিশা আকাশৰ তলত বহি দুইজনীয়ে শৈশৱ আৰু কৈশোৰৰ কিমান যে কথা পাতিলে, সেইদিনাই বায়েকে অঙ্গনাক কৈছিল "জাননে অঙ্গনা,আমাৰ যে কোনো দাদা ভাইটি নাইকিয়া সেই কথাটো আজিহে অনুভৱ হৈছে, হয়তো ল'ৰা এটা থকা হ'লে মা দেউতাহঁত অকলশৰীয়া ন'হল হয়। মই আজি বিদেশলৈ যাবলগীয়া হৈছে। কাইলৈ তইয়ো বিয়া হৈ যাবি, ক'ত বা থাকিবলগীয়া হয় ঠিক নাই আজি বাৰু মা-দেউতা থিকেই আছে অকলশৰে চম্ভালিব পাৰিছে, কিন্তু আৰু দহ বছৰৰ পাছত কি হ'ব!!! মাহঁত আজিৰ দৰে অৱস্থাত নাথাকে, বয়স হৈ আহিব, স্বাস্থ্যৰো চাগে অৱনতি ঘটিব। অকলশৰীয়া অৱস্থা কেনেকে কি কৰিব মোৰ ভাবিয়ে ভয় লাগে অঙ্গনা"। বায়েকে কান্দি উঠিল। " বা, তই চিন্তা কৰিব নালাগে মা দেউতাক মই অকলশৰীয়া হ'বলৈ নিদিওঁ। মই যতেই যাওঁ তেওঁলোকক মোৰ লগত ৰাখিম", সেইমতে ত্যঙ্গনাই আজি নিজৰ প্ৰতিশ্ৰুতি ৰাখিব পাৰিলে। কলেজ শেষ কৰিয়ে অঙ্গনাই গুৱাহাটীত এটা কোম্পানীত চাকৰি পালে। ইতিমধ্যে কলেজীয়া দিনৰে চিনাকি পলাশৰ লগত তাইৰ বিবাহৰ কথাও পাতি পেলাইছিল ঘৰৰ মানুহে। তাই পলাশক আগতেই কৈছিল মাক-দেউতাকক লৈ থকা তাইৰ চিন্তাবোৰৰ কথাপলাশে তাইৰ প্ৰতিটো সিদ্ধান্ততে সহযোগ কৰাৰ কথা দিছিল। সেইমতেই অঙ্গনাই বিয়াৰ পিছত গুৱাহাটীলৈ মাক-দেউতাকক লৈ আহিছিল। নিজৰ অফিচ আৰু পলাশৰ ঘৰৰ ৰাস্তাত মাজতে পৰাকৈ এটা ভাড়াঘৰ ঠিক কৰি মা-দেউতাকক তাতে ৰাখিলে অঙ্গনাই। তাই নিজৰ প্ৰতিশ্ৰুতি ৰাখিলে বৰ্তমান সময়ত তাই আৰু বায়েক দুয়োজনীয়ে নিশ্চিত। মাক দেউতাকক যেতিয়াই বিচাৰে লগ কৰিব পাৰে সৰু সুৰা প্ৰয়োজনবোৰ

পূৰণ কৰিব পাৰে। কিন্তু আজিও যেতিয়া মাকৰ লগত ওচৰৰ শ্বপিং মলটোত বজাৰ কৰি থাকোঁতে কোনো নতুন চিনাকি মহিলাই মাকক প্ৰশ্ন কৰে, " দুইজনী ছোৱালীয়ে! ল'ৰা নাই?" অঙ্গনাৰ চিঞৰি চিঞৰি ক'বলৈ মন যায় " নাই আমাৰ কোনো ল'ৰা নাই আৰু কেতিয়াও প্ৰয়োজনবোধ কৰাও নাই"।

(৪)

ICU ৰ বাহিৰত থিয় হৈ নন্দিনীয়ে ককায়েকহঁকৰ লগত যোগাযোগ কৰিবলৈ চেষ্টা চলাই আছে। ডাঙৰজন অৰ্ণৱ থাকে চিকাগোত আৰু সৰুজন অবিনাশ থাকে দিল্লীত। চিকাগোত এতিয়া মাজনিশা ২ বাজিছে গতিকে তাইৰ ফোন ৰিছিভ নকৰা কাৰণে এটা মেচেজকে পঠাই দিলে তাই ককায়েকলৈ " দাদা, মা ICU ত ভৰ্তি হৈ আছে"। অবিনাশৰ আকৌ ফোনটো অফ্ হৈ থকা বুলি কোৱাত অফিচলৈ পোন কৰি জানিবলৈ পায় যে সি মিটিঙত ব্যস্ত হৈ আছে।

নন্দিনী মাটিতে বহি পৰিল। আজি ইমানদিন ধৰি তাইৰ ঘৰখনৰ মাক আৰু দেউতাকৰ সকলো দায়িত্ব সুচাৰুৰূপে পালন কৰি আহিছে। ককায়েকহঁত দুই এবছৰৰ মূৰত এবাৰ ঘৰলৈ আহে তাইৰ কোনো আক্ষেপ নাই। সিহঁতৰ জীৱন সফল হোৱাটোৱে মাক-দেউতাকৰ সপোন আছিল তাইয়ো বিচাৰে ককায়েকহঁতৰ ভাল হোৱাটোৱে, কিন্তু এই মুহূৰ্তত তাই নিজকে বৰ অকলশৰীয়া অনুভৱ কৰিছে। তাই মাটিত বহি উচুপি থকা দেখি দেউতাক ওচৰ চাপি আহি বহি ল'লে, "দেউতা দাদাহঁতক মই খবৰ দিব পৰা নাই দুয়োটাই ব্যস্ত। আজৰি হ'লে ফোন কৰিব বাৰু" " সিহঁতৰ কথা বাদ দে নন্দু, কেনেবাকে চিতা উঠোৱাৰ সময়ত আহি পালেও হ'ব সিহঁত। গোটেই জীৱনটো সিহঁতৰ কামৰেই চিন্তা কৰি কটালো, কিদৰে সিহঁতৰ ভাল হয়, কিদৰে মোতকৈ উন্নত মানদণ্ডৰ জীৱন কটাবলৈ সিহঁতক প্ৰস্তুত কৰিব পাৰোঁ মোৰ কেৱল সেয়েই চিন্তা আছিল। কিন্তু এনেকৈ যে ইমান দূৰহৈ যাব মই ভবাই নাছিলো। নন্দু মোক ক্ষমা কৰি দিবি দেউতাকে হুক হুকাই কান্দি উঠিল, " তহঁতৰ সৰু কালছোৱাত মই তোৰ প্ৰতি গুৰুত্বই নিদিলোঁ অ'। তোৰ পঢ়া-শুনাৰ কথা, তোৰ প্ৰয়োজনবোৰতকৈ সিহঁতক আগস্থান দিলোঁ হয়তো স্বাৰ্থপৰ বুঢ়াকালত মোৰ লগ হ'ব বুলিয়ে সিহঁতৰ কেৰিয়াৰ লৈ ইমান সচেতন আছিলোঁ মই। কিন্তু তই সদায় নিজৰ চেষ্টা

আৰু কষ্টৰ বলত আজি নিজৰ ভৰিত নিজে থিয় দিব পাৰিছ। মই তোৰ লগত বহুত অন্যায় কৰিলোঁ নন্দু, মোক ক্ষমা কৰি দে।" " দেউতা এনেকুৱা কথা কিয় কৈছা! মই তোমালোকৰ মৰমবোৰ কম বুলি কেতিয়াও আপত্তি কৰা নাই নহয়। তোমাৰ প্ৰতি বা দাদাহঁতৰ প্ৰতি মোৰ কোনো আক্ষেপ নাই। তোমালোকৰ সকলো দায়িত্ব লৈ মই সুখী দেউতা। এতিয়া মাৰ এনেকুৱা এটা অৱস্থাত তুমি অন্ততঃ এই কথাবোৰ ভাবি মনটো বেয়া নকৰিবা। মাৰ স্বাস্থ্যৰ কাৰণে আমি দুয়োজনে মনোবল ৰাখিব লাগিব দেউতা, এইবোৰ কথা এতিয়া নাপাতিবা" নন্দিনীয়ে দেউতাকক সাবটি ICUৰ দৰ্জাখনৰ বাহিৰতে বহি থাকিল।

নন্দিনীৰ বয়স ৩৫ বছৰ। দুজন ককায়েকৰ মাজত ডাঙৰ হোৱা নন্দিনী অতি মৰমৰ ছোৱালী আছিল। কিন্তু সৰুৰে পৰাই দেউতাকৰ তাইৰ প্ৰতি অলপ অমনোযোগী মনোভাৱ থকা যেন তাই অনুভৱ কৰি আহিছে। নন্দিনীয়ে হায়াৰ ছেকেণ্ডাৰী পঢ়ি থকা সময়তে মাকে স্নায়ুৰোগত আক্ৰান্ত হৈছিল। সেই সময়ৰ পৰাই তাই মাকক প্ৰতিপাল কৰি আহিছে। মাকৰ লগত সদায় লাগি থাকি নন্দিনীয়ে নিজৰ ব্যক্তিগত জীৱনটো বিসৰ্জন দিছিল ইতিমধ্যে, দুয়োজন ককায়েকে চাকৰিসূত্ৰে ঘৰ এৰি যাবলগীয়া হৈছিল। গতিকে লাহে লাহে মাক-দেউতাকৰ দায়িত্ব সমূহ তাই পালন কৰি গৈছিল। আনকি তাই কলেজৰে বন্ধু প্ৰাঞ্জলৰ বিবাহৰ প্ৰস্তাৱকো প্ৰত্যাখ্যান কৰিছিল। এতিয়া নন্দিনীয়ে টাউনৰ ৰাজ্যিক বেংকৰ শাখাটোত মেনেজাৰ হিচাপে কৰ্মৰত। নিজৰ কৰ্মজীৱন আৰু মাক-দেউতাকক লৈয়ে তাই ব্যস্ত। তেওঁলোকৰ প্ৰয়োজনখিনি পূৰণ কৰিবলৈ পাই তাই সুখী। তাইৰ যেন নিজৰ জীৱনটোৰ কথা চিন্তা কৰিবলৈ আহৰিয়ে নাই।

■■■

প্ৰবন্ধ

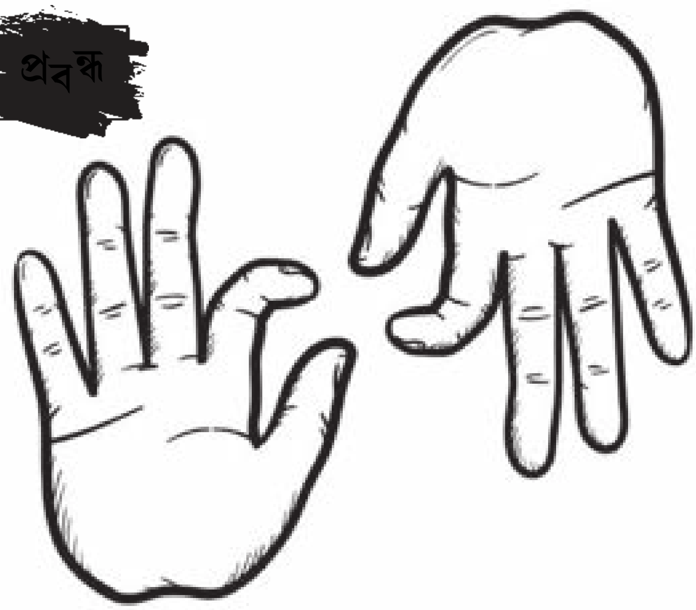

টুমন কাশ্যপ

প্ৰতিবন্ধী সমস্যা আৰু দায়বদ্ধতা

মানুহ বুদ্ধিবৃত্তি সম্পন্ন জীৱ। পৃথিৱীৰ শ্ৰেষ্ঠ জীৱ বুলিলে সাধাৰণতে মানুহকে বুজোৱা হয়। তাৰ ভিতৰত কিছুমান প্ৰতিবন্ধী। এই প্ৰতিবন্ধী নো কি বা প্ৰতিবন্ধী সকলৰ সমস্যা নো কি? ইয়াৰ প্ৰতি মানৱ সমাজৰ নো কি দায়বদ্ধতা থকা উচিত।

এই জীৱ শ্ৰেষ্ঠ মানৱৰ যিসকলে এই পৃথিৱীত অবাধ বিচৰণৰ পৰা বঞ্চিত হব লগীয়া হয় তেওঁলোকক প্ৰতিবন্ধী বুলি কোৱা হয়। ইয়াৰ কিছুমান জন্মৰ পৰা বিকলাংগ নাইবা জন্মান্ধ হোৱা। দুৰ্ভাগ্যৱশত এচাম কিবা দুৰ্ঘটনাত পতিত হৈ হোৱা প্ৰতিবন্ধী। আনহাতে মানসিক প্ৰতিবন্ধী সকল হ'ল বুদ্ধি বৃত্তি আদিত অপৰিপক্ক। ইয়াৰ উপৰিও দৈহিক প্ৰতিবন্ধী সকল লেঙেৰা, অন্ধ, বোবা, কলা, দিব্যাংগ আদি নানা ধৰণৰ হোৱা দেখা যায়।

মানৱ সভ্যতা বিকাশৰ লগে লগে এই প্ৰতিবন্ধী সকলে যাতে কিছুপৰিমাণে আগবাঢ়ি সভ্যতাৰ বিকাশৰ লগত সমানে খোজ পেলাবলৈ সক্ষম হয় তাৰ বাবে অতি সচেতন আৰু প্ৰতিগৰাকী নাগৰিকৰ দায়িত্ববোধ থকাটো নিতান্তই আৱশ্যক। বৰ্তমান যুগৰ সংগ্ৰাম মানুহে প্ৰতিবন্ধীতাৰ অসহনীয় বোজা সহিব নোৱাৰে। ইয়াৰ উপৰি মানৱতাৰ ফালৰ পৰাও অসহায় অক্ষম, বিকলাংগ, জড়, বুদ্ধি সম্পন্ন মানুহ বিলাকৰ প্ৰতি সহানুভূতি আৰু সমবেদনা জনোৱা উচিত। এই উদ্দেশ্যে আগত ৰাখিয়েই তেওঁলোকৰ জীৱন প্ৰণালী সুস্থ আৰু সুন্দৰ কৰাৰ বাবে পোন প্ৰথমে ১৯৮১ চনৰ বৰ্ষ " বিশ্ব প্ৰতিবন্ধী বৰ্ষ" হিচাপে উদ্‌যাপন কৰা হৈছিল। আৰু ১৯৯২ চনৰ পৰা ৩ ডিচেম্বৰ দিনটো ' প্ৰতিবন্ধী দিৱস'

হিচাপে পালন কৰি অহা হৈছে। বিশ্ব প্ৰতিবন্ধী বৰ্ষত সন্মিলিত হোৱা ৰাষ্ট্ৰ সংঘৰ প্ৰতিনিধি সকলৰ পৰিচালনা আৰু তত্ত্বাৱধানত পৃথিৱীৰ বিভিন্ন ৰাষ্ট্ৰৰ প্ৰতিবন্ধী সকলৰ কাৰণে আধুনিক চিকিৎসালয়, বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিৰে আৰু স্কুল আদিৰ সহায়ে। স্কুল আদিৰ সহায়েৰে প্ৰশিক্ষণ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছিল যাতে এই প্ৰতিবন্ধী সকলে.... যিমানখিনি সম্ভৱ নিজে আত্মনিৰ্ভশীল হৈ নিজৰ জীৱন চলাবলৈ সক্ষম হয়। প্ৰতিবন্ধী বৰ্ষৰ প্ৰধান উদ্দেশ্য আছিল যে এই দুৰ্ভগীয়া সকলৰ প্ৰতি গ্ৰহণ কৰা অৰ্থনৈতিক আঁচনি, সামাজিক পৰিকল্পনা আৰু মানৱ সেৱা আঁচনি সমূহে উপযুক্ত স্থান পায়। আৰু ইয়াৰ লগত জড়িত ব্যক্তি সকলক আকৰ্যিত কৰি হ্ৰস্বকালীন আৰু দীৰ্ঘকালীন আঁচনি সমূহত থকা ব্যৱস্থা সমূহ ৰূপায়িত কৰা হয়।

কিন্তু প্ৰতিবন্ধী দিৱস পালন কৰাৰ লগতে প্ৰতিবন্ধীৰ উদ্‌যাপন কৰাৰ পিচতো আমি সমাজত থকা প্ৰতিবন্ধী সকলৰ প্ৰতি থকা মানসিকতা আঁতৰাবলৈ সক্ষম??

কাৰণ এচাম মানুহৰ পৰা আজিও তেওঁলোকৰ প্ৰতি থকা অবজ্ঞা, ঘৃণা, অপমান মন্তব্য আঁতৰ হোৱা নাই। উন্নতদেশ সমূহে প্ৰতিবন্ধী সকলৰ বাবে প্ৰয়োজন হোৱা আধুনিক চিকিৎসালয়, বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিৰ প্ৰয়োজনীয় প্ৰশিক্ষণৰ ব্যৱস্থা , সা-সৰঞ্জাম, যথোপযুক্ত ঔষধ আৰু পুষ্টিকৰ আহাৰ আদি সকলো দিশত ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে। কিন্তু অনুন্নত আৰু উন্নয়নশীল দেশ সমূহে যথোপযুক্ত ব্যৱস্থাৱলীৰ দিহা কৰিবলৈ সক্ষম হোৱা নাই তেনে দেশবোৰলৈ ৰাষ্ট্ৰ সংঘ, উন্নয়নকামী দেশ সমূহে আৰ্থিক সাহায্য দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছে।

যি নহওক ভাৰতবৰ্ষ প্ৰতিবন্ধী ৰাষ্ট্ৰ সমূহৰ ভিতৰত অন্যতম। উদাহৰণ স্বৰূপে উৰিষ্যাৰ কটকৰ পৰা ৪০ কিলোমিটাৰ আঁতৰত উলটপুৰত ``Swami Vivekananda National Institute of Rehabilitation Training & Research'' চমুকৈ (SVNIRTR) চৰকাৰৰ সহযোগত স্থাপন কৰা হৈছে। ইয়াত প্ৰতিবন্ধী সকলক সহায় কৰাৰ উদ্দেশ্য বিভিন্ন ধৰণৰ যোগাসন, চিকিৎসা, শিক্ষা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়। অসমৰ কাহিলিপাৰাত অৱস্থিত 'Deaf and Dumb's School' ''বশিষ্ঠত থকা অন্ধবিদ্যালয় আদি এনে ব্যক্তি সকলৰ বাবে কল্যাণৰ বাবে প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছে। ভাৰতবৰ্ষৰ অন্য ৰাজ্যবোৰতো এনে বিদ্যালয় স্থাপন কৰা হৈছে।

এইখিনিতে আমি উল্লেখ কৰিব পাৰো যে প্ৰতিবন্ধী দিবস পালনতে আৱদ্ধ নাথাকি সকলো চৰকাৰী, বেচৰকাৰী বা স্বেচ্ছাসেৱী, সংস্থা, দেশৰ সকলো অনুষ্ঠান, প্ৰতিষ্ঠান আৰু ইয়াৰ লগত জড়িত ব্যক্তি সকলৰ সক্ৰিয়তাৰ অতি প্ৰয়োজন। ই এটা বিশ্বজনীন মানসিক সমস্যা। গতিকে বিশ্বৰ সকলো লোকে ইয়াক আন্তৰিকতাৰে গ্ৰহণ কৰি প্ৰতিবন্ধী সকলৰ সমস্যা সমূহ সমাধান কৰাৰ বাবে নিষ্ঠাৰে আৰু সততাৰে দায়িত্ব পালন কৰা উচিত।

Hrishikesh Upadhyaya

Never Grow Up

The bed bugs bite every night I sleep,
And cast a spell on me, called NOSTALGIA;
And across the hazy folds of my dreams,
I see a young boy, stout and plump,
Smiling and joyous on seeing me approach,
And I'm still confused, for how to react,
'Cause I'm pretty sure I've never seen him before.
The light in his eye, I hadn't seen for a long time,
But it feels like I've lived this innocence since forever.
And as he runs, jumping up to my arm,
I stand there, perplexed and still
Wondering, why would such a happy kid ,
Embrace and love the cold hearted me.
As I stare at him, I begin to see through him.
The same eyes, the same smile.
The same quirk, the same joy;
I realise, I see my childhood in front of me;
And he sees his future self frowning at him.
And I took time, just to realise,
That this stout plump kid, my happy past,
Is here, in my dreams, for a reason.
We didn't speak a word.
All he did was smile at me,
And all I did was cry.
He didn't say a word, but I heard him aloud.
And through my tears, he heard my sound.
"How I wished long to have your life,
How I prayed day in and out,
To shape a life as you have", he said, with pride in his eyes.
'Cause he thinks life now is easy and free;
But little does he know, that,
One smile today, costs a hundred frowns.
Still, I didn't speak a word in return.
I just stood, watching him laugh and talk.
I never wanted to curb his excitement,
'Cause his smile had stopped my tears.
He was happy, so was I,
Well atleast, I'm living my childhood dream.
And to see my past be proud of me,
Sent across a thought in my mind, that,
If you're living the dream of your past,
That means, you're LIVING.
But it was all too much for me to handle.
I interrupted his talk and hugged him tight.
I said something, that I had to,
Just to let him know, that,
"Childhood's all where we feel the joy,
There's less to laugh about now, my boy,
Just smile and play and laugh and love,
Let your mind flourish, but at heart, NEVER GROW UP.
I know it all shines to see from far,
And it looks as if it's all happy now,
But to reach here, was a tough task, my boy,
And in the process,
Those small elements of happiness, I lost."

Le Devoir

Devangana Sharma

story

The car screeched to a halt outside the Green velley Hospital and Asha got out of it devastated as she was, her feet trembling, her throat dry and a strange heaviness seemed to make her heart sink. A single day had if not for the letter she had received the day before, perhaps it would have been just another day of her 9 to 5 job in Berlin, and here she was standing in front of a Cancer hospital, left with no hope, no strength and no purpose. She knew she couldn't do anything about what she was likely to face and that helpless made her feel worse about the circumstances.

With the little strength left in her, she dragged herself to the reception counter. A lady with a soft smile and smart dressing, well suggestive of a posh nursing home, greeted her, " How can I help you, Maam?"

"Priya" Asha stammered " Priya Sharma... can you tell me where she is in?" The receptionist looked through the list of patients.

"She is in ICU no, Maam", and she gestured towards the elevator. " It's on third floor".

Asha nodded and she drowned back into her sea of memories. The harder she tried to escape, the more she was engulfed by the waves of agony: agony arising from memories she had once been fond of oh/ How beautiful had been those days of childhood! From sharing Minku the Teddy Bear to sharing the same crush in high school, they had been so similar.

Asha found herself back on the third floor. She felt bleak inside as she walked through the lonely corridor. All she could hear around her was the beeping sounds of the machines with every help she felt her heart skip a beat, as she knew not how to confront the one for whom she had can such a long way down to Kolkata she struggle herself to a chair and dozed off unaware.

She works up started by the tormenting sound of a child's scream that come from the I.C.U. It was 9:30 am by her watch and Asha become desperate to have a last look at her dearest friend. She approached one of the nurses who took her to a bed. And there she was, all pale and withered, yet as pretty as he had always been, lying on the bed with at least a dozen needles pierced in to her.

Asha went down in tears like a loose cannon. Priya smiled a of Darling, you're going to bid me goodbye with that,"Asha rushed to her and hugged her so tight as if she would make the imminent, impossible

" of Ashu, there's so less time with me that I can't even tell you how much I have missed you all these years."

" You don't need to , dear..... I have gone through the same thing, perhaps more, because however hard I tried..... I could never gather enough courage to confront you after all these stupid things I had busted out upon you."

"Seriously?... You thought I was angry with you all this while because you being a bit stupid, started

imagining that I could snatch your boyfriend!" Priya chuckled. "Then afraid to say but you're still stupid, dear" Priya looked at Asha affectionately. Asha couldn't resist a guilty blush. she felt a great burden subside.

Priya coughed once. "Now let me tell you something important but first go and have a look through partition once.

Asha did as she was told and a handsome face caught her sight, He was pale white with...... brown unkempt hair, perfect eyebrows, the eyes shut so peacefully that even the rays of the sun wouldn't wish to let them open.

" Ashu" Priya started her from behind. "Beautiful, isn't he," Asha still couldn't take her eyes off the boy, She felt it strange but a strong empathy dawned in the for the person she had never known. Yes's he is for sure." The words escaped Ashas'. Lips effortlessly, but the very next moment she become cautious about what she had uttered and she blushed, Priya smiled back, " we have always liked the some people, I guess." she sighed. "Asha, he is Angad. You know what's strange about him? He was supposed to die five months back of leukaemia, but is still slurring. Doctors were left with no hope, medicines failed to work and he awaited death fearlessly until something happiness one day"

"What?" Asha asked curiously.

" I was writing a have poem and suddenly a brisk of wind carried it away from me, to his side of the room and he found it. Dramatically enough, he was so filled with joy..... As happy as I had never seen him before. Only that evening I learnt from one of the nurses, that Angad was an orphan and perhaps he had never experienced the thing called 'LOVE'"

" Than," Asha asked" He thought was a love letter? Seriously?"

Both of them smiles being unable to beleive that someone could be this stupid and off course innocent.

" Then, I found myself a new pass time. I wrote letters for him and whenever he would be asleep, I threw them into his room and every time I saw him filled with ecstasy. He knew not who wrote then nor did he wish to know, yet he couldn't resist the smile they brought to him. And then, something interesting happened that surprised everyone."

" The doctors noticed that the drugs were started to work on him again. His vital signs seemed to impure and it was a medical miracle. For me, it was the miracle of my pen. Angad never wanted to know his secret admirer, he was contented knowing that he had one, and finally it didn't take me much time to actually fall for him. But,....... time was short for me, if not for him till I had only one hope left with me". Priya felt her lips trembling painfully. She struggled for her breath.

" Are you alright?" Asha panicked, " Should I call the doctor?" Asha rose up and was about to rush out and call for a nurse when Priya grasped onto her hand "Listen to me, I have this last wish which only you can fulfil please don't let him die. Please, do what I did, please....."

Some doctors and nurses should her aside, and hovered around Priyas motionless body. Asha crumbled down on the floor like a stack of cards, all she could think about was the last wish. with vague eyes, Asha walked away. She didn't dare to turn around and look at the stretcher being pulled away, through she heard the clattering sound of the wheels. How could she?

Angad could surely be aesthetic pleasure for only person, but for Asha it wasn't this pleasure driving her. All she wanted was to fulfil Pritya's last wish and yes, she did it for her-For Angad, the letters were a piece of solace and for Asha, has progress in health was. She would be anxious about his reports just the way he would wait for the letters.

And yes, Asha had devised a very successful plan to how her work done. She would write the letters and have them placed at the right place by a word nurse who she had very efficiently buried in doing the job.

Angad could walk about his cabin, he was no longer bedridden. He knew he would be out of the hospital very soon and with that a very strange desire dawned into him. He wished to meet his 'God'- the one who had given him hope, the girl in his dreams.

Never before, had he longed for that because he knew it would only give him more pair on his death bed. But now he had hope.

He had always known the nurse who stealthily hid those letters in his room but he had let it happen all these time. And finally, the day of joy come for both Angad and Asha, when it was declared that Angad would receive his discharge certificate the following day.

Angad had never thought he would see this day. He went in search of the nurse and asked her for a small favour. All he did was he wrote a note, folded it and put it on the nurses palm?" can we have a bit role stretching this time?" The nurse smiled. She understood it well to whom she had to give it to.

Asha read the note. It said,

'Haven't ever spoken to you before and can't do it now....... but still left with just one wish and that's to knew who you are."

Asha broke down. This term, 'last wish' had brought enough to her. She couldn't stand anymore

she read further.
“Can you please meet me tomorrow at the CCD outside the hospital, at 9 am?”

Next morning, Angaad was there. He took a table and ordered coffee for two. The waiter comes with one and a letter. A curious Angad picked it up and opened it some kind of address was written on it. Started he was but he rushed to the address to meet his lady love. He was sure he would find her there and she off course would solve everything he had been going through for the last few minutes.

He found himself in a cemetery. he started fearing the worst, yet the most aurous, that which was so well implicated by the course of events, that the one gave him life was herself succumbed by the end of every mortal being.

He wept helplessly, when a little boy came to him with yet another’s letter. Reluctantly he opened it, the some handwriting, the one which he had loved so much but now hurting him like a whetted knife. He read-

It’s hard for me to confess and it would be harder for you to accept but, certain things cannot and must not be hidden and perhaps my truth is one of them. I am Asha Gupta.The one who loves you is Priya Sharma. You have seen her, if you remember. She was in the next cabin. She was the one who dreamt of this day. She loved you and wife love you, I don’t know till when, I didn’t write those love letters. I was in fact the love letter itself. All I did was carry her emotions to you. I Knew, it would be hard for you to forgive me but I was left with no other choice. It was her last wish and maybe her wish which only I could realize. She was selfless and you would surely not let her dreams go into vain, will you? If not for yourself, please live this life for her.

I too hate the circumstances I landed into, but,......... I don’t blame Priya for that because she didn’t have any due that I have a husband and a two year old waiting for me back at my home in Berlin. Perhaps, she thought I could be at year side, all life.

With Warm Wishes
- Asha Gupta

ডাঃ ঋতুৰাজ কোঁৱৰ

গীলম'ৰৰ গীটাৰ

গীলম'ৰৰ গীটাৰ...
বাজে সপোনৰ দৰে
আঙুলিৰ ভাঁজত বিষাদৰ সুৰ।

জেকা কলিজাৰ গান
আকুল নুফুটা মাত
আধা শুনা গুনগুন।

কাহিনী কয়
গীটাৰৰ তাঁৰে
গীলম'ৰ ভাবনাত বুৰে।

কোনে কাক ধৰিব
এৰিব কোনে
কোনে ভাঙিব সাঁথৰ।

তথাপিও বুকু উজাই
গানবোৰ আহে।
গীলম'ৰৰ আঙুলি নিঠৰ

কোন বা বাটৰ পথিক
কান্দি ভাগৰি যায়
নিজকে নিচুকায়।

বাটে সিয়াঁৰে
ভাগৰুৱা খোজ দেখি
আৰু...

গীলম'ৰ অবাটে যায়।

তথাপিও বুকু উজাই
গানবোৰ আহে।
গীলম'ৰৰ আঙুলি নিঠৰ

(A lame tribute to David Gilmore's guitar solos, espicially for that song: "Wish You were Here"

'বলি কা বক্ৰা' আহিব ১২-৪০ মানত। **Get ready for a new life bro"** - কথাযাৰ কৈয়ে বিপুলে ৰেচ্ দবাই দিলে। কলেজ পাওঁতে দহ মিনিটৰ বেছি নালাগিল।

গল্প

চা ক নৈ য়া

▪ গৌতম জ্যোতি বৰা

"মেডাম, আপোনাৰ কাম হৈ গ'ল। Mission accomplished" - কথাষাৰ শুনাৰ লগে মিচৰিতাই ফোনটো কাটি দিলে। হাতঘড়ীটোলৈ এবাৰ চায়ো যেন একো বুজি নাপালে তেনেকুৱা ভাৱেৰে, বাহিৰৰ ৰ'দটোলৈ চাই সময় অনুমান কৰিব যত্ন কৰিলে তেওঁ। সময় ঠিক এক বাজিছে। ইতিমধ্যে তেওঁ বহি থকা চহৰৰ একমাত্ৰ তিনি তাৰকা হোটেলখনৰ T.V. ত সম্প্ৰচাৰ হোৱা এক মহিলা কণ্ঠস্বৰে তেওঁৰ চকু ৰাস্তাৰ সিপাৰৰ বৰগছজোপাৰ ছাঁৰ পৰা আনি T.V. টোত পেলালেহি।

" এই মুহূৰ্তৰ এক 'ব্ৰেকিং নিউজ', বিনয় নগৰৰ সৰবৰহী নেতা তথা বিধায়ক পদৰ বাবে এইবাৰ প্ৰতিদ্বন্দীতা কৰা ৰূপক বৰাক আজি দিনৰ ১২-৪৫ ত দুজন অচিনাক্ত দুৰ্বিত্তই গুলীয়াই হত্যা কৰে।"

"ৰজত, ঐ ৰজত, উঠ্ উঠ্ অ'ই কেইটা বাজিল চা! বেলি দুপৰ হ'ল। তোৰ আজি কলেজ নাই? মাকৰ মাতটো আধা টোপনিতে বুজিনিটে বুজিবলৈ চেষ্টা কৰি কথাষাৰৰ শেষত ' কলেজ' শব্দটো শুনাৰ লগে লগে ৰজত ধহ্ মহ্কৈ উঠিল'। গা পা ধুই সি খোৱাৰ মেজ পোৱালৈকে, মোমায়েকে গাড়ী

উলিওৱাৰ শব্দত সি গম পালে আজিও তাৰ Breakfastকৰা নহ'ব। মোমায়েক গ'লগৈ দিনটোলৈ বুলি, আহিব একেবাৰে ৰাতি দুই তিনি বজাত। মামাক গুচি গ'লে তাৰ জীৱন এই ঘৰটোত নৰক নাইবা তাতকৈও অধম হৈ পৰে। তাৰ কাৰণ হ'ল তাৰ মামীয়েক ৰাধা। নামটো ৰাধা হ'লে কি হ'ব। এই ৰাধা কলি যুগৰ ৰাধা যি নিজৰে কৃষ্ণৰূপী স্বামী অৰ্থাৎ তাৰ মোমায়েক অৰুণক খুলি খুলি খাইছে।

ৰজতৰ আজিও মনত পৰে সেই দিনটোৰ কথা, যি দিনা সি এৰি আহিছিল তাৰ মাকৰ মৰমৰ বুকুখনি। নৰিয়া পাটিত থকা বাপেকৰ কেঁকনি আৰু সৰু ভাই ভনী দুটাক। সেই ঘৰ বাৰী এৰি অহা আজি ৫ বছৰেই হ'বৰ হ'লহি। তথাপি,মাজনিশা কেতিয়াবা তাৰ বৰ অকলশৰীয়া যেন লাগে। বৰষুণ আহিলে পথাৰৰ মাজৰ একমাত্ৰ গছজোপাৰ তলিত থিয় হোৱাৰ দৰে হেনো অনুভৱ হয়। তাৰ দৌৰি যাবৰ মন যায় অতীতলৈ।

নামঘৰটো গোটেইখন মানুহেৰে ভৰি পৰিছে। ওচৰ পাজৰৰ চাৰি-পাঁচখন গাঁৱৰ মানুহে মিলি ভাদমহীয়া নাম-কীৰ্তনৰ অন্তত ' কালীয়-দমন' নাট খনি কৰিব ওলাইছে। আমাৰ ৰজত মানে সিহঁতৰ ভোটোক (গাঁৱৰ সবেই তাক ভোটোক বুলিয়েই জানে, ৰজত তাৰ ভাল নাম) লগৰ বাখৰ, পিলিঙা, গেন্ধাই, কদম হঁতৰ লগত একেবাৰে আগৰ শাৰীত বহিছে, লগত লৈছে সৰুকণ দাইটিহঁতৰ বাৰীৰ ৰৱাৰ টেঙা পাঁচটা, আৰু লালবাহাদুৰ বিহাৰীৰ চকুত ধূলি দি অনা দহ বাৰটা পকা আম।

গাঁৱৰ ভাওনা নাটবোৰত সিহঁতে বহুত ফূৰ্তি কৰিছিল। সূত্ৰধাৰৰ বৰ্ণনাবোৰ কাণ পাতি শুনি থৈছিল আৰু পিছত নৈৰ পাৰত পিলিঙাহঁতৰ আগত ঠিক তেনেকৈ অভিনয় কৰি দেখুৱাইছিল। গেন্ধেলা পিলিঙাই বাগৰি বাগৰি হাঁহিছিল। সেই হাঁহিবোৰ অবোধ, সতেজ আছিল আৰু আছিল নিৰ্মল। লাহে লাহে সময় পাৰ হৈছিল। ২০০৪ চনত সেইবাৰ খুব পানী বাঢ়িছিল। যথেষ্ট খেতিবাতি ঘৰ-জীৱ জন্তু বানত নষ্ট হৈছিল। ৰজত হঁতৰো সেইবাৰ আধিলোৱা গোটেইবোৰ ধান পানীয়ে মাৰি নিছিল। সিহঁতৰ জীৱনলৈ সেই বান কাল সংহাৰ ৰূপত আহিছিল। পানী যোৱাৰ পিছত গাঁৱত বেলেগ বেলেগ বেমাৰে দেখা দিলে। ৰজতৰ বাপেকেও বিচনা নেৰা হ'ল। ৰজতৰ মাকে যাৰে তাৰে ঘৰত সৰু সুৰা কাম কৰিবলৈ ল'লে। চাৰি মাহ মানৰ ভিতৰতে ভালদৰে খাই পিন্ধি থকা ঘৰ এখন ভাঙি পৰিল।সেই সময়ত 'দেৱদূত' হৈ উপস্থিত হৈছিল তাৰ চহৰত থকা মোমায়েক অৰুণ। অৰুণে ৰজতৰ হাতত ধৰি তাৰ লগত থাকিবলৈ লৈ আহিছিল।

চহৰত ৰজতৰ প্ৰথমে ভাল নালগিছিল। বাৰে বাৰে ঘৰলৈ মনত পৰিছিল তাৰ। কিন্তু মোমায়েকৰ মৰম আদৰ, চহৰৰ জাকজমকতাৰে ভৰা নতুন স্কুল, এইবোৰত সি লাহে লাহে লীন হ'বলৈ ধৰিলে। ঠিক তাৰ পিছৰ বছৰে মোমায়েকে বিয়া কৰালে তাৰ মামীয়েক ৰাধাক। মামীয়েকে তেওঁৰ আঁচল ৰূপ দেখাবলৈ বৰ বেছি সময় নললে। প্ৰথমে সৰু সুৰা কাম কৰিব দিয়া, পিছলৈ ঘৰৰ সকলোবোৰ কামকে তাৰ গাত জাপি দিয়া হ'ল। সিও কিছুদিন পাছতে প্ৰতিবাদ কৰিলে আৰু ঘৰত দিনটো প্ৰায় নথকাই হ'ল। সি পুৱাই ক্লাছলৈ ওলাই যায়, মামাক থাকিলে ব্ৰেকফাষ্ট কৰে, নাথাকিলে একোকে নাখায়। মামাকে দিয়া হাত খৰচেদি যি পায় তাকে খায় সি। মামাকেও পত্নীৰ লগত প্ৰায় প্ৰতিদিনে কাজিয়া কৰা হ'ল। কিন্তু মামীয়েকৰ স্বভাৱৰ সলনি নহ'ল। আজিকালি মামাক ঘৰলৈ সোনকালে নাহে, আহে ৰাতি ডেৰ-দুই বজাত, নৈশ বাৰৰ আড্ডা যেতিয়া পকেটৰ টকাৰ লগত শেষ হয়, তেতিয়া।

কিন্তু আজি ৰজতৰ মনটো খুব শান্ত, আচৰিত ভাৱে। বুকুখন কিছু কঁপা যেন লাগিলেও সি ঠিক কৰি লয়। যোৱা চাৰি বছৰেটো সি এনেদৰেই নিজক চম্ভালি আহিছে। অৱশ্যে আজি সি তাৰ জীৱনৰ এক চৰম পদক্ষেপৰ বাবে আগবাঢ়িছে, যাৰ পৰিণাম সি কল্পনাও কৰিব পৰা নাই।

বাৰ বজাৰ লগে লগে গেটত তাৰ লগৰ বিপুলৰ বাইক খনৰ হৰ্ণ শুনিবলৈ পালে সি। সি লগে লগে বিচনাৰ তলত ৰাতিয়ে সাজু কৰি ৰখা তাৰ যাৱতীয় বস্তুৰ বেগটো লৈ দৌৰি গেটৰ বাহিৰ ওলাল। বেক্ছিটত বহিয়ে সি বিপুলক ক'লে

'এতিয়া?'

'গৈগৈ চাৰ কলেজৰ ওচৰৰ পাণ দোকান খনতে থাকিব। 'বলি কা বক্ৰা' আহিব ১২-৪০ মানত। Get ready for a new life bro." - কথাষাৰ কৈয়ে বিপুলে ৰেচ্ দবাই দিলে।

কলেজ পাওঁতে দহ মিনিটৰ বেছি নালাগিল। গোটেই বাটটো ৰজতে একো মাত দিয়া নাছিল। তাৰ মনটো যেন বৰ্তমানত নাই। পাণ দোকান খনৰ পৰা দুশ মিটাৰ মান আঁতৰতে বাইক খন থৈ বিপুলে ক'লে

' তই' ইয়াতে ৰ', মই আহোঁগৈ।

পাঁচ মিনিট পাছত বিপুল আহিল। পেন্টৰ পকেটৰ পৰা অলপকৈ ৰিভলভাৰটোৰ আগটো সি ৰজতক দেখুৱালে আৰু এটা অদ্ভুত হাঁহি মাৰিলে। ৰজতৰ সেই হাঁহিটো আসুৰিক যেন লাগিল। ৰজতেৰো নিজকে হিন্দী চিনেমাৰ গেংষ্টাৰ যেন লাগিল।

১২-৪৫, কলেজ খনলৈ নিৰ্বাচনী প্ৰচাৰৰ বাবে ৰূপক বৰা ইতিমধ্যে পাইছে। গাড়ীৰ পৰা নমাৰ লগে লগে কলেজখনৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সদস্যৰ লগতে আন আন ছাত্ৰ ছাত্ৰী বোৰেও তেওঁক আগুৰি ধৰিছে। তেনে হুলস্থূলত কলেজৰ ইউনিফৰ্মত

লাহে লাহে জুমটো ফালি আগুৱাই গৈছে বিপুল। গুৰুম্ এটা মাত্ৰ শব্দ আৰু চিকাৰ ঢলি পৰিল। তীব্ৰ বেগেৰে বাইক চলাই আহিল ৰজত আৰু ভিৰ ফালি ওলাই বিপুল অহাৰ লগে লগে কোন দিশত বাইক ঘূৰালে, সি নিজেও নাজানে। অৱশেষত আগতেই গগৈ ছাৰে কোৱা গুদাম ঘৰটোত সি বাইকখন ৰখালে। গগৈছাৰ আগৰ পৰাই তেওঁৰ jeep খন লৈ ৰৈ আছিল। তেওঁ ক'লে "তোমালোক আহা মোৰ লগত। তোমালোকক safely এই টাউন খন মই পাৰ কৰাই দিম!"
বিনয় নগৰ এৰি প্ৰায় দহ কিলোমিটাৰ গৈ ৰহিপুৰ টাউনৰ দিশে যোৱা জংঘলীয়া ৰাস্তাৰ মাজত গাড়ীখন হঠাতে শব্দ এটা কৰি ৰৈ গ'ল। জীৱনত প্ৰথম মানুহ এজনৰ মাৰি বিপুল তেতিয়াও কঁপি আছিল। সি কঁপা কঁপা মাতেৰেই ক'লে " কি হ'ল ছাৰ?"

ৰজতৰ মুখৰ পৰা একো ওলোৱা নাছিল।সি মাথোঁ তাৰ ঘড়ীৰ কাঁটা কেইডালত কিবা এটা চাই আছিল। হঠাৎ গগৈ ছাৰৰ ফোনটো এটা বিকট শব্দ কৰি বাজি উঠিল। সিফালৰ পৰা আহিল এক মহিলা কণ্ঠস্বৰ -
" Clear all the evidences Mr. Gogoi".
' Okey Madam' - বুলি গগৈ ছাৰে ফোনটো কাঁটি দিলে।

কিছু সময় পিছত গগৈ ছাৰে পুনৰ বিনয় নগৰৰ ফালে গাড়ী পোনালে। হাবিডৰাৰ মাজত পৰি থাকিল দুটা বিছ একৈছ বছৰীয়া ল'ৰাৰ নিথৰ দেহ।

Redesigning

Health Care

Dr. Amrit Patnaik

Article

Healthcare plays a pivotal role in the advancement of a nation. It is the apogee of all human requisites. Despite umpteen oaths of ameliorating standards of government hospitals and public healthcare, not much has been achieved in the 72 years following independence. While most of the major economies of the world provide the lion's share in funding public health, India wears a sorry state in this context. Contributing a mere 22 % to its public

healthcare fund, India lags well behind countries such as USA and Sweden, which contribute 44 % and 95 % respectively with most of the major economies contributing not less than 75 % to public healthcare. A stark increase in population growth, along with rising life expectancy, provides the burden of chronic diseases. Family planning programs are redundant. A steep reduction in death rates, along with a continuity of rise in birth rates has contributed to an exorbitant rise of population. Economic deprivation of a major chunk of the population plays a key role in poor access to healthcare. Impecunious educational status too leads to non-utilization of the already scanty health services available and increase in modifiable risk factors.

In comparison, the private sector caters to better infrastructure and technology and is well-equipped. They have a spick and span environment where illnesses can recuperate and provide better logistics- prompt ambulance and emergency services. Commercialization has led to better management and effective utilization of all resources. Because of market competition in the health sector, cost effective and quality solutions are all-pervasive. Despite the private sector ensuring better disposal of health services, access to it is limited to only a small section of the society due to financial constraints. Thus, to ensure increased reach of health services, more focus must be directed to public healthcare.

Even though the government has already taken a few steps to ensure a robust healthcare system, a lot needs to be done in this sector.

To ensure Universal Health coverage, the government has come out with its flagship scheme, Ayushman Bharat that caters to 40 % of the population and provides national health protection scheme which aims to provide a health cover of RS 5 lakh per family per year for hospitalisation in secondary and tertiary health centres. Treatment is to be provided by empanelled public and private hospitals. Private hospitals have to agree to terms such as package rates, adherence to standards and guidelines, ethical practice, respectful care and client satisfaction, and transparency.

It also strives to roll out comprehensive primary health care with Health and Wellness Centres (HWCs) serving as the people-centric nuclei.

Despite going in the right direction, it is to be kept in mind that tackling a weak public healthcare system requires an interdisciplinary approach. An individual-centric approach within healthcare centres does little to promote well-being in the community. Seat belt laws, regulations around food and drug safety, and policies for tobacco and substance use as well as climate change and clean energy are all intrinsic to health, but they are not necessarily the responsibilities of healthcare services. As most nations realise the vitality of a robust public health system, India lacks a comprehensive model that isn't subservient to healthcare services. Multisectoral modifications can contribute substantially to upliftment of the public healthcare system.

Since legislation is often shaped by public perception, while it is ideal for legislation to be informed by research, it is rarely the case. It is health literacy through health communication that shapes this perception. Health communication, an integral arm of public health, aims to disseminate critical information to improve the health literacy of the population. The World Health Organisation calls for efforts to improve health literacy, which is an independent determinant of better health outcome. India certainly has a serious problem with health literacy and it is the responsibility of public health professionals to close this gap.

Although planning and implementation play a vital role in validation of a law, equally important is a system of evaluating national programmes. While some fail due to the internal invalidity of the intervention itself, many fail from improper implementation.

A central body along the lines of a council for public health may be envisioned to collegially work with agencies such as the public works department, the narcotics bureau, water management, food safety, sanitation, urban and rural planning, housing and infrastructure to promote population-level health. In many ways, these agencies serve to bring in many facets of existing agencies and force them to see through the lens of public health.

As international health systems are combating rising healthcare costs, there is an impending need to systematically make healthcare inclusive to all. While the comprehensive insurance programme Ayushman Bharat caters to a subset of the population, systemic reforms in public health will shift the entire population to better health. Regulatory challenges force governments to deploy cost-effective solutions while ethical challenges to create equitable services concerns all of India. Creation of a robust and an all-inclusive affordable healthcare system that caters to the bulk of the population and encompasses interdisciplinary agencies must be objective of the government to create a healthy nation.

গ্ৰন্থ আলোচনা

ভাস্কৰ্য্য শ্যাম

সময়

এখন চিৰসজীৱ উপন্যাস

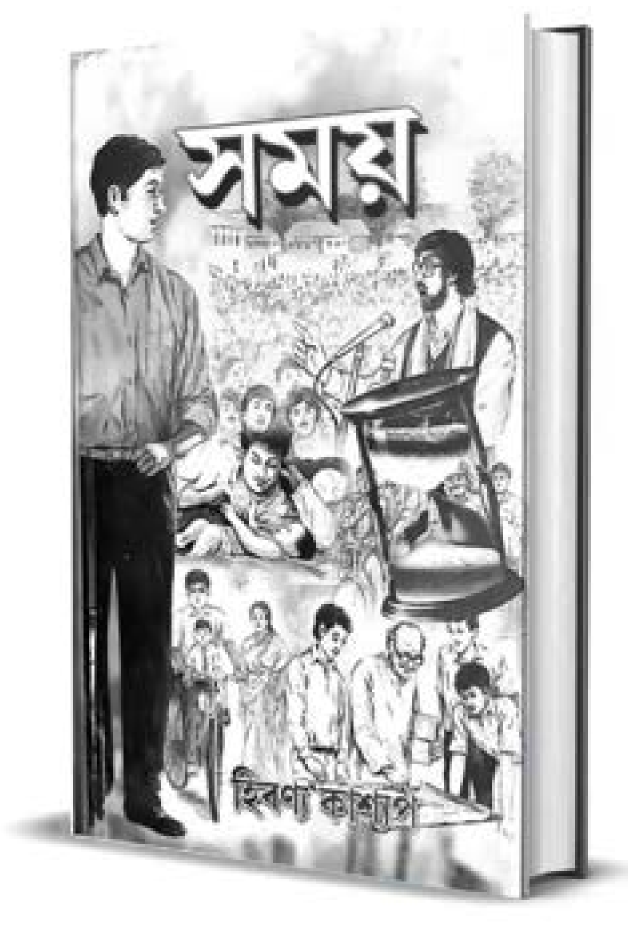

২০১৪ চনৰ কথা, হাইস্কুল শিক্ষান্ত পৰীক্ষা দি মই আজৰি হ'লো। পৰীক্ষাৰ ফলাফল নিদিয়ালৈকে ৩ মাহ সময় কেনেকৈ অতিবাহিত কৰিম একোকে ভাবি পোৱা নাছিলো। এই ৩ মাহ সময় মই নিজকে পঢ়াৰ পৰা আঁতৰাই ৰখা কথা ভাবিছিলো, কিন্তু ভবাৰ দৰে কথাবোৰ নহ'ল। বুদ্ধপূৰ্ণিমাৰ দিনা যাওঁতে গাঁৱৰ বৌদ্ধবিহাৰৰ নিচেই কাষতে থকা লাইব্ৰেৰীটোত সোমালো। মোৰ চকু পৰিছিল হিৰণ্য কাশ্যপৰ ' সময়'ৰ ওপৰত। উপন্যাসৰ দুটামান পৃষ্ঠাত চকু ফুৰালো, লেখকৰ ৰহণসনা লিখনশৈলীৰ বাবে উপন্যাসখন পঢ়াৰ কৌতুহল বাঢ়ি আহিল।

দৰাচলতে 'সময়' এখন পূৰ্ণাংগ উপন্যাস হিচাপে প্ৰকাশ পোৱাৰ আগত ২০০৩ চনৰ ফ্ৰেব্ৰুৱাৰীৰ পৰা ২০০৪ চনৰ অক্টোবৰ মাহলৈকে অসমৰ এখন অন্যতম অগ্ৰণী আলোচনী ' প্ৰান্তিক'ত নিয়মিত ভাৱে প্ৰকাশ পাইছিল। ২০০৪ চনৰ ডিচেম্বৰ মাহত 'বনলতা প্ৰকাশকে' 'সময়'ক এখন পূৰ্ণাংগ উপন্যাস ৰূপে প্ৰকাশ কৰে। তৃতীয় পুৰুষৰ ভাষাত বৰ্ণিত ' সময়' এখন সামাজিক উপন্যাস, য'ত সময়ৰ লগত উপন্যাসৰ চৰিত্ৰসমূহত হোৱা পৰিৱৰ্তনৰ প্ৰতিচ্ছবি প্ৰস্ফুতিত হৈছে। পটভূমি ডিব্ৰুগড়। অসীম চৌধুৰী আৰু তেওঁৰ পৰিয়াল, বন্ধু ৰাজ, জীৱন, সমীৰণ উপন্যাসৰ মুখ্য চৰিত্ৰ যদিও পাছলৈ বহুকেইটা চৰিত্ৰৰ সংযোজন হৈছে।

উপন্যাসখন অসীম চৌধুৰীৰ জীৱনৰ আধাৰত আগবাঢ়িছে। উপন্যাসৰ কাহিনী অসীমৰ পৰিয়ালে ডিব্ৰুগড়ত নতুনকৈ ঘৰ সজাৰ পৰা আৰম্ভ হৈছে। নতুনকৈ চিনাকী হোৱা সমনীয়া ৰাজ, জীৱন, সমৰ, সমীৰণহঁতৰ লগত একেলগে স্কুল যোৱা, একেলগে খেলা, ধেমালি কৰা, প্ৰেমৰ প্ৰথমকণ সুখকৰ অনুভূতি পোৱা, মাঘবিহুৰ উৰুকাত একেলগে ভোজ ভাত খোৱা, ক'লনিৰ চুকত এনেয়ে পৰি থকা মাটিডোখৰত নতুনকৈ ক্লাবঘৰ সজা আদি কথাবোৰ লেখকে সুন্দৰভাৱে বৰ্ণনা কৰিছে। কৈশোৰ জীৱনৰ উদ্দীপনা, উৎকণ্ঠা, জিজ্ঞাসা, বাস্তৱ আৰু কাল্পনিক জীৱনৰ মাজত থকা বৈসাদৃশ্যৰ উপলদ্ধিৰ কথা ' সময়'ৰ প্ৰথম অংশত সুন্দৰভাৱে উপস্থাপন কৰা হৈছে।

অসীমে উচ্চশিক্ষাৰ বাবে যোৰহাট কৃষিবিশ্ববিদ্যালয়লৈ যোৱাৰ সময়খিনি উগ্ৰৰূপ ধাৰণ কৰা ' অসম আন্দোলন'ৰ সময়। এই সময়তেই উপন্যাসৰ চৰিত্ৰসমূহত অত্যন্ত পৰিৱৰ্তন হোৱা দেখা যায়। শিক্ষা বৰ্জন কৰা এই সময়ছোৱাত কিদৰে অসমৰ ছাত্ৰসমাজে বিদেশী বহিষ্কাৰত আগভাগ লৈছিল, কিদৰে অসমীয়া যুৱসমাজ স্বাৱলম্বী হ'বলৈ প্ৰয়াস কৰিছিল, এই কথাবোৰৰ সুন্দৰ বিশ্লেষণ কৰা হৈছে। নাটক কৰি ভালপোৱা অসীমৰ প্ৰিয়বন্ধু ৰাজে জীৱন-বৃত্তি হিচাপে অভিনয় কৰিবলৈ মন মেলিছিল, কিন্তু মাক-দেউতাকৰ পৰা পোৱা প্ৰত্যাখানে ৰাজৰ চেঙেলীয়া মনক অন্য দিশলৈ আগুৱাই নিছিল। নাটকৰ জৰিয়তে অসমীয়া জনগণক সচেতন কৰিবলৈ চেষ্টা কৰা ৰাজে পাছলৈ এক বিপ্লৱী পন্থা গ্ৰহণ কৰিবলৈ বাধ্য হৈছিল। সশস্ত্ৰ আন্দোলনেৰে অসমৰ

আৰ্থ-সামাজিক দিশত পৰিৱৰ্তন আনিব বিচাৰি 'মুক্তিবাহিনী'ত যোগদান কৰিছিল। অসম আন্দোলনৰ সময়ছোৱা অসমীৰ কাৰণেও প্ৰত্যাহ্বানজনক আছিল। কৃষিবিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা ডিগ্ৰী গ্ৰহণ কৰি চাকৰিত সোমাব লওঁতে বিভাগৰ ভিতৰখনত চলি থকা দুৰ্নীতিৰ উমান পায়। অসীম কোনো কাৰণতে দুৰ্নীতিৰ পক্ষপাতী নাছিল। ল'ৰালিকালত বায়েকৰ বিয়াত চিনাকী হোৱা মালাৰ পৰা পোৱা প্ৰেম -নিবেদনৰ প্ৰত্যাখানে অসীমক মানসিকভাৱে ভাগৰুৱা কৰিছিল। মুক্তিবাহিনীত ভৰ্তিহোৱাৰ পাছৰে পৰা প্ৰিয় বন্ধু ৰাজৰ লগতো সকলো সম্পৰ্ক হেৰুৱাই পেলাইছিল। উপন্যাসৰ এই অংশত যৌৱনকালৰ জীৱন সংঘৰ্ষ, অঘোষিত জীৱন-যুদ্ধত আগুৱাই যোৱাৰ বৃহৎ প্ৰত্যাহ্বান, পৰিয়ালৰ প্ৰতি বাঢ়ি অহা কৰ্তব্য আৰু দায়বদ্ধতা আদিৰ আভাস পোৱা যায়। উপন্যাসৰ শেষৰ অংশত অসম আন্দোলনৰ সুযোগ লৈ অসমত বাঢ়ি অহা সন্ত্ৰাসবাদৰ কথা উপস্থাপন কৰিছে। জাতীয়তাবাদৰ নামত নৰগঠিত চৰকাৰখনৰ ভিতৰুৱা বহু কথাৰ সুন্দৰ বিশ্লেষণ আছে। মুক্তিবাহিনীৰ বিপ্লৱৰ অংশহিচাপে হোৱা এক বোমা বিস্ফোৰণত নিজ ভিনিয়েক আৰু মৰমৰ ভাগিনীজনীক হেৰুৱাই আৰু ৰাজৰ আত্মহত্যাৰ কথাই অসীমৰ ডিব্ৰুগড়ৰ প্ৰতি থকা মোহ হেৰাই থাকিল।

নিজ পৰিবাৰক লৈ অসীম তেজপুৰলৈ স্থানান্তৰ হয় আৰু নতুন পৰিৱেশত, নতুন মানুহৰ মাজত কিদৰে জীৱনযুদ্ধত অৱতীৰ্ণ হয় তাৰ আভাস পোৱা যায়। উপন্যাসৰ শেষৰফালে অসীম চৌধুৰীয়ে নতুনকৈ লিখা এখন গল্পৰ কিতাপ অসীমহঁতে ল'ৰালিকালত খোলা ক্লাবৰ প্ৰত্যকজন সদস্যৰ নামত উৎসৰ্গা কৰিব খুজিছিল। ক্লাবটো নতুনকৈ উদ্বোধন হোৱাৰ দিনা অসীমে দেউতাকৰ জৰিয়তে উন্মোচন কৰোৱাৰ কথা ভাবিছিল। কিন্তু ক্লাবৰ নতুন সদস্যসকলে অসীমক সেইদিনা গ্ৰন্থ উন্মোচনৰ বাবে অগ্ৰাহ্য কৰিছিল আৰু আনকি অসীমক ক্লাবৰ সদস্যৰ পৰাও বহিষ্কাৰ কৰিছিল। গতিশীল সময়ৰ লগত মানুহৰ নৈতিক স্খলন হোৱা আৰু পৰস্পৰবিৰোধী মনোভাৱে আমাৰ সমাজখনক ধ্বংসৰ দুৱাৰদলিলৈ আগুৱাই নিছে, এই বৰ্ণনাৰে উপন্যাসখন সামৰণি ঘটিছে।

সময়ই হৈছে ' সময়' উপন্যাসৰ মূল সম্বল। হিৰণ্য কাশ্যপৰ লিখনশৈলী, সাৱলীল ভাষাৰ প্ৰয়োগ, চৰিত্ৰসমূহৰ মাজত হোৱা কথোপকথন তথা উপন্যাসৰ জৰিয়তে লেখকে দিব বিচৰা বাৰ্তাসমূহে হৃদয়ৰ একোণত সাঁচ বহুৱাই গ'ল। ব্যংগ, ৰমন্যাসিকতা, নষ্টালজীয়া আৰু সামাজিক চেতনাৰে ভৰপূৰ ' সময়' এখন সময়উপযোগী উপন্যাস।

Krittika Gogoi

Sense

The northern winds is redolent
Of blooming Rhododendrons.
Impregnating this cold barren city
With the whiff of a blossomed spring garden
As it swiftly Glides over its Brumous lanes

Perhaps, it's the harbinger of another spring ,
Or perhaps , just the reminiscing scent of one
from the past .
But as it gently breezes along ,
It brings with it the comfort of the summer sun
Not enough to abate the numbing wintry malaise
But , just enough to arouse a sense of better days.

Perchance , a sense is all one seeks
At times darker than the first hour of the day
A sense of strength , a sense of love
A sense of knowing when lost in a whirlwind of haze.
And I seek for that sense .
The Northern winds is redolent of blooming
Rhododendrons .

Cacophony

Nayanika Hazarika

(1)

The glass has crackled, a demeaned luster, a sold out grandeur, an unraveled vengeance vividly cemented unhindered, unprovoked, unabated in the pieces that vaguely hold onto one another, through lineages of the flowing time, to keep the caricature of the wooden framed mirror unflawed. A thick layer of dust has adamantly, adorned the edges of the wooden frame, irregularly sometimes plunging on from the top across the entire height of the mirror to stumble onto the box of the red vermillion powder- the sindoor-kept near the foot of the mirror. Those hands, embellished with silver bangles, a golden ring and mehndi dyed, tried picking up a pinch of the 'Sindoor' when a voice behind halted the approach, "Wait Binodini, don't use this. Haven't you seen?It has been coated with dust since ages now. Today is your grand day. Let it remain unblended." "Unblended?", the tear filled tender voice uttered, "Unblended by what .... and for how long Sudha? People here feel my past is a bad omen to the present, a curse to my future.... but how may I try to make them perceive the thought that I am and will always remain bounded and barricaded by my past". "Binodini, lower your voice for God's sake,

your chastity will be questioned by the society waiting outside. Your future is at your doorsteps, God has bestowed you with a fortune to redial the fate of your time once again and here you are still wrenching over a lynched past. Open your palms Binodini, let the past fly, let your memories slip off your hands that you have clenching on for too long now", Sudha stopped with a jolt as the door behind her opened with a shudder. Sudha bowed down the next moment, as Lakshmi Chatterjee, draped in her gracious saree and a set of jewelry lined with gold &glitters, stormed into the room. "Is there anything wrong in here, Sudha? I just happened to pass by when I heard some screams coming in from this room. I hope everything is in order". "Lakshmi ji, I assure you, there is nothing to worry about. Me and Binodini were just having an argument over which saree would look best on her on the day of her 'Bodhu Baran'. It will be exactly at this hour, two days later when our Binodini will put her firststep into the majestic Haveli of the Thakurs. Isn't Memsahib? It was just this issue that fueled up in no time and we both found ourselves screaming at each other". Lakshmi Chatterjee looked suspicious and went ahead, "So which one does my Binodini prefer to wear?", looking at the set of some alluring sarees laid onto the bed. Sudha instantly replied, "She insists on wearing the Banarsi, but I suggest she would look ethereal in this red Kanjeevaram silk saree, isn't it?" "Yes, I think so. Besides, we do not want anything from the yester-years that would cast a darkshadow over my daughter's happiness from now on.I have already made it very clear to you Sudhathat this house must not bear any traces of the bygone days...so slaughter this Banarsi saree into bits & also this trash," with this Lakshmi snatched away the dusky casket of sindoor that Binodini was grasping since long. "Maa, please don't....", she cried out load, "Maa, please, I have lost everything and I have surrendered my soul onto your feet. Please don't seizeaway the eventual remains of Ismail from me, please...." Her cries got unheard, her tears unconsoled and unsolaced ......the cacophony of anger, grudge, betrayal and anguish, as her mother isolated that tiny, insignificant and impure box of vermillion from her hands & threwit through the window. The box rolled over several times amidst the veneers of air as it finally fell over the wide and on looking domains of the " Anand Maidan'. The sindoor dribbled over the grass - casting its shadow of wretched infortune and forlorn destiny over the grasses. From now on, may be, the few centimeterssquare area of grasses of the acres magnificent Maidan shall have to bear the bad omen, the insignificance, the impurity in the similar way as Binodini had borne on since the last five years now. "The scar was in her destiny imprinted since birth ", as the society used to reckon.

(2)

It is the year 1971. The "Anand Maidan, with the autumn hues vividly painted it its skies, today adorns itself bewitchingly to behold in its greens the wedding of Binodini Chatterjee. Days were there, relics of the past, when Sreechand and Lakshmi used to be the owners of a trivial, small worn-out debilitated shop at the end of the 'Raibahadur lane' of Duragapur. 'Repair almost anything'- read the signboard plastered onto it, but it was such an irony that the owners themselves had fallen through and failed when it came to repairing the broken pieces of the shattered life of their daughter.

Today things are far ahead of time than people have actually imagined. Like the tides in the ocean, fortune has also reverted on to the Chatterjees. They have now possessed a lavish enterprise, replacing that feeble shop."A drastic change it was," as people of their neighborhood used to discuss. "May be they had some kind of political backing," other remarked. To depose of all the buzz and the rumors, Sreechand used to state, "It's all hard work my friends, the work, the progress, the steps to this success were always there ...we just did not propound our labour with noises all around, like most of you use to do." As her father's words echoed through the bare windows of Binodini's room, the impoverished girl's heart wrenched as the wished she would tell the world out loud - "Yes, you are right. They had a political backing. My parents made a deal. Probably, the only compromise that any parents could ever do... at the costof their daughter's life."

(3)

The trees have just shed their leaves to embrace in their arms the colours of the spring, the homecoming of the aroma of freshness, of calm breeze and the melodies of the koel. Under one of those trees, Binodini was sitting, in her adorable yellow Banarsi saree, lost in their land of thoughts, of poetry and proses, of imagination and recreation. "So, you are struggling with another story, I see," a voice behind interrupted her lineage of fantasy and Binodini raised her sight from the stack of pages in her lap, towards the man standing right behind her. Dusky complexion, curled hair, with thick framed spectacles, wearing a checkered shirt with its sleeves foldedand a pair of black trousers, he was in his late twenties. Binodini kept the stack of pages and the pen beside and smiled. "Ismail, you will get to read after I am done with the writing. For now, it is not even my mind

which knows if it is a story... for now let this silence around us take my imagination to places and persons which I can only dream about in my delusions." Ismail, made his place and set down close to her, leaning against the trunk of the tree, facing the river, engulfed with steady, passionate waves which occasionally turned turbulent with the cold breezes hovering above it. "I wish if I could too own a world of imagination just like yours. Which would be far safer, more sanctifying, more enticing than the reality. I wish if I could too escape into such a space whenever I wanted, but the world around me never stepped back, for it always pulled me down, back into reality, back into the same old excruciating surrounding. I don't think I can ever rise above all these, Binodini, never can I even dare to dream about it, not at least in this lifetime." Binodini put her hands over his, and for a moment there was no word, no movement, no chirping of birds, no hustle, no cries. "Let us break free then, far from this world Ismail, let us sneak away to a better place, leaving behind this darkness, these narrow passages of hatred and cacophony." "No, Binodini, just don't think about it. you are privileged, for more fortunatethan me. I am being selfish here, I know. I can't let my pain and my sufferings be a burden upon you. You deserve a far better life which I can only dream about but cannot turn that dream into reality". A ball of tear rolled against her cheeks, her eyes that lighted up with brightness, a few moments before at the glance of Ismail, now turned into a bed of redness, of pain and hopelessness. "I can't bear to seeyou every day at our courtyard, loading baggage on to the trucks, sweeping the roads, eating alongside the animals, not allowed to touch even our shadows, bowing down to my parents and even me.... I can't take the pain of listening to all the rebukes, the harshness the aches and agonies that the fellow beings from my caste, render upon you and your members". Ismail rubbed her tears with his palms and with a quite smite he said,"This is my destiny, dear. You are the Zamindaar's daughter, the elite caste, the blessed one. I could have never imagined your shadow; your presence would ever trespass my life. I could have never dreamt in my lifetime to have committed this mistake of falling in love with your proximity, Binodini. But you are my forbidden future. I would most ardently, bear all the torments and anguish that the society would inflect upon me but I can't deliberately push your purity and benevolence to fall prey to all these. This is a sin... what is being done by us is not acceptable in the eyes of God himself." "God did not draw barriers among humans... we did. He did not want us to remain aloof on the basis of caste and religion...we created those," Ismail ran his fingers amidst her dark hair and said, "You can definitely win an argument against me but you are vulnerable too, to face the crowdoutside". Binodini removed his hands through her hair and with fierceness raging through her voice she uttered, "So Ismail Haider, is this all that you came to tell me?" With absolute calmness and a crackled voice, he replied, "Yes this was it for once and for all". Binodini got up and proceeded to leave when Ismail held her hand and uttered silently, "You forgot these pages. Madam," handing over to her the stack of pages and the pen. Binodini snatched her hand away from his and moved herself away from him, as she spoke through her tears, "I don't want these pages, some stories are better when they are left unfinished..."

Ismail kept standing there, alone, amidst the breezes, amidst the melodies of the koel and kept staring at the river. The turbulence of the waves has ceased, its flow has become calmer, probably it has learnt to tide ahead undeviatingly with the violence of the winds - Ismail pondered is his mind. His tears still making their ways through his eyes. The winds become more savaging, more violent and Binodini's last words of ingenuity too faded as the pages flew away from his hands; but the river... was still patient, flowing deep in its rhythms of compassion and peace.

(4)

The Chatterjee Haveli was all decorated like a bride, earthen lamps adorned every floor, curtains of different hues & refulgence dropped from all the elegant pillars, chandeliers of glass and glitter were hung from every ceiling. The ethereal tunes of the shehnai submerged the entire scenario into the intoxication of mirth and ecstasy. It seemed as if Sreechand&LakshmiChatterjee had invited the entire population of Durgapur into their abode, to celebrate the arrival of the Hindu new year. For most of the commoners, this was merely an excuse to visit the Haveli, for their prime intention was to have a glance of Binodini, the most beautiful girl of the land, of whom they have only heard about. As they said, the forever dazzling girl, who was in her early twenties, was never permitted to step outside the premises of the bungalow alone, for the family feared her beauty can lure anybody and everybody, from the passers-by to the servants who worked for Zamindaar Sreechand Chatterjee. This shield, this barrier of caste, this fence of religion, proved absurdly insignificant the day Ismail Haider stepped into this Haveli, slowly paving his way into the boulevards of Binodini's heart. His simplicity, honesty and tenderness of emotions and words became Binodini's desire. From scaretly peeping through the iron bars of the windows, in order

to perceive a glance of Ismail who would be toiling hard for her father, to graduallyreconciling Ismail as the sole human being she can open her heart to, trust blindly and love profoundly more than she loved herself, an unforgiving and impermissible relationship developed. Ismail, too, is his deepest of emotions, fell for Binodini, most undesiringly.

But that evening when all the eyes is the Haveli, waited impatiently for Binodini's presence, she was not there. Within hours, the chaos and cries creepingly exceeded to finally overshadow the tunes of the shehnai. Lakshmi Chatterjee's cries echoed through the whole atmosphere of tense and dilemma - "Where's my daughter..."- And slowly, the crowd made their way out of the bungalow, the lamps slowly started to flicker and the chandelier could not afford to shine bright any longer. The Haveli, in no time, was shrouded with darkness and silence that could only be perceived in a graveyard.

From far beyond, alongside the river, that overlooked the Chatterjeemansion, Ismail and Binodini waited and watched the transition of havoc from brightness to the dark. Wind blow gushingly hard, leaves rustled by strongly. Ismail draped a shawlaround Binodini's arms that felt as cold as a stone. She took a final glance of her home from across the river. It was painful, it was heart aching, as she struggled hard to form the words, "Probably they found the note I have left. Let us leave, its time, before the world falls on us".

That night, it was the river, the sole witness of two people breaking through the glass walls of torture, violence and betrayal, for its waters too learnt to break through the torments of the obstacles, the winds and the thunders, as it has also learnt to flow steadily, with the usual rhythms of compassion and peace.

(5)

Kathmandu was peaceful, all throughout as Ismail and Binodini journeyed through these seven months together there, amidst the snowcapped mountains that echoed of humanity, amidst the temples that sang the hymns of peace, amidst the people who embrace one another unfolding their zeal of love and hospitality.

Time had been quite resurgentlyethereal to Ismail & Binodini, as their new life stablished soon, works being offered to them to just being able to earn their daily bread, their income grew satisfactorily well to carry on with their livelihood and above all, they were happy. They discovered a strange new found love with Kathmandu, the place which offered them, shelter and veiled them from the atrocities of the world.

One winter evening, when cold was at its peak and Binodini's fragile body could not bear with the dynamics of the dropping temperature around, she suffered an outburst of high fever, with chills all around flowing through her veins. Ismail was helpless but to leave her alone for an hour, is search of any doctor he could find at the earliest. "Binodini, I'll just be back. I need to get a doctor for you. Your fever is rising rapidly and there's no other way round". "No Ismail just stay. I will get better slowly; you don't have to go out at this hour." But, he repelled himself from staying back and started to leave. It was never the same as of now when Ismail is leaving, Binodini felt a strange stigma of fear... she did not want him to leave. She had never felt like this before, not at least in the past seven months with him. She wanted to rise up from the bed, walk ahead and hold Ismail's hands just to say, "Stay", but was too feeble enough to even shake her leg at that moment. She uttered, "Goodbye", and tears started to pourdown from her eyes. Ismail smiled back and said, "Why are you crying? I'll just be back in an hour, I promise. You see, you'll get better by tomorrow".

The night over shadowed the flickering street lights, tiny fragments of snow started to downpour from the sky. Heavy winds started to storm and beat vivaciously against the window panes, but Ismail did not return. In the stillness of the midnight hour, when the leaves rustled densely, Binodini's rooted weeping and cries are all that clouded the silence of the dusk till the down.

In the following morning, the town felt motionless. Binodini, whose soul stupefied then, was brought to the town's market square by a group of people. There was a huge gathering in the space, a line of whispers and murmurs, a cantonment of policeman and guards, shopkeepers and passers -by stopped all their proceedings just to watch thearena and ponder over the fact that how deadly human beings can be!

Her lips could not from any word, her tears froze, she could not feel her heart beating any more. Petrified, Binodini fell over the ground as soon as she witnessed the sight in front of her eyes- the most venomous and gruesome sight of her life. Ismail was hung from a tree his fingers and toes mutilated, there were blood stains all over his white shirt, probably due to severely wielding the body for several times. His face was partially disfigured. The police, there, approached Binodini, who by thenwas like, lifeless piece of rock, with no drop of tear, no agony, no sign of disbelief in her grimace. The chief police officer said, "The murder took place yesterday night, as far as we can investigate. And there's this note that we

found in his shirt pocket," thereby handing over the note to Binodini. Like a bewitched lady, she began laughing hard after having read it. The crowd got a shuddering scare at her delusional and outlandish behaviour, some reckoned, "She must have last her senses". But Binodini did not cease, she laughed and laughed until her eyes filled with tears and her laughter transfigured in to the most pitiful cries, most heart rendering grief and the unforgivable burden of torment that lay in front of her eyes. One police constablecaught hold of the note that fell from Binodini's hands. It was written is blood and read- 'The society never forgives the one who commits their sins, Binodini. If only you couldunderhand this before you decided to elope with this scoundrel....'

(6)

And today five years after, since Binodini had stopped to live, stopped to have belief in the reality, stopped to shed a single drop of tear at whatever was to follow and wherever her destiny had to take her, she is getting married. Seasons have come and gone unnoticed, the girl, who once passionately aspired to write about every single entity of the nature, today her pages lay white and faded in her desk now, unwritten. The girl, who could not patiently wait to embrace in her arms the cooling serenity of the autumn winds, today sat absolutely still, in her best bridal attire. The sound of the shehnai and beat of the dholak once again filled every corner of the Chatterjee Haveli. Sudha ran up toBinodini on shook her away from her deep thought as the bride sat near the window, watching over her big wedding 'pandaal' which stood unabated over the Anand Maidan. "My lovely Binodini, the 'baraat' has come. There is so much fun and frolic outside and I have never seen your parents being so exquisitely happier before. And, you remember autumn used to be your favourite season! Just think, how fortunateyou are that your marriage is being commemorated in this season itself." Binodini, with an utterly inexpressive tone replied, "Seasons don't astound me anymore. So this autumn of 1971, is an another ruthless one that has arrived only to mock make me at how cruel and forlorn my destiny can be".

And Pratap Thakur, rightfully put the 'sindoor' on Binodini's forehead. Bounded by rituals and rites, customs and traditions, the Chatterjee Haveli bade farewell to Binodini. Binodini Thakur from this day on, wife of Pratap Thakur, the only son of Sukumar Thakur the wealthy and acclaimed influencer of Durgapur.

All the gold and the silver, the hand woven Kanjeevaram saree, the jewelry, everything just fell into their perfect places to garnish the beauty of the new bride. Sukumar Thakur's bungalow embellished with sudden waves of bliss, pride and jubilance from the day Binodini entered. The brightness of the day light would not bring alive the pangs of misery and injury that bride has been carrying in her heart all this while. But it was only during the nightfall, amidst the shrouding quietness, when Binodini would look herself up in the mirror, she would realize the fakeness that she was decorated with. It would never be the same, never would the happiness that she felt with Ismail, be revived with another man.... even when the man happens to be Pratap Thakur, her husband with whom she was to spend the rest of her life.

When a marriage as this had no meaning and substance, how could the touch of her husband's hands on hers have either? Behind the closed door, every night as Pratap Thakur would want to throw himself down into the depth of the profoundness of his love for his wife, which he had started to develop, Binodini would step back. His approach would always feel petrifying for her, she felt herself drenched in guilt every time Pratap would want to conform her. Every night, behind closed door, her father's words would ring in her ears, loud and clear, "Binodini, we had no alternative. How could you not think twice before eloping with that Muslim, defaming my reputation, our family's name!! The society was close to bringing us to the roads. Did you have any idea what we had to go through? I lost all my lands, our business went down in to time, no workers would step into our courtyard. We were close to losing this Haveli as well. You had brought down your Zamindaar father to the lowest esteem. Your mother and me had nothing other than this house and a small shop at the other end of 'Raibahadur lane'. It was then that we met Sukumar and Pratap Thakur. They rescued us from our misery and bestowed us with the honor and status in the society we had is the past. We had to pay their debt, Binodini" "So, you decided that Ismail's life would be price of their gratification, Baba? How could you! My soul resided in him, how could you do that to your daughter!" Binodini could still vividly hear her screaming of that day when the unprovoked revelation, the epiphany of truth was made to her by her parents. Her mother's voice would then strike her through once again, "Binodini, try to have empathy for our situation. We are living in this yearof 1971, you know there is a war going on outside, bodies are being discovered every morning at the Bangladesh border, houses are being burnt, women are being raped. Imagine what would have happened to us, if the militants would have got to know that our daughter had eloped with a Muslimman that too from the lower

caste and was living in Nepal! We did it all for your sake, Binodini. Someone had to die and it could be no one else but Ismail." "Baba? Maa? you all know that Ismail was going to be killed, didn't you? You sold off your daughter to a family who lynched off the love of her life.... please say, it is a lie, say it.... Baba", and Binodini's screamswere burnt alive is the pyre of her marriage, her agony, the pain, the torment all got unheard, abandoned and betrayed.

So every night, behind closed door, Binodini would die, she would die alive silently, helplessly and unabashedly.

(7)

A month after Binodini's marriage, Sukumar Thakur's lavishly sculpted bungalow caught a terrible fire. Nothing remained, even the most belittled thing was turned into ashes. All the newspapers circulating far and wide across Kolkata were flocked with the major headline that was breaking through all over - 'Amajor cylinder burst off comes out as the prime causebehind the burning of the bungalow of the richest man of Durgapur, Sukumar Thakur. He, along with his entire family, has died in this Catastrophe. No mortal remains have been identified, so far as everything has been reduced to ashes'.

Sreechand and Lakshmi Chatterjee, did not even rise above the melancholy of their daughter's departure to a new home a month before, when their house was yet again destined to be shrouded with the white veil of a funeral.

(8)

"Sir, there is a package for you," the postman waiting outside the door called out.Sreechand, raising his eyelids from above the newspaper he was engrossed in, looked a little perplexed. It has been a year since Binodini died. As he collected the parcel, the post master again said, "There is also a letter attached with it sir". Sreechand walked inside over to his study, unwrapped the parcel. His heart shook with a shudder to find a bundle of twenty-five lakh rupees sprouting out from the unwrapped parcel. His hands trembled as he reached out for the letter -

"Enough money for you Maa and Baba to wipe off the sins which I have committed. Enough money to clear you off the debt at which you sold off your daughter to Sukumar Thakur. Enough money for you, so that you can start a new life again, discarding the false reality that I am dead"

Meanwhile, somewhere in the middle east, a young lady sits beside her window, as she visualizes the wide areas of land, stretched far and wide. Her mind travels back to the reminiscences of the similar one from her long lost yesteryears, the memories of her bygone days. A she feels the bangles around her wrist, the ear rings, the necklace, recollections from the past dwindle across the serenity and stillness of her cognition. She looks herself up in the mirror but the reflected image does not appeal her any more. She thought, "Rightly, this lady is not me. I have been so gravely impregnated with sins all through my life, that I have failed to recognize myself now, probably, a lost identity is all the I have to live with and carry all my life, a guilt for being solely responsible for all the deaths in the past. This can probably never be sabotaged in this lifetime."

Suddenly, the door opens and a voice calls out, "Binodini, what are you thinking? The mistress has sent me to check if you're ready as the landlord has arrived ....," and there was a pause as she uttered again, with a tinge of helpless agony, "And he's waiting to be pleased...."

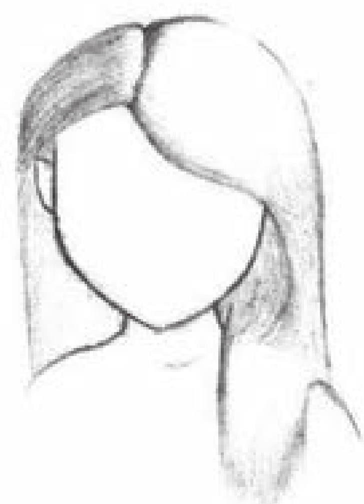

বনশ্ৰী ভৰালী

সত্তা

হঠাতে মানুহজন নিলয় এৰি নিথৰ হ'ল
নিপুণ খনিকৰৰ চাকত উঠা সৃজনবোৰ
নপুংষৰ হাতত এৰি থৈ
মানুহজন গুচি গ'ল!

উত্তৰ আকাশৰ নৈকট্যৰ তৰাটোৱে ক'লে
নিজানত নিলিপ্ত নহয় মোৰ সত্তা
মোক তোমাৰ মাজতে বিচাৰিবা,
মানুহক ভাল পোৱা, মোক তাতেই পাবা।

Her Cone of Ice-cream!

Dr. Gourangie Gogoi

story

Phulmoni stood patiently at the far end of the long line of fellow workers on the veranda of the office building. There was a constant buzzing due to chattering among the labourers after a hard day's work. She wasn't particularly talking with anyone but listened in and nodded in agreement every now and then. Her mind was elsewhere, planning and prioritizing a different agenda. It was the last Saturday of the month and Phulmoni had a long list of pending expenses to be incurred with the weekly salary. The allotted rations of rice, atta and sugar were never enough to last the whole month for her family of five. The meagre wage she collected was for the job given to her on compassionate grounds after the sudden demise of her mother in law.

Slowly the long queue thinned as she inched forward towards the wooden table behind which their supervisor sat and distributed the weekly wages. There was a pang of regret when she opted for the ink pad to put her thumb impression against her name instead of the pen for her signature on the payment ledger. She brushed aside that thought as she rolled the currency notes and tied them securely to one corner of her saree. The precious roll will have to suffice until the next pay day.

She collected her bicycle from the office cycle-stand and dragged it along towards the nearby weekly market. A few of her friends were crowded around a vendor creating quite a commotion. Peering

> Her **frail father** in law, kind soul that he is, ate whatever was lovingly cooked by Phulmoni. All of them would be expecting a special meal on the pay day and Phulmoni would not disappoint anyone.

between their elbows Phulmoni saw a variety of bangles, earrings, nose studs and a whole lot of inviting stuff displayed on a grassy patch beside the pebbled path. She had longed for a small ring to adorn her empty nose piercing but that would be a luxury. She caressed the dull glass bangles at her wrists and slowly tugged at her worn out earrings. Stifling a deep sigh, Phulmoni pulled out her shopping bag from the handle bar of her bicycle. She moved ahead towards the vegetable vendors who had come from the nearby village to sell potatoes, onions and seasonal vegetables.

Phulmoni made a big fuss choosing the vegetables, specially the ripe tomatoes. Her little daughter relished the smoked tomato chutney prepared by her and she made sure those were red and juicy. She picked her brains about her need of some mustard oil and spent almost a small fortune for one litre. Both her husband and her young sister in law enjoyed their rice better when accompanied by mashed potatoes tempered with pungent raw mustard oil. Her frail father in law, kind soul that he is, ate whatever was lovingly cooked by Phulmoni. All of them would be expecting a special meal on the pay day and Phulmoni would not disappoint anyone.

Saturday weekly bazaar was a day to look forward to, for all and sundry in the nearby tea gardens. Phulmoni jostled among the milling crowds looking at the attractive wares on display. She paused in front of rows of colourful packets laid out in one stall. A smart fellow not much older than her, was showing someone a pretty pink saree. Phulmoni touched the saree, it felt soft and supple, the material slipping smoothly through her fingers. She was reminded of a movie she had seen where the heroine had draped a pink saree ever so seductively and frolicked among the trees. Suddenly her reverie was broken and she pulled away her rough hands, ashamed of her cracked nails and callused knuckles.

Mounds of hot and spicy assorted dry snacks on wooden carts reminded her of the courtship days before her marriage. All she would expect from him then, was a handful of deep fried grams to be shared as he accompanied her from her part time job as a baby sitter in the staff colony. She had always liked her snacks sprinkled with green chillies and a dash of lime. Those were heady days of romance and he was so insistent and loving. It was not before long that one spring morning, instead of heading to the staff colony Phulmoni eloped with him to the nearby temple and promptly got married.

It was to the goodwill of her parents in law that they indulged their son, and accepted Phulmoni into the family fold. She had been at a loss in the beginning after realising that her loving husband earned nothing and lived off his mother's hard earned money. She regretted leaving behind a well paying job but he would hear nothing about taking care of someone else's baby. Of course when she herself became a new mother, there was no retracing the steps. With added responsibilities came the additional burden of a penniless lazy husband turned new father.

Towards the end of the weekly market Phulmoni saw a candy floss trolley parked under a gulmohar tree. It reminded her of an incident during the last puja celebrations and her lips curved into a hint of a smile. Her daughter had bawled her lungs out throwing a tantrum for the fluffy candy stick, refusing to move away from the candy cart. After much cajoling, Phulmoni had to give in and purchase one candy floss stick to pacify her. Her little girl's tear streaked face had brightened up as she smiled through her kajal smudged eyes and tinted mouth. As a mother she could never grudge her own

Suddenly at that moment it had dawned on her that the ice cream cone was for her. She was pleasantly surprised to get one big cone of ice cream just for herself. Phulmoni had sat beside the little kid and **touched the tip of her tongue** slowly to the top of the soft creamy cloud.

child such simple joys of childhood.

It was on the last day of those puja festivities that her mother in law had suddenly fallen unconscious. By the time they could arrange an auto rickshaw to take her to the hospital; she had breathed her last on Phulmoni's arms. Then, came the rituals for the departed; the first day, the third day, the fourth day, the tenth day, the eleventh day, every day and more! Their extended family, friends, neighbours, everyone, had offered a helping hand in putting up a fitting farewell for the departed soul.

Those days had passed off in a haze but reality struck when her father in law was called to the estate office. Phulmoni had accompanied him and waited outside the office chamber of the burra babu of their tea garden. After what had seemed an eternity, her father in law appeared at the door and called her inside. She was made to put her thumb impressions on some ledgers and papers. When she was done Phulmoni was asked to report for work every day by 7:00am, starting from next day onwards.

That had been the beginning of a new chapter in Phulmoni's life. Her father in law had refused any claim to his dead wife's job in the tea garden. He had nominated Phulmoni instead of his wayward son to take up the mantle of a tea garden worker. It seemed many moons ago yet the memories were so fresh. Since then, Phulmoni had made a name for herself as a sincere and diligent worker. She was regular and rarely absent from duty. Phulmoni took control of the household with ample support from her father in law and slowly their family life was picking up.

She had completed her weekly shopping for the family and was about to hop on to her bicycle when Phulmoni heard a tom-tom nearby. It was an ice-cream cart. Once when she was baby sitting in her previous job, the family had taken her along to a big park far away. It was in that park that Phulmoni had seen such an ice cream cart. The park was full of many people dressed in their Sunday best and all were having a lot of fun. Phulmoni also had quite a good time while she chaperoned her toddler ward as he ran around a colourful ball.

She had been collecting the toys into the picnic basket when her madam gave her an ice cream cone. She had glanced around to see her ward sitting nearby engrossed in scooping his ice cream, tiny fingers clasping a small spoon. Suddenly at that moment it had dawned on her that the ice cream cone was for her. She was pleasantly surprised to get one big cone of ice cream just for herself. Phulmoni had sat beside the little kid and touched the tip of her tongue slowly to the top of the soft creamy cloud. The cream had melted inside her mouth with a tingling sensation. She had taken another bigger lick which filled up her mouth and she could taste the cool sweetness of the melted cream. It was the first time ever that Phulmoni was having an ice cream.

While Phulmoni was lost in her past in the far away park, the ice cream cart was making good business with its flavourful offerings. Young and old, kids and mothers, boys and girls, all crowded around shouting out their choices. A wave of sweet taste surged through her in a flood of memories and she stepped closer to the cart...................................

................................rolling out the last of the crumpled currency notes from the corner of her saree, Phulmoni stretched her arm and reached for her own 'cone of ice cream'!

travelogue

দেৱজিৎ প্ৰতিম দত্ত

মেঘ স্পৰ্শৰ হেঁপাহেৰে

মায়দিয়াৰ মায়াৰে আৱৰি

"সময় পখিলা উৰি যায়, অনন্ত গতিৰে অবিৰাম ভাৱে।" মাথো ৰৈ যাই কিছু হিয়া-মন স্পৰ্শ কৰা মধুময় অনুভূতি তথা অভিজ্ঞতা, যিবোৰেই আমাৰ জীৱনৰ " অতীত ৰোমন্থনৰ" পুথিখনৰ পৃষ্ঠা সমূহত সোণোৱালী তুলিকাৰে ৰং বুলাই যায়।

কোনো কাম কৰাৰ আগতে এক নিৰ্ধাৰিত পৰিকল্পনা কৰি লোৱা খুৱেই প্ৰয়োজন। তেতিয়াহে সঠিকভাবে সেই কৰ্মত আমি অগ্ৰসৰ হৈ সফল হ'ব পাৰো। তথাপিও জীৱনত কিছু মূহুৰ্তত মাথো মনৰ জোৰতেই পলকতেই কিছু সিদ্ধান্ত লোৱা হয়। যাৰ পৰিণাম যদিহে সফলতা হয়, সিয়েই প্ৰদান কৰে এক অফুৰন্ত স্ফূৰ্তিৰ খোৰাক। তাৰেই যে উদাহৰণ স্বৰূপ আছিল আমাৰ মায়দিয়াৰ যাত্ৰা। ২০১৯ চনৰ, ২৭ এপ্ৰিলৰ নিশা ধেমেলিয়া কথাৰ মাজতেই কোনো পূৰ্ব পৰিকল্পনা বিহিন ভাৱে ঘপহকৈয়ে সিদ্ধান্ত লোৱা হৈছিল এই মায়দিয়াৰ অভিমুখে যাত্ৰাৰ তাকো এক বাইক যাত্ৰা। ৰাতিটোৰ ভিতৰতেই আমাৰ এটি বাইকৰ দল গঠন হ'ল। সদস্য সমূহ ক্ৰমে চিন্ময় দা (ডাঃ চিন্ময় কলিতা), ঋষভ দা (ডাঃ ঋষভ হাজৰিকা), মৃদুপৱন, দিপাংকৰ, দ্বীপজ্যোতি, মজেইন আৰু মই। আনকি উল্লাসত এটি Whatsapp Group তৈয়াৰ কৰা হ'ল। দলৰ সকলো সেই Groupৰ সদস্য। মন উৎফুল্লিত আমাৰ। নিশা সোনকালে শুই পিছদিনা ৰাতিপুৱাৰ ভাগতেই হোষ্টেলৰ পৰা ৰাওণা হ'ম অচীন দেশ, মায়দিয়ালৈ। বাহ! কিমান যে স্ফূৰ্তি সেই মায়ডিয়া ভ্ৰমণৰ আগনিশা।

২৮ এপ্ৰিল, ২০১৯, দেওবাৰ

পুৱা ৪:৪৫ মানত whatsapp Group অত message দি সকলোকে জাননীটো দিলো” ৰাইজ ওলাব লাগে, দেৰি কৰিব নোৱাৰি আৰু!“ মুখ হাঁত ধুই আমি সাজু হ'লো। এনেতে এক সমস্যা আহি পৰিল। ৰাতি আমি মাথোঁ দুখন বুলেট বাইকহে গোটাই ৰাখিছিলো, কিন্তু মানুহ আমাৰ ছ-সাত জন হ'লগৈ মায়দিয়া যাম বুলি ইমানেই মচগুল হৈ সপোন দেখিলো ৰাতি, যে আমি আৰু দুখন বাহন গোটাবলৈকে পাহৰিছিলোঁ। লাগিল দৌৰা-দৌৰি হোষ্টেলৰ ৰুমে-ৰুমে, বাইকৰ সন্ধানত। ইফালে সময়ো পাৰ হৈ গৈ আছে, সোনকালে যোৱাৰ কথা যিহেতু আমাৰ। কোনোমতে দুখন বাইক যোগাৰ কৰা হ'ল শেষত। ছ টা মান বজাত আমি আমাৰ N.B.H হোষ্টেলৰ পৰা মায়দিয়াৰ অভিমূখে যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিলো।“ সকলোৱে তেল ভৰাই ল'বি দেই ভালকৈ! আগত ক'ত পাম এই ৰাতিপুৱাই ঠিক নাই!” চিন্ময় দায়ে সোঁৱৰাই দিয়ে। বাইক কেইখনক তৈল খাদ্য খুৱাই যাত্ৰাত অগ্ৰসৰ হ'লো। হোষ্টেলৰ পৰা লৰালৰিত ওলাই আহিলো ঠিকেই, কিন্তু পেট পূজাভাগহে কৰা নহ'ল!“ব'ল ডুমডুমাত ৰৈ আমি Breakfast কৰিম”। এইখিনি ঠাই সোনকালে পাৰ কৰি যাওঁ নহ'লে Traffic জাম লাগি যাব!” কথাষাৰ মিছা নাছিল চিন্ময় দাৰ। সকলো মান্তি হ'লো আৰু বাইকৰ Accelator পকাই নিৰন্তৰ আগুৱাই গ'লো। এতিয়া বাইক লোৱা সকলো আৰোহীয়ে জানে যে এখন বুলেটৰ গতিৰ লগত অন্য বাইকে সহজে ফেৰ মাৰিব নোৱাৰে। এইকথাৰ উদাহৰণো আমি ভালকৈ পাই গৈছিলো অলপ বাট আগুৱাই গৈয়েই। মানে দ্বীপজ্যোতি আৰু মৃদুৱে দুখন F-Z বাইক চলাই আহিছিল। আনফালে মই, মজেইন আৰু চিন্ময় দা, ঋষভ দা দুখন বুলেটৰ আৰোহী! তেল দিপুৰ পৰা নিমিষতেই আমি বেগেৰে আগুৱাই বহুদূৰ পালোহি। ইফালে সিহঁত দুই F-Z বাইক আৰোহী পিছ পৰিল। লাগিল লেঠা। আমি খুব সম্ভৱ মাকুম মানত ৰৈ ফোনা ফোনিত লাগিলো। কিমান দূৰ বা পাইছেহি সিহঁত? ৰাস্তা বা ধৰিব পাৰিছে নে নাই? এবাৰত ফোন ধৰিলে সিহঁতে। GPS ৰ ভূমিকা যেন আমিয়েই পালন কৰিলোঁ।“ঐ তহঁতে একদম ৰেইললাইনৰ কাষৰ ৰাস্তাযেদিয়ে পোনাই আহি থাক! আমাক পাই যাবিহি!” বহুপৰ আমি সেই ৰাস্তাৰ দাঁতিতেই ৰৈ অৱশেষত লগ খালো সকলো সদস্য। আহি পাইয়েই দুয়োৱে আমাক দোষ দিয়াত লাগিল, ইমান বেগেৰে আগবাঢ়ি যোৱাৰ বাবে। তৎক্ষণাত সিদ্ধান্ত কৰা হ'লঃ বোলো ইমান দূৰ বাট যাম যেতিয়া একেলগে এক সীমিত গতি বেগেৰে আঁগুৱাই যাম। লক্ষ্য এইটোয়েই হ'ব লাগে যাতে আমাৰ নয়নজুৰিয়ে মনিব পৰা সীমাৰ ভিতৰত চাৰিওখন বাইক থাকিব লাগে। তেনেকৈয়েই আকৌ আমি আমাৰ যাত্ৰাত আগবাঢ়িলোঁ। আমাৰ পৰৱৰ্তী জিৰণিৰ স্থান আছিল ডুমডুমা।

ৰাতিপুৱাৰ কুমলীয়া ৰ'দৰ মাজেৰে অহৰহে গাত লাগি থকা বতাহছাতি। লগতে অনুকূল বতৰৰ মাজেদি আমাৰ বাইকেৰে যাত্ৰা। ৯ মান বজাত আমি ডুমডুমাৰ এখন হোটেলত Breakfast বুলি সোমালো। এতিয়া অসমৰ মানুহে নিশ্চয়কৈ মান্তি হ'ব ৰাতিপুৱাৰ Breakfast বুলিলে কিহক বুজায় এনে ৰাস্তাৰ দাতিকাষৰ হোটেল সমূহত। মনত ঠিকেই ধাৰণা কৰিছে ৰুটি-পুৰী আৰু অলপ গৰম মটৰ ঘুগুণি চব্জি! লগতে একাপ চাহ। পুৱাতেই পেট পূজাৰ অহিবনে ওলাই আহি পৰম তপ্তিৰে এই লঘু্ আহাৰ গ্ৰহণ কৰি আমি পুনৰ যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিলোঁ।

এইবাৰ আমি seat বিলাক সলনি কৰিলো। আমাৰ বুলেট চালকৰ ৰূপত এইবাৰ মই বহিলো এইকণ Exchange লাভ কৰিছিলো কেৱল মই চিন্ময় আৰু মজেইনে হে। কিয়নো যদিও আমাৰ দলত ৭ জন সদস্য আছিল, তথাপি বাইকচালক হিচাপে কেৱল মাত্ৰ আমি ৫ জনহে, মজেইন, চিন্ময় দা, দ্বীপজ্যোতি, মৃদু আৰু মই। চিন্ময় দাৰ সৈতে মই মায়দিয়াৰ পৰা ঘূৰি অহাৰ সময়ত seat সলনি কৰি আহিছিলো। কিন্তু দ্বীপ আৰু মৃদুৰ সাংঘাটিক কষ্ট হৈছিল কিয়নো অকলশৰেই নিৰন্তৰ চলাই যাব লগীয়া হৈছিল। বাৰু যি কি নহওঁক, তেনেদৰেই আমি আগুৱাই গ'লো। কোনো এক ডাঙৰ লক্ষ্যত উপনীত হ'বলৈ যিদৰে সৰু-সৰু লক্ষ্য ভেদি যাব লাগে, ঠিক তেনেকৈ আমিও মনতে সৰু সৰু লক্ষ্যস্তম্ভ ধাৰ্য কৰি লৈছিলো। ডুমডুমাৰ পৰা ওলাই আমাৰ পৰৱৰ্তী লক্ষ্য আছিল স্বৰ্গীয় ভূপেন হাজৰিকা সেতু অৰ্থাৎ ধলা-শদিয়া দলং। সেই দলং পোৱাৰ কিছুদূৰ আগৰ পৰা ৰাস্তাটো কিছু আহল-বহল আৰু সমতল হোৱাৰ বাবে আমি আৰু অলপ বেগাই যাব পৰিলো। মনতে কৌতুহল দলংত অলপ পৰ ৰৈ ফটো দুখনমান তুলি

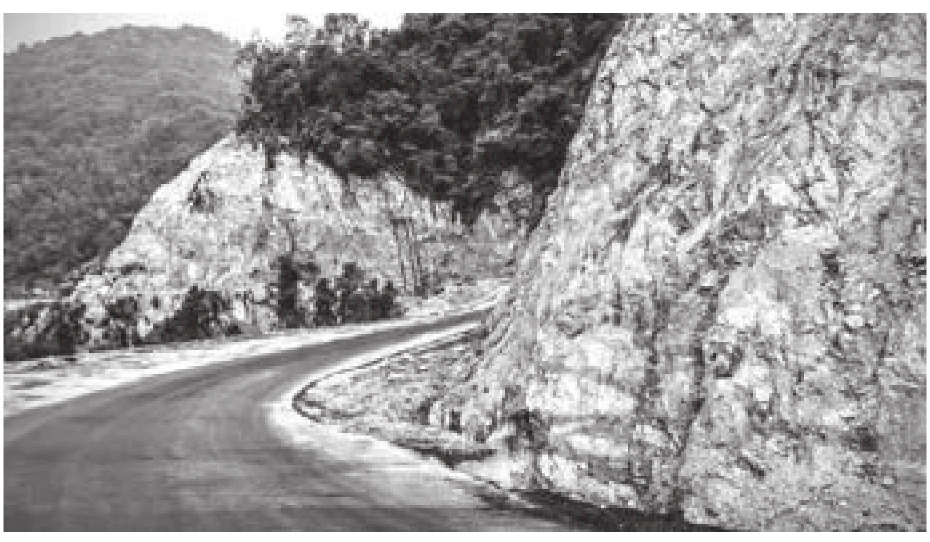

লওঁ। পিছে নাই, মায়দিয়াই আমাৰ বাবে বহুপৰ বাট চাই ৰৈ আছে বুলিহে অলপো অযথা সময় নষ্ট কৰিবলৈ মন নগ'ল কাৰো। একেই সেই নিৰন্তৰ যাত্ৰা, দুই বুলেট, দুই F-Z মটৰ চাইকেল ইয়াৰ পৰৱৰ্তী জিৰণি স্থান হিচাপে আমি দেওপানী দলং অৰ্থাৎ ৰয়িং (Roing) ৰ দলংখনক বাছি লৈছিলো। সুদীৰ্ঘ ধলা-শদিয়া দলং পাৰ কৰি আমি অৰুণাচলত প্ৰৱেশ কৰাৰ আগেয়ে এক Check Gate অত pass ল'বলৈ ৰ'লো। প্ৰায় ১০ মিনিট মান খৰচ কৰি এইবাৰ আকৌ নিশ্চিন্তে দেওপানী দলং অভিমুখে যাত্ৰা। অৰুণাচল সোমোৱাৰ লগে লগেই আমাৰ বাইক কেইখনেও যেন এক সকাহ পাইছিল। কিয়নো নাপাব? Border Roads সংস্থাৰ অধীনত নিখুঁতভাৱে তৈয়াৰী আহল-বহল ৰাস্তাৰ মানদণ্ডই সুকীয়া। মিছা কৈ নো কি লাভ গাফিলতিৰ স্বৰূপ উদঙাই অসমৰ ৰাস্তা ঘাট একেবাৰে ওলোতা স্বৰূপ যেন অৰুণাচলৰ লগত। দেওপানী দলং পাই তাতেই অলপ জিৰণি ল'লো। মজেইনৰ DSLR কমেৰাত বন্দী হ'ল সকলোৱে মনৰ জোখেৰে ভিন্ন ভিন্ন ভংগিমাৰ দলংৰ ওপৰত তুলা ফটো। লগতে বাৰেবৰণীয়া প্ৰাকৃতিক দৃশ্য সমূহ। ইমান পৰলৈকে বতৰেও যেন আমাক সুন্দৰকৈ লগ দিছিল। বেলিটিও যেন অলপ বিশ্ৰাম লৈ আমাক সুকলমে আগুৱাই যাবলৈ বাট মুকলি কৰি দিছিল। বৰুণ দেৱতাইয়ো যেন আমাক নীৰৱে চাই আছিল। ৰয়িংঅতেই আমি প্ৰায় ৩০ মিনিট মান কটালো। কেউদিশৰ প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্যৰ মায়াই যেন আমাক আঁকোৱালি লৈছিল। নয়নজুৰিয়ে ধৰি ৰাখিব পৰা দূৰ দূৰণিৰ সীমান্তলৈকে মাথো পাহাৰ, বৃহৎ সেউজী বৃক্ষৰে আৱৰি থকা সুউচ্চ পৰ্বতৰ মাজেৰে অলপকৈ দেখা বাট। আৰু সেই বাটেৰেই আমি আগুৱাই যাব লাগিব। দেওপানী দলং লৈকে ৰাস্তা আমাৰ সকলোৰে জনাজাত। কিয়নো বিভিন্ন সময়ত হোষ্টেলৰ পৰা পিকনিক ভ্ৰমণ ইত্যাদিত প্ৰায়ে অহা হয়। কিন্তু দলংৰ সিপাৰৰ পৰা পাহাৰৰ মাজেৰে ওপৰলৈ উঠি যোৱা বাটেৰে কোনোকালেই আমি যাত্ৰা কৰা নাছিলো। আমাৰ বাইকৰ দলটিৰ কোনো সদস্যই সেই দিন পৰ্যন্ত মায়দিয়া ভ্ৰমণ কৰা নাছিল। মাথোঁ Google Maps অৰ সহায়ত মায়দিয়াৰ অভিমুখে ৰাস্তা কোনফালেদি যাই, যিমানেই আমি জ্ঞাত। পাহাৰীয়া ৰাস্তা, কেনেকুৱা বা অৱস্থা! একেবাৰে ওপৰলৈকে যোৱাত কিবা বাধা আছে নেকি? আদি নানা প্ৰশ্নৰে মনৰ কৌতুহলতাৰ মনটি ভৰি পৰিছিল আমাৰ প্ৰত্যেককে। অলপ সংশয়, অধিক উৎকণ্ঠাৰে আমি পুনৰ একেলগে যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিলো, এইবাৰ মুখ্য তথা অন্তিম লক্ষ্যস্থানলৈ, মায়দিয়ালৈ। বতৰৰ অনুকূল ৰূপেও উৎসাহ যোগাই তুলিছিল প্ৰতিটো প্ৰহৰতেই। সময় তেতিয়া প্ৰায় ১১ মান বাজিছিল। Google Maps অত

আগতে যোৰাৰ মতে ৰয়িংৰ পৰা প্ৰায় ৫৩ কি.মি. দূৰত্বৰ মায়দিয়া। ডেৰঘন্টা মান বাট অতিক্ৰম কৰিব লাগিব বুলি আমি মনতে ধৰি লৈছিলো।

আমি যিমানেই আগুৱাই গৈ আছিলো, সিমানেই যেন আমাক সেউজী প্ৰকৃতিয়ে নিজ বুকুৰ উমাল পৰশেৰে আকোৱালি লৈছিল! বাহ! কিমান যে এক মনোৰম অভিনৱ পৰিৱেশৰ মাজেৰে আমাৰ যাত্ৰা। চাৰিওফালে কেৱল বৃহৎ বৃহৎ বৃক্ষ, উচ্চ পৰ্বতমালাৰ মাজেদি একা বেকা বাট। দূৰ-দূৰণিলৈকে জন শূন্যতা। কেৱল আমি সাতোটি প্ৰাণী। মাজে মাজে আমাৰ স্ফূৰ্তিৰে হাঁহি-কিৰিলি, ধেমালিৰ লগতে আমাৰ বাহন কেইখনৰ ইঞ্জিন তথা Horn ৰ মাত। নিৰন্তৰ আগুৱাই গ'লো আমি। বাইক চালকৰ সঠিক দৃষ্টি একা বেঁকা ৰাস্তাত, গতিবেগ নিয়ন্ত্ৰণ তথা সকলো সময়তে সতৰ্ক! আৰু পিছৰ ছীটৰ যাত্ৰী কেইজনৰ হাতে হাতে ম'বাইল আৰু কেমেৰাত সেই দৃষ্টিনন্দন প্ৰকৃতি ধৰি ৰখাৰ প্ৰচেষ্টা। কিমান ভিডিও, ফটোৰে ভৰি পৰিছিল আমাৰ মবাইল সমূহ! আজি সেই সমূহে দিয়ে মধুৰ সোঁৰৰণি। এনেদৰেই বহুদূৰ আগুৱাই গ'লো। এসময়ত Border Roads অৰ অধীনত থকা ৰাস্তাৰ অন্ত পৰিল। এখন তোৰণত লিখা দেখা পালো আমি। আৰু সেই সীমাৰ পৰাই দুৰ্গম ৰাস্তাৰ আৰম্ভণি। আধা পকা আধা কেঁচা, খলা-বমা ৰাস্তা। আমি বুজিলো সেইখিনিৰ পৰা ওপৰলৈ আমাৰ যাত্ৰা অতি কষ্টকৰ হৈ পৰিব। তথাপিও সেই একেদৰেই আগুৱাই গৈ থাকিম আমি, একেলগে তথা এইবাৰ অধিক সাৱধানতাৰে! এনেদৰে বাটটি অতিক্ৰম কৰি থাকোঁতে এসময়ত এটি শিলত উল্লেখ কৰা দেখা পাওঁ," মায়দিয়া ১১ কিঃমিঃ" উৎসাহিত হ'লো আমি। বোলে আৰু বেছি দূৰ নাই। পিছে অলপ দূৰ আগুৱাই গৈ ইমান পৰে আমাক লগ দি অহা অনকুল বতৰে যেন পিঠি ওভোটা দিলে আমাক। মেঘে তৰ্জন গৰ্জন কৰিবলৈ ধৰিলে আৰু পলকতেই এজাক বৰষুণে বাট ভেটি ধৰিলেহি। লগতে আগভেটি ধৰিলে ডাঠ কুৰলীয়ে। হিম শীতল বৰষুণৰ পানীত তিতি ঠেঁটুৰৈ ধৰা ঠাণ্ডাৰ মাজতো নিৰন্তৰ সেই ডাঠ কুঁৰলীয়ে আৱৰি থকা চকু দুটিৰে মনিব নোৱাৰা সেই একা-বেকা পাহাৰীয়া ৰাস্তাৰ মাজেৰে আগুৱাই যোৱাটো অতিকৈ কষ্টকৰ হৈ পৰিল। মায়দিয়াৰ মায়াবী বতৰৰ আমি যেন উমান পাই গৈছিলো। অহৰহ কিনকিনিয়া বৰষুণে আমাৰ গতিবেগ অতি মন্থৰ কৰি তুলিছিল। হেলমেটৰ Vision খন বাবে পতি হাতেৰে মোহাৰি থাকিবলগীয়া হৈছিল, নহ'লে ৰাস্তাই মনিব নোৱাৰি। একেবাৰে খুলি ল'লেই মস্কিল, চকুদুটিক বৰষুণৰ টোপালে তীক্ষ্ণ বানৰ দৰে বিন্ধিছিল। হঠাতে বৰষুণ ডাঙৰ হ'লত আমাৰ সমস্যা অধিক বৃদ্ধি পালে। মাথোঁ দুহাত মান বহল ৰাস্তা লগতে আধা পকা আধা কেঁচা! ৰাস্তাৰ এফালে বৃহৎ পৰ্বত আৰু আনফালে সংঘাটিক দ'খাল! কোনো ৰেলিং বা Barrier নাই। কেনেকবাকৈ পিছলিব লাগিলে কল্পনা ও কৰিব নোৱাৰি তাৰ পৰিণাম। সচাঁকৈয়ে সেই মূহুৰ্তত আমাৰ বুকু কঁপি উঠিছিল। বিশেষকৈ বাইক চালক কেইজনৰ। বাইকৰ Balance ৰাখিব লগীয়া হৈছিল, সমান্তৰাল ভাৱে অতি সতৰ্কতাৰে আগুৱাইও যাব লগীয়া হৈছিল আমাৰ এনেকুৱা ভাব হৈছিল যেন যিমানেই আগুৱাই গৈছিলো, সিমানেই যেন সেই ১১ কি.মি. বাট আৰু দীৰ্ঘ হৈ গৈছিল। অন্তই যেন নপৰিব সেই বাটৰ! কৰবাত ৰ'বলৈও অলপো ঠাই নাই আৰু সময়ো নাই। ৰলেই জানোবা আকৌ বেছিকৈ বৰষুণ হৈ যায় আৰু আমি সেই অজান ঠাইত বন্দী হৈ যাওঁ নানাধৰণৰ চিন্তাৰে আৱদ্ধ হৈ পৰো আঁমি। আমি ঈশ্বৰক চিন্তি এটা কথাই ঠিক কৰি লৈছিলো, মুঠতে আমি মন্তৰ গতিৰে হ'লেও নিৰন্তৰ আগুৱাই যাওঁ আমাৰ অন্তিম লক্ষ্য," Mayodiya pass" অলৈ। তাৰ আগত কোনেও যাতে বতৰৰ প্ৰতিকূল ৰূপ দেখি ৰৈ নিদিয়ে যেন। বৰষুণ মাজে মাজে কমে, আকৌ এজাক ডাঙৰ বৰষুণে আৱৰি ধৰেহি। পিচল হৈ পৰে বাট-পথ অধিক সাৱধান হ'ব লগীয়াত পৰে আমি চালক কেইজন। একধৰণৰ কঠোৰ শাৰীৰিক তথা মানসিক পৰীক্ষাৰ যেন আমি একো একোজন পৰীক্ষাৰ্থী। সেই পৰীক্ষাত যেন উত্তীৰ্ণ হোৱাৰ আমাৰ দুৰ্বাৰ প্ৰচেষ্টা!! ইমানখিনি বাট সুকলমে পাৰ কৰি আহি ১১ কি.মি. বাটপথেহে যেন আমাক পেপা কহুৱাই দিছিল। এনেদৰে আগুৱাই গৈ থাকোতে এটি শিলত দেখা পাও" Mayodiya 3 km" বুলি। সকলোৰে বাবে এক আশাৰ কিৰণ, উৎসাহিত কৰি তুলিছিল আমাক আৰু অলপ পৰৰ পিছতেই আমি আমাৰ লক্ষ্যত উপনীত হ'মগৈ বুলি। পিছে আকৌ হঠাৎ এজাক ডবাপিটা বৰষুণে আমাক বাধা দিবলৈ নামিলে। সেই ক্ষণত ক'তো ৰ'বলৈ ঠাই নাছিল ৰাস্তাত। সেই বাধা নেওচি আগুৱাই যাওঁ বুলিয়েই মনতে জোৰ বান্ধিলো। ইমান দূৰ বাট একেলগে আহি সেই ডবা পিটা বৰষুণ যেন জাকত আমাৰ দলৰ বিভাজন হৈ গ'ল। ক'ৰবাত ৰ'বলৈ ঠাই বিচাৰি সকলো বেগেৰে আগুৱাই গ'লো। কোন ক'ত আছে ভাবিবলৈ আমাৰ অলপো সময় নোহোৱা হ'ল। পলকতেই অকলশৰীয়া প্ৰতিখন বাইক। মই আৰু মোৰ পিছত ছীটত চিন্ময় দা, যেনে তেনে আগুৱাই নি থাকিলো বাইকখন। এপলকত ইফালে সিফালে চাই দলৰ কাকো নেদেখি গভীৰ চিন্তাত পৰিলোঁ" Mayodiya 0 km " বুলি দেখি মন উৎফুল্লিত হ'ব লাগিছিল যদিও লগৰ কেইজন আৰোহী নেদেখাত মন অশান্ত দুয়োৰে আমাৰ। অৱশেষতঁ " Mayodiya pass Fed " লিখা সেই হালধীয়া ফলকখন পালোগৈ। এয়াই আছিল অন্তিম লক্ষ্যস্থান। বৰষুণ তেতিয়া কিনকিনিয়া হৈছিল অলপ। আমাৰ ৰাস্তাৰ ওচৰতে দেখো এভাগ মন্দিৰ। আৰু সিটোপাৰে B.S.F কেম্প এটা। চিন্ময় দা আৰু মই ঠিৰাং কৰিলোঁ যে আমি সেই মন্দিৰতেই ৰৈ দিওঁ আমাৰ বাকী লগৰ কেইজনো তাতেই আহি ৰ'বহি। কিয়নো Mayodiya pass বুলি সেই ফলকখন দেখা পাবই তেওঁলোকে। অন্য যোগাযোগৰ কোনো প্ৰাধন নাছিল আমাৰ হাতত। মবাইলত Network একেবাৰেই নাছিল। ইমান এক অতি ভিতৰুৱা দুৰ্গম অঞ্চলত Network নোপোৱা স্বাভাৱিক। এনেতে অলপ পৰ ৰওঁতে দ্বীপজ্যোতি আৰু দিপাংকৰ ওলালহি। মনত সকাহ আমাৰ। প্ৰায় দহ মিনিট মানৰ পিছত মৃদুও আহি পালেহি। যিয়েই নইওক আমি লগ খালোঁ আমি ভাবিলো অলপ পিছতেই

মজেইন আৰু ৰিষভ দাও আহি ওলাবহি। ইফালে কাপোৰ-কানি সমস্ত তিতি আমাৰ। ঠাণ্ডাত হাঁত ভৰি চেঁচা পৰি একেবাৰে যেন গোটেই গাৰ কঁপনি উঠিছিল। হাত ভৰিৰ তলুৱা মোহাৰি মোহাৰিয়েই য়েই আমি গৰম কৰাত লাগিলোঁ, শেঁতা পৰি গৈছিল যিহেতু জাৰত। সময় ইফালে প্ৰায় আধাঘন্টামান পাৰ হ'ল কিন্তু মজেইন আৰু ৰিষভ দা দেখোন নোপোৱা হিয়েই হ'ল। আমি অধিক চিন্তিত হ'লো। ইমান পৰে নোপোৱাত ভাবিবলৈ বাধ্য হ'লো কিজানি ক'ৰবাত বন্দী হৈ পৰিল তেওঁলোক? কিম্বা অঘটন ঘটিল নেকি? নানা চিন্তাৰে সংশয়ত ডুব গৈছিল আমাৰ মন। " নাই, এই কথাই কথা নহয়! ব'ল সিহঁতক বিচাৰি যাওঁ" বুলি চিন্ময় দায়ে মাত দি মন্দিৰৰ পৰা ওলাই আহিল। মইও ওলালো তেওঁৰ লগতেই। বাকী কেইজনক মন্দিৰতেই থাকি বাট চাবলৈ কৈ আমি বাইক লৈ সিহঁত দুয়োৰ সন্ধানত ওলাই গ'লো। সেই ফলকখন থকাৰ স্থানৰ পৰা ভিতৰৰ ৰাস্তায়েদি আগুৱাই গ'লো। সেই বাটটোৰ অৱস্থা অতি বিষম আছিল। ৰঙা মাটিৰ কেঁচা ৰাস্তা, বৰষুণৰ ফলত বোকাৰে অধিক পিচল হৈ পৰিছিল। আমাৰ বাইকৰ চকা বাৰে প্ৰতি পিচলি যাব খোজে। অলপ ৰও আকৌ ইফালে সিফালে চাই আগুৱাই যাওঁ। নাই ! দূৰ-দূৰণলৈ কোনো সন্ধান নাই দেখোন সিহঁতৰ। ক্ৰমান্বয়ে চিন্তা আৰু ভয় বাঢ়ি গৈছিল আমাৰ। প্ৰায় ১ কি. মি. মান তেনেকৈ আগুৱাই গৈ আমি এসময়ত দূৰণিৰ পৰা দেখো যে তেওঁলোকৰ বাইক ৰখাই থোৱা আছে। কিন্তু মানুহ দুজন ক'ত? ওচৰলৈ আগকাঢ়ি গৈ দেখো পাহাৰৰ মাজতেই অলপ গুহা এটাৰ দৰে ঠাই আছে আৰু তাতেই সোমাই দুইজনেই চিন্তাত মগ্ন হৈ বহি আছে। বাট হেৰাই বহুদূৰ আগুৱাই গৈছিল বোলে সিহঁত। সিহঁতক কুশলে লগ পাই কিমান যে এক শান্তিৰ নিশ্বাস এৰিছোঁ আমি।" বৰ ভয় খোৱা হে তোমালোকে!" মই মনতে ঈশ্বৰে ধন্যবাদ দিলোঁ। এনে যেন পুণৰাবৃত্তি নহয়, তাকলৈ আমি সাৱধান হ'ব লাগিব বুলি কৈ মন্দিৰলৈ বুলি উভতিলো। আমি সাতোজন সদস্য পুণৰ লগ হৈ নথৈ আনন্দিত হ'লো Mayodiya Pass অৰ্থাৎ আমাৰ মূখ্য লক্ষ্যস্থান পোৱাৰ আনন্দ আমি তেতিয়াহে যেন ভোগ কৰিব পাৰিছিলোঁ। মন উৎফুল্লিত! ইমান কষ্টৰ মাজেৰে আহি অৱশেষত মায়দিয়া Pass অত সেই এময়ত। ফটোত সেই মুহূৰ্ত ধৰি ৰখাৰ চেষ্টা আমাৰ চাৰিওদিশ কেৱল উচ্চ পৰ্বতমালা আৰু মেঘৰ ডাঠ আৱৰণ! লগতে কপাঁই তোলা ঠাণ্ডা বতাহ! বাহ! প্ৰকৃতি কি যে অপৰূপা!! মনৰ জোখেৰে সেই পল অনুভৱ কৰি আমি পুনঃ আমাৰ উভতনি যাত্ৰালৈ বুলি ওলালোঁ। বৰষুণ তেতিয়া কমি আছিল। সময়ো প্ৰায় ২.৩০ মান। ৰ'দৰ অলপো চিন-চাপ নাছিল ডাৱৰে আৱৰি থকা শুকুলা আকাশত। আমি মন বান্ধিলো যে পোহৰে পোহৰে সন্ধ্যা লগাতেই সেই পৰ্বতৰ একা-বেঁকা দুৰ্গম বাট অতিক্ৰম কৰি অন্তত ৰয়িং চহৰ পাবগৈ লাগিব। ৰয়িং চহৰ

পালেগৈ আমি অলপ সকাহ পাম কিয়নো কিবা অসুবিধা হ'লে সেই ঠাইত আমি সহায় বিচাৰিব পাৰিম। কিন্তু এই পৰ্বতীয়া অঞ্চলত আমি একেবাৰে অকলশৰীয়া। আৰু পলম নকৰি আমি ডিব্ৰুগড় অভিমুখে যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিলো।

পুনৰ সেই ১১ কি.মি. অতি দুৰ্গম ৰাস্তায়েদি আমি আগুৱাই আহিলো। মায়াবী মায়দিয়াৰ বতৰ, পলকতেই ডবা-পিটা বৰষুণ আৰু ডাঠ কুৱঁলী নামি আহিল। লগতে হাড় কপোৱা ঠাণ্ডাই আমাৰ আগুৱাই যোৱাত বহু বাধা দিছিল। হাতত Gloves নকৰাৰ বাবে হাত দুখনৰ যেন ৰক্তৰ চলাচল স্থবিৰ হৈ পৰিছিল। আকৌ সেই নিৰন্তৰ কঠোৰ শাৰীৰিক তথা মানসিক পৰীক্ষা আমাৰ। অহৰহে সমান্তৰালভাৱে চকু, কাণ, মগজুৰ সামঞ্জস্য ৰাখি বাটতিত মনোযোগ দি বাইকৰ গতিবেগ নিয়ন্ত্ৰণ ৰাখি আগুৱাই যাব লগীয়া হৈছিল। মনৰ জোৰতেই প্ৰায় ৯ কি. মি. দুৰ্গম বাটেৰে আগুৱাই আহি আমাৰ যেন দেহাই আৰু নাটানিছিল। মায়দিয়াত কিবা সৰু-সুৰা হোটেল পাম বুলি মনতে পুহি ৰখা আশাত যেন চেঁচা পানী পৰিল। আমাৰ যি একোখন সৰু দোকান দেখিছিলোঁ, সকলোতে তলা লগোৱা। ৰাতিপুৱাতেই পুৰী ঘগুনী খাই অহা আমাৰ পেটটোৱে ভোকত ককবকাই উঠিছিল। আনফালে ভাগৰেও হেচা মাৰি ধৰিছিল আমাক সকলোকে।

অলপ দূৰ তেনেদৰেই আগুৱাই গৈ আমি এক আশাৰ ৰেঙনি পালোঁ। সৰু দোকান এখনৰ খিৰিকিখন খোলা দেখা পাওঁ আমি। অলপো সময় নষ্ট নকৰি তাতেই ৰৈ দিলো আমি। অৰুণাচলী মানুহ এহালে দোকানখন চলাইছিল। কাষতে কাঠেৰে নিৰ্মিত তেওঁলোকৰ ঘৰখন। আমি দোকানতেই পোৱা পেকেটৰ খাদ্য সামগ্ৰী ক্ৰয় কৰি খোৱাত লাগিলো নাই! এই জাৰত কঁপি উঠা দেহাৰ সেই সামান্য খাদ্যই কিনো ভোক গুচাব আমাৰ! তেওঁলোক মাত লগালে আমাৰ দুৰৱস্থা দেখি ঃ " আপল'গ Maggi খায়েগা ? ঘৰ সেই বনায়েগা হাম !" আমি তপৰাই মান্তি হ'লো, কিয়নো গৰম কিবা এবিধ খাদ্য খালে অন্ততঃ গাত অলপ শকতি পাম। লগতে জাৰৰ পৰাও মুক্তি পাম।

তেওঁলোকে আমাক ঘৰলৈ মাতি নিলে, বৰষুণ যিহেতু একেকৈ নেৰা-নেপেৰা । ঘৰখন পাহাৰীয়া অঞ্চলৰ কাঠেৰে নিৰ্মিত। মানুহজনে আমাক একুৰা জুই ধৰি দি তাৰ কাষতেই বহিবলৈ ব্যৱস্থা কৰি দিছিল। জুইকৰা পাই আমি সুখী, জথৰ হৈ পৰা দেহ মনে পুণৰ প্ৰাণ পাই উঠিল। সাত বাতি Maggi তৈয়াৰ কৰি দিলে তেওঁলোক। পৰম তৃপ্তিৰে সেই Maggi গ্ৰহণ কৰিলো আমি। ঠেটুঁৱৈ ধৰা ঠাণ্ডাত জিভাৰে সোৱাদ লৈ যেতিয়া খাদ্য নলীৰে সেই গৰম Maggi আমাৰ পেটলৈ বুলি নিগৰিছিল,আমাৰ কিম্বা অমৃত সেৱন কৰাৰ দৰে লাগিছিল। ভোকে পিয়াহে অণ্ঠ কণ্ঠ শুকাই যোৱা অৱস্থাৰ পৰা যেন আমাক উদ্ধাৰ কৰিলেহি সেই এবাতি তপত Maggi যে। তেখেত সকলক অশেষ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো আমি। সেই জনশূণ্য অঞ্চলত তেওঁলোক আমাৰ জীৱন উদ্ধাৰ কৰোঁতা স্বৰূপ হৈ পৰিছিল সেই মূহুৰ্তত।

কিছুপৰ বৰষুণ কমালৈকে তাতেই কটালো। হাত ভৰি সেকি মানুহহালক বিদায় পুনৰ ৰাওণা হ'লো আমাৰ যাত্ৰাত। এইবাৰ মন উৎসাহিত, দেহটো নতুন শক্তিৰে পৰিপুষ্ট। সাৱধানতাক মূলমন্ত্ৰ হিচাপে লৈ আগুৱাই আহি থাকিলো। তেতিয়া আমাৰ বুলেটৰ চালক মই, পিছ Seat অত চিন্ময় দা। বৰষুণ কমাত আমি আগুৱাই অহাত সকাহ পালো। Roommate চিন্ময় দাৰ সৈতে জীৱনৰ বহু সৰু বৰ আমেজ অনুভৱৰ কথা পাতি হাঁহি ফুৰ্তিৰে মনোমোহা প্ৰকৃতিৰ দৃষ্টিনন্দন পৰিবেশেৰে অগ্ৰসৰ হৈ কথাত মচগুল। আমি দুয়োৱে কোন পলকত ৰয়িং পালোহি যেন তলকিবই নোৱাৰিলোঁ। ৰয়িংত অলপ জিৰাই লওঁ বুলি দুকাপ চাহ খাই ল'লোঁ আমি। বাকী কেইজন বাইক আৰোহী আগুৱাই গ'ল। এতিয়া বিশেষ চিন্তাৰ বিষয় নাছিল কাৰণ চিনাকি ৰাস্তা সকলোৰে সেই অচিন দেশৰ দুৰ্গম বাট পথৰ পৰা আমি সন্ধ্যাৰ আগে ভাগে আহি পালোহি যে, তাক লৈয়েই মনতে শান্তি লভিলোঁ। ভাগৰে বাৰুকৈয়ে হেচি ধৰিছিল যদিও মন বান্ধি পুনৰ বাইকত বহিলোহি। একেবাৰে নিশ্চিতমনে ডিব্ৰুগড় পাই হোষ্টেলৰ নিজ ৰুমৰ বিচনা খনত হে ভাগৰ মাৰিম বুলি ধিৰাং কৰি নিৰন্তৰে আগুৱাই আহি থাকিলোঁ। ডিব্ৰুগড় পাবলৈ এতিয়াও বহুদূৰ অতিক্ৰম লগীয়া আছিল। চিন্ময় দা চালক হিচাপে আমি নিৰন্তৰে আহি ডুমডুমা পাই গলেহি। সেইখিনিৰ পৰা বাইকখনৰ চালকৰ ৰূপত মই। একেধাৰে চলাই আহি ডিব্ৰুগড় পোৱাই দিলোহি। পুনৰ আমাৰ যাত্ৰাৰ আৰম্ভনিৰ স্থান অৰ্থাৎ হোষ্টেল নোপোনালৈকে ক'তো ৰোৱাৰ ইচ্ছা নাছিল। ডিব্ৰুগড় সোমোৱাৰ পিছতেই আমি গোটেই কেইজন সদস্য লগ হ'লোহি ৰাস্তাতেই। প্ৰায় ১০ মান বজাত আমি আমাৰ মৰমৰ হোষ্টোলত ভৰি দিলোহি। এক শব্দৰে বুজাব নোৱাৰা সুখ অনুভৱ কৰিছিলোঁ আমি সুকলমে নিজ ঘৰখনত ভৰি দিবলৈ পাই। গোটেই দিনযোৱা ৪০০ কি. মি. ও অধিক এই যাত্ৰাৰ সুন্দৰভাৱে অন্ত পৰিল। গা ধুই উঠি, কোনোমতে নাকে মুখে ভাত কেইটামান খাই ভাগৰুৱা দেহাৰে অচেতন হৈ পৰাৰ দৰে ঢলি পৰিলো নিদ্ৰাৰ কোলাত।

আজিও যেতিয়া সেই যাত্ৰাৰ, সেই দিনটোৰ স্মৰণ কৰো, ম'বাইল তথা কেমেৰাত ৰখা ফটো বিলাকৰ মাজত যেন সোমাই পৰো! আকৌ যেন উভতি যাম সেই মেঘৰ দেশলৈ, নিজকে যেন প্ৰকৃতিৰ সেই সেউজীৰ আঁচলেৰে মেৰিয়াই ল'বলৈ, শুঁকুলা মেঘ তথা ডাঠ কুঁৱলীৰ মাজত বিলীন হ'বলৈ, পুনৰবাৰ উভতি যাবলৈ বাৰুকৈয়েই মন মেলে। কিছু হাঁহি-স্ফুৰ্তি, উৎসাহ, উৎকণ্ঠাৰ মাজেৰে আমাৰ সেই মায়দিয়াৰ যাত্ৰা। কেইবাটিও শুৱনি অনুভৱেৰে অলংকৃত এক অতিত মধুময় স্মৃতি হিচাপে মোৰ এ. এম. চি (AMC)ৰ হোষ্টেল জীৱনৰ স্মৃতিমধুৰ ৰঙীন কেনভাচ (Canvas) খনিত ৰংবুলাই গ'ল সেই মায়দিয়াৰ যাত্ৰাই!!

পুনৰ এক অচিনা ঠাই গমনৰ হেঁপাহেৰে।।

Death All Around

Shivam Kumar Gupta

story

It was the summer of 1956 the cooper family decided to go on a cruise ship voyage from the beautiful port of Compton Bay, Isle of Wight, England to journey all around African mainland and finally ending up in Bombay, India. The family consisted of newly married couple Billy and Rebecca cooper along with Rebecca's younger brother John. Billy was an engineer in a local fishing business. Rebecca was just a housewife and her brother was a school kid. They finally set their sail on 2nd june at 9 AM on cruise ship named 'OCEANA'. They adjusted themselves in their rooms and gathered in the banquet hall where all the passengers were greeted for their upcoming journey by the Captain. Their entire day spent on enjoying each and every fragment of the huge ship, its decks, swimming pools and of course the mighty ocean where dolphins could be clearly seen jumping out of the water surface and racing with the ship. At night a party was organized with an orchestra. Everyone was enjoying and drowned in an ocean of drinks, delicious foods, dance and what not. Oceana was just a man made heaven surrounded by water all around.

At about 3:15 AM, the mayday calls were not clear as the weather turned out to be quit a violent accompanied with heavy rainfall and thunder storms. The captain ordered to stop all the engines and drop the anchor so as to save fuel until mayday calls return to normal. Most of the passengers could not sleep and were scared of the terrible weather. After 10 minutes, the siren blew and everyone was suggested to hold something tightly as the crew got visuals of nearly a 150 meters high wave rushing towards the ship from its

left side. The captain ordered his men to turn left so that they could might cross the tide but soon he was reminded with anger and great despair that he was the one who ordered to stop the engines and now it was impossible to start them within few minutes and do what he told. The wave hit the ship very badly and ruining everything water started to enter into first two compartments. The crew immediately rushed towards the affected site and managed to seal the compartments. Most of the people were severely injured by the hit. The crew distributed life jackets to the people and provided medical aid to the needy. Pieces of broken glass, utensils, tables, chairs all were lying here and there. The thunder did not seem to slow down when all of a sudden a second wave of nearly the same intensity of that of the first one hit again on the same side of the ship. As a result the ship turned partly towards the opposite side. Captain ordered to abandon the ship and told his men to save the fellow passengers. The ship did not carry enough life boats and most of them were damaged during the two hits. Thus only a handful of passengers were able to abandon the ship in time including all the members of the cooper family. Oceana remained floating for 15 minutes after the last life boat was released and finally entered into the sea. The captain however stayed on the ship helping people till his last breath. People who could not get boats just jumped into the water but could not survive the thunder and were taken miles away from the boats in minutes by the huge tides. It was 6 AM. Storm had diminished. John discovered that his boat got separated from the group during the storm. However he was happy because Billy and Rebecca were also in the same boat. Billy was severely injured. He had a big round blood clot on his head. There was a pregnant lady named Alice in the boat who lost her husband on that disaster and was crying continuously. Rebecca comforted her. They had only a handful of rations(chocolate bars, can foods, glucose syrups) left on the boat. Everyone was afraid, crying and worried about what would happen next except for Rebecca who appeared to be quit calm. She tore a piece of cloth from the boat and tied on Billy's head. She also distributed the rations among all of them. She said," one bite twice daily from the chocolate bar, one to two sips from the syrup." John did not like Alice at that moment. He was so afraid that he thought that since Alice was pregnant she might eat a lot and the rations would go empty soon. After 2 hours they found themselves surrounded by sharks. Billy gestured everyone to sit closely and get away from the corners of the boat. Bright sunlight with scorching heat and sharks all around made their first day in the boat a horrible nightmare. They somehow survived the first week but most of them developed various diseases. Scorching heat burnt their skin, lack of proper diet caused severe malnutrition, dehydration, etc. With rations nearly nil, arguments began to occur among them with no coordination and team work left anymore. Billy's condition was much bad but somehow he managed to survive till then but could not take further long. His injury was making him to doze continuously. Rebecca tried to wake him up. Sometimes she shouted at him and said,"O Billy come on man you can make it, please do not sleep, look at me, yours Rebecca is here." Looking all these frustration and worst situation John screamed on Alice and tried to beat her but soon stopped by Rebecca. He said," This is all because of you, if you have not eaten much of the rations Billy would have been alright now." That night Alice's labor pain started. She screamed and cried loudly but Rebecca could do nothing. After 3 hours a cute crying sound broke the silence of the darkness. It was the baby. Alice died soon after the birth. Rebecca took the baby in her arms and fed him milk. Tears rolled down her chicks as she took the baby as a boon and a hope of light. The next day they politely threw Alice's body into the ocean and prayed God for her afterlife. John was pretty sad that day. Though he disliked Alice but he made a bond with her during these days. Eating together, sharing each other's pain and emotions during that tough time made him affectionate towards her and now in her absence he grew feelings for the new born. Using his scouting skills, John made a fish trap using a metallic cord which he turned into a hook and a wire taken from the ration bag. He used the piece of cloth soaked with blood used for covering Billy's injured head for fixing in the hook. He waited for 1 hour and checked but

found nothing. He again waited and waited and finally fell asleep. Rebecca was trying hard to feed the baby her milk. At about 7 AM John woke up and weakly investigated his trap. He was happy to see a fish not very large though got trapped. He began waking everyone up but soon they realized that Billy was no more. He died sometime at night as his deteriorating condition could not take him further longer. Rebecca totally broke down and became stony. That very day John gently threw his body outside the boat. Rebecca was so shocked that not a single drop of tear rolled down her chick. She just kept looking while John was busy in Billy's funeral. After 2 hours Rebecca suddenly stood up and drank the salty water of the sea. John disrupted her but she continued and finally sat down after fully satisfying her thirst. Excess salt intake led her in hallucination. She began hallucinating islands, beaches and people and said to John, "Look there, look we finally made it, we are not going to die, I will raise you and this baby, just we have to take this boat over the beach or we have to swim upto there." With this she jumped into the water and began swimming to nowhere. John instead of screaming could do nothing as he had to protect the baby. Just after minutes later John witnessed the most deadly and terrifying scene of his life. Several sharks attacked on Rebecca and torn her into pieces with water turning red in colour. Dehydrated John cried the most accompanied with a never ending pain of loneliness. He lost all his hopes and sat in a corner holding the baby tightly in his arms and waiting for his turn now. After 2 days their boat reached an island. When locals rushed towards them they found a boy holding a baby with his eyes closed. They found him dead but miraculously the baby survived or being saved by John till his last beath.

Ria Biswas

Suffering in Silence

feelings

"Be a man", he said to his teary eyed 3year old son, when suddenly realisation dawned upon him. Realisation of how this phrase has become deeply interwined with his life, yet he never realised its role.

"Contrary to popular belief, the men in our society suffer, that too, in sheer silence. There is a pre scripted, pre calculated notion of how a man can behave and respond. The accepted spectrum of emotions he can authenticate is exceptionally narrow. And to add to it, the society rejoices when it creates another 'man' from the lot.

"Be it an aged man nearing his 70s who has to vacate his seat for an apparently healthy young individual of the opposite gender owing to reservations in public transport or be it a father who has been carefully trained to be strict, mature and never openly show love for his children. It spares none. A man suffers alone and in silence.?

"Big boys dont cry", "boys dont wear pink", " boys dont play with dolls". Many of these phrases become a part of growing up in a man's life and somehow, unknowingly, he learns to adapt to the rules and expectations of the society. He faces the pressure of gender roles silently.

"The society has very complicated expectations from them-forcefully pushing them to fit into this hypermasculine mould. Infact, their natural love of arts or subject may lead to questioning of their sexuality. If this is not depressing and shameful, what is? This is that alley -dark and grumpy, that often goes unnoticed and unspoken about. There exists life here, but it is numbing and spiteful.

"So next time, when the lights go dim, and we clank your glasses and share our intellect, we should remember that oppression and abuse are universal. It is not a particular gender that is to be blamed or sympthised with. It is an individual first, his or her gender later!

বিগত দিনৰ ডুখৰীয়া ছবি

ডাঃ দেবৰ্ষি নাৰায়ণ কলিতা

(১)

- 8/11/17; 5:35 AM। নামতহে উঠা হ'ল। অলপ দেৰি আকৌ শুই গ'লো। আজি Medicine-ৰ 9th Sem Pratical পৰীক্ষা। 8:30-ত পোৱাকৈ গ'লো। আমাক 8:30ত মাতি কাৰো দেখাদেখি নাই। অৱশেষত 9:15ত আৰম্ভ হ'ল পৰীক্ষা। টিকট উঠালোঁ, Case পালো "Diabetic foot weer"। কি যে ফুটা কপাল। য'তে বাঘৰ ভয় ত'তে ৰাতি হয়। Rest is History। পৰীক্ষা হলৰ পৰা ওলাই আহোতে মনত কেৱল এটা কথাই বাজি আছিল, ''Final MBBS এবাৰেই দিবা। ভালকৈ দিব চেষ্টা কৰিবা''।

(২)

- 12/11/17। আজি Sanjeeb Kakoti Sir ৰ last class আছিল। Alphons Daughdet ৰ last lesson কবিতাটোৰ কথা মনত পেলাইছিল ছাৰে। তেখেতে পঢ়োৱাৰ লগতে নীতি শিক্ষাও দিলে। সেই Tetanus ৰোগী জনীৰ কথাটো কওঁতে ছাৰৰ মুখৰ উজ্জ্বলখিনি, আহ্!! এক স্বৰ্গীয় অনুভূতি। শেষত সকলোকে বিদায় জনাই গধুৰ মনেৰে ওলাই আহিলো শ্ৰেণী কোঠাৰ পৰা......।

(৩)

- 27/11/17। Final পৰীক্ষালৈ বেছিদিন নাই। পঢ়ি পঢ়ি অলপ আমুৰালে। অলপ Fresh হৈ আহো বুলি Prachurya ৰ লগত AMC তে চাহ খাব ওলালো। চাল্লা... ঘূৰি আহোতে Scooty এ দিলে এটা মহা ঢোকা, আধাৰাস্তাত বেয়া হৈ গ'ল। ঠেলি ঠেলি কোনোমতে ৰুম পালোহি। ৰুম আহি পাই গম পালো কিনি অনা পেনটো বেয়া। ধেই!! মনটো বেয়া লাগি গ'ল। নাজানো আৰু কিমান বেয়া হ'ব।

(৪)

- 28/11/17। ৰাতিপুৱা শুই উঠি গম পালো, Mobile বেয়া হ'ল। মনটো বেয়া লাগিল গ'ল। পৰীক্ষালৈ দুদিন নাই আৰু এই অমং গলীয়া কাণ্ডবোৰ এতিয়াহে হ'ব পাইছে। অলপ হ'লেও মনটো ভাঙি যায়।

কিন্তু মায়ে যিটো সাহস দিলে মনটো একদম Recharge হৈ গ'ল। জীৱনত সমস্যা আহিবই। কেনেকৈ Handle কৰিব লাগে সেইটোহে ডাঙৰ কথা। An aroplane takes off against the wind, not with it.

(৫)

- 5/12/17। আজিৰ পৰা Final MBBS আৰম্ভ। দুইখন Paper ৰ মাজত শৌচ কৰিব লাগিল, কি যে ক'ৰো? এইটোনো বাৰু এতিয়া লাগিব লাগেনে ?? সময় নাপালে আৰু!!

(৬)

- 12/12/17। Paedia পঢ়ি আছো। তাৰ মাজতে ড° ৰুবুল মাউতৰ "মোৰো এটা সপোন আছে" কিতাপখন উপৰা-উপৰিকৈ পঢ়িলো। মোৰ এই কাণ্ড দেখি চুদেমে ধমক দি ক'লে, "Next পৰীক্ষা paedia, তাতে আকৌ ই বেটাই বাহিৰা কিতাপ পঢ়ে। থ' বুলি কৈছো নহয় থ"।

মা-দেউতা লগত নাথাকিলেও এনে অভিভাৱক ৰূপী বন্ধু থাকিলে বিপথে যে নাযাও সেইটো ভাবি ভাল লাগে।

(৭)

- 26/12/17। আগতেও ঘৰলৈ এনেদৰে বাছত যাত্ৰা কৰিছো পৰীক্ষাৰ পাছত। কিন্তু Final MBBS দি অহাৰ পাছত অলপ বেলেগ লাগে। মনটো একেবাৰে পাতল। কোনো চিন্তা নাই কোনো ভাৱনা নাই। যি হয় হ'ব দেখা যাব

(৮)

- 20/01/18। ৰিজাল্ট দিলে আজি। অৱশেষত ডাক্তৰ হ'লো। কি লিখো আজি মই নিজেই ভাবি পোৱা নাই। Words are not enough to describe.

(৯)

Journey from Class Roll No 50 to become Intern no 50!!

story

Let Every Drop Drench Me

Manisha Goswami

The alarm went off at 5.30 am in the morning.Unwrapping the cosy blanket,Swati got up stubbornly.Although not in a mood to wake up,but she had to;for she had promised herself to perform some workouts every morning.She reached the terrace of her hostel with a spring in her hand.It was the same spring that her father bought for her;the same spring with which she gave her earliest ,unsteady leaps;the same spring with which she learnt to skip with her father.One,two,three,four.....,the skipping rope went above the tip and under the toe.To lose some extra kilos was getting tougher.The spring began to swing more swiftly with the wind.The sun that gently fell on her face penetrating through the leaves of "Debodaru",was playing hide and seek then. "Is it going to rain today again?"She wondered.She looked at the sky to find clouds hastening like messengers through heaven.Swati wondered if those clouds too complain of " labour pains" after the outpouring of rains. Heh! She laughed at herself.What kind of metaphor she had used.She realised that Medical Science hasn't left anything to herself.Even the poetic expressions she once used to convey her feelings have now been occupied with Hippocrates' language.Things have changed a lot.

There can be nothing more satisfying than the feeling of dawn.Swati took a few long breaths to get into those extra pure oxygen.The hymns of "Vande Mataram" being played around the campus has rekindled her heart. She went down memory lane to revisit that beautiful moment.She was in class three then.Dressed up in a white saree with those stuffs of make-ups she was ready to perform.But a bit of uneasiness encircled her.They were a group of seven going to perform a patriotic

dance on the National Song.Her feeling of uneasiness was not due to any sort of stage- fear; but that because she had forgotten to buy those white paper flowers that every other friend of her wore.Everyone was complete in their outfit except her.As a child, she felt crying for a moment.Some other girls were performing "Saraswati Bandana" on the stage.The next performance was of Swati and her group.The curtains fell on.As she was about to step on the stage,she heard someone calling her name from behind.She turned around and in utter surprise,she found her father with those white paper flowers.She tied those around her ears and wrist and went to perform.Later on,she realised that daughters shall always be special for their fathers.But only few are lucky enough to share that bond for the rest of their lives.There remains still an unoccupied void in her heart that her father's demise created.

Time **passes** so swiftly.We evolve ourselves from those childlike immaturities to so called "Gohin"adults in such a short span of time that we hardly realise.We learn so hard to remember those evolutionary theorie of Darwin or Lamarck that we ignore our own emotional state of evolution.With her eyes peeping through the leaves of "Debodaru",Swati wondered if H.C Verma's Concepts of physics with those "latent and specific heat theories" are applicable in our lives,in the evolutionary phase of human emotions.The "latent" phase only harbours the changes unless those changes manifest in the "specific" phase.It is at this phase where she misses her father the most;for she had to deal with those changes all alone.But she moved on fearlessly,unstoppably.In the works of Shakespeare, "All the world's a stage and men and women are merely players",and as we pass through each stage we shall notice myriad of vicissitudes that we are bound to deal with;sometimes all alone,sometimes under someone's shade.

The wind sighs,making a soft low sound. "Ahh,too much of philosophy".Swati heaved a sigh of relief that she would be able to continue with the spring for some more time.It was almost quarter past 7.She had checked the weather forecast the night before. "Chances of heavy precipitation at 6 a.m. in Dibrugarh."But not a drop of rain was yet to be seen.Had the Meterological Department miscomputed the timings or Nature wanted to bluff the meteorologists.She resumed to her skipping.

One,two,three,four...and another few leaps,when,all of a sudden,the wind blew a gale and showers of rain cascaded down.May be sometimes,some changes in life occur drastically.As a bolt from the blue,they appear unknowingly,all of a sudden,giving turning points to the straight paths of our lives.As Vladimir Noboka has said, "Do not be angry with the rain;it simply does not know how to fall upwards."Let's therefore not overthink about life too.The sooner one gets adapted to those changes,the better it becomes.Swati calmed down herself.Everything was silent.The only noise then was the rain,pattering softly with the magnificient indifference of nature for the tangled passions of human.She did not run away to avoid the rains this time,but let the rain drench her with silver watery drops.She realizes that clouds have come floating into her life,no longer to carry rain or usher storm but to add colour to the sunset sky.

After the classes,while heading to the shops near the entrance gate,Swati paused for a moment and directed her gaze over the pavement.Like the other days,the scraggy child on the wheel chair caught her attention that day too.But unlike the other days,she did not feel pity for the child this time.She caught the glimpse of that poor man sitting below and feeding the childI with the foodstuff that the pedestrians might have thrown.It is distressing that they cannot break lose from the shackles of destitution.But if viewed from a different perspective,one can also see that the father has his son and the son,his father.Atleast someome is there to care for and be cared by.Swati's heart filled up.A smile of contentment was seen on her face.She felt a kind of gratitude for her life.

Each day harbours so many sights for us.A slight change in our perspectives can alter the perspective to live our lives.She went towards the poor man to wish a "Thank you".

"বিজ্ঞানী হিচাপে শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ প্ৰাসংগিকতা"

প্ৰান্তিক দাস

ভক্তিৰস

ব্ৰহ্মালোকৰ পৰা ভূলোকলৈ ত্ৰিভূৱনত যিমান জীৱ আছে সকলোবোৰৰে জন্ম, মৃত্যু, জৰা ব্যাধিয়েই হৈছে সমস্ত দুখৰ কাৰণ।

জননীৰ জঠৰাগ্নিত, তাপক্লিষ্ট শিশুৱে দাৰুণ যন্ত্ৰণাত গৰ্ভবাসৰ কাল অতিবাহিত কৰে। জন্মলাভৰ পিছতো বাল্যৰিষ্টাদি অনেক উপসৰ্গই ক্ৰীড়া কৰে। যৌৱন কালতো সংসাৰৰ মায়া মোহৰ কবলত পৰি ধন-সম্পত্তি, পুত্ৰ ভৰ্য্যাদি নানান ভোগ বিলাসৰ পিছত ঘূৰি-ফুৰি পিছত যন্ত্ৰণাত বিভোৰ হ'বলগীয়া হয়। মৰুভূমিৰ চিকমিকাই থকা বালিৰ দৃশ্যকে জলাশয় বুলি ভাবি (যেনেকৈ) হৰিণে তাৰ পিছে পিছে দৌৰি যায় আৰু তাৰ অনুপাতে দৃশ্যটোও আঁতৰি গৈ থাকে। এইদৰে ভ্ৰান্ত ধাৰণাৰ বশৱৰ্তী হৈ মিছা মৰিচিকা খেদি খেদি ভ্ৰান্ত ক্লান্ত হৈ পিপসা দূৰ কৰিবলৈ নৌ পাওঁতেই হৰিণাৰ জীৱনৰ অন্ত পৰে। ঠিক সেইদৰে মৰুময় সংসাৰত নানা কামনা-বাসনা, আশা-প্ৰত্যাশা বুকুত বান্ধি এইবোৰ পূৰ্ণ কৰিবলৈ হাবাথুৰি খাই-ফুৰে। কিন্তু কামনা বাসনাৰ কোনো শেষ নাই এটাৰ পিছত আনটোৱে লগ লয়। এইদৰে কামনা বাসনা, আশা প্ৰত্যাশাৰ মৰিচীকা খেদি মানুহো ক্লান্ত হৈ পৰে আৰু বাৰ্ধক্যৰ দুখ যন্ত্ৰণাত পৰি কাতৰ হয়। এনেকৈয়ে অনেক আশা বুকুত বান্ধি আঁকোৱালি লয় মৃত্যু। মৃত্যুৰ পিছত অপূৰ্ণ আশা পূৰণ কৰিবলৈ আকৌ জনম ল'বলগীয়া হয়। ফলস্বৰূপে এই দুখ যন্ত্ৰণাৰ পুনৰাবৃত্তি ঘটে।

গতিকে এই জগতত ইন্দ্ৰিয় সুখভোগৰ বাহিৰে একোৱেই নাই, তেন্তে প্ৰকৃত বাস্তৱ সুখ ক'ত? এই মায়াময় ষষ্ঠ ৰিপুপূৰ্ণ জগতৰ আৰঁত সেই শ্বাশত চিন্ময় জগতখন ক'ত?

মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ প্ৰৱৰ্ত্তিত এই ভক্তিমাৰ্গত কোনো অন্ধবিশ্বাসৰ স্থান নাই। আচাৰ-ব্যৱহাৰ নীতি-নিয়ম, আহাৰ-বিহাৰ সকলো বিজ্ঞান সৰ্মপিত। আধুনিক যুগৰ পদাৰ্থ বিজ্ঞানী Albert Einstein ৰ এটা উক্তিত আছে-Religion without Science is laine" চৈতন্য বিজ্ঞানী শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱে মধ্যযুগতে আইনষ্টাইনৰ এই উক্তিৰ সিদ্ধান্তত উপনীত হৈ তাক সুক্ষ্মভাৱে উপলব্ধি কৰি সৰ্বস্তৰতে শাৰীৰিক শুদ্ধতা আৰু মানসিক পৱিত্ৰতা ৰক্ষা কৰাৰ নীতি ভক্তি মাৰ্গত সোমাই দিছে।

প্ৰাচীন কালত ঋষি-মুনি আৰু যোগীসকলে জন্ম মৃত্যু, জৰা ব্যাধিৰ আৱৰ্তৰ পৰা নিজকে কেনেকৈ ৰক্ষা কৰিব পাৰি তাৰ সম্পৰ্কে তথ্য আহৰণ কৰিছিল। কেনেকৈ নিজকে এই মায়াৰ জালৰ পৰা উদ্ধাৰ কৰি প্ৰকৃত পৰমানন্দৰ সুখ বিচাৰি উলিয়াব পাৰি তাৰ সম্পৰ্কে চিন্তা-চৰ্চা তথা গৱেষণা কৰিছিল। এই গৱেষণাৰ ওৰাদতে অচিন্ত্য আলৌকিক শক্তিৰ উৎস আৰু সত্বা অনুসন্ধান কৰি জ্ঞানীসকলে সৰ্বশক্তিৰ উৎস মূলধাৰ স্বৰূপ পৰম আৰু চৰম ভগৱানৰ ব্ৰহ্মা শক্তিৰ কথা অনুভৱ কৰিলে। এই পৰম শক্তিয়েই সত্য সনাতন, নিত্য নিৰন্তন। এইদৰে জ্ঞানী যোগীসকলে জন্ম-মৃত্যু, জৰা-ব্যাধিৰ আৱৰ্তৰ পৰা জীৱক উদ্ধাৰ কৰি পৰম পৱিত্ৰ চিন্ময় স্থানত অধিস্থিত হোৱাৰ আংশিক ইঙ্গিত দিলে যদিও সৰ্বাঙ্গীন সন্ধান দিব নোৱাৰিলে।

মহাপুৰুষ শংকৰদেৱে সমস্ত বেদ, শাস্ত্ৰ, পুৰাণ আদি সংস্কৃত শাস্ত্ৰ সমুদ্ৰমন্থন কৰি পৰম কল্যানকামী ভক্তি আন্দোলনৰ সূচনা কৰিলে। এই আন্দোলনৰ উদ্দেশ্য আছিল জড় জগতত জন্ম জন্মান্তৰে ভোগ কৰি থকা দুখ যন্ত্ৰণা অতিক্ৰম কৰি সংসাৰৰ মায়াৰ প্ৰভাৱ পৰাভূত কৰি, অনিত্য অসাৰ ইন্দ্ৰিয় গ্ৰাহ্য সুখ-দুখৰ পৰা উদ্ধাৰ হৈ নিত্য শাশ্বত সচ্চিদানন্দময় স্থানত অধিষ্ঠিত হোৱা।

মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ প্ৰৱৰ্তিত এই ভক্তিমাৰ্গত কোনো অন্ধবিশ্বাসৰ স্থান নাই। আচাৰ-ব্যৱহাৰ নীতি-নিয়ম, আহাৰ-বিহাৰ সকলো বিজ্ঞান সৰ্মপিত। আধুনিক যুগৰ পদাৰ্থ বিজ্ঞানী Albert Einstein ৰ এটা উক্তিত আছে-Religion without Science is laine'' চৈতন্য বিজ্ঞানী শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱে মধ্যযুগতে আইনষ্টাইনৰ এই উক্তিৰ সিদ্ধান্তত উপনীত হৈ তাক সুক্ষ্মভাৱে উপলব্ধি কৰি সৰ্বস্তৰতে শাৰীৰিক শুদ্ধতা আৰু মানসিক পৱিত্ৰতা ৰক্ষা কৰাৰ নীতি ভক্তি মাৰ্গত সোমাই দিছে। খাদ্যৰ দ্বাৰাই মানুহৰ বৃদ্ধি আৰু বিকাশ হয় আৰু খাদ্যই শৰীৰৰ সপ্ত ধাতুৰ সৃষ্টি কৰি শৰীৰ পুষ্ট কৰে। গতিকে খাদ্যৰ ওপৰত মানুহৰ শক্তি, সামৰ্থ্য,গুণ-জ্ঞান গৰিমা আদি নিৰ্ভৰ কৰে। সেয়েহে ভক্তি মাৰ্গত সাত্বিক, আৰু নিৰামিষ আহাৰ মানুহৰ বাবে উপকাৰী বুলি আধুনিক বিজ্ঞানেও প্ৰমাণ কৰিছে। আধ্যাত্মিক বিজ্ঞানী শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱে খাদ্য সম্পৰ্কত আৰু এক ধাৰ্মিক তত্বীয় বিশ্লেষণত কৈছে যে মানুহৰ আৰ্জিত ধনৰো উৎস সৎ আৰু নিকা হ'ব লাগে। সাধাৰণ হ'লেও সৎভাৱে অৰ্জন কৰা ধনেৰে সংগ্ৰহ কৰা খাদ্যই উত্তম খাদ্য ঠগ, প্ৰৱঞ্চনা, অন্যায়ৰ পথেৰে অৰ্জা ধনৰে সংগ্ৰহিত খাদ্য নিৰামিষ হ'লেও বিষযুক্ত। শৰাইত অৰ্পণ কৰা মাহ প্ৰসাদ আৰু উপকৰণৰ বস্তুবোৰো বিজ্ঞানসন্মতভাৱেই উপকাৰী। তিয়াই যোৱা মগু আৰু বুটৰ মিশ্ৰনত যথেষ্ঠ প্ৰ'টিন থাকে। ঘিঁউ মৌৰ লগতে নাৰিকল স্বাস্থ্যৰ বাবে উপকাৰী। আদা আৰু নিমখ প্ৰসাদৰ বাবে অত্যাৱশ্যকীয়। আয়ুবেদিক শাস্ত্ৰৰ মতে আদা আৰু নিমখৰ মিশ্ৰণ পেটৰ বায়ুৰোগৰ মহৌষধ। ইয়াৰ বাহিৰেও বতৰৰ ফল শৰীৰৰ বাবে উপকাৰী। গুৰুজনাৰ নিৰ্দেশিত পোছাক-পৰিচ্ছদ আদিও ভাৰতীয় মূলৰ মৰ্য্যাদা ৰক্ষাকাৰী।

কোনো বিজ্ঞানতে জাতিভেদ নাই। শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ প্ৰৱৰ্ত্তিত ভক্তিমাৰ্গটো ব্ৰাহ্মণ, চণ্ডালৰ কুল বিচাৰ কৰা নহয় সকলো এজন স্ৰষ্টাৰে সৃষ্টি। শংকৰদেৱৰ ভক্তি ধৰ্মত সকলো জাতি ধৰ্ম নিৰ্বিশেষে একে আসনতে বহি হৰিৰ শ্ৰৱন কীৰ্ত্তন কৰে। ইয়াত উচ্চ নীচ ভেদভাৱ সমুলি নাই। সেয়ে সবস্তৰত সামাজিক শৃংখলা ৰক্ষাৰ সৰ্বোত্তম উপায় আৰু সাম্যবাদৰ জলন্ত প্ৰতীক।

আকৌ শংকৰদেৱে প্ৰচাৰ কৰা ভক্তিধৰ্মৰ কৰ্ম তেনেহে উজু মনে মুখে এক কৰি ঈশ্বৰৰ নাম গুণ, শ্ৰৱণ কীৰ্ত্তন স্মৰণ চিন্তন কৰিলেই সমস্ত যাগ-যজ্ঞ হোমভাণ্ডাৰ মুখে বাজ হয়। গতিকে আন ঠাইত এই নাম বিচাৰি দান-ব্ৰত তীৰ্থস্থান কৰাৰ কোনো সাৰ নাই। আন নালাগে একমাত্ৰ কৃষ্ণ নাম উচ্চাৰণ কৰিলেই সমস্ত ধৰ্মৰ ফল লাভ হয় আৰু অনায়াসে ভগৱানৰ দয়া লভিব পাৰি। জগতৰ প্ৰতিও ভগৱানৰ উপদেশ এয়েই। ভগৱন্তৰ নাম উচ্চাৰণ কৰিবলৈ কোনো স্থান কাল পাত্ৰৰ নিৰ্ণয় নাই। ভগৱন্তৰ নাম ল'বলৈ গৃহ-ত্যাগ কৰি সন্যাসী হৈ বনবাসত বেশধাৰী জীৱন যাপন কৰাৰ কোনো প্ৰয়োজন নাই। বহু বিত্ত নাশ আৰু কায় ক্লেশ হোৱা যাগ-যজ্ঞ, যোগ, দান, হোম আদি অনুষ্ঠানৰো কোনো আৱশ্যকতা নাই। ব্ৰত, উপবাস কৰি নিজৰ শৰীৰক কষ্ট দিয়াৰো প্ৰয়োজন নাই। যিহেতু হিয়াৰ মাজে নামৰ ভাণ্ডাৰ মুখে বাজ হয়, গতিকে আন ঠাইত নাম বিচাৰি যাব নালাগে। নৈত্য নৈমিত্তিক কৰ্ম কৰি নিজ পৰিয়ালৰ মাজতে থাকি নিজে আসনত উপৱিষ্ট হৈ পৰম ভক্তি ভগৱানৰ চৰণ চিন্তা কৰি জীৱন যাপন কৰিবলৈ মহাপুৰুষজনাই আমাক সদোপদেশ দি গৈছে। এইদৰেই ইহকালৰ মঙ্গলময়, সাম্যবাদী, অসূয়া, অস্পৃশ্যতা বৰ্জিত সাৰ্বজনীন, সমুধুৰ, সুমঙ্গল, সহজ-সৰল, নিৰ্মল, নিষ্কাৰ্ম বিজ্ঞান সন্মত আৰু পৰকালৰ জন্ম মৃত্যু, জৰা-ব্যাধি ৰহিত সচ্ছিদানন্দময় পৰমব্ৰহ্মাৰ সেৱাৰ ৰস আস্বাদন কৰি চিৰ শ্বাশ্বত ঠাইত অতীন্দ্ৰিয় পৰমানন্দ সুখ লাভ কৰি কৰা জীৱনদায়িনী ভকতি পন্থা আৱিষ্কাৰ কৰি শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱে চৈতন্য বিজ্ঞানৰ সৰ্বোচ্চ শিখৰ আৰোহণ কৰিছে। সেয়ে সৰ্ব -গুণাকৰ মহাপুৰুষ শংকৰদেৱ এজন সু-মহান বিজ্ঞানী।

Dr. Siddhartha Patowary

WATER H2O

"When the well's dry, we know the worth of water."
- Benjamin Franklin

40 percent of India's population will have no access to drinking water by 2030

Article

Consider a scenario of waking up to no water. No water to drink. No water to wash. One doesn't need to be a cognoscenti in any field to work out the mess we are heading to.

Being a social media addict, a recent Facebook video drew my undivided attention. It was by the Jal board India depicting a giraffe and an elephant fighting over a can of water. The take home message: water is the soul of the earth, so save water or our future is in danger.

Chennai, capital of Tamil Nadu, is facing its worst crisis ever. With the four reservoirs the city's population uses for water drying up, residents are forced to line up every day to collect water from trucks that carry water into the city. Chennai is just the most severe example of an ongoing drought that is leaving 600 million people in India suffering from water shortages.

The conditions in Chennai are an extreme example of water shortages affecting many cities across the globe. According to the United Nations, 4 out of every 10 people are affected by water scarcity.

According to a report, by 2020, at least 21 cities in India, including New Delhi, Bengaluru and Hyderabad will run out of groundwater, affecting around 100 million people.

40 percent of India's population will have no access to drinking water by 2030, according to a report by the National Institution for Transforming India (NITI Aayog) - the country's principal planning organisation. Not only India, major cities like Tokyo, Jakarta, Los Angeles are facing the same. We all have heard how Capetown in South Africa had run out of water in 2018.

Let me give you my example. I grew up in a township, 200kms, west of Guwahati. Since we had water 24x7, I was oblivious to the fact that some areas in Guwahati had begun facing water shortage.

Few years back, after dad's retirement we moved in to a flat in the capital of Assam. The builders had ensured that through deep tube well boring, we wouldn't face any water shortages. However, newer housing complexes came up near us and within a short period of time, water levels dwindled and we faced water shortage so much that, we had to ration it until we ran out of it. Instead of a big scuffle over this issue, we had to buy water at a steep price for our needs. The residents of our building approached the GMC authorities who assured us that the Government's ambitious water supply scheme is almost ready. We saw roads being dug up and huge pipes laid down, causing quite a mess in the monsoons. So we went back to buying water till those connections arrived. Alas, that hasn't arrived as of yet. So the residents decided to dig even deeper than our neighbours. Again we had plenty of water, for some time till our neighbours decided to do the same.

So who's responsible for this? The local climate? Global warming? The ever burgeoning population? The unregulated traffic vehicles?

We have the mighty Brahmaputra and it's numerous tributaries beside us. Not all the cities in the world are that lucky. Surely the government on its part can set up a new department to protect, develop the water bodies. It needs to regulate the haphazard building constructions. Planting of trees must be made compulsory for each resident on their plots. The Jal board needs to efficient, customer friendly, corruption free.

Rainwater harvesting techniques need to be encouraged. Tamil Nadu was the first state to make it compulsory for every building to avoid groundwater depletion. Bangalore and Pune do have the same story. Lastly, we as people need to change our mentality. We need to use water judiciously to obliviate the issue of water scarcity. We need to teach our kids. If we are unable to do so, we have a parilous journey ahead.

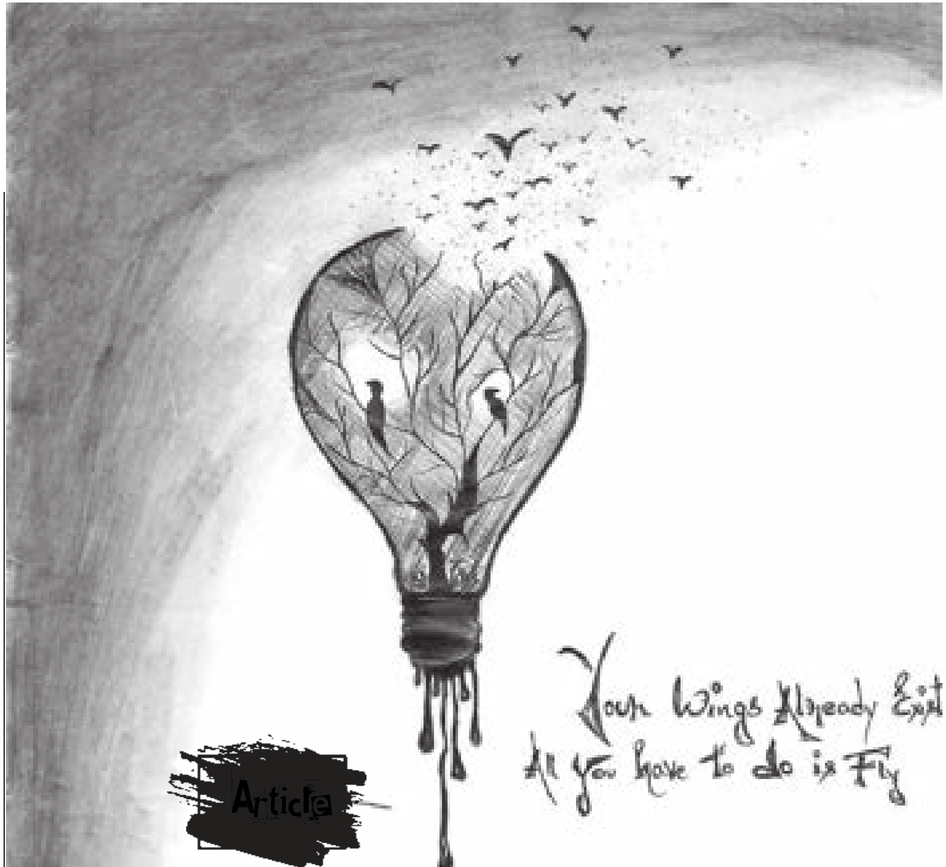

Article

CREATING A SUSTAINABLE WORLD

Debapriya Dhar

"We can't solve problems using the same kind of thinking we used when we created them"

- Albert Einstein

The world is facing unprecedented challenges relating to environmental degradation, global warming, population explosion, depletion of natural resources, growing poverty, food crisis, and gender inequality. Owing to such widespread problems, there comes the need of 'SUSTAINABILITY'.

By definition, sustainability connotes- meeting the needs of the present without compromising the ability of future generations to meet their own needs". 'Sustainability is a prototype for creating a future where economic, social and environmental elements of society are harmonised, as these are interlinked. But

can this Sustainable Development' be really attained? There is no silver bullet to achieve it. But it is known to us "Where there is a will, there is a way".

Long term effective, integrated and a greener approach will foster in attaining the goal. We have 17 gooals for sustainable development formulated by the United Nations under 2030 Agenda. The essence of this development is to maintain a stable relationship between at the human activities and the natural world without lessening the prospects of future generations. Some people claim that damage to the environment is an inevitable ramification of economic development. From my perspective, this is just an excuse awing to the ignorance about environmental protection. We live in an ecosystem where everything is so related, so we are bound to face the repercussions. Under such circumstances, there arises the value of knowing the Goals of **Sustainable Development** and accepting the individual responsibility to achieve them. Some of these SDG s as given by UN under 2030 agenda are listed below:

- End poverty, hunger, improve nutrition and promote sustained agriculture.
- Ensure inclusive and quality education, achieve gender equality and empower all women and girls
- Take urgent action to combat climate change and its impacts
- Protect and restore the ecosystems, sustainably manage forests, combat desertification, and halt biodiversity loss
- Ensure availability and sustainable management of water and sanitation for all
- Promote inclusive & sustainable economic growth, and generation of productive employment
- Build a resilient infrastructure, promote inclusive and sustainable industrialization and foster innovation
- Ensure sustainable consumption and production patterns

Proper implementation of these strategies, along with the cooperation of the countries who are committed to it, will successfully establish a Sustainable World.

Presently, cities and towns of third world countries like India, Pakistan, Sri Lanka, Bangaladesh, etc are suffering from the problem of acute drinking water crisis. Underground water level has either reduced or depleted. In order to prevent this crisis, people should seriously try to conserve the underground wastage, resouces without any furture waste for the larger interest of the up coming generations. Similarly, industrial countries should try to control pollution to avoid future damage to the nature.

Policy makers should be made aware about the concept of sustainability and its positive effect on quality of life in order to frame apt legislations to promote sustainable living at all levels.

Furthermore, we all must strive, to know the ways in which we can contribute to a sustainable future in all the spheres of our life. Indeed change can begin from a single perspective and subsequent grow into a phenomenon.

With such positive outlook, we can enjoy a cleaner, greener and a sustainable EARTH.

The One From The STARS

by Keshav Aneel

Book Review

Amlan Deep Das

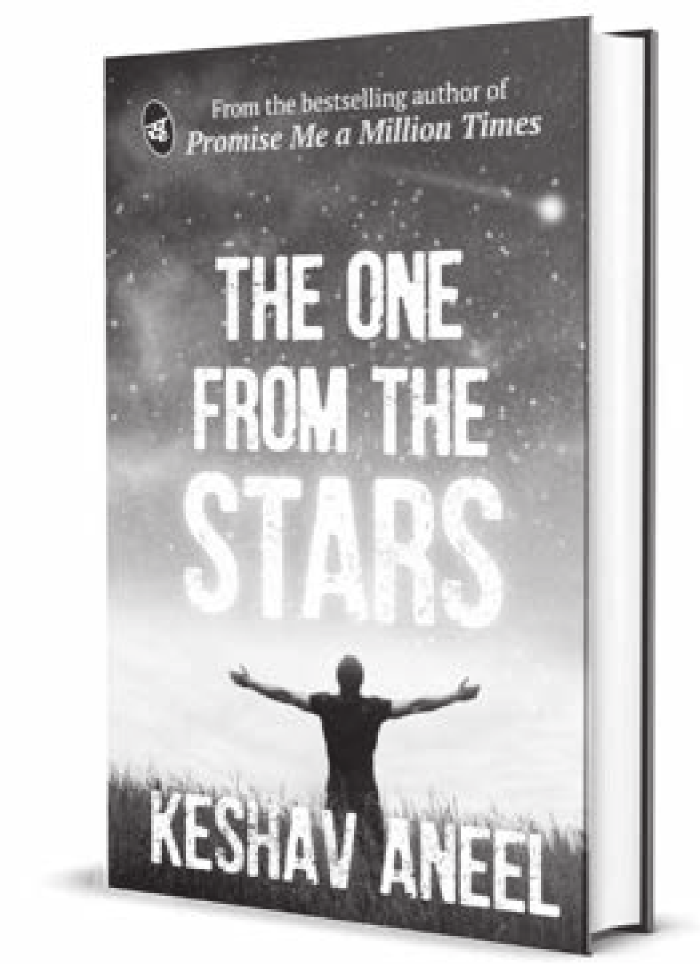

"The cost of not following your heart is
Spending the rest of your life wishing you had"

— The lines one will come across while checking out the back cover of the book. Probably these line can draw a sketch of the subject matter of the novel. "The One From The Stars" is the 2ndinstalment of the MBA turned Author KeshavAneel's writing career. Now, the question arises

The plot hovers around the Man-of-the-Hour, VisheshRaghvan; or in other words the Protagonist. An aspiring and potential writer, poet, playwright, debater, columnist who faces hardships at proper instalments in his life and in due course of time gets diagnosed with OCD(Obsessive Compulsive Disorder).

The prologue starts with a girl named Somaya being fearstruckabout her CBSE Boards results which was to be declared the next day. A bit concerned, she hesitantly asks her father," What will happen if I fail to achieve the desired marks you all expect from me?"Her father as cool as a cucumber answered that it's ok to fall sometimes, get troubled by hardships. The thing is that one should never give up one's dream and follow it, no matter how much one is blessed by adversities.

"To be honest, you have to have someone supporting you. Be it your own destiny, or a person close to you, like one of your parents maybe, or your spouse, or any best friend. Without it, adversity can get the better of you. Because fighting alone for a cause, with no one around to hold you, motivate you, teach you, can actually break you into pieces..... No person is an island, you see"— This excerpt explains the notion of her father's matured way of seeing issues. To enlighten his daughter a bit more, her father Dhruv narrates to her about a story; A story that was stuffed with all the necessary elements that life blesses you with; A story about the inspiring life of VisheshRaghvan.

Vishesh, Dhruv, Jaffy, Pujeet— these four individuals who had each othersback show a proper example of what friendship is actually. Vishesh who has always been facing mockery and all kind of mental atrocities from his parents, on the other hand was winning hearts of the audience in every literary and cultural program that he always took part in. Except Vishesh, everyone got selected in Campus Interview and the former didn't even try for it. Puneet left for USA to pursue his career. And here Vishesh was being troubled by the society and his parents who were constantly abusing him for being a Black Sheep in their family and deteriorating their family standards in the society.Constantly facing all those mental trauma and still not being distracted from his dream— His dream of becoming a novelist. Preparing the crafts and receiving rejection emails from every publishing house even couldn't terrify his Rock Strong Will Power. Gradually, he stopped attending parties and was hence received with a devastating consequence— His girlfriend Nistha leaving him and getting engaged with someone less. The reason cited by her was enough to shatter the already devastated individual who has been receiving innumerable arrows of being a DISGUST to his family. His friends tried their best to make him realise the fact, that secure your future, have a financial backup and after that live for your dreams that reside within you. But ignorant he was; oblivious he was of the present scenario of the corporate/ job sectors or to simplify it, 'The Harsh Reality'.

Mental trauma+ not being able to publish his book gave rise to a syndrome Obsessive Compulsive Disorder. A disorder in which a person is repeatedly doing a thing which he thinks he has done for the first time. For him, he thought he had germs in his hands and he couldn't get off his habit of washing his hands after every 10-20 mins. Even after being taken to a psychiatrist and after being diagnosed, his family draws an irrelevant conclusion of his son's lethargic nature being the reason of his mental illness and hence he should be forcefully, against his will has to be admitted for a job.

"An already demolished young man dealing with a broken dream, a shattered heart, a job demanding traits against the nub of his basic nature, and most importantly, a mental state unknown to him and us, would certainly have begun to demolish his confidence and self esteem"— This excerpt explains the situation he was dealing with.

The to be novelist turned a corporate slave was experiencing the rage of the corporate fraternity and he was helpless. Couldn't meet his targets, failed to communicate with his customers and the expected result— A furious manager who broke every residual confidence that kept him alive. And what could be more worse than seeing the love of your life as someone else's wife who unknowingly turned out to be his customer. He screwed the deal that would earn him a promotion, dignity and respect; but he blabbered infront of his client and failed. Now, his job was on the line. Rahul Singha, his co employee devised a plan to get Vishesh out of this fuzzy situation. The former fooled an old couple who was martyred in an attack to invest into the company's most riskiest policy. Rahul asked Vishesh to present this infront of the Area Manager and save his job which ultimately he did, while he was kept unknown of the old couple's condition. After getting to know about it, Vishesh was furious with Rahul and vowed to not tolerate any kind of unjust to the couple. His failed attempts to communicate with his father to make him understand what a sin he has committed, grieved him a lot. He took a herculean step of leaving everyone behind him. Because he felt guilty of all the miseries that he gifted to the people who were associated with him. Before doing it, he decided to burn the policy papers of that old couple. After doing what was justice according to him, he dropped mails in Dhruv, Jaffy and Pujeet's mailbox that he will be nowhere to be found now and that don't ever try contacting him again. At last he writes that 'He Loves Them' and broke his sim into bits and pieces.

Dhruv woke up to this heartaching news that their best buddy has taken a step which had jeopardous consequences. Relatives poured in Mr.Raghav's house and like all typical relatives, they also started portraying a character that Vishesh was a coward and he shouldn't have done that. The Raghavs were bamboozled by the worst misery that they could expect. Mr Raghav started blaming himself, for what he has done, and that he should have been supportive to his son's dreams.Vishesh's friends were helpless and could do nothing except wait for him to return. After many days of futile waiting, they were almost sure that their best friend; their son is no more. In the meantime, a band from Chandigarh performed in IGT and brought tears in the judges eyes. The band was directly sent to the semi finals of the competition. They were credited for their performance but they disclosed a fact that shook everyone. The song that they sang was written by VisheshRaghvan. It brought tears in the eyes of Mr and Mrs Raghavan and they finally recalled the words that their son said," I'll one day bring tears to your eyes and you all will be proud of me". Vishesh's friends were proud of the recognition that he was getting. VisheshRaghvandazzled like a star and became an overnight sensation— 'The talented boy who deserved to live'.Dhruv, Jaffy, Pujeet

decided to showcase the legacy of Vishesh. They sent mails to all the top notch publishing houses to publish his book. And to their the surprise, those so called publishing houses that rejected his draft a few years ago, were ready to provide all the necessary facilities to publish and promote the book and provide a healthy sum of money. The rumoured death of VisheshRaghvan was providing the necessary TRP for this book. Not to speak of his talent which received applause from every nook and corner where he performed.

On the other side, eclipsed to the whole world, VisheshRaghvan had air in his lungs; he was alive and was working in a dhaba in Karsog, Himachal. Where his act of serving to the customers was surpassed by the number of times he had gone to was his hands. His condition was worsening and it was not a syndromewhich can be ignored. He was abused by his master and was also violently accused of being a 'sluggish piece of shit'. After staying for a few months in Karsog, he took shelter in a Gurudwara in Patna and worked as a sevadaar. Once, he and his colleague were coming from a market where they witnessed a car accident. Blood stains all over the members who were inside the car. His colleague called him, to help them out; but Vishesh, whose OCD was on its peak inhibited him from helping him. He was begging the other people to help the victims but no one cared to stop. Seeing his colleague furious, Vishesh hesitantly with fear conquering his body helped to get the victims out of the car. He then rushed to the nearby well to wash the germs that would invade him and might kill him.

Such was his condition.One day, he saw a road play being enacted outside the Gurudwara. He was getting some kind of unexplained happiness after seeing the play. He was taken back to the days where he performed fearlessly in dramas, delivered dialogues in immense confidence. He was built for such things; he realised. A girl from the play identified him and then he also recognised that this was the girl whom and her friends rescued once in the midnight. From being a prostitute till becoming a dramatist; she had murdered her suffocating past; a murder for a good cause. She told him that she was getting married next week in Nepal. Wishing him good luck she went back. Vishesh was feeling the rush in his body; the determination was making him feel strong. He wanted to meet this girl and would ask her to include him in their plays. As planned and with a meager amount of money he left for Nepal to try his luck. And alas!!!! Like everytime adversity favoured him and he failed to find the girl.While visiting the famous Pashupatinath Temple in Nepal, he met a sadhu who adviced him to fight the problems and that you yourself can bring out the solution to each and every problem.

After that he took up a work as an receptionist in a hotel where he was paid 8500 per month with a place under the reception desk to sleep and two time meals. He befriended a 16 year old boy named Abhi Chandra who would do part of Vishesh's work for an amount of 20 per day while Vishesh would be writing the scripts and practising the dialogues for the One Man Play. With courage in his heart, and hopes in his writings, and zeal in the talent that he owns, he performed for the first time and to his utter disappointment it was a failure. He tried 2....3....4....5.... many number of times but he failed. He doubted his talent. He felt suffocating again. The Not Good For Anything stamp was once again destroying his mind like a parasite. He was feeling helpless. But one thing was there, that his frequency of washing hands had significantly decreased. One night while he was about to sleep, he was having a conversation with the 16 year old. He came to know that Abhi had studied upto class 8 and that he wouldn't have to take up this work if his father wouldn't have been paralyzed. Then this 16 year old shed light to the fact as to how some children still are taking up pathetic jobs in restaurants and hotels while their parents by God's grace are completely fine. This story struck a chord in Vishesh's mind and it instilled him with confidence.

The next day after work, he went to Mirgasthali to practice the plays that he wrote. Slowly and monotonously 6 years had passed in Nepal and Vishesh performed in the forest among those innocent spectators, the animals. He started writing plays and never disappointed his audience. One day while returning, he found a piece of paper placed under a rock. It had a note, —" Vishesh, my friend, I love you".

Vishesh scuttled here and there to find some clue and was received by a luscious surprise— He met Dhruv.

Dhruv elaborated the fact as to how he found Vishesh. Dhruv was married but unfortunately failed to conceive a child. So, Dhruv vowed that if his wife successful gives birth to a baby the he will go to Pashupatinath Temple to offer a Thanksgiving prayer. One day after visiting the temple, he came across this jungle which had Vishesh's voice echoed all around it. Dhruv was hoping that it was his best buddy. One glimpse of Vishesh made his heart to fly in the clouds. He asked his guide to keep a track on Vishesh and to stay in touch with him. So finally on that day, he placed this note to meet his long lost best friend—

"The talent that is still breathing". Dhruv convinced Vishesh to come along with him to Chandigarh and that his parents and everyone is proud of him. They no longer see him as a scar. Dhruv informed Vishesh about the miracle that made him an overnight sensation, that his writings received the recognition they deserved to receive. Their University was organising an Alumni Meet and Dhruv had something planned. He had kept in dark about the presence of Vishesh to their friends and his family.On getting the approval that everyone would be present on that day, Dhruv decided to draw the curtains and show to the world that the talented VisheshRaghvan is alive. On reaching the University for the Alumni Meet, Dhruv reached for the stage and introduced to everyone 'The Long Lost VisheshRaghvan'. Vishesh's father, his friends everyone was brought to tears. His father hugged him and begged for forgiveness for his unruly and pathetic mentality. Vishesh's friends were on Cloud 9.

The epilogue narrated the current status of VisheshRaghvan— Motivational speaker, writer, blogger, teacher in the US raising the curiosity of Somaya to meet this inspiring person one day; only to be informed that he would be arriving in India the coming month.

KeshavAneel's way of depicting this serious issue of the Indian Societal Setup is noteworthy. It shows that parents in an Indian Society are mostly bothered about what people will opine. They are influenced by people's mentality and are blindsided by their son/ daughters' dreams and aspirations. It showed that Vishesh's parents were not shoving their viewpoints; they became the spokesperson of the so called Conventional Society.

The hardships, mockery that Vishesh suffered that choked him even couldn't make him give up his dreams and finally he received the recognition, fame that he was born to receive. It's all about determination, will power and a little head start from your loved ones; for 'no one is an island'. The small message of this humongous issue that is devouring the divine relationship between parents-children is as still as a mouse.

The episode that touches me personally was when Vishesh was cynical about his gifted talent. How broken he was!!!!!

I would opine that this book would surely strike the chords in every readers' hearts and would give them a second to think about this Conventional Indian Society. And not to forget about how one should never give up their dream.

Nayanika Baruah

Colours

Such striking colours against the ivory white
The brown and black bruises
The red blood trickling down.
Saved lives, one at a time
Now, I'm shouting for help to save mine

I see people, like the ones I helped survive,
Rushing to murder my essence
I sit, I stare, I scream
Everything gets hazy, like a horifying dream

I asked my family to wait,
For yet another never-ending hour
As I had people to serve.
Little did I know,
That my "predetermined" destiny would
swerve.

To all of them out there
Who fail to comprehend
We have the same skin and bones
Mine, just covered, by ivory white coat.

জৌধা চন্দ্ৰ চানাচমৰ দুটা কবিতা

জীৱন চৰিত

ডাঃ কৈলাস ভট্টাচাৰ্য

জোধা চন্দ্ৰ চানাচাম নিঃসন্দেহে ভাৰতীয় সাহিত্যৰ এক বিৰল আৰু ব্যতিক্ৰমী মণিষা। অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়ৰ স্নাতক এই গৰাকী স্বনামধন্য লেখকে অট'ৰাইন'লৈৰিংগ'ল'জি বিষয়ত স্নাতকোত্তৰ ডিগ্ৰী লাভ কৰি ইম্ফলৰ ৰিজনেল ইন্‌ষ্টিটিউট অব্ মেডিকেল চায়েন্সৰ উক্ত বিষয়ৰ মুৰব্বী অধ্যাপক পদতো সফলতাৰে কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰি নেপাল মেডিকেল কলেজৰ অধ্যক্ষৰ আসনো অলঙ্কৃত কৰিছিল। সম্প্ৰতি তেখেতে ইম্ফলৰ 'ইম্ফল হস্পিতাল এণ্ড ৰিচাৰ্চ চেণ্টাৰত' এগৰাকী বিশেষজ্ঞ চিকিৎসক ৰূপে সেৱা আগবঢ়াই আছে। মণিপুৰৰ সাহিত্য জগতৰ জনপ্ৰিয় লেখক গৰাকীয়ে উপন্যাস আৰু কবিতা ৰচনাৰ বাহিৰেও এগৰাকী সাৰ্থক গীতিকাৰ, গল্পকাৰ, অনুবাদক আৰু স্তম্ভলেখক ৰূপেও প্ৰতিষ্ঠিত হৈছে। এই পৰ্যন্ত তেখেতৰ দুখন গল্প সংকলন, ৩খন কবিতা সংকলন, ২ খন গীতিকবিতা সঙ্কলন, ২ খন উপন্যাস আৰু ৩ খন অনুবাদ গ্ৰন্থ প্ৰকাশ পাইছে। ২০০৯ চনত তেওঁৰ প্ৰকাশিত ভাষাত ৰচিত উপন্যাস 'মাথৌ কানবাৰ' বাবে তেওঁ সাহিত্য একাডেমী বঁটা লাভ কৰে। মণিপুৰী সাহিত্য পৰিষদে ২০১৮ চনত তেওঁক 'সাহিত্যভূষণ' উপাধিৰে অলঙ্কৃত কৰে। এগৰাকী সাৰ্থক কাব্যানুবাদক ডাঃ যোধা চন্দ্ৰ চানচামৰ ভাৰতীয় অনুবাদ সাহিত্যলৈ এক অনন্য অৱদান হ'ল মণিপুৰী সাহিত্যৰ মহাকবি ৰূপে খ্যাত হাইজাম আঙ্গানৰাম সিঙে মণিপুৰৰ এটি লোককথা আৰু কাহিনী গীতক আধাৰ ৰূপে লৈ ৰচনা কৰা 'খাম্বা থৈবি চেইৰেঙ'ৰ ৮২৫ পৃষ্ঠাৰ হৃদয় চুই যোৱা কাব্যানুবাদখনি। তেখেতৰ দুটি জনপ্ৰিয় ইংৰাজী কবিতাৰ অনুবাদ ইয়াত সন্নিবিষ্ট কৰা হ'ল।

সাইলাখ তোমাৰ দৰেই ধুনীয়া এটি কবিতা

এতিয়া প্ৰতিটো দিনেই দশোদিশে বিলায়
বসন্ত অহাৰ আগলি বতৰা;
এই বোৱাৰী পুৱাই
মই বাটকুৰী বাই ওলাই আহিলো মোৰ ঘৰৰ পৰা
মই দেখিলো সোণালী প্ৰভাৰে উজলি থকা
সৰোবৰৰ দেৱকন্যা চিংখেই নেইৰেম্বিক
আৰু আকৌ এবাৰ
মোৰ সুদীৰ্ঘ দিনৰ মোহনীয় কামনাই আকাশ চুমিলে।

মই জানো
তোমাক তেনেই কাষৰতে পাবলৈ
মই পুনৰাই নেপাম কেতিয়াও তেনে এটি দিন।
বাঢ়ি বাঢ়ি গৈ আছে মোৰ এই সংশয়
তোমাৰ ধুনীয়াখিনিৰ স'তে লীন হৈ গৈ
যদি থাকিল হেঁতেন এটি কবিতা লিখিবলৈ
মোৰ আপোন শৈলী?

তুমি জানা
মোৰ বাবেই
তুমি যে এক অলন্ত কবিতা
তথাপিও কোনো কবিতাই
তোমাৰ দৰেই মোহনীয় আৰু ধুনীয়া নহয়
মোৰ কলম নিগৰি ওপজিল যিবোৰ কবিতা।
ইয়াতেই সেই বিতৰ্ক
তুমি কেনেকৈ কেতিয়াবা মোৰ কবিতা হবা।

মই জানো কম এয়া মোৰেই বাসনা বুলি
কিন্তু এই বাসনাই মোক লৈ যায়
তোমাৰ দৰেই মধুৰ আৰু সুন্দৰ এটি কবিতা
মই নিজে লিখিবলৈ।
যিদিনাই মই লিখি উলিয়াম
সাইলাখ তোমাৰ দৰেই ধুনীয়া এটি কবিতা
সেইদিনাৰ পৰাই মই আৰু নিলিখো এটিও কবিতা।

মোৰ স্বাধীনতা

সঙ্গীতৰ তালে তালে উত্তোলন কৰা হৈছিল
কোলাহলেমেৰী থকা শূণ্যতাৰ কঁপি থকা
অজ্ঞাত নভোমণ্ডলৰ
নানা বৰনীয়া পতাকাখনি
আৰু ভাহি আহিছিল নিৰ্জনতাত
মোৰ প্ৰিয় এটি গান
মোৰ মুকলি পৃথিৱীৰ চোতালখনিৰ ওপৰেৰে
নিমন্ত্ৰণ কৰা নাছিল কোনো অতিথিকে
এই খনেই মোৰ স্বাধীনতাৰ পতাকা

গৰজি উঠা নাছিল কোনো বন্দুকৰ গুলি
এটোপাল তেজো বিৰিঙি উঠা নাছিল শৰীৰত
অথলে যোৱা নাছিল কোনো প্ৰতিবাদ
ক'তোৱেই হোৱা নাছিল গণ প্ৰতিবাদ
স্বাধীন হৈয়ে উপজিছো
এনেহৈয়ে স্বাধীনতা গোপনে গোপনে মোৰ স'তে লীন হৈ গৈছিল

মই নিয়োগ কৰা নাছিলো কোনো সুৰক্ষা কাহিনী
আকাশ, বতাহ আৰু পৰিৱেশ
সেয়াই মোৰ সেনাবাহিনী;
মানৱতা আৰু মানুহৰ ভালপোৱাই প্ৰতিৰক্ষা মোৰ
মোৰ নিৰাপত্তা হৈ মোৰ স'তেই আছে মোৰ আত্মা
মোৰ স্বাধীনতাৰ স'তে কোনো বিৰোধিতা
মোৰ আত্মাৰ স'তেই বিৰোধিতা

ষড়যন্ত্ৰ নকৰিবা নিষিদ্ধ কৰিবলৈ মোৰ স্বাধীনতা
ফালি নেপেলাবা এই পতাকাখনি, উৰি থাকিবলৈ দিয়া নিজস্ব নিয়মত
মোৰ আত্মাৰ শান্তি হত্যা নকৰিবা
অৱনমিত নকৰিবা মোৰ স্বাধীনতা
হে আকাশ! মহাকাশ! হে মাতৃ বসুমতী
মোক দান কৰা মোৰ শক্তি
যাতে মই নহওঁ মেৰুদণ্ডহীন
সুৰ ঢালি গাবলৈ
মোৰ স্বাধীনতাৰ গান।

Article

Dr. Indra Nath Sutia

Trapped in The Media ???

An Analysis ...

Media are the communication tools used to store and deliver information or data. It describes the various ways through which we communicate in society. Because it refers to all means of communication, everything ranging from a telephone call to the evening news on television can be called media.

Media may be of two main categories: Broadcast and Print.

Print Media includes all types of publications, including newspapers, journals, magazines, books and reports. It is the oldest type, and despite suffering since the emergence of the Internet, is still used by a major proportion of the population.

Broadcast Media refers to radio and TV. Most people still get their news from TV and radio broadcasts – however, experts predict that it will not be long before online sources take over.

The Internet – specifically websites and blogs – are rapidly emerging as viable and major channels of communication as more and more people seek news, entertainment and educational material online. Virtually every part of the Internet has become a medium of communication – most free email services have little boxes that display ads and other messages.

Social media is a collective of online communication channels where communities interact, share content and collaborate. Websites and apps dedicated to social networking, micro blogging, forums, social bookmarking, wikis and social curation are examples of some types of social media. At present, the most famous social networking companies are Facebook, Twitter, Google+ and Instagram etc.

IMPORTANCE O MEDIA:

The various forms of media – primarily television, newspapers and radio – spread and disseminate information to a wider audience. The media is so varied that a community group or organization can closely target almost any sector – and through them, almost any section of the public - by looking closely at where it is directing its media focus. It provides free publicity and exposure for not only news, announcement, event or request – but for group or organization as well.

Gaining coverage in the media is a great way of providing a group and its activities with greater credibility and that has a lot to do with the thought processes of the public which monitor and "consume" the media each day.

Readers, listeners and viewers who find out about something or read/hear/see something in the media automatically place a greater level of credibility to it than if they saw it in a paid advertisement.

Since, it can increase one's profile among the general public, in the community, which means may be able to attract more members, donors, fund raisers, supporters, helpers, etc., people in a status of high position, exposed to common people have to be very careful while dealing with the media. Not only this, a raised profile through media exposure will also shore-up and strengthen the support already have among existing members, donors, supporters, helpers, etc. and also builds brand definition. At the same time, media helps to increase the profile among decision makers and VIPs. Having a media profile not only gets one noticed by the general public, but also among decision makers, VIPs and government. Because of this, those decision makers or levels of government become more likely to ask for one's input or opinion on matters relevant to him.

On the other hand, media can sway opinions ie being able to shape opinions.

This presents great opportunities to get more people thinking positively about the activity of people after hearing positive news coverage of the group and what it is doing.

So, being in a society, where a profession is always targeted by the people in both ways, one has to be very careful while dealing with the media, specially during a crisis.

There are certain rules to deal with the Media. Before answering the media the person should prepare himself both physically and mentally to face the situation of any kind arises:

1. **Prepare:** The right person should answer the journalist's questions. He should have the relevant facts at his fingertips. He has to resist the temptation — or pressure — to reply at once.
2. **Call back quickly:** Media are generally under tight deadlines. Therefore, one has to make it sure to call the journalist back before the deadline, even if it's just to explain an unforeseen obstacle. A missed deadline is a missed story.
3. **Handling a tough situation:** If a journalist quotes something particularly inflammatory, one should not react. Just make a note of it for own response.
4. **Be ready to explain the issue carefully and patiently:** Specialist reporters may have a good knowledge of the background. While dealing with them, one has to respect the fact that they know a good story and is interested in what we do. If possible, one should offer to send the information to them, ideally by fax.
5. **Listen:** One has to be sure enough that he knows what question he is answering. Sometimes the question itself can suggest appropriate ways to focus an answer.
6. **Get to the point:** One has to capture the essence of what he wants to say in the first one or two sentences of the response, and he will add details later.
7. **Keep it simple:** Most journalists are looking for clear, simple quotes that can be understood by a wide audience.

WHAT IS MEDIA CRISIS????

A social **media crisis** is an event that can have a negative effect on a brand, company, or individual's reputation.

Examples of social **media crises** can be embarrassing photos, inappropriate postings by employees or ex-employees, or voiced opinions that can reflect negatively on a company or organization. Every organization is vulnerable to crises. If one doesn't prepare, he will incur more damage. The basic steps of effective crisis communications are not difficult, but they require advance work in order to minimize damage.

How to handle a media crisis?

Pre crisis preparation:

A small team of senior executives should be identified to serve as organization's Crisis Communications Team. Ideally, the organization's

head will lead the team, with the top public relations executive and legal counsel as his or her chief advisers. Other team members are heads of different departments. Sometimes, the team also needs to include subject specific experts.

Post crisis:

Assessing the crisis situation is the first crisis communications step one can't take in advance. If you haven't prepared in advance, your reaction will be delayed to run through. Furthermore, a hastily created crisis communication strategy are never as efficient as those planned and rehearsed in advance. With holding statements available as a starting point, the Crisis Communications Team must continue developing the crisis-specific messages required for any given situation. The team already knows, categorically, what type of information its stakeholders are looking for. Keep it simple. Have no more than three main messages that go to all stakeholders and, as necessary, some audience-specific messages for individual groups of stakeholders. You'll need to adapt your messaging to different forms of media as well. For example, crisis messaging on Twitter often relies on sharing links to an outside page where a longer message is displayed, a must because of the platform's 140 character limit.

Post-Crisis Analysis

A formal analysis of what was done right, what was done wrong, what could be done better next time and how to improve various elements of crisis preparedness is another must-do activity for any Crisis Communications.

Rules of Personal Relation Crisis Management

1. **Take Responsibility.**—Instead of cover up the PR crisis, one should try to manage the situation by taking responsibility, reacting immediately, and responding to feedback. Instead of arguing publicly, acknowledge people's concerns and questions and respond to the right conversations. Write a press release and post on social media to control the situation and get the message visible.
2. **Be Proactive, Be Transparent, and Be Accountable :** Simply means acknowledge the incident, accept responsibility, and apologize...
3. **Get Ahead Of the Story:** Getting ahead of the story is the strategy. Figuring out the fine points of the strategy — do that over the weekend. But start communicating, apologizing, refunding, or whatever-ing now!
4. **Be Ready For Social Media Backlash:** The worst thing may happen if ignored the possibility that a firestorm could ignite which may socially damage the reputation of oneself. To avoid this just have a plan and review it often.
5. **Remember To Be Human:** Saying "you'll look into it" doesn't make anyone feel better. Saying you're deeply saddened by what went down and will work on making things better is important. Then, immediately share how policies will be put in place so it doesn't happen again. Act fast before people lose faith in your brand.
6. **First Apologize, Then Take Action:** Extending a heartfelt apology is key to moving forward. Not doing so adds fuel to the fire and delays changing the narrative. Following a public apology, one must offer a call to action. They must do something substantial to show that they are changing their ways moving forward...
7. **Monitor, Plan and Communicate:** Be on high alert, with monitoring at the forefront. If they start noticing spikes of negativity or increased activity, utilize an already well-versed crisis plan to proactively respond on social with prepared materials. Never let executives go rogue and potentially fuel the flames, but do encourage them to apologize immediately with predetermined and approved key messages....
8. **Seek First To Understand The Situation:** Communicate all relevant details to key stakeholders. When asked to comment never replies with "no comment." Even if you're still assessing a situation, simply say that. If you don't have a voice in the matter, people immediately assume guilt or make their own suppositions. Also, recognize when operational improvements are necessary and be transparent about how you're solving the situation.

Conclusion:

We cannot avoid media in our life time. Good or bad, useful or useless, positive or negative, we have to go hand in hand with media. A pen is mightier than a sword but media is mightier than a war. It is the reflection of the society. So media must be used judicially and ethically for the benefit of the society and peace and prosperity of our country.

The Bypass wale BABA

Biography

Luit Raj Choudhury

The speciality about his start-up healthcare chain is that it provides almost free surgery for the poor. He is therefore renowned as the **"Bypass Wale Baba"** (Sage who creates Bypasses) by lower economic sections of rural northern India.

It was 8 May 1953 when eminent Paediatric Cardiologist, entrepreneur, philanthropist and founder chairman of Narayana Superspeciality Healthare, Dr Devprasad Shetty was born in Mangalore, Karnataka. Nobody knew that this child would grow upto this and change the healthcare scenario of India forever.

He received his MBBS and PG in General Surgery from Kastrurba Medical College, Mangalore and then went to Guys Hospital, London to pursue higher studies in the Cardiothoracic Unit and then in West Midlands Cardiothoracic Rotary programme to be trained as a Cardiac surgeon.
Dr Christian Barnard, South Africa who was world's first person to perform successful heart transplant was his inspiration from childhood.

He is renowned for Pulmonary Thromboembolectomy, Neonatal Open Heart Surgery, Cardiomayoplasty, Left Ventricular Assist Device, Coronary Artery Bypass Grafting. He was awarded with Padma Bhushan(2012), Padma Shri(2004), Karnataka Ratna, CNN-IBN Indian of the Year in Public Service, President's award by American College of Cardiology (2011), Lifetime Achievement Award by FICCI. He was the Chief Patron of Indian Association of Clinical Cardiologists (IACCCON)2013 Bangalore, Chairperson of Board of Governors IIM-Bangalore and was also nominated to Board of Governors of MCI between 2010-2011.

He is the first Indian to operate successfully a case of open heart surgery on a 9 day old baby. He also operated on Mother Teresa in Kolkata and was appointed as her personal physician.

His team of doctors from Narayana Superspeciality Care has performed over 120000 surgeries 40% of which were done in children till 2017. He himself did 15000 heart operations. Narayana Hridulaya is one of the largest heart hospital in the world operating over 30 major heart surgeries per day. They have been credited to have placed the highest number of heart valves inside the heart in this world at a very cheap and affordable price.12% of all heart operations in India are done by this particular chain of hospitals.

The speciality about his start-up healthcare chain is that it provides almost free surgery for the poor. He is therefore renowned as the "Bypass Wale Baba" (Sage who creates Bypasses) by lower economic sections of rural northern India.

Of so many patients Dr Shetty encounters every day, he shares a story of a poor farmer mother coming to him with a baby having a hole in his heart. His mother couldn't even afford the bare minimum of 80000/- for the operation. So this 80000/- was the price tag on the kid's life. If she could arrange the money ,she saves her baby and if she couldn't, she loses him. In India 80% of medical expenses are paid out of the pocket. Families of the patient virtually sell everything to see their loved ones get cured.

Therefore many schemes for the poor are offered by this Hospital group. One such is "Yeshaswini" ,a low cost health insurance scheme for the farmers by Govt of Karnataka in which they can avail a single surgery of 1Lakh and multiple surgeries of 2 lakhs for free. 805 types of surgeries are covered under this scheme and Narayana Group is actively participating in this initiative.

Dr Shetty believes in a saying by Mother Teresa that "A hand that helps is holier than a hand that prays". He is a visionary and has contributed immensely in the improvement of Indian healthcare system. He often says "It's not a solution if it's not affordable". Narayana uses US-FDA approved stents available for Indians at a price less than 30000/- which is very much cheaper than western countries where it costs between 108000-2952000/-.

He also launched India's first Telecom programme in collaboration with ISRO to offer free cardiac care to remote locations of India and Africa. He also founded the Rabindranath Institute of Cardiac Sciences (RTIICS), Kolkata."Versa HD" is a latest cancer radiation therapy technology built jointly in collaboration of Narayana Healthcare group with Swedish company Elektra.

One of the most powerful quotes by Dr Shetty is "World is not ruined by activity of the bad people but by the inactivity of good people".

Looking into his contributions, efforts, vision and achievements he is honoured with the title "Henry Ford of Heart Surgery" by Wall Street Journal, US in 2009.

বৰিষ জ্যোতি বৰফুকন

তুমি

বুজা নুবুজাৰে
গতিশীল দুই মন
হামখুৰি হাবাথুৰিৰে
অচিনাকী আস্বাদন !

বিষণ্ণতাৰ চোতালত
সিক্ত ৰঙালী
মৌন কোলাহলবোৰত
মগ্ন এটি আবেলি !!

A leap into the oblivion

(From an Undergraduate to a NRHM Medical Officer - Life of a Medico)

Dr. Aritra Saha

Scene 1: It's a happy phase, why don't you put on a colourful filter to your imagination: Life of an Undergraduate. (Also it won't be so bad to add a background music to your imagination too, I would recommend: Masti ki Pathshala - Rang De Basanti)

-"Hey wake up, it's 8 already we need to go to the class"

- " Naah, I am too sleepy, I don't want to go, don't disturb me"

This is how I would like to explain, if asked, how much simple and easy the undergraduate life was.

Waking up to our comfort, have breakfast, attend the classes, come back, have lunch, then go to sleep or rush to ground and play. We didn't even have to wash our clothes or go to the laundry back then, a guy used to come to our rooms to collect and deliver the clothes, almost like a 5 Star Hotel Room Laundry Service. Then ending the day by chilling out with friends and repeat.

Studying was never compulsory.

Scene 2: Better put on the Monochrome filter now, it's the sad phase : Life of a MO

(Recommended song: Give Me Some Sunshine - 3 Idiots)

This guy wakes up a couple of hours earlier, makes himself/herself breakfast, thinks what to have for lunch, makes a list of things required as a part of daily needs and tries to study, if his/her level of energy and spirit permits.

Not attending the clinic is not an option without prior notice, they will slap a show cause on your face with a complimentary mental torture.

If your in charge and staff are understanding and compliant, you might be allowed to attend your coaching classes on weekends, but only if they are compliant. Then you end up spending your precious weekends, not so precious and fun anymore, attending 9-9 classes.

Then you travel back to your work place, for some it's in city itself, whereas some of us even have to travel overnight to reach our destination.

Some are lucky enough to be living in their home whereas most of the people have to live somewhere in an alien place, doing all the daily chores by themselves, no more anytime available "mess ka khana", no more room laundry service, no more friends to hangout with. Life during rural posting is exactly on the opposite end of the spectrum.

Studying even though is not compulsory, the pressure you feel is compulsory, you tend to feel it, you wish it or not and irrespective of the fact that you are studying or not, you feel it. If you don't study you get depressed (for obvious reasons) and even if you are studying regularly, you still get depressed, the reason being the magnitude of the syllabus.

Just take a minute and try counting the number of subjects you read during your school life, it's nowhere near 19. (Even if you add the subjects of the other stream you didn't even have to study, it still nowhere near 19 !)

Preparing for NEET-PG is like chasing the horizon it's never ending.

Scene 3 : Find the most colourful filter you have got because this is the happiest and the most fun filled phase of a medico : Life of an Intern

(Recommended Song : Yaaro, Dosti)

Definition:

Duty - Party- Sleep - Repeat

The time span of the above mentioned events varies, depends on the posting, with SPM on one side and O&G on the other side of the spectrum.

The culture of studying during internship was never part of AMC's tradition and I am glad that I could cherish this tradition. It is because, I feel that internship is the only phase where you have minimum responsibility, you get paid, studying is absolutely optional and you have time to enjoy your life. You cannot have all of these together anytime before or after internship.(You can thank me later for this free advice)

And since it is the last year of our college life, it makes us the senior most batch of MBBS. And with seniority come two things : Lots of emotions towards our Alma Mater and Dominance.

Even if you had a bad day at work or got scolded by a senior, you know at the end of the day, you have a friend staying a couple of rooms away, with whom you can share all the frustrations, even better if shared over a chilled glass of, umm never mind.

Also you can feel the power of seniority, while attending your duty or while walking down the road or while having coffee at Nescafe. You know you cannot be challenged and if anyone does that mistake, his bad fortune is just a phone call away, one phone call and all the hostel boarders are standing along with you. That's the power you have in your college and that is the power of unity and the bond we share with our seniors and juniors.

Scene 4: Put on the Monochrome filter again, we are heading back to the sad life, The MO Life continues

(Recommended Song : Tadap Tadap Ke: Hum Dil De Chuke Sanam)

The only party you will ever do will be in your dreams. Having a get together with your friends is a rare phenomenon, you will long to get a glimpse of the faces you used to come across so many times during your college life, you will long for that 15 mins tea break amidst the 12 hours lectures to have a heart to heart conversation with your best friend. Life turns upside down.

And it's important to remember that now your bad fortune is just a phone call away and in a rural setup bad fortune could mean death as well. So, in order to survive you got to keep all your aggression and dominance you had in College, back in College because Kabir Singhs do not exist in real life and even Kabir Singh behaved decently during his residency in Dehradun.

You need to blend in with the crowd and the staff, you need to be decent, you need to be dressed properly, attributes that we knew a very little about during our college days.

But it won't be fair to just highlight the negative aspects, we must consider the brighter side too. Apart from getting eligible for the State Quota, this year tests your limits, you learn to adapt in an unknown place, you know how to manage your salary because apart from planning for the monthly expenditures, you also need to start saving for the future.

Being posted in such a primary setup, you understand that "disease" is not the only problem, illiteracy, poor hygiene, poverty, false beliefs are the key players and you end up learning the art of Empathizing.

> Just take a minute and try counting the number of subjects you read **during your school life,** it's nowhere near 19. (Even if you add the subjects of the other stream you didn't even have to study, it still nowhere **near 19** !

And the most important quality you will acquire in this one year, is the art of Talking and Counselling. It is so important, at times, that it will be your words and not the medicines that the patient can't afford, which will heal the patient. Sounds hypothetical but it happens, trust me.

And this reminds me of a quote, which is,

"Words are, in my not-so-humble opinion, our most inexhaustible source of magic. Capable of both inflicting injury, and remedying it." - Professor Albus Dumbledore, Harry Potter and the Deathly Hallows.

Scene 5: Enough of filters, let's face the reality now : Life as we know it.

(Recommended Song : Kar Har Maidaan Fateh - Sanju)

Summarising, it's a shout out to all my juniors that cherish each and every moment, make innumerable memories, consider a bad encounter as an experience and later laugh about it, capture as many photographs as you can because life outside the campus is Brutal, Unfair, Unforgiving and Inevitable, but you will have these memories to tackle and overcome it.

All the best.

কিং

চুটি গল্প

ডাঃ দীপক কুমাৰ শৰ্ম্মা

অফিচ শেষ হবৰ হৈছে।

নিজৰ চকীখনত গাটো অকণমান ইফালৰ পৰা সিফাললৈ লৰাই হাত ভৰি টঙাই প্ৰসন্ন সূত্ৰধৰে আবেলিৰ পিনৰ কামখিনিৰ কাৰণে নিজকে প্ৰস্তুত কৰিলে। সন্ধিয়ালৈ হৰেন শইকীয়াহঁত অহাৰ কথা। তেওঁলোকৰ পৰিয়ালটোৰে সন্ধিয়া তেওঁলোকৰ তাতে ভাত খাব। তেওঁলোক মানে শইকীয়া আৰু তেওঁৰ পত্নী। লগত হায়াৰ ছেকেণ্ডৰী পঢ়ি থকা তেওঁলোকৰ পুত্ৰ ধীমান। সি তেওঁৰ ল'ৰা অভিনৱৰ লগত একেলগে পঢ়ে। সেইসূত্ৰেই পৰিয়ালটোৰ সৈতে তেওঁলোকৰ চিনাকি আৰু পিচলৈ অন্তৰঙ্গতা।

সূত্ৰধৰে তেওঁৰ চোলাটোৰ ওপৰ জেপত থকা পত্নীৰ ফৰ্দ্দীখন হাত দি চালে। বহুতো বস্তু আনিবলগীয়া আছে। মাছ মাংসৰ পৰা আৰম্ভ কৰি একেবাৰে জলকীয়া ধনিয়ালৈকে। অলপ সোনকালে ওলাই যাব পাৰিলে বেয়া নাছিল।

" আপোনাক কলিতা ছাৰে মাতিছে।"
পিয়ন ভবেনে কৈ গল।
" এতিয়া? এই সময়ত? অফিচ চোন ছুটী হবৰে হল। কিয়? কি হল?"
"নাজানো।"

অফিচৰ বাকী মানুহবোৰ ঘৰলৈ উভতিবৰ বাবে ব্যস্ত হৈ পৰিছে। ৰজত ডেকাই তেওঁৰ সন্মুখত বিপৰ্যস্ত হৈ পৰি থকা ফাইলবোৰ ঠিকঠাক কৰি থবলৈ ধৰিছে। টেবুলৰ এটা কোণত নহ'লেবা পিচফালে থকা ৰেক্‌খনত তেওঁ সেইবোৰ সজাই ৰাখিছে। টাইপিষ্ট শীলাই ঠিয় হৈ নিজৰ মেখেলা চাদৰবোৰ ঠিকঠাক কৰিছে। নিজৰ ভেনিটি বেগৰ পৰা এখন সৰু আয়না উলিয়াই তেওঁ গালত স্নো, পাউডাৰ সানিছে, ওঠত লিপষ্টিক লগাইছে। লোৱাৰ ডিভিজন এছিষ্টেণ্ট বুজৰবৰুৱাই নিজৰ চকীখনৰ পিচফালে ওলোমাই থোৱা জোলোঙাটো টেবুলখনৰ ওপৰত নমাই থৈ তাৰ ভিতৰৰ বস্তুবোৰ খুচৰি খুচৰি চাবলৈ ধৰিছে। যুগ যুগ ধৰি সূত্ৰধৰে তেওঁক এই জোলোঙাটো লৈ অফিচলৈ অহা যোৱা কৰি থকা দেখা পাইছে। জোলোঙাটো তেওঁৰ একপ্ৰকাৰ ট্ৰেডমাৰ্কৰ দৰে হৈ পৰিছে.....

ভবেনৰ কথা শুনি বুজৰবৰুৱা উৎকণ্ঠিত হৈ পৰিল। তেওঁ তাক সুধিলে," ছাৰ কি এতিয়াও যোৱা নাই"।

"নাই। নিজৰ ৰুমতে আছে।"

মূহুৰ্ততে অফিচৰ ভিতৰৰ সেই সকলো ব্যস্ততা নাইকিয়া হৈ গল। নিজৰ জোলোঙাটো চকীখনৰ পিচফালে ওলোমাই থৈ বুজৰবৰুৱা চকীখনত বহি পৰিল। শীলাই লৰালৰিকৈ নিজৰ ভেনিটি বেগটো জপাই থলে আৰু খৰধৰকৈ নিজৰ চকীখনত বহি পৰিল। কিবা ফাইল বিচাৰি যেন ব্যস্তহে হৈ আছে এনে ভাৱত ৰজত ডেকাই ৰেকখনৰ সন্মুখত ঠিয় হৈ তাত থকা ফাইলবোৰ লিৰিকি বিদাৰি চাবলৈ ধৰিলে।

প্ৰসন্ন সূত্ৰধৰৰ বুকুখন চিৰিংকৈ গল। এতিয়া এই সময়ত মতা মানে আজি সন্ধিয়া কিমান সময় হৈ যায় সেইয়া কব নোৱাৰি। মেজৰ ওপৰৰ থকা ফাইলকেইটা অলপ ঠিকঠাককৈ থৈ তেওঁ নিৰঞ্জন কলিতাৰ কোঠাত সোমাল।

একজিকিউটিভ চকীখনত পিছলৈ হেলান দি নিৰঞ্জন কলিতাই বেছ আৰামেৰে তেওঁৰ সন্মুখত বহি থকা দৰ্শনাৰ্থী দুজনৰ সৈতে কথা পাতি আছে। দেখিলেই বুজা যায় যে এই দুজন লোকৰ সৈতে তেওঁৰ বেচ কিছু অন্তৰঙ্গতা আছে। অৱশ্যে সেইয়া আন্তৰিক নে বৃত্তিগত সূত্ৰধৰে তাৰ গম ধৰিব নোৱাৰিলে ।

"নকৰ আৰু। গুৱাহাটীখন বিপদজনক হৈ পৰিছে।" নিৰঞ্জন কলিতাই কৈ আছে, "সিদিনাখন সৌ জয়ানগৰৰ পেট্ৰোল পাম্পত দিন দুপৰতে তিনিজন চেঙেলীয়া ল'ৰাৰ ডকাইতি..... তাৰ পাচত সৌ সিদিনা....."

সূত্ৰধৰ অলপ আচৰিত হল। তেওঁলোকে অফিচৰ কোনো কথাবতৰা পাতি থকা নাই। এইবোৰ অন্য ধৰণৰ কথা। আড্ডাৰ কথা। ৰসাল কথা। সূত্ৰধৰে কথা কৈ থকা কলিতাৰ তলৰ ঢপলা ওঁঠখন দেখা পালে। দেখা পালে তেওঁৰ যুঁতৰিৰ তললৈ নামি অহা মঙহাল অংশখিনি। তেওঁৰ ঢপলা নাকটো। অনবৰতে পিটিপিটাই ঘূৰি থকা মঙহৰ ভৰত সৰু হৈ পৰা তেওঁৰ চকু দুটা। তালুলৈকে ওলাই পৰা তেওঁৰ বহল কপালখনৰ তলত দৃষ্টিকটুভাবে ওলাই পৰা বলিৰেখাবোৰ.....

বাকী দুয়োজন মানুহে নিবিষ্ট মনেৰে তেওঁৰ কথা শুনিছে। মাজে মাজে তেওঁৰ কথাত হয়ভৰ দিছে। মাজে মাজে তেওঁলোকে নিজে পোৱা অভিজ্ঞতাৰ কথাও সংযোগ কৰিছে....." এই সিদিনা আমাৰ ঘৰৰ ওচৰতে সুন্দৰপুৰত.... মহিলা এগৰাকীৰ ডিঙিৰ পৰা দিন দুপৰতে মটৰ চাইকেলত অহা দুজন লৰাই চেইন টানি লৈ গল... সন্ধিয়া পৰতে.... মানুহজনী ওচৰৰ পাচলি বজাৰখনলৈ গৈছিল.... একেবাৰে অৰাজক..... হাহাকাৰ....."

প্ৰসন্ন সূত্ৰধৰৰ কথা কৈ থকা সেই যুৱকজনক কিবা চিনাকি লাগিছে..... আটিল চেহেৰা... গাত লিপিট খাই লাগি থকা স্পৰ্টিঙটোৰ দেখা যোৱা তেওঁৰ পেশীবহুল চেহেৰা.... চুটি কেঁকোৰাকেঁকুৰি চুলি, সৰু সৰু চকু, উঠঙা হনু আৰু দীঘলীয়া মুখৰ এই যুৱকজনক যেন তেওঁ আগেয়ে কৰবাত দেখিছে ....। তেওঁৰ কাষত আৰু এজন মানুহ..... তেওঁকো যেন তেওঁ কৰবাত দেখিছে..... কিন্তু ক'ত?

তেওঁ খৰকৈ ভাবিবলৈ ধৰে। কিন্তু তেওঁ ভাবি উলিয়াব নোৱাৰে। তেনেকৈ ভাবি থাকোতেই এটা সময়ত তেওঁৰ ভাৱ হল যে কলিতাই সূত্ৰধৰৰ উপস্থিতি হয়তো গম পোৱা নাই, নহলেবা জানিশুনি তেওঁ সেইয়া আওকাণ কৰিছে। নিজৰ উপস্থিতিৰ কথা জনাবলৈ তেওঁ সৰুকৈ এটা গলহেকাৰি মাৰিলে। তেওঁলোকৰ কথাবতৰা বন্ধ হৈ গল। নিৰঞ্জনে তেওঁৰ পিনলৈ ঘূৰি চালে। ওপৰত প্ৰচণ্ড শব্দৰে ফেনখন ঘূৰি ৰল।

"অ" সূত্ৰধৰ। আহক। আহক। আপোনাকেই বিচাৰি আছিলোঁ। এখেতসকল আহিছে। আপোনাৰ টেবুলত হেনো এখেতসকলৰ ফাইল এটা ৰৈ আছে......"

বিষয়টো পৰিষ্কাৰ হ'বলৈ সূত্ৰধৰৰ বৈছি সময় নালাগিল। তেওঁ বুজি উঠিল যে এই মানুহ দুজনৰ সৈতে নিৰঞ্জন কলিতাৰ সম্পৰ্ক আন্তৰিক নহয়। ব্যৱসায়িক। থোপোকা চেহেৰাৰ মঙহাল মুখৰ মানুহজনক এইবাৰ তেওঁ চিনি পালে। দুদিনমান আগেয়ে এই মানুহজন তেওঁৰ ওচৰলৈ আহিছিল। সেইদিনাখন নিৰঞ্জন কলিতা অফিচৰ কিবা কামত বাহিৰলৈ ওলাই গৈছিল। হালধিঘাটৰ এটা আদৰুৱা ৰাস্তাৰ কামৰ সম্বন্ধত তেওঁ সূত্ৰধৰৰ সৈতে কথা পাতিছিল। ফাইলটোত অ'বজেকশ্বন আছিল.....। তেওঁ গুচি যোৱাৰ দুদিনমান পাচত তেওঁৰ কাষতে বহি থকা সেই আনজন যুৱক আহিছিল। সেইদিনাও কলিতা

অফিচত নাছিল।

"হয় ছাৰ। মই গম পাইছো। ফাইলটোত কেইটামান অবজেকশ্বন আছে।" সূত্ৰধৰে বিনয়েৰে কলে।

"হয় নেকি?" নিৰঞ্জন কলিতাৰ মাতটো হুটা হৈ ওলাল।" মোক কিয় জনোৱা নাই?"

" আপুনি সেইকেইদিন নাছিল।" সূত্ৰধৰে সৰুকৈ কলে।

"হো।"

"ছাৰ। মই আপোনালৈ ফাইলটো পঠিয়াই দিম। আপুনি ভালকৈ চাই লব।"

"হোঃ।" অকস্মাৎ নিৰঞ্জন কলিতাৰ মাতটো কৰ্কশ হৈ পৰিল। "আপুনি কি কৈছে? মোক ভালকৈ চোৱাৰ কথা কৈছে। মোক উপদেশ দিবলৈ আহিছে? আপুনি নাজানে মই দহ বছৰ ধৰি এইখন চকীত আছো"।

জানে। সূত্ৰধৰে জানে। আলবৎ জানে। কিন্তু কিবা ভাবি তেওঁ অলপ পৰ মনে মনে ৰল। বহু বছৰ ধৰি কলিতা এইখন চকীত আছে। তাকে লৈ চকু চৰহাবোৰে নানান গুজবো উলিয়াইছে। প্ৰসন্ন সূত্ৰধৰে সেইবোৰ শুনিছে। কিন্তু তেওঁ নুশুনাৰ ভাও ধৰি আছে। তেওঁ সেইবোৰৰ সভ্যসত্যতাও জানে। কিন্তু তেওঁ একো নজনাৰ নিচিনাকৈ থাকে। কোনো বিতৰ্কমূলক বিষয়ত সোমাবলৈ তেওঁ ভয় কৰে। যথাসম্ভৱ যিমান পাৰি মাতটো সৰু কৰি তেওঁ কলে, "নাই চাৰ। তেনেকৈ কিয় কয়?"

"নকম মানে? আপুনি মনে মনে থাকক....." সন্মুখত দুইজন লোকলৈ চাই তেওঁ কলে, " চিন্তা নকৰিব। প্ৰব্লেম আছে মই বুজিছো। কিন্তু সকলো ঠিক হৈ যাব।"

প্ৰসন্ন সূত্ৰধৰ বিব্ৰত হৈ পৰে। কি কয়? কি কয় নিৰঞ্জন কলিতাই? এই দুজন ঠিকাদাৰ বোধকৰো নতুনকৈ এই লাইনলৈ আহিছে। নিয়ম কানুন নাজানে। কলিতাই চাগে তেওঁলোকক আশ্বাস দিব খুজিছে। কিন্তু সেইবুলি তেওঁলোকৰ আগত কলিতাই সূত্ৰধৰক এনেকৈ কব নোৱাৰে। তেওঁ জানে সকলো অনিয়মৰ নিৰঞ্জন কলিতা। এই দুজন লোকৰ সৈতে তেওঁৰ কিবা বুজাবুজিও থাকিব পাৰে। কিন্তু সেইবুলি......

এক অপমানবোধ তেওঁৰ বুকুৰ ভিতৰৰ পৰা উজাই আহে। তেওঁ প্ৰতিবাদ কৰিব খোজে,"ছাৰ........."

নিজৰ তৰ্জ্জনী আঙুলিটো সূত্ৰধৰৰ পিনে টোৱাই কলিতাই তেওঁৰ মুখ বন্ধ কৰি দিয়ে। কঠোৰ কণ্ঠেৰে কলিতাই কয়,"আপুনি নাজানে নেকি? মই এই অফিচৰ কিং। ৰজা। মোৰ কথাৰ ওপৰত মাত নামাতিব।"

নিজে কোৱা কথাখিনিৰ ওপৰত জোৰ দিবলৈ বুলি তেওঁ টেবলখনৰ ওপৰত এটা ঢকা মাৰি দিয়ে। আয়নাৰ টেবুলট'পৰ ওপৰত থৈ দিয়া কলিতাৰ সোণালী ফ্ৰেমৰ চশমাবোৰ জঁপিয়াই উঠে। তেওঁৰ অনুমতি নোপোৱাৰ বাবে টেবুলৰ ওপৰত দ'ম হৈ বিশৃঙ্খল ভাবে পৰি থকা ফাইলবোৰ কঁপি উঠে.... কেইখনমান চৰকাৰী কাগজ হেচা দি ৰখা পেপাৰৱেটটা কঁপি উঠে... আয়নাৰ টেবুলট'পখনত লাগি তাৰ এক কৰ্কশ শব্দ ওলায়..... একাষত থৈ দিয়া কলিংবেলটো কঁপি উঠে..... কঁপি উঠে টেবুলখনৰ ওপৰত সজাই খোৱা পানীভৰ্ত্তি আয়নাৰ গিলাচটো.....

"আপুনি যাব পাৰে।" নিৰঞ্জন কলিতাই কয়, "পিচে অফিচৰ পৰা নাযাব। লাগিব পাৰে। বাকীবোৰক যাবলৈ কওক।"

মনত প্ৰচণ্ড ক্ষোভ লৈ প্ৰসন্ন সূত্ৰধৰ কোঠাটোৰ পৰা ওলাই আহে।

ৰজাই তেওঁ। সূত্ৰধৰে ভাবে। এই অফিচৰ কিং। এই অফিচত নিৰঞ্জন কলিতাই যি ভাবে সেইয়াই হয়। কেনেকৈ হয়, কিয় হয় সেইয়া বেলেগ প্ৰসঙ্গ। কোনোৱে কোনোৱে কয় যে তেওঁৰ বেছ দীঘল হাত আছে। কোনোৱে কয় সেই হাত হেনো এক অদৃশ্য হাত....

অপমানিত হৈ তেওঁ নিজৰ টেবুলখনলৈ ঘূৰি আহে। তেওঁ ভবেনক মাতি অফিচৰ বাকীবোৰক যাবলৈ দিয়া কলিতাৰ নিৰ্দ্দেশটো জনাবলৈ কয়। হাঁহি ফূৰ্তি কৰি বাকীবোৰ কৰ্ম্মচাৰী তেওঁক মাত দি ওলাই যায়। কেৱল ভবেনেহে অফিচৰ এটা কোণত থকা এখন টুলত বিমৰ্ষ মনেৰে বহি ৰয়।

বহু সময় সূত্ৰধৰে নীৰৱ হৈ নিজৰ চকীখনত বহি ৰয়। এক অজান আশংকাই তেওঁৰ মনৰ ভিতৰখন খুলি খুলি খাবলৈ ধৰে। কিমান বা দেৰি হয়? ঘৰত ইমান এটা আয়োজন। তেওঁ সোনকালে বজাৰ সমাৰ কৰি নিনিলে সকলো পণ্ড হৈ যাব। কলিতাক তেওঁ সেই কথা ক'ব নেকি? কিন্তু এতিয়া তেওঁ যি মেজাজত আছে সেই মেজাজত সি হিতে বিপৰীত হ'বগৈ।

কিয়? কিয় এনে হয়? তেওঁ জানে কিয় নিৰঞ্জন কলিতাই তেওঁৰ প্ৰতি এনে ব্যৱহাৰ কৰে? কিন্তু তেওঁ কি কৰিব? নিজৰ আত্মাৰ সৈতে তেওঁ বুজাবুজি কৰিব নোৱাৰে। তেনে কৰিব পৰা হ'লে আজি তেওঁ এই পৰিস্থিতিৰ সন্মুখীন নহল হয়।

বহু সময় বহি থাকি এটা সময়ত তেওঁৰ নিজৰ ওপৰতে খং উঠিল। বিৰক্তিও উপজিল। কিয় তেওঁ কলিতাক উপেক্ষা কৰিব নোৱাৰে? তেওঁৰ ভৱিষৎ ধ্বংস হোৱাৰ আশংকাত? নে এই ব্ৰাঞ্চৰ পৰা দূৰণিৰ কোনোবা ব্ৰাঞ্চলৈ বদলি হৈ যোৱাৰ আশংকাত? কলিতা কি কিং? সচাঁকৈয়ে কিং?

বহু চিন্তাই তেওঁৰ মনৰ ভিতৰত পাকঘূৰণি খাবলৈ আৰম্ভ কৰিলে। সীমিত উপাৰ্জ্জনৰ মাজত তেওঁৰ পত্নীয়ে সংসাৰ চলাইছে। তাৰ বাবে পত্নীৰ কোনো আক্ষেপ নাই। তেওঁৰ পুত্ৰ অনুভৱৰো কোনো অনাবশ্যকীয় দাবী নাই। চিটি বাছত উঠি সি কলেজলৈ অহাযোৱা কৰে। তাৰ হাতখৰচ সীমিত। পাৰ্টি চিনেমা আদিৰ প্ৰতি তাৰ সিমান আগ্ৰহ নাই। নিজৰ পঢ়াশুনাক লৈয়ে সি ব্যস্ত।

তেওঁ নিজেও সুখী। জাগতিক বিষয়বস্তুৰ প্ৰতি তেওঁৰ সিমান ৰাপ নাই।

তথাপি মাজে মাজে তেওঁৰ পৰিয়ালক অলপ আলহদুলহকৈ ৰাখিবৰ মন যায়। পত্নী আৰু পুত্ৰক লৈ এখন ভাল ৰেঁস্তোৰাত খাবলৈ মন যায়। মাল্টিপ্লেক্সত এখন ভাল চিনেমা চাবলৈ মন যায়। কিন্তু প্ৰায়েই সেয়া হৈ নুঠে।

সিহঁতক তেওঁ নিজৰ ধৰণে সুখত ৰাখিব খোজে। সিহতক সঙ্গ দিয়ে। সিহঁতৰ হৃদয়ৰ বুজ লয়। সিহতৰ আত্মাৰ সৈতে চিনাকি হ'ব পৰাকৈ নিজক সচেতন কৰি ৰাখে।

সচৰাচৰ যোৱা সময়তকৈ সেইদিনা ভালেমান দেৰিকৈ নিৰঞ্জন কলিতা অফিচৰ পৰা ওলাই গ'ল। লগত সেই দুজন লোক। যাবৰ সময়ত তেওঁ সূত্ৰধৰৰ পিনে চাই অলপ কতৃৰ্ত্ব প্ৰকাশ কৰাৰ নিচিনাকৈ কৈ গল," আপুনি এতিয়া যাব পাৰে।"

অফিচত তেতিয়া সূত্ৰধৰ, ভবেন আৰু চকীদাৰজনৰ বাহিৰে আন কোনো মানুহ নাছিল।

চকীদাৰক অফিচটো বন্ধ কৰিবলৈ কৈ সূত্ৰধৰ বাহিৰ ওলাই আহিল। বহুতো কাম আছে। বশিষ্ঠ চাৰিআলিৰ পিনলৈ যোৱা চিটিবাছ এখনত তেওঁ উঠিল। দেৰিয়েই হল। খৰধৰকৈ কামবোৰ শেষ নকৰিলে ঘৰ পোৱা দেৰি হৈ যাব। বাছষ্টপত নামি লৰালৰিকৈ তেওঁ বজাৰখনৰ পিনে আগবাঢ়িল।

জেপত হাত দি তেওঁ মানিবেগটো উলিয়ালে। যিখিনি পইচা তাত আছে সেইখিনিৰে ফৰ্দ্দীখনত থকা ইমানমখা বস্তু কিনাটো সম্ভৱ নহব। বজাৰখন পোৱাৰ আগেয়ে তেওঁ অকণমান আওঁহতীয়া গলি এটাৰে ভিতৰলৈ সোমাই গল। তেওঁ জানে এইখিনিতে এটা এ টি এম আছে।

এটিএম টোৰ পৰা তেওঁ দহহেজাৰ টকা উলিয়ালে। গোটেই মাহটো আগত পৰি আছে। অন্যান্য খা-খৰচো আছে। হাতত লৈ থকা সৰু বেগটোত পইচাখিনি সুমুৱাই তেওঁ এ টি এমটোৰ বাহিৰলৈ ওলাই আহিল। নিৰঞ্জন কলিতাৰ কথাবোৰৰে এতিয়াও তেওঁৰ মনত দোলা দি আছিল। কি বুলি ভাবে তেওঁ নিজকে।

পিচফালৰ পৰা প্ৰচণ্ড শব্দ কৰি মটৰ চাইকেল এখন তীব্ৰ বেগেৰে অহাৰ শব্দ শুনা গল। সূত্ৰধৰে কিবা তৎ ধৰিব পৰাৰ আগেয়েই মটৰ চাইকেলখনৰ পিচফালে বহি চেঙেলীয়া ল'ৰা এজনে তেওঁৰ হাতৰ মোনাটো থাপ মাৰি ধৰিলে।

অকস্মাৎ তেওঁৰ ষষ্ঠ ইন্দ্ৰিয় সজাগ হৈ উঠিল। থপকৈ তেওঁ সেই চেঙেলীয়া ল'ৰাজনৰ হাতখন ধৰি পেলালে। জোটাপোটা লাগি লৰাজন মটৰ চাইকেলখনৰ পৰা পৰি গল। মটৰচাইকেলখন চলাই অহা আনজন লৰাও মটৰচাইকেলখনৰ সৈতে চুচৰি গৈ অলপ আঁতৰত বাগৰি পৰিল। হাতমোনাটো ওপৰলৈ দাঙি ধৰি সূত্ৰধৰে চিঞৰিবলৈ ধৰিলে, "চোৰ। চোৰ।"

তেওঁৰ পিছে পিছে আহি থকা এজন মানুহে তেওঁৰ সৈতে জোটাপোটা লাগি থকা ল'ৰাজনক গবা মাৰি ধৰিলে। ঠাইখিনিত একধৰণৰ হুলস্থুল লাগি গ'ল। 'চাল্লা। নিজকে কি বুলি ভাব? নাকৰ তলত ভালদৰে গোঁফেই গজা নাই.... গুণ্ডামি কৰিব আহিছ?" বলকি বলকি আনজন ল'ৰাক ধৰিবলৈ তেওঁ খেদা মাৰি গ'ল। কিন্তু তেওঁ টলকিব পৰাৰ আগেয়েই সেইজন ল'ৰাই পৰি থকা মচৰচাইকেলখন ঠিয় কৰালে। তাত কিক্ মাৰিলে। তীব্ৰ গৰ্জ্জন কৰি সেই মটৰ চাইকেল তেওঁৰ চকুৰ আগেৰে সেই গলিটো পাৰ হৈ তীব্ৰ বেগেৰে বজাৰখনৰ পিনলৈ সোমাই গ'ল।

তেওঁ ঘূৰি আহিল। ইতিমধ্যে সেই চেঙেলীয়া ল'ৰাজনৰ গাত ৰাইজৰ চৰ, গোৰ, কিল পৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিছে। সূত্ৰধৰে লৰাজনলৈ চালে। খীণ মীন চেহেৰা। মূৰৰ মাজৰ চুলিখিনি ঠিয় ঠিয়। তলৰ চাৰিওকাষৰ চুলিবোৰ খুৰুৱা। তাৰ এখন কাণত এপাত ডুল। মুখখন কোমল। ডাড়ি গোঁফ অকণ অকণকৈ ঠুঁটিয়াবলৈ আৰম্ভ কৰিছে। গাত ফুটুকা চোলা। চেপা মৰা পেণ্ট। ভৰিত ৰিব'কৰ স্পোৰ্টছ শ্বু। তাক দেখি তেওঁৰ ভাৱ হল যে এইজন কোনো সম্ভ্ৰান্ত ঘৰৰ ল'ৰা।

তেওঁ ভিৰৰ মাজলৈ সোমাই গ'ল। তাক গবা মাৰি থকা মানুহজনে তেওঁক দেখি কলে, "আপোনাৰ পইচা থাপ মাৰি নিবলৈ ওলাইছিল নহয়?"

"হয় । হয়" সূত্ৰধৰে কলে।

"মই দেখিছো। মই আপোনাৰ পিছে পিছে আহি আছিলোঁ। মোৰ চকুৰ আগতে বুজিছেনে? চাল্লা এইবোৰ চিলনী চোৰ।" মানুহজনে ল'ৰাজনৰ পিঠিত এটা ঠিয় গোৰ সোধালে। কৰবাৰ পৰা এজন কনিষ্টবল আহি ঠাইটুকুৰাত হাজিৰ হ'ল। তেওঁ সেই মানুহখিনিৰ মাজৰ পৰা ল'ৰাজনক টানি টানি উলিয়ালে। তাক ওচৰতে ৰৈ থকা পুলিচ ভান এখনত উঠালে। তেওঁ সূত্ৰধৰক কলে, " আমাৰ লগতে বলক। থানাত এখন এজাহাৰ দি আহিব।"

"মোৰ বহুত কাম আছে।" সূত্ৰধৰে অলপ ঘেঘেযালে, "ঘৰত আলহী অহাৰ কথা। ভালেখিনি বজাৰ কৰিবলৈ আছে।"

"হ'ব। হ'ব সেইবোৰ হৈ যাব। আপানাৰ বেছি সময় নালাগে। এজাহাৰখন দিব আৰু গুচি আহিব। পিচৰ ব্যৱস্থাখিনি আমি কৰিম। কি দিন কাল পৰিছে চাওক। এই ড্ৰাগ এডিক্টবোৰে চহৰখনত মানুহৰ জীনা হাৰাম কৰি দিছে।"

অগত্যা উপায় নাপাই তেওঁ পুলিচ ভানখনতে উঠি থানা পালেগৈ। থানাৰ কামখিনিত তেওঁৰ বেছি সময় নালাগিল। খৰধৰকৈ এজাহাৰ এখন লেখি তেওঁ বজাৰখনলৈ বুলি ওলাই আহিল। কথাখিনি ঘৰত জনাবনে নজানায় সেই কথা ভাবি তেওঁ ভালেখিনি সময় কটালে। পিচত তেওঁ ঠিক কৰিলে যে সেয়া নজনোৱাটোৱেই ঠিক হ'ব। মিছাতে তেওঁৰ পত্নী চিন্তাত পৰিব। তেওঁৰ পুত্ৰও তেওঁক লৈ চিন্তিত হৈ পৰিব। তাতোকৈ ডাঙৰ কথা নিশাৰ বাবে আয়োজন কৰা খোৱাবোৱাক লৈ হোৱা তেওঁলোকৰ সকলো আলহ দুলহ ম্লান পৰি যাব।

অৱশ্যে শইকীয়াহত গুচি যোৱাৰ পাচত তেওঁ পত্নীক এই বিষয়ে জনাব।
দুহাতত দুটা প্ৰকাণ্ড মোনা লৈ তেঁও ঘৰ সোমাল।

সন্ধিয়াটো বেছ স্ফূৰ্তিস্ফাৰ্তাৰে পাৰ হৈ গল। শইকীয়া দম্পত্তি ৰহীয়াল। শইকীয়ানীয়ে গান এটাও গালে। কলেজত হেনো তেওঁ শ্ৰেষ্ঠ গায়িকা আছিল। শইকীয়া আকৌ ফুচুৰী কথাৰ ভঁৰাল।তেওঁ কথাবতৰাবোৰ ৰসাল কৰি তুলিলে। অভিনৰ তাৰ বন্ধু ধীমানক লৈ নিজৰ কোঠাত ব্যস্ত হৈ পৰিল।

শইকীয়াহঁত গুচি যোৱাৰ পাচত ঘৰখন নিজান পৰি গ'ল। পাকঘৰত সোমাই সূত্ৰধৰৰ পত্নী বাচন বৰ্তন ধোৱাত ব্যস্ত হৈ পৰিল। অভিনৰে শুৱাৰ যো-জা কৰিলে। সূত্ৰধৰে ঠিক কৰিলে যে সন্ধিয়াৰ ঘটনাটো তেওঁ এতিয়া কাকো নকয়। এইখিনি সময় ঠিক নহ'ব। ৰাতিপুৱালৈ দেখা যাব। এতিয়া তেওঁৰ নিজৰো বেছ ভাগৰ লাগিছে। তেওঁ শোৱনী কোঠাত সোমাল। পাকঘৰৰ কাম কাজ শেষ কৰি অলপ পাচত তেওঁৰ পত্নীও কোঠাটোলৈ সোমাই আহিল। বিচনাখনত অকণমান বাগৰ দিওঁতেই সূত্ৰধৰৰ চকুৰ আগলৈ সেই চেঙেলীয়া লৰাজনৰ মুখখন ভাঁহি আহিবলৈ ধৰিলে। কোমল মুখৰ চেঙেলীয়া ল'ৰা। অভিনৰৰ বয়সৰেই হ'ব।
তেনেতেই কলিং বেলটো বাজি উঠিল।
"কোন আহিল এই অসময়ত?" তেওঁ অকণমান বিৰক্ত হৈ বিচনাখনৰ পৰা উঠি আহিল।
দৰ্জাখন খুলি দি প্ৰসন্ন সূত্ৰধৰ হতবাক হৈ পৰিল।

নিৰঞ্জন কলিতা। তেওঁৰ কপালখন কুঞ্চিত। তালুলৈকে বিয়পি পৰা কপালখনত বিন্দু বিন্দু ঘাম। তেওঁৰ তলৰ ধপলা ওঁঠখন ওলমি পৰিছে, থুঁতৰিৰ তলৰ পৰা ডিঙিলৈকে নামি অহা মঙহাল অংশখিনি তেওঁৰ উশাহৰ লগে লগে কঁপি উঠিছে।
"ছাৰ। আপুনি?"
জেপৰ পৰা ৰুমাল এখন উলিয়াহ লৈ নিৰঞ্জন কলিতাই তেওঁৰ কপালৰ ঘামখিনি মচিলে। স্বয়ংক্ৰিয়ভাবে তেওঁৰ আনখন হাতে সোণালী চশমাৰ ঠাৰি দুডাল ঠিক কৰিলে। তেওঁৰ কপালৰ কুঞ্চিত ৰেখাবোৰ, তেওঁৰ দুচকুৰ অস্থিৰ দৃষ্টি আৰু মুখমণ্ডলৰ পেশীবোৰত দেখা দিয়া অস্থিৰ কঁপনিয়ে প্ৰসন্ন সূত্ৰধৰক বুজাই দিলে যে ক'ৰবাত কিবা এটা গোলমাল হৈছে। নিৰঞ্জন বিব্ৰত।
"সোমাব পাৰোনে?" নিৰঞ্জনে অনুমতি বিচাৰিলে।
"নিশ্চয়। নিশ্চয়।" সূত্ৰধৰে কলে।

কোনো বাক্য ব্যয় নকৰাকৈ খোলা দৰজাখনেৰে তেওঁ সোমাই আহি ভিতৰৰ চোফা এখনত বহি পৰিল।
"কি হল ছাৰ? অসময়ত!"
"এৰা! বৰ বিপদ।"নিৰঞ্জন কলিতাই কোনোমতে উচ্চাৰণ কৰিলে। প্ৰসন্ন সূত্ৰধৰে একো উৰাদিহ নাপালে। ৰাতিপুৱাৰ ঘটনাটো নেকি? কিন্তু তাততো তেওঁৰ বিপদ হ'বলগীয়া কথা এতিয়া তেনেকৈ একো নাই। ফাইলটো আগেই বঢ়া নাই। তেনেহলে, অফিচৰ আন সমস্যা নেকি? কিন্তু এতিয়া অফিচৰ অৱস্থাও তুলনামূলকভাবে শান্ত। ৰাজকোষত টকা নাই। কোনো প্ৰজেক্ট নাই। জীয়ৰী ছোৱালী বিয়া দি উলিয়াই দিয়াৰ পাচত নিজম পৰা ৰভাঘৰৰ দৰে এতিয়া অফিচৰ অৱস্থা। বেছিভাগ কৰ্ম্মচাৰীয়েই ব্যস্ত পুৰণি দিনৰ সোঁৱৰণীৰ খনি বিচৰাত। নিঃসঙ্গ দিনবোৰত হেনো স্মৃতিয়েই আপোন লগৰী। অৱশ্যে, স্মৃতি হ'ব পাৰে। প্ৰসন্ন সূত্ৰধৰৰ ভাৱ হল যে পুৰণি দিনৰ তেনে কোনো স্মৃতি এতিয়া ভয়াবহ ৰূপ লৈ আহিব পাৰে। বাস্তৱ হৈ সি নিৰঞ্জন কলিতাৰ জীৱনলৈ ঘূৰি আহিব পাৰে।এনকুৱাৰি ৰিপৰ্ট, হিচাপ-কিতাপ....। প্ৰসন্ন সূত্ৰধৰৰ ভালদৰে মনত আছে অফিচত হৈ থকা ভালেমান খেলিমেলিৰ কথা। তেওঁৰ মনলৈ ভাহি আহিল বাগিচা এখন সুবাসিত কৰি ৰখা গোলাপৰ জোপোহাবোৰৰ মাজত পাক লগাই পৰি থকা এডাল কাৰ্শলা সাপৰ ছৱি। তেওঁ সাৱধান হল।

"ছাৰ। খোলাখুলিকৈ কওক"।

"এই বিপদত আপুনিয়ে মোক ৰক্ষা কৰিব পাৰিব।" নিৰঞ্জন কলিতাই ক'লে। তেওঁৰ দুচকুত এক কৰুণ আভা। প্ৰসন্ন সূত্ৰধৰৰ তীক্ষ্ণ চকুৱে সেইয়া অতি সহজে ধৰি পেলালে।
"কওক ছাৰ। কি হৈছে?"
প্ৰসন্ন সূত্ৰধৰ এতিয়া শান্ত।
"তাক হাজোতত ৰখা হৈছে।"

তাক? কোন তাক? কাৰ কথা কৈছে নিৰঞ্জন কলিতাই? প্ৰসন্ন সূত্ৰধৰে দেখা পালে যে একধৰণৰ অপৰাধবোধত নিৰঞ্জন কলিতাৰ মস্তক তেওঁৰ সন্মুখত অৱনত হৈ পৰিছে। অনবৰতে গৰ্ব্বতে উফন্দি থকা মানুহজনৰ দেহাটো ক্ষন্তেকতে চেপেটা হৈ তেওঁৰ সন্মুখত লেউসেউ হৈ পৰিছে। যেন মঞ্চৰ ওপৰত ৰজাৰ ভাওঁ দি থকা মানুহ এজন মুহুৰ্ততে মঞ্চৰ পৰা উফৰি আহি তেওঁৰ সন্মুখত পৰি এজন সাধাৰণ মানুহত পৰিণত হৈছে। দৃশ্যটো পৰিষ্কাৰ হবলৈ তেওঁৰ বেছি পৰ নালাগিল।

"এইবাৰ আপুনি তাক ৰক্ষা কৰক। মই তাক আৰু এই ঠাইত থাকিবলৈ নিদিওঁ। এই সঙ্গদোষবোৰেই তাক খালে......"

জীৱনত প্ৰথমবাৰৰ বাবে প্ৰসন্ন সূত্ৰধৰে নিজকে এক গৰ্ব্বিত পিতৃৰ দৰে অনুভৱ কৰিলে।

" মই নিজে বৰ লজ্জিত হৈছোঁ। তাৰ সন্মুখত গোটেই জীৱনটো পৰি আছে। মই আপোনাক হাতযোৰ কৰিছো। এইবাৰলৈ তাক ৰেহাই দিয়ক।"

নিৰঞ্জন কলিতাৰ মাতবোৰ অস্পষ্ট। দৰাচলতে তেওঁ অনুশোচনাই কৰিছে নে ভোৰভোৰাই এক স্বীকাৰোক্তি দিছে সেইয়া বুজা নগল।

তেওঁৰ সোঁহাতত থাকি থাকি কপি উঠিল প্ৰসন্ন সূত্ৰধৰে থানাত দি থৈ অহা এজাহাৰখনৰ এখন ফটোষ্টেট কৰা প্ৰতিলিপি।

অনুভৱ

পোৱালী ডাক্তৰ

ডাঃ কেশৱ বৰা

জীৱনৰ চাকনৈয়াত পৰি এই মধুৰ স্মৃতিবোৰ পাহৰণিৰ গৰ্ভত হেৰাই যাব বুলি শংকা হয়। সকলোবোৰ অভিজ্ঞতা একে আষাৰে কৈ শেষ কৰিব নোৱাৰি যদিও কনিষ্ঠ চিকিৎসক জীৱনত ঘটা কিছুমান বিক্ষিপ্ত ঘটনা মই এই লেখাৰ জৰিয়তে অলপ ৰসালকৈ বৰ্ণনা কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিলো।

ইংৰাজীত এষাৰ কথা আছে - "TRUTH IS STRANGER THAN FICTION" অৰ্থাৎ সহজ অসমীয়াত ক'বলৈ গলে সত্য (বা বাস্তৱ) কল্পনাতকৈয়ো অদ্ভুত বা আজৱ হ'ব পাৰে। অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়ত পঢ়ি থকা কালছোৱা আছিল মোৰ জীৱনৰ এক সোণালী অধ্যায়। বৰ্তমান মই শিলচৰ চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়ত কৰ্মৰত যদিও এ.এম.চি.ৰ প্ৰতি এক বিশেষ টান আছে। ছাত্ৰ-জীৱনত লাভ কৰা বিভিন্ন তিতা-মিঠা অভিজ্ঞতাৰ কাহিনী এতিয়াও মনৰ মণিকোঠাত সযত্নে সংগৃহীত হৈ আছে। গল্পযেন লগা এই সঁচা ঘটনাবোৰ লিপিবদ্ধ কৰিম বুলি বহু দিনৰ পৰাই মনত এটা হাবিয়াস পুহি ৰাখিছিলো। জীৱনৰ চাকনৈয়াত পৰি এই মধুৰ স্মৃতিবোৰ পাহৰণিৰ গৰ্ভত হেৰাই যাব বুলি শংকা হয়। সকলোবোৰ অভিজ্ঞতা একে আষাৰে কৈ শেষ কৰিব নোৱাৰি যদিও কনিষ্ঠ চিকিৎসক জীৱনত ঘটা কিছুমান বিক্ষিপ্ত ঘটনা মই এই লেখাৰ জৰিয়তে অলপ ৰসালকৈ বৰ্ণনা কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিলো।

২০০৪ (দুহেজাৰ চাৰি) চনৰ শেষৰছোৱাৰ কথা। মই অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা চূড়ান্ত পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈ প্ৰসূতি আৰু স্ত্ৰীৰোগ বিভাগত প্ৰথম পোষ্টিং শেষ কৰিলো। গ্ৰাম্য সেৱাৰ বাবে প্ৰয়োজন হোৱা নুন্যতম দক্ষতা সমূহ সন্তান প্ৰসৱ কৰোৱা, চিলাই কৰা, চেলাইন দিয়া, কেনুলা ভৰোৱা, কেথেটাৰ দিয়া, বেজী দিয়া ইত্যাদিবোৰ এই বিভাগতে শিকিলো। ডাঙৰৰ বাবে যন্ত্ৰণানাশক, এন্টিবায়'টিক, পেটৰ অসুখৰ ঔষধ, অত্যাৱশ্যকীয় ঔষধ আদিৰ বাণিজ্যিক নাম আৰু DOSAGE বোৰো শিকা হৈ

গ'ল। সৰু ল'ৰা-ছোৱালীৰ ঔষধৰ বাবে GOOGLE ন'হলে CIMS খনটো আছেই। গতিকে সাতে সোতৰই মিলি আমাৰ পোন্ধৰ জনীয়া দলটো COMMUNITY MEDICINE ৰ অধীনৰ পৰৱৰ্ত্তী তিনিমহীয়া চহৰীয়া ও গ্ৰাম্য স্বাস্থ্য সেৱাৰ বাবে সাজু হ'লো। প্ৰথম এসপ্তাহমান আমাক বিভাগৰ পৰা গ্ৰাহাম বজাৰ স্থিত চহৰীয়া স্বাস্থ্য কেন্দ্ৰলৈ যাবলৈ নিৰ্দেশ দিয়া হ'ল। গৈ দেখিলো তাত ইতিমধ্যে আমাৰ চিনাকি জ্যেষ্ঠ দাদা- বাইদেউ সকল উপবিষ্ট হৈ আছে। ৰোগীৰ চিঁ-চাব নেদেখিলো। গতিকে সময় নষ্ট নকৰি সকলোৱে আহল বহল কোঠা এটা বিছাৰি আদ্দা দিয়াত ব্যস্ত হৈ পৰিলো। কাচিৎ ৰোগী আহিলে গহীন মুখ-মণ্ডলেৰে এজন উঠি লৈ কাষৰ কোঠাটোত পৰামৰ্শ দি আহেগৈ। এনেদৰে বিশেষ একো নিশিকাকৈয়ে এসপ্তাহ পাৰ হ'ল।

এসপ্তাহৰ অন্তত আমাৰ দলটোক চাবুৱালৈ পঠিয়ালে। প্ৰবাদমতে চাবুৱালৈ যোৱাসকলে ঘুৰি আহোতে অতি কমেও দুই কেজিমান গধুৰ হৈ আহে। এখন বাছে আমাক চাবুৱাত থকা Doctor's Hostel ত এৰি দিলে। অসম আৰ্হিৰ হোষ্টেলটোৰ প্ৰৱেশদ্বাৰ আৰু আগফালৰ অংশখিনি যৌথ। পিছফালৰ অংশখিনি এখন ওখ দেৱালে বিভক্ত কৰিছে। বাওঁফালে মহিলাৰ আৰু সোফালটো পুৰুষৰ বাবে। আমি লৰাকেইজনে সোঁফালৰ দুৱাৰখনেদি সোমাই গলো। পাচ-ছয়টা মান কোঠাত চাৰিখনকৈ বিচনা। আমি নিজৰ নিজৰ কোঠা আৰু বিচনা ঠিক কৰি ল'লো। চাবুৱাত থকা দিনকেইটাৰ দিনলিপি আছিল এনে ধৰণৰ ; পুৱা আঠমান বজাত শুই উঠি প্ৰাতঃকৃত্য সমাপন কৰি ৰান্ধনী ঘৰলৈ গৈ শাৰীপাতি (জোৰ যাৰ মুলুক তাৰ ধৰণৰ শাৰী) ছেত্ৰীয়ে বনোৱা সুস্বাদু লুচি ভাজি খাই, পোছাক-পৰিচ্ছেদ কৰি কৰ্তব্যলৈ ওলাই যাওঁ। প্ৰাথমিক স্বাস্থ্য-কেন্দ্ৰত দুই এজন ৰোগী চাই দুপৰীয়া দুইমান বজাত উভতি আহো। আহি মধ্যাহ্ন ভোজন কৰি নিদ্ৰাদেৱীৰ কোলাত ধলি পৰো। আবেলি চাৰি-পাচ-মান বজাত শুই উঠি চাবুৱা বজাৰলৈ খোজকাঢ়ি ওলাই যাওঁ। চাউল-দালি, তৰকাৰী, মাছ-মাংস, চেনি-চাহপাত আদি বজাৰ কৰি হোটেলত চাহ চিঙৰা খাই হোষ্টেললৈ ঘুৰি আহো। হোষ্টেলৰ চোতালত পাৰি থোৱা কাঠৰ বিচনাখনত বহি মুকলি আকাশৰ তলত আদ্দা মাৰো। তেনেতে থৰক বৰক খোজেৰে ছেত্ৰী আহি ৰাতিৰ আহাৰ প্ৰস্তুত কৰি আৰু আমি নৈশ ভোজন কৰি শুই থাকো। দিনবোৰ বৰ সুখৰ যেন লাগিলেও একঘেয়ামীৰ বাবে আমনিদায়ক আছিল। একো বিশেষ শিকিবও পৰা নাছিলো। গতিকে অলপ ৰোমাঞ্চকৰ আৰু ব্যৱহাৰিক অভিজ্ঞতাৰ বাবে আমি সাতজন বন্ধুৱে মিলি টেঙাখাটৰ প্ৰাথমিক স্বাস্থ্যকেন্দ্ৰলৈ যাবলৈ থিৰাং কৰিলো।

টেঙাখাটত আমাক চাৰিটামান কোঠালীৰ এটা চৰকাৰী আবাসত থাকিবলৈ দিয়া হ'ল। ঘৰটোত সোমায়েই চকী-টেবুল, বিছনাসহ ৰোগীচোৱা কোঠাতো। বাকীকেইটা শোৱনীকোঠা, ৰান্ধনীঘৰ আৰু শৌচাগাৰ। পাছফালে বাৰান্দা আৰু মুকলি ঠাই এডোখৰো আছে। গা-ধোৱাৰ বাবে আছে এটা দমকল। আমাৰ ৰান্ধনী হিচাপে ওঠৰ বছৰমান বয়সৰ "ভায়া" বুলি ল'ৰা এটা নিয়োগ কৰা হৈছে। তাৰ দৰমহা আমাৰ পকেটৰ পৰা হ'ব। টেঙাখাট অঞ্চলটো "শ্বোলে" খ্যাত "ৰামগড়" নামৰ ঠাইখনৰ দৰে লাগিল। চাৰিওফালে নিমাও মাওঁ, ফুট গধূলিত মাজনিশাৰ পৰিবেশ। মবাইলৰ নেটৱৰ্ক পাবলৈ ওখ দেৱাল বা গছৰ ওপৰত উঠিব লাগে। ভাগৰে-জুগৰে সোনকালে ভাত খাই তিনিখনমান বিছনা যোৰা লগাই আমি আটায়ে শুই পৰিলো।

ৰাতি বাৰমান বজাত হঠাৎ ওচৰতে হুলস্থুল শুনি খপজপকৈ সাৰ পাই উঠিলো। দেখিলো দুজন বন্ধু বাকযুদ্ধত লিপ্ত হৈ আছে আৰু বাকীকেইজন টোপনিত লালকাল। ১ ম বন্ধুঃ "তই ইমান জোৰে নাক, বজাইছ', মই সাৰ পাই গ'লো।"

২ য় বন্ধু ঃ "তাৰ আগতে যে তই নাক বজোৱাৰ কাৰণে মই সাৰ পাইছিলো গম পাইছ" নে নাই ?" সিঁহতে গম পোৱাৰ আগতে মই গম পাই গলো যে দুইজনেই নাক বজাইছিল আৰু ইজনে সিজনৰ নাকৰ শব্দত পাল পাতি পাতি সাৰ পাইছিল। গতিকে ৰেফাৰী হিচাপে মই দুয়োজনকে কাণত কপাহ সুমুৱাই শুবলৈ পৰামৰ্শ দিলো।

ৰাতিপুৱা উঠিয়েই প্ৰাতঃকৃত্য সমাপন কৰি ভায়াই বনোৱা ব্ৰেকফাষ্ট খাই স্বাস্থ্যকেন্দ্ৰলৈ ওলাই গ'লো। আবাসৰ পৰা এক ফাৰ্লং মান দূৰত অৱস্থিত পৰিপাটী স্বাস্থ্যকেন্দ্ৰটোত সোমাই ভাল লাগিল। অতি কম সময়ৰ ভিতৰত সুদক্ষ প্ৰশাসক হিচাপে পৰিগণিত হোৱা স্বাস্থ্য বিষয়া বাইদেৱে আমাক স্বাস্থ্যকেন্দ্ৰটোৰ ভিন্-ভিন্ শাখাৰ আন্তঃগাঠনি দেখুৱাই কৰ্মচাৰী সকলৰ সৈতে পৰিচয় কৰি দিয়াৰ লগতে গ্ৰাম্য স্বাস্থ্য সেৱাৰ ক্ষেত্ৰত সন্মুখীন হ'ব পৰা সুবিধা - অসুবিধাখিনি, ল'বলগীয়া সাৱধানতা আৰু মানি চলিবলগীয়া নিয়ম সমূহৰ বিষয়ে অৱগত কৰিলে। বহি বিভাগত আমি কেইজনে দুখন টেবুলৰ চাৰিওফালে চকী লৈ ৰোগী চাবলৈ বহি পৰিলো। ৰোগীৰ লানি নিচিগা ভিৰৰ শাম কাটোতে তিনি মান বাজিল। ভোকে মূৰত ধৰাত আমি যাবলৈ উঠিলো। ওভতাৰ পথত ইজনে সিজনৰ অভিজ্ঞতাবোৰ বৰ্ণনা কৰোতে বহুতো সৰু সুৰা ভুল ওলাই পৰিল। আমি লগতে ঠিৰাং কৰিলো যে কোনোবাই যদি ঘৰলৈ ৰোগীৰ চিকিৎসা কৰিবলৈ মাতে, আমি দুজন বা তিনিজন লগ হৈ হে যাম, অকলে নাযাও। আবাসলৈ আহি ভায়াই প্ৰস্তুত কৰা ভাত-দাইল আৰু বন্ধাকৰিব তৰকাৰী উদৰস্থ কৰি অলপ জিৰণি ললো। খোৱাৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ বন্ধু এজনৰ এক বিশেষ অসুবিধা হৈছিল সি অনুকুল ধৰ্মত দিক্ষিত হোৱাৰ বাবে পিয়াজ-নহৰু খাব নোৱাৰিছিল। গতিকে তাৰ বাবে ভায়াই বেলেগকৈ সিদ্ধ ভাত বনাবলগীয়া হৈছিল। এই সমস্যাটো সমাধান কৰিবলৈ আমি আটায়ে পিয়াজ আৰু নহৰু নথকা ছব্জি মচলা বিচাৰি বজাৰলৈ ওলাই গলো। আমাৰ উদ্দেশ্য হ'ল ছব্জি মচলাৰে বনোৱা ব্যঞ্জনত পিয়াজ - নহৰু দিলেও সকলোৰে জিভা বোৰ সন্তুষ্ট কৰিব পৰা যাব। যথেষ্ট অনুসন্ধানৰ অন্তত অৱশেষত এখন দোকানত তেনে মছলা বিছাৰি পোৱা গ'ল। আবাস বা তাৰ ওচৰে-পাজৰে ম'বাইলৰ ভাল নেটৱৰ্ক

নথকা বাবে সকলোৱে বজাৰত থাকোতেই নিজৰ নিজৰ পৰিয়ালবৰ্গ, বন্ধু-বান্ধৱী, প্ৰেমিকা আদিলৈ ফোন কৰিলে। হোটেলত চাহ-চিঙৰা খাই আমিবোৰ উভতি গৈ আৱাস পাওতে সন্ধিয়া সাতমান বাজিল। অসম ৰাজ্যিক বিদ্যুৎ পৰিষদৰ (নে বৰুৱাদেৰৰ ভাষাত "অন্ধকাৰ ৰাজত্ব বিদ্যুৎ পলাল") কৃপাত আৱাসটো অটল অন্ধকাৰত বুৰ গৈ আছে। মমবাতি জ্বলাই আমি কেৰম খেলাত লাগি গ'লো। অৱসৰ বিনোদনৰ বাবে ডিব্ৰুগড়ৰ স্থানীয় বন্ধু কেইজনৰ সৌজন্যত আমাৰ সা-সৰঞ্জামৰ অভাৱ নাই - তাচপাত, কেৰম বৰ্ড, ভিডিঅ'গেম, লুডু, গান শুনিবৰ বাবে এটা টেপ'ৰেকৰ্ডাৰ আৰু বছা বছা গীতৰ কেইখনমান কেছেট। নিশা এঘাৰমান বজাত খেল সামৰি পিয়াজ-নহৰু নিদিয়াকৈ নতুন মচলাৰে বনোৱা মাংস খাই নিদ্ৰাদেৱীৰ কোলাত ঢলি পৰিলো।

এনেদৰে কেইদিনমান যোৱাৰ পাছত এদিন এজন যুৱক বৰ্হি বিভাগলৈ খৰধৰকৈ সোমাই আহিল। তেওঁ আমাক ততাতৈয়াকৈ তেঁওলোকৰ ঘৰলৈ যাবলৈ অনুৰোধ কৰিলে। আমাৰ মাজত হোৱা গোপন চুক্তি মতে আমি তিনিজন বন্ধু যাবলৈ ওলালো। লগত ললো এটা বেগ-যিটোৰ ভিতৰত ষ্টেথোস্কোপ, ৰক্তচাপ মাপন যন্ত্ৰ, টৰ্চলাইট, হেমাৰ, অত্যাৱশ্যকীয় ঔষধ, বেজী, বেণ্ডেজ আদি সৰঞ্জামবোৰ মজুত আছে। যুৱকজনে আমাৰ পৰিবহনৰ বাবে এখন ৰিক্সাৰ ব্যৱস্থা কৰিলে। মোৰ বন্ধু দুজন ৰিক্সাত আৰু মই ল'ৰাজনৰ চাইকেলৰ আগফালৰ হেণ্ডেলদালত বহিলো। এক কিলোমিটাৰমান গৈ ৰাষ্ট্ৰীয় ঘাইপথৰ কাষতে থকা অসম আৰ্হিৰ ঘৰটোলৈ যুৱকজনে অলপ দুৰৰ পৰাই আঙুলিয়াই দেখুৱাই দিলে। ৰাষ্ট্ৰীয় ঘাইপথ আৰু ঘৰটোৰ মাজত সদ্যনিৰ্মিত এক বৃহৎ নলা আৰু নলাৰ ওপৰেদি দুখন তক্তাৰে নিৰ্মিত এখন সংযোগী সাকো। এই দৃশ্যটো দেখাৰ এটা মুহুৰ্ত পাৰ হৈ যোৱাৰ পাছতে মই নিজকে বেলেগ এঠাইত আৱিস্কাৰ কৰিলো। সন্মুখত সুবিশাল আকাশ আৰু মোৰ সোঁৱে-বাওঁৱে মাটিৰ চপৰা অৰ্থাৎ মই ধৰিত্ৰী দেৱীৰ কোলাত। অলপ হুচ অহাতহে বোধগম্য হ'ল যে যুৱকজনে তীব্ৰবেগত চাইকেলখন সাঁকোৰ ওপৰেদি চলাই দিওতে ভাৰসাম্য হেৰুৱাই আমি দুয়োজন নলাৰ বাবে খান্দি থোৱা গাঁতত পৰি গলো। সৌভাগ্যবশতঃ নিৰ্মিয়মান অৱস্থাত থকাৰ বাবে আৰু খৰাং বতৰৰ বাবে নলাটো শুকান আৰু পৰিস্কাৰ আছিল। ঘৰখনৰ মুৰব্বী যেন লগা আদবয়সীয়া ভদ্ৰলোক এজন আহি মোৰ পোছাকত লাগি থকা ধূলি-বালিবোৰ গামোছা এখনেৰে মচি অত্যন্ত দুখ প্ৰকাশ কৰিলে আৰু ল'ৰাজনক ভালকৈ এধমক দিলে। ইতিমধ্যে মোৰ বন্ধুদুজন আৰামেৰে ৰিক্সাত আহি হাজিৰ হলহি। মানুহজনে আমাক আথে বেথে ঘৰৰ ভিতৰলৈ লৈ গৈ চ'ফাত বহিবলৈ দিলে। চ'ফাত বহি কঁকালটো পোনাইছোহে মাত্ৰ, এনেতে ভিতৰৰ পৰা দহজনমান আবাল-বৃদ্ধ-বানিতা আহি আমাৰ সৈতে চিনাকি হ'লহি। বুজা গ'ল পৰিয়ালটো যৌথ। যিমান খৰধৰকৈ আমাক লৈ অহা হৈছিল, পৰিয়ালটোৰ কোনো এজন লোকৰ চকুত সেই উদ্বিগ্নতা নেদেখি আমি সামান্য আচৰিত হ'লো। ভাবিছিলো ঘৰটোৰ কোনো এখন বিছনাত পৰি ৰোগী এজন যন্ত্ৰণাত কাতৰ হৈ আমাৰ বাবে অধীৰ আগ্ৰহেৰে বাট চাই আছে। আমাৰ এজনে খাৰাংখাজকৈ সুধিলে — "পেচেণ্ট ক'ত?" তেনেতে ষোল্ল বছৰমান বয়সৰ ছোৱালী এজনী লাজ-লাজকৈ আহি আমাৰ ওচৰৰ চকী এখনত বহিলেহি। তাই কিবাকোৱাৰ আগতে মাকে তপৰাই ক'লে - "তাইৰ গেছ হৈছে"

১ ম বন্ধু - "পেটৰ বিষ আৰু বমি হৈছে নেকি?"

মাক - "নাই হোৱা, গাটো জিন্-জিন্ যান্-যান্ কৰে"

২ য় বন্ধু - "প্ৰস্ৰাৱ - পাইখানা ৰেগুলাৰ হৈছেনে?"

মাক - "প্ৰায় ৰেগুলাৰ"।

১ ম বন্ধু -"ভোক লাগেনে?"

মাক - "নাখায় এই। খোৱাত একেবাৰে বেয়া। মই কিমান কওঁ তাই নুশুনে।"

এইবাৰ আমি তিনিজনেই সমস্বৰে চিঞৰি উঠিলো (সিমান

তেওঁ আমাক ততাতৈয়াকৈ তেঁওলোকৰ ঘৰলৈ যাবলৈ অনুৰোধ কৰিলে। আমাৰ মাজত হোৱা গোপন চুক্তি মতে আমি তিনিজন বন্ধু যাবলৈ ওলালো।

নহয়) - "তুমি কোৱাছোন"

ছোৱালী - "পেটৰ বিষ কেতিয়াবা কেতিয়াবা হয়। বমি বমি ভাব হয়।"

আমি - "তলপেট নে ওপৰ পেট, মাজত নে ছাইদত?"

ছোৱালী - "ওপৰ পেট, মাজত"

আমি - "বুকু-জ্বলা পোৱা, টেঙা উগাৰ আহে নেকি?"

ছোৱালী - "হয়"

প্ৰাৰম্ভীক 'হিষ্ট্ৰীৰ' পৰা 'গেষ্ট্ৰাইটিছৰ" দৰেই লাগিল। অৱশ্যে মাকে আগতেই "ডায়েগন'ছিছ কৰিয়েই থৈছে। লগৰ এজনে Examination খিনি কৰিলে। এনেতে ছোৱালীজনীৰ দেউতাকজন আহি আমাক এখন প্ৰেচস্ক্ৰিপশ্বন দেখুৱাই সুধিলে - "এই ডাক্তৰজনে এই ঔষধ খিনি দিছিল, ছাওকছোন আমি চাই দেখিলো ঔষধখিনি ডাক্তৰজনে থিকেই দিছিল। মই সুধিলো - "ঔষধ খাই ভাল পোৱা নাই নেকি?"

দেউতাক - "নাই পোৱা"

মই - "কেতিয়া দেখুৱাইছিল?"

ছোৱালী - "যোৱাকালি গধুলি দেখুৱাইছিলো। অলপ ভাল পাইছো।"

মই - "অলপ ভাল পাইছে যেতিয়া ভাল হ'ব। ঔষধে কাম কৰোতে অলপ সময় লয়।"

দেউতাক অলপ ইতস্তত কৰি ছোৱালীজনীলৈ সোপাকৈ চাই আমাক ক'লে - "মানে যোৱাকালি শুনিলো হাস্পতালত নতুন ডাক্তৰ অহা বুলি, সেয়েহে অলপ চিনাকি হওঁ বুলি ....।"

উৰহী গছৰ ওৰ এতিয়াহে জনাল। আহি নিজৰ ফালৰ পৰাও কেইটামান ঔষধ দিলো। তাৰপাছত আহিল প্ৰেছাৰ ছোৱা পৰ্ব। ল'ৰা-বুঢ়া সকলোৰে প্ৰেছাৰ চাওতে ভালেমান সময় লাগিল। অৱশেষত চাহ-মিঠাই আহিল। আমি জঁপিয়াই পৰিলো। সিদিনাৰ হ'ম ভিজিট সিমানতে অন্ত পৰিল।

এইকেইদিন থাকি এটা কথা মন কৰিছিলো যে টেঙাখাটৰ স্থানীয় লোকসকলে যেন আমাক বেছিকৈ আদৰ সন্মান কৰিছে এজন বন্ধুৱে সাথৰটো ভাঙি ক'লে - "আমাৰ আগতে অহাকেইটাই ছিৰিয়াছ পেচেণ্ট এজন ভাল কৰি থৈছে। হাৰ্ট ফেইলাৰ পেচেণ্ট আছিল Lasix আৰু Injuetable antibiotic মাৰি দিলে ৰিস্ক লৈ। দুদিন পাছত চাইকেল মাৰি আহিছিল হেনো পেছেণ্টজন। তেতিয়াৰ পৰা সিহঁতৰ ইজ্জত বাঢ়ি গ'ল। লগতে আমাৰো ফ্ৰিটে।" ভায়াই ক'লে - "ছাৰ, আপোনালোকক ইয়াৰ মানুহবিলাকে পোৱালী ডাক্তৰ বুলি কয়।" কথাটো শুনি আমাৰ আগৰকেইজনৰ প্ৰতি কৃতজ্ঞতাত মুৰ দো খাই গ'ল।

এদিন ৰাতিপুৱাই এজন ভদ্ৰলোক আৱাসৰ ৰোগীছোৱা কোঠাটোলৈ হুৰ মুৰকৈ সোমাই আহিল। মই দাত ব্ৰাছ কৰি উঠিছো মাত্ৰ। মানুহজনে আঙুলিটো দেখুৱাই ক'লে - "চিকাই কামুৰিলে ডাক্তৰ, বেজী এটা দিয়ক।"

মই - " কেনেকৈ কামুৰিলে?"

ভদ্ৰলোক - "মোৰ গেলামালৰ দোকান আছে। চাউলৰ বস্তাৰ মাজত হাত ভৰাওতে কামুৰিলে।"

মই বন্ধু এজনৰ লগত গুণাগথা কৰি tetanus injection এটা দি Antirabies vaccine আনিবলৈ মানুহজনক Prescription লিখি দিলো। লগতে ক'লো যে vaccine টো অলপ দামী। মানুহজনে ক'লে - "যিমান ললেও ল'ব। একো প্ৰব্লেম নাই।" মানুহজনৰ স্বাস্থ্যৰ প্ৰতি থকা সচেতনতা দেখি ভাল লাগিল। দহমিনিট মান পাছত vaccine লৈ মানুহজন আহিল। আমি তেতিয়া স্বাস্থ্যকেন্দ্ৰলৈ যাবলৈ ওলাইছো। Injuction দিয়াৰ আগতে vaccine টো Sterile water ৰ লগত Reconstitute কৰিব লাগে। মই প্ৰথমে Syringe টোৰে Sterile water খিনি ভৰাই লৈ vauine vial টোত সুমুৱাবলৈ লৈছো। এনেতে এক বিশেষ কাৰণত (হয়তো প্ৰকৃতিৰ আহবানত) মই ভিতৰলৈ যাবলগীয়া হ'ল। গতিকে লগৰ এজনক "এইটো push কৰি দিয়া" বুলি দায়িত্বটো দি ভিতৰলৈ গ'লো। লগৰজনে পৰৱৰ্তী কামফেৰা সমাধান কৰিলে আৰু ময়ো আজৰি হোৱাৰ পাছত আমি আটায়ে স্বাস্থ্যকেন্দ্ৰলৈ ওলাই গ'লো । পিছদিনাখন ৰাতিপুৱা উঠিয়েই ব্ৰাছ কৰি কৰি মই ৰোগী চোৱা কোঠাটোলৈ ওলাই আহোতে হঠাৎ ওপৰত থকা vaccine Vial টোলৈ চকু পৰিল। মই লগৰজনক সুধিলো - "এই vial টো কেনেকৈ থাকি গ'ল?"

লগৰজনে ক'লে - "এইটো আগৰপৰাই আছে বোধহয়।" মই সন্দেহবশত ঃ সুধিলো - "আচ্ছা, তুমি যোৱাকালি Sterile water খিনি Vial ৰ ঔষধখিনিৰ লগত মিক্স কৰিছিলানে?"

সি ক'লে- "তুমিটো কৈছিলো Push কৰি দিয়া বুলি মই push কৰি দিলো।"

মই মুৰে কপালে হাত দি ভাবিলো ভুলটো মোৰেই, ভালদৰে কথাটো তাক কোৱা নহ'ল। মই Syringe ত থকা Sterile water খিনি Vial টোত push কৰি দিবলৈ কৈছিলো। সি মানুহজনৰ বাহুত push কৰি দিলো। মই কথাটো কোৱাত সিয়ো বিমোৰত পৰিল। মানুহজন গায়ে-গাৰিয়ে পালোৱান যেন লাগে, ছালফাও হ'ব পাৰে। কেনেবাকৈ যদি কথাটো গম পাই আমাক সুদাই নেৰে। ইফালে মানুহজনক বাকী থকা বেজীকেইটা লবলৈ কেতিয়া কেতিয়া আহিব লাগিব ভালদৰে বুজাই কোৱা আছে। প্ৰথম দ'জটো দিয়া নহলেই, গতিকে আজি দিলে আকৌ দিন-কেইটা সলনি কৰিব লাগিব। আমি বহুত ভবা-চিন্তা কৰি এটা বুদ্ধি পাঙিলো। ভায়াক মানুহজনৰ দোকানলৈ পঠিয়াই মতাই আনিলো। মানুহজনক কলো যে আমি আজি এটা বেজী স্বাস্থ্যকেন্দ্ৰৰ ফালৰ পৰা বিনামুলীয়াকৈ দিছো ইন্‌ফেকশ্যন কমাবৰ বাবে। গতিকে পৰৱৰ্তী বেজী কেইটা লোৱাৰ তাৰিখবোৰ সলনি হ'ব। মানুহজনেও সন্তুষ্ট হৈ তিনিশ টকা জোৰকৈ হাতত গুজি দি গুচি গ'ল। আমিও স্বস্তিৰ নিশ্বাস পেলালো।

এদিনৰ কথা। ৰাতি দুইমান বাজিছে। আৱাসত আমি মুঠেই দুজন। বাকীকেইজন ঘৰলৈ গৈছে। গাড়ীৰ হৰ্ণৰ মাত শুনি সাৰ পাই উঠিলো। ক্ষন্তেক পাছতে শুনিলো দুৱাৰত কোনোবাই প্ৰছণ্ড জোৰেৰে ধকিয়াইছে। আমি ভয়ে ভয়ে দুৱাৰ খুলি দিলো। চোতালত বিশজনমান মানুহ দেখি অলপ আতংকিত হ'লো।

এজনে ক'লে - "ছাৰ সোনকালে বলক - Delivery Case" আমি দুজনে বেগটো লৈ খৰধৰকৈ ওলাই গৈ লেবাৰ ৰুম পালেগৈ। প্ৰসৱ যন্ত্ৰণাত থকা মহিলা গৰাকীক পৰীক্ষা কৰি গম পালো নৱজাতক ওলাবলৈ বেছি সময় নাই। ক্ষন্তেক পাছতে বিশেষ অসুবিধা নোহোৱাকৈ মহিলাগৰাকীয়ে সন্তানটি প্ৰসৱ কৰিলে। কেচুৱাটো হাতত লৈ মই বন্ধুক কলো - "তুমি কৰ্ডদাল ক্লেম্প কৰি কাটি দিয়া।" সি কৰ্ডডাল ক্লেম্প কৰি কাটিবলৈ লওতেই দেখিলে ছিজাৰখন নাই। গোটেই ৰুমটো ছলাথ কৰিও ছিজাৰখন বিছাৰি নোপোৱাত আমি দুইজন আতংকিত হৈ পৰিলো। আমি কল্পনাও কৰা নাছিলো যে ইমান গুৰুত্বপূৰ্ণ আৰু অত্যাৱশ্যকীয়

আজিকালিৰ দৰে সকলোৰে হাতে হাতে স্মাটফোন নাই, গতিকে google map ও নাই। আমাৰ আছে ন'কিয়া - ১১০০, তাকো নেটৱৰ্ক নাই। তাৰোপৰি কেছটো ইমাজেন্সি। গতিকে ঠিক হ'ল মই চাইকেলত যাম। বাকী দুজনক ভায়াই বাট দেখুৱাই লৈ যাব। এনেয়ো লগৰ এজনৰ স্থুলকায় চেহেৰা, চাইকেলত উঠিব পৰাকৈ ছাইজ নিমিলে। মই তেৰাগ চিন্তা কৰি চাইকেলত উঠিলো। আমাৰ আৱাসটোৰ গাতে লাগি থকা কেঁচা-ৰাস্তাটোৰে ল'ৰাজনে চাইকেলখন চলাই দিলে। পানদোকান কেইখনমান পাৰহৈ পথাৰৰ মাজেদি লুংলুঙীয়া বাটেদি গৈ আছো.... গৈ আছো .... গৈয়ে আছো ..... যেন গৈ নোপোৱা গাওঁ।

....

সৰঞ্জামবিধ লেবাৰ ৰুমত নাথাকিব। বন্ধুৱে উপায় নাপাই লেবাৰ ৰুমৰ কাষতে থকা নাৰ্চ গৰাকীৰ ঘৰলৈ সহায়ৰ বাবে দৌৰ মাৰিলে। ইফালে মই কেচুৱাটো হাতত লৈ ঠাইতে থিয় হৈ আছো।

সৌভাগ্যবশতঃ মানুহগৰাকী আৰু ওচৰত বৈ থকা শাহুৱেকে পুত্ৰসন্তান জন্ম হোৱাৰ স্ফুৰ্তিত মছগুল হৈ ঘটনাৰ সিমান উমান পোৱা নাই। অলপ পাছত বন্ধুৱে ছিজাৰখন লৈ অহাতহে মোৰ গালৈ তৎ আহিল। অৱশেষত সুকলমে বাকী থকা কামখিনি সম্পন্ন কৰি তেওঁলোকক বিদায় দিলো। মহিলাগৰাকী বেছ টান। প্ৰসৱৰ পাছত স্বাস্থ্যকেন্দ্ৰত থাকিবলৈ মান্তি নহ'ল। বন্ধুৰ পৰা জানিব পাৰিলো ছিজাৰখন নাৰ্চ গৰাকীয়ে হেনো সদায় গধুলি ঘৰলৈ লৈ যায়, যাতে তেওঁক ডেলিভাৰী কেছ আহিলে মাতিবলগীয়া হয় আৰু এটা কেছৰ বাবদ পঞ্চাশটকাকৈ পায়। সি যি কি নহওক সেইদিনালৈ আমি ৰক্ষা পৰিছিলো।

এদিন স্বাস্থ্যকেন্দ্ৰলৈ দুপৰীয়া সময়ত এজন আদবয়সীয়া মানুহ আত্মীয়ই দাংকোলাকৈ লৈ আহিল। ভৰিৰ পৰা ধাৰসাৰে তেজ ওলাই থকা দেখি আমি তেওঁক পোনে পোনে অষ্ট্ৰোপছাৰ কক্ষলৈ লৈ যাবলৈ কলো। অপাৰেছন টেবুলত শুৱাই দি পৰীক্ষা কৰোতে মন কৰিলো সোঁভৰিখনৰ কলাফুলটোৰ ওপৰৰ পৰা তললৈকে দ'কৈ কাটিছে। কেনেকৈ হ'ল বুলি সোধাত আত্মীয়জনে কলে - "টেটুৰ গুৰিলৈকে চুলাই খাই কাটা তাৰৰ বেৰ এখন পাৰ হৈছিল।" আমি কটা অংশডোখৰ চিলাবলৈ লওতেই মন কৰিলো local Anaesthetia শেষ হৈছে। ইফালে আমি আত্মীয় বুলি ভাবা মানুহজনো অচিনাকি লোক, গতিকে তেওঁ উধাও হ'ল। তেজ ওলাই থকা দেখি উপায় নাপাই এজন বন্ধুৱে চেষ্টা কৰি চাও বুলি চিলাবলৈ আৰম্ভ কৰিলেই। লগৰ এজনে মহে কামুৰিছে বুলি কোৱাত মানুহজনেও মদৰ নিছাত পতিয়ন গৈ বেছ উপভোগ কৰিলে। চিলাই শেষ কৰি বন্ধুৱে ভালদৰে বেণ্ডেজ কৰি দিলে। অলপ পাছত মানুহজনৰ নিচা ফাটিল।

মই তেওঁক কলো - "আমি ঔষধ লিখি দিছো। দিহামতে খাব। টেঙা খাব, সোনকালে ঘাঁ শুকাব।"

তেওঁ ক'লে - "ধেৎ ছাৰ, কিয় ধেমালি কৰিছে, মোৰ নিচা ফাটিল। টেঙা খালে ঘা পকিবহে।" আমি ইজনে সিজনৰ মুখলৈ চাই তেওঁক সিমানতে বিদায় দিলো।

এদিন ব্ৰহ্মপুৱাতে আৱাসৰ দুৱাৰত টোকৰ পৰিল। মই শোৱাপাটীৰ পৰা উঠি গৈ দুৱাৰখন খুলি দিলো। দেখিলো আগন্তুক পোন্ধৰ -যোল্ল বছৰমান বয়সৰ খীন মীন ল'ৰা এটা, মুখত উৎকণ্ঠা।

সি ক'লে - "ছাৰ সোনকালে বলক। মাৰ ছিৰিয়াছ।" মই তাক অল্প ৰ'বলৈ কৈ ভিতৰলৈ গৈ লগৰ দুজনক জগালো। ল'ৰাটোক সুধি গম পালো সি অকলে চাইকেল লৈ আহিছে। গতিকে এজনহে যাব পাৰিব। অলপ পাছত আমি তিনিজন একেলগে যাম বুলি কোৱাত সি ক'লে - "ছাৰ আপোনালোকে ৰাস্তা চিনি পোৱাত অসুবিধা হ'ব।" আজিকালিৰ দৰে সকলোৰে হাতে হাতে স্মাটফোন নাই, গতিকে google map ও নাই। আমাৰ আছে ন'কিয়া - ১১০০, তাকো নেটৱৰ্ক নাই। তাৰোপৰি কেছটো ইমাৰ্জেন্সি। গতিকে ঠিক হ'ল মই চাইকেলত যাম। বাকী দুজনক ভায়াই বাট দেখুৱাই লৈ যাব। এনেয়ো লগৰ এজনৰ স্থুলকায় চেহেৰা, চাইকেলত উঠিব পৰাকৈ ছাইজ নিমিলে। মই তেৰাগ চিন্তা কৰি চাইকেলত উঠিলো। আমাৰ আৱাসটোৰ গাতে লাগি থকা কেঁচা-ৰাস্তাটোৰে ল'ৰাজনে চাইকেলখন চলাই দিলে। পানদোকান কেইখনমান পাৰহৈ পথাৰৰ মাজেদি লুংলুঙীয়া বাটেদি গৈ আছো.... গৈ আছো .... গৈয়ে আছো ..... যেন গৈ নোপোৱা গাওঁ। অৱশেষত গন্তব্য স্থান পালোগৈ। ঘৰৰ পদূলি আৰু সন্মুখৰ ৰাস্তাটোত প্ৰায় এশমান মানুহ। বুকুখন ছিৰিংকৈ গ'ল। মানুহৰ ভিৰ ফালি ঘৰৰ শোৱনী কোঠালৈ সি মোক আগবঢ়াই লৈ গ'ল। এখন বিছনাত পঞ্চাশ উৰ্দ্ধৰ মহিলা গৰাকী

অৱচেতন অৱস্থাত পৰি আছে। হিষ্ট্ৰী লৈ গম পালোতেওঁ কেইবা বছৰৰ পৰাই উচ্চ ৰক্তচাপৰ বাবে আনিয়মিতভাৱে ঔষধ খাই আছে। আগৰাতি "মেডাম মেফি" উপলক্ষ্যে হাঁহৰ মাংস আৰু সাঁজ খাইছিল। হিষ্ট্ৰী আৰু পৰীক্ষাৰ পৰা " Haemorrhagic stroke" যেন লাগিল। আপাতকালীন বেজী দুটা দি তেওঁলোকে লগে লগে গাড়ী ঠিক কৰি অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়লৈ যাবলৈ ক'লো। ইতিমধ্যে বন্ধু দুজন আহি পাইছিল। সিহঁতেই মহিলা গৰাকীৰ আত্মীয় স্বজনক বুজালে যে যিহেতু স্বাস্থ্যকেন্দ্ৰত "আই-চি-ইউ"ৰ সুবিধা নাই, এ. এম চি লৈ লৈ যোৱাৰ বাহিৰে গত্যন্তৰ নাই। তেওঁলোকে লগে লগে মান্তি হ'ল। দুদিন পাছত মহিলা গৰাকীৰ ঢুকুৱাৰ কথা শুনি মনটো বেয়া লাগিছিল। সৰু ল'ৰাটোৰ মুখখন বাৰে বাৰে মানস পটত ভাহি উঠিছিল।

এদিন মোৰ ভাল বন্ধু এজনে মোক তাৰ ঘৰলৈ লগ ধৰিলে। তাৰ ঘৰ ডিগবৈত, টেঙাখাটৰ পৰা বেছি দূৰ নহয়। ময়ো ততালিকে মান্তি হ'লো। এখন মান্ধাতা যুগৰ স্কুটাৰত উঠি ("Mr. Beans Holiday") চিনেমাখনত দেখুওৱা দুচকীয়া খনৰ দৰে) শামুকীয়া গতিৰে গৈ ডিগবৈ পালোগৈ। তাৰ ঘৰত মধ্যাহ্নভোজন কৰি অলপ জিৰণি লৈ আবেলি উভতনি যাত্ৰা কৰিলো। একেই শামুকীয়া গতিৰে টেঙাখাট আহি পাওঁতে সন্ধিয়া ছয়মান বাজিল। টেঙাখাট টাউনত নামি কিবা এটা কিনিবলৈ এখন দোকানত সোমাইছোঁ। তেনেতে দোকানীজনে কলে -" আপোনালোক টেঙাখাট স্বাস্থ্যকেন্দ্ৰৰ ডাক্তৰ নহয় জানো ?" আমি হয়ভৰ দিয়াত তেওঁ কলে -" আজি কি গণ্ডগোল হৈছিল বাৰু ?"

বন্ধু -"গণ্ডগোল নাজানো নহয়। আমি এতিয়াহে ডিগবৈৰ পৰা আহি পাইছো।" দোকানী -" অ' হয় নেকি ? আজি আপোনালোকৰ কোৱাৰ্টৰত কিবা মাৰপিট হোৱা বুলি শুনিছিলো।" আজিকালিৰ দিনত এনে কথা শুনা হ'লে হয়তো পলাই পতং দিলেহেঁতেন। সিদিনাখন ভয় যে লগা নাছিল, এনে নহয়, কিন্তু কৌতুহলহে বেছি হৈছিল, লগতে "চাইলস্ত কোন হয়" ধৰণৰ ভাৱ আহিছিল। বন্ধুৱে লৰালৰিকৈ স্কুটাৰখন চলাই দিলে, এইবাৰ মিস্টাৰ বিন নহয় একদম "ধুম" ষ্টাইলত। গৈ পাওতে ইতিমধ্যে নাটকৰ যৱনিকা পৰিছিল। এজন বন্ধুৰ ৰসাল বৰ্ণনা অনুসৰি ঘটনাৰ সাৰমৰ্ম এনে ধৰণৰ-সিদিনা আমাৰ ৰোমাঞ্চকৰ জীৱনৰ আভাস ল'বলৈ আৰু অলপ পাৰ্টি কৰিবলৈ দুজনমান বন্ধু অতিথি হিচাপে আহিছিল। তাৰে এজনে গা পা ধুই উঠি সুদা গাত টাৱেল এখন মেৰিয়াই মুখত এটা বেসুৰা গান আৰু এদাল জলন্ত স্বেত ধুম্ৰ দণ্ডিকা লৈ আগফালৰ ৰোগীচোৱা কোঠাটোত সোমাইছিল। তেনেতে এজন ল'ৰা মাতাল অৱস্থাত আৱাসলৈ সোমাই আহি তাক উধাই-মুধাই গালি শপনি পাৰিবলৈ ধৰে। একো তত ধৰিব নোৱাৰি তাৰ মুখৰ মাত হৰিল। ধুম্ৰ দণ্ডিকা দালো মুখৰ পৰা পৰি গ'ল। হুলস্থুল শুনি বাকীকেইজন বন্ধু আহি ল'ৰাটোক ধৰি ভালদৰে উত্তম মাধ্যম শোধালে। ওচৰৰ ৰাইজেও চিঞৰ বাখৰ শুনি ঘটনাস্থলীত উপস্থিত হৈ ল'ৰাটোক পুলিচৰ হাতত গতাই দিয়ে। ল'ৰাটো বিভিন্ন অসামাজিক কাৰ্য্যত লিপ্ত আছিল বুলি সকলোৰে জ্ঞাত আছিল। গতিকে ঘটনাটো সিমানতে শাম কাটে। সেইদিনা মই আৰু ডিগবৈৰ বন্ধুজনে এই " শিহৰণকাৰী একচন ধৰ্মী নাটকখন" "মিছ" কৰিলো। টেঙাখাটৰ স্থানীয় মানুহখিনিয়ে প্ৰায়েই আমাক চাহ-ভাত পাবলৈ নিমন্ত্ৰণ কৰিছিল। সেয়েহে তাত থকা কালছোৱা আমাৰ খোৱাৰ নামত খুব কম খৰচ হৈছিল। তাৰোপৰি ঘৰলৈ ৰোগী চাবলৈ গলে বা কোনো ৰোগী আৱাসলৈ আহিলে তেওঁলোকে দহ টকাৰ পৰা পাঁচশ টকা পৰ্যন্ত মাননী হিচাপে দিছিল। আমি ভিতৰৰ কোঠাটোত কেৰম খেলি থকা অৱস্থাত কোনো ৰোগী আহিলে লগৰ এজন উঠি গৈ চাইছিল আৰু ঘুৰি আহোতে ডিগবৈৰ বন্ধুজনে এক বিশেষ ভঙ্গীমাৰে সুধিছিল - " Got something" দৰাচলতে জীৱনত প্ৰথমবাৰ উপাৰ্জন কৰিবলৈ পাই আমি নথৈ আনন্দিত হৈছিলো। সেই সময়ত তিনিমাহমান আমাৰ দৰমহা (তিনিহাজাৰ টকা) বন্ধ হৈ থকা স্বত্বেও আমাৰ একো অসুবিধা হোৱা নাছিল। আমি অৱশ্যে কেতিয়াও মাননীৰ বাবে দাবী কৰা নাছিলো। বৰঞ্চ কেতিয়াবা অত্যন্ত দুখীয়া মানুহৰ চিকিৎসা কৰিবলৈ গ'লে দুপইচামান দি সহায় কৰিছিলো।

টেঙাখাটৰ সেই দিনবোৰ মনত পাৰিলে আজিও এক অজান পুলক অনুভৱ কৰো। কনিষ্ঠ চিকিৎসক জীৱনৰ ৰোগীৰ চিকিৎসা কৰোতে অপৰিপক্ক মগজুৰে লোৱা সিদ্ধান্তবোৰ সঠিক আছিল নে নাই ক'বলৈ টান কিন্তু চিকিৎসা বিজ্ঞানৰ ব্যৱহাৰিক জগতখনৰ সৈতে চিনাকি হোৱা, গ্ৰাম্য লোকৰ সৰলতা, কিম্বা অসুবিধা সমূহ প্ৰত্যক্ষ কৰা আৰু সহপাঠী বন্ধুৰ সৈতে একেলগ হৈ ব্যক্তিগত ও পোছাগত জীৱনত সহযোগ কৰি ঘৰ বা হোষ্টেলৰ বাহিৰত সময় কটোৱা আদি অভিজ্ঞতাবোৰেৰে পুষ্ট হৈ জীৱন পথত আগবাঢ়ি যাবলৈ প্ৰেৰণা যোগাইছিল। আশাকৰো বৰ্তমান সমাজৰ অসুয়া শক্তিৰ হাতত পৰাজয় বৰণ নকৰি আমাৰ নতুন প্ৰজন্মই নতুন উদ্যমেৰে মানৱসেৱাৰ পথত আগবাঢ়ি যাওক। জয় চিকিৎসা বিজ্ঞান, জয় অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়।

(এই লেখাটি এ. এম. চি. মিলেনিয়াম বেট্‌চলৈ উৎসৰ্গিত কৰিলো)

Article

Recent updates of Tuberculosis

A disease with no boundaries.

Dr. Rupali Baruah
Dr. Airin Buragohain
Dr. Manjit Boruah

Sikha, who is 40, sat emaciated on a hospital bed with a mask over her mouth. Her whole body was very thin and she was hardly able to walk. She said, 'Everyone came to me but after being diagnosed as tuberculosis no one cares about me'. Last year Sikhasuffered from persistent cough and fever. She then started spitting blood. She was diagnosed with TB, a disease which mostly affects the lungs and also other parts of the body. She used to live with her husband and two children. Since she was diagnosed with TB her family members refused to visit her. She added, 'This is the reason why TB patients try to keep their disease a secret, because the community starts discriminating against them'. She is one of the many victims of Tuberculosis struggling to cope with it.

Tuberculosis is one of the dreaded endemic diseases globally. It is one of the major causes of morbidity and mortality worldwide. Millions of new cases are detected each year despite of the measures to control tuberculosis. In 1997, after the RNTCP was launched as a national programme various changes have taken place in the technical and operational guidelines for tuberculosis but still it continues to threaten mankind.

The recent changes in Revised National Tuberculosis Control programme (RNTCP) includes:

I - Definition of cases.
II – Diagnostic Algorithms.
III - Drug Regimens.
IV - Follow up of treatment.
V - Definitions of treatment outcome.
VI - Drug Resistant TB.
VII - Use of Information Technology in Tuberculosis.
VIII - Notification of TB patients.
IX - Monetary benefits.

I - Definition of cases

A. Presumptive TB case definition:

Previous guidelines	Recent guidelines
• Cough for 2 weeks or more • Contacts of smear positive TB patient having cough for any duration. • Suspected/confirmed Extra pulmonary TB having cough for any duration. • HIV-positive patient having cough for any duration.	• Cough for more than 2 weeks. • Fever for more than 2 weeks. • Significant weight loss. • Hemoptysis. • Any abnormalities in chest radiograph.

B. Definition of presumptive Drug Resistant TB:

- TB patients who have failed treatment with 1st line Anti-Tubercular Drugs (ATD).
- TB patients who are contacts of Drug Resistant TB (DRTB).
- TB patients who are found positive on any follow-up sputum smear examination during treatment with 1st line Anti Tubercular Drugs.
- Previously treated TB cases.
- TB patients with HIV-coinfection, that is, having both TB and HIV.

C. Classification of TB:

i. On the basis of previous treatment.

		Previous guidelines	**Recent Guidelines**
1.New case		A TB patient who has never had treatment for TB or has taken Anti Tubercular Drugs for less than 1 month.	No change
2. Previously treated patient who has taken Anti Tubercular Drugs for 1 month or more.	a.Recurrent TB case	Previously called relapse.	A TB patient previously treated or successfully treated and who is subsequently found to be microbiologically confirmed TB case.
	b.Treatment after failure.	Previously called failure when a TB patient is sputum positive at 5 months or more after initiation of treatment.	Those who have previously been treated for TB and whose treatment failed at the end of most recent course of treatment.
3.Treatment after loss to follow-up		Previously called treatment after default when a patient who has received treatment for TB for a month or more from any source and return for treatment after having defaulted, that is, not taking Anti Tubercular Drugs consecutively for 2 months or more and found to have smear-positive.	A TB patient previously treated for TB for 1 month or more and who was declared loss to follow-up in their most recent course of treatment and subsequently found microbiologically confirmed TB case.

ii. On the basis of drug-resistance:

a. Monoresistance : Resistance to one 1st line Anti-Tubercular Drugs.

b. Polydrug resistance : Resistance to more than one 1st line Anti-Tubercular Drugs (other than both isoniazide and rifampicin).

c. Multidrug resistance : Resistance to atleast both isoniazide and rifampicin. **(NO CHANGE).**

d. Extensive drug resistance : Resistance to any fluoroquinolone and atleast on of three second line injectable drugs(capreomycin, kanamycin and amikacin) in addition to multidrug resistance. **(NO CHANGE).**

e. Rifampicin resistance: Resistance to rifampicin detected by phenotypic or genotypic methods with or without resistance to other Anti Tubercular Drugs.

II. Changes in Diagnostic Algorithms.

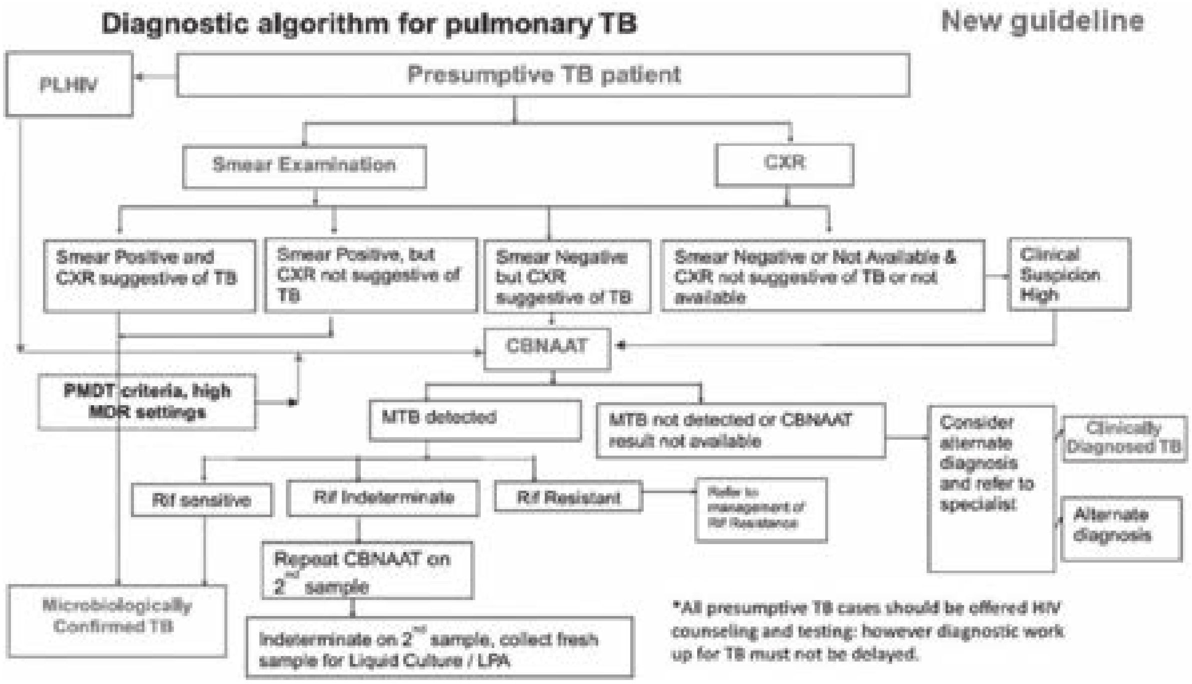

III. Changes in drug regimen.

Drug sensitive TB:

<table>
<tr><th>Previous guidelines</th><th>Recent guidelines</th></tr>
<tr><td>

Standard intermittent regimen
Treatment under direct observation
Drugs to be taken three times a week under direct observation.
Intensive Phase (I.P) for 2-3 months, all doses under direct observation.
Continuation phase (C.P) for 4-5 months, 1st dose under supervision.

</td><td>
Daily dose regimen with fixed dose combination as per weight bands.
<table>
<tr><th>Type of TB case</th><th>I.P</th><th>C.P</th></tr>
<tr><td>New</td><td>2(HRZE)</td><td>4(HRE)</td></tr>
<tr><td>Previously treated</td><td>2(HRZES)+1(HRZE)</td><td>5(HRE)</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

IV. Follow-up of treatment:

	Previous guidelines	Recent guidelines
1.Clinical follow up(NEW ADDITION)		Done at monthly interval.
2.Laboratory investigations	Follow up sputum smear examination is done at 2,4,6 months for new cases and 3,5,8 months in previously treated cases.	For pulmonary TB sputum smear examination is done at the end of Intensive phase and at the end of treatment.
3.Long term follow up	No provision of long term follow up in previous guidelines.	Done at the end of 6, 12, 18 and 24 months.

V. Definition of treatment outcome.

1. Cured: Microbiologically confirmed TB at the beginning of treatment who was smear or culture negative at the end of complete treatment. (CHANGED).

2. Treatment completed: A TB patient who completed treatment without evidence of failure or clinical deterioration but with no record to show that smear or culture results of biological specimen in the last month of treatment was negative, either because tests were not done or because results are unavailable.
3. Treatment success: A TB patient either cured or treatment completed. (NEW ADDITION).
4. Treatment failure: A TB patient whose biological specimen is positive smear or culture at the end of treatment. (CHANGED).
5. Lost to follow up: A TB patient whose treatment was interrupted for 1 month or more.(NEW ADDITION).
6. Not evaluated: A TB patient for whom no treatment outcome is assigned.(FORMER TRANSFERRED OUT).
7. Treatment regimen changed: A TB patient who is on 1st line regimen and has been diagnosed as Drug resistant TB and switched to drug resistant TB regimen prior to being declared as failed. (PREVIOUSLY CALLED SWITCHED OVER TO MDR TREATMENT).
8. Died: A patient who has died during course of Anti tubercular treatment.

VI. Drug-Resistant TB: (Introduction of new Anti tubercular drugs).

a. Bedaquiline:

The Food and Drug Administration(FDA) on 28 Dec. 2012, granted accelerated approval to Bedaquiline tablets as a part of treatment of Multi-Drug Resistant TB.

b. Delamanid:

The Drug Controller General of India has issued permission to import DELAMANID tablets in August 2017.

Trade name: Deltyba

New class of drug: Nitroimidazoles.

Mode of action: inhibits the synthesis of mycobacterial cell wall components-methoxymycolic acid and ketomycolic acid.

VII-Uses of Information Technology in tuberculosis.

a. **Nikshay**: Nikshay is the platform for the National Tuberculosis Programme Surveillance System. The programme envisions continuous monitoring and treatment adherence of all TB patients registered with eNikshay enabling tracking of all TB patients.

b. **99DOTS**: 99DOTS is a pharmaco-economic approach for monitoring and improving adherence to TB treatment . It is an approach for improving compliance to anti-tuberculosis treatment.There are hidden phone numbersin each anti-TB blister pack which is revealed only after the patient takes medication. Patient makes a free call to the hidden phone number , thus ensuring the on time intake of TB medication.

VII- Notification of TB patients.

Govt. of India declared Tuberculosis a notifiable disease on 7th May 2012. All TB patients diagnosed and who are put on standardized treatment regimen under the programme need to be notified to the nodal officers. The TB patients treated outside government health system are to be notified under one uniform surveillance system.

IX-Monetary benefits.

a. **Incentives to TB patients:** Under Revised National Tuberculosis Control Programme, TB patients get an incentive of Rs. 500 per month. It is for their nutritional support, as Tuberculosis is known to be a disease of undernutrition.

b. **Private Provider Incentives**:

On notification of a TB case diagnosed as per Standards of TB Care in India – Rs250.

On completion of every month of treatment – Rs250.

On completion of entire course of TB treatment – Rs500.

Reference:RNTCP: Technical and operational guidelines for tuberculosis control in India 2016. Available at: http:// tbcindia.nic.in.

অনুভৱ

ডাঃ দুৰ্লভ বৰুৱা

কিছু স্মৃতি ঃ
অসম মেডিকেল কলেজৰ

আমি অসম মেডিকেল কলেজ ডিব্ৰুগড়ত ১৯৬৮ চনত ভৰ্ত্তি হৈছিলো। সেই সময়ৰ কিছু স্মৃতিয়ে আজিও আমনি কৰি থাকে। তাকে বন্ধুবৰ্গৰ মাজত বিলাই দিব খুজিছো।

(১)

আমি প্ৰি-মেডিকেলত ভৰ্ত্তি হোৱা বছৰ পিক্‌নিক খোৱাৰ কথা চিন্তা কৰিছিলো। সেই সময়ত সকলোৰে ইমান উৎসাহ আছিল যে আমি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী একেলগে পিক্‌নিক খোৱাৰ আঁচনি লৈছিলো। সকলোৰে মনত আনন্দ। একেলগে যাম! খাম। গতিকে বাছ, খোৱা-বোৱা, বাচন-বৰ্তন, ৰান্ধনী সকলো ঠিক কৰা হ'ল। পাছত আমি অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ অনুমোদনৰ বাবে চেষ্টা কৰা হ'ল। সেই সময়ৰ অধ্যক্ষ আছিল প্ৰয়াত ডাঃ মথুৰানাথ ভট্টাচাৰ্য্য। তেখেতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী একেলগে যোৱা অনুমতি নিদিলে। পাছত আমি দুখন বাছ ললো। কিন্তু একেঠাইলৈকে গ'লো। ফটোবোৰ এতিয়াও এলবামত আছে। মাজে-মাজে চালে পুৰনা বন্ধু-বান্ধৱলৈ মনত পৰে।

(২)

আমি ডিব্ৰুগড় অসম মেডিকেল কলেজত ভৰ্ত্তি হ'বৰ দিনা আমাৰ Original Certificate লৈ ব'ৰ্ডত উপস্থিত থাকিব লগা হৈছিল। এজন এজন কৈ সোমাই গৈ আছিল। এনেতে এজন ওখ-পাখ চাহাবৰ নিচিনা লোক সুন্দৰ সাজ-পোচাকেৰে আহি উপস্থিত হ'ল। আমি চিনি-জানি নাপাও। তেখেত আহি ক'লে — "হেৰা ল'ৰাহঁত ছোৱালী নোজোকাবি" । পাছত গম পালো তেখেত প্ৰয়াত উপাধ্যক্ষ ডাঃ ৰুদ্ৰ গোস্বামী চাৰ। তেখেত ফাৰমাকলজি বিভাগৰ মুৰব্বী আছিল।

(৩)

ডাঃ ৰুদ্ৰ গোস্বামী চাৰ বুলি ক'লে এফালে উপাধ্যক্ষ এফালে ফাৰমাকলজি (Pharmacology) বিভাগৰ মুৰব্বী আছিল। ওখ-পাখ চাৰক আমি বৰ ভয় কৰিছিলো। মোৰ সেইদিনা 4th Year ত ফাৰমাক'লজি প্ৰেকটিকেল কৰিছিলো। মোৰ ভাগত পৰিল G.A. (General Anaesthesia)। মোৰ ভাগত পৰা গিনিপিগক মই G.A. দিলো। চাৰ দুৰত আছিল। অহা পলম হ'ব বুলি ভাবি আকৌ দি দিলো G.A.। চাৰ অহাৰ সময়ত মোৰ গিনিপিগ টোপনীৰ পৰা সাৰ নোপোৱা হ'ল। চাৰে কোনে দুবাৰ G.A. দিলে সুধিলে। "তোৰ হাতত দেখোন ৰোগী অপাৰেচন টেবুলতে মৰিব।" তাৰ পাছত কেইটামান প্ৰশ্ন

সুধিলে — মই আটাইকেইটা বেজি দিয়াৰ কথা ক'লো। চাৰে ক'লে — "তই আগলৈ ৰোগী চাবলৈ গাঁৱলৈ গ'লে মানুহ ঘৰৰ ভিতৰৰ পৰা নোলোৱা হ'ব — ল'ৰা-ছোৱালীয়ে চিঞঁৰিব।" বেজি দিয়া ডাক্তৰ আহিলে অ', বেজি দিয়া ডাক্তৰ আহিছে।" কথাটো মনত পৰিলে এতিয়াও চাৰৰ মুখখন ভাহি উঠে।

(৪)

ফাকুৱা অসম মেডিকেল কলেজত বৰ ভালকৈ পালন কৰা হ'ল। দলে দলে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী শিক্ষকৰ ঘৰলৈ যায়। শিক্ষক, বাইদেউক ফাকু সনা হয়। সেৱা কৰি আৰ্শীবাদ লোৱা হয়। আমি প্ৰি-মেডিকেলত থাকোতে "হোলা ভাই মোলা" লগৰ ছাত্ৰীসকলক লেডিজ হোষ্টেলৰ সন্মুখত ফাকু সানিলো। পাছত গা-পা ধুই ৰুমত আহো। ভাত খোৱা হ'ল। ৰাতি ১১ মান বজাত চিনিয়ৰ ল'ৰাই মাতি নি কিয় ছোৱালীক ফাকু সানিলো বুলি নানান প্ৰশ্ন কৰি গোটেই ৰাতি তেওঁলোকৰ বিচনাৰ তলত ম'হৰ কামোৰ খাই থাকিব লগা হ'ল।

(৫)

ৰেগিং (Ragging) আমাক কৰিছিল। আমাৰ প্ৰি-মেডিকেলৰ বছৰটোত আমি টাউনৰ ওচৰৰ ল'জ (Lodge) বা Berry White Lodgeত আছিলো। কিছুমান Berry White Hostelত আছিল। আমি ৰাতি বাৰ বজাত টোপনীৰ পৰা উঠি ওখ ওৱালৰ পৰা বোকাপানীত জাপ মাৰিব লগা হৈছিল। আৰু ক'ত কি কৰিব লগা হৈছিল হিচাব নাই। বাহাৰ বুলি এজন চিনিয়ৰ ল'ৰাই কৰা Ragging আজিও মনত পৰে।

(৬)

আমাৰ হোষ্টেলত এটা কথা খুব কোৱা শুনিছিলো —

জামানৰ ভেম।
আলফ্ৰেডৰ মেম।।
দেবৰ ভাৱা।
মথুৰাৰ আশা।

অৰ্থাৎ ডাঃ নেকিবুৰ জামান চাৰৰ ভেম। গহীন গম্ভীৰ খোজ কথা বতৰা। ডাঃ আলফ্ৰেড ৰহমান চাৰ বাইদেউ বৰ ধুনীয়া আছিল। তেতিয়া All India Radio, Dibrugarh ত কাম কৰিছিল। ডাঃ দেৱব্ৰত শৰ্মা চাৰৰ ভাষা, কথা কোৱাৰ ধৰন আৰু ডাঃ মথুৰা নাথ ভট্টাচাৰ্য্য চাৰৰ আশা।

এনে ধৰণৰ বহু স্মৃতিয়ে আমাক আমনি দিয়ে। আমাৰ ১৯৬৮ বেটচ্‌ৰ ডাঃ শান্তনু লহকৰ আৰু
ডাঃ অলক বৰুৱা অসম মেডিকেল কলেজত থাকি গ'ল।
বাকীবোৰ বাহিৰলৈ ওলাই আহিলো।

Baishali Roy

Dilemma

Even my expression less face is so,
That I am taken for mean girl.
I mean no harm, I swear.
Yeah!! That's something I can ensure.

"She is wicked", "she has an ego."
I am sorry, that's not true.
I don't know how to initiate talking to people.
Not even with those to whom I would die to talk to.

"Am I too over dressed?
Or am I under?"
"Do I look the weirdest?"
"What if I have a makeup blunder?"
"Should I look at them?
What if they find it awkward?"
"If I don't look at them
Will they think I am pompous?"

Should I say "Hi", should I say "Hello",
Should I smile, or should I ask "How are you?"
Thinking people would find me cringe,
I simply just let it go.

Then when I'm back home, I totally regret it,
When I count all the things, that I could have said.
Maybe just a little greeting, "Happy Diwali!"
Or maybe just a nod.
"Will we get our copies?",
"Should we wait a little more?"

Oh! How much I wish people could understand this.
It's not intentional I swear,
Compulsion it is.
Yeah I know I over think things too.
And how much I wish I could open up in front of you.
Should I stop here or should I continue,
Cause I still have so many things to talk about.
But here I go,
Back to my world,
The world of DILEMMA!!

Article

Dr. Chandan Sarma

SOCIALISM

The Tyranny of Nature and Liberty

Socialism is entirely independent of socialist or their writing and utterances. Socialists believe in a delusion called **Equality of Opportunity** but in reality, Socialism means unconditional equality of income for everyone without regard to character, talent, age or sex. The tyranny of nature is that the human race most has a natural obligation to work slavery, the essence of which is being compelled to carry another person's burden of work as well as one's own. We generally ignore the art of enjoying life. Monotonous work without leisure can be so absorbing that a craze for drink or rest become a necessity.

Socialism has nothing to do with the **Almsgiving** or personal generosity or kindness to the poor. Inequality is not the fault of the rich or Poverty is not the fault of the poor. Socialism abhors poverty and the poor, and has no more to do with relieving them with the riches; it means to abolish both. Government must become the national landlord, employer and financier.

Equal division has been tested worldwide and practically, all the work around the world is being done by classes of people receiving equal income. The inequality that exists in between classes and not between individuals. Equality of income, from being novelty, is an established practice and the only possible one as between working individuals in organised industry.

Nature is the supreme tyrant and in our latitudes, a hard taskmaster. Nature's task is to save labour and winning them leisure. Socialists apt to forget that people object with newer liberties than to new laws.

All leisure brings freedom, which in turn brings responsibility and self determination; it is dreaded

by those accustomed to tutelage. Occasional freak incomes would not matter if equality of income were general. Reluctance to obey commander who are trusted and liked is less likely to give trouble. Socialism at one stroke is impossible. A series of properly prepared and compensated nationalization can be carried out without disturbing the routine to the unthinking masses are accustomed.

Socialism prefers for technical education. As knowledge must not be withheld on the ground that it is as efficient for evil as for good, it must be accompanied by moral instruction and ethical inculcation. It's philosophy insists that beyond the irreducible minimum of education, the hand should be left to find its own employment and the mind its own food. We must bear constantly in mind that our shares are being charged almost every day at one point and that before we die, the sharing will be different. Every opinion, we arrive at in this way will become a driving force as part of the public opinion, which in long run must be at the back of all changes. We should never arrive anywhere or do anything if we don't believe what we are told by people, who ought to know better than ourselves and agree to stand by certain **Dogmas of Infallibility of Authorities.**

To test the effects of our unequal division of the nature's income on our national institution and on the life and prosperity of the whole people, we must view the industry of the country and see how it is affected by inequality of income. Now, the first thing a housekeeper has to settle is what things are wanted most and what things can be done without a pinch. A Bible may be very proper present to be given to a child; but to give a starving child, a Bible instead of a piece of bread and a cup of milk would be the act of a lunatic. The money with which the rich give the wrong sort of employment ,would give the right sort of employment if it were equally distributed.. There would be less **ostentation** less **idleness,** less **wastefulness** and more virtue, more health, more real prosperity.

Incentive is important for hard work as nobody wants to work harder than another. It is desirable that the burden of work, should be shared equally among the workers. On the other hand, there are people who grudge every moment, they have to spent in working. There is no excuse for letting them off their share. Fortunately, there is a way of equalizing the attraction of different occupations. And this brings us to that very important part of our life that we call our leisure. There is one thing that we all desire, that is freedom. Freedom from any obligation to do anything.

Nature inexorably claims that the human race shall perish of famine if it stops working. We should work with good conscience, knowing that we have

done our share and may now go free until tomorrow. We should revolt against the slavery of work because we feel ourselves to be slaves, not of Nature and Necessity, but of our employers and those for whom they have to employ us. One must not hate work. Everyone should share the burden and they be rewarded equally. People consider the so called pleasures that are sold to us as more enjoyable than work. These are endured only as a relief from the monotony of the daily leisureless drudgery. Our world is like a garden; it needs weeding as well as sowing. There is use and pleasure in destruction as well as in construction: the one is as necessary as the other.

In **socialism**, one is driven by one's own conscious sense and knowledge of the world to the conclusion that the equal plan is the only permanent and prosperous one, possible in a free community. Virtue is still prevalent in this world. The virtues that feed on suffering are very questionable virtues. It is the people, who hates poverty, not those who sympathize with it, will put an end to it. Almsgiving, though it cannot be stopped at present, as without it we have hunger, riots and possibly revolution is an evil.

The Tyranny of Nature is that it points to groups of millions of people in all directions living in equalized income much more placidly and permanently than a handful of fevered speculators who never know from one day to another whether they are millionaires or bankrupts. Our statesman will contemplate that overwhelming spectacle without seeing that it is there, and assume that people would never stand equality of income; that whenever two people get equal income one of them becomes a beggar and the other a plutocrat before the year is end. Lastly, the notion that is prevailing is that millions of citizens now have equal income without anything of the kind happening in the dreams of an unobservant idealist, unversed in public affairs and ignorant of human nature.

ন'ষ্টালজিয়া

হোষ্টেল যাত্ৰা

ডাঃ বিপুল বৰঠাকুৰ

ডিচেম্বৰ মাহৰ শেষ সপ্তাহ ১৯৮৩ চন। ভীষণ ঠাণ্ডা পৰিছে। ইতিমধ্যে আমাৰ নামভৰ্ত্তি হৈছিল। Hostel allotment পালো। Old Boy's Hostel-2, Room No-36 আহিবলৈ সাহস হোৱা নাই। লগৰ লৰা এটাৰ মাহীয়েকৰ ঘৰত দুদিন মান থাকিলো। আলেঙে আলেঙে Hostel হোষ্টেলত সোমোৱা ৰাস্তাটো কোনফালে আছে আৰু কোন সময়ত গ'লে কম থাকে চাই ল'লো। সিদ্ধান্ত ল'লো সন্ধ্যা সময়েই আটাইতকৈ ভাল হ'ব কাৰণ তেতিয়া প্ৰায়বিলাক লৰা বাহিৰলৈ ওলাই যায়। ইতিমধ্যে লগৰ দুজনমান হোষ্টেলত সোমাইছে। তেওঁলোকৰ মুখত হোষ্টেলত কাহিনী শুনি আহিবলৈ সাহস হোৱা নাই। বেলেগৰ ঘৰত কিমান থাকিম গতিকে ২৬ ডিচেম্বৰ সন্ধ্যা সময়ত ৰিক্সা এখনত হ'লদল আৰু ট্ৰাংকটো লৈ মৰসাহ কৰি সোমালো। পুৰণা হোষ্টেলৰ মুখ্য প্ৰৱেশদ্বাৰেদি সোমাই আহি চাৰিওফালে চকু ফুৰাই চালো। হোষ্টেলৰ বাৰান্দাত এটা দুটা লাইট্ জ্বলিছে। দুজন মানক দূৰে দূৰে দেখা পালো। পাছতহে গম পালো আছলতে পাছফালে আৰু এটা ৰাস্তা আছিল। সেইফালে গ'লে OBH-2 ওচৰতে পোৱা যায়। কিন্তু মুখ্য প্ৰৱেশ দ্বাৰেদি গ'লে বহুত দূৰ যাব লাগে, গতিকে বাটত বহু কেইজনক লগ পাই যাব লাগিব। গেটত নামি ভাবিলো ৰিক্সাৱালাজনক আৰু অলপ পইছা দি ট্ৰাংক আৰু হ'ল দ'লটো ৰুমলৈকে লৈ যাম এই বুলি তাৰ মূৰত ট্ৰাংকটো উঠাই দিবলৈ লওঁতে এটা চিঞৰ আছিল - ঐ মক্কেল নমা নমা। উপায়ন্তৰ হৈ মই বস্তুভৰ্ত্তি ট্ৰাংকটো ৰিক্সাৱালা জনৰ পৰা নমালো। মোলৈ আদেশ আহিল যে মই নিজে লাগিব আৰু লগতে Coolie চিনেমাৰ গানটো গাব লাগে। ইতিমধ্যে জ্যোৎস্না চিনেমা হলত অমিতাভৰ Coolie চিনেমাখন চলি আছে। Coolie poster খনত অমিতাভে হাতত বেগ এটা আৰু মূৰত ট্ৰাংক লোৱা দৃশ্যটো দেখা পাইছিলো। মই মূৰত ট্ৰাংক আৰু হাতত হ'লড'ল লৈ গাই গ'লো " চাৰি দুনিয়া কা বজ্ হাম্ উঠাতে হেই...।" ট্ৰাংকটো যথেষ্ঠ গধুৰ আছিল। কেকো জেকোকৈ ৰুম পালো। বাৰান্দাত লগ পোৱা দাদা দুজনমানে সুধিলে ঐ মক্কেল তোৰ নাম কি? ঘৰ ক'ত তোৰ? যিমান পাৰো সৰু স্বৰত উত্তৰ আগবঢ়ালো। ৰুমটো পালো, ৰুমটো খোলা আছিল কিন্তু ভিতৰত কোনো নাছিল। সোমাই ভয় লাগিছিল। বস্তুকেইপদ দৰ্জাৰ মুখত থৈ অলপ দূৰত গৈ ৰৈ থাকিলো আন্ধাৰ হব ধৰিছে, গতিকে মোক পতক্ৰে ধৰিব পৰা নাছিল মই নতুন লৰা নে পুৰণা। বাৰান্দাত ট্ৰাংক হল্‌ডল্ দেখি মানুহ ক'ত চুৰাচুৰি কৰি কেইজনমানে

মোক বিচাৰিছিল। ঐ মক্কেল বস্তু থৈ ক'ত গলি। কিছুসময়ৰ পাছত দাদা এজন বাথৰুমৰ ফালৰ পৰা গৈ দৰ্জাখন খুলি সোমাল। সেইয়া পঞ্চম বাৰ্ষিকৰ পুতুল দা আছিল। পাছত গম পাইছিলো। পুতুল দাক লগ পাই ভাল লাগিল। মানুহজন মৰমীয়াল আছিল, মই বৰ সকাহ পাইছিলো।মোক তেখেতে মোৰ বিচনাখন দেখুৱাই দিছিল। ডাঙৰ কোঠা এটা, তাকেই পৰ্দা তৰি চাৰিটা সৰু কোঠালিলৈ পৰিৱৰ্ত্তন কৰি লোৱা আছিল। আমাৰ কোঠাত আৰু এখন বিচনা খালী আছিল। ভাবিলো মোৰ লগৰ আৰু এজন আহিব নিশ্চয়। বাকী দুখনত মানুহ আছিল। বিচনাখন, হ'লড'ল আৰু ট্ৰাংকটো ঠিক কৰি লৈছিলো। পুতুল দাৰ ঘৰ তেজপুৰৰ ফালে আৰু মোৰো ঘৰ শোণিতপুৰ জিলাৰ গতিকে মানসিকভাৱে বৰ সকাহ পাইছিলো। সন্ধ্যা হৈ আহিল, বাহিৰত ওলাই যাবলৈ সাহ নহ'ল। বটল এটাত বাহিৰৰ টেপৰ পৰাই পানী অলপ ভৰাই আনিলো। ভোক লাগিছিল। পুতুল দাই কলেজ কেন্টিনত সন্ধ্যা চাহ খাবলৈ ওলাল। মায়ে দি পঠোৱা পিঠা দুটামান উলিয়াই কালো। বিচনাত এনেয়ে পৰি থাকিলো। এঘন্টা মানৰ পাছত পুতুল দা ঘূৰি আহিল। ৮-৩০ বজালৈকে কিবা কৰি সময়টো কটালো। ৯ বজাত ভাত খোৱাৰ ঘন্টা পৰিল। ভোক লাগিছিল। কিন্তু dining room ত খাবলৈ সাহ হোৱা নাছিল। পুতুল দাৰ লগতে যোৱাৰ কথাটো ঠিক কৰিলো। মুখ হাত ধুই পুতুল দাৰ পাছে পাছে OBH-2 ৰ dining room গলো। ক'ৰিডৰ পাৰ হৈ যাওঁতে ফিৰ্ ফিৰিয়া বতাহে মোৰ গাটো কপাই তুলিছিল। পুতুল দাৰ লগতেই বহিলো। সময়ত বয়সীয়াল লোক এজনে তাল এখন দিলে আৰু লগত ভালকৈ মুখলৈ চালে। মোক তেখেতে ক'লে 'বাচা' আজিৰ পৰা ভাত খাইবা, ঘৰটো বা কত? মই যথাযথ চমু উত্তৰ দিলো। ডাঙৰ ডাঙৰ চাউলৰ ভাত, পনীয়া দালি, মূলাৰ ভাজি আৰু মাছৰ আঞ্জা আছিল। কোৱাটো সুস্বাদু নাছিল যদিও যথেষ্ঠ ভোক লাগিছিল, গতিকে যি পালো তাকে খালো। ভাত খাই ভাবিলো ৰক্ষা পালো। ১০ মান বজাত শুই পৰিলো, আঠুৱা লগোৱা নহল। ১১ মান বজাত দৰ্জাখন কোনোবাই ঢকিয়ালে। পুতুল দাই পঢ়ি আছিল। সুধিলে কোনোবা মক্কেল আছে নেকি? পুতুল দাই মোৰ ফালে আঙুলিয়াই দিলে। ঐ মক্কেল তই এতিয়াই শুলে যে। এইদৰে Medical পঢ়িব আহিছ। ব'ল, এই ফুট গধুলিত শুলে তই কেনেকৈ ডাক্তৰ হবি। গোটেই ৰাতি পঢ়িব লাগিব বুজিছ। ব'ল এতিয়া আমাৰ লগত। আদেশ মতে কাম, কাপোৰ যোৰ সলাই ললো। বাহিৰত দেখিলো। আৰু ৮ জনমান আমাৰ বৈ আছে। মনত সাহ হ'ল যে মই অকলে নাই। Old Hostel-2 ৰ পৰা সৰু গলিৰে নিউ বয়জ হোষ্টেলৰ ফালে আমাক লৈ গ'ল। আমাৰ লগৰ দুজনমানে ইতিমধ্যে নিউ হোষ্টেল -৫৩ ৰাতি ৰাতি ৰেগিং খোৱাৰ কথাটো কৈছিল। আমি সকলোৱে নাম দিছিলো "Valley of Death" তাত গ'লে সহজে ঘূৰি আহিব নোৱাৰি। Hostel -৫ৰ কমন ৰুমত আমাক বহিব দিলে। তাত দেকিলো প্ৰায় ২০ জনমান প্ৰথম বাৰ্ষিকৰ ছাত্ৰ আমাৰ লগৰ মাটিত বহি আছে। সন্মুখৰ ফালে ১০ জন Senior চকীত বহি আছিল আৰু ১০ জন মান ঠিয় হৈ আমাক চাই আছে। বহি থকা কেইজন 5 th year আৰু থিয় হৈ থকা কেইজন 3rd আৰু 4 th year আছিল। প্ৰথমে চিনাকী পৰ্ব, ঘৰ ক'ত ইত্যাদিৰ উত্তৰ দিয়াৰ পাঠত প্ৰশ্ন আহিল কিয় মেডিকেল পঢ়িব আহিছ আমাৰ এজনে উত্তৰ দিলে মানৱ সেৱা কৰিম বুলি। উত্তৰৰ সন্তুষ্ট নহ'ল। এনেধৰণৰ প্ৰশ্ন সুধি আধা ঘন্টা মাৰ যোৱাৰ পাছত আমাক বিহু গাবলৈ দিলে। মই গাওঁতে লৰাবিলাকৰ সৈতে হুচৰি মাৰিছিলো, গতিকে দুটামান মনত আছিল। অজিত, ভূপেন হতেওঁ সহযোগ কৰিলে। কিছু সময়ৰ পাছত কলে যে বিহু ভাল মাৰিছ, কিন্তু ইয়াত মাৰিলে নহব, Ladies Hostel ৰ আগত মাৰিব লাগিব। কিন্তু এনেকে যাব নোৱাৰিবি, পেন্ট খুলি যাব লাগিব। ডিচেম্বৰৰ শেষ- অতিপাত ঠাণ্ডা - উপায় নাই, আদেশ মতে কাম। চুৰেটাৰ, পেন্ট খুলি, কিছুমানে হাফপেন্ট আৰু কিছুমানে জাঙ্গিয়াটোৰে সৈতে - Ladies hostel ৰ আগত আমি এঘন্টা হুচৰি মাৰিলো। গাটো ঠাণ্ডাত কোচ খাই আহিল। ৰাতি ২ মান বজাত ৰুমত আহি শুলো। পুৱা আকৌ ক্লাচ আছিল। পাছলৈ আমাৰ আৰু দাদা সকলৰ মাজত মধুৰ সম্পৰ্ক গঢ়ি উঠিছিল। কিতাপ পত্ৰ দি সহায় কৰাৰ উপৰিও Osteology ৰ বাবে Bone আদিও দিছিল কেইদিনমানৰ পাছত দেওবাৰে ৰাতিপুৱা ৭ মানবজাত 1st year group ক মেডিকেল গেটত থকা চিটি বাচত উঠাই আমাক লৈ গ'ল চিনেমা হ'ললৈ। Morning show চাইছিলো। তেতিয়া আমোদ প্ৰমোদৰ প্ৰধান স্থান আছিল চিনেমা হ'ল আৰু Grand হোষ্টেলৰ মোগলাই পৰঠা। আমি সকলোৱে Morning show চাই Grand হোটেলৰ মোগলাই পৰঠা খাই ঘূৰি আহো।

প্ৰথমে হোষ্টেলত আহি তিতা আৰু পাছলৈ হোৱা মিঠা অভিজ্ঞতাই এতিয়াও আমনি কৰি থাকে।

ক. বি. তা.

প্ৰান্তিক দাস

Medicine Complex

হয়তো অট্টালিকাটো অলপ
জহি খহি গৈছে,
সময়ৰ পৰশত
তথাপি মাৰ যোৱা নাই
তাৰ মহিমা।
প্ৰতিদিনে হাজাৰজনৰ
আৱেগ-অনুভূতিৰ যে সাক্ষী
"Medicine Complex"টো
ইয়াৰ বুকুতে প্ৰাণ পাই উঠিছে
অজস্ৰ জীৱন,
জনতাৰ পূজাৰীসকলৰ
হাতত মৰণৰ
পৰাজয়বৰণ।
সঘনে যোৱা হয় "Medicine Complex" ৰ
আগেৰে,
কেতিয়াবা বাৰাণ্ডাখনত
কাৰোবাৰ হাঁহিবোৰে খেলি থাকে,
আৰু কেতিয়াবা কান্দোনৰ ৰোল।
জীৱনৰ জীয়া প্ৰতিচ্ছবিখন
যেন তাতে বিৰ্মূত,
সম্পূৰ্ণ নিৰ্ভুল।
এনেকৈয়ে জিলিকি থাকা তুমি
জীৱন-মৰনৰ অতন্দ্ৰ প্ৰহৰী হৈ
হাজাৰ কাতৰৰ দেহত
সুখ দিবলৈ
শেতা পৰা মুখবোৰত
হাঁহি বিৰিঙাবলৈ।

ইয়াৰ বুকুতে প্ৰাণ পাই উঠিছে
অজস্ৰ জীৱন,
জনতাৰ পূজাৰীসকলৰ
হাতত মৰণৰ
পৰাজয়বৰণ।

ডেইজী ৰাণী দাস

এনাজৰী

নৈশব্দতাত শব্দ মাজি
নিৰৱতাক হাঁহিৰে বান্ধি
অবিৰত তোৰ যাত্ৰা
দৃষ্টিত তোৰ উপেস্য জীৱন।
তই বিশাল
যৰহা ফুলক সঞ্জীবনী প্ৰাণ ঢালি
পৰিপক্ক কৰা শক্তি তই।
কলুষতাৰ দ্বাৰ ভাঙি শক্তিৰ দ্বীপ জ্বলোৱা
নিমজ কপাহ তই।
এই বাৎসল্যৰ সহজ সূত্ৰ
এটাই আশা
জীৱন তৰোৱালত হতাহত নহৈ
তই হৈ ৰ'বি
অমোঘ, অপ্ৰতিদ্বন্দ্বী যোদ্ধা।
জীৱন যুমীতাৰ আৱেশত
সজীৱ হৈ ৰব তোৰ
প্ৰতিপাল, অনুপল
এক নিৰুদ্ধ দেৱাল হৈ।

গৌৰৱ দাস

“ডাঃ দেবেন দত্তৰ স্মৃতিৰে”

অ! মোৰ জীৱনৰ যাত্ৰা
হেৰাই গ'ল।
কৰ্ম পথত সকলোকে আদৰি
ল'ব বিচাৰিছিলো।
এয়াই জানো মোৰ ভুল হ'ল!
৭৫ বছৰীয়া জীৱনৰ অন্ত পৰিল
'News 18' ত এটা
শীৰ্ষক হৈ ৰ'ল।
আৰু মোৰ মৃত্যুত
মৌন আন্দোলন
হেজাৰ হেজাৰ
ভৱিষ্যত বাহিনীৰ।
কাকলো বাৰু মই
আগবৰাইছিলো
নিঃ স্বাৰ্থেৰে, বিনামূলীয়া
চিকিৎসা?
যোগ্য আছিল জানো
এই সমাজ?
মোক মনত
ৰাখিব নে বাৰু ইতিহাসে?
জীৱন আৰু মৰণৰ
মাজৰ অন্তৰালত
আহিব বিচৰাটোৰে
মোৰ ভুল নেকি? বাৰু!
এজন স্বামী আৰু
পিতৃ হোৱাৰ আগত
সমাজৰ ডাক্তৰ হ'ব
বিচৰাটোৰে ভুল আছিল
জানো মোৰ?
আজি মই মুক্ত,
বিলীন পঞ্চতত্ত্বৰ মাজত।
কিন্তু। আজিও চাবলৈ
পাইছো,
“ভৱিষ্যৎ বাহিনীৰ বেদনা”!
ভগবান বাৰু বনাব নালাগে!
প্ৰত্যাশাও স্বাভাবিক।
কিন্তু প্ৰহাৰত যেন বিলীন
নহয “ অসমৰ ভৱিষ্যত”.।
“জয় আই অসম”।

শশাংক ৰাজ শইকীয়া

জীৱনে কি বিচাৰে

কোনেও নাজানে জীৱনে বিচাৰে কি,
পোৱা নোপোৱাৰ দোমোজাত,
আগবাঢ়ে জীৱন।

কিছুৱে প্ৰত্যাহ্বানৰ মাজেৰে
জীৱন অতিবাহিত কৰে।
সকলোৰে থাকে জীৱনৰ প্ৰতি
অপৰিসীম প্ৰেম আৰু বিতৃষ্ণা।
এৰাসুতি এৰি জীৱনে বাট বিচাৰি
পায়।
কোনোৱে নীৰৱে অতিবাহিত কৰে জীৱন,
কোনৱে প্ৰজ্বলিত শিখাৰে জীৱন পাৰ কৰে।
প্ৰত্যেকৰে জীৱন, একান্তই ব্যক্তিগত জীৱনৰ,
প্ৰবাস সলনি কৰে কিছুমান
ঘটনাই।

মৃদু পৱন হাজৰিকা

মাজুলী

সময় পালে আহিবাচোন এবাৰ,
তিনিটা বানে ধুই যোৱা
মোৰ উদং বুকুখনি চাবলৈ;
শুনা পাবা হাজাৰজন কৃষকৰ কৰুণ বিননি,
দেখা পাবা এমুঠি অন্নৰ বাবে কৰা হাহাকাৰ।

বুকুত আছে হাজাৰ বিষাদ,
তথাপি আদৰিছোঁ শৰৎতক।
এপদ এপদকৈ বুটলিছোঁ গহণাবোৰ
সঁজাইছোঁ নিজকে এক অন্যন্য ৰূপত;
পাহৰি অতীতৰ সমস্ত দুখঃ
লিখিব ওলাইছোঁ মোৰ ক্ষণস্থায়ী সুখ।

সত্ৰীয়া সংস্কৃতিৰ বসন পিন্ধা মই,
মোৰ আচলতে শুনা পাবা
সুৰীয়া বাঁহী মাত,
বিৰৰিব তোমাক শ্ৰীকৃষ্ণৰ ৰাসলীলা।
দেখা পাবা বিলুপ্ত মুখা শিল্প,
বুজি উঠিবা নিচলা গাঁৱলীয়াৰ মৰম;
মাথোঁ আহিবা এবাৰ।

টুলুঙা নাওঁ খনত জানো উঠিব মন নাযায় তোমাৰ।
নাৱৰ পৰাই দেখা পাবা শিহু কেইটা
আপ্লুত হবা সিহঁতৰ খেলা দেখি।
মন কৰিবাচোন সেই চাপৰি কেইটালৈ,
দীঘল দীঘল কঁহুৱা বননিডৰা
মৃদু বতাহজাকত কেনেদৰে হালিব-জালিব।
শেৱালিৰ গোন্ধটোৱেও তোমাক বাৰুকৈয়ে আমনি কৰিব।
মাথোঁ আহিব এবাৰ।

অ’... মহাবাহুক এবাৰ স্তুতি কৰিব নাপাহৰিবা,
হাজাৰ দুখ দিছে,
চপৰা-চপৰে খহাইছে মোৰ সোণালী গহণাবোৰ।
তথাপি তেওঁ মোৰ আপোন
যাৰ অবিহনে মই অস্তিত্বহীন।

জিতু শৰ্মা

কলঙ্কিনী

শৰীৰৰ মাদকতা বিচাৰি
মাতাল ৰাতিবোৰত
প্ৰেমহীন কামনাৰ তৃষ্ণাত
কেঁচা মঙহৰ আনন্দত।
মানৱতাক নগ্ন কৰি
সমাজৰ
কি উচ্চ কি নীচ
কামনা লোভীবোৰেইতো
মাতাল নগৰীৰ
অন্ধকাৰ কোঠাত,
কাৰোবাৰ দুৰ্ব্বলতাৰ সুযোগলৈ
কাৰোবাক প্ৰতাৰণাৰ তিক্ততা সানি
প্ৰাপ্যৰ মিচা প্ৰতিশ্ৰুতিৰে,
তৃষ্ণা দূৰ কৰে
কেঁচা মঙহৰ।
আৰু! দিনৰ পোহৰত
সিহঁতেইটো ভদ্ৰতাৰ মুখা পিন্ধি,
বাসনা পূৰ কৰা বোৰকেই
সমাজত এটি নাম দিয়ে
গণিকা!
পিছে সিহঁতবোৰ নো কোন?

দ্বীপজ্যোতি কলিতা

এই চহৰৰ তুমি নতুন প্ৰেমিকা

শুনিছো ৰঙা ৰং তোমাৰ প্ৰিয় নহয়
Paediatricsৰ সন্মুখৰ Nescafe বৰণ সলাই ক'লা হ'ল
কলা Nescafe ৰ পৰা
তোমাৰ কেঁকোৰা ছুলিৰে
সূৰ্যোদয়েৰ কিৰণত শুভ্ৰভেদি
এই চহৰৰ তুমি নতুন প্ৰেমিকা,
তোমাৰ দুই ওঠঁৰ মাজত স্পৰ্শিত হৈছে
শীতল সনা ৰাতিপুৱাৰ প্ৰথম চাহ কাপ
তোমাৰেই ছাহৰ টোপালত যেন
সজীৱ হৈ উঠিছে গোটেই AMC;
মই বান্ধি ৰাখিছো মই ও কোনোবা দিশত
পৰিধি ভাঙি প্ৰেমৰ কথা Lecture Hall যোৱা ৰাস্তাত বোৱাম
নিস্বব্ধ আকাশত ছাৰ্জাৰী বিভাগৰ
সন্মুখত তৰা গণিম,
তৰাৰে গাঁঠি যাম, তোমাৰ মোৰ প্ৰেমৰ গাথাঁ
কিবা শুকান শুকান লগা নাইনে এতিয়া;
অ। নতুন ফাগুন নামিছে চহৰৰ
মোৰ ও মন যাই ফাগুণৰ সৈতে
প্ৰেমৰ কবিতা লিখিব;
কবিতাৰ সৈতে প্ৰেমৰ উষ্ম প্ৰস্তাৱ
সজাই তুলিব;
উফ্। অস্থিৰ হৈ পৰিছো।
পিছে, শুনিছো তুমি আকৌ ফাগুণ ভাল নোপোৱা
তথাপিও প্ৰতিশ্ৰুতি দিছো;
ফাগুণৰ ৰং সানি বোৱাই আনিম
বসন্তৰ প্ৰথম বৰষুণ জাক
উকি মাৰি সংকেত দিব প্ৰেমৰ
AMC নামৰ প্ৰেম Station ত
কিবা অলীক কল্পনা যেন লগা নাইনে।
ভাবি থাকোতে গভীৰ ৰাতিওঁ ভাগৰিছে;
উদ্বিগ্ন ব্যক্ত কৰিছে, It's time for good night.
কবলৈ পিছে বহুত আছে
কিন্তু তোমাৰ উত্তাৱল খংক বাৰে বাৰে ধিয়াছে;
মইও পিছে ক'ম নহয়, মোৰ Six Pack লেখিয়া
সাহসিকতাই Msg দিছে;
তোমাৰ প্ৰেমেই হ'ব মোৰ শক্তি
তোমাৰ অনুপস্থিতিত দাণ্ডি ধৰিম
প্ৰেমৰ প্ৰথম Gift
কাইলৈ তোমাৰ Proxy fixed.

উকি মাৰি সংকেত দিব প্ৰেমৰ
AMC নামৰ প্ৰেম Station ত
কিবা অলীক কল্পনা যেন লগা নাইনে।

দীপজ্যোতি শৰ্মা

তুমিবিহীনতা

বহুত দিনৰ বিৰতিৰ অন্তত,
আজি খিৰিকীৰে অন্ধকাৰত ডুবি থকা
বাহিৰৰ পৃথিৱীখনলৈ এপলক চাই পঠালো
দূৰৈত জোনটিৰ স্নিগ্ধ কিৰণে
আকাশখন পোহৰাই তুলিছে।
জোনাকী পৰুৱাবোৰেওচোন
পোহৰৰ বাতৰি বিলাইছে
যেনেকৈ মোৰ নিসংগ জীৱনত
তুমি সংগ দিলা
ওৰেটো জীৱন মোৰ সংগী হৈ থকা প্ৰতিশ্ৰুতিৰে তোমাৰ
হেঁপাহৰ মৰমৰ দলিচা পাৰি
মোক জিৰাব দিলা
ওমলিব দিলা
ঠিক তেনেকৈয়ে যেন
জোনটিয়েও কোনোবা অজানজনক
হাত বাউলি মাতিছে।
অন্ধকাৰৰ গভীৰতাক যেন
জোনটিয়েও উপলব্ধি কৰিছে,
চৌদিশ ৰোমান্টিক হৈ পৰিছে আজি
মইয়ো উপলব্ধি কৰিছো
তোমাৰ অনুপস্থিতি
তুমিবিহীনতা
সেয়া গোলাপৰ পাপৰিৰ সুবাস
উমান পাইছানে?
ভেলেন্টাইন ডে'ৰ প্ৰাকক্ষণত
গোলাপৰ পাৰপিৰেয়ও চাগে বুজি উঠিছে
প্ৰিয়জনৰ অনুপস্থিতি।

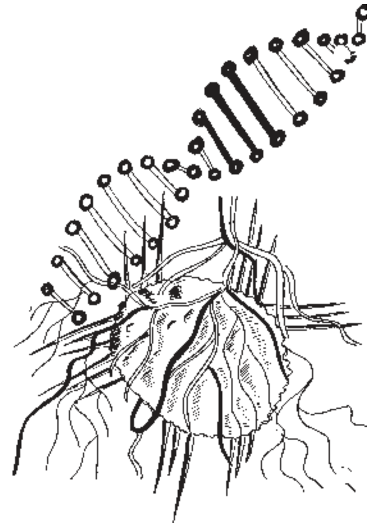

অৰ্ণৱ গোস্বামী

মন চাপৰিৰ গুটি মালতী

কিম্বা সংজ্ঞাহীন হৈ পৰা মই
ৰক্তহীন এটি আকাৰ
সেই আকাৰৰ কোনো নাম নাই
মানুহে কয় যে মই এজন অপৰাধী
উপায় নাই!

কিন্তু কথা নাই! মোৰ ক'বলগীয়াও একো নাই
মাত্ৰ উত্তৰ লাগে।
চিঞৰি চিঞৰি ক'ব মন যাই
কৰ্কট ৰোগ জানো পূৰ্ব জন্মৰ পাপ?
নাই, নাই! মই নামানো, কেতিয়াও নামানো।

তাহানিতে সিহতে মোক মৰমতে মাতিছিল,
'গুটি মালতী'
ইমান সুন্দৰ নামৰ গৰাকী
আহ ঃ ইমান ধুনীয়া
কিন্তু বুজিছো এতিয়া -

এইবোৰ মানুহে পাৰি দিয়া স্বাৰ্থপৰ দলিচা
কিন্তু উপায় নাই
এতিয়া মাত্ৰ অপেক্ষা সেই মৃত্যু ক্ষণৰ

দিনক দিনে বাঢ়ি অহা বিষৰ প্ৰকোপ!
আৰু নোৱাৰিছো মই
জীৱন যুঁজৰ অন্তিম ক্ষণত
মাথোঁ এটায়ে প্ৰশ্ন
কৰ্কট ৰোগ জানো পূৰ্ব জন্মৰ পাপ?

Divyanand Nayak

An Ode to Sanatana

A translation from odia poetry
***"Geetare boluchi Sanatana"** by poet Bipin Nayak*

A song is being played,
Sanatana.
Now where's a song being played?
Sanatana.
Amidst the memories of
past dark evenings.

In his song mixes
Rice and bhajans.
And disappears the
physical pain.
In the form of oil and salt
and all the earthly worries.

Sanatana,
You're cutting grass, ploughing fields
and chasing for hope
in the form of a `mirage`.
on the other side of the river.

In the plough,
He's writing a poem on crops.
And searching for
Happiness in a bowl of fermented rice,
"pakhala"!!

His crops see the dawn of
the harvesting months of
"Ashaada" and "Shravaana",
and the land gets stained
with the blood of
his cracked feet...
Your sweat also wets the earth.

Sanatana,
He doesn't know the algebra of happiness
not the solution for sorrow.
For you, joy maybe
some withered crops.
Sorrow some dry hot
deserty Sunlight.
Even then, a song is being played,
Sanatana.

He's coughing,
Smoking bidi.
Thinking that the Earth is a
big composite of 'Pakhala' (Fermented rice)
sugar and paddy....

Oh Sanatana!
You only knew,
Rice is for hunger,
Wood for earthen pots.
The plight of not having,
fulfilled wishes.
Even then, a song is being played,
Sanatana.

Your body is like a sky with clouds,
Back much of a barren mountain.
It's a dark night
A dark night.
Soil is soil,
Water is water.
In the ashes, remain buring fire.
He who's at once
disappears into five stalls-
Soil, water, sky, sun, air.
Even then, Somewhere a song is being played,
Sanatana.

In that chorus of the song,
are involved his fathers and forefathers,
son-daughter and the coming generations.

Sanatana,
It feels.....,feels
like your song has made
the world stand
still and united
amidst the people, joys, sorrows and their shores!!!

Mohammad Anisur Rahman

...And Asclepius Wept

Teary Eyed, his kin In Arms
A Man Approached the Doc
The Boy was Struck with Mortal Harms
And was on his way to Purgatory's crosswalk
Regardless, the Doctor jumped into action,
Time was of the essence.
But try as he Might, Tree was no reaction.
No Sign of any Convalescence.

The man screamed,``you are no God,
you killed my Lad!``
He went and Formed ahefty Mob,
And Things went haywire and mad.

The hospital Shattered, the patients assaulted,
The Mob had caught the DOC.
Beaten black and blue by the ones who revolted,
He was left ravaged like a wounded dog.
Ostracised, Criticised and Demonised.
When one is saved :The Lord is Great.
When one isn't : The Doctor is vile.
We see not the truth but only the hate.

Time passes, we soon forget and go to sleep
And very soon the world itself will become obsolete.
Amd there wil be no one left to weep,
As there is no one left to treat.

Ostracised, Criticised and Demonised.
When one is saved :The Lord is Great.
When one isn't : The Doctor is vile.
We see not the truth but only the hate.

Mayur Prasanna

Hesitation

Waiting, watching, waiting, wathching
wanting to get rid of the words
stuck in my throot throat
I'm dying of this hesitation,
But still unable to get this felling off.
my chest,
I go an suffering, suffering
your smile puts me off guard
About to spill it all but I stop
This hesitation like the
uncomfortable heat of midswmmer
As I keep waiting for the courage
which will soothe me
Like an evening shower washes away
The wearlness of a sweltering day.

ডাঃ লোকজিৎ বড়ো

“গ্ল’বেল ৱাৰ্মিঙ”

জীৱ শ্ৰেষ্ঠ মানৱ তুমি,
কিহৰ বাবে ঢাপলি মেলিছা চহৰলৈ,
গছ গছনি কাটি তহিলং কৰিলা,
উচ্চ অট্টালিকা বনালা,
মটৰ গাড়ীৰে চহৰ উপচাই পেলালা।
শীত তাপ নিয়ন্ত্ৰিত কোঠাত থাকিবলৈ ল’লা,
নিজৰ সুবিধাৰ বাবেই কাৰখানা বনালা।
গ্ল’বেল ৱাৰ্মিঙ বুলি তুমিয়েই হাবাথুৰি খাইছা, বিশ্ববাসীক তুমিয়েই চিন্তিত কৰিলা যে।
চহৰত উশাহ ল’বলৈ কষ্ট হয় বুলি জানা,
তথাপি গাৱৰ মাটি বেচিলা,
লক্ষাধিক ধনেৰে চহৰত মাটি কিনিলা ,
বেঙ্কৰ ধাৰ লৈ ঘৰ বনালা।
চহৰত উশাহ লবলৈ কষ্ট,
বহুত যান যট বুলি তুমি কিয় কান্দিছা।
মইতো তোমাক ক’ব পৰা নাই,
মোৰ বাহ সঁজা গছৰ ডালবোৰ নাইকীয়া কৰিলা, মোৰ খাদ্য নাহীকয়া কৰিলা।
তুমি মোৰ দুখ নুবুজা, মোৰ ভাষা নুবুজা,
সময় এতিয়াও আছে বন্ধু,
গছ পুলি ৰুবলৈ আৰম্ভ কৰা,
ৰাস্তাৰ দাঁতিত, নৈৰ পাৰত অথবা খালি ঠাইবোৰত তুমি গছ ৰুবা,
গছ কেইজোপা ডাঙৰ হ’লে,
মই গছৰ ডালত জিৰাম, তুমি গছৰ তলত,
গছৰ ফল ময়ো খাম, তুমিও খাবা।
গছৰ গুটি তুমিও সিচিবা ময়ো সিচিম,
তাৰেই বনাম অৰণ্য।

গছৰ ডালত মই বনাম সজা, তাৰ ওচৰতে তুমি বনাবা পঁজা। প্ৰকৃতিপ্ৰেমী ৰাইজে তোমাৰেই কথা কব, গ্ল’বেল ৱাৰ্মিঙৰ হাবাথুৰি খোৱা সকলে তোমাৰেই নাম উল্লেখ কৰিব। বন্ধু সময় এতিয়াও আছে গছ পুলি ৰুবলৈ আৰম্ভ কৰোগৈ ব’লা।

Dr. Rikuraj Konwar

Traces of Rain

So softly
Rustled those leaves
And the parched earth
Breathed a little.

The cloudy heaven
Let loose her tresses
And the misty dusk
Rose above.

And I tripped
Over a cord unseen.
While the world grew.......
Dim.

The musky dusk
Still rose
Seeping through
Those cracked windows.

(I imagined rain)

The old dust blew
'ere the rain came
Clung unto my windowsills
Hidden from the mud.

But I left.

Before the dust settled.
Before the old leaves quivered
With their last flutter....
And then some.

Before the dust settled.
Before the old leaves quivered
With their last flutter....
And then some.

I drove along the sleepy lights
Splashing through the puddles
All the while the dark road beckoned
Snaking ahead.

And far afar
I stopped for a breath.
A hint of the wind
Was all that I felt.

The distant rumble now got closer.
But then, I forgot it all.

What was it like?
To feel, to breathe
To get wet and
To scream?

It came to naught.

I rummaged through my
Memory bag
Wishing the lint to be gold.
But wonder of it all.......

They all vanished!

So I imagined rain
And crashing came the rain gods.

Chinmoy Gogoi

Necropolis...

It was perhaps a room,
Where death raised its ugly wings.
Giving it an ugly aura,
Of eeriness and morbidity.
But for us, bearers of the white coat
It was another land altogether.
We, the bearers would hug upon death itself
As little dead teachers lay around.
With the pointed pen in hand, we would cut through
As the dead teachers showed us all that is inside.
Little gifts lay around that place,
As we all hurried to hold and feel them,
And holding them precariously in the hand,
To tell others about the gift in hand.
But that room was much more than all this.
It was the Primary School playground,
Where coat connected to coat in brotherhood.
It was the room which held the ring of laughter. Laughter on the most trivial things.
And now,
That I am no longer supposed to enter that dead-fairy land,
Deaths hands still beckons me,
To come and learn from the little dead teacher;
About the wonders within.
Yes, that was the Dissection Hall,
That was the Hall of Anatomy.
That was the playground of the living and the dead.
That was the fair of brotherhood and love.
That was the horror of each student.

Little gifts lay around that place,
As we all hurried to hold and feel them,
And holding them precariously in the hand,
To tell others about the gift in hand.

অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়ৰ চতুৰ্থ শ্ৰেণী গোটৰ ছাত্ৰ
তথা প্ৰাক্তন সহকাৰী অধ্যাপক আৰু বিশিষ্ট শিক্ষাবিদ

ডাঃ ভৱানী প্ৰসাদ চলিহাৰ

সৈতে কথোপকথন

সাক্ষাৎকাৰ গ্ৰহণ

অৰ্ণৱ গোস্বামী, দ্বীপজ্যোতি কলিতা

প্ৰশ্ন ১ ঃ মহাশয় ! আপুনি যি সময়ত অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়ত অধ্যায়ন কৰিছিল সেই সময়ত মহাবিদ্যালয়খনৰ স্থাপন আৰু অন্তঃগাঁথনি সম্পৰ্কে আমাক দুআষাৰ ক'ব নেকি ?

উত্তৰ ঃ- ১৯৪৭ চনত অসম মেডিকেল কলেজ প্ৰতিষ্ঠা হ'ল। সেই সময়ত এটা টনা-আজোৰা চলিছিল যে মেডিকেল কলেজখন গুৱাহাটীত স্থাপিত হ'ব নে অন্য ক'ৰবাত। এই বিষয়টোক লৈ জনসাধাৰণে প্ৰতিবাদ কৰিছিল। তেওঁলোকৰ নিজৰ ঠাইক অগ্ৰাধিকাৰ দিয়াৰ সূত্ৰে। তেতিয়াৰ সেই সময়ৰ প্ৰসিদ্ধ চিকিৎসক বিধান ৰায় কলকাতাৰ পৰা আহি এটা সিদ্ধান্ত ল'লে। তেখেতে ক'লে 'ইয়াত 'Berry White Medical School' স্থাপন কৰি মানুহে আগৰ পৰাই পঢ়াশুনা কৰি আহিছে'। শেষত মেডিকেলখন তাতে স্থাপন কৰাৰ সিদ্ধান্ত লোৱা হ'ল। সেই সময়ত দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধ-২ৰ যিখন Base Hospital আছিল তাতেই মেডিকেল স্কুলখন প্ৰতিষ্ঠাপনৰ যো-জা চলিল। অসম আৰ্হিৰ নিৰ্মিত ঘৰ বিলাকত ৰোগীবিলাক থোৱাৰ ব্যৱস্থা

আছিল। তাত অৱস্থিত ৰঙা বিল্ডিংটোৰে আজি 'Operation Theatre -1" বুলি জনা যায়। ইয়াৰ উপৰিও সৰু সৰু ঘৰ বিলাক বিভিন্ন Department হিচাপে ভগাই লোৱা হ'ল। আমাৰ আগৰ Batch ৰ খিনিক প্ৰথমতে তাতেই থাকিবলৈ দিয়া হৈছিল। তাৰ পিছত বৰ্তমান যিটো Old Boys Hostel বুলি কোৱা হয়, তাত চাৰিটা block বনোৱা হ'ল। এই চাৰিটা Block বনোৱাৰ পিছত ছাত্ৰবিলাকক তা'লৈ পঠিওৱা হ'ল।

প্ৰশ্ন ২ ঃ- আপুনি কোন বৰ্ষত মহাবিদ্যালয়ত নাম ভৰ্তি কৰাইছিল?

উত্তৰ ঃ- মই আহিছিলো ১৯৫১ চনত। মই অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়ত চতুৰ্থ Batch ৰ ছাত্ৰ আছিলো। আমি আহোতে, সেই সময়ত হোষ্টেলবোৰ ভৰ্তি হৈ আছিল। থাকিবলৈ আমাৰ ঠাইৰ অভাৱ হোৱা হেতুকে আমাক Berry White School ৰ যিবিলাক Barrack আছিল। তাতেই থাকিব দিয়া হ'ল। আমি কলেজলৈ যাওঁতে চাইকেলেৰে অহা যোৱা কৰিছিলো। কিন্তু আমি দ্বিতীয় বৰ্ষত 'ওল্ড হোষ্টেল'ত আহিবলৈ সোভাগ্য হ'ল।

প্ৰশ্ন ৩ ঃ- আপুনি হোষ্টেলত আছিল? হোষ্টেলৰ সামূহিক বাতাৱৰণ কেনেকুৱা আছিল তেতিয়া?

উত্তৰ ঃ- আমি দ্বিতীয় বৰ্ষত থাকোতে 'Old Boys Hostel' লৈ অহাৰ সৌভাগ্য হৈছিল। মই 'Old Boys Hostel-3'ত এটা কোঠা পালো। মোৰ সহ আৱাসী হিচাপে পাইছিলো সূৰ্য্য দাস (তেওঁ চতুৰ্থ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ আছিল), সত্যেন শৰ্মা (তেওঁ পঞ্চম বৰ্ষৰ ছাত্ৰ আছিল) আৰু বসন্ত শইকীয়া (তেওঁ প্ৰথম Batch ৰ ছাত্ৰ আছিল)।

সেই সময়ত হোষ্টেলৰ কমত তলা মৰাৰ নিয়ম নাছিল। চুৰি কাৰ্য কোনো উম-ঘামেই নাছিল। আৰু তেনেকুৱা কাম কৰিবলৈ কোনোৰে দুঃসাহস কৰা নাছিল। প্ৰত্যেক সন্ধিয়া 'Hostel Superintendent' এ হোষ্টেলৰ পিনে এপাক অহা যোৱা কৰিছিল। অসুখ-বিসুখ হলে এটা বহীত লিখি ৰখাৰ নিয়ম আছিল।

হোষ্টেলৰ ফিল্ডত নানা ধৰণৰ খেল চলিছিল। কোনোবাই যদি 'ভলী বল' খেলিছিল, কোনোবাই আকৌ 'ক্ৰিকেট'। Old Boys Hostel ৰ দক্ষিণ পিনে এখন ডাঙৰ ফুটবল পথাৰ আছিল।

এই সময়ত আমাৰ বন্ধুত্বটো খুবেই ভাল আছিল। 5th year ৰ ছাত্ৰখিনিয়ে আমাক নিজৰ দাদাৰ নিচিনা মৰম আৰু শাসন কৰিছিল। আমাৰ মাজত কিবা বেয়া দেখিলে ধমকি দি আমাক তেনে কাম নকৰিবলৈ সকীয়াই দিছিল।

প্ৰশ্ন ৪ ঃ- সেই সময়ত শিক্ষা ব্যৱস্থা আৰু অনুশাসনৰ বিষয়ে ক'ব নেকি? আপোনালোকৰ 'ড্ৰেচ-কোড' আছিল নেকি?

উত্তৰ ঃ- সেই সময়ত যথেষ্ট নিয়মানুৱৰ্তীতাৰ মাজত চলিবলৈ লাগিছিল। কোনো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে ক্লাচ পাল-মৰাৰ নিয়ম নাছিল। সকলোৱেই যথা সময়ত শ্ৰেণী কোঠা গৈ পোৱাটো বাধ্যতামূলক আছিল। প্ৰত্যেকেই White Shirt Apron, Black Pant, Black Shoes পিন্ধি যাব লাগে। দাড়ি-গোঁফ ৰখা নিয়ম নাছিল। 'Clean Shaved face' হোৱাটো বাধ্যতামূলক আছিল।

কিবা কাৰণত শ্ৰেণী কোঠাত উপস্থিত হ'ব নোৱাৰিলে যুক্তিপূৰ্ণ প্ৰমাণ দেখুৱাব লাগে। অৰাজকতাৰ বুলি কোনো কথাই নাছিল বুলি ক'ব পাৰি। 'Totally Disciplined Student Community' আছিল।

আমি চুড়ান্ত বৰ্ষত ৬৫ জন পৰীক্ষাৰ্থীয়ে পৰীক্ষাত অৱতীৰ্ণ হৈছিল আৰু তাৰে মাত্ৰ ১৩ জন অৰ্থাৎ ২০ শতাংশহে উত্তীৰ্ণ হৈছিল। সেই সময়ৰ এইটো এটা খুব ভাল প্ৰদৰ্শন বুলি ধৰা হৈছিল। কিয়নো ভালৰো ভাল কেইজনকহে, জুখি-মাখি উত্তীৰ্ণ হোৱা বুলি বাছি উলিওৱা হৈছিল।

এম.বি.বি.এচ ৰ পৰীক্ষাত আমাৰ সময়ত Honours পোৱাটো একৰকম অসাধ্য আছিল। মোৰ এজন অগ্ৰজ দুলাল বৰকটকীয়ে যি সময়ত চূড়ান্ত পৰীক্ষাত অৱতীৰ্ণ হৈছিলে সেই সময়ত তেখেতে সৰ্বোচ্চ নম্বৰ পাবলৈ সক্ষম হৈছিল। সেই সময়ৰ Professor, Dr. B.H. Pai য়ে তেওঁক বহুত মৰম কৰিছিল। পৰীক্ষাৰ শেষত ছাৰে দুলালদাক কৈছিল— "মই তোক Honours টো দিব নোৱাৰিম কিন্তু মোৰ ফালৰ পৰা এটা উপহাৰ দিম।" এইবুলি কৈ দাদাক Russel brain ৰ প্ৰসিদ্ধ কিতাপ Brain's Clinical Neurology খন পুৰষ্কাৰ হিচাপে দিছিল।

DEPARTMENT OF OBSTETRICS AND GYNAECOLOGY
ASSAM MEDICAL COLLEGE
1981, JANUARY

প্ৰশ্ন ৫ ঃ- আপোনাৰ জীৱনত আটাইতকৈ বেছি প্ৰভাৱ পেলোৱা শিক্ষাগুৰু জনৰ কথা ক'ব নেকি ?

উত্তৰঃ- চিকিৎসা জীৱন তথা কৰ্মজীৱনত বিশেষ ভাৱে প্ৰভাৱ পেলোৱা শিক্ষাগুৰুজন আছিল ডাঃ উমাপতি গুপ্তা। প্ৰথমতে তেখেত পাটনা মেডিকেল কলেজৰ স্ত্ৰী ৰোগ বিভাগৰ মুৰব্বী অধ্যাপক আছিল আৰু তাৰ পাছত অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যাপক হিচাপে নিযুক্ত হয়। শিক্ষকতাই যেন তেখেতৰ ব্ৰত, তেনে ধৰণে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক শিক্ষা দিছিল। ৰোগীসকলকো মৰম আৰু সন্মানেৰে চাইছিল।

প্ৰশ্ন ৬ ঃ- অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা স্নাতক ডিগ্ৰী সুখ্যাতিৰে অৰ্জন কৰাৰ পিছত আপোনাৰ কৰ্ম জীৱনে কিদৰে অগ্ৰগতি কৰিলে ?

উত্তৰ ঃ- এম.বি.বি.এছ পাছ কৰাৰ পিছত Medicine Department ত House Surgeon হিচাপে যোগদান কৰিম বুলি দৰ্খাস্ত কৰিছিলো। কিন্তু দুৰ্ভাগ্যবশত মেডিচিন নাপাই প্ৰসূতি আৰু স্ত্ৰী ৰোগী বিভাগতহে মোৰ নামটো প্ৰকাশ পালে। মনত অলপ দুখ লাগিল। লগৰবোৰে জোৰ দিয়াত অৱশেষত তাতে যোগদান কৰিম বুলি মন মেলিলো।

সেই সময়ত প্ৰসূতি আৰু স্ত্ৰী ৰোগ বিভাগত মুৰব্বীৰ প্ৰধান হিচাপে আছিল ডাঃ উমাপতি গুপ্তা। তেখেতে আমাক সকলোকে মাতি আনিলে। মোক উদ্দেশ্য কৰি ক'লে 'You Have applied for medicine but posted in obs. and

Gynae' । মই মনৰ দুখ সামৰিব নোৱাৰি, মৰ সাহ কৰি ছাৰক উভতাই কলো 'You have not done justice to me'. কথাখিনি ভাবিলে আজি অনুভৱ হয় কিমান আকোৰগোজ আৰু মূৰ্খামি সদৃশ উত্তৰ দিছিলো। ইমান খিনি কোৱাৰ পিছতো চাৰে একো নকৈ মোক ৬ মাহৰ কাৰণে 'house manship' ত ৰখাৰ সিদ্ধান্ত ল'লে। মাহেকত ১০০ টকা বেতন হিচাপে পাইছিলো। তেনেকৈ তাত প্ৰায় ডেৰ বছৰ কাম কৰাৰ অন্তত অৰ্থাৎ ১৯৬৮ চনত মই উচ্চ শিক্ষাৰ সপোন মনত বান্ধি কলিকতালৈ ৰাওনা হ'লো। ডাঃ উমাপতি চাৰে ইতিমধ্যে কলকাতাৰ বন্ধু ডাঃ সুবোধ মিত্ৰলৈ চিঠি পঠিয়াইছিল। চাৰৰ চিঠিখন পাইয়েই মিত্ৰ চাৰে মোক নামভৰ্ত্তিৰ সুবিধা কৰি দিলে।

কলিকতাৰ এটা অত্যন্ত পুৰণি হোটেল ঘৰত কোনো ৰকমে থকা খোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিলো। মাহে ৭৮ টকাত বন্দোৱস্ত কৰা হ'ল। তাৰ পৰা ৬ মাহ অহাযোৱা কৰি পাছত ভৱানীপুৰলৈ আহিলো। অৱশেষত তাৰ পৰাই চূড়ান্ত পৰীক্ষাত গোটেই বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ভিতৰত '6th Position' অৰ্জন কৰি শ্বিলঙলৈ আহিলো। তাত প্ৰায় ৬ মাহ কাম কৰাৰ পিছত পঞ্জীয়ক হিচাপে যোগদান কৰিলো। ইয়াৰ ঠিক ২ বছৰ পিছত খবৰ আহিল যে OBS & Gynae ৰ স্নাতকোত্তৰ পাঠ্যক্ৰমৰ নামভৰ্ত্তি হ'ব। খবৰটো পাই মই মোৰ সহকৰ্মী ক্ৰমে Proffessor হৰেণ শৰ্মা আৰু ডাঃ ৰমা দাস, তিনিও Applicant হিচাপে দৰ্খাস্ত কৰিলো। কিন্তু সেইসময়ত, অৰ্থাৎ ১৯৬৩ চনত দুৰ্ভাগ্যবশত মই মেলিনা ৰোগত ভূগি প্ৰৱেশিকা পৰীক্ষাত অৱতীৰ্ণ হ'ব নোৱাৰিলো। মোৰ স্বাস্থ্যৰ চৰম অৱণতি ঘটে। কিন্তু হাৰ নামানি, ১৯৬৫ চনত নতুনকৈ Thesis তৈয়াৰ কৰি পুনৰ পৰীক্ষাত বহিলো। তাত সফলতাৰে উত্তীৰ্ণ হৈ, পদোন্নতিৰ কাৰণে চিন্তা চৰ্চা চলালো। পিছৰ ২ বছৰত পদোন্নতিৰ হ'বলৈ কোনো পদ খালী নাছিল সেয়েহে মই 'MRCOG' কৰাৰ বাবে যো-জা চলালো। ভবা মতেই কাম ব্ৰিটিছ চৰকাৰৰ পৰা 'Job Voucher' লৈ মই বিলাতলৈ ৰাওনা হ'লো। সুখ্যাতিৰ উত্তীৰ্ণ হোৱাৰ পিছত মোৰ Chief এ Britain ত এ চিকিৎসা সেৱা আগবঢ়াবলৈ অনুৰোধ কৰিলে যদিও মই সেই প্ৰস্তাৱ প্ৰত্যাখ্যান কৰি স্বদেশ উভতিলো। ইমানখিনি ত্যাগৰ পিছতো কিন্তু মোৰ কোনো পদোন্নতি ন'হল। শেষত কোনো পদ খালি নথাকা হেতু মই Pharmacology Department ত Demonstrator হিচাপেহে যোগদান কৰিবলগীয়াত পাৰিলো। প্ৰায় ৯ মাহৰ অন্তৰত কেনেবাকৈ যেনিবা মোৰ আগৰ বিভাগত যোগদান কৰিবলৈ সুযোগ পালো। পদোন্নতি হৈ Assistant Professor ৰ আসন পালো। এই পদতেই শিক্ষকতা কৰি পিছলৈ অৱসৰ গ্ৰহণ কৰিলোঁ।

প্ৰশ্ন ৭ ঃ- শিক্ষক তথা চিকিৎসক হিচাপে আপুনি প্ৰসূতি আৰু স্ত্ৰী ৰোগ বিভাগক উচ্চ স্তৰলৈ লৈ যোৱাৰ পৰিকল্পনা কৰিছিল। এই যাত্ৰাত আপুনি কেনেকুৱা ধৰণৰ বাধাৰ সন্মুখীন হৈছিল ?

উত্তৰঃ- কৰ্মজীৱনৰ কালছোৱাত সদায়েই মোৰ মনে কিবা সুকীয়া কৰাৰ অনুপ্ৰেৰণা যোগাই আছিল। সেই ভাবিয়েই নতুনকৈ 'Cancer Cervix' প ওপৰত অলপমান গুৰুত্ব দিম বুলি ভাবিছিলো। সেই সময়ত বৰ্তমানৰ নিচিনা প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ উত্তৰণ ঘটা নাছিল। আমাৰ দিনত আজিৰ নিচিনা অত্যাধুনিক আলট্ৰা চাউণ্ড (Ultra Sound) মেচিন নাছিল। ই এক ডাঙৰ প্ৰত্যাহবান আছিল। কেৱল মগজু আৰু হাতৰ অভিজ্ঞতাৰেই ৰোগ নিৰূপনৰ মুখ্য সঁজুলি আছিল।

শিক্ষকতা বৃত্তিটো মোৰ অতি প্ৰিয়। ই কেৱল মোৰ কৰ্মই নহয় মোৰ আসক্তি। মেডিকেল কলেজৰ শিক্ষকতা স্ত্ৰী আৰু প্ৰসূতি ৰোগ বিভাগটোৰ নতুন ৰূপ দিয়াৰ স্বাৰ্থত বহুতো চাকৰিৰ প্ৰস্তাৱ নাকচ কৰিছিলো। বিগত ৩১ বছৰ কাল মহাবিদ্যালয় খনতে শিক্ষকতা কৰিবলৈ পাই নিজকে ধন্য মানিছো।

প্ৰশ্ন ৮ ঃ- বৰ্তমানৰ সময়ৰ চিকিৎসক আৰু ৰোগীৰ মাজৰ সম্পৰ্কটোত যি দূৰত্ব আহি গৈছে সেই বিষয়ে দুআষাৰ ক'ব নেকি ?

উত্তৰ ঃ- আমাৰ সময়ত ৰোগীবোৰৰ ডাক্তৰৰ ওপৰত যথেষ্ট আস্থা আছিল। চিকিৎসক হিচাপে আমাৰো মনোভাৱ এনেকুৱা আছিল যে কিদৰে ৰোগীৰ কষ্টবোৰ লাঘৱ কৰিব পৰা যায়। কিন্তু বৰ্তমান সময়ত চিকিৎসক আৰু ৰোগীৰ মাজৰ ব্যৱধানটো অধিক বিস্তৃত হোৱা দেখা গৈছে। এইটো বোধহয় Consumer Protection Act ৰ (গ্ৰাহক সুৰক্ষা নীতি) প্ৰৱৰ্তন আৰু Google ৰ পৰা সহজলভ্যকৈ চিকিৎসা বিজ্ঞানৰ তথ্য আহৰণ কৰি অল্প বিদ্যা ভয়ংকৰ কথাষাৰৰ উৎকৃষ্ট নিদৰ্শন দাঙি ধৰা চামৰ মুৰ্খামিৰ পৰিণাম। অশিক্ষিত আৰু অৰ্ধশিক্ষিত মানুহে বেছিকৈ পৰামৰ্শ দিয়া হ'ল, তেতিয়াৰ পৰা লাহে লাহে বিষয়টো বেয়া পিনেহে ঢাল খাবলৈ ধৰিলে।

প্ৰশ্ন ৯ ঃ- আপোনাৰ মতে চিকিৎসা বিজ্ঞানে অন্ধ বিশ্বাসক সমৰ্থন কৰেনে?

উত্তৰ ঃ- মই একে ভাবেই কওঁ যে চিকিৎসা বিজ্ঞানে অন্ধবিশ্বাসক কেতিয়াও সমৰ্থন নকৰে। কিন্তু ৰোগ নিৰূপণৰ ক্ষেত্ৰত কেতিয়াবা অন্ধ হিচাপে বিশ্বাসক অনুকৰণ কৰিবলৈগীয়া হয়। উদাহৰণস্বৰূপে কোনো ৰোগীয়ে যদি ভাবে যে তেওঁ শিলক পূজা কৰিলে ৰোগাৰোগ্য হ'ব বা সাপ গছ, বিষ্ণু আদি দেৱতাক সন্তুষ্ট কৰিব পাৰিলে ৰোগ মুক্ত হ'ব। এনেকুৱা ক্ষেত্ৰত বিচক্ষণ চিকিৎসকে তেওঁৰ ৰোগ নিৰাময়ৰ কাৰণে ঔষধ ব্যৱহাৰ কৰাৰ লগতে ৰোগীকু সমৰ্থন জনাবলগীয়াত পৰে। ইয়াৰ মাজত তেখেতে ঔষধ ব্যৱহাৰ অব্যাহত ৰাখিব লাগিব। আৰু ৰোগীয়ে যাতে ভাবে তেওঁ পূজা কৰিহে কিছু আৰাম পাইছে।

প্ৰশ্ন ১০ ঃ- বৰ্তমানৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ আপুনি কি বাৰ্তা প্ৰেৰণ কৰিবলৈ বিচাৰিব?

উত্তৰঃ- সদায় সমাজ সেৱাৰ উদ্দেশ্য আগত ৰাখি চিকিৎসক হোৱা উচিত। অতি সাৱধান আৰু নিষ্ঠাৰে নিজৰ কৰ্মত মনোনিৱেশ কৰিলে কোনোৰে হানি কৰাৰ সাধ্য নাই। গতিকে ছাত্ৰ বা চিকিৎসক হিচাপে সহনশীলতা, মাৰ্জিত আৰু ভদ্ৰ হোৱাটো বাঞ্চনীয়।

ধন্যবাদ ছাৰ। আপোনালৈ আশু আৰোগ্য কামনা কৰিলোঁ।

ধন্যবাদ তোমালোকলৈও থাকিল শুভকামনা।

From a Cow Shed to Cryo-Stages

The incredible journey of our own homegrown space programme

Article

Dr. Himankan Kashyap

Its 1963, a typical fishing hamlet with boats stacked on the seafront and about 500 thatched houses set amidst coconut groves. It's an ordinary looking cluster of houses in a place called Thumba, about 25 km from Thiruvananthapuram. There was a small Magdalene Church and the Bishop's house just next to it. Who knew that one fine day this very place would start the journey to fulfillthe dreams of 1.2 billion Indians when the entire nation stays up all night glued in front of their screens to witness India reach for the moon and their fellow countrymenexplore the universe.

The 1.5 sq km of Thumba was acquired in 100 days flat. The Bishop's house was converted into an office and the church became the workshop in which a handful of enthusiastic young scientists assembled their first rocket.

It's the 21st November, 1963. Not even six months had passed. A group of Indian scientists, trained at NASA (National Aeronautics & Space Administration) launched their first rocket and made its mark on space. The only equipment for transporting the rocket, they remember, was an old jeep and a manually operated crane that developed a leak during lift-off! This was the origin of the frugal nature and efficiency of our space launches, which helped us to be on the forefront of commercial launches as Antrix, the commercial arm of ISRO successfully launched into space the 714 kg Cartosat-2 Series Satellite along with

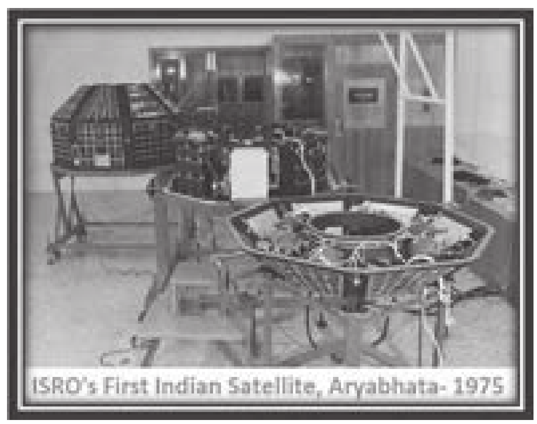

ISRO's First Indian Satellite, Aryabhata- 1975

103 co-passenger satellites of which most belonging to foreign customers. No wonder Antrix charges a very reasonable price for these launches and it helps ISRO compete among big players.

This is the stuff of legends that make up the history of the Indian Space Research Organisation. Set up with little funding and few facilities, ISRO has made India's space programme the envy of the world, a feat that is hailed by experts as "success on a shoestring".

Vasant Gowarikar, who left the UK Atomic Energy Authority for ISRO to make propellants forthe rockets, recalls what a shock Thumba was. "I knew we had to start from scratch, but was not prepared for what I saw. We were all sitting in this church building, and adjacent to it there was a cowshed. I

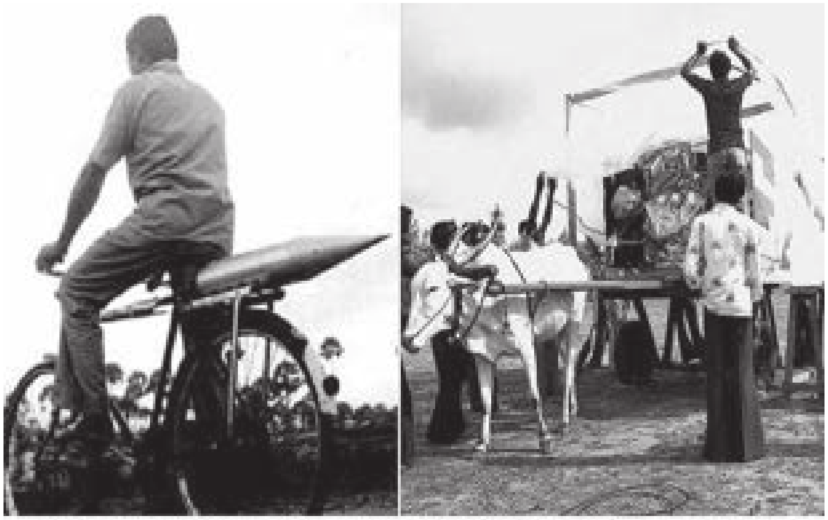

ISRO transporting satellites and rocket parts with bicycles and bullock carts - 1981

intended to be the basis of the Indian Human Spaceflight Programme.

The GSLV can launch satellites weighing four tonnes to GTO(geosynchronous transfer orbit), which means that India no morehas to rely on other countries to launch its heavier satellites.

Much of the credit for this, according to the space community, goes to Satish Dhawan who, along with Sarabhai, enjoys a haloed reputation in ISRO. If Sarabhai was the visionary, Dhawan was the builder, but the latter, true to form, denies his stellar role in ISRO's development. 'It wasn't my doing. I joined only in 1972, ISRO existed before that.' The Satish Dhawan Space Centre in Andhra Pradesh has been dedicated to the hardworking man.

was then shown my lab. It was this cowshed." As an incentive, he was offered the use of a nearby cattle feed store!

Gowarikar says it was a meeting with Vikram Sarabhai, the father of the space programme that inspired him to leave the sophisticated Sommerfield Research Station where he was working on advanced rocket components, for the cowshed in Thumba. Thanks to the dedication and skill of scientists like Gowarikar, our space programme is one of the outstanding successes of the country.

Spacesuit and crew module for the gaganyaan mission

Virtually every project ISRO has completed till now had been thought of by Sarabhai in the early sixties including the geostationary satellite launch vehicle or GSLV which carried the Chandrayaan 2 and has beenplanned for the upcoming Gaganyaan mission on December 2021, an Indian crewed orbital spacecraft

The first decade was the toughest. When Sarabhai established the Thumba Equatorial Rocket Launching Station (TERLS) in 1963, R. Narasimha, ISRO professor at the Indian Institute of Science in Bangalore and Space Commission recalls an incident with the Americans, 'There were food shortages in India and the US was giving us grain. How could a country which couldn't even feed itself start building rockets and satellites? They did not think that India would be able to develop the technologies. '

Sarabhai and his band of young scientists proved them wrong but it was a painstaking process, beginning with the simple sounding rocket. These lightweight rockets go up to a height of 85 to 150 km with a payload of 20-200 kgs and are used for upper atmosphere research. ISRO initially imported the rocket engines from Russia and later built them on their own and encountered a lot of failures before it could be inducted. These formed the bedrock for all the upcoming research and development of launch vehicles.

But the sounding rocket was only a stepping stone to the real thing, the satellite launch vehicle or SLV. As Sarabhai conceived it, SLV was to launch a 35 kg satellite at a height of 400 km.

payloads launched by PSLV include India's first lunar probe Chandrayaan-1 (India's first interplanetary mission), Mars Orbiter Mission (Mangalyaan) and India's first space observatory, Astrosat apart from countless domestic and foreign satellite launches.

Dr APJ Abdul Kalam, had an interesting story to illustrate Sarabhai's vision.

'The French had a three-stage rocket called the Diamond PC. They wanted to add a fourth stage to this and were on the lookout for a suitable partner. Sarabhai wanted the fourth stage of SLV-3 to be the fourth stage of this rocket. Says Kalam, who was then in charge of the fourth stage, 'It was amazing. India had never built a satellite launch vehicle before and the SLV was only on the design board. And still Sarabhai thought this possible. '

It took quite some doing, but Kalam was able to convince the French of India's capability. Unfortunately though, Sarabhai passed away a year later; and the French also dropped the Diamond PC project. Yetin some ways Sarabhai's dream was fulfilled after a decade. The SLV's fourth stage went on the French Ariane rocket when it launched India's Apple satellite.

Notable successors to the SLV (Satellite Launch vehicle):

1. **PSLV:** The Polar Satellite Launch Vehicle (PSLV) is a cost effective medium-lift launch vehicle which can carry 3.8 tonnes to low earth orbit and 1.2 tonnes to geosynchronous orbit. Some notable

2. **GSLV:** The Geosynchronous Satellite Launch Vehicle (GSLV)was made to carry heavier payloads. The latest version GSLV Mk-III can carry upto 10 tonnes to low earth orbit and 4 tonnes to geosynchronous orbit.

It features a cryogenic rocket engine in its upper stages, which is a rocket engine that uses a cryogenic fuel or oxidizer, that is, liquefied gases stored at very low temperatures (like liquid H_2 and O_2). These highly efficient engines were first flown on the US Atlas-Centaur and were one of the main factors of NASA's success in reaching the Moon with the help of the Saturn V rocket.

How ISRO toiled for years to develop its own cryogenic engine is another long story involving 2 decades of development, testing and denial of technology from superpowers. Technology, as vital as cryogenic engine is a closely guarded secret which any country would be proud to possess; and probably one of the greatest achievements for our nation in the years to come.

So it all started in a cowshed, a cattle feed store and a Church in Thumba. **And the rest... Well the rest is history!**

Dr. Vikram Sarabhai (1963-1971)

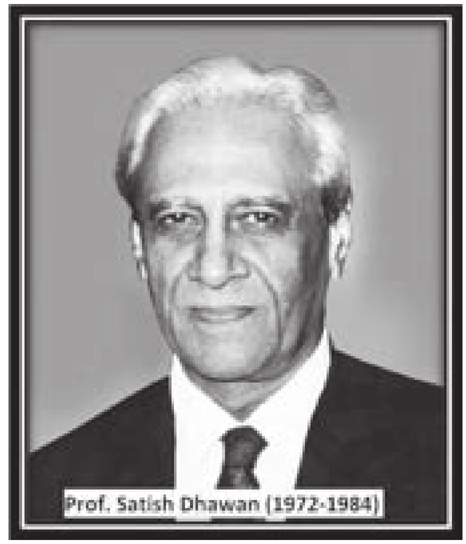

Prof. Satish Dhawan (1972-1984)

References:

1. https://m.rediff.com/news/sep/30space.htm(Those Magnificent Men and Their Flying Machines)
2. https://en.wikipedia.org/wiki/Cryogenic_rocket_engine (Cryogenic rocket engine)
3. https://en.wikipedia.org/wiki/Geosynchronous_Satellite_Launch_Vehicle (GSLV)
4. https://en.wikipedia.org/wiki/Polar_Satellite_Launch_Vehicle (PSLV)

Tanmay Gayan

THE LAST FRONTIER

Article

About 1900 km away from the national capital Delhi is present Guwahati, the hub of Northeastern India. With it's 10 lakh residents Guwahati is the biggest magnet in this part of the country attracting people's from all around Northeast India. Officially known as NER-Northeastern Region, it's the easternmost part of India. The Land of The Seven Sisters as it is most

famously called.It includes Assam, Arunachal Pradesh, Nagaland, Meghalaya, Mizoram, Manipur, Tripura. Later Sikkim was also added to the North-eastern India.

About 5200 km i.e., roughly 99 percent of it's total geographical area, it shares international border with Myanmar, Bhutan, Nepal, China, Bangladesh. Northeast India is widely known for its wildlife. The region boasts 17 National Parks and is the most rich region of India in terms of wildlife. Out of the 17, 3 National Parks are UNESCO World Heritage Site. The World's only floating National Park is KeibulLamjao National Park located in Manipur. The region has been identified by the Indian Council Of Agricultural Research as a region of rich germplasm. Most of the North Eastern States have more than 60% of area under forest cover. Northeast India is part of the Indo-Burma hotspot. The hotspot is the second largest in the world. Out of the 9 important vegetation types in India, six are found in Northeast India.In the tourism sector wildlife is the most important attraction in the Northeast. Indian one horned rhinoceros present in Assam, clouded leopard, hornbill bird of Arunachal Pradesh,red pandas of Sikkim all of these are the attractions of wildlife.

Among the total population of the region 68 percent lives in Assam alone. The literacy rates of most of the North Eastern States is higher than the national average of 74 percent. With 91 percent literacy rate Mizoram has the highest in the Northeast and 3rd highest literacy rate in the whole country. Followed closely by Tripura in 4th. One notable thing that is prevalent in the Northeast is that there is no Dowry system here. With more than 220 languages spoken in the region, it is a very high linguistic variety region. Northeast India has more than 220 ethnic groups and equal number of dialects in which Bodo is the largest indigenous ethnic group.

All tribes in Northeast India have their own folk dances and associated with their religion and festivals.Satriya dance from Assam and Manipuri dance of Manipur are among the classical dances of India. Assam silk is a famous industry in the region.Sualkuchi village in Assam is known as the Manchester of the East. Maysnram is the world's wettest place located in Meghalaya. Another unique feat that Northeast has is the world's largest river island Majuli and also the world's smallest river island Umananda both of them located in Assam. Northeast India is the home of many living root bridges. Northeast is also a hub of different genres of music. Each community has its own rich heritage of folk music. Famous singers like DrBhupen Hazarika, Zubeen Garg, Papon have come from this land. Talented musicians and singers are plentifully found in this part of the country.

Ministry for Development of Northeastern Region(DoNER) and North Eastern Council are two Pan States Development authorities for the development of the Northeastern states specially. One of the most live border is present here between India and China the McMahon Line in the Arunachal Pradesh. 25 out of the 543 Lok Sabha seats are there in the region. Strategically it is a very important region of the country as border issues and tensions with China are always high.

The Railways first came to Northeast India in the 1880's. Now a days the Railways in the Northeast is known as the Northeast Frontier Railway Zone of the Indian Railways.The Darjeeling Himalayan Railway which is one of the most unique and famous worldwide for its scenic rides and it is also known as a gateway to the Himalayas. It falls under the NFR. It is also known as monsoon railway as the rainfall in the Northeast part of India is usually high from the rest of the country. It is one of the most wettest railways in the whole world but it effectively functions during the monsoons.

The Northeast region of India lags behind the rest of the country in terms of development in many fields. The main stumbling block for economic development has been the disadvantageous geographical location of the region. It is a obvious thing one can note. Other problems has been militancy, insurgency, logistics etc. Although development on many areas are going on but still this region has a long way to go to match up the national standard.Things are changing, times are changing as a very fresh flow of air seems to have bought a lot of fresh air to the region. With the supreme leadership of the country now more interested in the all-round development of the region things are certainly getting better. Time's changing.

ৰোগী, ৰোগ আৰু ডাক্তৰ

অধিকাৰ আৰু কিছু প্ৰত্যাশা

প্ৰবন্ধ

■ **ৰশ্মিৰেখা বৰা**

কৰ্মসূত্ৰে দুবছৰ জাপানত আছিলো। এবাৰ এজন ডাক্তৰৰ ওচৰলৈ যাব লগা হ'ল বন্ধু এজনক লৈ। তেওঁৰ চালৰ বেমাৰ আছিল, জাপানলৈ গৈ বেছি হৈ গ'ল। অসম্ভৱ খজুৱতি আৰু ৰঙা ৰঙা ফোঁহা। হাত দুখনত বেছি। খা-খবৰ কৰি এজন স্কিনৰ ডাক্তৰৰ ওচৰ পালোগৈ। অকণমানি চেম্বাৰটোত কেইবাটাও সৰু সৰু কোঠা। এটা কোঠাত ৰিচেপচনিষ্ট গৰাকীয়ে আমাক বহিবলৈ দি ভিতৰ সোমাই গ'ল। কোঠাটোত বহিবলৈ এখনেই আচবাব বেঞ্চ এখনতকৈ অকণমান ডাঙৰ কোমল তুলিৰ ওপৰত নীলা চাদৰপৰা। অলপ পিছত ডাক্তৰ সোমাই আহিল। ডেকা, ধুনীয়া ল'ৰা এটা, মুখত এমোকোৰা হাঁহি। সোমায়েই সন্মুখলৈ হাউলি আমাক অভিবাদন জনালে। তাৰপাছত এনেকৈ কথা পাতিবলৈ ল'লে, আমি যেন তেওঁৰ পৰম আত্মীয়হে, বহুদিনৰ মূৰত তেওঁৰ ঘৰলৈ ফুৰিবলৈ আহিছোঁ। তেওঁ বহিবৰ বাবে একো নাছিল। কি কৰোঁ বুজিব নোৱাৰি আমি দুয়ো থিয় হ'লোঁ। তেওঁ হায়ে বিয়ে কৰি আমাক বহুৱাই মজিয়াত আঁঠুকাঢ়ি বহি মোৰ বন্ধুৰ হাত দুখনৰ ঘাঁবোৰ পিতিকি পিতিকি চাবলৈ ধৰিলে। একেবাৰে অজলা মানুহ এটাৰ দৰে চালে, কেইবাটাও প্ৰশ্ন সুধিলে। এনেকুৱাকৈ একাত্ম হৈ তেওঁ পৰীক্ষা কৰিলে যে আমি দুয়ো অবাক হৈ গ'লোঁ। বন্ধুৰ সমস্যাটো বহুদিনীয়া। দেশৰ বহু ঠাইত চিকিৎসা কৰিও একো ফল ধৰা নাছিল। ঔষধ ব্যৱহাৰ কৰি থাকিলে ভাল হৈ থাকে, শেষ হোৱাৰ অলপ দিন পাছতে আকৌ হয়। তেওঁ আশা এৰিয়েই দিছিল। কিন্তু সেইবাৰ আমাৰ দুয়োৰে এনে লাগিছিল যেন কিবা এটা যাদু ঘটিব আৰু তেওঁৰ বেমাৰটো একেবাৰেই ভাল হৈ যাবহ। ডাক্তৰজনে ৰোগটোৰ বিষয়ে বহু তথ্য দিলে, কিয় হয়, কিয় বাৰে বাৰে উক দি থাকে, চিকিৎসা

কিমান দীঘলীয়া হ'ব, কিদৰে ঘৰুৱা যত্ন কিছুমান ল'ব লাগিব ইত্যাদি। আনকি ঔষধৰ পৰা হ'ব পৰা পাৰ্শ্বক্ৰিয়ালৈকে তেওঁ আমাক বুজাই দিছিল। কোনো ডাক্তৰৰ স'তে ইমান দীঘলীয়াকৈ আগতে কথা পতা মনত নপৰে। ডাক্তৰৰ পৰা দিহা লৈ আমি দুয়ো যেতিয়া ওলাই আহিছিলোঁ আমাৰ মন একেবাৰেই মুকলি হৈ পৰিছিল। মোৰ বন্ধুৱে কৈছিল, "এনে লাগিছে যেন ঔষধ নাখালেও হ'ব এইবাৰ। এনেই ভাল হৈ যাব। দেশলৈ ঘূৰাৰ আগতে এওঁক আকৌ এবাৰ লগ পাই যাব লাগিব দেই।"

সেই ডাক্তৰজনলৈ এতিয়াও কেতিয়াবা মনত পৰে। আৰু মনত পৰে সৰুতে আমাৰ অঞ্চলত থকা আন এজন বিশেষ ডাক্তৰলৈ। আমাৰ ঘৰৰ ওচৰৰ চাহ বাগান এখনত তেখেত চাকৰি কৰিছিল। দাস উপাধিৰ এই ডাক্তৰজনৰ নিজাকৈ এখন চেম্বাৰ আছিল। তেখেতে তাত বাগানৰ বাহিৰৰ ৰোগী চাইছিল। এতিয়াও মনত আছে তেওঁৰ কাষলৈ অনেক দূৰৰ পৰা ৰোগী আহিছিল। বেছিভাগেই আছিল অৰ্থনৈতিকভাৱে পিছপৰা শ্ৰেণীৰ। শুনামতে ৰোগীৰ কোনো ধৰাবন্ধা ফীজ নাছিল। যি যেনেকৈ পাৰিছিল তাকে দিছিল। বহুলোকে বিশ্বাস কৰিছিল দাস ডাক্তৰে সকলো ৰোগ নিৰাময় কৰিব পাৰে। মোৰ মায়েও সকলো বেমাৰত তেখেতৰ ওচৰলৈ যাবলৈকে ভাল পাইছিল। ডাঃ দাস আছিল অতি অসাধাৰণ মানুহ। ৰোগীৰ লগত অতি অন্তৰংগতাৰে কতা পাতিছিল, তেখেতৰ নিৰ্দেশ নামানি মদ-ভাং, খাই পুনৰ চিকিৎসাৰ বাবে অহা ৰোগীক তেখেত খুব গালিও পাৰিছিল। সকলোৰে লগত ল'ৰা-ছোৱালীৰ পঢ়া-শুনা, বিয়া-বাৰুৰ খবৰ লোৱাৰে পৰা আৰম্ভ কৰি ইমানবোৰ কথা পাতিছিল যে তেওঁৰ কথাতে হেনো ৰোগীৰ আধা বেমাৰ ভাল হৈ যোৱা যেন হৈছিল।

জীৱনত বহু ডাক্তৰৰ ওচৰলৈ যাব লগা হৈছে। কেতিয়াবা নিজৰ বাবে কেতিয়াবা আনৰ বাবে। বেমাৰৰ লক্ষণ লৈ শেষ হোৱাৰ আগতেই প্ৰেছক্ৰিপশ্যন লিখি শেষ কৰা ডাক্তৰ পাইছোঁ। ৰোগ পৰীক্ষাৰ নামত শৰীৰ চুব নল'বলগীয়া ঠাইত হাত দিয়া ডাক্তৰো পাইছোঁ। কলেজত পঢ়ি থকা কালত প্ৰায়ে মাহেকীয়া নিয়মীয়া নোহোৱাৰ বাবে এজন বয়সীয়াল ডাক্তৰৰ ওচৰলৈ গৈছিলোঁ। সৰু চহৰখনৰ জনপ্ৰিয় আৰু নামী ডাক্তৰ। মোৰ কথা শুনিয়েই তেওঁ ধমকি দি উঠিছিল, মাৰা-দেউতাৰাই কিমান আশা কৰি পঢ়িবলৈ পঠায় তোমালোকে কিবোৰ কৰি ফুৰা, লাজ চৰম নাই। অকলে কিয় আহিছা, লগত পৰিয়ালৰ মানুহ কিয় নাই ছি ছি... ইত্যাদি ইত্যাদি। তেঁও মোক একো ক'বলৈ সুবিধা দিয়া নাছিল আৰু মোক চিকিৎসা কৰিবলৈ অমান্তি হৈছিল। চিধাই কৈছিল তেওঁ একো কৰিব নোৱাৰো। এনেকুৱা অসহিষ্ণু (এক কথাত অসভ্য) ডাক্তৰ কোনোবাই কেতিয়াবা লগ পাইছেনে নাই নাজানো।

সকলো মানুহৰে ডাক্তৰ সম্পৰ্কে বহু তিতা-মিঠা অভিজ্ঞতা আছে। সেয়া স্বাভাৱিক। ডাক্তৰ সকলো তেজ-মঙহৰ মানুহ। গতিকে মানুহ ভিনে বেলেগ বেলেগ আচৰণ, ৰোগীৰ সৈতে ব্যৱহাৰ কৰা ধৰণে বেলেগ বেলেগ হ'বই। তাত ক'ব লগা একো নাই। কিন্তু কথা হ'ল ৰোগী হিচাপে আমাৰো কিছু প্ৰত্যাশা থাকে আৰু থাকে কিছুমান অধিকাৰো। এজন সচেতন মানুহ হিচাপে যেতিয়া মই চিকিৎসাৰ বাবে কোনো ডাক্তৰৰ ওচৰলৈ যাওঁ, প্ৰথমে মই মোৰ ৰোগটোৰ কথা খৰচি মাৰি জানিব খোজো। মই জানিব খোজো ই কেনে ধৰণৰ ৰোগ, যদি গুৰুত্বৰ কিমান গুৰুত্বৰ, ইয়াৰ চিকিৎসাৰ পদ্ধতি কি, লগতে হ'ব পৰা খৰচকে ধৰি সমস্ত কিছু। এই সকেলাবোৰ জনাটো মোৰ অধিকাৰ আৰু এয়া মোক জনোৱাটো ডাক্তৰৰ কৰ্তব্য। আৰু এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ কথা মই মোৰ ডাক্তৰজনক বিশ্বাস কৰিব পাৰিব লাগিব আৰু সেইটো সম্ভৱ হয় তেওঁৰ আচৰণৰ দ্বাৰা। অসুখত যেতিয়া আমি ডাক্তৰৰ ওচৰলৈ যাওঁ সেইসময়ত তেওঁ হৈ পৰে আমাৰ ত্ৰাণকৰ্তা। তেওঁক আমি চুকুমুদি বিশ্বাস কৰিব খোজো। আমাৰ ভাব হয় তেওঁ আমাক সকলো সম্ভাব্য বিপদৰ পৰা, আনকি অৱধাৰিত মৃত্যুৰ পৰাও ৰক্ষা কৰিব। সেইসময়ত তেওঁ ৰোগীৰ বাবে সৰ্বশক্তিমান হৈ পৰে। ঈশ্বৰ বিশ্বাসীসকলৰ বাবে তেওঁ হৈ পৰে দ্বিতীয়জন ঈশ্বৰ। ডাক্তৰসকলে সকলো সময়তে বিভিন্ন ৰোগ আৰু অসংখ্য ৰোগীৰ সৈতে লাগি থাকে। সেইকাৰণে কিজানি ৰোগৰ যন্ত্ৰণা, মৃত্যু আদি তেওঁলোকৰ কাৰণে সহজ হৈ পৰে। ৰোগীসকলো তেওঁলোকৰ কাৰণে একো একোটা কেছ বা সংখ্যা হৈ পৰে। কিন্তু এজন ৰোগী আৰু পৰিয়ালৰ বাবে জটিল ৰোগ সম্পৰ্কীয় সত্যটো গ্ৰহণ কৰা সিমান সহজ নহয়। তাৰবাবে সময় লাগে। পাৰাপাৰহীন এই বিপদৰ সময়ত ডাক্তৰক খেৰকুটা বুলি সাবটি লোৱাৰ পৰত ৰোগীৰ প্ৰতি ডাক্তৰ এজনৰ সহমৰ্মিতা কিমান প্ৰয়োজনীয় সেয়া ভুক্তভোগীয়েহে জানে।

এই ঈশ্বৰ পৰা পোৱা দিহা-পৰামৰ্শ-পথ্যৰ বাবে আমি মূল্য দিওঁ, কোনো দৰদাম নকৰাকৈ। চৰকাৰী চিকিৎসালয়ত আন সকলো চাকৰিয়ালৰ দৰে তেখেতসকলে উচিত দৰমহা পায়। গতিকে ৰোগীলৈ আগবঢ়োৱা সেৱা কোনো আনদিউ ফেভাৰ নহয়। সেয়া তেওঁৰ দায়িত্ব। কিন্তু ই যিহেতু জীৱন-মৰণৰ সমস্যা সেয়ে আমি ৰোগীবোৰ গদগদ হৈ ৰওঁ কৃতজ্ঞতাত, বহু সময়ত সমীহত। সেয়া ডাক্তৰসকলে বুজি পোৱাটো জৰুৰী। সেই অচিলাতে সৰ্বশক্তিমানৰ ৰূপ লৈ ৰোগীৰ জীৱনৰ লগত খেলা অথবা ৰোগীৰ অধিকাৰক সমূলি গণ্য কৰিব নোখোজাটো সঠিক নহয়।

কিন্তু বাস্তৱত বহু কম ডাক্তৰহে আছে যি সহমৰ্মিতাৰে কথাবোৰ বুজিব খোজে। কেইটামান কথা খৰচি মাৰি জানিব খোজা কাৰণে এবাৰ এজনে ধমকি দি উঠিছিল — ইয়াত ডাক্তৰ কোন, আপুনিনে মই। হয় ডাক্তৰ তেখেতেই। চিকিৎসাও কৰিব তেখেতেই কিন্তু তেখেতে হয়তো নাজানিছিল যে মোৰ ৰোগৰ বিষয়ে, তাৰ চিকিৎসাৰ বিষসে সকলো কথা জনাটো মোৰ অধিকাৰৰ ভিতৰত পৰে। এনেকুৱা ডাক্তৰৰ ওছৰলৈ এবাৰ গ'লে দুনাই যাবলৈ মন নাযায়।

অলপতে বেছ কিছুদিন ধৰি এক জটিল ৰোগৰ চিকিৎসা কৰি থাকিবলগীয়া হৈছিল। পৰ্যায়ক্ৰমে কেইবাজনো ডাক্তৰৰ ওচৰত চিকিৎসা লৈছিলোঁ। তেখেতসকলে ৰোগটোৰ কথা আৰু চিকিৎসা পদ্ধতি ইমান ভালকৈ বুজাই দিছিল যে অকল ময়ে নহয়, ই মোৰ পৰিয়ালকো যথেষ্ট সকাহ দিছিল। কেম'থেৰাপীৰ সময়তো সদা-প্ৰফুল্লিত ডাক্তৰজনৰ উপস্থিতিয়ে আপাতকালীন কোঠাটো পোহৰাই ৰাখিছিল। লগৰ ৰোগীসকলৰ লগত ডাক্তৰে কৰা দুই এটা ধেমালিয়ে সেই অসহনীয় সময়খিনি সহজ কৰি তুলিছিল। কেইবাজনো ৰোগীৰ মুখত অসমৰ এখন বিখ্যাত হস্পিটেলৰ ডাক্তৰৰ অসভ্য ব্যৱহাৰৰ কথা শুনিছিলোঁ। এগৰাকী অৱসৰপ্ৰাপ্ত শিক্ষকে চেন্নাইত অপাৰেশ্যন কৰি তালৈ হেনো কেম'থেৰাপীৰ কাৰণে গৈছিল। ডাক্তৰে তেখেতৰ কাগজ-পাতিবোৰ দলি মাৰি কৈছিল— অপাৰেশ্যনৰ কাৰণে যে বাহিৰলৈ গ'ল এতিয়া ইয়ালৈ কিয় আহিছে। এনেধৰণৰ কথাবোৰ ৰোগীক আহত কৰাই নহয়, ই ৰোগীৰ অধিকাৰ খৰ্ব কৰে আৰু ডাক্তৰৰ পেছাটোকো অপমানিত কৰে। কৰ্মসূত্ৰে অলপতে গাঁৱৰ মানুহে চিকিৎসা সেৱা লাভ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত সুবিধা-অসুবিধা সম্পৰ্কে সৰু সমীক্ষা এটাত ভাগ লৈছিলোঁ। চৰকাৰী চিকিৎসালয়ত পোৱা তেওঁলোকৰ বেছিভাগৰ অভিজ্ঞতাৰ পৰা এটা কথাই উপলব্ধি কৰিছিলোঁ যে ৰোগী হিচাপে তেওঁলোকৰ অধিকাৰ বহুসময়ত লংঘন হৈ আছে। ডাক্তৰৰ অৱহেলা, চৰম উদাসীনতা, অসৌজন্যমূলক আচৰণে স্বাস্থ্যৰ মৌলিক অধিকাৰৰ পৰা সাধাৰণ মানুহক বঞ্চিত কৰিছে। নাজানো এইসকল চৰকাৰী ডাক্তৰে নিজৰ কৰ্তব্য কেতিয়া বুজি পাব।

STORY TIME

Arpita Buragohain

Autumn evening. It has been drizzling qui etly all day long. I guess winter is not far away since it's getting colder by the day. As I sit out here in the front porch watching the raindrops drop from the awnings, my daughter enters with a warm cup of tea. Tea for me is like sunshine on a cold winter morning, soothing and refreshing.

With each sip of tea, I delve deeper into thoughts. Just then, my little granddaughter runs towards me with a book in her hands. Grandpa, read me a story from this book. I am bored." I take it in my hands; weathered and wrinkly, just like me, it's not a story book. It's my diary which I have maintained all my life. "Sweetheart, it's not a storybook, it's my diary" I tell her. "Wow" she beams "then tell me one of your stories".

The little girl pesters me a lot. As much as I love her, I do not like telling stories. More like ,I don't know how to tell a story. But it's raining and I can't tell her to go play outside. Ah, I have been always successful in getting away with telling stories to her, but she got me today. I can't escape

today.

Should I tell her about my childhood? The day when I First rode my bicycle and hurt my knees? or should I tell her my experience of catching a first the first time? Perhaps I should tell her how I got into the habit of reading books.

Or should I tell stories of my youth? The days of thrills and chasing clouds. Golden days which boast of laughter and friendship. Hustles that made me the man I am today.

This diary beholds a special memory for each phase of my life. About the purple skies, green lights, the way I fell in love. And about the moment when I become a father. I have been treasuring each memorable snippet here in this diary. The flower bookmarks that. I have kept, have also dried, signifying how I have aged over the years.

''Grandpa!'' the little one yells.'' You aren't going to tell me story, are you?'' Wow I should have been quiet for a really long time. The raining has stopped and she's visibly bored. The little one jumps down my lap and the diary falls down from my hand.

I pick up the pages, assemble them as I watch her play with her pet dog. It's true what they say, children really brings back life to you. In just a few moments, she flash backed my entire life. Really, I owe her an overdue apology for not having a good story to tell. I'll read her a good from one of the story books that she has. Wait, let me go find one....

Dr. Alfred Baruah

Anticipation

A cacophony disrupted the
cosy sleep.
He wouldn't regret though.
That morning, he witnessed the
most scintillating sunrise.

Late Autumn, the earth was
exhausted, so was he,
But the roses bloomed,
And nature was smiling slyly,
'cause',
Not destined to be together
ever,
They met.

A stare in awe,
And his heart skipped a beat,
Her smile was just enough to
calm his edgy soul!
An impulse, and he confessed.
Day passed with glances
exchanged,
Failed attempts and reflexive
anger,
And nights often, justifying his
boorish behaviour.

The distance was huge,
Yet, he crafted Utopia in his
mind.
The rose offered was alluring.
But the thorn at the end was
still pricking.

A poem need not always
rhyme.
Love need not always be from
both the sides.

অনুগল্প

চিনাকী আবেগ

জাহ্নৱী বৰঠাকুৰ

সন্ধিয়া নামি আহিছে। পঢ়া টেবুলত বহাৰ সময়। মাৰ মৰমৰ চাহ কাপ খাই কণমাণি ভন্টীৰ 'জিদ' বোৰক গুৰুত্ব দিয়াৰ মন যদিও মাৰ ভয় লগা চকুয়ে পঢ়া টেবুলত বহুৱাইছে। তেনেতে ভাঁহি আহিছে চিনাকি শব্দ। লাহে লাহে স্পষ্ট হৈছে শব্দটো। সেয়া হৈছে দেউতাৰ **Bajaj Scooter** ৰ শব্দ। লগে লগে ভন্টি আৰু মই চিঞঁৰি উঠো "মা; দেউতা আহিছে"। এয়া দেউতাৰ প্ৰতি মৰম আৰু প্ৰতিদিনে সন্ধিয়া কৰ্মৰ পৰা ঘূৰি অহাৰ চানেকী।

বাৰিষাৰ প্ৰথম জাক বৰষুণ

জাহ্নৱী বৰঠাকুৰ

শীতকাল নীতাল মাৰি প্ৰকৃতিৰ লঠঙা অৱস্থা, চাৰিওফাল শুকান, ধূলিময়। দুই এজাক প্ৰবল বতাহে ফাগুণৰ বতৰা সৈতে ৰং চটিয়াছে। ভোগালীৰ ভোগ; ৰং যেন বিকৃত হৈছে। কেৱল বিচাৰিছে এজাক জীপাল কৰি তোলা বৰষুণ। তাৰ সন্ধানত কেইবাদিন ও পাৰ হৈছে। সন্ধিয়া সময়; কুলিয়ে ন বসন্তৰ বতৰা বিলাইছে, তেনেতে নামি আহিছে এজাক প্ৰবল বৰষুণ; এয়াই বাৰিষাৰ প্ৰথম জাক বৰষুণ। শুকান মাটিয়ে নিজক তিয়াঁই বিয়পিয়াইছে এক মসৃণ সুৱাস, এই গোন্ধ মোৰ খুবেই প্ৰিয়।

Your Voice kills you

Siddhartha Krishan Deka

In the dead of the night a person was hunted down and killed in an old house in the the outskirts of the city.

"He must have been a terroist," One Person said.

"No he was a social worker and an outspoken editor of a local newspaper," the other said.

True Nationalism?

Siddhartha Krishan Deka

The young girl was rebuked by people around her for not standing during the National Anthem. She was called as an Anti-National and some even passed obscene remarks. Little did they know that the girl was on her periods and having severe abdominal cramps.

The women tightly held the shirt containing dried blood stains and bullet marks. Her little son asked her why she was crying holding that shirt. She held him close to her chest and said that it was the only memory left of his father.

গ অনু ল্প

Enemity or Humanity?

Siddhartha Krishan Deka

The army brigade starned the enemy bastion. A dying enemy soldier was crying for water. A young dynamic rifleman came and stood near him. He could hear his superior shouting not to spare any enemy and kill any last man standing. The rifleman fook out his water bottle and gave the last few drops in to the dying soldier. The enemy let out a faint smile and passed away after a while. The rifleman stood there with satisfaction, not becouse he won the war but because he could help the enemy in his last moments.

Humans or Demons?

Siddhartha Krishan Deka

Her heart was pounding. She was breathing heavily. She was running away from her own people to some distant, remote place. But why? She lost everything. Her husband and child succumbed to a mysterious disease. She was branded a witch. Her home and land were snatched away. The greedy eyes of the villagers come to haunt her every night. Is this the modern society we are thinking about?

ভালুকৰ ভাওঁ মোৰ প্ৰিয়

দ্বীপজ্যোতি কলিতা

আঘোণৰ পূৰ্ণিমা দিনাখন। ৰাতিপুৱাৰ পৰা 'থৰকা' বনাই দিবলৈ ককাক অনুৰোধ কৰি আছিলোঁ। সন্ধিয়া নামি আছিল, কিন্তু এন্ধাৰে যেন দমন কৰিব পৰা নাছিল জোনাকিৰ আলোকক। সেইটো দিন নামনি অসমৰ প্ৰতিজন ডেকা চেমনীয়াৰ বাবে বিশেষ মুহূৰ্ত কাৰণ দিনটোত পালন কৰা হয় অহো হো মহো হো সন্ধিয়া ওলাই গলো ঘৰে ঘৰে মহ খেদিবলৈ, ভালুকৰ ভাওঁ মোৰ প্ৰিয় আছিল। শেষত গাইছিলো —

"বাহঁৰ পাত চিকি মিকি
আমাক নাংগে আধলি সিকি
বাহঁৰ পাত থকা
আমাক লাগে টকা"

আৰু গৃহস্থতক আশীৰ্বাদ দি সামৰ্থ্য অনুযায়ী দিয়া চাউল বা টকা লৈ বিদায় লওঁ। এতিয়া এই বিলাক সপোন যেন লাগে। এই সপোন মোৰ প্ৰিয় নহয়।

দেৱলীনা নাথ

গল্প

ঘৰ নং ১৩

কপৌপাহ বাবলুৰ কান্ধমান পাইছে। ‘চামাৰ ভেকেচন’ বুলি ক’লে মোৰবাবেটো এটাই আনন্দ, চম্পানগৰীৰ মেৰামতী। এই ৰাজ্যৰে যেন ময়েই ৰজা। আৰু গোলাপ জোপাৰ বন্ধু আগৰেই। বাগিচা খনৰ সেই ঠাই ডোঙৰ যত সিহঁতে নিজৰ শৈশৱ,লৰালিৰ সুন্দৰ কালবোৰ অতিবাহিত কৰি, আজি প্ৰায় মোৰ সমসাময়িক হৈছেহি। জবাফুলজোপাৰ কথানো কি কম। মই আৰু বাবলুই মাৰ ধমকনিৰ পিছতো যেতিয়া বতাহ-ধুমুহাৰ সন্মুখীন হৈছিলো। তেতিয়া যেন এই জবাডালৰ তলতেই আশ্ৰয় বিচাৰি পাইছিলোঁ। গেন্ধাই মালতী, কঠন্দা, শেৱালি আৰু যে ক’ত যে বসবাসী মোৰ নগৰখনৰ। কিন্তু এই চম্পানগৰীৰ বুকুত যেন এক শূণ্যতা সদায় বিৰাজমান। কাৰণ এই নগৰৰ ৰাজকুমাৰী চম্পাৰ আসন আজিও খালী। চম্পাক বিচাৰি বহু হাবাথুৰি খালো, কিন্তু আমাৰ এই চহৰখনৰ অকল কেইখনমান ঘৰতহে চম্পাফুল পোৱা যায়। কিন্তু মধ্যবিও পৰিয়ালবোৰে আজিও চম্পাফুলৰ মূল্য দিব নোৱাৰে। সেইবাবেই মোৰ এই

কিন্তু এই চম্পানগৰীৰ বুকুত যেন এক শূণ্যতা সদায় বিৰাজমান। কাৰণ এই নগৰৰ ৰাজকুমাৰী চম্পাৰ আসন আজিও খালী।

চম্পানগৰীত আজিও চম্পাৰ শোভা নাই।

"ঋনজুন, ভাত খাই লহি আহ, কিমান আৰু সেই ফুলকেইতা চাই থাকিবি।" মাৰ মাতষাৰে বাস্তৱ জীৱনৰ কঠিন সত্য কিছুমানৰ কথা মনত পেলাই দিয়ে। দেউতাৰ চাকৰিৰ বদলিৰ জাননী আহিছিল। অহা ৭ দিনৰ ভিতৰত আমি যোৱা ১৫ বছৰে থকা এই ঘৰটো সলনি কৰিব লাগিব। শৈশৱ, লৰালি সকলো যেন এই কোৱাৰ্টাৰটোৰ চৌহদত আৱদ্ধ। আৰু তাতকৈ আপোন এই চম্পানগৰী খন "অ' মা, আমি নগলে নহয় নেকি? মই অলপ আপত্তি কৰি কলোঁ।

" দেউতাৰে বহুত ক'লে ওপৰৰ মানুহবোৰক, কিন্তু চৰকাৰী চাকৰিত একো ক'ব নোৱাৰি, ঋনজুন। আমাৰ দৰে সৰু মানুহবোৰৰ এয়াই জীৱন।" মায়ে কৰুণ সুৰোৰে ক'লে।

" কিন্তু হ'ল বুলিয়েই, যোৱা ১৫ বছৰে থকা ঘৰটো কেনেকৈ এৰি থৈ যাম, মা। মোৰ এই গাৰ্ডেনখনক কেনেকৈ এৰি থৈ যাম।" মাক মনৰ সকলো দুখৰ উমান দিলোঁ।

চম্পা, ফুলৰ ৰাণী। আঁহ কি সুন্দৰ। গাখীৰ দৰে বগা পাহীবোৰত যেতিয়া আবেলিৰ বেলিটোৰ লেখিয়া হালধীয়া বৰণ পৰে, তাইক নাচাই নোৱাৰা হৈ যাওঁ। চম্পাৰ দৰে আপুৰুগীয়া ফুল এটা নিজৰ বাগিছাখনত আনিব নোৱাৰাৰ দুখত মোৰ এই প্ৰিয় বাগিচাখনৰ নাম ৰাখো চম্পানগৰী কিন্তু এতিয়া যেন চম্পাক আৰু কেতিয়াও এই বাগিচাত সদস্য বনাব নোৱাৰিম। টং- টং কলিং বেলৰ শব্দটোৱে যেন দিঠকলৈ উভতাই আনিলে।

'ঋণজুন, চায়ে আঁহচোন কোন আহিছে?' মাই ক'লে। ' মা, বাহিৰতচোন কোনো নাই,' আচৰিত হৈ কলোঁ। বাবলুৰ লগৰবোৰে ধেমালি কৰি আছে। ইহঁতৰ উৎপাতত নোৱাৰা হৈছোহি আৰু, কি যে কৰিম......." মাৰ কথাবোৰ ক্ৰমশ নুশুনা হৈ গ'লো।

" আঁহ, কি সুন্দৰ" বগা সুন্দৰ মেঘৰ মাজত যেন জিলিকি উঠিছে সূৰ্য্যৰ ৰশ্মি। তাতে নিয়ৰ সনা পাহীবোৰ, যেন শীতল চকুজুৰিৰে চাই আছে মোলৈ। কি ঐশ্বৰ্য্য, কি সুন্দৰ................। " চম্পা!!!" বুলি মই হৃদয়ৰ সকলো আনন্দৰে চিঞৰি উঠিলো।

কিন্তু ঘৰ নং ১৩ ত চম্পা কেনেকৈ??

ঘৰ নং ১৩।

লোহাৰ মামৰে খোৱা কলা-ৰঙা গেট খন উঁই, হাফলুৰে ভৰ্তি চোতাল। ঘৰটোৰ আগপিনে দুখন খিড়িকি দুয়োফালে, আৰু মাজত আগৰ দিনৰ টিংৰ দৰ্জা। চূণ পানীৰ ৰঙেৰে এসময়ত চাগে জাকত জিলিকিছিল ঘৰটো কিন্তু এতিয়া সেই ঘৰৰ ওপৰত পাৰ চৰাইৰ বাহঁ। ঘৰৰ চালৰ পৰা নামি অহা ডাঙৰ মকৰাজাল। চোতালখনৰ দক্ষিণ মূৰত থকা এটা কুৰাঁ। চৰকাৰী ঘৰ বুলি অকল, বন খিনি কটা হয়, সেইটোও পাছ-ছয় মাহৰ মূৰত।

বাবলু আৰু মই এবাৰ লুকা-চুৰি খেলিবৰ বাবে ৱাল পাৰ হৈ, সেই ঘৰৰ চৌহদত ভৰি দিছিলোঁ সেইদিনাৰ মাৰ ছেকনিৰ আঁচ এতিয়াও টপিনাত বহি আছে। বহুতে বিশ্বাস কৰে যে সেই ঘৰত হেনো পিশাচ থাকে। দেউতাই মাৰ কথা শুনি প্ৰায়ে হাঁহিছিলে।

আমাৰ কোৱাৰ্টৰটোৰ সন্মুখত থকা বাবে মোৰ প্ৰায়ে চকু গৈছিল ঘৰটোৰ গাৰ্ডেন থকা ঠাইখিনিলৈ। কিন্তু গাৰ্ডেন বুলিবলৈ অকল মৰহি যোৱা পাতেৰে আৱৰা এডাল শেৱালি গছ আৰু বনৰীয়া কুন্‌জলতা। আৰু আজি তেনে এখন ঘৰত চম্পা!

আচৰিত তথা অবাক হৈ, কিবা চুম্বকিয় শক্তিয়ে টনাৰ দৰেই মই চম্পাডালৰ ফালে অগ্ৰসৰ হ'লো মামৰ লগা গেটখন খুলি ভিতৰলৈ সোমালোঁ। ঘাঁহ-বনবোৰ চাগৈ অলপতে কটা, চাফা হৈ আছে। চম্পাৰ সুবাসে গোটেই চৌহদটোৰ বাতাবৰণ সলনি কৰি দিছে। মই নিথৰ লাগি চম্পাডালৰ ফালে চাই ৰলোঁ।

"হেৰৌ চাবা, আগত আইনাৰ টুকুৰা পৰি আছে।" মই উচপ খাই উঠিলো।

"আ...... আ..... আপুনি??" ভয়ে ভয়ে সুধিলোঁ।

শুভ্ৰ বৰণীয়া চকুযুৰি, কপালত পৰি কথা কোমল, তথা কলাৰ মাজে মাজে থকা এডাল দুডাল বগা চুলি, গালত থকা এটা সৰু তিল আৰু মোহিত কৰা সেই সুন্দৰ হাঁহিটো। বগা কামিজ, কলা পেন্ট আৰু কান্ধত গামোচা. এজন দেৱৰূপী পুৰুষ।

" মই ঘৰ নং ১৩ ৰ বাসিন্দা। কিছু সমস্যা বাবে কেইবাবছৰ ধৰি, দূৰত আছিলো, তুমি কোন?"

" মই, মই ঋণজুন, আপোনাৰ ঘৰৰ সন্মুখৰ ঘৰটোত থাকো। এই চম্পাডাল....।"

" চম্পা..... বুজিছো। এইডাল দেখি বহুতেই মোৰ ওচৰলৈ আহিছে, যিবোৰ মানুহে একসময়ত মোক ধিক্কাৰ, গ্লানি কৰিছিল, আজি সেইবোৰেই............।"

"ঋণজুন, অ ঋণজুন, কত তই?" মাৰ

মাতষাৰে সৰুতে খোৱা এচাৰিৰ কোৰলৈ মনত পেলাই দিলে।

গেটখনৰ ফালে চাই ক'লো " মা, ৰবা ৰবা, গৈ আছো।"

" হয় আপুনি কি কৈ আছিলে।" বুলি মানুহজনৰ ফালে চাই কলো। দেখিলো তেখেত নাছিল। হঠাতে যেন চম্পাফুল জাকো মৰহি গ'ল।

শৈশবৰ এই সোণোৱালী দিনবোৰ, যত জীৱনৰ প্ৰথম ছিক্সাৰ মাৰি হৰেণ বৰ্তা হঁতৰ খিড়িকি ভাঙিছিলো। গৰম দিনত পকাত পাটি পাৰি শুৱা, ঠাণ্ডা দিনত চোতালত এটা চৌকা বনাই, জুই তাপ লোৱা এই ঘৰটো, এই ক'লনিটো যে অহা তিনি দিনৰ ভিতৰত এৰি হৈ যাব লাগিব।

এক নষ্টালজিক ভাবেৰে, বাৰান্দাত বহি, মোৰ চম্পানগৰীৰ ফালে চাই আছিলো। কিন্তু ইমানবোৰ চিন্তাৰ মাজতো নাজানো কিয়, সেই পুৰুষ জনৰ ছবি বাৰে বাৰে মনলৈ আহি আছে। কোন আছিল তেখেত? ঘৰ নং ১৩ ত আজিলৈ কিয় কোনো বসতি কৰিব নাহিলে? চম্পাফুল কেনেকৈ তেখেতৰ তাত? হেজাৰ প্ৰশ্নই মোৰ মনৰ উৎকণ্ঠা আৰু বঢ়াইছিল।

"টিং টং" এই প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ বিচাৰিমেই আজি বুলি, ঘৰ নং ১৩ ৰ পদূলিমূখ পালোহি। চাৰিবাৰকৈ কলিংবেল বজোৱাৰ পিছতো কোনো ওলাই নহাত, মই উভতি যাব ওলাই, চম্পাফুলডাল দেখি যেন নিজকে ৰখাব নোৱাৰিলোঁ। ফুলডালে যেন মোক হাত বাউলি মাতি আছে।

" চম্পা, যিমান ধূনীয়া, সিমান অভিমানিও যিমানেই ওচৰত যাবা, সিমানেই দূৰৈত পলাব।"

"অ, চৰি , মই এনেই এবাৰ ফুলডাল চাম বুলিয়েই আপোনাৰ ওচৰলৈ আহিছিলোঁ। আপুনি কোন? কোন কোন আছে আপোনাৰ..............?" মোৰ প্ৰশ্নবোৰ শেষ নহওঁতেই তেখেতে কয়......

"জীৱন, এক মায়াৰ কাহানী আৰু মায়াই জীৱন। চম্পাজনী আজি ফুলিছে, কালিলৈ মৰহি যাব জীৱনত এবাৰ মৰহী গ'লে, ঘূৰাই আনিব নোৱাৰি।" তেখেতৰ কথাবোৰৰ একো সাৰাংশ বিচাৰি নোপোৱাত সুধিলোঁ," আপুনি জীৱনত বহুত কষ্ট পাইছে যেন পাওঁ।"

"কষ্ট হয় যেতিয়া মনে বিচৰা বস্তুবোৰ নাপাই, দুখ লাগে যেতিয়া নিজৰ মানুহবোৰ বুজি নাপায়।"

' কিন্তু আপুনি কি বিচাৰিছিল?'

" ৰুনজুন, কি কৰি আছ তাত?" দেউতাই ৰাস্তাৰ পৰা মাত লগালে।

দেউতা মই এখেতৰ লগত, বুলি কৈ, মানুজনৰ ফালে দেখুৱাই দিব ওলাওতেই, দেখিলো তেখেত নাছিল।

সেইদিনাৰ কথাই মোৰ মনত এক আচৰিত কাহানিৰ ৰূপত ঘৰ কৰি ললে। মোৰ উৎকণ্ঠাই যেন পাৰ ভাঙিব ধৰিলে। দেউতাক বহুত সুধিলো যে মোৰ লগত সেইদিনা ঘৰ নং ১৩ ত কাৰোবাক দেখিছিল নেকি। তেখেতে বাৰে বাৰে কলে, যে মোক অকলেই দেখিছিল।

ঘৰৰ বস্তুবোৰ আধা আধি সামৰা হৈছে। ইতিমধ্যে এখন ট্ৰাকৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। ঘৰৰ ফাৰ্নিচাৰবোৰ ট্ৰাকত উঠোৱা হৈ গল। এক ডাৱৰীয়া মন লৈ, মই শেষবাৰৰ বাবে মোৰ চম্পানগৰীৰ এটা এটা সদস্যক বিদাই দি, সিহঁতৰ লগত হেজাৰ হেজাৰ মনৰ কথা ব্যক্ত কৰি আছো।

হৃদয়ৰ কোনোবা কোণত সেই ৰহস্যময়ী পুৰুষজনৰ কথাও বাৰে বাৰে মনলৈ আহে। আৰু সেই চম্পাফুলডালৰ সৌন্দৰ্য্যই যেন এতিয়াও মোক হাতবাউলি তাইৰ ওচৰলৈ মাতে।

"পেপ......... পেপ........" বাহিৰত গাড়ীৰ শব্দ আৰু অলপ হুলস্থুলীয়া পৰিবেশ। বাহিৰলৈ ওলাহি আহি দেখিলোঁ এহাল বুঢ়া-বুঢ়ী। আমাৰ ট্ৰাকখনৰ ড্ৰাইভাৰ জনৰ লগত তেওঁলোকে অহা অটো চালক জনে ৰাস্তাক লৈ কিবা তৰ্কা-তৰ্কি কৰি আছে। দেউতাই গৈ পৰিস্থিতি টো সামান্য কৰিলে। আৰু বুঢ়া-বুঢ়ী হালক আমাৰ ঘৰলৈ লৈ আনিলে।

"ৰুনজুন, ঐ ৰুনজুন, মাৰক কচোন অলপ চাহৰ যোগাৰ কৰিবলৈ"। দেউতাই কলে ।

মাই চাহ লৈ আহিলে আৰু পানীৰ গিলাছবোৰ আনিব ক'লে। ককা আইতা, হলে যেন আমাৰ এইখন ঘৰৰ অন্তিম আলহী।

'এই জনী মোৰ ছোৱালী ৰুনজুন।" দেউতাই চিনাকি দিয়াত মই নমস্কাৰ জনাই সেঁৱা জনালো।

"আমি এসময়ত এই কলনিৰ বাসিন্দা আছিলো কিন্তু সময়ৰ কাল চক্ৰত এই কলনি এৰি বেলেগত বসতি কৰিব লগা হ'ল।" ককাজনে ক'লে।

আমাৰ তোমাৰ নিচিনা নাতি এটা আছে। মাজনী।" আইতাজনীয়ে ক'লে।

" কি নাম আইতা??" মই শুধিলো।

" ৰুদ্ৰ। বৰ মৰমৰ আমাৰ সি। সৰুতে মাক দেউতাক ঢুকুৱাত আমি তাক বৰ মৰমৰে ডাঙৰ দীঘল কৰিলো। কিন্তু তাৰ এটাই জিদ্, চম্পা ফুল। এই ফুলটো বিচাৰি বিচাৰি কিমান যে ঘূৰিলে সি।"

" তেন্তে পালে নে আইতা??"

"পালে মাজনী, পালে। এতিয়া প্ৰতি বছৰে এই মাহত ফুলে সেই চম্পাডাল।

' আইতা ক'ত পালে? আৰু ক'ত আছে ফুলডাল এতিয়া?"

" মাজনী চম্পাৰ দৰে আপুৰুগীয়া ফুল আমাৰ দৰে সৰু মানুহবোৰে দিব নোৱাৰা বাবে, সি নিজেই বিচাৰি, বিচাৰি বহু দূৰ গুচি গ'ল।

আৰু এই ফুলডাল এতিয়াও ৰমক-জমককৈ ফুলি থাকে " ঘৰ নং ১৩"ৰ চম্পানগৰীত।

nostalgia

নষ্টালজিয়া শিতানৰ গল্প কেইটি পূৰ্বতে প্ৰকাশিত,
এমচিয়ানৰ বাবে পুনৰ প্ৰকাশ কৰা হ’ল —

(First AMC Hostel
Diamond Jubilee
1949-2009)

মোৰ জীৱনৰ প্ৰথম হোষ্টেল

ডাঃ ভৃংগেশ্বৰ শৰ্মা

মোৰ কপাল ভাল আছিল। ডিব্ৰুগড়লৈ মেডিকেল পঢ়িবলৈ গৈ পোনে পোনে USA পালোগৈ। এনেকুৱা ভাগ্য কেইজনৰ কপালত লিখা থাকে।

কথাখিনি বুজিবলৈ টান পাইছে নিশ্চয়। অলপ সহজ কৰি দিওঁ। মেডিকেলত পঢ়িবলৈ গৈ হোষ্টেলত ছিট ল'লো। মোক ছিট দিলে ১ নং পুৰণি ছাত্ৰাবাস অৰ্থাৎ Old Hostel!ত। এখন ডাঙৰ পথাৰৰ চাৰিসীমাত চাৰিটা হোষ্টেল-এক, দুই তিনি, চাৰি। হোষ্টেল কেইটা ইটোৰ লগত সিটো সংলগ্ন, মাজত খালী ঠাই নাই। অৰ্থাৎ ক'ৰ পৰা ক'লৈ এক নম্বৰ হোষ্টেল, ক'ৰ পৰা ক'লৈ দুই নম্বৰ হোষ্টেল, এনেয়ে চায়েই কৈ দিব নোৱাৰি। বাৰাণ্ডাখনত উঠিলে চাৰিওটা হোষ্টেলৰ আগেৰে ঘূৰি আহি আকৌ আগৰ ঠাই পাব পাৰি। পথাৰৰ মাজত চাৰিটা ৰান্ধনি ঘৰ, ডাইনিং হল। হোষ্টেল কেইটা অসম আৰ্হিৰ। কিন্তু এটা বিশেষত্ব হ'ল - এক, দুই আৰু তিনি হোষ্টেলৰ মাজ অংশৰ তিনি ঠাইত দুমহলীয়া। ওপৰৰ মহলাত চাৰিটাকৈ কোঠা। মোক এক নম্বৰ হোষ্টেলৰ ওপৰ মহলাৰ ২২ নম্বৰ কোঠাটো দিয়া হ'ল। প্ৰথম যিদিনা বিছনা পত্ৰ লৈ হোষ্টেলত সোমালো, ওপৰলৈ উঠি যোৱা খটখটিৰ ওচৰত মোক কোনোবা এজনে আদৰণি জনালে - আহক, আহক,' Wel Come to USA', USA? হয়, মন কৰিলো - ওপৰলৈ উঠি যোৱা খটখটিৰ কাষৰ বেৰত ক'লা ৰঙেৰে ডাঙৰ কাঁড় চিন এডাল আঁকি লিখা আছে-USA Block.

আঃ.......... মোৰ কি সৌভাগ্য - USA পালোগৈ। কোঠাত এখন বিছনা খালী আছে। মোৰ বিছনা-পত্ৰ সেইখনতে ঠিক কৰিলো। বাকী তিনিখনত ইতিমধ্যে তিনিজন আছেই। দুজনৰ লগত চিনাকি হ'লো। দুয়োজন 3rd Year ৰ। এজন প্ৰাণজিৎ প্ৰাণ বৰুৱা (বৰ্তমান দুলীয়াজানৰ অইল ইণ্ডিয়াৰ মেডিচিন বিশেষজ্ঞ) আনজন দ্বীপেন ভট্টাচাৰ্য্য (বৰ্তমান গুৱাহাটী চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়ৰ মেডিচিন বিভাগৰ সহযোগী অধ্যাপক)। তৃতীয়জন ৰূমমেটক প্ৰায় এমাহমান ধৰি দেখা নাছিলো। তেওঁ কিন্তু হোষ্টেলতে, মোৰ ৰূমতে আছিল। বাকী দুজনৰ পৰা গম পোৱা মতে তেওঁৰ নাম কৃষ্ণকান্ত দাস (বৰ্তমান ডিগবৈৰ A.O.D. হস্পিতালৰ E.N.T বিশেষজ্ঞ)। সেইসময়ত E.N.T. ৰ হাউচমেন। ৰাতিপুৱা শুই উঠি দৌৰা-দৌৰিকৈ যেতিয়া ক্লাছলৈ যাওঁ, দেখা পাওঁ- আঁঠুৰাৰ ভিতৰত মানুহ এজন শুই আছে। আবেলি ক্লাছৰ পৰা আহিয়েই দৌৰা -দৌৰাকৈ পলাওঁ - ৰেগিঙৰ ভয়ত। গধূলি চুপে চাপে ৰূমত সোমাওঁ বুলি আহি হোষ্টেলত কোনোবা নহয় কোনোবা এজন চিনিয়ৰৰ হাতত ধৰা পৰি যাওঁ। তাৰ পাছত অ'ত ত'ত ৰেগিং খাই ভাগৰি-জুগৰি ভাত পানী খাই শুবলৈ আহোঁ। কেতিয়াবা ভাত-পানী খোৱাৰ পাছতো ৰেগিং। ৰাতি যেতিয়া শুবলৈ আহোঁ, তেতিয়া সেই বিছনাখনৰ খালী। অৰ্থাৎ কৃষ্ণদা তেতিয়াও আহি পোৱা নাই। কেতিয়াবা হস্পিতালত ডিউটি কৰি থাকে বা কেতিয়াবা কোনোবা ৰূমত আড্ডা মাৰি থাকে। মই শোৱাৰ পাছত ৰাতি আহি সোমায়। ৰাতিপুৱা আকৌ ক্লাছলৈ যাওঁ - তেতিয়া দেখো, আঁঠুৰাৰ ভিতৰত মানুহ এজন শুই আছে।

এনেদৰে প্ৰায় এমাহ পাৰ হৈ গ'ল। তৃতীয়জন ৰূমমেটক দেখাৰ সৌভাগ্য নহ'ল। এদিন কোনোবা এটা ৰূমত ৰেগিং চলি আছিল। আমি কেইবাজনো 1st Year ৰ ল'ৰাক চিনিয়ৰবোৰে ৰেগিং কৰি আছিল। হঠাতে এজনে আন এজন মানুহক দেখুৱাই মোক সুধিলে - "এখেতক চিনি পাৰ"? মই ভালদৰে চালো। মানুহজনক চিনি নাপাওঁ। ক'লো - " দাদা চিনি পোৱা নাই। - " ভালদৰে চা।"

চালো। চিনি নাপালো। ক'লো - " দাদা চিনি পোৱা নাই।"

তৰ্কিবই নোৱাৰিলো। তাৰ পাছত কাণত ধৰি উঠা বহা।

" এমাহ হ'ল হোষ্টেলত থকা। নিজৰ ৰূমমেটক চিনি নাপাৰ?"

মানুহজনে মিচিক-মাচাক হাঁহিছে। তেতিয়াহে গম পালো, সেইজনেই মোৰ ৰূমমেট-কৃষ্ণদা।

ৰূমমেট ভাল নহ'লে কিমান অশান্তি সেইকথা ভুক্তভোগীয়েহে জানে। সঁচাকৈয়ে মই বৰ ভাগ্যৱান আছিলো। মোৰ তিনিওজন ৰূমমেটেই বৰ ভাল আছিল। আজিও তিনিওজনৰ লগত মোৰ সু-সম্পৰ্ক আছে।

মেডিকেল পঢ়িবলৈ যোৱাৰ আগতে মই হোষ্টেলত থকা নাছিলো। অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়ৰ Old Hostel 1 মোৰ জীৱনৰ প্ৰথম হোষ্টেল। গতিকে Old Hostel 1 আৰু ৰূম নম্বৰ ২২ ক মই কেতিয়াও পাহৰিব নোৱাৰো।

প্ৰথম হোষ্টেললৈ যোৱা বুলি ক'লে স্বাভাৱিকতেই ৰেগিঙৰ কথাটো আহি পৰে। কিমান যে ৰেগিং খাইছিলো। এতিয়া ভাবি ভাল লাগে। দুই-চাৰিজনে কিছু পৰিমাণে শাৰীৰিক শাস্তি দিছিল যদিও বেছি ভাগৰে ৰেগিং আছিল ধেমালিসূলভ, আনন্দদায়ক। তথাপি ৰেগিং ৰেগিঙেই। আবেলি ক্লাছ শেষ হোৱাৰ লগে লগে দৌৰা -দৌৰিকৈ হোষ্টেললৈ যাওঁ, চিনিয়ৰ সকল হোষ্টেল পোৱাৰ

আগতে পাৰিলে এপ্ৰন, বহী ৰুমত থৈ হোষ্টেলৰ পৰা পলাওঁ। অ'ত ত'ত ফুৰি-চাকি, বা ওচৰতে থকা মামাৰ ঘৰত ভাত পানী খাই ৰাতি ৯ মান বজাত হোষ্টেললৈ আহোঁ। আন্ধাৰত থিয় হৈ দীঘলীয়া বাৰাণ্ডাখনৰ ইমূৰৰ পৰা সিমূৰলৈ চাওঁ কোনোবা চিনিয়ৰ আছে নেকি। মোৰ কোঠাটো দীঘলীয়া বাৰাণ্ডাখনৰ একেবাৰে সোঁ মাজত। ভগৱানৰ নাম লৈ মেকুৰী খোজেৰে আগবাঢ়ো। আগবাঢ়ি আছো............ এই পালো ....এই পালো মোৰ কোঠা..........হঠাতে

"সৌটো কোন অ'?" - কোনোবা এটা কোঠাৰ পৰা ভাঁহি অহা মাত।

" দাদা মইহে......."

"কোন মই, এইফালে আহ।"

উপায় নাই, সোমাই গ'লো। ইতিমধ্যে কেইজনমানৰ ৰেগিং চলি আছে। মোক পাই সিহঁতক যাবলৈ দিলে -"যা যা তহঁত যা, নতুন মোক্কেল আহি গ'ল নহয়।"

মই হাত যোৰ কৰি এনেয়ে মিছাকৈয়ে ক'লো-" দাদা, বৰ ভাগৰ ধৰিছে। গধূলিৰ পৰা ৰেগিং খাই আছো। অনুগ্ৰহ কৰি আজিলৈ যাবলৈ দিয়ক।"

" হয় নেকি। যা, তেনেহ'লে শুই থাকগৈ।

মই হাততে সৰগ ঢুকি পালোঁ। " Thank You দাদা" বুলি আহিবলৈ লৈছিলোহে - ' ঐ ঐ ক'লৈ যাৱ?"

"দাদা শুৱলৈ যাওঁ।"

"ঐ গৰু, তোৰ ৰুমত নহয়, সৌখন বিছনাৰ তলত শোগৈ। যা যা বেগেতে যা"

উপায় নাই। নহ'লে শাস্তি। তাতকৈ বিছনাৰ তলত শোৱাই ভাল । চুচৰি-বাগৰি বিছনাৰ তল পাই দেখো- ইতিমধ্যে দুজন শুই আছেই। হাঁহি উঠি গ'ল। যিমানেই হাঁহো সিমানেই শাস্তিৰ মাত্ৰা বাঢ়ে। কি কৰো। নাহাঁহিনো থাকো কেনেকৈ!

সেই সময়ত ডায়েৰী লিখাৰ অভ্যাস নাছিল। গতিকে ঠিক দিন বাৰ মনত নাই। প্ৰথম যিদিনা ক্লাছ আৰম্ভ হৈছিল, সেইদিনা ৰাতিপুৱাৰ কথা। আগদিনা ৰাতি ৰেগিঙৰ ভয়ত মামাৰ ঘৰত আছিলো। ৰাতিপুৱাই হোষ্টেললৈ আহিলো লগৰ ল'ৰাৰ লগত একেলগে প্ৰথম ক্লাছলৈ যাম বুলি। হোষ্টেলৰ বাৰাণ্ডাত উঠিয়েই দেখিলো - এজনে ডাঢ়ি খুৰাই আছে।

"গুড্ মৰ্ণিং দাদা" - মই সম্ভাষণ জনালোঁ।

"গুড্ মৰ্ণিং গুড মৰ্ণিং, আহা আহা ভাইটি। ক্লাছলৈ যাবা? যোৱা আজি প্ৰথম ক্লাছ।। মোৰ শুভেচ্ছা থাকিল দেই..........."........ সেইবুলি দাদাজন মোৰ ফালে আগবাঢ়ি আহিল। দাদাজনৰ কথাখিনি শুনি মোৰ বৰ ভাল লাগিল। পিছে ভাল লগাখিনি বেছি সময় নাথাকিল। দাদাজনে দেখোন নিজৰ ডাঢ়ি খুৰাবলৈ এৰি কথা নাই বতৰা নাই মোৰ মোচখিনি খুৰাবলৈ ধৰিলে। সেই সময়ত ধুনীয়াকৈ মোচখিনি গজিছিলহে। মই মূহূৰ্তৰ ভিতৰতে বেলেগ এজন মানুহ হৈ পৰিলো। সেই দাদাজন আছিল কুমুদ দাস। এতিয়া মোৰ কৰ্মস্থলী

'গুড মৰ্ণিং দাদা'
বুলি ক'ম বুলি মুখ
মেলিছিলোহে,
দেখিলো
পাঞ্জাৱীজনে মোৰ
ফালে চাই মূৰ
দোঁৱাই যথেষ্ট
সম্ভ্ৰমেৰে ক'লে -
"গুড মৰ্ণিং দাদা।"
মই বুজি পালো।
সুধিলো - "ঐ
মোক্কেল নেকি?"

মাৰ্ঘেৰিটাতে কাম কৰি আছে। আমাৰ মাজত এতিয়াও দাদা-ভাইটিৰ সম্পৰ্ক।

আন এটা ৰেগিঙৰ কথা কওঁ। সেই সময়ত মোৰ ৰাতিপুৱা সোনকালে উঠাৰ অভ্যাস আছিল। তাতে আকৌ ৰেগিঙৰ ভয়। গতিকে, ৰাতিপুৱা আন্ধাৰে-পোহৰে উঠো। মুখ-হাত ধুবৰ বাবে লেট্ৰিন বা বাথৰুমলৈ যাবৰ বাবে USA Block ৰ পৰা তললৈ নামি আহিব লাগে। আন কোনোবা উঠাৰ আগেয়েই মই উঠি তললৈ আহি মুখ-হাত দুই যিমান পাৰি সোনকালে আজৰি হৈ লওঁ। দুদিনমান পাৰ হৈ গৈছিলহে। তেতিয়ালৈকে লগৰ ল'ৰাবোৰৰ লগতে ভালদৰে চিনাকি হ'বলৈ সুযোগ পোৱা নাই। এদিন ৰাতিপুৱা তেনেদৰে সোনকালে উঠি তললৈ নামি আহি দেখিলো সিটো ফালৰ পৰা মস্ত পাঞ্জাৱী এজন আহি আছে। মৰিলো আজি। ঘূৰি যোৱাৰ উপায় নাই। লাহে লাহে আগবাঢ়ি গ'লো। 'গুডমণিং দাদা' বুলি ক'ম বুলি মুখ মেলিছিলোহে, দেখিলো পাঞ্জাৱীজনে মোৰ ফালে চাই মূৰ দোঁৱাই যথেষ্ট সম্ভ্ৰমেৰে ক'লে -"গুড মণিং দাদা।"
মই বুজি পালো। সুধিলো - "ঐ মোক্কেল নেকি?"

" হয় দাদা।"

" কি দাদা দাদা কৰি আছ? ময়ো মোক্কেল। সোনকালে মুখ-হাত

ধুই যাগৈ। কোনোবা আহিব।”
সেইজনেই আছিল আমাৰ লগৰ চান্দু।

উৎপল দা, প্ৰণয় দা, অৰূপদাহঁতে ৰেগিং কৰা মনত নপৰে। প্ৰয়াগ দাই (কবি প্ৰয়াগ শইকীয়া) বিছনাত আউজি বহি লৈ কবিতা মাতিবলৈ দিছিল। জয়ন্ত দাৰ ৰেগিঙৰ ষ্টাইল বেলেগ আছিল। প্ৰতিদিনেই কোনোবা এজনক ধৰি আনি বাহিৰৰ ফিল্ডত ৰ'দত বহি ল'ব। ধুনীয়া মিঠা মিঠা কথা ক'ব। তাৰ পাছত মাজতে ক'ব - “ যোৱাচোঁন, চিগাৰেট এপেকেটে কিনি আনাগৈ।” পইচা কিন্তু নিদিয়ে। তেনেদৰে কিছুদিন ধৰি আনৰ পইচাৰে চিগাৰেট খাব। আমিও বেয়া নাপাওঁ। আনৰ ৰেগিং খোৱাতকৈ অলপ পইচা খৰচ কৰি আৰামত বহি থকা ভাল।

আন এজন জয়ন্ত দাসৰ কথা হঠাতে মনত পৰিল। তেওঁ অৱশ্যে মেডিকেলৰ পঢ়া আধাতে এৰি ক'ৰবালৈ গুচিগ'ল। কি যে বিচিত্ৰ চৰিত্ৰ মানুহৰ। তিনি নম্বৰ হোষ্টেলৰ পৰা বাৰাণ্ডাৰে খৰ খেদাকৈ আহি আছে। মই বাৰাণ্ডাত থিয় হৈ আছো। আহি আহি হঠাতে মোৰ কাষতে ৰৈ দিলে। তাৰ পাছত এবাৰ ইখন পকেটত, এবাৰ সিখন পকেটত হাত ভৰাই নিজকে কোৱাৰ দৰে ক'বলৈ ধৰিলে..... “ ছেঃ........ নানিলো নেকি ! বৰ বেয়া কথা হ'ল নহয়..... ইমান পাহৰিব লাগেনে .... কি কৰা যায়...........”
“ কি হ'ল দাদা ? - মই মাত দিলো।

“এহ..............মানিবেগটো আনিবগৈ পাহৰি গ'লো নহয়। ইফালে হাতত সময়ো নাই। ইমান দূৰ আকৌ ঘূৰি গৈ .... তোমাৰ লগত বাৰু দুশ টকা হ'ব নেকি ? দিয়া চোন, মই বজাৰৰ পৰা আহিয়েই তোমাক ঘূৰাই দিম।”

দি দিলো। বিপদত পৰিচে। তেওঁ গুচি গ'ল। পিছতহে গম পালো, কেৱল মোৰ পৰাই নহয়, নতুন ল'ৰা বহুতৰে পৰা তেনেকৈ পইচা নিছে। সেইটো হেনো তেওঁৰ নিজস্ব ষ্টাইল।

প্ৰথম অৱস্থাতে হোষ্টেলৰ খানা দেখি আচৰিত হৈছিলো। দাইলৰ চেহেৰাই চাবা নে ভাজিৰ চেহেৰাহে চাবা ! কিন্তু কিমান দিন ? সেই ভাত-ভাজিয়েই গোগ্ৰাসে খাবলৈ ধৰিলো। Dissection Hall ৰ পৰা গেলা-পচা Dead Body কাটি, হাতেৰে চুই আহি, নামমাত্ৰ, হাতখন ধুয়েই ডাইনিং হললৈ দৌৰ মাৰোঁ। ঘিণো নালাগিছিল। হোষ্টেলৰ সেই খানা অমৃত যেন লগা হ'ল। পিছলৈ ঘৰলৈ গ'লেও অসুবিধা পোৱা হ'লো। হোষ্টেলৰ খানা নাপালে যেন পেটেই নভৰিব। হোষ্টেলৰ দাইল-ভাতৰ এটা বিশেষ গোন্ধ থাকে। যিয়ে হোষ্টেলৰ খানা খাই পাইছে সিহে বুজি পায় - কি যে মন মতলীয়া কৰা সেই গোন্ধ। আজিও নাকত লাগি আছে সেই গোন্ধ। আঃ.......

সেইবোৰৰ উপৰিও আমি ৰুমতে বনাই খাইছিলো। ৰুমত হিটাৰ থাকে। কেৰাহী-হেঁতা থাকেই। মাংস আদি আনি আমি ৰান্ধি খাওঁ।

হোষ্টেলত যি মাছ দিয়ে - অকণমাণি এটা টুকুৰা। মাংসও তেনেদৰে সৰু সৰু কেইটুকুৰামান। বেছিকৈ খাবৰ মন যায়। কোনোবা দিনা হোষ্টেলত মাংস দিলে, যদি কেনেবাকৈ সেইদিনা কোনোবা এজন ৰুমমেট নাথাকে, তেনেহ'লে ৰান্ধনিক মিছাকৈয়ে কওঁ - “ ৰুমমেট আহিব, অলপ পলম হ'ব। ভাতখিনি ৰুমতে নি থবলৈ দিছে।” সিহঁতে ৰুমত নি থৈ দিয়ে। পিছত সেইখিনি নিজেই খাওঁ।

লাহে লাহে দিন বাগৰি গ'ল। আমিও অলপ পুৰণি হ'লো। ৰেগিঙৰ ভয় নোহোৱা হ'ল। আমি মুকলিমুৰীয়া হ'লো। লগৰ ল'ৰাৰ ৰুমলৈ গৈ আড্ডা দিব পৰা হ'লো। তিনি নম্বৰ হোষ্টেলৰ পঞ্চাশ ৰুমত (মোৰ যিমান দূৰ মনত পৰে) আমাৰ লগৰ নিবাৰণ আছিল। তাৰ ৰুমমেট আছিল প্ৰণয় দা, অৰূপ দা। কিছুদিন পাছত তেওঁলোকেনিউ হোষ্টেললৈ গ'ল। সেইটো ৰুমলৈ আহিল আমাৰ লগৰে ভূপেন শইকীয়া, ৰঞ্জিত কলিতা, মেঘনাথ পাংগিং। একেটা ক্লাছৰে চাৰিজন ল'ৰা। ৰাতি ভাত খোৱাৰ পাছত বাহিৰে বাহিৰে সেইটো ৰুমলৈ যাওঁ। আৰু কেইজনমান আহে। সেই ৰুমটো আড্ডাৰ ঘাটি হ'ল। পঢ়া-শুনা কমিল, আড্ডা বাঢ়িল। (পাংগিঙে বিশেষ কথা কোৱা নাছিল - হাঁহি হাঁহি শুনি থাকিছিল। এই চেগতে স্মৰণ কৰোঁ - সেইজন বন্ধু আমাৰ মাজৰ পৰা অকালতে আঁতৰি গ'ল। পাংগিঙৰ আত্মাৰ সদ্‌গতি কামনা কৰিলো।)

আৰু কি লিখো ? বহু কথাই দেখোন লিখিবলৈ মন যায়। কিমান যে কথা, কিমান যে ঘটনা, কিমান যে চৰিত্ৰ। সময় পালে কিতাপ এখনেই লিখিব পাৰি। পিছে সময় বৰ কম। প্ৰণয়দাই কৈছে চমুকৈ কিবা অলপ লিখিব লাগে।

Old Hostel 1 ত মই প্ৰায় দুবছৰ আছিলো। USA Block ৰ সেই ২২ নম্বৰ ৰুমত। তাৰ পাছত নিউ হোষ্টেললৈ গ'লো। Old Hostel 1 ৰ সেই দুবছৰ মোৰ বাবে স্মৰণীয় দিন। আৰু USA Block ? আঃ....... আমি USA Block ৰ বাসিন্দা সকলৰ বাবে অইন নহ'লেও ত্ৰীন অতিৰিক্ত সুবিধা আছিল। ক'বলৈ মন গৈছে। ৰাতি প্ৰস্ৰাৱ কৰিব লাগিলে তললৈ নামি আহি টয়লেটলৈ যোৱাৰ দৰকাৰ নাই। ওপৰ মহলাত থাকো। গতিকে বাৰাণ্ডাৰ লাইটটো অফ্ কৰি ওপৰৰ পৰাই পেছাব কৰি দিব পাৰি। কেতিয়াবা তেনে কৰোঁতে তলেৰে গৈ থকা কোনোবাজনৰ মূৰত ছিটিকনি পৰে। গালি পাৰে। চুপে চাপে গৈ ৰুমত সোমাই থাকিলেই হ'ল।

আঃ.......... Old Hostel - তোমাক মই পাহৰিব নোৱাৰো। মোৰ জীৱনৰ, মোৰ যৌৱনৰ এছোৱা উল্লেখযোগ্য সময় পাৰ কৰি থৈ আহিছো তোমাৰ বুকুত। তোমাৰ হয়তো মনত নাই। কেনেকৈ মনত ৰাখিবা ? আজিলৈকে কিমান হাজাৰ ল'ৰাক তুমি আশ্ৰয় দিছা। কিমানক মনত ৰাখিবা ? কিন্তু মই জানো পাহৰিব পাৰো ? নোৱাৰো ..... নোৱাৰো । বৰ মন যায়.... আকৌ যেন উভতি যাম সেই দিনবোৰলৈ..... মই যেন আকৌ এবাৰ Old Hostel 1 ত থাকিম .... সেৰসেৰীয়া কিন্তু অমৃত যেন লগা দাইল ভাজি ভাত এসাজ খাম...... ২২ নম্বৰ ৰুমৰ বাৰাণ্ডাৰ ফালে খিৰিকীৰ কাষৰ মোৰ সেই বিছনাখনত এঘুমটি মাৰিম। আঃ..........বৰ মন যায়..... বৰ মন যায়...।

মই ডাক্তৰ হ'লো

ডাঃ নিৰ্মল চাহেৰালা

১৯৭৫ চনত মই অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়ত নামভৰ্তি কৰিলো। গোটেই কথাবোৰ মোৰ বাবে কিবা সপোন যেন আছিল। মই ডাক্তৰ হ'ম - কথাষাৰ মনলৈ আহিলে আনন্দত উপচি পৰে। শিশু হিচাপে গাঁৱত থাকোতে যিকেইটা চৰিত্ৰই মোৰ মনত দকৈ সাঁচ বহুৱাইছিল তাৰ ভিতৰত এজন আছিল - বাগিচাৰ ডাক্তৰ বাবু। মোৰ কল্পনাত মহাত্মা গান্ধী আৰু জৱাহৰলাল নেহেৰুৰ পাছতেই স্থান পাইছিল - ডাক্তৰ বাবুৱে। ডাক্তৰ বাবুৰ নিচিনা ডাঙৰ মানুহ হোৱাৰ ময়েই নহয়, আমাৰ গাঁৱৰ কোনোৱেই কল্পনা কৰিব পৰা নাছিল। গতিকে মেডিকেল কলেজত পঢ়িবলৈ ছিট পোৱাটো মোৰ বাবে আছিল কল্পনাতীত। মই মেডিকেলত ভৰ্তি হোৱা কাহিনীটোও বৰ আমোদজনক। মেডিকেলত ইণ্টাৰভিউ দিয়াৰ পাছত মই গাৱঁতে আছিলো। পঢ়িবলৈ সুবিধা পাম বুলি ভবাই নাছিলো। বহুদিন পাৰ হৈ গ'ল। খবৰ নাপাওঁ আৰু খবৰ লোৱাও নাছিলো। গাঁৱত খুব কমেইহে বাতৰি কাকত দৃষ্টিগোচৰ হয়। এদিন দুপৰীয়া হঠাতে শিৱসাগৰৰ পৰা দাদাৰ মহৰি এজন আমাৰ ঘৰ ওলালহি। দুপৰীয়া কাছাৰীৰ সময়। মহৰিজনক ঘৰলৈ অহা দেখি সকলো আচৰিত হ'ল। চাইকেলখন চোতালত ৰখাই তেওঁ বাৰাণ্ডালৈ উঠি আহিল। দেউতাক ক'লে - 'ছাৰে পঠাইছে। নিৰ্মলে মেডিকেলত ছীট পাইছে। কাইলৈ এডমিচনৰ লাষ্ট ডেট। এতিয়াই যাব লাগিব।' তেওঁ গোটেই কথাষাৰ একে উশাহতে কৈ পেলালে। আমি সকলো থৰ লাগিলো - সঁচাকৈয়ে মেডিকেলত ছীট পাইছোনে। কিন্তু দাদাই পঠোৱা মহৰিজনক অবিশ্বাস কৰা অসম্ভৱ। খন্তেক পাছতে ঘৰখনত এক আনন্দৰ ৰোল উঠিল। দেউতাৰ চেহেৰাত আনন্দৰ ভাব মই পঢ়িবলৈ পাইছিলো। দেউতাৰ একমাত্ৰ ইচ্ছা আছিল কোনো এজন ল'ৰা ডাক্তৰ হওক। দেউতাৰ সেই ইচ্ছা পূৰণ হোৱা দেখি আনন্দত আবেগিক হৈ পৰিছিল। আমাৰ পৰিয়ালটোৰ বাবে সেই মহৰিজন যেন এক স্বৰ্গদূত। দেউতাই তেওঁক বহিবলৈ দি পানী এগিলাচ আনি দিলে। পানী খোৱাৰ পাছত দেউতাই তেওঁৰ লগত কথা পাতিব ধৰিলে। ইফালে মায়ে মোৰ লগত দিবলৈ পেণ্ট, চোলা, গামোচা আদিৰ যোগাৰ কৰিব ধৰিলে। মহৰিজনৰ লগত কথা পাতি গম পোৱা গ'ল যে লিষ্টখন কেইবাদিন আগতে আসাম ট্ৰিবিউনত ওলাইছিল। দাদাই শিৱসাগৰত থাকিও গম নাপালে। ৰাতিপুৱা দাদাৰ বন্ধু উকিল এজনে দাদাক লগ পাই ক'লে -" কেইদিনমান আগতে মেডিকেল কলেজৰ এডমিচনৰ লিষ্ট এখনত কোনোবা চাহেৰালা নাম এটা দেখিছিলো। তহঁতৰ কোনোবাই ইন্টাৰভিউ দিছিল নেকি?' দাদাই ক'লে -'হয়, মোৰ ভাইটিয়ে দিছিল। পেপাৰখন আছে নেকি? বন্ধুজনে ক'লে - 'ঘৰত নিশ্চয় আছে। মই লৈ আহোঁগৈ।' সেই বুলি তেওঁ কাছাৰীৰ পৰা ঘৰলৈ লৰ ল'লে। অলপ পাছতে পেপাৰখন লৈ আহি দাদাৰ হাতত তুলি দিলে। তালিকাখনত চকু ফুৰাওঁতে দাদাই মোৰ নামটো দেখা পালে। কিন্তু এয়া কি? কাইলৈ লাষ্ট ডেট - কাইলৈ এডমিচন ল'বই লাগিব। দাদাই মহৰিজনক মাতি সকলো কথা বুজাই গাঁৱলৈ পঠিয়াই দিলে। দাদাৰ সেই বন্ধুজন আছিল - প্ৰয়াত ৰমেন শৰ্মা। ৰমেনদাই কথাৰ নুলিওৱা হ'লে বোধহয় মই আজি ডাক্তৰ হ'ব নোৱৰিলোহেঁতেন। মায়ে ভাত বাঢ়িলে, কিন্তু ভাত গলৰ তললৈ যায় কেনেকৈ। এফালে মেডিকেলত ছীট পোৱাৰ আনন্দ। এফালে ঘৰ এৰি যোৱাৰ বিষাদ আৰু আনফালে এডমিচন হ'ব নে নহয় তাৰ ভয়। কিয়নো কাইলৈ লাষ্টডেট। আমি বহুত পলমকৈ খবৰ পালো। কিন্তু তাত দোষ আমাৰহে। আমিহে খবৰ লোৱা নাছিলো। এনে এক আনন্দ-বিষাদ আৰু ভয়ৰ সংমিশ্ৰিতভাৱে মনটো আবৰি ধৰিলে। দেউতাই নিজৰ চাইকেলখন উলিয়াই চোতালত থৈ আঙুলিৰে টায়াৰবোৰ পিটিকি চালে- পম আছেনে নাই । মই গোসাঁই ঘৰত নমস্কাৰ জনাই চোতাললৈ ওলাই আহিলো। হাতত লোৱা কাপোৰৰ টোপোলাটো কেৰিয়াত লগাই ল'লো। মাৰ্কশ্বিট আৰু কাগজ পত্ৰবোৰ মোনা এটাত ভৰাই সমুখৰ হেণ্ডেলত আঁৰি দিলো। দেউতাই মাক সুধিলে -" হাতত টকা পইচা দিলানে।" মায়ে উত্তৰ দিলে -" হয় দিছো।" দেউতাই আকৌ সুধিলে- ' কিমান দিছা? তাত এড্‌মিচন লওঁতে খৰচ পাতি হ'ব নহয়।' মায়ে ক'লে -'তিনিশ টকা গোটাকে দিছো। আৰু কেইটামান খুচুৰা দিছো বাটত খৰচ কৰিবলৈ।' মাজতে মহৰিজনে মাত লগালে- ' সোনকাল কৰা। আবেলি ডিব্ৰুগড়ৰ গাড়ী পাবলৈ বৰ টান।' মোৰ ভয়তে জীৱটো কঁপি গ'ল। যদি গাড়ী নাপাওঁ তেন্তে সৰ্বনাশ। মোৰ মেডিকেল পঢ়াটো নহ'ব। তদুপৰি দেউতাৰ আশাত চেঁচাপানী ঢলা হ'ব। ইতিমধ্যে খবৰটো পাই ওচৰ চুবুৰীয়া মানুহ কেইজনমান আমাৰ চোতালত গোট খালে। সকলোৰে চেহেৰাত আনন্দৰ ভাব। চুবুৰীৰ মাইকী মানুহ দুগৰাকীমান মাৰ কাষ চাপি সুধিলে - ' নিৰ্মল বৰবাৰীলৈ যাবলৈ ওলাইছে নেকি? ভালেই হ'ল দিয়ক, সি ডাঙৰ ডাক্তৰ হ'ব।' মোৰ বুকুখন গৰ্বত ওফন্দি উঠিল। মা আৰু দেউতাৰ ভৰি চুলো। মাৰ চকু চলচলীয়া হৈ পৰিল। মোৰো ভিতৰে ভিতৰে কান্দিবৰ মন গ'ল। পাছ মুহূৰ্ততে বুকু ডাঠ কৰি চাইকেলৰ হেণ্ডেলত ধৰিলো। চাইকেলৰ ষ্টেণ্ডডাল তুলি পেডেলত ভৰি দিলো। তাত থকা সকলোকে মাত দিলো— - ' যাওঁ দেই।' পেডেলত ভৰি দি

একেজাঁপে ছীটত বহি আগবাঢ়িলো। মহৰিজনেও চাইকেলত উঠি মোৰ লগতে আগবাঢ়িল। বাটে বাটে দুয়ো কথা পাতি আগবাঢ়িলো। মনত এটা ভয় আছিল - যদিহে ডিব্ৰুগড়লৈ গাড়ী নাপাওঁ তেন্তে কি হ'ব। মই মহৰিজনক সুধিলো -'শিৱসাগৰৰ পৰা ডিব্ৰুগড়লৈ কিমান দূৰ।' তেওঁ উত্তৰ দিলে- ' প্ৰায় পঞ্চাশ-ষাঠি মাইলমান হ'ব।' তেওঁৰ কথাষাৰ শুনি মনটো অলপ পাতলিল। কেৱল পঞ্চাশ-ষাঠি মাইল। মনতে ভাবিলো - গাড়ী নাপালে চাইকেল লৈ যাম। ঘৰৰ পৰা জয়সাগৰ কলেজলৈ ষোল্ল মাইল বাট দেখোন চাইকেলেৰে অহা-যোৱা কৰিলো। মাজে সময়ে যোৰহাটলৈ পয়ত্ৰিশ মাইল বাট চাইকেলেৰেই যাওঁ। তেনেহ'লে ডিব্ৰুগড়লৈ যাবলৈ কিহৰ ভয়। দৰকাৰ হ'লে চাইকেল লৈয়েই যাম। কথাষাৰে মোক মনৰ সাহ বহুগুণে বঢ়াই দিলে। এঘন্টামান পাছতে আমি দুয়ো গৈ দাদাৰ ঘৰ পালোগৈ। দাদাই ভাত পানী খাই বেগত কাপোৰ লৈ সাজু হৈয়েই আছিল। মহৰিজনে ৰিক্সা এখন মাতি দিলে। ৰিক্সাত আমি দুয়ো উঠি চৰকাৰী বাছ আস্থান পালোগৈ। দাদাই ৰিক্সাৰ পৰা নামি খৰধৰকৈ টিকট দিয়া খিৰিকীখনৰ ওচৰ পালেগৈ। তাত খবৰ পালে যে ডিব্ৰুগড়লৈ যোৱা বাছ নাই। আমি দুয়ো টেক্সি ষ্টেণ্ড পালোগৈ। তাত এখন টেক্সি ৰৈ আছিল। দাদাই ড্ৰাইবাৰজনক সুধিলে - ' ডিব্ৰুগড়লৈ যাব নেকি?' ড্ৰাইভাৰজনে ক'লে -'যোৱা নহ'ব। পেচেঞ্জাৰ মুঠেই তিনিজন আছে।' দাদাই ক'লে - ' আমি দুজন, তাৰমানে পাঁচজন হ'ল। ড্ৰাইভাৰজনে উত্তৰ দিলে - ' আঠ্-দহজন নহ'লে ডিব্ৰুগড়লৈ নোপোচায়। অলপসময় চাই লওঁ, আহিবও পাৰে।' মই অলপ অসহায়বোধ কৰিলো। টেক্সীৰ কাষতে ৰৈ থকা তিনিজন মানুহৰ চেহেৰাতো চিন্তাৰ ভাব। অলপ সময় ৰৈ থকাৰ পাছত আৰু এজন মানুহ খৰধৰকৈ মোনা এটা লৈ ওলালহি। ড্ৰাইভাৰজনক সুধিলে- ' ডিব্ৰুগড় যাব নেকি।' আকৌ একেই উত্তৰ - 'পেচেঞ্জাৰ কম আছে।' দাদাই ৰৈ থাকিব নোৱাৰিলে। ড্ৰাইভাৰজনক সুধিলে-' কিমান পেচেঞ্জাৰ পালে যাবা।' ড্ৰাইভাৰজনে উত্তৰ দিলে - ' কমেও আঠজনমান হ'ব লাগিব ছাৰ। নহ'লে তেলৰ দামো নোলায়। মোৰ গাড়ীখন ডিব্ৰুগড়ৰ বুলিহে যাবলৈ ওলাইছো! লোকেল গাড়ী হ'লে বাৰজনমান নহ'লে নাযায়।' দাদাই ক'লে -'এটা কাম কৰা। চাৰিজন পেচেঞ্জাৰ আছেই। বাকী চাৰিজনৰ ভাড়াই মই দি দিম। সোনকালে বলা'। ড্ৰাইভাৰজনৰ মুখত হাঁহি বিৰিঙি উঠিল। তেওঁ ক'লে- 'হ'ব ছাৰ, আপোনালোক দুয়ো আগৰ ছিটত বহক।' মোৰ আনন্দৰ সীমা নাইকীয়া হ'ল। বাকী চাৰিওজন মানুহ দুৱাৰখন খুলি পাছৰ ছিটত বহি পৰিল। মই আৰু দাদা আগৰ ছীটত বহিলো। ড্ৰাইভাৰজনে ছবিটো পকাই নিজে বহা ছীটৰ তলৰ পৰা হেণ্ডেল ডাল উলিয়াই লৈ গ'ল। হেণ্ডেল ডাল লগাই এপাকমান ঘূৰোৱাৰ লগে লগে ইঞ্জিনটো গৰজি উঠিল। দীঘলকৈ তামোলৰ পিক্ এটা মাৰি ড্ৰাইভাৰজন ছিটত বহিল। অলপ পাছতে গাড়ীখন আগবাঢ়িল। পেট্ৰলৰ ধোঁৱাৰ গোন্ধ আহি নাকত পৰিল। মোৰ আনন্দৰ সীমা নাইকীয়া হ'ল। ভাবিলো - এতিয়া কিহে পায়, মই ডাক্তৰ হ'লো।

Dr. S.C. Jain

Where have those Days Gone

59 years ago to be precise, as a teenager I entered the Room No.2 of the 1st Block (Old Hostel) as a boarder. The other occupants (my roommates) were Mahmud Ali Choudhury- nick named 'Mama', Zohirul Haque - nick named 'Chacha' and Pradip Dasgupta - nick named 'Meso' (uncle). All the three roommates were one year my senior. In the adjacent Room No. I were four of my classmates - Days (Dr.Dayananda Dowarah), Lakhi (Dr.L.p. Dutta), Mofid (Dr. Mofidul Islam) and upen (Dr. Upen Baruah). Times change, places change -a quick glimpse of the whereabouts of my roommtes and adjacent room class friends.

'Mama' became one of the most renowned surgeons of the North East and retired as Professor & Head of the Department of Surgery, Principal cum Chief Superintendent, Assam Medical College and settled in his native place Hilakandi - going strong even at 80 years of age, 'Chacha' - Dr. Zahirul Haque retired as Director of Health Services, Government of Meghalaya and subsequently left for his heavenly abode.

'Meso' - Dr. Pradip Dasgupta retired as a Chief Medical Officer of a reputed Tea Estate, he too has left for his heavently abode.

'Daya' -Dr. Daysnda Dowarah became an Anaesthesiologist of repute, and retired as Chief Medical Officer, A.O.D., Digboi. At 79, he is still going strong and is working as an Anaesthesiologist. Daya also happens to be an excellent flute player, a hobby which he pursues even today.' Lakhi' - Dr. Lakhi pd. Dutta retired as professor & Head of the Department of Pathology, AMC and subsequently as the Director of RMRC (ICMR), Lahoal. 'Mofid' - Dr. Mofidul Islam retired as a Civil Surgeon but he also has left for his heavenly abode. 'Upen' - Dr. Upen Baruah joined Government Service and his present wheresbouts is not known to me.

I had subsequently two other roommates - Bimal - Dr. Bimalendu Ghosh, who incidentally is the first qualified plastic Surgeon of the entire North East and was responsible for establishing the Plastic Surgery and Burn unit of AMC. He is still going strong and is actively engaged in proffessional work. Dr. Lakhan Chandra Dutta was the other roommate - who made his name as an Ophthalmologist and a teacher par excellence of national repute but he also has left for his heavenly abode at the age of 84 years.

Of those Golden days

Hostel life at AMC was perhaps the most memorable and formative years of my life and career. Sundays used to be the very exciting, enjoyable and terrifying. You must be wondering why 'terrifying'? Our Principal, Dr. G. D. Kapur (who became the President of Association of Surgeons of India) used to visit the hostel on Sundays on the dot at 8AM and would inspect each room for its tidiness, cleanliness. Any spot of ink on the floor,he used to make us clean it his presence. He used to inspect whether our nails were trimmed, whether hair's properly combed, whether we were shaved, whether we were neatly dressed and our shoes were poloshed. If they were not, heaven help the person whose shoes were in such poor condition - a good tongue lashing lasting and he was made to polish the shoes in his presence.

Enjoyable and exciting Sundays:

The city Bus used to arrive right at doorsteps and most of us would hope in to go to town to enjoy the 'morning show'. The movie theatres in those days screened English movies on Sunday mornings which was very popular with almost all the medical students. My constant companion to the movies used to be Mofid and you would not believe it Prof. N. Zaman (the most illustrious son of Assam) who used to explain the story to us. Prof. Zaman was three years senior to us. When we were in the 1st year, he was a 4 th year MBBS student .

One of the exciting things I used to look forward was the visit to my home (being a local boy) for lunch on Sunday. We were not permitted to visit the town on the other days except on special occasions and that too with prior permission of the Hostel Superintendent. Would you believe me if I reveal to you who was our Hostel Superintendent, none other then Principal M.N. Bhattacharyya as a Super who was tough outside but soft inside. None the less a very strict disciplinarian!

In Room No. 3, another of my class friends who deserves special mentions is 'Ashu' (Dr. Ashis Roy) who subsequently joined Air Force and become an internationally renowned person by winning VETERANS Marathon. He was a sports enthusiast and a champion long distance runner and a good cricketer.

One of the most exciting events in those days was the inter-block rivalry for supremacy in games and sports. Those were regular inter-block cricket tournament and it used to be serious play as well as a 'fun day'. A running commentary in Assamese kept everyone in excellent humour and nearly doubled up with laughter.

Saraswati Puja:

This used to be a very special event in the calender of activities of the hostel. Pandal used to be erected in the adjoining field in front of the hostel blocks and worship of goddes of learning was very devoutly performed. The cultural evening in the pandals was someting one can hardly, or even, forgot. One of the best items was a lunch (vegetarian one) on the lawns of the hostel for all the students and all the members of the staff with their families. The students teacher relationship was the hallmark of AMC. A teacher was a friend, philopher and guide and stern task master and a role model for us the students. This luncheon was one of the sweetest memories which I Cherish so intensely of our hostel life.

Monthly 'Feast':

The entire hostel boarders used to look forward to the last day of the month when a 'Gala' feast used to be organised in each block's kitchen and dining halls. A smart boarder used to ensure a good feast by spending an 'eight anna' coin as an advance 'TIP' to tyhe Mess Helper who used to serfve food. It was all a good fun and no offence meant.

Studies:

Having said all, study time was a serious affair and every one of us was quite sincere and serious about studies and did so regularly.

There is so much of the hostel life which is cherished by all of us. But time and space constraint prevents me from sharing this with you.

On the occasion of the Diamond Jubilee of my very dear Old Hostel -1st Block, I shout with you - 'JAI HO'

God Bless - A.M.C.

(The writer belongs to 4 th Batch of students, joined in 1950, retired as professor & Head of the Department of surgery, Principal cum Chief Superintendent, Assam Medical College in 1991)

A Handful of Sweet Memories from L.H.II, Assam Medical College

Dr. Meghali Chaliha

"For oft when on my couch I lie
In vacant or in pensive mood.
They flash upon that inward eye,
which is the bliss of solitude..."
- William Wordsworth.

Yes, memories are the ultimate solace in the mechanical humdrum of life or the eternal source of bliss in solitude and so, I, like all the others, cling on to those withardent zeal and fervour.

It was way back some day in the month of August, the year 1988, when I had shifted to Ladies Hostel II, Room No 5, as a 2nd semester student, with heart full of aspirations and dreams. That was my first experience in hostel and I had always looked forward to it with intense longing: the trace of apprehension that existed was soon dispelled by the warmth and closeness I shared there with my hostel-mates. My home was in seujpur a place very near A. M.C., but like all local students of our times, I had stayed in the hostel and am thankful for every bit of experience I gathered.

As room mates,initially there were Anjana Baidaw (Dr Anjana Hazarika, Dept. of Anaesthesiology) and Meghamala Sen, a classmate of mine, since class Nursery. Later, Anju Barhai (Dept. of Biochemistry, A.M.C.) Bornali Bharali, Cynthia Marak, karabi Baruah (Dept. of physiology, G.M.C.) Purnima Maheswari (Dept. of Miscrobiology, G.M.C) and Geeta barua (Dept .Of phypiology, A.M.C.) also shared my room, at different times and we all enjoyed a very cordial and intimate relationship, the memories of which I cherish till date.

Numerous incidents and experiences of those days still remain evergreen in my memory and I nourish those with extreme pleasure. There were Reepa Gohain, Reepa Bora, Rukmini Baidow, Roshmi Phukan, parineets Hazarika whose fun filled ragging relives in my memories and bring back those days full of mirth. Those 'good morning ' greetings in each and every room, those familier rersponses we received in turn,'Mokkel, stinking cockroaches'. those long queves we stood in, with oily hair and large bindis, still remain green in my memory.

Dr Lahari Saikai and Dr Reema Nath (Dept. of Microbiology) Dr. Moushumi Boruah (Dept. of physiology) Dr Anuradha Baruah) (Dept of Anatomy) DR Gitanjali Gogoi (Dept. of pathology) Dr priyam Goswami (Dept. of Medicine) Dr Reeta jaiswal (A paediatrician) Dr Chiranjita phukan (Medicine, G.M.C.) the best debator, were just a couple of years senior to us we had a very friendly relationship as hostel mates. Dr Gourangie Gogoi (Dept. of community Medicine) was my classmate and stayed in the adjustcent room whom I always remember for the neat & clean way she kepy her bookshelf and table .

The kashmiri beauty, Ayesha Madan, the light eyed, adorable Asma Baidew, the budding poet of our times and now an established wsriter, Dr Nilakshi Chaliha baidew, soft and sweet as a poen herself: Cinmoyee Deka, with her sweet, shy smile, Nive Rani Dutta (pathology, A.M.C) and subhalaksmi Das (Medicine, A.M.C) the graceful Bihu dancers, Bonali Dutta (Dermatology, G.M.C) the nightingale of our hostel, Bandana Deka, the enthusiastic young girl ever ready to help, Reetamoni Chutia, innocent to the point of being naive,Rinku Ghosh, a classmate and a close friend, Tutumoni Handique, short in stature but high in thought, are some personalities which I shall always remember with fodness. There were dignified and graceful personalities like Dr Roshmi Nath. Dr Suman Jha and Dr latika pandit whom we always held in high esteem.

Under our beds, we hid our treasure, a carton of bones. I remember those late nights before the 1 st M.B.B.S. exam; humerus, femur or skull bone in our hands, trying hard to memorize origin, insertion and nerve supply of mujscles, an cranial nerver passing through different dormins; the unique experience of

having ourselves bandaged for different fracurures by our final year senior just before their surgery practical exams, struggles with the dummy and pelvis, figuring out how the fetus progressed through the birth canal, just on the eve of obstertrics and gynaecology practical exams. I remember with gratitude those roommates who eased the hardship with occasional cup of warm tea or coffee during those dreadful and difficult nights. amujsing to remember how we sometimes drifited from our 'combined studies' to the romance of a newly 'fixed couple or to some eligible post-graduate student, tall, dark, handsome, the universal heartbeat! I now muse upon the innocene and mischief of those times when everyone in the hostel craned their necks and gathered near the indows facing the roadside to gethered near of the new couple awkwardly going out on their first date.

Its amazing to remember how the feast on the last day of the month with chicken, fish, curd and sweets made us forget the tastless dal, the half cooked pea curry and the stench of boild rice we had on the other30 days.

There, there was the custom of the would-be-bride clad in traditional mekhale and chaddar with 'Saunf' in a 'bota' ecorted by almost half of her hostel mates, going to each and every room of all girls hostel to invite them for her wedding. I remember with great amusement how everyone who was eligible for marriage would almost compel the bride to sit on her bed in a belief that then the marriage of the owner of the bed would be hastened.

On those days,filled with the madness of youth, an enthusiastic young girl would spend sleepless nighta to knit and complete a sweater for her beloved's birthday: in the absence of personal mobile phones, the PBX operated phone would engaged for long hours with sweet nothing of a couple, newly in love.

Then there was the much awaited college week, college election, New year's day. Saraswati puja,Tithi of Sankardev, Holi-oh, so many events to look forward to with frenzy-those sleepless night we spent to write out the wall magazine and the unparalleled thrill at having won the first prize, those candidates of the election who came with all humility to ask for votes and how we unserved them with incessant questions,those events in the colloge week, brightened up either by our active participation or active support& encouragement extented to hostel mates or class mates.

How those six long years passed by in the hostel; studies, hard work and enjoyment in the student life and dedicated work during internship and housemanship (like everyone did during our times) is really surprising.

Those memories fill my heart with emotions, eich with happiness and blended with nostalgia, They enrich and enliever life, dispel occasional moments of melancholy and gloom. So I cherish and nourish these memories of mine, my greatest treasure, with utmost endeavour.

N.B.:- This is only a humble attempt to picturize the life I enjoyed as an inmate of Ladies Hostel-2. I regret and sincerely apologise to those names have not been mentiones. I once again request my friends to bear with me for this unintertional omission.

অলংকৰণ ঃ সৃষ্টি শাস্ত্ৰী

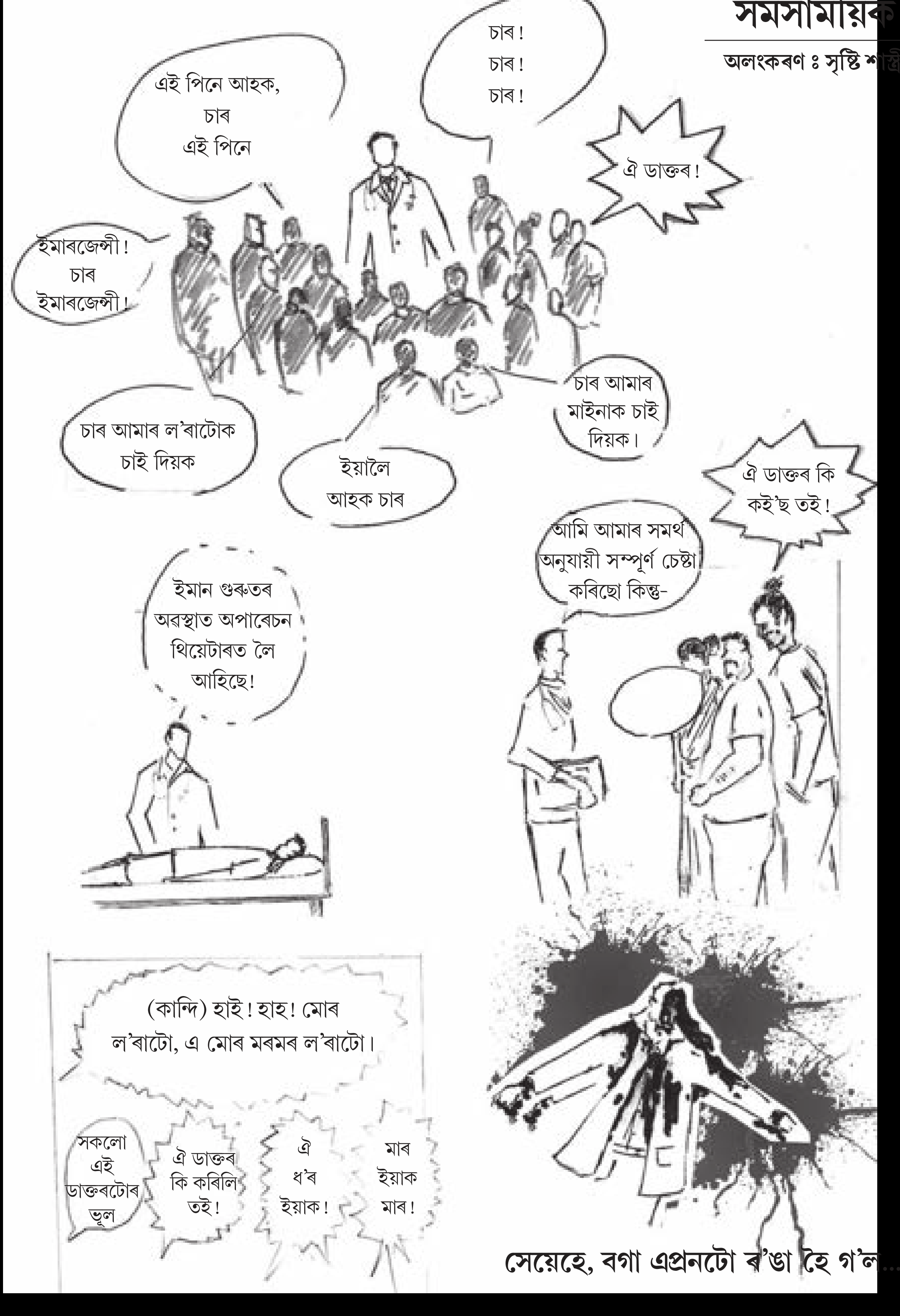

উপন্যাসিকা

উপত্যকা

ডাঃ মামুন ইৰফান চৌধুৰী

"১৯৭১ ৰ ২১ আগষ্টৰ ৰাতিলৈকে আমি পাকিস্তানী আছিলোঁ; ২২ আগষ্টৰ ৰাতিপুৱা আমি ভাৰতীয় হৈ পৰিলোঁ।" — উৎছুকভাবে চাই থকা সহযাত্ৰীৰ দলটোক আফজল খানে কৈ গ'ল।

"তেন্তে আপুনি এতিয়াও ভাৰতীয় সেনাক শত্ৰু ৰূপেই চাই নেকি?" — দলটোৰ এজনে প্ৰশ্ন কৰিলে।

"নাই, নাই; নেডাম শত্ৰুৰূপে কিয় চাম?" আমাৰ ল'ৰা ছোৱালীবোৰে মেট্ৰিক পাছ কৰিয়েই ডক্টৰ-ইঞ্জীনিয়াৰতকৈ বেছি সেনা বাহিনীত যোগদান কৰি হে ভাল পায়।

সেনাই ইয়াতে স্কুল খুলিছে; আমাক ৰোজগাৰ দিছে; আমি নিজৰ প্ৰাণতকৈও তেওঁলোকক বেছি ভাল পাওঁ।"

এনেবোৰ প্ৰশ্ন আফজল খানে বৰ বেয়া পায়; হ'লেও উত্তৰ দিব চেষ্টা কৰে। তুৰতুক গাঁৱলৈ অহা প্ৰতিজন অভিযাত্ৰীকে আফজল খানে তেওঁৰ গাঁওৰ; ঘৰৰ সোৱাদ দিব বিছাৰে। আজি তেওঁলোকৰ পাতত আছিল 'বাগৰী' শস্যৰ পৰা বনোৱা 'কিছিৰ' (চাউলৰ ৰুটিৰ দৰে) আৰু 'গাৰথুং' নামৰ শাকৰ আঞ্জা। লগতে গোটেই নিশা পানীত তিয়াই তোৱা 'এপ্ৰিক'ট। তাৰোপৰি ' পদিনাৰ চাহ'। খোৱাৰ

মাজে মাজে চলি গ'ল তুৰতুক গাঁৱৰ ইতিহাসৰ কথা। কিদৰে তিব্বতীয় বন ধৰ্ম আৰু বৌদ্ধধৰ্ম এৰি গোলাম হুছেইনে প্রচাৰ কৰা ইছলাম ধৰ্মৰ প্রতি বাল্টিসকল আকৃষ্ট হোৱাৰ পৰা আৰম্ভ কৰি ইন্দিৰা গান্ধীৰ 'গৰিবী হাটাও' অভিযান; তুৰতুক কিদৰে পৰ্যটনস্থলী হৈ পৰিল; কিদৰে 'থাং' আৰু 'তুৰতুক' ভাৰতৰ শেষ সীমান্ত হৈ পৰিল ইত্যাদি।

খোৱা শেষ কৰি আফজল খানে অভিযাত্রী দলটিক নিজৰ নতুনকৈ বনাই থকা হোটেললৈ লৈ গ'ল। হোটেলৰ চাদৰ পৰা তেওঁ দূৰবীণেৰে 'কৰাৰাকোৰাম' পৰ্বতৰ K1, K2, K3 লিখৰ দেখুৱালে আৰু দেখুৱালে তাত থকা সৰু সৰু সেনাৰ বেৰেকবোৰ।

তাৰ পাছত দলটিক তেওঁ পুৰণি গোম্পাখনলৈ লৈ গ'ল। তলৰ উপত্যকা আৰু 'চ্যানক' নৈ খন অভিযাত্রী কেইজনে চকুৰ নলক নপৰাকৈ চাই ৰ'ল।

আফজল খান নিজ গাঁৱত সৰ্বৰাহী ব্যক্তি হিচাপে সকলোৱে চিনি পায়। গাঁৱৰ প্ৰথম বি.এ. পাছ ব্যক্তি; পঞ্চায়তৰ সভাপতি; গাঁওখনৰ প্রতিটো পৰিয়ালক একেলগ কৰি পৰ্টাৰ (বোজা কঢ়িওৱা) ৰ কামটোক এক ব্যৱসায় কৰি উলিওৱা, সকলোতকৈ দুৰ্গম বাটবোৰত গঘ লৈ ৰেছ্ন লৈ যোৱা; সকলো কামতে আফজল খাল আনবঢ়া।

আফজল খান নিজৰ মানুহখিনিৰ বাবে প্ৰাণে-পণে কষ্ট আৰু ত্যাগ স্বীকাৰ কৰে, তথাপি তেখেতক যেতিয়া গাঁৱৰ পুৰণি গোম্পাখনত বহি চ্যাংক নৈ আৰু তলৰ উপত্যকাৰ কবৰস্তান খন চাই থকা দেখিব; তেওঁৰ শান্ত সম্যক চুকুযুৰিত যেন বহু কিবা কিবি খেলি থাকে। আফজল খানৰ এজন ভায়েক সিমান্তৰ সিপাৰে থাকে। প্রত্যেকবাৰ বসন্ত কালত যেতিয়া তেখেতে ৰেচন দিবলৈ যায়; তেতিয়াই ভায়েকৰ লগতো দেখা হয়। পাঁচ বছৰ বয়সতে এৰা-এৰি হোৱা ভায়েক। এনেই তেওঁলোকৰ ব্যৱধান মাথোঁ ৫০০ মিটাৰ। দুফালে দুটা শৃংগত ভাৰতীয় আৰু পাকিস্তানী সেনাৰ কেম্প। আৰু উদ্যত ৰাইফল লৈ থকা দুই দেশৰ জোৱান। বয়সত সিহঁত ২২-২৩ বছৰ হ'ব। কিন্তু কৰ্তব্যৰ খাতিৰত সিহঁতৰ মুখাবয়ৱ কঠোৰ; ট্ৰেগাৰত আঙুলি দৃঢ়। ভায়েক চেলিম, লগত আহে তেখেতৰ ভতিজা চুহেল। চুহেলৰ পষ্টিং পাকিস্তান অধিকৃত K2 নামৰ এটা শৃংগত; কিন্তু বসন্তকালত সি খুৰাকক চাবৰ বাবেই K1 শৃংগলৈ আহে। আকজল খালে চিঞৰি চিঞৰি চেলিমৰ লগত কথা পাতে। চুহেলে যথেষ্ঠ কম কথা কয়। হয়তো ভাৰতীয় খুৰাকৰ লগত হলি গলি কৰাটো অৰ পাকিস্তানী আৰ্মিৰ পোছাকত দাগ লগা যেন অনুভৱ হয়। 17,000 ফুটৰ উচ্চতাত চিঞৰি চিঞৰি কথা পাতি পাতি দুয়ো ভায়েকৰ ফোঁফনি ধৰে, হাওঁফাওঁ ফুলি যায়। অলপ পাছত দুয়ো বৰফত বহি পৰে আৰু মায়াময় নয়নেৰে এজনে আনজনৰ পিনে চাই ৰয়। সন্ধিয়া লগাৰ লগে লগে ঠাণ্ডা পৰে। আফজল খানে চাদৰখন মেৰিয়াই আৰু ভায়েকক নামনিলৈ নমা চাই ৰয়। লাহে লাহে আফজল খানো উপত্যকালৈ নামি আহে। নিজ ঘৰলৈ; আপোন তুৰতুকলৈ। চুহেলে দুয়োৰে তললৈ নমা চাই ৰয়, ভাৰতীয় খুৰাক আৰু পাকিস্তানী দেউতাকক তাৰ খামিডাঠ সৈনিক বুবুখনত কিবা এটা যেন বিষায় উঠে।

ইমান বছৰৰ পাছতো আফজল খানে ভায়েকক আলিংগন কৰিব পোৱা নাছিল। শেষত গৈ সেয়া সম্ভৱপৰ হ'ল। এনেয়ে তুৰতুকৰ পৰা তেখেতৰ ভায়েকৰ ঘৰ পাঁচ কিঃমিঃ মান দূৰত্ব। কিন্তু সেই পাঁচ কিঃমিঃ শেষত 1000 কিঃমিঃ হয়গৈ। সিমান্ত তুৰতুকৰ পৰা অতিক্ৰম কৰিব নোৱাৰি। সিমান্ত অতিক্ৰম কৰিবলৈ এতিয়া তুৰতুকৰ পৰা লাডাখ, লাডাখৰ পৰা দিল্লী, দিল্লীৰ পৰা অমৃতচৰ, অমৃতচৰৰ পৰা ৱাঘা বৰ্ডাৰ আৰু তাৰ পৰা লাহোৰ। বহু কষ্ট কৰি এসপ্তাহৰ ভিচা (VISA) উলিয়াইছিল আফজল খানে। 55 বছৰ বয়সত নিজ ভায়েকক সাবটি ধৰি হুক-হুকাই বান্দিছিল আফজল খানে। লগত ভতিজাক চুহেল।

ব্যক্তিগত জীৱন বুলিবলৈ আফজল খানৰ এজনী ছোৱালী মাথো। পত্নী বহু বছৰ আগতেই ঢুকাল; দুৰাৰোগ্য ৰোগত। মৰাৰ সময়ত ভ্ৰম বকিছিল তেখেতে। মাকৰ কথা, সিমান্তৰ সিপাৰৰ নিজ গাঁৱৰ কথা... ছোৱালী 'আফচানা'ৰ প্রতি বৰ মৰম আফজল খানৰ। তাই কেতিয়াবা দেউতাকৰ দাড়িত হাত ফুৰাই ফুৰাই সিমান্তৰ সিপাৰৰ কথা সোধে। এইবোৰ সময়ত আফজল খান অলপ দুৰ্বল হৈ পৰে। এপিনেদি আফজল খানে তাইক নিজৰ সংস্কৃতি আৰু ইতিহাসৰ কথা ক'ব খোজে আন পিনেৰে আফজল খানেও নিজৰ এৰি অহা ইতিহাসৰ কথা পাহৰিব বিছাৰে।

আফচানাৰ 17 বছৰ বয়স বৰ্তমান। আফজল খানে তাইক অকলে এৰি কলৈকো নাযায়। আনকি আজিকালি ৰেচন আনিবলৈ আফচানাক লৈ যায়। এদিন আফজল খানে আফচানাক সুধিলে, “আফচানা চাচাজানক চাব খোজা নেকি?”

“আফচানাই সপোনতো ভাবা নাছিল এইবাৰ দেউতাৰে তাইকো লৈ যাব বুলি। প্রায় শুনি থকা চেলিম চাচাজান আৰু চুহেলৰ কথা, পাহাৰখনৰ সিপাৰে সিহঁতৰ ফুৰাং গাওঁখনৰ কথা; মালবেৰী নছবোৰ; প্ৰকাণ্ড দড়িয়া চিপাহীবোৰ দূৰবীণেৰে দেখা পাহাৰৰ ওপৰৰ প্ৰকাণ্ড কামানবোৰ আৰু তিৰংগা পতকাখন সকলো তাইৰ চকুৰ আগেদি নাচি বাগি গ'ল। তাই সকলোতকৈ ভাল চেলোৱাৰ কমিজজোৰ উলিয়াই ল'লে, লগত মাকৰ পাচৰানী চুৰেটাৰ বোৰ, চিল্কৰ শুনা কৰা উলৰ টুপিবোৰ ল'লে। ৰাস্তাত খাবলৈ বাৰ্লিৰে বনোৱা চুজি, শুকান অপ্রিক'ট, অলমণ্ড, আখৰোট, বাকবীদৰ ৰুটী, সিহঁতৰ প্ৰাকৃতিক ফ্রিজবোৰত (পাহাৰৰ দাঁতিত বনোৱা শীতল গুহা)

ৰখা চৰ্বী আৰু মাখন ইত্যাদি বস্তুবোৰ বান্ধি লৈ সিহঁত পাহাৰৰ উপৰলৈ যাত্ৰা কৰিলে। আফজাল খানৰ মুঠ 11 টা গাধ আছে। এটা গাধই চৰকাৰী নিয়ম মতে 40 কেজি কৈ কঢ়িয়াব পাৰে। আৰু প্ৰতিজন পৰ্টাৰে 20 কেজিকৈ। আফজল খানে থুংলাৰ চাৰ্কিট হাউচৰ পৰা নিজৰ ট্ৰাকেৰে কালিয়েই ৰেচন অনাই থৈছিল, এতিয়া সকলোবোৰ গাধবোৰৰ পিঠিত বোজাই দি যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিলে। তেওঁ আৰু আফচানাই সিহঁতৰ ঘোঁৰাটিৰ পিঠিত উঠি গাধবোৰক লগত লৈ আগুৱাই যাব ধৰিলে।

যাত্ৰাৰ দ্বিতীয় দিনা আফচানাৰ অলপ শ্বাস লোৱাত কষ্ট হৈছিল যদিও; পাহাৰীয়া শৰীৰৰ আফচানাই সোনকালেই অভ্যস্ত হৈ পৰিল। তিনিদিনৰ দিনা তেওঁলোকে গন্তব্যস্থল পালেগৈ বিক্ৰম সিংক বস্তুখিনি চমজাই দি আফজল খানে কুশল বাৰ্তা বিনিময় কৰিলে। হিচাপ মতে চেলিম অহাকালি আহি পাব। গোটেই আউট পষ্টটোত পাঁচজন সেনা মাথো। ভাৰতৰ শেষ পহৰাদাৰ। মেজৰ সিঙে আফজল খানৰ এপ্ৰিক'টবোৰ বৰ ভাল পায়। কিন্তু আফজল খানৰ প্ৰতি মেজৰ চাহাবৰ আৰু এটিহে আশা থাকে। মেজৰ চাহাব শিখ মানুহ। ডিউটীৰ বাবে ঘৰ যাব নোৱাৰে। সেইবাবে প্ৰত্যেকবাৰ লাডাখলৈ গ'লে; আফজল খানে মেজৰ চাহাবৰ সৰু আপত্তি এটি পুৰা কৰে। আজিও আফজল খানে কোটৰ পকেটৰ পৰা খাকী ৰঙৰ কাগজত বন্ধা পানীয় এবিধ আগবঢ়ায় দিলে। মেজৰ চাহাবেও আফজলক যথেষ্ট মৰম কৰে। ঘৰলৈ বুলি লিখা চিঠি পত্ৰবোৰ মেজৰ চাহাবে আফজলৰ হাতত জমা কৰিলে।

ৰাতি অফিচাৰ্চ মেছত খাই উঠি মেজক চাহাবে তেওঁৰ ৰুমটো আফজল আৰু আফচানাৰ বাবে এৰি দিলে; আফজলৰ আপত্তি সত্ত্বেও। আৰু তেওঁ বাকি লগৰীয়া সকলৰ লগত শুই পৰিল।

পিছদিনা ৰাতিপুৱা আফজল খানৰ সোনকালে টোপনি ভাঙিল। হঠাৎ আফজল খানে বাহিৰত এটি সুহুৰী শুনিলে লগতে পাহাৰৰ বুকুত ঠেকা খাই বাৰে বাৰে প্ৰতিধ্বনিত হোৱা এটি শব্দ 'বালা' (দাদা) আফজল খান বাহিৰলৈ উলাই আহিল। চেলিম আৰু চুহেল ৰৈ আছিল। আফচানাইও সাৰ পাইছিল। তাই বাহিৰলৈ ওলাই আহিল। তাই আনন্দত আত্মহাৰা হৈ পৰিছিল। কিন্তু কোমলীয়া ছোৱালীৰ দৰে জপিয়াই নুফুৰি তাই ন কইনাৰ দৰে থৰ লাগিল ৰ'ল। উঠযোৰ গৰম উঠিল অইৰ। আৰু চুহেলে তাইৰ ফালে একেহৰে চাই ৰ'ল। বাপেক আৰু খুৰাকৰ ধেমালীৰ মাজত তাই ভৰিৰ তলত থকা বৰফবোৰলৈ চাই ৰ'ল আৰু মাজে মাজে নিচিকীয়া হাঁহিৰ মাজত চুহেলৰ চকুৰে-চকুৰে পৰিলে আকৌ লাজতে ৰঙা চিঙা পৰি গ'ল। বহুপৰ কথা পতাৰ পাছত যেতিয়া দুয়ো বুঢ়াৰ কোনো কথা নোলোৱা হ'ল; আফচানাই পুনৰ চেলিমৰ পিনে চালে। সি মনে মনে আছিল। হয়তো লাজত, হয়তো হতবাক। তাই পুনৰ লাজত ৰঙা চিঙা হৈ পৰিল আৰু মেজৰ চাহাবৰ ৰুমলৈ দৌৰ মাৰিলে। মেজৰ চাহাবো উলাই আহিল আৰু কথাত যোগ দিলে। এই এলেকাত যুদ্ধ বিৰতি উলংঘন নহয়; কেতিয়াও নহয়। আৰু আফচানা? তাই আজি ছোৱালীৰ পৰা নাৰী হৈ পৰিল।

ঘৰলৈ আহি আফচানাই কোনো কামতে মন বহুৱাব নোৱাৰিলে। অধৈৰ্য্য; বাৰে বাৰে চকুৰ আগত চুহেলৰ মুখখনেই ভাঁহিব ধৰে। দিনক দিনে তাই চুহেলৰ এটি চাৱনিৰ বাবে; এটি অলিংগনৰ বাবে উত্তেজিত হৈ যাব ধৰিলে। শেষত তাই চুহেলক পাব পৰা শেষ আৰু একমাত্ৰ উপায়টি বিছাৰি উলিয়ালে 'ফেচবুক'। তাইৰ লগৰী 'ইয়াচমিনে' শিকাইছিল তাইক। কেনেদৰে মানুহ বিছাৰিৰিব পাৰি; কেনেদৰে কথা পাতিব পাৰি।

বহু জোৰ কৰাৰ পাছত আফজল খানে নতুন মোবাইল এটা কিনি আনিলে। কিন্তু পৃথিৱীৰ এই শেষ মূৰত মোবাইল থকা নথকা একেই কথা। 'টাৱাৰ' নাথাকে বুলিয়েই ক'ব পাৰি। কিন্তু সেই জহতে আফজল খানে এতিয়া বায়েক, মহাক মাহীয়েক, পৰিয়ালৰ সকলো মানুহলৈ ফোন কৰিব পাৰে। এই এলেকাত আফজল খান মোবাইল লোৱা 4-5 নম্বৰ মানুহ। আগতে গাঁৱৰ সকলোৱে 'ফাৰুক' বা ইয়াচমিনৰ দেউতাকৰ ফোনেৰে অলৈ তলৈ খবৰ লৈছিল। এতিয়া মানুহবোৰ আফজল খানৰ ঘৰলৈ আহিব ধৰিলে। সকলোৰে মাজতে আফচানাই বহু ৰাতিত মোবাইলটো হাতত লয়। লিৰিকি বিচাৰি বহুপৰ চাই ৰয়, তাই দিয়া মেচেজবোৰ কিবা উত্তৰ আহিলেই নেকি? তাইয়ো জানে, চুহেল বৰ্তমান K2 ত আছে। যৰ পৰা তাৰ উত্তৰ আশাতীত। শীতকালিহে সি তললৈ নামি আহিব। হয়তো তেতিয়া .... হয়তো চুহেলেও তাইৰ কথা ভাবে ...... সি নিশ্চয় কিবা এটা উপায় উলিয়াব।

এদিন খবৰ আহিল বৰফত পোত খাই থকা জোঙা শিলত লাগি চুহেলৰ ভৰিত অলপ কাটিছে আৰু তাক 'গিলগিট'ৰ মেডিকেল বিভাগলৈ পঠিওৱা হৈছে। আফজাল খান চিন্তিত হৈ পৰিল। চেলিমক ফোন কৰা হ'ল। চুহেলৰ লগত কথা পাতিহে আফজল খানে স্বস্তিৰ নিশ্বাস এৰিলে। আঘাত সিমান গুৰুতৰ নহয়। 'আফচানাই'য়ো সিদিনা 'চুহেল'ৰ লগত কথা পাতিলে। তাইৰ চুহেলৰ বাবে দুখ আৰু ভাল লগা দুইটাই লাগিল। যথেষ্ট নম্ৰ আৰু কোমল চুহেলৰ ভাষা। একদম মিলিটেৰীৰ গম গমীয়া ভেম নাই। তাই বেছি কথা ক'ব নোৱাৰিলে। কাণ খন গৰম হৈ আহিছিল তাইৰ। উত্তেজনাত বুকুখন ধপ ধপাই আছিল।

সিদিনা ৰাতি সকলো শুই যোৱাৰ পাছত আফচানাই চুহেলৰ নম্বৰত ফোন কৰি চালে। উত্তেজনাত তাইৰ হাত-ভৰিবোৰ কণিব ধৰিলে। প্ৰথমবাৰ ফোনটো লাগি কাটি গ'ল।

তাই নিজকে গালি দিব ধৰিলে। কিহে পাইছে এই ৰাতিখন। তদুপৰি তাই নাজানে চুহেলে তাইক কি দৰে লয়। হয়তো তাৰ জীৱনত আগৰে পৰা কোনোবা...

ভাবি থাকোতেই ফোনটো স-শব্দে বাজি উঠিল। উত্তেজনাত খপ-ডপাই তাই ফোনটো কাণত তুলি ল'লে।

"হেল্ল" — চুহেলৰ মাতটি ভাঁহি আহিল। " ......" — আফচানাৰ মাতটি ডিঙিলৈকে আহি সোপা মাৰি ধৰিলে।

"হেল্ল' চাচাজান?"

"হেল্ল - হেল্ল"

— "আফচানা?" "হেল্ল আফচানা?"

সিদিনা ৰাতিপুৱা চাৰিটা বজালৈ দুইটাই কথা পাতিলে।

"কাইলৈ আহিবা?"

"আহিম চাগে।"

আফজল খানৰ চুহেলক আগৰ পৰাই ভাল লাগিছিল। পাকিস্তানত থাকিলে হয়তো চুহেলেই আফচানাৰ বিবাহ প্ৰাৰ্থী হ'ল হয়। তেওঁলোকৰ সমাজত বিবাহৰ ক্ষেত্ৰত ভায়েকৰ ডাঙৰ ল'ৰাক অগ্ৰাধিকাৰ দিয়া হয়। আফজল খানো ইয়াৰ ব্যতিক্ৰম নহয়। কিন্তু ভাৰতত থাকি পাকিস্তানত বিয়া দিলে .... তাতো এনেকুৱা এটা সময়ত য'ত 26/11 ত পাকিস্তানী সন্ত্ৰাসবাদী কেইজনমানে মুম্বাইত নিৰ্ভিয়ে বহু মানুহ হত্যা কৰিছে, ভাৰত আৰু পাকিস্তানৰ সম্পৰ্ক বৰ্তমান তিক্ততাপূৰ্ণ হৈ পৰিছে, এইটো এলেকাত দুই দেশৰ সৈনিকৰ মাজত যথেষ্ট বন্ধুত্বপূৰ্ণ সম্পৰ্ক আছে। হ'লেও পৰিস্থিতি কোনফালে যাই ক'ব নোৱাৰি।

26/11 ৰ পাছত সন্ত্ৰাসবাদীৰ লগত মোকাবিলা কৰিবলৈ ভাৰত চৰকাৰে এক নতুন টাস্ক ফৰ্চ গঠন কৰিছে। গাঁৱৰ ল'ৰা 'ফাৰুক' টাস্ক ফৰ্চত যোগদান কৰিছে। 'আফচানা'ৰ বাবে ফাৰুকতকৈ ভাল পাত্ৰ কোনো হ'ব নোৱাৰে। ইতিমধ্যে ফাৰুকৰ দেউতাকেও পাকে প্ৰকাৰে আফজল খানক কথাটো জনাইছেই। ফাৰুকৰো হেনো পচন্দ 'আফচানা'। ঘৰত সি ইতিমধ্যে পোনপটীয়াকৈ কৈ জনাইছে।

..... ফাৰুক এই বাৰ ছুটিত ঘৰলৈ আহিলেই 'নিকাহ'খন হৈ যাব লাগে।

আফচানা দিনক দিনে শুকাই খিনাই পোৱা আফজল খানে মন কৰিছিল। তাইক বিয়াৰ খবৰ দিয়া মাত্ৰকে তাই যেন ভাগি পৰিছে। মুখৰ হাঁহিটি যেন মাৰ হে গ'ল। কিন্তু আজি চেলিমৰ লগত কথা পাতি হে আফজল খানে কথাৰ ওৰ পালে। চুহেলে চিঠি লিখিছিল; K2 ৰ পৰা। আফজল খানে ভিতৰি-ভিতৰি আনন্দ আৰু বিষাদ দুইটাই অনুভৱ কৰিছিল। আফচানা তেখেতৰ একমাত্ৰ সম্পত্তি। আৰু তুৰতুক এৰিও যাব নোৱাৰে তেওঁ। তাৰোপৰি ফাৰুকৰ লগত তাইৰ বিয়াৰ কথা গাওঁৰ সকলোৱে গম পাইছে।

বিয়াৰ এদিন আগতে আফজল খানে এক আচৰিত সিদ্ধান্ত লৈ পেলালে — কিবা এটা ভাবিয়েই যোৱা বছৰেই তেওঁ আফচানাৰ বাবে পাচপৰ্ট বনাই থৈছিল। দিল্লীলৈ যোৱা শেষ ৰেলখন লেহ হৈ 4 টা বজাত যায়। আফচানাক লৈ তেওঁ খৰধৰকৈ ওলাই গ'ল। ৰেলখন লাহে লাহে চলিবলৈ আৰম্ভ কৰিছিলেই। তেওঁ আফচানাক লৈ ৰেলখনত উঠি দিলে।

ৰাঘা বৰ্ডাৰ পাই মানে আফজল খানৰ চকুযোৰ বাৰে বাৰে সেমেকি উঠিছিল। তেওঁৰকোচত প্ৰশান্তিৰে শুই আছিল তেওঁৰ জীৱনৰ সমস্ত জমা ৰাশি। হয়তো বেলেগ বাপেকৰ নিচিনা তেওঁ উলিয়াই দিব নোৱাৰিলে তাইক।

গেটৰ সিপাৰে চেলিম ৰৈ আছিল। আফচানা বাৰেপতি কান্দি কান্দি ভাগৰি পৰিছিল। তাইক বিদায় দি ঘূৰি আহোঁতে দুজন বৰ্ডাৰ গাৰ্ডে আফজল খানক ৰখালে।

"আপুনি আমাৰ লগত যাব লাগিব।"

"কিন্তু.... কিয়?"

"আমাৰ চোৰাং চোৰাৰ হাতত তথ্য আছে.... আপুনি সেনা-বাহিনীৰ গোপন খবৰ শত্ৰুৰ হাতত তুলি দিছে।"

"সাক্ষী কোন?"

"টাস্ক ফৰ্চৰ পৰা আপোনাৰ ওপৰত বহুদিন নজৰ ৰাখি থকা হৈছিল ...."

আফজল খানৰ মুখত এটি হাঁহি বিৰিঙি উঠিল।

(আগলৈ)

('এমকলৰ বুকুত হয়তো শেষ লেখা। প্লটটো কাল্পনিক; ঠাইবোৰ সঁচা। সৰুতে পঢ়িছিলো - "দুখন পাহাৰৰ মাজৰ সমতল ভুমিএই হ'ল উপত্যকা"। এই বয়সত বুজি পাইছো; চৰকাৰ, সমাজ, বিবেক, ৰঙা ফিটাৰ মেৰ্‌পেছ্ প্ৰেম ইত্যাদিৰ মাজত নিষ্ঠ সকলো মানুহেই সেই উপত্যকাৰ বাসিন্দা)

চুটি গল্প

‘পৰিক্ৰমা’

■ নিশিগন্ধা ফুকন

জেঠ মহীয়া গোমোঠা বতৰটো। বাৰিষা আহিলেই মেঘবোৰ ক’লা কৰি এই যে বতৰটোৰ গোমোঠা মৰা স্বভাৱটো, ভাল নালাগে। ৰাতিৰ বৰষুণজাক ডাঙৰকৈ দিছিল, চোতালত এডোখা পানী জমা হৈ আছে। আৰু এতিয়া সেই বৰষুণজাকৰে ধবংসস্তুপ হৈ চিপচিপকৈ টোপালবোৰ পৰিয়েই আছে। সকলো বেয়া লাগে এনে হ’লে। গাটো যোৱা দুদিন ধৰি বেছি বেয়া হৈ গৈছে। মনটো বেয়া হোৱা কিমান দিন বা হৈ গ’ল হিচাপ ৰাখিবই নোৱাৰা হ’লো। বমদৰবৰ ওপৰা ওপৰি হেঁচাত ঘাঁহডোখৰ চাব নোৱাৰা হৈ গৈছে। সময় অসময় নোহোৱাকৈ এসোপামান পনীয়া পূঁজ ওলায়েই আছে যোৱা দুদিন ধৰি। কালি তেজো ওলাইছিল বহুত। তাৰে ওপৰত বিষটোৱে ৰাক্ষসৰ দৰে হেঁচা মাৰি ধৰি আছে। বৌটিক কৈছো নামঘৰলৈ যাওঁতে মামনি পেহীক এবাৰ ক’বলৈ। কিন্তু কিয় জানো, আশাবোৰক আৰু জীয়াই ৰাখিবলৈ কষ্ট পাইছো নাই। মৃত্যুৰ শীতলতাক সহজভাৱে ল’বলৈ মানসিকভাৱে জানো কোনোৱা প্ৰস্তুত হ’ব পাৰে? একোৱেই নাই জীৱনটোত এই বেমাৰটো আৰু বৌটিৰ বাহিৰে। কেতিয়াবা ভাবো মই গ’লেগৈ চাগে বৌটিয়ে মুক্তি পাব। কমখন গৰিহণা খাই ছিটিকি পৰিছে মানুহজনী!!

(তেজ পূজঁবোৰৰ পৰা বৌটিক আঁতৰাই ৰাখিছো যিমান পাৰো তথাপি চেপি ৰখা কেঁকনি কেইটাৰ কথা মনত পেলায়ে

মোৰ আঠ বছৰ মান বয়সত এই ঘৰটোলৈ গুচি আহিছিলোঁ আমি। হয়তো সেইদিনাও এনে এটা চিপ্‌চিপিয়া বৰষুণৰ দিনেই আছিল।

চাগে কালি নিশা মোৰ টোপনি যোৱা বুলি ভাবি মূৰত হাত বুলাই মৰম কৰিছিল। ইয়াৰ আগতে বৌটিয়ে কেতিয়া মোৰ মূৰত হাত বোলাইছিল মনতেই নপৰে। মুখচোকা মানুহজনীয়ে কিন্তু সতিনীয়েকৰ লগত কাজিয়া লাগি কেবাবাৰো খংটো মোৰ ওপৰত তুলি মোৰ চুলি চিঙিছিল। পুৰণা ঘৰটোৰ আহল বহল কোঠাবোৰত দেউতাৰলগত থকাৰ দিনবোৰ আছিল তেতিয়া।

মোৰ আঠ বছৰ মান বয়সত এই ঘৰটোলৈ গুচি আহিছিলোঁ আমি। হয়তো সেইদিনাও এনে এটা চিপ্‌চিপিয়া বৰষুণৰ দিনেই আছিল। মোমাইদেৰে আহি ঘৰটো ঠিক্‌ -ঠাক্‌ কৰি দি ছমাহ ধৰি নিজৰ ঘৰত বোৱা আমাৰ বোজাটোৰ পৰা মুক্তি পাইছিল। মামীদেৰে আহিবৰ পৰত ভগা চচপেন এটা আৰু দুটামান সৰু সুৰা বাচন কাহি দি পঠিয়াইছিল। পাছত বাটত আহি থাকোতে মোমাইদেৰে বিচনা পাতিৰ প্ৰয়োজনীয় কেইপদমান বস্তু আনি দিছিল। মোমাইঘৰৰ পৰা গৰু গাড়ীত উঠি আহিছিলো আমি। ফ্ৰক পিন্ধাৰ দিনৰ আটাইতকৈ ডাঙৰ বিলাসিতাটো পুৰণ হৈছিল সিদিনা মোৰ!! বৌটি আৰু মই দুজনী মানুহ থকা জুপুৰিটো মোমাইদেৰে নিজৰ এটুকুৰা মাটিতেই সাজি দিছিল। সেইদিনধৰি এই জুপুৰিটোকে ঘৰ সাজি দুইজনীয়ে বসন্তবোৰ পাৰ কৰিছো। দুই শ্ৰেণীমান স্কুললৈ যাবলৈও চেষ্টা কৰিছিলোঁ। কিন্তু মানুহে পৰিস্থিতি সাপেক্ষে কিছুমান বস্তু এৰিব বা ধৰিব লগা হয়। এই কথাষাৰি মোৰ জীৱনটোৰ লগত ওতঃপ্ৰোতভাৱে সদায়েই জড়িত হৈ আহিছে।

বৰষুণজাক এৰিছে অলপকৈ । বতৰটোৰ বাবেই হঁওক নতুবা দেহাটোৰ কাৰণেই হঁওক, যোৱা দুদিন ধৰি ঘৰখনৰ কটা এগছো কৰিব পৰা নাই মই। বৌটিয়ে নিজে ভাত দুটামান বচাইছে আৰু বাচন কেইটাও নিজে তৎক্ষণাত ধুই পেলাইছে। মই তামোলখন খাই ধুবলৈ অহালৈ বাট চোৱাই নাই। আগতে হ'লে কেতিয়াবা দুইজনীয়ে জিদ ধৰি আগদিনাৰ বাচনো নুধুৱাকৈ থাকো। তই ধুগৈ' বুলি ক'লে বৌটি জক্‌জকাই উঠিছিল। নাজানো কিহৰ এই পৰিৱৰ্তন। মাজে মাজে এনে লাগে যেন গোটেই পৃথিৱীখনেই ক'ৰ বাত সলনি হৈ গৈছে। বৌটি বৌটিয়েই, কেতিয়াবা সলনি হৈছে বুলি আগতে এনেকুৱা পাছলৈ তেনেকুৱা বুলি ভাৱ অহা নাছিল কেতিয়াও। সময়বোৰ সলনি হৈছে নে বৌটি সলনি হৈছে ক'ব নোৱাৰো। নে মোৰ বেমাৰটোৱে সকলোবোৰ সলনি কৰি দিছে?? আগতেও মোৰ চুৱা হ'লে বৌটিয়ে বাচন ধুইছিল। উফ্ গা-ধুৱা ঘৰত পেলাই থোৱা কাপোৰ কেইটাকে পাছফালৰ চালিখনৰ তলতে মেলি দিওঁ। কাইলৈ মানে ৰ'দ দিব চাগে। বৌতিও নামঘৰৰ পৰা আহি পাবৰ হৈছে। বৰষুণ বুলিয়েই চাগে আলিবাটত মানুহ এটা দেখিবলৈ নাই। পাছ চোতালৰ কেইবাখনৰ গাতে কঁঠাল জোপাৰ আঁৰ লৈ গৰু এজনী ৰৈ আছে। ভুই ৰোৱা মানুহবোৰো গ'লগৈ। দুপৰীয়াটো মূৰত লৈ এই সময়খিনি মোৰ নাযায় নুপুৱাই হয়।

ঘৰৰ বনবোৰ কৰিব পৰা দিনবোৰত ইটো সিটো কৰোঁ। বেমাৰটোৱে মোক বৰ বেয়াকৈ অকামিলা কৰি দিলে। দেহৰ কষ্টতকৈও মনৰ কষ্টবোৰ বেছি বেদনাদায়ক হৈ পৰে কেতিয়াবা। চিলাই মেচিনটো চাঙৰ ওপৰত উঠাই থৈছে বৌটিয়ে। হয়তো মই মৰিলেই বেচি দিব। মোৰ মনটোক দুখ নিদিও বুলিয়েই অকামিলা মেচিনটোক জাৰি জোকাৰি সামৰি থৈছে। এটা সময়ত মেচিনটোৱে মোক ৰাংঢালী কৰি তুলিছিল। চৰকাৰি সাহাৰ্য্যত পোৱা মেচিটোত কাপোৰ চিলোৱাৰ প্ৰশিক্ষণ এটা কোনোবা সংস্থান এটাই দিছিল গাঁৱতে। মেচিন চলাই ঘটা পইচাকেইটাৰে বৌটিৰ দুখবোৰ ক'ৰবাত লুকুৱাই পেলাবলৈ সক্ষম হৈছিলোঁ মই। সেইকেইদিন হাঁহি তামাচাৰে মাছ-ভাত খাইছিলো আমি। অৰুণাচললৈ সৰুতেই গুচি যোৱা মোতকৈ প্ৰায় ৮-১০ বছৰে ডাঙৰ ককাইদেউ ঘূৰি আহিছিল ঘৰলৈ। চুবুৰীয়া গাওঁখনতে ঘৰখন পাতি থাকিছিলহি সি। কিন্তু সেই যে সলনি, সেই সলনিৰ বতাহেই হেঁচুকি মাৰি দেহাটোকে সলনি কৰিলেহি লাহে লাহে। মোৰ শৰীৰৰ আটাইতকৈ কোমল অংগটোত লাহে লাহে বাঢ়ি অহা গোটা পদাৰ্থটোৱে ছায়া আনিলে পুনৰ মোৰ জীৱনলৈ। লাহে লাহে বাঢ়ি মোৰ বাওঁ স্তনটো সি সম্পূৰ্ণৰূপে গিলি পেলাইছে এতিয়া। সোঁস্তনটোতো আৰম্ভ হৈছে একেই প্ৰক্ৰিয়া। প্ৰথমে একো নুবুজি বহুদিনলৈ কাকো কোৱা নাছিলোঁ। পাছত বৌটিয়ে গম পাই মামনি পেহীৰ পৰা বনদৰব আনি দিছিল। ছমাহমান আগতে বহুতৰ হেঁচাত ডাক্তৰৰ ওচৰ লৈকো গৈছিলো। তেওঁলোকৰ পৰিভাষাত এগালমান কথা কৈ বুজাইছিল মোক। গুৱাহাটীলৈকো যাবলৈ কৈছিল। কিন্তু ককাইদেবৰ পৰা অনা দুটামান পইচা আৰু মোৰ নিজৰ সাঁচতীয়া পইচাকেইটা তেওঁ ইয়াতে খাবলৈ দিয়া ঔষধকেইটা খাওঁতেই শেষ হ'ল। আৰোগ্য হোৱাৰ মনোকামনা কেতিয়াবাই এৰি পেলাইছো মই। অজাতিৰ ছোৱালী অনা ককাইদেৰে বৌটিক মোৰ দৰে চাব পাৰিব জানো? সুখৰ মুখ নেদেখিলেই দেখোন মানুহজনীয়ে! চাব বুলি অনন্ত আশা কৰিও মোৰ শিৰত সেন্দুৰকণ নেদেখিলে তেওঁ। নিজৰ শিৰৰ সেন্দুৰকণেও প্ৰতাৰণা কৰিলে তেওঁক।

ককাইদেউ বৌটিৰ প্ৰথম স্বামীৰ প্ৰথম পুত্ৰ।সেইবোৰেই চাগে সুখৰ দিন আছিল তেওঁৰ জীৱনৰ। মিলিটেৰিত কাম কৰা ধন থকা স্বামীৰ পত্নী হৈ এটা ধুনীয়া কেঁচুৱা পাইছিল তেওঁ। নিয়তিয়ে পৰিহাস কৰি তেওঁৰ প্ৰথম স্বামীক লৈ গৈছিল। শহুৰ-শাহু নথকা অকলশৰীয়া ঘৰটোত থকা গাভৰু বিধৱা এজনীৰ ওপৰত শগুণৰ চকু পৰিবই। সেই শগুণৰ ফান্দত পৰি নতুনকৈ শিৰত সেন্দুৰ পিন্ধি ল'ৰাটোক লৈ গুচি আহিছিল তেওঁ চলাহি-চলাহি মানুহজনৰ লগত সতিনীৰ লগত মিলি

থাকিব পাৰিম বুলি। সেই দ্বিতীয়ভাগ সেন্দুৰৰ পৰিণতি আছিলো মই। কেনে ভয়ংকৰ আছিল সেই দিনবোৰ। মদ খাই মাতাল হৈ পৰা দেউতাই চণ্ডালিৰ পৰা নাছিল সতিনীৰ শত্ৰুতা। বহু কষ্টৰ মূৰত সেই কেঁকোৰা চেঁপাৰ পৰা ওলাই আহিছিল বৌটি মোক লৈ। প্ৰথমে আহি মোমাইদেউৰ ঘৰতে আছিলো। কিন্তু কলংকৰ ক'লা দাগ কঁপালত আঁকি ফুৰা বৌটি কনো মামীদেৰে কেনেকৈ ভাল ব্যৱহাৰ কৰে।

বৌতিৰ জীৱনৰ ঘটনাবোৰেই মোৰ জীৱনটো কেনে হ'ব কৈ গৈছিল। বৌটি গাভৰুতে হেনো লেখত ল'বলগীয়াকৈ ধুনীয়া আছিল। খুব চৌখিন আছিল। মিলিটেৰি স্বামীৰ পইচাৰে কাজল লিপিষ্টিক কিনি প্ৰসাধন কৰা বৌটিয়ে চখবোৰ মোলৈ দিছিল। গাভৰু হোৱাৰ পাছত ঠনধৰা গাটো সজোৱাৰ কথাবোৰ মোক তেৱেঁই লাহে লাহে শিকাই দিছিল। বৌটিয়ে কাম কৰি, তাঁতবৈ পোৱা পইচা, মই নিজে মেচিন চলাই পোৱা পইচাৰে ধুনীয়াজনী হৈ সাজিছিলো মই। নিজৰ ৰূপক লৈ চাগে অহংকাৰীও আছিলোঁ মই! বিয়াৰ বয়সত অহা ল'ৰাবোৰ বৰ সুক্ষ্মকৈ পৰীক্ষা নিৰীক্ষা কৰোঁতে কৰোঁতে সময়বোৰেই সলনি হৈ গ'ল। বৌটিৰ মনোযোগ বোৰো লাহে লাহে কমি আহিল। কেতিয়াবা এনে লাগে যেন বৌটিয়ে ইচ্ছা কৰিয়েই এনে কৰিলে। স্বাৰ্থপৰতাৰ মুকুট পিন্ধি নিজে অকলশৰীয়া হৈ যোৱাৰ ভয়ত মোৰ বিয়াখন হ'বলৈ নিদিলে। নে নিজৰ তিতা সংসাৰ কথা সুধৰি। মোক নিজৰ আঁচলৰ তলত লুকুৱাই থলে নাজানো। আবিয়ৈ ছোৱালীৰ অপূৰ্ণ আশাবোৰে এতিয়াও আমনি নকৰা নহয় মোক! তথাপি, কৰবা'ত বৌতিৰ চেহেৰাটোৰে জীয়াই ৰাখে মোক।

এতিয়া যদি বেমাৰটোৱে মোক লৈ যায়, আকৌ অকলশৰীয়া হৈ শুব লাগিব তেওঁ। দেউতাৰ ওচৰৰ পৰা গুচি অহাৰ পাছত কিমানদিন বৌটিয়ে মোক সাৱটি কান্দিছিল মই গ'লে গৈ কাক লৈ কান্দিব তেওঁ!!

বৰষুণজাক আজি নেৰিবই চাগে। পথাৰৰ পৰা গৰুজনী লৈ বৌটি আহিছে। কাণৰ কাষত পকা চুলি লৈ অলপকৈ কঁকালটো বেঁকা কৰি দুয়োখন হাত পাছফালে দি আহি আছে। খোজবোৰ অন্যমনস্ক। নিজেই নাজানে চাগে কি ভাবি আছে। চাই থাকিব নোৱাৰো মই। পিৰালিত থিয় দি থকাৰ শক্তিকণো নোহোৱা হ'ল মোৰ। তথাপি কাজল বোলাই চকু দুটা আৰু চেলাউৰি কেইডাল আঁকি লৈছোঁ। চুলিকেইডালো ফণিয়াইছো। বৌতিয়ে ভাল দেখে এনেকৈ থাকিলে। এতিয়া যাবৰ পৰত তেওঁক দুখ দিবলৈ মোৰ অলপো মন নাই যোৱা অ'!!!

■■■

ডাঃ চন্দন শৰ্মা

অস্থিৰতা

বিজ্ঞান অগ্ৰগতি পাশ্চাত্য প্ৰগতি
প্ৰগতি প্ৰদৰ্শন,
যান্ত্ৰিক বলয় প্ৰগতি সমলয়
প্ৰজন্ম আকৰ্ষণ।
ধ্যান ধৰ্ম নিকা নিষ্ঠা কৰ্ম
পৰম্পৰা পৰিহাৰ,
প্ৰতিযোগী মন সহযোগী ধন
অনৈতিক অনাচাৰ।
বিলাসী বলয় পৰমুখী সমলয়
চেমনীয়া চন্দুক,
শিক্ষিত নিবনুৱা অদক্ষ বনুৱা
সন্ত্ৰাসী বন্দুক।
শিক্ষিৎ বনুৱা দক্ষ বনুৱা
মাৰ্জিত আচাৰ,
কমিচন ৰাজ স্বজেশ অৰাজ
দুৰ্নীতিৰ পাহাৰ।
বণিক শোষণ শাসক কমিচন
বিত্ত বৈষম্য,
ধনী নিৰ্ধনী সৃষ্টি কল্যাণকাৰীৰ কলাকৃষ্টি
গণতন্ত্ৰ সাম্য।
বৈষম্য বিসংগতি শোষিতৰ দুৰ্গতি
নিৰাপত্তাৰ অভাব,
নিঠৰুৱা নাৰী নিৰাশ্ৰয় অঘৰী
সন্ত্ৰাসীৰ প্ৰভাৱ।
গণতন্ত্ৰ ভাৰত পৰিয়ালতন্ত্ৰ আঁৰত
তোষণ শাসন,
সাংবিধানিক ক্ষমতা প্ৰতিনিধি অস্থিৰতা
অস্থিৰতা অৱসান।

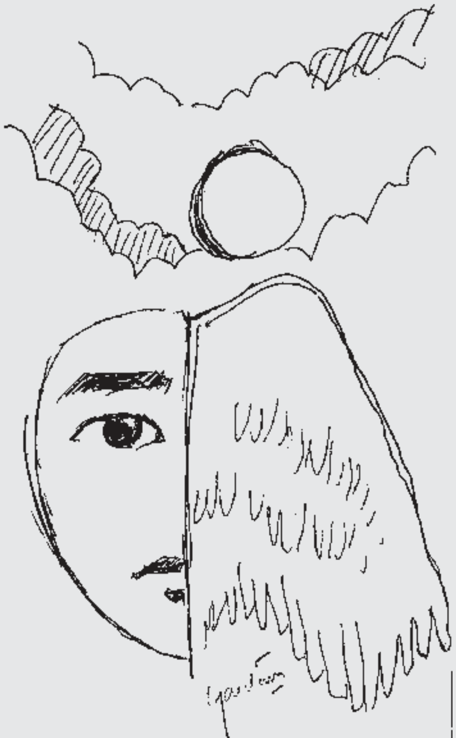

গল্প

জীৱন্ত দলিল

অন্বেষা তৰালী

সেই কদৰ্য্য কোঠাৰ সেউজী আৱৰণবোৰৰ অবেষ্টনীতছিগো হোৱা শীৰ্ণ শৰীৰটোৱে তেতিয়া বাগৰ সলাবলৈ বৰকৈ কষ্ট পাইছে। ওচৰে- পাজৰে থকা শাৰী-শাৰী নিথৰ দেহবোৰৰো দুখলগা অৱস্থা। দুচকুৰ কৰুণ দৃষ্টিৰে বাট চাইছে কেৱল 'বগা কোট' পৰিহিত ভগৱানতুল্য সেই মনীষীলৈ। তেওঁ এপলক আহি কাষত থিয় দিলেই যেন দেহ-মন শাঁত পৰি যায়। তথাপি তেওঁ বুজি উঠিছে ভৱিষ্যতৰ অলিখিত সংলাপ। এমুঠি অপ্ৰাপ্তিৰ তিক্তবেদনা লৈ এতিয়া মাথোঁ মৌন কোলাহলবোৰত তেওঁ মগ্ন হৈ বৈছে। এই সকলোবোৰে তেওঁৰ মন মগজুক অসাৰ কৰি তুলিছে। মাজে মাজে 'বগা কোট' পৰিহিত সেই ব্যক্তিজন তেওঁৰ ওচৰলৈ আহি পৰীক্ষা কৰি যায় তেওঁক ক'ত যেন 'Blood tests' বোৰ কৰিবলৈ দিয়ে! বানে গৰকা অঞ্চলৰ পৰা অহা ক্ষুদ্ৰ কৃষক তেওঁ। দৰিদ্ৰতা সঁচাই অভিশাপ! এই কথা তেওঁ আগতে ভবা নাছিল যদিও নৰিয়াই পোৱাত দেহ-মনত শিপাই ধৰিবলৈ ল'লৈ এই কথাষাৰ। দীৰ্ঘদিনীয়া হৃদৰোগটো কাল হৈ ৰ'ল তেওঁৰ স্বাধীন জীৱনত। হস্পিতালৰ বিছনাত পৰি থাকোতে তেওঁক চোৱা-চিতা কৰিবলৈ অৱশ্যে বৰ পুত্ৰ আছে। টকা নহ'লেও সেয়া এক পৰম সন্তোষ। থোকা - থুকি মাতেৰেই তেওঁ পুতেকক ক'বলৈ ধৰিলে - 'তহঁতে মোকলৈ এনেয়ে সময়বোৰ নষ্ট কৰিছ। জীয়াই থকাৰ হাবিয়াস মোৰ কেতিয়াবাই হেৰাই গৈছে, বোপা। মিছা-মিছি টেটুলৈকে ধাৰগাল লগাই, মাটি বাৰী বন্ধকত দি তহঁতি মোৰ চিকিৎসা কৰিব নালাগে।' কথাখিনি কওঁতে কেউপিনে বুকু চাতি ধৰা বিষটো ক্ৰমাত বাঢ়ি অহা যেন অনুভৱ হৈছিল তেওঁৰ। অভিজ্ঞতাৰ তৰা পাতবোৰেৰে মেৰিয়াই মেৰিয়াই বান্ধি থোৱা কলিজাখনে যেন অস্বস্তিত খুচি বিন্ধি ধৰিছিল তেওঁক। বৰপুত্ৰৰ ম্লান পৰা বিমৰ্ষ মুখমণ্ডলত বিৰিঙিছিল অপ্ৰাপ্তি আৰু বিফলতাৰ মিশ্ৰিত ঢৌ। এটা বাটৰ শেষবিন্দু ভাস্কৰ হৈ জিলিকিছিল এখন কক্ষপথহীন পৃথিৱী।

যোৱা বছৰ পানীয়ে মৰা খেতি-বাতি হেৰুৱাৰ দুখ যাবলৈ নৌপাওঁতেই এতিয়া আকৌ ৰুগীয়া পিতৃৰ শীৰ্ণ শৰীৰটোলৈ চাই তাৰ বুকু কঁপি উঠিছিল। বাইশ বছৰীয়া তাৰ যৌৱন যেন অসাৰ হৈ পৰিছিল দুৰ্যোগৰ সময়ত। তেখেতৰ সৰু পোৱে এতিয়া হায়াৰ ছেকেণ্ডেৰী পঢ়ি আছে ওচৰৰে চৰকাৰী বিদ্যালয়খনত। তাৰ মেধাশক্তিৰ প্ৰখৰতা দেখি সমাজৰ সু-বিবেচক ৰাইজে সহায়ৰ হাত আগবঢ়াবলৈ কুণ্ঠাবোধ নকৰে। নৰিয়া বাপেকৰ পুতেকক ডাক্তৰী পোছাকত দেখাৰ হেঁপাহ। ৰোগে গৰকা দেহাই ভালদৰেই বুজি উঠিছে জীৱন-মৰণৰ সন্ধিক্ষণত সমাজক কাৰ আটাইতকৈ বেছি প্ৰয়োজন। পুত্ৰৰ সপোনক লৈ গৰ্বিত নৰিয়া পিতৃ। মাথোঁ এটাই আশংকা, আজিকালি চিকিৎসকৰ ওপৰত সমাজৰ এচাম পশুতুল্য মানুহৰ বৰকৈ অভিযোগ দেখিবলৈ পাইছে তেওঁ। এই শংকা এদিন পুত্ৰৰ আগত ব্যক্ত কৰোঁতে সিয়ে এদিন পিতাকক কৈছিল, 'পিতাই মানুহক সেৱা কৰাৰ মোৰ যি সপোন তাক পূৰাবলৈ, মই যিমান যি ঘাত-প্ৰতিঘাত ল'ব লগা আছে ল'ম। ভাবচোন পিতাই, মোৰ এই দুখন হাতেৰে যেতিয়া মই মৃত্যুমুখী এজন মানুহক নৱ-জীৱন প্ৰদান কৰিব পাৰিম, তাতোকৈ সুখৰ কথা কি হ'ব পাৰে ক'চোন তই? চাবি, এদিন তইতো মোৰ সপোনক লৈ গৌৰৱ কৰিবি। বাপেকে সেইদিনাই বুজি উঠিছিল সৰু পুত্ৰৰ বুকুৰ সভ্যতাৰ বিকাশ কিমান গভীৰ। হস্পিতালৰ বিছনাত একচেতিয়া হৈ পৰি থাকোঁতে তেওঁৰ সৰু পুতেকৰ লগত হোৱা এই মধুৰ কথাবোৰ ৰোমন্থন কৰে। মাজনিশা যেতিয়া উশাহ ল'ব নোৱাৰি তেওঁ সাৰ পাই বিছনাত উঠে তেতিয়া এইবোৰ কথাই বৰকৈ আমনি কৰে তেওঁক। মায়াজালৰ নিপুণতাত মুগ্ধ তেওঁৰ সমগ্ৰ সত্তা। তথাপি তেওঁ বুজিব পাৰিছে, ক্ষন্তেক সময়ৰ পাছতেই তেওঁ উভতি যাব অহা বাটেৰে আবেলিৰ হেঙুলীয়া হাঁহিটি হৈ । তেওঁৰ দুনয়নত তথাপি জিলিকিছিল দুটি কুঁহিপাত, মলিয়াইছিল সৰুপোৰ সপোনৰ কলিটি।

WAR
and its Repercussions

Nitul Das

The leaves Shuddered at the mere jingle of the bells in the church, an unaltered dismay of the past being recited yet again, with a shade darker and catastrophic. They don't flicker even a bit, in the most unsettled storms that hit this place which had faced the deadliest of the provoked imprecation.

Being apprehensiue of the report of a distant cannon, ambushed and depicting a feigned stance of bravery, the flowers refuse to bloom and glilter in the daylight. The roots sucked in the dryness from the soil as the seared tongues and silenced throats vacuumed in all the savours of living from the deepest of the layers of the soil, leaving them deprived of the very feeling of thirst.

The birds spread their freedom high up, mingling with the serene clouds, the clemency as peaceful as the spring's arrival, until they turned grey and bitter, until the rain hit the skin like syringes.

The buildings and hovels fused their bulbs, padlocked their windows and doors and pretended as if the families were out for a thrilled holiday, as the irony lingered in every atom of air that suffocated the lives of the gagged souls, breathing death in every hour of their spendings. The nights would be spent unslept, the days shivering and starving inside the four walled box.

The music lost the essence it had when the hours were healthy and mundane, now that the later felt like an ironical longing. The sudden wavering in the shade of the way it used to feel, the glee in tapping along with the energizing beats and the flair in the flow of the slow tuned ones, was heart wrenching, It was as if the whole world was devoid of a trance, a rush of emotions, a flick of tunes and a lullaby to lull the night mares away.

The poets owned empty inks and the ink pots dried as they were chocked with the noose of the emotions, unable to vent then out nor set their souls to flame. In the contour of helplessness, they crawl along the peripherey, a thin line of silvery survivability, coughing guilt and shame, as their very profession failed to brew the right words at the right moment with the right impact.

The war broke norms and homes, killed people and thwarted blood from running through their veins calmly. It sneaked in the most unplumbed dimension of human existence, expunged the kindness and generosiry embedded there and ignited the very crudity of being called as a human.

An adjectival palindrome was donned in its darkest entirety, as 'war' could'nt be described bettter than as 'Raw', pulling away every string of solitude from every lineation of life that existed merrily on this land.

উপাসনা চৌধুৰী

কৃষ্ণচূড়াৰ ৰং

গল্প

দোকমোকালিতে পাটী এৰাতো নিৰ্মালিৰ পুৰণিকলীয়া অভ্যাস। আজিও তাৰ ব্যতিক্ৰম নহ'ল। মুখখন ধুই তাই প্ৰাতঃ ভ্ৰমণৰ বাবে ওলাই গল। এইটো তাইৰ এটা পুৰণি অভ্যাস, ত্ৰিশ বছৰমানেই হ'ব চাগে। ৰাতিপুৱাৰ কোমল বতাহজাকৰ স্পৰ্শ তাইৰ বৰ প্ৰিয়। শেৱালিৰ সুবাসত আমোলমোলাই থকা এটি সুন্দৰ পুৱা কোনেনো ভাল নাপায়? এই আমেজকণ এৰিব নোৱাৰা বাবেই প্ৰতিতো পুৱা খোজকাঢ়িবলৈ ওলাই আহে নিৰ্মালিয়ে। ঘড়ীটোলৈ চালে তাই। ৭ বাজিছে।" ছেঃ। দেৰিয়ে হল। মালতী ও নাহে আজি"। খৰধৰকৈ ঘৰলৈ খোজ ললে নিৰ্মালিয়ে। মালতী নিৰ্মালিৰ ঘৰত বনকৰা তিৰোতা। অকল বনকৰা তিৰোতা বুলিলে ভুল হ'ব, তাই নিৰ্মালিৰ প্ৰতিটো সুখ দুখৰ সংগী, এক বিশ্বস্ত লগৰী। ৩০বছৰ ধৰি অকল তাইয়েতো নিৰ্মালিৰ লগ এৰা নাই। এই অকলশৰীয়া জীৱনত নো আৰু কোন আছে নিৰ্মালিৰ? ঘৰৰ একমাত্ৰ সন্তান নিৰ্মালিৰ মাক দেউতাকে এই সংসাৰ এৰা বহু বছৰেই হল। তেতিয়াৰ পৰা মালতীয়ে নিৰ্মালিৰ বাবে পৰিয়াল। নাতিয়েক এটি ওপজা বাবে কালিতেই মালতী জীয়েকৰ ওচৰলৈ গল। আৰু তাতে আজি বুধবাৰ! ৰাতিপুৱা ৯ টাৰ ক্লাছটো যেনেতেনে পাবগৈ লাগিব বুলি নিৰ্মালিৰ খৰখেদা লাগিল। ওচৰৰে কলেজ এখনত নিৰ্মালিয়ে ২৮ বছৰ ধৰি শিক্ষকতা কৰি আহিছে। গা টো সোনকালে ধুই উঠি তাই গেছত চাহ অকণ বহাই দিলে। এনেতে

মোবাইল ফোনটো বাজি উঠিল। এই অসময়ত কোনেনো ফোন কৰিব পাৰে বুলি আচৰিতেই হল তাই, তথাপিও দৌৰি গৈ স্ক্ৰীণখন নোচোৱাকৈয়ে ফোনকলটো ৰিচিভ কৰিলে।

"হেল্ল নিৰ্মালি, অনুৰাধায়ে কৈছোঁ।" অনুৰাধা তাইৰ কলেজীয়া বান্ধৱী। বহুবছৰ ধৰি তাইৰ খবৰেই লোৱা হোৱা নাছিল। আজি হঠাৎ ইমান দিনৰ মূৰত তাকো ভৰপুৱাতে তাইৰ ফোনকলটো পাই নিৰ্মালি যথোচিত আচৰিত হল। "হেল্ল, নিৰ্মালিয়ে নে?" নিৰ্মালিৰ পৰা একো উত্তৰ নাপাই অনুৰাধায়ে আকৌ সুধিলে। থতমত খোৱাৰ দৰে নিৰ্মালিয়ে উত্তৰ দিলে " হয় হয়, ময়েই দিয়া। আজি ইমান দিনৰ মূৰত ফোন কৰিছা যে অনুৰাধা, সেইকাৰণে অলপ আচৰিতো হৈছিলোঁ। ভালে আছা নে?" "আছোঁ দিয়া। আচলতে আজি এটা খবৰ পাই হে তোমালৈ ফোন কৰিলোঁ। আজিৰ কাকতখন চাবাচোন।" ফোনকলটো কাটি থৈ নিৰ্মালিয়ে কাকতখন মেলি ললে। প্ৰথম পৃষ্ঠাত ডাঙৰ ডাঙৰকৈ প্ৰকাশ পোৱা খবৰটো পঢ়ি তাই তভক মাৰি ৰল। কব নোৱাৰাকৈয়ে চকু দুটা সেমেকি উঠিল। বুকুৰ এটুকুৰা ঘা যেন পুনৰ প্ৰাণ পাই উঠিল, তেনে ভাব হল নিৰ্মালিৰ। "নিষিদ্ধ সংগঠনৰ নেতা প্ৰবাল বৰুৱাৰ আৰক্ষীৰ গুলিত মৃত্যু।" থিয় হৈ থাকিব নোৱাৰিলে নিৰ্মালিয়ে, ভৰি দুখন কঁপিব ধৰিছে। ওচৰৰে চকীখনত খামুচ মাৰি বহি পৰিল তাই। যিবোৰ কথা অন্তৰৰ নিভৃত কোণত গুপুতে সাঁচি ৰাখিছিল, সেইবোৰেই এতিয়া চকুপানী হৈ হৃদয়ৰ পৰা নিগৰি আহিছে। সেই চকুলো তাই ৰখাব নোৱাৰিলে।

নিৰ্মালি উভতি গ'ল আজিৰ পৰা প্ৰায় পইত্ৰিশ বছৰ আগলৈকে। সেইদিনটোৰ কথা এতিয়াও সুন্দৰকৈ মনত আছে তাইৰ। ওঠৰ বছৰীয়া সদ্যযৌৱনা নিৰ্মালি আহিছিল গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ত স্নাতক পাঠ্যক্ৰমত নামভৰ্তি কৰাবলৈ। শাৰী-শাৰী কৃষ্ণচূড়াৰে আবৃত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ বুকু উচ্ছল হৈ আছিল ন-পুৰণি যৌৱনৰ কোলাহলত। প্ৰেক্ষাগৃহত তেতিয়া কবিতা সন্মিলন চলি আছিল। তেনেতে এটি কণ্ঠস্বৰে নিৰ্মালিৰ দৃষ্টি সেইফালে আকৰ্ষণ কৰিলে। এহাল গভীৰ, আয়ত চকু, এখনি শুৱনি মুখ, পিন্ধনত পৰিপাটি চাৰ্ট-পেণ্ট এযোৰ। বয়স ২১-২২ মানৰ বেছি নহব। লৰাজনৰ কবিতা একান্তমনে শুনি থকা নিৰ্মালিক লগৰজনীয়ে জোকোৱাৰ সুৰত কলে "প্ৰবাল বৰুৱা,অসমীয়াত এম. এ কৰি আছে, ধুনীয়া কবিতা লিখে।" নিৰ্মালিয়ে সিমান গুৰুত্ব দিয়া নাছিল। গহীন গম্ভীৰ যেন লগা লৰাজন যে এদিন তাইৰ হৃদয়ৰ স্পন্দন হৈ যাব, সেইকথা যে তাই তেতিয়া উপলব্ধিয়ে কৰা নাছিল! কবিতাৰ প্ৰতি দুৰ্বলতা নিৰ্মালিৰ স্কুলীয়া দিনৰ পৰাই, কবিতা লিখা আৰু পঢ়া, দুয়োটায়ে তাইৰ প্ৰিয়। বিশ্ববিদ্যালয়ৰ প্ৰাচীৰ পত্ৰিকাখনত তাইৰ কবিতা পঢ়ি এদিন প্ৰবাল আহিছিল তাইৰ ওচৰলৈ।" সুন্দৰ কবিতা লিখা তুমি। বিশ্ববিদ্যালয়ৰ মেগাজিনত এইবাৰ লিখিবা বুলি আশা ৰাখিলো।" তাৰ গম্ভীৰ কণ্ঠস্বৰে ক'ব নোৱাৰাকৈয়ে নিৰ্মালিক মোহিত কৰিছিল। মেগাজিনৰ কামত একেলগে কটোৱা সময়খিনিত সিহঁতৰ বন্ধুত্ব গঢ়ি উঠিছিল। লাহে লাহে সেই গহীন চকুযুৰিয়ে তাইৰ হৃদয়ত পলাশৰ ৰং সানিছিল। প্ৰবালৰো ভাল লাগিছিল তাইক। "জানা নে নিৰ্মালি তোমাৰ মুখনি এপাহি নিৰ্মালি ফুলৰ দৰে সতেজ।" তাই লাজতে মূৰ তল কৰিছিল। "আৰু নিৰ্মালি ফুল মোৰ প্ৰিয়।" প্ৰবালৰ কথাষাৰিয়ে তাইৰ হৃদয়ৰ নতুন আবেগৰ সৃষ্টি কৰিছিল। কৃষ্ণচূড়াৰ তলত সিহঁতৰ প্ৰেমে গান গাইছিল, হাঁহিবোৰে খেলিছিল। সেই সোণোৱালী দিনবোৰৰ কথা মনত পেলাই নিৰ্মালিৰ দুচকু সেমেকি উঠিল, এনে লাগে যেন সেইবোৰ সৌ সিদিনাৰ কথা!

১৯৮৩ চন। প্ৰবালৰ এম.এ পৰীক্ষালৈ আৰু কেইটামানহে দিন বাকি। সেইখিনি সময়ত অসম আন্দোলনৰ বাবে সকলো শিক্ষানুষ্ঠান আৰু প্ৰতিষ্ঠান অনিৰ্দিষ্ট কাললৈ বন্ধ কৰা হ'ল। বহুতো ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আন্দোলনত জঁপিয়াই পৰিল। প্ৰবালক বহু দিনৰ পৰাই সলনি হোৱা যেন অনুভৱ কৰিছিল নিৰ্মালিয়ে। প্ৰাণোচ্ছল লৰাটো লাহে লাহে যেন উদাসীন হৈ গৈছিল, কবিতা লিখিবলৈও বাদ দিছিল। অনবৰতে চিন্তাক্লিষ্ট হৈ থকা প্ৰবালক এদিন সুধিছিল নিৰ্মালিয়ে " কি হৈছে তোমাৰ?" সি একো কোৱা নাছিল, মাথো এক বিষাদভৰা হাঁহি মাৰি কৈছিল " মোৰ অৱৰ্তমানত তোমাৰ জীৱনৰ পৰা কৃষ্ণচূড়াৰ ৰং হেৰাই যাবলৈ নিদিবা। নতুন পোহৰক আঁকোৱালি ল'বা।" তাই তেতিয়া বুজি পোৱা নাছিল তাৰ ভাষা। ৰাতিলৈ তাই খবৰ পাইছিলে প্ৰবালে ঘৰ এৰি গুচি গৈছে কোনোবা সংগঠনত যোগ দিবলৈ। বলিয়াৰ দৰে হৈছিল তাই। সকলোতে বিচাৰিছিল তাক, কিন্তু কোনো খবৰ পোৱা নাছিল। সি কোৱাৰ দৰে তাই তাৰ অৱৰ্তমানত নতুন পোহৰক আঁকোৱালি ল'ব পৰা নাছিল। তাইৰ হৃদয়ত ফুলি উঠা কৃষ্ণচূড়াৰ ৰংবোৰক ধৰি ৰাখিবলৈ। এটাৰ পিছত এটাকৈ তাইলৈ অহা বিয়াৰ প্ৰস্তাৱবোৰ নাকচ কৰি গৈছিল। মাক দেউতাকৰ চূড়ান্ত আপত্তিক নেওচি ওৰে জীৱন অবিবাহিতা হৈ ৰোৱাৰ প্ৰতিশ্ৰুতি লৈছিল। নিসংগ জীৱনটোত মাত্ৰ মাজে মাজে বাতৰি কাকতত প্ৰবালৰ খবৰ পাইছিল। কবিতাৰে মালা গঠা ল'ৰাটোৱে যে বাৰুদেৰে ফাকু খেলিব, সেয়া তাইৰ কল্পনাতীত আছিল।

সমাজৰ বাবে প্ৰবাল কাহানিবাই হেৰাই গৈছিল, মাথোঁ হেৰোৱা নাছিল তাইৰ অন্তৰৰ পৰা। হৃদয়ৰ এটি কোণত এতিয়াও সি ৰৈ গৈছিল এটি মুকুতা হৈ, কৃষ্ণচূড়াৰ ৰং হৈ, যি ৰঙে তাইৰ সমস্ত সত্তাক নিজৰ কৰি ৰাখিছিল। সেই ৰং আজি হেৰাই গ'ল, বিলীন হৈ গ'ল এখন তেজৰ খেলত।

Rise of Bookstagram in India

Bishal Baishya

Instagram, an image sharing social media platform has recently expressed a surge in Adolescent and Young adult users throughout the world. For various reasons of usage majorly including selfies, groupies and profile images, Instagram has been experiencing surge to extend that it is having unexplained server outrages recently. But this Facebook platform has witnessed some new usage too including Cosplays, Meme shares, Concert highlights, Event highlights, movie reviews and what not to list, but the very same platform has also seen rise of budding writers & poets in addition to some of the decent Bookstagrammers.

Bookstagram, an urban dictionary word, where it literally means book promo, review and book selfies, which is now fuelled by decreasing effective data prices, increasing Instagram users and a generation of selfie and photography loving readers. If we see Instagram, then we can find a whole new world in the community of readers and amateur literature critics. The best part is, it is saving this world by preserving the culture of literature criticism and promotion in addition to increase in reading trends. A trend which is showing quite a positive benefit and a promising future if that pace at which it is increasing does continue in future too.

What constitutes in the activity of Bookstagramming?

1. Buying the book from stores and reading it to put a decent picture of the book with a matching background layout. Thanks to online stores like Amazon, Flipkart, etc the book purchase expense have reduced significantly.
2. Often the work ends with a decent review with a lovely image of book with a layout.
3. Sometimes doing promo of self or the book by tagging and related methods common in all social media platforms.

Now the question arises, what kind of books areread?

Well, the books are often the latest releases, thus an effective threat to existing books, literary legends and classics. Presently rise of books written in English looks to have a deep potential to undermine the culture and our own Indian languages.

Thebooks rarely constituted Western classics earlier. But when the trend of Bookstagram began, due to increasing manpower donating volunteers throughout the world we have seen rise in paperback digitisation and increase in ebooks. Surprisingly it is a very positive thing. Now people read the sample in form of ebook and place the order of printed paperback at Online Stores. But there has been a different section too like me who do like the ebooks to read the literature. Thanks to increasing Kindle format availability and device simplicity, we have seen increase in pages read yearly. As per KDP reports, the monthly funds for royalty has always been more than 12 million dollars on Kindle format itself, and for God sake we still need to have a multidimensional multiplatform study to accurately quantify the actual legitimate reads or illegitimate reads via pirated ebook copies.

This new trend has resulting in slow increase in expansion rate of publishing industry. Thanks to platforms of self-publishing, more people have entered in the community of avid readers and aspiring writers. Now we daily see some or the other book club meets in different cities lately. For example, we have "My Secret Bookshelf" founded by our own daughter of Assam, Antara Bhattacharjee, whose activities of Book Club meets, promoting book reading among youths and further support to aspiring writers have been extensively covered by ou regional daily, *The Sentinal* and few other national dailies too. The book review programs have lately taken a good boom even in Assam, which many used to say to be not in Pan Indian vicinity because of their conservative thoughts or maybe other reasons best not spoken of. Most of the review programs have created a bunch of mentors and literary critics who have themselves developed their own personality too due to hobby of reading books. And in great number of cases, these books are gifted to reviewers and made in low prices for sale on online stores, just to inculcate and increase reading habits among general public.

I have lately experienced that avid reading and putting thoughts over social media does have a good impact on myself too. Just like a recent study that found that social media likes are like reward of candies to youth similarly engagement on posts have been quite motivating for me. I have begun reading good number of books lately, crossing 22 new novels read this year till month of September just due to those non-monetary rewards. Well reading the texts containing thoughts, ideas, dreams, fantasies and vividly different knowledge arenas are certainly helpful, till it does not reach to extend of negatively affecting regular course studies or daily activities. And I believe the increase in reading speed does have a very positive impact on a student for his or her own academics too till they got self-discipline of making a proper schedule of doing what and when. Until then, this social media usage trend is a very positive and sustainable trend

চুটি গল্প

বিদিশা নাথ

এখন চিঠি

গাড়ীৰ পৰা নামিয়েই প্ৰণয়ে চকু ফুৰালে সুন্দৰ অট্টালিকাটোলৈ। হয় এইটোৱে হ'ব লাগিব। তাৰ সুৰভিয়ে দিয়া অকৃপণ বৰ্ণনাখিনিলৈ মনত পৰিল। নাই ঠিকেই আছে ভুল হোৱা নাই।

সি অলপ ভয়ে ভয়ে গৈ দৰ্জাৰ ওচৰত থকা কলিং বেলটো টিপিলে। কপালত তাৰ ঘামৰ টোপাল, বহুত ভয়ে ভয়ে সি বাহিৰতে কিছু সময় ৰ'ল।

চাৰিটা বছৰ। যোৱা চাৰিটা বছৰে তাৰ হিয়াৰ লগত কোনো সম্পৰ্ক নাই। নাই? সিটো ৰাখিব খুজিছিল। নহয় সি নিজকে মিছা মাতিছে। সি আচলতে বিচাৰিও হিয়াক নিজৰ কাষত ৰাখিব খোজা নাছিল। আৰু আজি ইমান দিনৰ মূৰত সি তাইক লগ কৰিব আহিছে একমাত্ৰ নিজৰ স্বাৰ্থসিদ্ধিৰ বাবে। তাৰ নিজকে বহুত স্বাৰ্থপৰ যেন অনুভৱ হ'ল। উভতি যোৱাৰ প্ৰয়াস এটাই যেন খোপনি পুতিলে। কিন্তু তেনেতে, দুৱাৰ খুলি ভিতৰৰ পৰা এগৰাকী তাৰ মাকৰ সমান মহিলা ওলাই আহিল। নিশ্চয় হিয়াৰ মাক।

তেওঁ সুধিলে, " কাক বিচাৰিছে? প্ৰণয়ে ক'লো " হিয়া , মানে ডাঃ হিয়া বেজবৰুৱাৰ ঘৰ হয়নে এইটো?"

" হয়, হয়, আহকচোন ভিতৰলৈ।"

" আন্টি, আপুনি মোক তুমি বুলি ক'লেও হ'ব। মই আচলতে হিয়াৰ বন্ধু।"

"ওঁ মই আকৌ কোনোবা পেচেন্ট বুলিহে ভাবিছিলো।"

" বহাচোন" " আঁচলতে আন্টি মোৰ বিয়া, সেইবাবে ভাবিলো হিয়াক নিমন্ত্ৰণী চিঠিখন দি যাওঁ, পিচে তাই চাগে ঘৰত নাই।"

"তাকেতো, তুমি বন্ধু বুলি কোৱাত ময়ো কিছু আঁচৰিত হৈছিলো, তাইৰ বিয়া হৈ অষ্ট্ৰেলিয়াত থকা আজি চাৰি বছৰে হ'ল। তুমি চাগে গম নোপোৱা কথাটো।"

কথাযাৰ গুনি প্ৰণয়ে যেন হতভম্বিত হ'ল। তাৰ ভৰিৰ তলৰ মাটিখনি যেন চপৰা -চপৰে খহি পৰিল। সি ইমান ডাঙৰ কথাটো গমকে পোৱা নাইনে? কেনেকে হ'ব পাৰে? অত দিনে ভাবি থকা কথাবোৰত যে এনেদৰে আউল লাগিব পাৰে সি সপোনতো ভবা নাছিল। কথাযাৰ ভাবি থাকোতেই হিয়াৰ মাকৰ কথাতহে সি বাস্তৱলৈ ঘূৰি আহিল। "আচলতে ভুল আমাৰে। বিয়াখন খুব অনুষ্ঠুপীয়াকৈ পাতিব লগা হৈছিল। গতিকে তাইৰ বন্ধু -বান্ধৱৰ সকলোকে মাতিব পৰা নগ'ল।" প্ৰণয়ৰ আৰু এটাও শব্দ শুনাৰ ধৈৰ্য্য যেন নোহোৱা হৈ আহিছিল। " আন্টি, পানী এগিলাছ পামনে?" " ও ও নিশ্চয় দেখিছানে মইও কেনে বুৰ্বক। "ৰবা"।

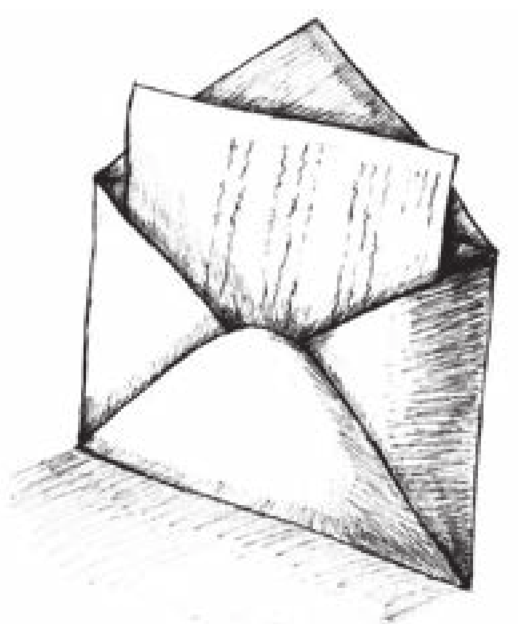

তাৰ আচলতে মন নাছিল। সি এনে এক পৰিস্থিতিৰ সন্মুখীন হোৱাটো কল্পনাও কৰিব পৰা নাছিল। সেয়া যেন তাৰ পলোৱাৰ এটা বুদ্ধি আছিল। সি দুয়োখন চিঠি আইনাৰ টেবুলৰ ওপৰত থৈ তাৰ পৰা লৰা-লৰিকৈ ওলাই আহিল। সি যেন উশাহ ল'বলৈও টান পাইছিল। মাকে ভিতৰৰ পৰা পানীৰ গিলাচ লৈ আহি দেখে যে ল'ৰাজন নাই। " হৰি ইয়াতে যে বহি আছিল ল'ৰাজন গ'লগৈ নেকি?" "অ' বাইদেউ গ'লগৈ।" টেবুলতহে কিবা চিঠি থৈ গৈছে।" " মাকে যেন তেতিয়াহে চকু ফুৰালে টেবুলৰ ওপৰত থকা চিঠি দুখনলৈ। জাকজমকীয়া নীলা ৰঙৰ খামত থকা চিঠিখন যেন তেওঁৰ একেবাৰে পেলনীয়া বস্তু যেন লাগিল। ওচৰত থকা বগা ৰঙৰ কাগজখনে যেন তেওঁৰ বেছি আপোন লাগিল। এনেও আজিকালি হিয়াৰ বাবে শুভ্ৰ ৰংটো যেন বেছি আদৰৰ হৈ পৰিছে। আহ! কি বেদনাগধুৰ শব্দ এইবোৰ। তেওঁৰ হিয়া যেন উচুপি উঠিল। " হিয়া তুমি দিয়া প্ৰেমৰ অমৃত মই পান কৰিব নোৱাৰিলো সঁচাকেয়ে দুৰ্ভগীয়া মই।" " চকুলোৰে নিগৰি অহা টোপালবোৰ ৰখাই থ'ব নোৱাৰিলে। তেওঁ সেই ল'ৰাজনক মাতি আনি চিঞৰি চিঞৰি শুনাব বিচাৰিছিল। " বিয়াৰ ছমাহ পিছত হিয়াই শুভ্ৰ ৰংটো আপোন কৰি লৈছে। গোটেই পৃথিৱীখনকে তাই কেৱল শুভ্ৰহে দেখে। অ' কাৰণ তাই জীৱনৰ ৰঙা ৰংটো চিৰদিনৰ বাবে হেৰুৱাই পেলাইছে। কাৰণ তাই এগৰাকী বিধৱা!!"

Scientific temper is the way which enables people to deal with life Scientifically.

The Constitution also Comprises of a fundamental duty which deals with Scientific temper and enables people to adopt Scientific Outlook and Scientific attitude. The Article 51A of the Indian Constitution that lists the fundamental duties, Clearly states that,

"It is the fundamental duty of every citizen of India to develop the Scientific temper, humanism and the spirit of inquiry and reform". It does not simply mean using Scientific techniques to demonstrate easy phenomenon or using sophisticated mathematical reasoning for coming to any conclusion but to use his capacity of basic science and mathematics to deal with life. Using machines and reliable techniques does not imply developing scientific temper, rather it defines using cells and finding the logic behind the problem in order to help us to lead a peaceful and contented life.

This is one of the most neglected fundamental duty.

If people start adapting it, they can easily notice the change which they undergo within themselves. This type of change cannot be forced externally. One needs to understand and feel the change from within.

In this era of science, the people still rely on unscientific, irrational and superstitious beliefs. These beliefs are deeply rooted in our brain which do not allow the brain to get adapted to science.

The role of scientific temper is invaluable in India where myriad dogmas and superstitions the upper hand. This is one of the main reasons why India is unable to develop a scientific temper although there is a subsequent increase in the literacy rate of India. The people of India, instead of making sound scientific decisions, still believe in unscientific beliefs.

Jawaharlal Nehru introduced the concept of scientific temper in 1946. According to Jawaharlal Nehru, "Science was not merely an individual's search for truth but it should be an integral part of one's thinking and action."

The scientific temper should be applied in every aspect so that we can lead a much logical and meaningful life ahead.

Scientific temper is the temper of a free man.

The advancement of scientific temper is connected to views expressed by Charles Darwin where he said "Freedom of thought is best promoted by the gradual illumination of men's minds which follows from the advancement of science.''

If a person views and understands life on the basis of science, it would become much easier for the person to get through the major problems he faces everyday.

We must understand the logic behind every situation, only then we can reach an easy conclusion.

The main fact which needs to be understood is that- Scientific temper is the most efficient way by which knowledge can be acquired and many problems in terms of knowledge can be solved by the application of science.

Scientific life is the best life
Try to adapt it''.

ডাঃ আভা শইকীয়া

শুকুলা চাঁদৰৰ সিপাৰে

গল্প

ফেৰীখন কোনোমতেহে ধৰিব পাৰিলোঁহি। নদীদ্বীপ মাজুলীৰ পৰা নিমাতিলৈ পুৱাবেলাৰ প্ৰথমখন ফেৰী ধৰিব নোৱাৰিলে ইফালে ঘৰ গৈ পোৱাটো কঠিন হৈ পৰে। মাজুলী মোৰ জন্মস্থান নহ'লেও জন্মদাত্ৰী মা দেউতাৰ শৈশৱ-কৈশোৰ-যৌৱনৰ প্ৰতিটো পলৰ সোৱাদ এই ঠাইখনেই দি আহিছে। অবৰ্ণনীয় এক মোহে মোক মাতি থাকে মাজুলীলৈ। সেয়েহে বন্ধটো পাই কেইদিনমান থকাকৈ আহিছিলো। যাবৰ বেলিকা মহা-মাহী, বৰদেউতা, জেঠাই সকলোকে মাত লগাই আহো মানে নাও এৰো এৰো হৈছিলেই। ভিৰ কম বুলিহে ঠাই অকণ উলিয়াই বহিব পাৰিলো।

ডেৰঘন্টাৰ এই যাত্ৰাটোৰো আছে এক সুকীয়া আমেজ। চাৰিওফালে চকুৰে মণিব পৰা দূৰলৈকে কেৱল পানী আৰু পানী। নাওখনে ঢৌবোৰ কাটি কাটি গৈ আছে। দূৰৈৰ চাপৰিত কঁহুৱা হালি-জালি মোক যেন বিদায়হে দিছে। কাষ চাপি অহা চাপৰিত এজাক শিশুৰ বালি ধেমালি! আহ ! বতাহজাক বৰ জোৰকৈ বলিছে আজি। এই ৰোৰ বাহিৰৰ সুদৃশ্য এৰি নাৱৰ ভিতৰখন চকু ফুৰালোঁ। যাত্ৰীবোৰে ঠায়ে ঠায়ে বহি গল্প কৰিছে। কোনোৱে ঘুমতীখনৰ ওচৰত গৈ চাহৰ জুতি লৈছে। কোনোৱে আকৌ বৈয়ামত সজাই খোৱা কেক্ বা বিস্কুট একোটা লৈ নিজৰ আত্মীয়জনক দিবলৈ লৈ গৈছে। বাহিৰত শাৰী শাৰী মটৰ গাড়ীৰ ওপৰত বহি ডেকা দুজনে বতাহ খাইছে।

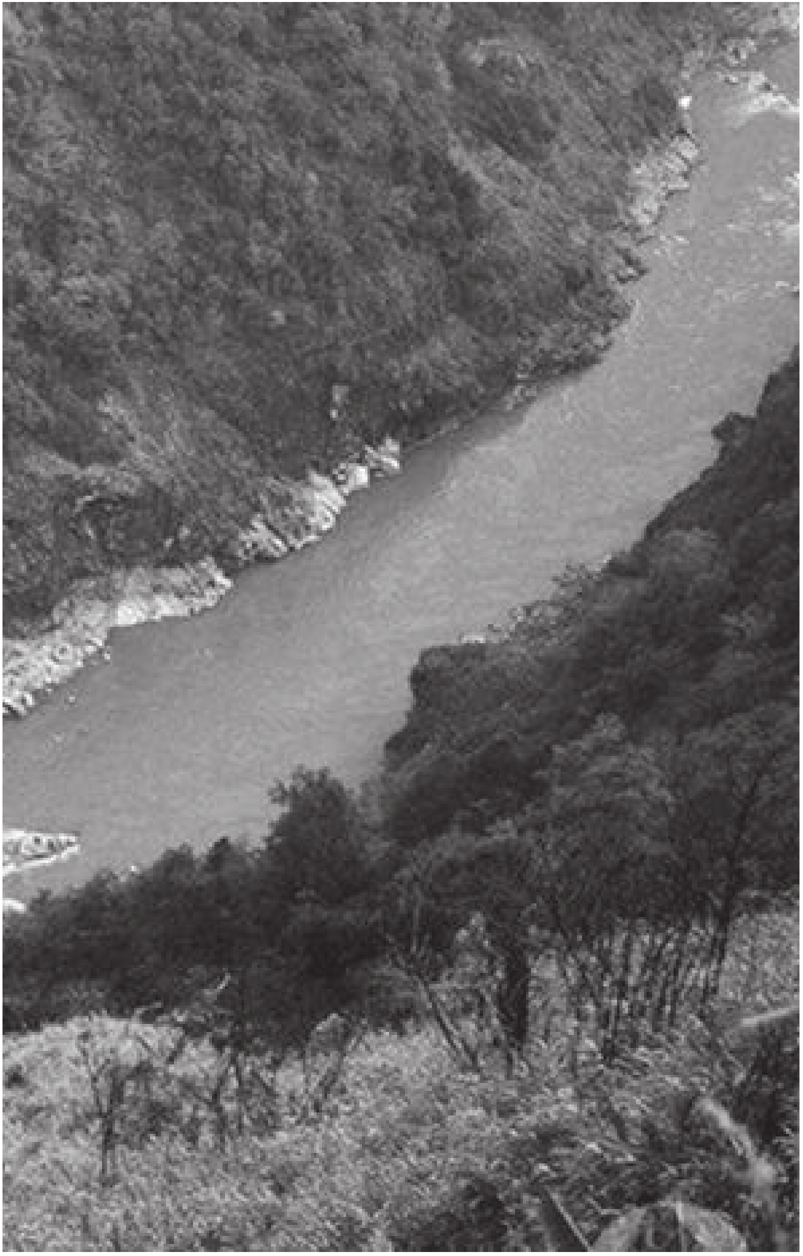

মুখখন ঘূৰাই দিলোঁ। মোৰ সোঁকাষে থকা চুকটোত আকৌ চকু পৰিল। এগৰাকী মহিলা। ঠিক মহিলাও নহয়, ত্ৰিশ একত্ৰিশ বছৰীয়া যুৱতীয়ে হ'ব তেখেত। পিন্ধনত সাধাৰণ এযোৰ চুৰিদাৰ। হাতৰ মোনাটো জোৰেৰে সাৱটি একান্তমনে বাহিৰলৈ চাই কিবা ভাবি আছে। কি বা হ'ল ঘৰ এৰি আহিছে নেকি! নে তেওঁৰ ঘৰৰ কাৰোবাৰ অসুখ! এনেতে চাৰি-পাঁচ বছৰীয়া মৰম লগা ল'ৰা এটা তেওঁৰ ফালে আগবাঢ়ি যোৱা দেখিলোঁ। মা মা বুলি চিঞৰি যোৱা লৰাটোক কোলাত লৈ তেওঁ সুধিছে -" ক'ত আছিলি বাবা? বৰ উৎপাত হৈছে তোৰ। আহচোন আমি একেলগে নদী চাম"। এইবুলি তাক কোলাত লৈ দুয়ো মাক পুতেক চোৱাত লাগিল। ঠিক যেন মোৰ দৰেই সেই দৃশ্যৰ আমোদ ল'ব ধৰিলে। চাপৰি-পানী, কঁহুৱা। মাজে মাজে তাৰ দুষ্টালি ভৰা হাঁহি। মাক-পুতেক নহয় যেন দুয়ো নলে-গলে লগা বন্ধুহে। মাজে মাজে সি ব্ৰেডৰ সৰু সৰু টুকুৰা পানী লৈ দলিয়াই দিছে। টুকুৰাবোৰ পানীৰ সোঁতে লৈ যোৱা চাই চাই সি আনন্দত হাত-তালি বজাইছে। মাকেও তাৰ লগতে হাঁহি দিছে। কি সুন্দৰ এক দৃশ্য। পৃথিৱীত কোনোযেন সিহঁতকৈ সুখী নায়েই। মোৰ মুখতো পাতল হাঁহি এটা খেলাই গল। কিন্তু এইয়া কি? মানুহজনীৰ চকুত চকুপানী? ল'ৰাটোৰে নেদেখাকৈ লাহেকৈ মোহাৰি লৈছে। ভালদৰে মন কৰিলোঁ। মুখত গভীৰ দুখৰ এটা চাপ যেন দেখা পালোঁ। কি হ'ব পাৰে বাৰু তেখেতৰ? তেওঁৰ চাগে কষ্ট হৈছে। দেউতাক নোহোৱা ল'ৰাটোক কেনেকৈ বা ডাঙৰ কৰিছে। সি বহুত সৰু থাকোতেই ঢুকাল নেকি বাৰু তেওঁ? আত্মীয় স্বজন বুলিবলৈ বা কোনোবা আছে নে নাই!

" বাইদেউ, চাহ দিম নেকি?" চাহ বেচা ল'ৰাজনৰ মাতত মোৰ চিন্তাৰ যতি পৰিল। " নালাগে দিয়া" বুলি কৈ মই আকৌ মাক পুতেকৰ হাঁহি ধেমালিকৈ চাই থাকিলোঁ।

" অ' মা মা, কেক এচকল খাম। কিনি দেচোন"।

" এহ, তইচোন অকলেই ঘূৰি ফুৰিব পাৰ, যা দাদাজনক খুজি লৈ আন"।

বাবুও কম নহয়, আনি দেনা বুলি মাকক কুটুৰি থাকিল। অৱশেষত ময়ে গৈ কেক দুচকল কিনি দি আহিলোগৈ। মাকে কিবা ক'ব খুজিছিল। মই বাধা দিলোঁ। মানুহগৰাকীনো কিহৰ দুখত কান্দিছিল জানিবলৈ মনটো উচপিচাই থাকিল। চিনাকি হৈ কথা বতৰাকে পাতোঁ নেকি? নাই, ইমান তৃপ্তিকৰ পৰিৱেশটো গোমা কৰাৰ ইচ্ছা নহ'ল। নিজৰ ঠাইতে আহি বহি পৰিলোঁ।

ইতিমধ্যে নাও পাৰত লাগিছেহি। যাত্ৰীবোৰে বৰ জাপ মাৰি পাৰলৈ নামিছে। নগৰলৈ যোৱা বাছত ছিট ল'বলৈ। মাক পুতেক হালেও বেগ লৈ নামিবলৈ সাজু হ'ল। কি জানো মন গল। তেওঁলোকৰ পিছ লোৱাৰ চলেৰে ময়ো পিছে পিছে নামি গ'লো। বাছত এবাৰ নে দুবাৰমান হে গৈছো। বৰ ঠেলা হেঁচা। আজি সকলোবোৰ আওকাণ কৰি মাথোঁ যাব খুজিছোঁ। জানিব বিচাৰিছোঁ দুটি জীৱনৰ কৰুণ গাঁথা। তেওঁলোকৰ গন্তব্যস্থান ঘৰ হব যেন নালাগিল। কিবা কামত অহা যেন হে অনুভৱ হ'ল।

নগৰখনৰ এটা ব্যস্ত চাৰিআলিত দুয়ো নামিল ময়ো পিছে পিছে নামি গলো। ৰাস্তাৰ দাঁতিতে আহল বহল ঠাইডোখৰত দুয়ো বহি ললে। মোনাৰপৰা বীণাখন উলিয়াই লৰাটোক তালযোৰ দিলে। আৰু দুয়ো যেন উৰি গ'ল সুৰৰ মায়াবী জগতলৈ।

লাহে লাহে মানুহবোৰে চাৰিওফালে বেৰি ধৰিলে। সকলোৱে মন্ত্ৰমুগ্ধৰ দৰে সিহঁতৰ গান শুনিছে। দুই একে দান পাত্ৰটোত কিবা এটা দি আগুৱাই গৈছে। কমেও একঘন্টামান মই তাতে ৰৈ থাকিলোঁ। সেই কণমানি শিশুটিৰ হাতত তালযোৰ প্ৰাণ পাই উঠিছিল। মাকৰ গীতৰ তালে তালে তাৰ নাচ দেখি প্ৰত্যেকজন বাটৰুৱা থৰ হৈ ৰৈছে। মানুহৰ জীৱন এনেকৈও চলে। ভাবিয়েই বুকুখন বিষাই গ'ল। লৰাটোৰ হাতত নোট এখন গুজি দি ময়োঁ লাহে লাহে আঁতৰি আহিলোঁ। অটোখনত উঠি ভাবিলো মই বাৰু মোৰ প্ৰশ্নৰ সঠিক উত্তৰ পালোঁনে? অকল পেট পূজায়ে আছিল জানো মানুহজনীৰ চকুপানীৰ কাৰণ? নে আৰু কিবা জানিবলৈ বাকী থাকি গ'ল? পিছলৈ ঘূৰি চালোঁ। ব্যস্ততাভৰা চহৰখনৰ হুলস্থুলৰ মাজত সুৰবোৰ ৰিণিকি ৰিণিকিহে

শুণা পালোঁ। ইচ্ছা থকা স্বত্বেও ঘড়ীৰ কাটাডালে মোক আৰু ঘূৰি চোৱাৰ অৱকাশ নিদিলে। গধুৰ বুকুখন লৈ ঘৰমুৱা হঁলো।

পুৱা সাত বাজিল। আগদিনাৰ যাত্ৰাৰ ভাগৰে হেঁচা মাৰি ধৰাত বহুত দেৰি শুই দিঁলো। হাত মুখ ধুই চাহকাপ লৈ বাহিৰত বহিলো। খবৰ কাকতখন মেলি শিৰোনামবোৰত চকু ফুৰাই গ'লো এঠাইত ৰৈ গল চকু।

" যোৰহাটৰ মাজমজিয়াত মাতৃ পুত্ৰৰ শোকাৱহ দুৰ্ঘটনা। কালি দিনৰ তিনিমান বজাত ইয়াৰ এটা ব্যস্ত পথত এখন দ্ৰুতবেগী ট্ৰাকৰ খুন্দাত এগৰাকী মহিলা আৰু তেওঁৰ পাঁচবছৰীয়া ল'ৰাটোৰ থিতাতে মৃত্যু হয়। জানিব পৰা মতে তেওঁলোক মাজুলীৰ পৰা আহিছিল। স্থানীয় ৰাইজৰ ভাষ্য অনুসৰি কণমানি শিশুটি কোনো দুৰাৰোগ্য ৰোগত আক্ৰান্ত আছিল। চিকিৎসাৰ বাবে লাগতিয়াল ধন উপাৰ্জনৰ হেতুকে ঠায়ে ঠায়ে গৈ নিজৰ গীত প্ৰদৰ্শন কৰিছিল। কালিও একেধৰণে নিজৰ কাম সামৰি ৰাস্তা পাৰ হ'ব লওঁতেই দুৰ্ঘনাটো সংঘটিত হয়। কোনো লোকে এতিয়ালৈকে মৃতদেহ চমজি লোৱাহি নাই। ঘটনাৰ লগত জড়িত ট্ৰাক চালকজন বৰ্তমানলৈ পলাতক । পুলিচে এতিয়াও তদন্ত জাৰি ৰাখিছে।

চকুযোৰ মুদি দিলোঁ। অজানিতে জিলিকি উঠিল এখনি ছবি। বৈ যোৱা নৈখন চাই হাঁহি থকা দুটি প্ৰাণক যেন এখন শুভ্ৰ চাদৰে লাহে লাহে ঢাকি আনিছে।

Bidisha Barman

Soar

Though betrayal resonates,
I'll still dance along with the dandelions,
Geathy swaying in the breeze.

I'll still let my hair fly,
As the wind blows in glee.

Oh Down's here!
Noe I gotta sleep
'Cause I have planned
To soar with the birds
In the morning,
So, no disturbance, please!

PRESIDENT'S REPORT

Assam Medical College Student's Union
Year 2018-19

I am extremely privileged to put down my experience and involvement being a president of the AMCSU of a reputed college. I am honored and humble to grace this auspicious post. As I look back it feels it was just yesterday when the union body was formed dated 25th October, 2018. In the presence of our benevolent principal Sir Dr.H.K. Goswami, vice principal Dr.R.K.Gogoi, Staff President Dr. Jishan Ahmed Ma'am. I would like to thank each one of you for keeping the faith in me for your constant guidance without which the foundation of union body and each member would be frail. Deep in mind , its saying "with great power comes great responsibility", I have always worked giving in too much effort and hard work for the interest and welfare of my institution with fine help from my other union members who were just earnest and passionate about fulfilling their responsibility.

As we look back series of event during our tenure, we began by welcoming our budding and enthusiastic new saplings to this prestigious institution and to this noble profession on Oct 28, 2018, we started our fresher's with the fun filled interaction session between the seniors and juniors and in the evening a gala extra vaganza. The freshmen social and later the announcement of Mrs. and Mr. Fresher's 2018 took place.

On Nov 1st 2018, Inter Departmental folk dance competition was organized which involved participation from the faculties and students of departments in the college.

On Nov 2nd2018, a walkathon program was organized commemorating the 72th Annual Foundation Day under the gracious presence of Sri Bhugeswar Baruah gold medalist, 1966 Asian Games and Sri Jadav Payang, The Forestman of India and the constant support of Dr. (Proff) Ranjit Kumar Baruah Sir. This was followed by cleanliness drive involving all the students with an aim to clean our very own campus and make ourselves a part of Swasch Bharat Abhiyan led by our PM Shri Narendra Modi. Later on that day, a wall painting competition was organized with participation of all UG and PG students.

On Nov 3rd 2018, AMC completed another glorious year. On this day AMC stepped into 72 years of selfless service to humanity and knowledge we celebrated the 72nd foundation day. With great enthusiasm equally from the medical fraternity as well as the students. A plantation drive was organized under the gracious presence of Shri Jadav Payang. Everybody came together as one to make the event a great success.

As we stepped into 2019, on Jan 26th we celebrated the 70th Republic Day. The occasion started with hoisting of our Tri-Color by our respected Principal Sir followed by singing "Jana Gana Mana"

amongst a huge gathering of respected professors and students, nursing staff and workers.

The 67th Annual College Fest ‘SYNAPSE 2019’ started on 11th March 2019 followed by 13 day long schedule of various activities, including Inter Batch Dance, Bihu Competition, One Act Play, Singing Competition and as well as literary events like Debate, Article Writing, Poem Recitation and last but not the least the sport events including Interbatch football, Interbatch volleyball etc. This year saw initiation of new activities such as T-shirt painting, Face painting, Mehendi competition, Salad designing competition and major games saw the introduction of Kho-Kho and handball. Finally on March 23rd 2019 the College fest was concluded with a stannite performance by the North East Breeze which happened after so many years. We would like to thank Respected Principal Dr. H.K. Goswami Sir for guiding us all

through this great event. We would also like to thank Staff President Dr. Jishan Ahmed Ma’am for being a constant support.

We would also like to thank Respected Vice Principal Dr. Rupak Gogoi Sir, and Superintendent Dr. Indra Nath Chutiya Sir, for taking the lead being the guiding light in the course of the whole event. The College Fest wouldn’t have been possible without the help of my fellow AMCH members, who were in constant support till the end at first I would like to thank Mr. Deepjyoti Kalita and Mr. Arnab Goswami (editor of AMCOL) for giving me this opportunity. Mr. Pradipta Nagan Borthakur (cultural secretary) for his countless efforts in the cultural field, Mr.Borun Gogoi (GS), Mr. Shahbaz Raja (VP), Mr. Subrata Roy (major games) and Mr. Seuj Nandan Sonowal (minor games) for hosting the major events. Mr. Borish Jyoti Borphukan , the brain behind all the literary events, Mr. Sourav Kempray (social) and Mr. Shahid Inam (gymnasium sec).

To get rid of the negative vibes and to put your mind and body in peace and serenity the perfect way is YOGA, on 21st June 2013 AMC celebrated 5th International Yoga Day. Respected Principal Sir along with all the Medical Fraternity including nursing staff and other members participated in 2 hours long yoga session in the John Berry White Auditorium. To mark the International Music Day and to create a musical facility was arranged inside the campus with a great support from Principal Sir.

On 15th August the National Tricolor was hoisted marking the 72 years of India’s Independence by our Respected Principal Sir followed by the singing of the National Anthem. Shortly after the event the 1st year batch along with AMCSU reached Chowkidinghee field to celebrate this great occasion with the people of Dibrugarh under one roof.

“A Teacher is said to be the next parent. A teacher guides us not just with knowledge but with values that is necessary for us to survive”. On 5th September we celebrated the birth anniversary of the great visionary Dr. Sarvepalli Radhakrishnan wherein we invited and felicitated our beloved teachers followed by cultural programs put up by the undergraduate students. Respected Principal Sir addressed the gathering and blessed with his warm and kind words.

During the month of September the 7th semester students went to PULSE, an event hosted by AIIMS Delhi. Our students achieved a lot amount of appreciation and our Bihu team (POSUA) won 3rd prize in folk dance competition.

Academically the university results of all the batches have been appreciable. A big number of AMCians cracked PG entrance and made their way through great institution all over India.

Our editor of AMCOL Deepjyoti Kalita has tirelessly worked to bring out the best of its kind of our College Magazine AMCOL.

Taking up the responsibility as president of Student’s Union wouldn’t have been possible without the guidance and enlightenment of our Respected Principal Sir Dr. H.K. Goswami, Vice Principal Sir Dr. R.K. Gogoi and Staff President Dr. Jishan Ahmed Ma’am, without their support we would have accomplished nothing.

I would also like to thank our batchmates, juniors, office staff and all the members of the AMC fraternity.

Lastly I conclude by thanking the 1st year batch of 2018-19 for their support and also to AMC for its support in both good and bad.

Long Live AMCSU

Long Live AMC.

PRAGYAN KALITA

PRESIDENT AMCSU, 2018-19

লেখক/লেখিকা পৰিচিতি

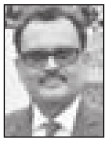

ডাঃ প্ৰণয় ফুকন
বিশিষ্ট কবি, ঔপন্যাসিক, গল্পকাৰ, সহযোগী অধ্যাপক, স্ত্ৰীৰোগ আৰু প্ৰসূতি বিভাগ ও এমকল সভাপতি, এ.এম.চি.

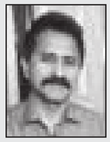

ডাঃ জৱাহৰ জ্যোতি কুলি
বিশিষ্ট নিবন্ধকাৰ, সাহিত্যিক, মুৰব্বী অধ্যাপক, চকু চিকিৎসা বিভাগ, এ.এম.চি.

ডাঃ হেমন্ত কুমাৰ দত্ত
মুৰব্বী অধ্যাপক, শিশু শল্য বিভাগ
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

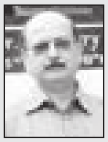

ডাঃ (ড°) ৰতন কু. কটকী
বিশিষ্ট কবি, সাহিত্যিক, প্ৰাক্তন অধ্যক্ষ,অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

ডাঃ কেশৱ বৰা
সহকাৰী অধ্যাপক, জীৱ ৰসায়ন বিভাগ
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

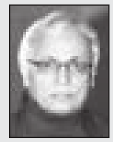

ডাঃ ৰঞ্জিত কুমাৰ বৰুৱা
মুৰব্বী অধ্যাপক, অস্থিৰোগ বিভাগ
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

ডাঃ গৌৰাংগী গগৈ
সহযোগী অধ্যাপিকা,কমিউনিটি মেডিচিন বিভাগ, অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

ডাঃ দীপক কুমাৰ শৰ্মা
প্ৰাক্তন ছাত্ৰ
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

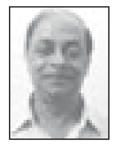

ডাঃ কৈলাশ ভট্টাচাৰ্য
বিশিষ্ট কবি, সাহিত্যিক, প্ৰাক্তন মুৰব্বী অধ্যাপক, জীৱ ৰসায়ন বিভাগ, এ.এম.চি.

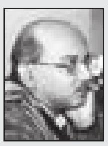

ডাঃ প্ৰয়াগ শইকীয়া
বিশিষ্ট কবি, সাহিত্যিক, প্ৰাক্তন ছাত্ৰ
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

ডাঃ নৰজ্যোতি শইকীয়া
সহযোগী অধ্যাপক, ই.এন.টি. বিভাগ
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

ডাঃ গায়ত্ৰী গগৈ
সহকাৰী অধ্যাপিকা, ৰোগবিজ্ঞান বিভাগ
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

ডাঃ মেঘালী চলিহা
বিশিষ্ট কবি, সাহিত্যিক, প্ৰাক্তন ছাত্ৰী
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

ডাঃ ৰূপালী বৰুৱা
অধ্যাপিকা, কমিউনিটি মেডিচিন
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

প্ৰানজিত ভৰালী
তৃতীয় ষান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

ডাঃ মনজিৎ বৰুৱা
সহকাৰী অধ্যাপক, কমিউনিটি মেডিচিন
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

ডাঃ আইৰীণ বুঢ়াগোহাঁই
স্নাতকোত্তৰ ছাত্ৰ, কমিউনিটি মেডিচিন
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

ডাঃ প্ৰাজ্ঞ অনিৰ্বান
প্ৰাক্তন ছাত্ৰ
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

ডাঃ ইন্দ্ৰ নাথ চুতিয়া
অধিক্ষক, সহযোগী অধ্যাপক, এনাটমী বিভাগ, অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

ডাঃ অগস্ত্য বৰুৱা
বিশিষ্ট কবি, সাহিত্যিক, প্ৰাক্তন ছাত্ৰ
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

ডাঃ নিলাক্ষী চলিহা গগৈ
বিশিষ্ট ঔপন্যাসিক, কবি, প্ৰাক্তন ছাত্ৰী
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

ডাঃ অনুৰাধা বৰুৱা
মুৰব্বী অধ্যাপিকা, এনাটমী বিভাগ
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

ডাঃ অনুপম দত্ত
সহকাৰী অধ্যাপক, মেডিচিন বিভাগ
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

নয়ানিকা হাজৰিকা
পঞ্চম ষান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

ৰশ্মিৰেখা বৰা
অসমৰ সাম্প্ৰতিক সময়ৰ এগৰাকী বিশিষ্ট গল্পকাৰ আৰু সংবেদনশীল কবি

ডাঃ ঘনকান্ত গোস্বামী
প্ৰাক্তন অধ্যাপক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

গায়ত্ৰী শৰ্মা
সহকাৰী অধ্যাপিকা, ভেষজ বিজ্ঞান বিভাগ, অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

ডাঃ ৰাইহান উদ্দিন আহমেদ
পঞ্জীয়ক, এফ.এচ.এম. বিভাগ
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

ডাঃ চন্দন শৰ্মা
স্নাতকোত্তৰ ছাত্ৰ, ৰোগবিজ্ঞান বিভাগ
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

ডাঃ সিদ্ধাৰ্থ কৃষ্ণ ডেকা
প্ৰাক্তন ছাত্ৰ
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

ডাঃ ৰাজীৱ দাস
পঞ্জীয়ক, চকুৰোগ বিভাগ
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

অমৃত পাটনায়ক
নৱম যান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

কাব্যৰঞ্জন বৰকাকতী
নৱম যান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

দেৱপ্ৰিয়া ধৰ
তৃতীয় যান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

ডাঃ পূৰ্ণব্ৰত কাশ্যপ
স্নাতকোত্তৰ ছাত্ৰ
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

বৰিষ জ্যোতি বৰফুকন
নৱম যান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

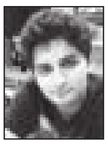

ডাঃ হিমাঙ্কন কাশ্যপ
ইন্টাৰ্ন
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

ডাঃ মেঘালী চলিহা
বিশিষ্ট কবি, সাহিত্যিক, প্ৰাক্তন ছাত্ৰী
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

এখলাছ বিন ছাইফ
নৱম যান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

গৌৰৱ দাস
পঞ্চম যান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

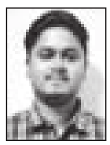

ডাঃ কৌশিক বাস্যস
প্ৰাক্তন ছাত্ৰ, প্ৰাক্তন সম্পাদক, এমকল
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

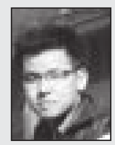

ভাস্কৰ্য শ্যাম
পঞ্চম যান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

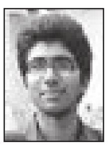

অম্লান দ্বীপ দাস
পঞ্চম যান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

বনশ্ৰী ভৰালী
সপ্তম যান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

উত্তীৰ্ণা বৰা
সপ্তম যান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

বিক্ৰম শীল
নৱম যান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

নিতুল দাস
সপ্তম যান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

উপাসনা চৌধুৰী
নৱম যান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

দেৱলীনা নাথ
সপ্তম যান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

নিশিগন্ধা ফুকন
পঞ্চম যান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

বিশাল বৈশ্য
সপ্তম যান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

অন্বেষা ভৰালী
তৃতীয় যান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

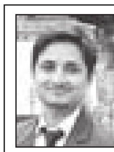

দ্বীপজ্যোতি কলিতা
সপ্তম যান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

অৰ্ণৱ গোস্বামী
সপ্তম যান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

মৃদু পৱন হাজৰিকা
সপ্তম যান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

টুমন কাশ্যপ
সপ্তম যান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

ডাঃ গৌতম শ্যাম
সহকাৰি অধ্যাপক, এনাটমি বিভাগ
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

ডাঃ স্বৰাতী সিং
স্নাতকত্তোৰ ছাত্ৰী, মানসিক ৰোগ বিভাগ
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

ডাঃ কৰুণা দাস
সহযোগী অধ্যাপক, এনাস্থেচিয়া বিভাগ
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

ডাঃ ত্ৰিবেণী ভূঞা
স্নাতকত্তোৰ ছাত্ৰী, মানসিক ৰোগ বিভাগ
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

ডাঃ দেৱজিৎ চুতিয়া
ইণ্টাৰ্ন, প্ৰাক্তন সম্পাদক, এমকল
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

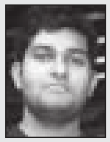
সিভম কুমাৰ গুপ্তা
সপ্তম যান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

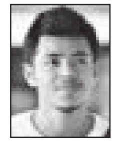
তুষাৰ দাস
নৱম যান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

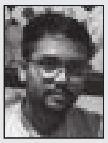
গৌতম বৰা
পঞ্চম যান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

মনিষা গোস্বামী
পঞ্চম যান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

ডাঃ লোকজিৎ বড়ো
সহযোগী অধ্যাপক, শিশুৰোগ বিভাগ
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

ডাঃ ৰশ্মি আহমেদ
সহযোগী অধ্যাপিকা, কমিউনিটি মেডিচিন
বিভাগ, অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

ডাঃ মনোৰঞ্জন হাওঁ বৰা
স্নাতকত্তোৰ ছাত্ৰ, অস্থিৰোগ বিভাগ
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

ডাঃ ঋতুৰাজ কোঁৱৰ
মেডিকেল অফিচাৰ, জীৱ ৰসায়ন
পৰীক্ষাগাৰ, অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

অৰ্পিতা বুঢ়াগোঁহাই
তৃতীয় যান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

ডাঃ মামুন ইৰফান চৌধুৰী
ইণ্টাৰ্ন
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

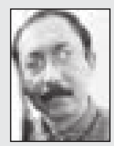
ডাঃ ভৃংগেশ্বৰ শৰ্মা
প্ৰাক্তন ছাত্ৰ
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

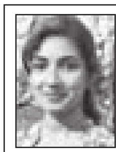
জাহ্নৱী বৰঠাকুৰ
সপ্তম যান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

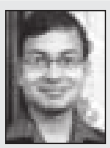
ডাঃ সিদ্ধাৰ্থ কৃষ্ণ ডেকা
প্ৰাক্তন ছাত্ৰ
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

তন্ময় গায়ন
পঞ্চম যান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

ডাঃ দিব্যানন্দ নায়ক
ইণ্টাৰ্ন
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

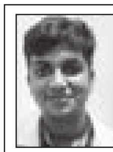
দ্বীপজ্যোতি শৰ্মা
সপ্তম যান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

ডাঃ বিপুল বৰঠাকুৰ
অধ্যাপক, অস্থিৰোগ বিভাগ
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

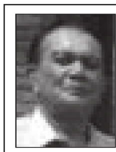
ডাঃ দুলৰ্ভ বৰুৱা
প্ৰাক্তন ছাত্ৰ
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

লুইত ৰাজ চৌধুৰী
সপ্তম যান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

প্ৰান্তিক দাস
পঞ্চম যান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

ডাঃ দেবৰ্ষি নাৰায়ণ কলিতা
প্ৰাক্তন সম্পাদক, এমকল
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

ৰিয়া বিশ্বাস
পঞ্চম যান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

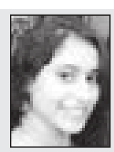
দেৱাঙ্গনা শৰ্মা
প্ৰথম যান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

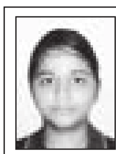
আষিকা জৈন
প্ৰথম যান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

নয়নিকা বৰুৱা
প্ৰথম যান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

কৃত্তিকা গগৈ
প্ৰথম যান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

বিদিশা নাথ
প্ৰথম ষান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

ডাঃ আলফ্ৰেড বৰুৱা
প্ৰাক্তন ছাত্ৰ
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

চিন্ময় গগৈ
পঞ্চম ষান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

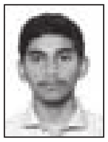

মঃ আনিচুৰ ৰহমান
প্ৰথম ষান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

নম্ৰতা কলিতা
প্ৰথম ষান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

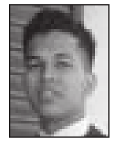

জিতু শৰ্মা
প্ৰথম ষান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

ডেইজী ৰাণী দাস
সপ্তম ষান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

শশাংক ৰাজ শইকীয়া
প্ৰথম ষান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

বৈশালী ৰয়
তৃতীয় ষান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

ময়ূৰ প্ৰসন্ন
প্ৰথম ষান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

পৰ্ণা দেৱ
তৃতীয় ষান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

অৰুনাভ মিশ্ৰ
প্ৰথম ষান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

ডাঃ আভা শইকীয়া
ইন্টাৰ্ন
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

ঋষিকেশ উপাধ্যায়
তৃতীয় ষান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

জগদিশ চন্দ্ৰ দেৱনাথ
তৃতীয় ষান্মাসিক
অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়

Ex Editor of এমকল

Md. Nakibuz Zaman	1948-49 & 1949-50
Deva Prasad Phukan	1950-51
Chandan Pathak	1951-52
Chakreswar Das	1952-53
Dimbeswar Duara	1953-54
Sudhansu Bhattacharya	1954-55
Hari Prasad Baruah	1955-56
Md. Reazuddin Ahmed	1956-57
Hara Handique	1957-58
Golak Gogoi	1958-59
Dina Bora	1959-60
Nirmal Saikia	1960-61
Munin Gogoi	1961-62
Mahendra Brahma	1962-63
Surendra Nath Rana Patgiri	1963-64
Basanta Goswami	1964-65
Md. Mahmud Hussain	1965-66
Bhola Nath Chakrabarty	1966-67
Md. Abdur Rahim	1967-68
Habibul Islam	1968-69
Durga Das	1969-70
Kalpendra Gayan	1970-71
Bhagaban Sharmah	1971-72
Keshab Barman	1972-73
Birendra Nath Deka	1973-74
Monoranjan Sarmah	1974-75
Dhrubajyoti Borah	1975-76
Kumud Kumar Dutta	1976-77
Mubidur Rahman	1977-78
Jiten Borkakati	1978-79
Agastya Kumar Baruah	1979-80 & 1980-81
Hemanta Kumar Das	1981-82 & 1982-83
Pranay Phukan	1983-84
Haren Baruah	1984-85
Bhringeswar Sarmah	1985-86
Kamal Krishna Das	1986-87
Saurabh Buragohain	1987-88
Dilip Deka	1988-89
Ranjit Kumar Nath	1990-91
Sreemanta Madhab Baruah	1992-93
Naruttam Sonowal	1994-95
Parag Jyoti Deka	1998-99
Tarinee Nath	1999-00
Ananta Kumar Nath	2002-03
Sahidul Islam	2004-05
Phulen Sharma	2005-06
Chandra Das	2006-07
Trideep Choudhury	2007-08
Anuj Bora	2008-09
Md. Asraful Islam	2010-11
Bidyut Bikash Saikia	2012-13
Manash Pratim Borgohain	2013-14
Kaushik Baiswas	2014-15
Deborsee Narayan Kalita	2015-16
Debojit Chutia	2016-17
Vikram Seal	2017-18